

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

402 NOLU ÜSKÜDAR ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H. 1153- 54)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan: Hale KUMDAKCI

İstanbul 2009

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

402 NOLU ÜSKÜDAR ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H. 1153- 54)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışman: Yrd. Doç Dr. Mehmet Taştemir

Hazırlayan: Hale KUMDAKCI

İstanbul 2009

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi Hale Kumdakçı'nın "402 Nolu Üsküdar Şer'iyye Sicil Defterinin Transkrip ve Değerlendirilmesi (H.1153-54 Tarihli)" konulu tez çalışması Türk Tarihi Anabilim Dalı Yeni Çağ Tarihi Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

Tez Danışmanı : Yrd.Doç.Dr. Mehmet Taşdemir
Üniversitesi Marmara

İmza

.....

Üye : Prof.Dr. Necdet Öztürk
Üniversitesi Marmara

.....

Üye : Doç.Dr. Muzaffer Doğan
Üniversitesi Marmara

.....

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun ...10.../...12.../2009 tarih ve ...23/4... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof.Dr. Emel KEFELİ
Müdür

İÇİNDEKİLER

Özet	II
Abstract	III
Önsöz	IV
Bibliyografya	VI-VI
1. GİRİŞ	VIII-XXV
1. 1. Kadı	VIII-IX
1. 2. Şer'iyeye Sicillerinin Genel Özellikleri ve Önemi	IX-XIII
1. 2. 1. Hüccetler	XII
1. 2. 2. İ'lâmlar	XII
1. 2. 3. Ma'ruzlar	XII
1. 2. 4. Müraseleler	XII
1. 2. 5. Emir ve Fermanlar	XII
1. 3. 402 Numaralı Şer'iyeye Sicili	XIII-XXI
1. 3. 1. Hükümlerin sayısal tasnifi	XIV
1. 3. 2. Hükümlerin konularına göre tasnifi	XXII-XXV
1. 4. Tezdeki İmlâ Kuralları	XXV-XV
2. TRANSKRİPSİYON	1- 348
SONUÇ	349
ÖZGEÇMİŞ	350
ORJİNAL METİN	

ÖZET

Tezimiz, Üsküdar Şer'iyeye Mahkemelerine ait H. 1153- 1154 tarihli 402 numaralı Şer'iyeye Sicilidir. Bu, üzerinde çalıştığımız sicilin orijinali İstanbul Müfütülüğünde, mikrofilmi ise İSAM Kütüphanesinde bulunmaktadır.

Çalışmamızın giriş kısmında Osmanlı Devletinin sosyal, iktisâdî, siyâsî, hukûkî tarihini en iyi şekilde yansıtan Şer'iyeye sicilleri ve bunlar hakkında, bunları kaleme alan kadılar ve bunların görevleri, daha sonra üzerinde çalıştığımız 402 numaralı Şer'iyeye Sicili'nin muhtevâsı ve şekil özellikleri hakkında bilgi, akabinde sicilimizde yer alan dava konularının listesi verildikten sonra çalışmamızın asıl konusunu teşkil eden 402 numaralı Şer'iyeye Sicilinin transkripsiyon, özet ve hükümlerin tasnifi yapılmıştır.

402 numaralı Şer'iyeye Sicilinde her sicilde bulunan sosyal konuların yanında (mülk, eşya alım satımı, ipotek, evlilik, boşanma, vasîlik, vekil tayin etme, görevli tayini, tereke), Osmanlı'nın o dönemde ilişki içinde bulunduğu İran ve Rusya ile olan münâsebetlerine de değinmektedir. Ayrıca esnaf nizamıyla ilgili (sütçülük, ekmekçilik) pek çok hüküm de bulunmakta ve bize o döneme ait orijinal bilgiler vermektedir.

ABSTRACT

Our thesis is about Şer'iyye records dated 1153-1154 of Üsküdar Şer'iyye Courts, which were transferred from Istanbul Muftu's office to ISAM library.

Our study first gives brief information about Şer'iyye records, which duely reflect the social, economic, political, and legal history of the Ottoman State, the responsibilities of the kadis – muslim judges – who keep these records, and the contents and formal features of the Şer'iyye records number 402. Then the list of the cases in the records are given, followed by the main part of the study that transcribes, summarizes and classifies the rulings.

In addition to the social issues present in Şer'iyye records number 402 (property, purchase and sale, mortgage, marriage, divorce, guardianship, trusteeship, job assignments, law estate), the study deals with the Ottoman's relations with Iran and Russia. Also present are rulings about regulations for tradesman (milkmen, bakers), shedding new light on the period.

ÖNSÖZ

Osmanlı Mahkemelerinde Şer'iyeye veya Kadı sicili olarak nitelendirilen kayıt tutma geleneği Fatih Sultan Mehmed dönemine kadar indirilebilmektedir. Kadı'nın başkanlığında tutulan bu defterlerde sosyal, iktisadî, kültürel, hukukî, siyasî konulara dair belgelere rastlanır. Şer'iyeye Sicili Kadıların verdikleri i'lâm ve hüccetlerle birlikte görevleri gereği tuttıkları çeşitli kayıtları ihivâ eden defterlere denir. Bunların yirmi bin kadar olduğu tahmin edilmektedir.

Son dönemde bu belge grubuna dayandırılarak yapılan araştırmalar büyük bir artış göstermiştir. Bu çalışmaların bir kısmı transliterasyon bir kısmı da bunlara istinâden yapılan mahallî monografilerdir.

Tezde incelenen defter, Üsküdar Kadı Mahkemelerine ait 402 numaralı Şer'iyeye Sicili olup, H. 1153- 1154 (M. 1740- 1742) yıllarına rastlamakta ve I. Mahmud devrine tekâbül etmektedir. 90 varaktan meydana gelen sicilin içinde Osmanlı Şer'î mahkemelerinde görülen dava sûretleri olduğu gibi devletin en yüksek mercii olan Padişahın devletin bekâsını ilgilendiren konularda aldığı kararlar ve sicilin yazılma tarihine takâbül eden siyasî olaylar da (savaş, barış gibi) bulunmaktadır.

Çalışmanın giriş kısmında, Şer'iyeye sicilleri, bu defterlerin genel özellikleri, Osmanlı Kadılık müessesesi, nihayet bu çalışmaya konu olan 402 numaralı Şer'iyeye Sicilinin, muhtevâ ve şekil özellikleriyle içindeki belgelerin değerlendirmesi yapılmaktadır. Ayrıca incelenen defterde mevcut hükümlerin ilgili oldukları konuların özetini havi bir listenin verilmesi uygun görüldü. Daha sonra tezin esas konusunu teşkil eden sicilin hükümlerinin özetleri ve transliterasyonu verildi.

Tez çalışmalarımda, bana yardımını ve sabrını esirgemeyen kıymetli hocam ve tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Mehmet Taştemir'e, bu tezi almamda katkısı olan Prof. Dr. Ali Akyıldız'a ayrıca emeklerini göz ardı edemeyeceğim hocalarım Prof. Dr. Necdet Öztürk, Doç. Dr. Muzaffer Doğan ve Yrd. Doç. Dr. Recep Ahışalı'ya teşekkürü bir borç bilirim.

Hale Kumdakçı

KAYNAKÇA

- Akdağ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisâdî ve İçtimâî Tarihi*, İstanbul, 1995.
- Akgündüz, Ahmet, *Şer'iyeye Sicilleri Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c. 1- 2, İstanbul, 1988.
- , “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri”, *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, Ankara, 2002.
- , *Bilinmeyen Osmanlı*, İstanbul, 1999.
- Akyılmaz, Gül, “Osmanlı Aile Hukukunda Kadın”, *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, Ankara, 2002.
- Atar, Fahrettin, “Kadı”, *DİA*, XXIV. İstanbul 2001.
- Aydın, Bilgin ve Tak Ekrem, *İstanbul Kadı Mahkemesi I Numaralı Şer'iyeye Sicili*, İstanbul, 2008.
- Aydın, Mehmet Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul, 1995.
- Ayyıldız, Hatice ve Eroğlu, Özlem ve Özer, Vildan, *Üsküdar Kadılığı 2 Numaralı Şer'iyeye Sicili*, Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi, Lisans tezi, İstanbul, 2004.
- Baltacı, Cahid, “Şer'iyeye Sicillerinin Tarihsel ve Kültürel Önemi” , *Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırması Sempozyumu*, İstanbul, 1985.
- Bayındır, Abdülaziz, “Örneklerle Osmanlı Ceza Yagılaması”, *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, Ankara, 2002.
- Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara, 2000.
- Genç, Mehmet, *1126 Tarihli Üsküdar Şer'iyeye Sicili*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1999.
- Genç, Mehmet, *Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi*, İstanbul, 2000.
- Hızlı, Mefail, “Maddi Kültür Varlıklarımızın Onarımlarını Belirlemede Şer'iyeye Sicillerinin Rolü” , *Taç Vakfı Yıllığı*, I., İstanbul, 1991.
- İlgürel, Mücteba, *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, İstanbul, 1993.
- Kala, Ahmet, *İstanbul Esnaf Birlikleri ve Nizamları*, İstanbul, 1998.
- Kütükoğlu, Mübahat, “XVIII. yy'da Osmanlı Devletinde Fevkalâde Elçilerin Ağırlanması” , *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, sayı 1- 2, Ankara, 1989.

- Oğuz, Mustafa, *Hüccetlerin Diplomatik Yönden Tahlili*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1988.
- Özdemir, Rifat, “Şer’iyye Sicillerinin Sosyo- Ekonomik Tarih ve Halk Kültürü Açısından Önemi”, *I. Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu*, İnönü Üniversitesi Tebliğler, Malatya, 1986.
- , “Şer’iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru”, *Fırat Üniv. Dergisi*, sayı 1, Malatya, 1987.
- Öztürk, Sait, “Kassam” , *DİA*, XXIV., İstanbul 2001.
- Pakalın, Mehmet, Zeki, “İlm ü Haber” *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü II*, İstanbul 1983.
- Sami, Şemsettin, *Kâmûs-i Türkî*, İstanbul, 1900.
- Sertoğlu, Mithat, *Mufassal Osmanlı Tarihi*, İstanbul, 1971.
- Tüfekçi, İbrahim, *Şer’iyye Sicilleri Işığında İslam Yargılama Hukukunda Bilirkişilik*, Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, İstanbul, 2000.
- Uçar, Ayhan, *Üsküdar 403 Numaralı Şer’iyye Sicili*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, İstanbul, 2004.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, IV/ I., Ankara, 1995.
- Yılmaz, Necdet, “Şer’iyye Sicilleri”, *İlim ve Sanat Dergisi*, 29, Ankara, 1991.

1. GİRİŞ

Şer'iyye sicilleri, Osmanlı'nın adalet temsilcisi olan kadıların (hâkimlerin) vazifeleri gereği buldukları kazâlardaki, Şer'iyye Mahkemelerinde gördükleri her türlü davayı kronolojik olarak kaydettikleri, içtimaî, iktisadî, siyasî ve askerî hayatı tüm yönleri ile ortaya koyan defterlerdir. Şer'iyye sicilleri, şer'iyye mahkemelerinde günlük olarak tutulduğu için, Osmanlı araştırmacılarının Osmanlı devlet yönetimi konusunda değerli bilgiler elde ettiği önemli ve orijinal başvuru kaynaklarından. Kadıların halkın şikâyet ve dileklerinin yanında, mahallî idarelere ait hukukî düzenlemeler olarak kabul edilen ferman, hüküm gibi merkezden gönderilen belgeleri kaydetmeleri, mahallin genel özelliklerini aydınlatmasından dolayı son derece önemlidir¹. Bunlar, Fatih Sultan Mehmed döneminde, XV. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak (Bursa şer'iyye sicilleri, 1455'den itibaren başlamaktadır²) XX. yüzyılın ilk çeyreğine, (1923) kadar devam etmektedir.³ Osmanlı imparatorluğuna ait şer'î sicil miktarının 20 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir.⁴ Bunlardan elimize ulaşmış olanların sayıları ise 10.000 dolayındadır⁵.

1.1. KADI

Kadı, sözlükte hukukî uyuşmazlıkları ve davaları karara bağlamak üzere devletçe ta'yîn edilen görevli, hâkim demektir. Fıkıh literatüründe ise insanlar arası meydana gelen çekişme ve davaları şer'î hükümlere göre çözümlmek için yetkili makamca ta'yîn edilen kişiyi ifâde eder.

Kadı, Osmanlı Devletinde çok geniş yetkileri hâiz ve şer'iyye mahkemelerinde yargı görevini ifâ eden şahıslara denir. İmparatorluk eyâlet ve sancak düzeni esâsına göre yönetilirken, şer'î ve adlî olarak kazâ birimine ayrılmıştı ve kadı da bu birimin başında bulunurdu. Eyâlet ve sancaklarda beylerbeyleriyle sancakbeyleri yetkili

¹ Meselâ incelediğimiz Üsküdar mahkemesine ait 402 Numaralı sicilden, 1740'lı yıllarda Üsküdar'daki mahalle isimlerini, kişi isimlerini, uğraşılan meslek dallarını, bağ bahçe isimlerini teferruatlı olarak öğrenebilmekteyiz.

² Mefail Hızlı, "Maddî Kültür Varlıklarımızın Onarımlarını Belirlemede Şer'iyye Sicillerinin Rolü", *Taç Vakfı Yıllığı*, İstanbul, 1991, s. 142.

³ Ahmed Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri Mahiyet Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c. 1, İstanbul, 1988, s. 11.

⁴ Bilgin Aydın ve Ekrem Tak, *Üsküdar I numaralı Şer'iyye Sicili*, İsam Yayınları, İstanbul, 2008, s. 11.

⁵ Aydın ve Tak, *Üsküdar I numaralı Şer'iyye Sicili*, s. 12.

olurken, kazâ sisteminde, kadılar yetkili olmaktadır⁶. Bu görev, o denli önemliydi ki, Osman Bey'in ilk olarak ta'yin ettiği iki memurdan birisi kadı idi⁷.

Bunlar almış olduğu geniş yetkilerine dayanarak buldukları bölgede olup biten olayları, devlet merkezi ile yapılan yazışmaları, askerî meseleleri ve yerine getirdikleri belediye işlerini tüm ayrıntısıyla kayıt altına alırlardı.

Kadıların buldukları kazalarda çok geniş görev alanları vardı. Kadılar şer'î hükümleri icrâ ederek, Hanefî mezhebinin tartışmalı görüşlerinden en sahih olanını araştırıp uygulayacaklardır. Şer'îye sicillerini yazdırırlar, veli ve vasîsi olmayan küçükleri evlendirirler, mirasları taksim ederler, yetimlerin ve kayıp kişilerin mallarını muhafaza ederler, vasî ve vekilleri ta'yîn yahut azlederler, vakıfların tescilini yapıp muhasebelerini kontrol ederlerdi, evlenme akitlerinin icrâsı, vasiyetlerin tenfizi gibi bütün şer'î meselelerde tasarruf hakkına sahiptiler. Ancak memleketin nizâmı, vatandaşın korunması ve gözetilmesi, devletin idâresi ile ilgili hususlarda takdir haklarını devletin öteki yetkililerine bırakırlardı⁸.

Medreseden mezun olduktan sonra kadılık görevine tâlip olan bir ilmiye mensubu, doğrudan padişâh tarafından atanıp, onun adına adalet hizmetlerini yürütürdü⁹. Sonra da, kademe kademe yükselerek kazaskerlik ve hatta şeyhülislamlığa kadar çıkabilirdi. Bunların maaşları derecelerine göre değişirdi. İki önemli dereceden birincisi mevleviyet kadılığı denilen büyük kadılıktı. Bunlar mühim eyâletlere, vilâyetlere ve bazı önemli sancaklara yani *mevleviyet* denilen yerlere ta'yîn edilirdi. İkincisi kaza kadılıklarıydı, bunlarda kendi içinde derecelere ayrılırdı. İki yıl olan görev süreleri sonraları yirmi aya düşürülmüştür. Mevleviyet kadılarının ise görev süreleri bir seneydi. Görev süresini dolduran kadı, İstanbul'a gelerek eğer kazâ kadısı ise her çarşamba günü kazasker dairesine *mülâzemet* edip, yeni atama sırasını beklerdi¹⁰.

Siciller, İslâm adlî teşkilâtının Şer'îye mahkemeleri denilen ve başında kazadaki yargı görevini ifâ eden kadının bulunduğu yerlerde kayıt altına alınırdı. Bunlar, tam bir eşitlik ilkesi içersinde gerçekleştirilmiş Osmanlı şer'î mahkemelerindeki

⁶ Rifat Özdemir, "Şer'îye Sicillerinin Sosyo-Ekonomik Tarih ve Halk Kültürü Açısından Önemi", *I. Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu*", İnönü Üniversitesi Tebliğler, Malatya, 1986, s. 179.

⁷ İbrahim Tüfekçi, *Şer'îye Sicilleri Işığında İslam Yargılama Hukukunda Bilirkişilik*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, İstanbul, 2000, s. 164.

⁸ Ahmet Akgündüz, *Şer'îye Sicilleri Mahiyeti Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c. 1, s. 68.

⁹ Rifat Özdemir, "Şer'îye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", *Fırat Üniversitesi Dergisi*, Elazığ, 1987, c.1, sayı 1, s. 191.

¹⁰ Ahmet Akgündüz, *Şer'îye Sicilleri Mahiyet Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c.1, s. 68.

davaların sonuçlarını da ihtivâ etmektedir. Kadılar bu davaların en tepe mercisiydi. Kadılar yargılamayı tam bir eşitlik ve tarafsızlık ilkesi içinde, kimsenin menfaatini gözetmeksizin yapmak zorundaydı. Davayı hükme bağlarken bazen bilirkişilerin görüşünü de alırdı¹¹. Bu davalarda alınan kararların tam bir adalet çerçevesi içinde sonuçlandırılması için kadı'nın yanı sıra ona pek çok yardımcı da bulunmaktaydı. Bunların başında nâ'ibler gelmekteydi. Nâ'ib kadı'nın belirli bir işi yapmak için yine belli bir süreliğine atadığı yardımcı demektir. Mahkemelerde genellikle uzak bir yerde keşif görevini üstlenirdi¹². Bundan başka şühûdü'l-hâl denilen ve sicillerde sıkça rastladığımız mahkeme şahitleri vardı. Bunlar da nâ'ibler gibi mahkemelerde kadıya yardımcı olur, davanın en doğru şekilde sonuçlanması için orada bulunurdu. Davaya bir bakıma müşahit sıfatıyla katılırlar ancak bu tür şahitler mahkemeye intikâl eden hukukî ihtilâfin şahidi değil mahkemede yapılan yargılamanın gözlemcisidirler. Yani bilirkişi durumundaydılar¹³. Genellikle mahkemenin bulunduğu şehrin ileri gelenlerinden seçilen, sayıları beş altı veya daha fazla olan bu şahitler muhâkemenin işleyişine veya karara herhangi bir şekilde müdahale etmez, sadece kadıların adil karar vermesinde varlıklarıyla dolaylı olarak etkili olur ve her zaman aynı kişilerden seçilmezdi. Davaya dolaylı etki edip, kararın yine tek kişi olan kadı tarafından verilmesi İslam hukukunda içtihadın ferdî olması anlayışı ile yakından ilişkilidir. Bu yönüyle batıdaki jüriden farklı olmaktadır. Şer'îyye sicillerinde kararların altında bunların isim ve imzaları bulunmaktadır. Şühûdü'l-hâl olarak eski kadıların hatta kazaskerlerin görev yapmış olması bu görevin ne kadar önemsendiğini açıkça göstermektedir. Sonuç olarak şühûdü'l-hâlin mahkemede dâimâ hazır bulunması, bunların önemli bir denetim görevi ifâ ettiği ve yargılamanın tarafsız yapılması konusunda müspet bir rol oynadığını açıkça göstermektedir¹⁴.

1.2. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ VE ÖNEMİ

İstanbul ve kazalarına ait sicillerin önemli bir bölümü İstanbul Müftülüğünde toplanmıştır. Bunların pek çoğu günümüze kadar gelmiş, ancak bazıları çeşitli nedenlerle yok olmuştur. Sicillerin biçimsel özellikleri genellikle birbirleriyle aynıdır. Başında dibâce adı verilen bir girişle başlar ve burada sicili yazan kadı, kendisi

¹¹ Fahrettin Atar, "Kadı", *DİA*, c. 24, İstanbul, 2001, s. 66.

¹² Tezde, "...nasb ve ta'yin eyledim" diye yazılanlardan kasıt nâ'iblerdir.

¹³ Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisâdî ve İçtimâî Tarihi II 1453- 1559*, İstanbul, 1995, s. 71.

¹⁴ M. Akif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul, 1995, s. 105.

hakkında bilgi verir. Bununla sicilin kim tarafından yazıldığını anlayabiliriz. Dilleri genellikle Türkçedir, ancak Arapça kısımları da mevcuttur. Arapça hükümler genellikle daha eski tarihli sicillerde mevcuttur. Siciller âharlı yazı tipli, suyolu filigranlı, dar ve uzun şekilde ve çoğu ta'lik tarzda yazılmıştır. Ayrıca çoğunun ebruli kapaklı olduğu bilinmektedir. Bunların boyları 0,35- 0,68, enleri ise 0,13- 0,27 m. arasında değişir¹⁵.

Ayrıca şer'iyeye sicillerinde sosyal bir eşitlik göze çarpmaktadır. Üsküdar içerisinde yaşayan zimmîlerin bazı davaları da kadı mahkemelerinde halledilmekte ve yine bunların eşitlik ilkesine göre, tarafsız bir şekilde sonuçlandırıldığı görülmektedir¹⁶.

Siciller sosyal tarihimizin incelenmesi esnâsında ilk akla gelen kaynaklardır. Bunlar sosyal tarihimiz açısından son derece hareketlilik arzederler. Böylece kaleme alındığı bölgede meskûn olan insanların aile yapılarını, evlilik geleneklerini, çocuk sayılarını, sosyal güvenlik konularını, zengin-fakir, müslim ve zimmî ailelerin sosyal özelliklerini ayrı ayrı tesbit etmek mümkün olmaktadır¹⁷.

Siciller vasfîlik, eşya ve mülk alım satımı, kira, ipotek, evlenme boşanma, tereke, tayîn, borç, adam öldürme ve yaralama, vakıf kurma, sefere çıkan ordunun lojistiği, meslek kuruluşları, hırsızlık, nafaka, narh, vakıf, evlât edinme, vekil tayini, köle azatı, kişiler arası çeşitli anlaşmazlıklar, imâr faaliyetleri ve tamir işleri, şehir hayatı, imece gibi günlük hayatta sıkça rastlanılan konuların bulunmasının yanında daha özel ferdî konuları da barındırmaktadır.

Şer'iyeye sicillerinin önemini¹⁸, şahıs hukuku¹⁹, aile hukuku²⁰, mirâs hukuku²¹, eşya hukuku²², gayr-ı müslimlere ait hukuk, (Müslümanlarla aynı dâvâ konularının olduğunu görmekteyiz, yalnızca ibâdet konusu hariç tutulur), cezâ hukuku²³, şahsa

¹⁵ M. Zeki Oral, "Şer'iyeye Mahkemeleri Sicilleri", *Konya Dergisi*, sayı 83, Konya, 1945, s. 12.

¹⁶ Meselâ incelediğimiz 402 numaralı Üsküdar Şer'iyeye Sicilinde 2. varakta bulunan 9 numaralı hüküm, zimmîlerin nafaka davalarına kadı'nın baktığı görülmektedir. Yine aynı defterde 9. varakta bulunan 38 numaralı hükümde zimmîlerin mülk satışına da kadı'nın baktığı görülmektedir.

¹⁷ Rifat Özdemir, "Şeriye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", *Fırat Üniversitesi Dergisi*, s.182.

¹⁸ Ahmet Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri Mahiyet Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c. 1, s. 12- 17.

¹⁹ Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'iyeye sicilinde 8-a, 8-c, 12-d, 15-e, 16-c,17-a,31-c, 33-b, 34-b, 37-b, 39-c,51-c hükümleri örnek verilebilir. (Mustafa Oğuz, *Hüccetlerin Diplomatik Yönden Tahlil*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1988, s. 6.)

²⁰ Çalışılan defterin pek çok hükmü bu gruba girmektedir. Meselâ 2-b, 2-d, 3-d ve buna benzer boşanma dâvâları.

²¹ Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'iyeye sicilinde 3-a, 3-e, 18-e, 22-c, 25-e, 37-c, 39-c, 39-d, 42-d, 47-c, 23-a hükümleri örnek verilebilir.

²² Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'iyeye sicilinde 32-b, 32-c, 32-e, 36-b, 38-a, 49-c hükümleri buna örnek verilebilir.

²³ Buna had, iftira, hırsızlık, yol kesme, zina, içki içme gibi konular girmektedir. Meselâ Üsküdar 402 numaralı Şer'iyeye sicilinde 74-b, 88-b, 86-b gibi hükümler buna örnek verilebilir.

işlenmiş cürüm, diyet, kısas²⁴, tazir ve siyaset suçları²⁵, iktisat tarihi açısından²⁶, askerî açıdan, sosyal açıdan ele alabiliriz²⁷.

Şer'iyeye sicillerindeki kayıt türlerini tasnif etmek gerekirse; kadının kendi eliyle kaleme aldığı hüccet, i'lâm, ma'rûz, mürâselelerden başka kadının kendisinin yazmadığı, kendisine hitâben yazılmış olan pâdişâhtan gelen emir ve fermânlar, ta'yîn berâtları, buyrulduklar ve diğer hüküm çeşitleri olarak sınıflandırabiliriz.

Bu kayıtların birbiriyle bazen ayrı bazen benzer özellikleri vardır. Bunu daha iyi anlamak için önce sicillerde bulunan kayıt türlerini açıklamak gerekir:

1.2.1. Hüccetler: Kadının kararını ihtivâ etmeyen, taraflardan birinin ikrârını ve diğerinin bu ikrârı tasdîkini bulunduran ve üst tarafta kadının mühür ve imzâsını taşıyan yazılı belgeye denir²⁸. Boşanma davaları ve mülk satış mu'amelelerinin tamamı ve buna örnek olarak verilebilir. Bunlar davacının kim olduğunu tanıtmakla başlar, nerede oturduğu, eğer varsa olayın şahitlerini, davanın konusunu ve davalının kim olduğunu ayrıntılı bir şekilde ihtiva eder ve sonunda da davaya kimlerin iştirak ettiğini belirten şühûdü'l-hâl'in yazımıyla son bulur.

1.2.2. İ'lâmlar: İ'lâm, şer'î bir hükmü ve altında kararı veren kadının imzâ ve mührünü taşıyan yazılı belgeye denir²⁹. Her i'lâm belgesi, davacının iddiasını, dayandığı delilleri, davalının cevabını ve davanın düşmesi söz konusu ise bunun sebeplerini son kısımda verilen kararın gerekçelerini ve nasıl karar verildiğine dair kayıtları içerir. İ'lâm belgelerini diğer şer'iyeye sicil kayıtlarından ayıran özellik, hâkimin verdiği kararı ihtivâ etmesidir. Bunlar da davacının kim olduğunu, oturduğu yeri, davalının adını, davacının iddiasını, daha sonra kadının o dava hakkında verdiği

²⁴ Meselâ 402 numaralı Şer'iyeye sicilinde 27-b, 27-c, 32-d, 38-d, 68-a gibi hükümler buna örnek verilebilir.

²⁵ Meselâ 402 numaralı Şer'iyeye sicilinde 73-b, 75-a gibi hükümler buna örnek verilebilir.

²⁶ Meselâ 402 numaralı Şer'iyeye sicilinde 84. varaktaki listelere baktığımızda hangi malın, hangi mahallede veya nerede, ne kadara satıldığı ayrıntılı bir şekilde gösterilmektedir. Narh-ı cârîye önem verdiği görülmektedir. Ayrıca bu listelere bakarken dikkati çeken özelliklerden birinin de o dönemde kullanılan ancak günümüzde kullanılmayan ölçü birimleridir. Kıyye denilen bu ölçü birimi şimdiki ölçü sistemine göre 1280 grama tekâbül etmektedir. Yine süt satıcıları ile ilgili hükümlerde süt fiyatlarındaki hassasiyet göze çarpmaktadır.

²⁷ Abdülaziz Bayındır, "Örneklerle Osmanlı Ceza Yargılaması", *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, Ankara, 2002, s. 69-81.

²⁸ Ahmet Akgündüz, "İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, Ankara, 2002, s. 60. Meselâ, 402 numaralı Şer'iyeye sicilinde 2-c, 3-c, 18-d gibi hükümler hüccetlere örnek verilebilir.

²⁹ Ahmet Akgündüz, "İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, s. 62. Boşanmalardan sonraki nafaka davaları bunlara örnek verilebilir. Çünkü kadının dava hakkındaki kararını yani nafakanın verilip verilmeyeceğine dair hükmünü belirtmektedir. 402 numaralı Üsküdar Şer'iyeye sicilinde bulunan 3-d, 7-b, 10-a gibi hükümler buna örnek gösterilebilir.

kararı ihtiva etmesiyle son bulur. Hücetlerden farkı ise kadının o dava hakkındaki kararını bulundurmasıdır.

1.2.3. Ma'rûzlar: İfade ve şekil itibariyle i'lâmlarla karıştırılmaktadır. Bunlar kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını ihtivâ etmeyen ve hüccet gibi hukukî bir durumun tesbiti açısından yazılı delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kadının icrâ makamlarına idârî bir durumu arzettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamına yahut kadıya hitâben yazdığı şikâyet dilekçelerine denir³⁰. Bunların, *ma'rûz-ı dâ'i-i devletleri* diye başlayan bir başlangıcı olmasından başka, davacının ve davalının kim olduğu belirtildikten sonra davalıya verilen cezâ veya tenbih kaydedilir. Bunlar genellikle *ma'rûz-ı* diye başlamakta, sonunda da ... fermân *menlehü'l-emrindir* ibâresi bulunmakta ve eğer halkın şikâyet dilekçesi ise sonunda dilekte bulunan kişi ya da kişilerin isimleri yer almaktadır³¹.

1.2.4. Mürâseleler: Kadı'nın, kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs yahut makamlara hitâben kaleme aldığı yazılı belgelere denir. Mürâseleler genellikle ya sanığın mahkemeye celbi isteğini hâvi veya daha farklı konularda olabilirdi³².

Bunlardan başka, kadının kaleme almadığı ancak kadıya hitâben padişahın gelen emir ve fermanların yanında, sadrazam, beylerbeyi ve kazaskerden gelen buyrulduklar da mevcuttur.

1.2.5. Emir ve Fermanlar: Padişahların herhangi bir iş hakkında tuğra veya nişanı taşıyan yazılı emrine denir³³. Padişahın gelen emir ve fermanları iki gruba ayırabiliriz.

1. Padişahın icrâ kuvvetinin başı olarak ele aldığı, ya ihtilâflı bir meselede mevcût görüşlerden birini tercih ettiğini kadıya bildirir; ya şer'î hükümlerin icrâsını te'yîd için yazılı emir gönderir veya düzenleme yetkisi bulunan sahalarda bazı düzenleyici kâideleri Divân-ı hümâyûn'un telhisi üzerine tanzim eder ve durumu kadıya bildirir. Bunlar başlı başına bir defter konusudur ancak deftere kaydedilmediği zaman şer'îye sicillerinin ortasına, bazen de diğer hükümlerden ayrılması için ters olarak kaleme alınmıştır.

³⁰ Ahmet Akgündüz, *Şer'îye Sicilleri Mahiyet Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c. 1, s. 37.

³¹ Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'îye sicili 406 numaralı hükümde bir cariye'nin icrâ makamına yazdığı dilekçe ma'rûz olarak karşımıza çıkmaktadır. 395, 396, 394, 391, 390, 388 gibi hükümlerin yanı sıra nafaka davalarını tamamı bu gruba dahildir.

³² Ahmet Akgündüz, *Şer'îye Sicilleri Mahiyet Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c I, s. 38.

³³ Ahmet Akgündüz, *Şer'îye Sicilleri Mahiyet Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c I, s. 38. Meselâ Üsküdar 402 numaralı Şer'îye sicili 342, 351 numaralı hükümler.

2. Yine padişâhtan sâdır olan, ancak birinci guruptaki gibi umumî değil hususî şahısları ilgilendiren ve vazîfe tevcihi, tîmâr tefvîzi, ticâret berâtı ve benzeri konuları ilişkin olarak kaleme alınan ferman, berât ve nişanlardır. Osmanlıdaki önemli görevlerin verilmesini gösterir belgelerin bir sûreti şer'îyye sicillerine kaydedilirdi. Bu guruba belli şahıslara verilen muâfiyet ve ticâret berâtları da dâhildi³⁴.

Bunların genel özelliklerine bakacak olursak, sonunda “...alâmet-i şerîfime i'tîmâd kılınız” ibâresi bulunur ve bu ibâre bize bu hükmün ferman olduğunu gösteren en önemli ipucudur.

Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerden gelen buyrultular: Başkentteki yetkili organlar ve görevliler tarafından bölgedeki beylerbeyi, sancakbeyi, voyvoda, müftü, müderris, mütevellî gibi görevlilere ya da şehir halkına gönderilen resmî ve idarî yazıların kopyalarına denir³⁵.

Osmanlıda padişâhtan sonra şer'î icrâ ve tâkip ile görevli olan makam, padişahın bir nevî mutlak vekili bulunan sadrazamdır. Sadrazamlar padişahın emrine dayanarak, bazı hususları kadınlara hatırlatabilirler. İşte şer'îyye sicillerinde bulunan kayıtlardan biri de sadrazamların yazılı emirleri demek olan buyrultulardır. Aslında buyruldu, sadrazam, kaptan-ı derya, vezir, beylerbeyi ve kazasker gibi devlet erkânının yazılı emirlerine denir³⁶.

1.3. 402 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ

Tezimize konu olan defter, Üsküdar Mahkemelerine ait 811 adet şer'îyye sicilinden biri olan 402 numaralı Üsküdar şer'îyye sicilidir. Sicilimiz, diğer İstanbul sicilleri gibi İstanbul müftülük arşivinde bulunmaktadır. 42, 5x16 ebatlarındaki sicil, toplam 90 varaktan meydana gelmektedir³⁷. İçerisinde toplam 428 kayıt olup, bunlar 286 adet hüccet, 42 adet i'lâm, 23 ma'rûz, 20 fermân, ta'yîn berâtı, 13 buyrultu, terekeden oluşmaktadır. Diğer sicillerden farklı olarak 16 tane ilm ü haber³⁸ denilen

³⁴ Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'îyye sicilinde 380. hüküm buna örnek verilebilir.

³⁵ Ahmet Akgündüz, *Şer'îyye Sicilleri Mahiyet Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c I, s. 39. Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'îyye sicilindeki 362, 363, 364 gibi hükümler buna örnek verilebilir.

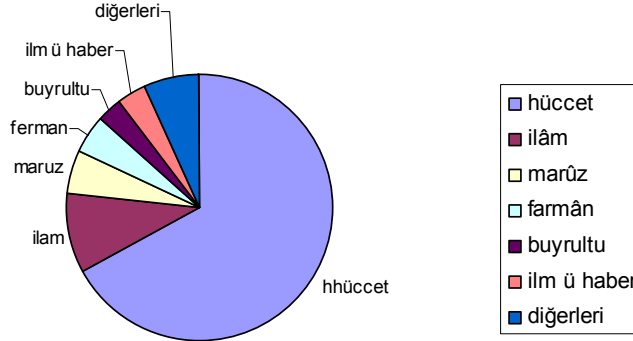
³⁶ Ahmet Akgündüz, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'îyye Mahkemeleri ve Şer'îyye sicilleri”, *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, s. 67. Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'îyye sicilindeki 388 numaralı hüküm buna örnek olarak verilebilir.

³⁷ Son sayfa 2 varak olarak numaralandırılmıştır. 89. varak, a-b sayfaları şeklinde ayrılması gerekirken 89 ve 90. varak olarak ayrılmıştır.

³⁸ Mehmet Zeki Pakalın, “İlm ü Haber” *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü II*, İstanbul, 1983, s. 57.

resmî dairelerden birinin alâkalı herhangi bir iş münâsebetiyle diğer daireye malûmâtı havî yazdığı bilgi kayıtları bulunmaktadır.

1.3.1.Hükümlerin Sayısal Tasnifi

Kayıtların çoğu hüccet olup, eserin künyesinde i'lâm, kassam³⁹ ve buyrultu'dan meydana geldiği yazılı olsa da esasen hüccet, ma'rûz, mürâsele, tereke, ferman ve buyrultu türlerinde kayıtlar da bulunmaktadır. Sicilin yazı sitilinden, hükümleri üç farklı kâtibin kaleme aldığı anlaşılmakta ve bu yazıların genel itibariyle kolay okunabilirliği dikkat çekmektedir. Ta'lik ve kırık ta'lik tarzında yazılmış olup, yanlış yazımlara pek rastlanmamaktadır metni okumayı kolaylaştıran bir diğer sebep de benzer kelimelerin farklı, fakat aynı konulu hükümler içinde tekrarlanmasından kaynaklanmaktadır. Belli kayıt türlerinde kalıplaşmış ifadelerin kullanılıyor olması, gerçekte kötü yazılmış, ya da tahrib olmuş yerlerin okunmasını da kolaylaştırmaktadır⁴⁰. Ayrıca sicilimizde Arapça kelimelerin fazla bulunmaması, hatta Arapça hükmün hiç kaleme alınmamış olması bize okumada kolaylık sağlamıştır. Ancak diğer siciller özellikle daha eski tarihli olanlarda Arapça hükümlere sıkça rastlandığını daha önceki şer'îye sicillerinin önemi konusunda da bahsetmiştik. Yalnızca buyrultu ve fermanların başındaki elkablar hariç hemen

³⁹ Kassam: Mirâs davalarında bizzat dava mahalline giderek gerekli tahkikâtı yapıp, ihtilâf hakkında bir neticeye vardiktan sonra davayı hükmü bağlayan ve terekeyi vârislere taksim eden şer'î memur. (Sait Öztürk, Kassam, *DİA*, c. 24, s. 579, İstanbul 2001). Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'îye sicilinde bulunan tereke taksimi ile ilgili hükümler buna örnek gösterilebilir. 23-a, 24-e ve buna benzer hükümler.

⁴⁰ Örneğin, mülk satış hükümlerinde satılacak menzilin tanımı yapılırken ile mahdûd, satıldığı miktarı belirtirken bey' -i bât sahîh-i şer'î ile guraşa bi'l-vekâle bey' ve temlik eyledim, satış işleminin bittiğini belirtirken de merkûm-ı mezkûr'un alâkası kalmayıp, müşteri mezbûr'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur... diye tekrarlandığını görmekteyiz.

hemen hiç Arapça kullanılmamasının da büyük önem arz ettiği gözden kaçmamaktadır⁴¹.

Şer'iyeye sicillerinin genel özelliklerinden bahsederken tüm sicillerin başında dibâce kısmının bulunduğunu hatta burada kadının kendisi hakkında bilgiler verdiğini zikretmiştik. Ancak elimizdeki sicilde diğer sicillerden farklı olarak dibâce (giriş) kısmı olmayıp, ilk sayfada hemen kayıt yazılmış olduğu görülmektedir. Dolayısıyla sicilimizi kaleme alan kadı hakkında bilgi sahibi olamamaktayız.

Tezde birkaç kaydın sehven yazıldığı görülmektedir. Bunun nedeni, bir önceki sayfada aynı içerikte kaydın yazılmış olmasından kaynaklanmış olmalıdır⁴².

Elimizdeki defterde bulunan kayıtların içeriklerine bakacak olursak, diğer şer'iyeye sicillerinde bulunan konuların burada da olduğunu görmekteyiz. Bunun yanında zikrettiğimiz konuların dışında süt satıcıları, Rus esirleri, İran elçilerinin Osmanlı Devletine gelmesi gibi şer'iyeye sicillerinin rutin konularından farklı kayıtlar da vardır. Bu tür kayıtlar daha çok Üsküdar'ın özel durumuyla ilgilidir.

Süt satıcılarının sütü belirlenmiş narhın üstünde satmasından dolayı bu problemin kadıya intikâl ettiği görülmektedir. Ancak narh sisteminin kadı ve esnaf kuruluşları tarafından belirlendiği ve belirlenen narhın halka ve esnafa zarar vermeyecek şekilde ayarlandığı aşikârdır. Osmanlı Devletinde esnafın narhı yükseltmek için cârî narhı yaygın olarak ihlâl yoluna gidebilmesi narh verilen tüm mal ve hizmetler için söz konusu değildi. Zarurî gıda maddeleri olan ekmek, et, her türlü katı sıvı yağ çeşitleri, peynir, süt, yoğurt ile bu maddelerin yapımında kullanılan ürünler (buğday, arpa, çavdar, hububât, un, büyük ve küçük hayvanlar) için, bu ürünlerin kıtlık ve bolluğuna, maliyet fiyatlarındaki artış ve azalışa göre, narhlar derhal yeniden belirleniyordu. Devletin zarurî gıda maddelerine uyguladığı bu özel fiyat politikasıyla narh ekonominin doğal kanunlarından kaynaklanan nedenlerle değiştirilmesi gerektiğinde yeniden belirleniyordu⁴³. Ancak sicilde buna uygun olmayan durum süt satıcılarının kendi menfaatlerine göre fiyat belirlemesidir. Bunun düzeltilmesi için kadıya gönderilen 392 numaralı ferman dikkati çeken ve Osmanlıdaki uygulamayı açıklayabilmesi açısından önemli bir hükümdür.

⁴¹ İlk siciller hariç tutulacak olursa Osmanlı devletinde Şer'iyeye Sicillerinin geneli bu şekilde, Türkçe olarak kaleme alınmıştır.

⁴² Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'iyeye sicilindeki 60- e, 72-a hükümleri buna örnek verilebilir.

⁴³ Ahmet Kala, *İstanbul Esnaf Birlikleri ve Nizamları I*, İstanbul araştırmaları Merkezi, İstanbul 1998, s. 76.

Bundan başka birkaç hükümde yetimlere kalmış malın nakde çevrilip faizin çocuklara verilmesi izninin çıktığını görmekteyiz. Osmanlı uygulamasına baktığımızda faizin yasak olduğu ve bunun İslam dinine göre düzenlendiği bilinmektedir. Ancak devlet kontrolünde faize izin verilen üç alan vardı. Bunlar malî, vakıf sistemi ve bizi burada daha çok ilgilendiren alan yetim olan küçük çocuklara ait nakdî mirasın işletilmesi idi. Bunların dışında da faiz Osmanlıda kesinlikle yasaktı⁴⁴.

Çalışmanın başında sicilimizdeki yer, esnaf ve vakıf isimlerinin açık bir şekilde geçtiği söylenmişti, bunlardan mahalle isimleri şunlardır:

Selâmi, Toygar Hamza, Hasan Ağa, Yeni mahalle, Hâce Hâtûn, Kefce, Gülfam Hâtûn, Selman Ağa, Solak Sinan, Reis, Sarı Kızır, Toygar Hamza, Evliya Hoca, Mîr-i Âhur, Hamza Fakih Efendi, Tenbel el-Hac Mehmed, Hayreddin Çavuş, Bazarbaşı, Debbağlar, Ahmed Çelebi, Hobyar, Mehmed Paşa, Kefere-i Ermeniyân ve Urumiyân, Evliya Hoca, Arakiyyeci el-Hac Cafer, Selami Efendi⁴⁵, Eş-Şeyh Selami Ali Efendi, Atik Vâlide Sultân, Şemmâ Bağı, Rum Mehmed Paşa, Câmî'-i Kebîr, Arakiyyeci el-Hac Hanefî, el-Hac Küçük, Durbali, Alaca Mescid, Kalender Hâne, Aşçıbaşı, Davut Paşa, Asmalı Mescid, Kazasker, Saru Musa, Hasan Ağa, Murad Reis.

Nahiye isimleri

Adalar, Gekböze, Şile.

Karye isimleri

Bulgurlu, Dudullu, İstavros, Hünkâr, Viran, Kadı, Kuzguncuk, Estor, Meleferli, Maltepe, Şile, Yakacık, Viran, Soğanlık, Tuzla, Nerdibanlı, Karışla.

Kaza isimleri

Uşak (Anadolu'da), Peremdi (Rumeli'de), Edirne, Bursa, Divriği (Anadolu'da), İnegöl, Tosya (Anadolu'da), Kayseriyye (Anadolu'da), İznik, Malatiyye (Anadolu'da), Sivas (Anadolu'da), Şiro (Malatya'da), Ürgüp (Anadolu'da), Avlonya (Rumeli'de), Günüş (Rumeli'de), Selvi (Rumeli'de), Eflâni Bolu (Anadolu'da), Şebin Karahisar (Anadolu'da), Eğin (Anadolu'da), Sabanca, Görele (Kocaeli'de), Haslar, Galata.

Kasaba isimleri

Tophane, Kasımpaşa, Engüri (Anadolu'da), Pazarköyü (Kocaeli'de).

Sancak isimleri

⁴⁴ Mehmet Genç, *Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi*, İstanbul, 2000, s. 86.

⁴⁵ Selâmi Efendi ve Eş-Şeyh Selâmi Ali Efendi diye zikredilern mahallelerde burayla aynı yerdir.

Estefan, Bolu.

Burada açıklanması gereken bir nokta da bazı yer isimlerinin Üsküdar'a bağlı olmayıp, Anadolu'da bulunan yer isimleri olduğudur. Bunların burada zikredilmesinin nedeni ise, aslında Anadolu'da oturup, oraya bağlı olmaları, ancak Üsküdar'a genellikle misâfir olarak gelmeleri ve burada bir nedenle davacı ya da davalı duruma düşmeleri olduğu çalışma konusunu teşkil eden defterde bununla ilgili mevcut hükümler incelendiğinde ortaya çıkmaktadır⁴⁶.

Bunlardan mahalle isimleri ise şunlardır.

Âl-i Boyacılar (Bursa'da), Gerede, Sarı Bâyezîd (İstanbul'da), Boğaz kesen (Galata'da), Ayasofya-i Kebîr, Avniye (Tophane'de), Câmi'-i Cedîd (Kara Mürsel'de), Adabazarı.

Nahiye isimleri

Çevke (Edirne'de), Kara Mürsel, Yoros, Taşkırı, Taşgir, Kaymas.

Karye isimleri

İzgariç (Rumeli'de), Ömerli (Bursa'da), Pendik (Adalar'da), Âhi Bey (Bursa'da), İsa Bey (Bursa'da), Kozluca (Bursa'da), Venk (Anadolu'da), Burc (Anadolu'da), Düz Hisar (Sivas'ta), Zehme (Malatya'da), Kesme (Anadolu'da), Avan (Malatya'da), Yeni Köy (Galata'da), Seneson (Ürgüp), Dartay (Anadolu'da), Darıca (Gekböze'de), Tuz Hisar (Sivas'ta), Ezbeder (Şebin Karahisar'da).

Esnaf isimleri

Basmacılar, kasaplar, gazzaz, kürkçü, berber, ekmekçi, hakkak, devatçı, şerbetçi, nalcacı, kömürcü, hallaç, sarrac, nalbant, terlikçi, saka, yağlıcı, iksirci, kerâsiteci, yoğurtcu, sütçü, attar, celeb, kahveci, çörekçi, kırışçı, bakkal, terzi, balıkcı, hoşabçı, habbaz, desterâci, bâzârgân, habbâz, aşçı, bahçevân, mutiyân, haffâf, yağcı, arpacı, ciğerçeki, hamal, balıkçı, yorgancı.

Vakıf isimleri

Selâmi vakfı, Aziz Mahmud Hüdai Efendi vakfı, Ahmed Efendi vakfı, Hamza Fakih Efendi vakfı, Eş-Şeyh Osman Efendi vakfı, Bayram Paşa vakfı, Âîşe Hâtûn vakfı, Bulgurlu Mahallesi mescid-i şerîfi vakfı, Bulgurlu Mahallesi vakfı, İlikçi Mehmed ve

⁴⁶ Meselâ 402 numaralı Üsküdar Şer'iyeye sicilinde 21-c, 28-d, 33-b, 38-c, 43-b, 48-c, 58-d hükümleri buna örnek verilebilir.

Kucaş Süleyman vakfı, Şeyme Hâtûn Vakfı, Gerede Mahallesi Mescid vakfı, Medîne-i Münevvere vakfı, Hâce Hüsnâ Hâtûn mescid-i şerîfi vakfı, Hasan Ağa vakfı, Feyzullah Efendi vakfı, Şemsî Hâtûn vakfı, Haremeyn-i Muhteremeyn.

Kayıtlar tutulurken ayrıntıların yazımına ehemmiyet gösterilmiş olması da karşımıza çıkan bir özelliktir. Bu sebeple sicilde sayısal verilere sıkça rastlamaktayız. Terekeler, yevmiyyelerin miktarı, eşya sayısı gibi veriler açık bir şekilde, listeler halinde karşımıza verilmiştir⁴⁷. Bunların yanında kaza, nahiyeye, mahalle isimleri ayrı bir özenle kaleme alınmıştır. Böylece kayıtlarda adı geçen şahısların kimlik bilgileri yanında adresleri veya alım-satıma giren mülk yerlerinin neresi olduğu konusu, hiçbir şaibeye yer vermeyecek şekilde açıklanmıştır⁴⁸.

Osmanlı Devletinin nizâm-ı kadîme ne kadar bağlı kaldığı da sicilden çıkarılan bir başka sonuçtur. En önemlilerinden biri de davalarda yemin'in ne kadar ehemmiyet arz ettiği. Kadı davalı taraftan olayın doğruluğu üzerine yemin etmesini ister ve eğer ederse dava davacının aleyhine düşer. Bu özelliğiyle şimdiki batı toplumlarında bu tür işlemin Osmanlı'da ne kadar uzun zaman önce kullanılmış olduğudur.

İncelediğimiz sicilden ve diğer sicillerden çıkartılması gereken bazı önemli çıkarımlar bulunmaktadır. Örneğin bunlara en güzel örnek başta ceza hukukunu ilgilendiren hükümler ki, onlara ma'rûz denmektedir⁴⁹. Bunlar genellikle halk tarafından yapılan şikâyetler neticesinde başlayan yargı sürecidir ve kadının buna verdiği cezayı da içermektedir. Bu tür ceza davalarında sanığa had, kısas, diyet ve ta'zir cezaları verilmektedir.

Bundan başka mülk alım satım işlemlerinde evlerin planlarının tarif edilmesi de bu dönem mimârîsini görmek açısından önemlidir. Elimizdeki çalışmadan evlerin kaç katlı olduğunu ve bu katlarda kaçar oda bulunduğunu, evlerde normal odalardan başka hangi kısımlarının bulunduğu görülmektedir. Örneğin kömürlük ve bahçede kuyunun her evde bulunmadığı dikkatten kaçmamıştır.

Evlenme ve boşanma akitleriyle ilgili hükümler incelendiğinde, çok kadınla eşlilik denilen taaddüd-i zevcât'ın hiç görülmediği dikkati çekmektedir. Yalnız bu

⁴⁷ Meselâ 4-a hükmünde, ölen zimmînin varislerine kalan tereke bahçeden çıkan mahsûlün kıymeti bir liste halinde verilmiştir.

⁴⁸ Meselâ 3-c hükmünde Medîne-i mezbûreye tabi bulgurlu karyesinde vaki bir taraftan Odabaşı bağı ve bir taraftan Hamaloğlu tarlası ve bir taraftan tarik-i âmm ile mahdûd, yirmi beş dönüm bağ. Özellikle mülklerin satımında satılacak yer bu şekilde açık bir şekilde tarif edilmiştir.

⁴⁹ Bunun anlamı üzerinde daha önce durulmuştur.

durumun sadece elimizdeki sicilden çıkartılan bir sonuç olduğunun altını çizmek yerinde olacaktır. Çünkü Osmanlının çeşitli dönemlerinde yaygın olmasa da çok eşlilik örneklerine rastlanmaktadır. Meselâ XVI. yüzyıl Bursa Şer'iyeye sicillerinden çıkarılan sonuçlara göre 939 erkekten 22'sinin 2 kadınla, 2'sinin 3 kadınla evli olduğu, yine buranın XVIII. yüzyıl sicillerinden ise 2000 kişiden 20'sinin 2 kadınla evlilik yaptığı görülmektedir. Yani oran gitgide düşmüştür. Diğer sicillere baktığımızda da bu tür evlilik oranının çok düşük olduğu ortaya çıkmaktadır. Araştırmalar neticesinde ilginç bir sonuç daha gözden kaçmamıştır, bu da Osmanlı yönetici sınıfında çok kadınla evlilik oranının daha yüksek olduğudur. Halk arasında bu tür evliliğin daha az bulunma nedenlerine gelir düzeyinin düşük olması ve kadınların eşlerinin çok kadınla evlenmesine engel olması gösterilebilir⁵⁰.

Yine elimizdeki sicile dayanarak boşanma akitlerine de göz atmak gerekir. Şöyle ki İslam hukukuna göre bu boşanmalar talâk adıyla anılmakta ve genel itibariyle iki guruba ayrılmaktadır. Bunlardan birincisi şartlı talâktır⁵¹. Elimizdeki sicilde buna dair örnekler vardır. Defterde, 34-b numaralı kayıtta Emine Hatun, eşinin Diyarbekir'e gitmeden önce, eğer altı ay sonunda gelmezse kendisinin boşanmış sayılacağını söylediğini beyân etmiştir. Yani boşanmaları kocasının gelme koşuluna bağlıdır. Diğer boşanma davalarının çoğu incelendiğinde, muhâla'a⁵² adlı boşanma olayının çoğunluk arz ettiğini görürüz ki muhâla'a malî yönü olan bir boşanma çeşididir. Bunun ağırlıklı olmasının nedenlerinden biri kadının eşinden ayrılmayı isteyen taraf olmasından kaynaklanmasındır⁵³. Bunda kadın müeccel mehir ve iddet nafakası hakkından vazgeçerek eşini boşar⁵⁴. Yani eş, kadın için çekilmez biri olmuştur denilebilir. Genel olarak şer'iyeye sicillerinde bulunan bu boşanma çeşidi, incelemekte olduğumuz sicilde de bulunmaktadır.

Çalışılan deftere baktığımızda ilk sayfaların genellikle birey davalarından meydana gelip, daha sonra bu davaların yerini daha genel, devleti ilgilendiren olayların yer almaya başladığını görmekteyiz. Bunlar daha çok siyasî açıdan önemlidir.

⁵⁰ Gül Akyılmaz, "Osmanlı Aile Hukunda Kadın", *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, Ankara, 2002, s. 367.

⁵¹ Bunda koca, karısını boşamayı bir işi yapmaya bağlamakta ve o işi yaparsa karısını boşamış olmaktadır.(Gül Akyılmaz, "Osmanlı Aile Hukunda Kadın", *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, s. 369.)

⁵² Gül Akyılmaz, "Osmanlı Aile Hukunda Kadın", *Türkler Ansiklopedisi*, c. 10, s. 369.

⁵³ Çünkü üzerinde çalışılan deftere bakıldığında boşanma davalarının genellikle kadınlar tarafından ve aralarındaki geçimsizliği neden olarak gösterdikleri görülmektedir.

⁵⁴ Meselâ 2-b, 2-c, 12-a, 17-b ve buna benzer hükümler.

Sicil, H. 1153- 1154 (M. 1740- 1741) yılları arasını ihtivâ edip, I. Mahmud dönemine rastlamaktadır. Bu dönemde devletin içinde bulunduğu duruma kısaca göz atmak gerekirse, devletin hem doğuda hem de batıda cephesinin olduğunu görürüz. Doğuda İran ile muharebe halindeyken batıda herhangi bir cephenin açılmaması için uğraşan Osmanlı Devletinin iyi niyetine rağmen, bu durumu fırsat bilen Avusturya ve Rusya Osmanlı Devletine savaş açmıştır.

Anadolu’da ise Özellikle Trabzon ve kazalarında, birbiriyle mücadele eden âyanlarla uğraşılmaktaydı. 1739’da I. Mahmud, bunlar üzerine askerî birlikler göndermek suretiyle kargaşaya son vermiştir. I. Mahmud’un bunlar için çıkarttıkları adalet fermanı da tezimize konu olan defterde yer almaktadır. Padişah bizzat “Allah’ın emâneti olan reayaya kanun ve şer’-i şerîfe aykırı muamele yapılmasına katiyen rızası olmadığını, halka zulüm ve fenalıktan son derece sakınılmasını ve buna muhalif hareket edenlerin şer’an cezalarının verileceğini” beyan etmiştir⁵⁵.

Çalıştığımız eserin kaleme alınma dönemi 1740 tarihi olduğunu zikretmiştik. Bu tarihte kuzeyde de önemli sayılabilecek siyasî olaylar yaşanmaktadır. Bunlardan en önemlisi diyebileceğimiz 1736- 1739 Osmanlı- Rus savaşının yapıldığı ve sonucunda da 1739 Belgrat Antlaşmasının imzalandığını görüyoruz.

Sicilin yazıldığı dönem Osmanlı Devleti için oldukça karışık ve bir o kadar da önemli bir dönemdir. Osmanlı Devleti, 1736- 1739 Rus harbi ile uğraşmakta ve sonucunda da Belgrat Antlaşmasını imzalamıştır. Hatta sicilde bu antlaşmanın bir hükmünü ihtivâ eden bir ferman da vardır. Fermanda, (69-d, 87-e hükümleri) savaş sonunda imzalanan Belgrat barış antlaşmasının “Antlaşma imzalandıktan sonra en az üç ay içinde taraflarca tasdik edilip, Fransa elçisi vasıtası ile mübâdele olunacaktır⁵⁶ maddesinin bulunuyor olması ilginçtir.

Yine bu döneme rastlayan ve çalışmamızla bağlantılı olan Osmanlı- İran savaşlarından tam bahsedilmemekle beraber İran elçilerinden ve gelen elçilerin ağırklanmasından sıkça bahsedilmektedir⁵⁷. Örneğin diğer sicillerde de, bunlarla alakalı, çıkarılacak sonuçlar bulunmaktadır. Osmanlıya gelen İran elçilerinin hudutlara girdiği andan itibaren elçiye bir mihmandâr ta’yîn edilirdi. İstanbul’a kadar bir güzergâh tesbit

⁵⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, IV \ I, Ankara 1995, s. 319.

⁵⁶ Mithat Sertoğlu, *Mufassal Osmanlı Tarihi*, cilt V, İstanbul, 1971, s. 2517.

⁵⁷ Meselâ 88-a, 87-g, 87-d, 82-a, 82-b, 81-a, 81-b, 79-b hükümleri İran elçisinin İstanbul’a ve bu civâra gelişinde hiçbir sorunla karşılaşmaması için her türlü önlemin alındığını göstermektedir.

olunur ve bu yol üzerindeki muhafız, kadı, mütesellim, kethüdâ yerleri, yeniçeri serdarları vs. vazifelilere elçi ve maiyetinin gerek yolculuk boyunca araba ve atlarının temini, gerekse kendileri ve hayvanlarının ihtiyacı olacak yiyecek ve yakacak maddelerinin güzergâhtaki kazalardan sağlanması için emirler gönderilirdi. Halkın, baş muhasebe defterlerine göre mihamdâra teslim edecekleri maddelerin ücretleri mîrî fiatlar üzerinden hesaplanıp, bazı vergilerine karşılık tutulurdu⁵⁸. Tezimiz olan defterde İran elçileri ile ilgili ferman ve emirlerden anlaşıldığı kadarıyla elçi ve maiyetine verilen mihamdar Derviş Mehmeddi. Kanun uyarınca heyetin ihtiyaçlarının kazâlar ahâlîsi tarafından tedârik edilmesi gerektiği gibi hükümler yine aynı defterde yer almaktadır. Yine aynı olaya istinâden heyetin konaklaması için çadır ve sofaların tedârik edilmesi de diğer sicillerde var olan hükümlerdendir.

Sicilde İran elçilerine dair kayıtlı, ilginç bir husus da elçi geldiği anda İstanbul'da bulunan kadınların o gün için evlerinden çıkmamaları gerektiğine dair hükümlerin varoluşudur. Bunun nedeni İran elçilik heyetinin diğer heyetlere nazaran daha kalabalık gelip sokakları doldurması, heyete yol açmak bir mesele haline gelmesi ve bu esnada dışarıda olan kimselerin evlerine dönmekte güçlüklerle karşılaşması, hatta bu heyet alayını seyretmeye gelenlerin ise kalabalık yüzünden evlerine dönememeleri, bazı kadınların sırf bu nedenle geceyi Bayezid Hamamında geçirmek zorunda kalmalarından dolayı kadınların özellikle o gün dışarı çıkmamaları ferman olunmuştur⁵⁹.

Sonuç olarak, şer'îyye sicilleri Osmanlı tarihini her yönüyle anlamak için çok önemli bir başvuru kaynağıdır. Siyasî, sosyal, ekonomik, hukukî tüm alanlardan bilgi vermektedir. Hatta tarihe bu yönüyle kroniklerden daha çok ışık tuttuğunu söylemek mümkün olabilmektedir. Bu nedenle şer'îyye sicillerine sadece kadınların tuttuğu davalar olarak bakılmamalı ve incelenmesine ehemmiyet gösterilmelidir.

⁵⁸ Mübahat Kütükoğlu, "XVIII. yy'da Osmanlı Devletinde Fevkalâde Elçilerin Ağırlanması", *Türk Kültürü Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, cilt 27, sayı 1- 2, Ankara, 1989, s. 199.

⁵⁹ Mübahat Kütükoğlu, "XVIII. yy'da Osmanlı Devletinde Fevkalâde Elçilerin Ağırlanması", *Türk Kültürü Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, cilt 27, sayı 1- 2, s. 216.

1.3.2. Hükümlerin Konularına Göre Tasnifi

1. Âlât defteri listesi	2. Çavuş tâ'yini
3. Esnaf nizamı	4. Basmacı esnafının defter teslimi
5. Tâ'yin	6. Boşanma
7. Tecâvüz iddiâsı	8. Boşanma
9. Nafaka	10. Mülk satışı
11. Arazi satışı	12. Arazi satışı
13. Nafaka	14. Miras
15. Miras	16. Tereke
17. Nafaka	18. Redd-i miras
19. Redd-i miras	20. Arazi satışı
21. Mülk satışı	22. Boşanma
23. Eşya satışı	24. Haksız el koyma
25. Borç	26. Arazi satışı
27. Vekil tâ'yini	28. Mülk satışı
29. Nafaka	30. Borç
31. Mülk satışı	32. Vakfa ait paranın haksızca kullanılması
33. Boşanma	34. İpotek
35. İpotek	36. İpotek
37. Mülk satışı	38. İpotek
39. İpotek	40. Rehin
41. Mülk satışı	42. Nafaka
43. Nafaka	44. Müşterek olan mülkün bir kısmının satışı
45. Adam yaralama	46. Borç
47. İpotek	48. Mülk satışı
49. Mülk satışı	50. İpotek
51. Borç	52. İpotek
53. Boşanma	54. Mülk satışı
55. Mülk satışı	56. Vekil tâ'yini
57. Boşanma	58. Mülk satışı
59. Nafaka	60. Mehr-i mü'eccel
61. İpotek	62. Nafaka
63. İpotek	64. Mehr-i mü'eccel
65. İpotek	66. İpotek
67. İpotek	68. İpotek
69. Sözlü saldırı iddiası	70. Mülk satışı
71. İpotek	72. İpotek
73. İpotek	74. Verâsetten feragât
75. İpotek	76. Mütevellilikten azil
77. Vasî ta'yîni	78. İpotek
79. İpotek	80. Vasî ta'yîni
81. Boşanma	82. Mülk satışı
83. İpotek	84. Mülk satışı
85. Borç	86. Müşterek mülkün bir kısmının satışı

87. İpotek	88. Vakfa ait paranın haksızca kullanılması
89. Vakfa müteveli ta'yîni	90. Mülk satışı
91. Miras	92. Miras
93. Nafaka	94. İpotek
95. Tereke	96. İpotek
97. Mehr-i mü'eccel ve mu'accel ödeme	98. Boşanma
99. Boşanma	100. Nafaka
101. Redd-i miras	102. Hibe
103. Mülk satışı	104. İpotek
105. Hırsızlık	106. Alacak
107. Eşine ait eşyaları saklama	108. Adam öldürme
109. Adam öldürme	110. İpotek
111. Mülk satışı	112. Vasî ta'yîni
113. Mülk satışı	114. Tereke listesi
115. Boşanma	116. Mülk satışı
117. Miras	118. Mülk satışı
119. Evlât edinme	120. Vasî ta'yîni
121. Nafaka	122. Tereke listesi
123. Boşanma	124. Adam yaralama
125. Evlât edinme	126. Kanuna karşı gelinmesi
127. Mirastan kalan malların satışı	128. Miras
129. Müşterek mülkün bir kısmının sayışı	130. Mutasarrıf tâ'yini
131. Adam öldürme	132. Adam öldürme
133. İpotek	134. Borç
135. Mülk satışı	136. Mehr-i mü'eccele
137. Boşanma	138. Mülk satışı
139. Adam öldürme	140. Mülk satışı
141. Nafaka	142. Nafaka
143. Rehin	144. Nafaka
145. Borca karşılık mülkün vakfa bağışlanması	146. Boşanma
147. Boşanma	148. Mülk satışı
149. Mukataa satışı	150. Müşterek mülkün bir miktarının satışı
151. Borç listesi	152. Mülknâmesi kaybolmuş mülkün şahitler ile doğrulanması
153. Nafaka	154. Mehir talebi
155. Eşya satışı	156. Adam öldürme
157. Hırsızlık	158. Mirastaki paydan vazgeçilmesi
159. Vekil tâ'yini	160. İpotek
161. Mülk satışı	162. Nafaka
163. Gaiblikten dolayı boşanma	164. Rehin
165. Nafaka	166. Küfürden dolayı boşanma
167. Nafaka	168. Boşanma

169. Borcu ödemek için mülk satışı	170. Mülk satışı
171. Arazi satışı	172. Nafaka
173. Boşanmadan sonra çocukların velâyeti	174. Eşya satışı
175. Eşya satışı	176. Mehr-i mü'eccele ve nafaka
177. Mülk satışı	178. Borç
179. Mülk satışı	180. Vekil tâ'yini
181. Mülk ispatı	182. Mülk satışı
183. Borç	184. Arazi satışı
185. Arazi satışı	186. Adam öldürme
187. Müşterek mülkün bir kısmının satışı	188. Mülk satışı
189. Mülk satışı	190. Miras
191. Miras	192. Vasî ta'yîni
193. Vekil tâ'yini	194. Mülk ispâtı
195. Rehinden çıkan mülkün satışı	196. Mülk satışı
197. Evlât edinilen çocuğun daha sonra akrabasına teslimi	198. Mülk satışı
199. Mülk satışı	200. Mülk satışı
201. Köle azâtı	202. Hâneye saldırı
203. Mülk satışı	204. Mülk satışı
205. Mülk satışı	206. Mülk satışı
207. Müşterek mülkün bir kısmının satışı	208. Köle azâtı
209. İnan elçisine davar kirâlama	210. Boşanma
211. Şarh miras bırakma	212. Boşanma
213. Borca karşı takas	214. Müşterek mülkün satışı
215. Nafaka	216. Nafaka
217. Redd-i miras	218. Miras kalan mülkün satışı
219. Mülk satışı	220. Mülk satışı
221. Mehr-i mü'eccele ve nafaka	222. Nafaka
223. Borç	224. Nafaka
225. Mülk satışı	226. Boşanma
227. Vakfın bir tamirin masrafını karşılaması	228. Şahsın bir tamirin masrafını karşılaması
229. Nikâha zarar verici davranışlar	230. Mülk satışı
231. Redd-i miras	232. Mülk satışı
233. Mülk ispatı	234. Nafaka
235. Mülk satışı	236. Boşanma
237. Mehr-i mü'eccele	238. Miras
239. Mehr-i mü'ecceleden vazgeçme	240. Boşanma
241. Nafaka	242. Ayrılan çiftin eşyalarının satışı
243. İpotek	244. Boşanma
245. Eşya satışı	246. Tâ'yin
247. Çiftçinin emeğinin hakkını alamaması	248. Mehr-i mü'eccele ve nafaka

249. Mülk satışı	250. Mülk satışı
251. Boşanma	252. Vasî tâ'yini
253. Nafaka	254. Boşanma
255. Nafaka	256. Darp
257. Boşanma	258. Bir kimsenin Moskova seferinde şehit olması
259. Mülk satışı	260. İpotek
261. Mülk satışı	262. Mülk satışı
263. Mülk satışı	264. Müşterek mülkün bir kısmının satışı
265. Saka tâ'yini	266. Mülk satışı
267. Vakfa olan borç	268. Mülk ispatı
269. Mülk satışı	270. Boşanma
271. Boşanma	272. Boşanma
273. Mülk satışı	274. Mirasın faizinin alınması
275. Nafaka	276. Borç
277. Borç	278. Mirasın nakde çevrilmesi
279. Rehin	280. Mülk satışı
281. Mehr-i mü'eccele ve nafaka	282. Mehr-i mü'eccele ve nafaka
283. Kağıt zerindeki evliliği sona erdirme	284. Muhtar ta'yîni
285. Nafaka	286. Vasî ta'yîni
287. Miras satışı	288. Çiftçinin emeğinin hakkını alamaması
289. Mülk satışı	290. Mülk satışı
291. Eşya satışı	292. Borç
293. Mehr-i mü'eccele	294. Mirastaki hakkın satışı
295. Adam öldürme	296. Boşanma
297. Boşanma	298. Boşanma
299. Borç	300. Borç
301. Nafaka	302. Yeni binanın masraf keşfi
303. Vakıftan yararlanma şartları	304. Miras
305. Arazi satışı	306. Tereke
307. Mirasın satışı	308. Cenin katli
309. Cenin katli	310. Mülk satışı
311. Adam öldürme	312. Mülkü hibe etme
313. Borç	314. Boşanma
315. Boşanma	316. Mehr-i mü'eccele
317. Mülk satışı	318. Nafaka
319. Borç	320. İpotek
321. Vekil ta'yîni	322. Adam yaralama iddiası
323. Mirastaki hakkın satışı	324. Boşanma
325. Adam yaralama	326. Boşanma
327. Mülk satışı	328. Boşanma
329. Mehr-i mü'eccele ve nafaka	330. Mülk satışı
331. Boşanma	332. Mülk satışı
333. Adam yaralama	334. Boşanma
335. Adam yaralama	336. Boşanma
337. Vasî ta'yîni	338. Nafaka

339. Sınır anlaşmazlığı	340. Mülk satışı
341. Mülk satışı	342. Rusya-Osmanlı arasındaki mübâdele
343. Miras	344. Elçi ağırlama nizâmı
345. Ordu masrafı	346. Hamal nizâmı
347. Ordu mühimmâtının temini	348. Ordu mühimmâtının temini
349. Esnaf nizâmı	350. Borç
351. Elçi ağırlama nizâmı	352. Elçi ağırlama nizâmı
353. Mahalleden ihrâç	354. Bekçi ta'yîni
355. Elçi ağırlama nizâmı	356. Elçi ağırlama nizâmı
357. Elçi ağırlama nizâmı	358. Askerin iaşesinin halk tarafından yapılacağı
359. Zâhire te'mîninin halk tarafından yapılacağı	360. Esir mübâdelesi
361. Vergi alımı	362. Vergi alımı
363. Vergi alımı	364. Vergi toplama
365. Sınır anlaşmazlığı	366. Esnaf nizâmı
367. Uygunsuz inşaât yapımı	368. Sınır anlaşmazlığı
369. Elçi ağırlama nizâmı	370. Elçi ağırlama nizâmı
371. Mahallelerin avârız bedelleri	372. Elçi ağırlama nizâmı
373. Esnaf nizâmı	374. Ta'yîn edilen görevlinin iaşesi
375. Darp iddiası	376. Alacak iddiası
377. Esnaf nizâmı	378. Elçi ağırlama nizâmı
379. Elçi ağırlama nizâmı	380. Nâ'ib ta'yîni
381. Elçi ağırlama nizâmı	382. Elçi ağırlama nizâmı
383. Toplanan at mikdârı	384. Elçi ağırlama nizâmı
385. Narh listesi	386. Esnaf nizâmı
387. Borç(Kale cezâsı ile)	388. Nizâm değişikliği
389. Nizâm değişikliği	390. Nizâm değişikliği
391. Kız çeyizinin karşıya geçirilmesinde sorun çıkmamasına dikkat edilmesi	392. Satışta usulsüzlük
393. Nizâma mugayir hareket edilmesi	394. Kafirlerin yerleştirildikleri yerde kalmaları
395. Fiili saldırı	396. Adam öldürme
397. Kethüdâ ta'yîni	398. Fermanın tesliminde görevlendirilen görevlinin iaşesi
399. Emr-i âlişânın tesliminde görevlendirilen görevlinin iaşesi	400. Kethüda ve menzilcinin atının tedariki
401. Emr-i âlişânın teslimde görevlendirilen görevlinin atının tedariki	402. Elçi ağırlama
403. Esir teslimi	404. Belge teslimi
405. Elçi ağırlama	406. Güvenlik
407. Elçi ağırlama	408. Eşkiyâyı ber-tarâf etme
409. Köle azâtı	410. Köle azâtı

411. Nafaka	412. Mühimmât mikdârı
413. Mühimmât mikdârı	414. Mühimmât mikdârı
415. Mühimmât te'mini	416. Mühimmât mikdârı
417. Mühimmât mikdârı	418. Mühimmât t'mini
419. Mühimmât mikdârı	420. Mühimmât mikdârı
421. Mühimmât mikdârı	422. Mühimmât mikdârı
423. Mühimmât mikdârı	424. Mühimmât mikdârı
425. Mühimmât mikdârı	426. İhtiyâcı olanlara mâl dağıtımı
427. Hacca gitme	428. Mühimmât mikdârı
429. Mühimmât mikdârı	

1.4. TEZDEKİ İMLÂ KURALLARI

Çalışılan tezi okurken genellikle metne bağlı kalınmıştır. Vokal harfleri (elif^ل ve vav^و) olan yerlere uzatma(^) işareti, kaf (ك) harfinden sonraki vokal harfi göstermek için ū, ā şeklinde kullanılmış, ayın(ع) olan yerlere ˆ işareti ve hemze bulunan yerlere de ˆ işareti konularak transkripsiyon kurallarına riayet edilmiştir. Oğlu anlamına gelen “bin” ve kızı anlamına gelen “bint” kelimeleri yazılırken herhangi bir kısaltma yapmaya gerek görülmemiştir. Ancak bazı Osmanlıca kelimeler şuan kullandığımız dile çevrilmiştir. Bunlar genellikle fiil olup, isim olarak kullanılan kelimelerde vardır. Örneğin itmişti etmişti, dülbent tülbent gibi. Buna benzer bir diğer okuma şekli ise isimlerde yapılmıştır. Örneğin transkript şartlarına göre Şa'bân olarak yazılması gereken gerekirken Şaban şeklinde yazılmış, ancak aynı kelime ay ismi olarak kullanılacağı zaman Şa'bân olarak yazılmıştır. Türkçe olup ta “b” harfi ile biten kelimeler “p” harfine çevrilmiştir. Örneğin sūd kelimesinin sūt şeklinde yazılması gibi.

Bunlardan başka metinde tarafımızca okunamayan kelimelerin yerine (...?), silik çıkan yerlere (...), okunan ancak doğru okunduğundan emin olunmayan yerlere (?) işaretleri konulmuştur.

2. 402 NUMARALI ÜSKÜDAR ŞER'İYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU

Basmacılar kethüdâsı Ahmed'in, meclislerine âlât defterini teslîm edilen âlât defterinin listesini gösterir ilm ü haber.

1 [1-a] Bundan akdem sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen ta'yîn verilen Bâlîzâde İbrahim Çavuş ve Kapukethüdâsı Ali Beşe ve Basmacılar Kethüdâsı Ahmed taraf-ı şer'den Çukadar ve muhzır kullarıyla Üsküdar'da Selâmi Mahallesinde Selâmi vakfî olan menzilde müste'cir olup, ahz olunan Basmacı tâ'ifesinden Ağya ve Cihan ve Mıgırdıç ve Kirkor ve Kıbril nâm zimmîlerin yedlerinde bulunup, kethüdâları mezbûr Ahmed, meclis-i şer'de teslîm olunan Basmacı âlât defteridir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevmi's-sânî aşere min şehri Rebî'i'l-evvel sene 154.

Kalıp takım guruş 20,

Parça yemeni guruş 28,

Beyaz tülbent top guruş 25,

Çöyde çekilmiş mûmdan sökûlmüş parça guruş 12,

Mumu çekilmiş yemeni parça guruş 21,

Mumlu dülbend parça guruş 35,

Çuval içinde kökboyası

Kazgân guruş 1,

Fıçı guruş 1,

Ağaç terâzî guruş 1,

Delgâh guruş 2,

Keçe guruş 4,

Aba guruş 4,

Meşin guruş 4,

Bâbe-i mûm guruş 2,

Kefgir guruş 1,

Küfe guruş 1,

Çömçek guruş 2,

Tekne guruş 1,

Bâlâda mezkûr olan eşyâya kethüdâ-yı merkûm meclis-i şer' de zâmin olduğu işbu mahalle şerh verildi.

Salih ve Osman Bey'in Konya ve Aksaray'a ta'yîn edildiğini gösterir ilm ü haber.

2 [1-b] Âsitâne-i sa'âdetden Konya ve Aksaray'a gidecek tarîk üzerine me'mur merhûm İbrahim Paşa'nın Silahşör Osman Bey'e cebelesi olunmuştur. Ber müceb-i emr-i âlî.

Fî gurre-i Rebî'i'l-evvel sene 154.

Musahhihi

Ta'yîn olunan çavuş mübâşeretıyla ahz ü âlâtları huzûrumuza ihzâr olunmak buyruldu.

Basmacı esnâfı ustası neferlerinin, belirtilmiş yerlerin dışındaki yerlerde çalışmamaları kuralını bozmasından dolayı cezâlandırılmasını gösterir ma'rûz.

3 [1-c] Devletlü, înâyetlü, merhametlü Sultânım Hazretleri sağ olsun bu kulları.

Kütüphâne-i Hümayûn evkâfindan İstanbul'da Fazlı Paşa Sarayı'nda ve Yenikapu hâricinde vâkı' Basmacı esnâfı ustaları olup, verilen nizâm üzere yüz nefer usta kullarının halîfelerimiz kârhânelerimizde işleyip, âhar mahalde işlememek üzere karar verilip ve fermân-ı âlî sâdır müte'addid i'lâm-ı şer'iyeler verilmişken halîfelerimizden Eşkıncioğlu Asvadır Cucuroğlu Evansi dahi Mıgırdıç ve Darbhâneçioğlu Kirkor Sakallıoğlu Kirkor ve Ağya ve Kör Asvadır ve Kıbril nâm zimmîler nizâma ve sadr buyurulan emr-i şerîfe ve i'lâm-ı şer'iyeye mugâyir ba'zı hilekâr kimselerin ta'lîm ve tahrîkleriyle halîfelerimizden nice kimesneleri kendilere ta'yîn ettirip, Kuzguncuk nâm mahalde bir kârhâne ihdâs ve anda işleyip ve ba'zıları dahi Âsitâne'de mahallât aralarında ve ba'zıları dahi kendi evlerinde işleyip nizâm-ı kadîme hâlel va mâl-ı vakfın kesr-i noksanı bâ'is va'zımızın umûru muhtel ve müşevveş olmakla merâhim-i âliyyelerinden mercûdur ki, sıyâneten li'l-vakf ve merhameten li'l-fukarâ-i mesfûr zimmîler kaviş kulları ma'rifetiyle âletleriyle ma'ân ahz olunup, huzûr-ı sa'âdete ihzâr ve yedimizde olup, i'tâ buyurulan senedât mücebince haklarında iktizâ eden cezâları görülmesi bâbında emr-i fermân sultânımındır. Bendegân-ı

Vasele rızâ fî Rebî'i'l-evvel sene 1154.

San'ât-ı Mezbûr

4 [1-d]

Ma'rûz

Basmacı tâ'ifesi neferlerinin meclislerine âlât dolaplarını teslim ettiğini gösterir ma'rûz.

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen ta'yîn buyurulan Bâlîzâde İbrahim Çavuş ve Ali Kapukethüdâsı ve Basmacılar kethüdâsı Ahmed ve taraf-ı şer' den Çukadar ve muhızır kullarıyla Üsküdar'da Selâmi mahallesinde vâkı' Selâmi vakfı olan menzilde müste'cir Basmacı tâ'ifesinden Ağya ve Cihan ve Mıgırdıç ve Kırkor ve Kıbril nâm zimmîler ahz ü yedlerinde bulunup meclis-i şer'a isfâr ve ma'rifet-i şer'le kethüdâları mezbûre ve defter mücebince âlât dolabında ba'de't-teslîm ve bâlâda isimleri mestûr beş nefer zimmîler mübâşir kullarıyla ber müceb-i fermân-ı âlî ve huzûr-ı âlîlerine irsâl olundu.

Fî 12 min Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Ahmed Efendi'nin Üsküdar'ın idâresini düzenlemesi için, buraya nâ'ib ta'yîn edilmesini gösterir ta'yîn berâtı.

[2] 5 [2-a]

İzzetlü, fazîletlü Ahmed Efendi Hazretleri,

Ba'de'l-ithâfü't-tahiyyetü'l-vech cenâbınızı arpalığımız olan Üsküdar kazâsına bin yüz elli üç senesi Zi'l-hiccesi guresinde zabt etmek üzere nâ'ib nasb ve ta'yîn etmişdir. Bi-meşiyeti'l-lehî te'âlâ varıp, gurre-i merkümeden kazâ-i mezbûreyi zabt edip, beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye etmekte bezl-i makdûr edesiz. Bâri te'âlâ Hazretleri muvaffak eyleye ve's-selâm.

Abdullah

Emine Hâtûn'un, eşi Mustafa Beşe'den aralarındaki geçimsizlikten dolayı ayrıldığını gösterir hüccet.

6 [2-b] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Mehmed Beşe ibn Hasan ve Derviş Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Emine bint Osman nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafa Beşe ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mustafa zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'küdû'n-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem

üzerlerine me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a olduğumda ol dahi ber vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyete müte'allıka âmme-i de'âvî ve mutâlebâtan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikte gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Dede ibn Mahmud, Mehmed Beşe ibn Hasan, Derviş Mehmed bin Mustafa, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi bin Ali, es-Seyyid Süleyman bin Mehmed.

Mehmed'in, Âîşe Hâtûn'a tecâvüz ettiğini reddedip, bu konuda bazı kişilerin Mehmed'e kefil olduğunu gösterir hüccet.

7 [2-b] Medîne-i Üsküdar'a muzâfa Adalar nâhiyesine tâbi' Dudullu nâm karye sâkinelerinden olup, zâtı Mustafa bin Hüseyin ve Ali Beşe ibn Musa nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âîşe bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe ibn Mûsâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Mehmed Beşe târîh-i kitâb gecesi bâkî fi'il-i şeni' kasdıyla karye-i mezbûrede vâkı' sâkine olduğum menzilime hafıyye dâhil olmuş idi diye bundan akdem da'vâya tasaddî eylediğimde ol dahi inkâr etmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vukû'ndan sonra ben da'vâ-yı mezkûremden fâriğa ve husûs-ı mezkûre müte'allıka-i da'vâdan mezbûr Mehmed Beşe'nin zimmetini ibrâ-yı küllî ile ibrâ ve ıskât eyledim dedikte gibbe't-tasdîkü's-şer'î karye-i mezbûr sükkânından Mustafa bin Hüseyin ve Ali Beşe ibn Musa Mehmed bin Halil nâm kimesneler merkûm Mehmed Beşenin nefsine ve hîn-ı mutâlebede meclis-i şer'a ve sâir ihzârı lâzım gelen mahallere ihzârına her biri kefil olmağın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Hanefi Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Bey ibn İbrahim, Es-hac İsmail bin Abdullah.

Raziye Hâtûn'un, eşi Ali'den aralarındaki geçimsizlikten dolayı boşandığını gösterir hüccet.

8 [2-c] Medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Mehmed Beşe ibn Abdullah ve İbrahim Beşe ibn Mehmed nâm kimesnelere ta'rîfleriyle ma'rife olan Raziye bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Ali bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ali zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'î sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl zevcim mezbûrun zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden hakkım olan yirmi guruşdan mâ'adâ hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân-ı muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Molla İsmail bin Abdullah, Mustafa Beşe ibn Abdullah, İbrahim Beşe ibn Mehmed, Mehmed Beşe ibn Abdullah, Veli Ağa ibn Mehmed, El-Hac Hanefî bin Ali, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed.

Robiyye'nin, babasından alacağı günlük nafakayı toptan aldığını gösterir hüccet.

9 [2-d] Medîne-i Üsküdar'da Yeni mahalle sâkinelerinden Serabiyye bint Aleksan veled Karabet nâm nasraniyyenin zevci ve tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti's-şer'iyeye ârifân Pedrus veled Bagos ve Avanos veled Karabet nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Artin veled Erakir nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sâbıkâ dâmâdı işbu bâ'isü'r-rakîm İrsiyye veled Ermiyye nâm zimmî müvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, zevcim müvekkile-i mersûmenin mukaddemâ hâlike olan kızı Laruniyye nâm nasraninin sadriyye sagîre kızı Robiyye işbu yedimde olan nafaka hücceti nâtik olduğu yevmî dörder pâre nafaka-i mefrûze ile cümlesi müvekkilem mezbûrenin bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyesinde olmakla târîh-i kitâb senesi Cemâziye'l-âhire'sinin altıncı gününden işbu târîh-i kitâba gelince mârû'z-zikr nafaka-i mefrûzedeki müctemi'a olan

on sekiz guruşu sagîre-i mezbûrenin babası ve velisi mesfûr İrsiyye sagîre-i mezbûrenin mâl-ı mevrûsundan müvekkilem mezbûre için bâkî teslim eyledikte ben dahi bi'l-vekâle tamâmen ahz ü kabz eylediğimden sonra müvekkilem mezbûre Serabiyye fî-mâba'd naf'an li't-teslîm mukaddere-i mezkûreyi bi'r-rızâ ilgâ ve sagîre-i merkûmeyi kendi mâlından şer'an infâk ve iksâ ve imsâke ta'ahhüd eyledi dedikte gibbe't-tasdîkü'l-mu'teber mâ-vâk' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Ağa Mehmed, El-Hac Hanefi bin, Ali Bey ibn Abdullah, Mehmed Çelebi ibn Ahmed, Hüseyin Çelebi ibn Abdullah, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Hüseyin Çelebi'nin, mülkünün yarısını kırk, vakıf olan diğer yarısını da yirmi guruşa Ümmetullah Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

[3] 10 [3-a] Mahmiyye-i İstanbul'da Sultân Hamamı kurbunda sâkine ve zâtı el-Hac Ömer bin Hasan ve Mehmed Beşe ibn Süleyman nâm kimesneler ta'rîfleriyle ma'rîfe olan Ümmetûllah bint Hasan Efendi nâm Hâtûn Medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Hüseyin Çelebi ibn Mehmed ve Hanife bint Abdullah nâm zevcân mahzârlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkımdan olup, medîne-i mezbûrede Hâce Hâtûn Mahallesinde vâkı' bir taraftan Hamaloğlu bahçesi ve bir taraftan Kayıkçı Ömer beşe mülkü ve bir taraftan Ümmetûllah nâm Hâtûn tasarrufundan olan vakf-ı menzil ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb menzilin nisf-ı şâyi'i mülküm ve nisf-ı şâyi' âharı dahi vakfiyyet üzere icâreteyn ile taht-ı tasarrufumda olmakla mülküm olan menzil-i mezbûrun nisf-ı şâyi'ini tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile zevcân-ı mezbûrâne ale'l-iştirâkü's-seviyy kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve temellük ve tesellüm eylediklerinden sonra vakıf olan nisf-ı şâyi'ini dahi ma'rîfet-i müteveli ile yirmi guruş bedel mukâbelesinde zevcân-ı mezbûrâne ferâğ ve tefvîz eylediğimde onlar dahi ale'l-iştirâkü's-seviyy tefevvüz ve kabûl eylediklerinden sonra semen-i merkûm kırk guruş ile bedel-i merkûm yirmi guruşu zevcân-ı mezbûrân yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'â alâkâ ve medhalim kalmayıp, zevcân-ı mezbûrânın ale'l-iştirâkü's-seviyy mülk-i müşterâ ve

hakk-ı mefrûzları olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtârân ve tasarrufân olsunlar dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene selese ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ömer Çelebi ibn Hasan, Mehmed Beşe ibn Süleyman, Hüseyin Çelebi ibn El-Hac Ali, Mustafa Beşe ibn Ahmed, Ömer Beşe ibn Hasan, Esir Odabaşı bin.

Ahmed Efendi'nin arazisini Halil Çelebi'ye sattığını gösterir hüccet.

11 [3-b] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinlerinden Ahmed Efendi ibn Himmet nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Halil bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i mezbûreye tâbi' Bulgurlu karyesi topraġında vâkı' bir taraftan Semerci Mehmed Beşe baġı ve bir taraftan Çıkırıkçı Ali Beşe baġı ve bir taraftan Abdi Beşe baġı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd senede yüz elli akçe mukata'a-i kadîmesi olan on sekiz dönüm mikdârı bir kıt'a kürümü mülk baġı tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Halil'e dört yüz altmış guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediġimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblaġ-ı merkûm dört yüz altmış guruşu müşterî-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l- yevm baġ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'â alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Halil Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve tasarruf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi'nin Bulgurlu'daki arazisini Halil Çelebi'ye sattığını gösterir hüccet.

12 [3-c] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinlerinden Ahmed Efendi ibn Himmet nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Halil Çelebi ibn Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülkümde münselik emlâkımdan olup, medîne-i mezbûreye tâbi'

Bulgurlu karyesi toprağında vâkı' bir taraftan Odabaşı bağı ve bir taraftan Hamaloğlu tarlası ve bir taraftan Çakır İsmail tarlası ve bir taraftan tarık-i âmm ile mahdûd senede yüz elli akçe mukata'a-i kadîmesi olan tahminen yirmi beş dönüm mikdârı bir kıt'a kürümü mülk bağımlı tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Halil Çelebi'ye dört yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm dört yüz guruşu müşreî-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bağı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alakâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Halil Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzzât Ahmed Efendi ibn Nasûh, Molla İsmail ibn İsmail, Siyahî Molla Mustafa bin, Mehmed Sait Efendi ibn Abdulgaffar, Berber Halil Çelebi, El-Hac Sâlih bin Abdullah, Mustafa Efendi ibn Ali Efendi, Veli Bey ibn Mehmed.

Hâmileyken eşi Mehmed Ağa'dan ayrılan Âîşe Hâtûn'un, doğum yapana kadar nafaka almasını gösterir i'lâm.

13 [3-d] Medîne-i Üsküdar'da Gülfam Hâtûn Mahallesi sâkinelerinden işbu râfî'atü'l-vesîka Âîşe bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i mutallıkı Mehmed Ağa ibn İbrahim nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, zevc-i mutallıkım mezbûr Mehmed Ağanın ferâşından hâsıl hâlâ hamlim olup, inkîzâ-i iddetim haml-i mezkûrun vaz'ına mütevakıf olmağın vaz'-ı haml edinceye değin nafaka-i iddetim için mezbûrun üzerine kabl-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ-ı farz ve takrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili Hüsnü Meab Efendi Hazretleri dahi tarafeynin rızâlarıyla mezbûre Âîşe'nin ber-vech-i muharrer nafaka-i iddet için mezbûr Mehmed Ağa üzerine târîh-i kitâbdan küllî yevm on sekiz akçe farz ü takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru mezbûre Âîşe ber-vech-i muharrer kendi nafaka ve levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde mezbûr Mehmed Ağa üzerine rücû'a mezbûre Âîşe Hâtûn'a izin vermeğın mâ-hüvel-vâk' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Efendi ibn Abdullah, Ali Bey ibn İbrahim, Veli Bey ibn Mehmed, Ali Beşe ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hüseyin Bey ibn Abdullah, El-Hac Hanefi bin Ali.

Şerife Emine'nin babasından kalan mirası, eşi Mehmed Ağa'nın tahsîli esnâsında Ali isimli kişinin sorun çıkarması, sonuçta on beş guruşa anlaştıklarını gösterir hüccet.

14 [3-e] Medîne-i Üsküdar'da Gülfam Hâtûn Mahallesi sâkinelerinden Şerîfe Emine bint Süleyman bin Abdullah nâm Hâtûn'un zevci ve tarafından ber-vech-i âtî ikrâra vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti's-şer'iyye ârifân İmam Ahmed Efendi ibn Süleyman ve el-Hac Mahmud Ağa ibn Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Ali Bey ibn İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Hindî Mehmed Ağa ibn İbrahim nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mezbûrenin babası el-Hac Süleyman Uşak kasabasından vefât etmekle kasaba-i mezbûrede ma'lûmü'l-esâmi kimesneler zimmetlerinde olup, müvekkilem mezbûreye mevrûs olan hukûkunu tahsîl için mukaddemâ mezbûr Mehmed Ağa'yı fermân-ı âli ile mübâşir aldıktan sonra mezbûr Mehmed Ağa dahi elli guruş nakit ve yirmi guruş kıymetli bir bargîr ve sekiz guruş kıymetli bir kazanı ve beş guruş [4] ve beş guruş kıymetli bir destâr ve sekiz guruş kıymetli dört zirâ' çukayı ba'de't-tahsîl kendi umûruna sarfla istihlâk eylemiştir diye bundan akdem taleb ve da'vâ eylediğinde ol dahi bi'l-küllîye inkâr etmekle beynlerinde münâza'ât-ı kesîre vâkî' olmasıydı. El-hâletü hâzihi beynlerine mislühûn tavassut edip, müvekkilem mezbûreyi da'vâ-yı mezkûresinden on guruş kıymetli bir çuka beliniş ile nakit yirmi guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan nakid yirmi guruş ile bu beliniş çukayı ahz ü kabz eyledi. Fîmâ-ba'd husûs-ı mezkûre müte'allika âmme-i de'âvîden mezbûr Mehmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Çelo'nun Üsküdar'daki bahçesinde ölümüyle mirasının oğulları Todri ve Hristo'ya kalan bahçenin tereke defterini gösterir.

15 [4-a] Fi'l-asl-ı vilâyet Rumeli'de Peremdi kazâsına tâbî' İzgariç karyesi sâkinlerinden olup, medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesinde vâkı' bağçede müste'cir iken bundan akdem hâlik olan Çelo veled İzguri nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi olup, karye-i mezbûrede sâkine gâibetü'l-ani'l-beled Mariye bint Lazko nâm nasraniyye ile sulbî kebîr oğulları olup, hâlâ bağçede sâkinler olan Hristo ve Todri nâm zimmîlere münhasıra olduğu şer'an tahakkukundan sonra gâibe-i mezbûrenin hisse-i veresesini ahz ü hıfz kabl-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan oğlu mersûm Hristo zimmî asâleten ve vesâyeten ve merkûm Todri zimmî dahi asâlete taleb ve ma'rifetleriyle hâlik-i mezbûrun zikr olunan bağçede mevcûd olup, ustalar ma'rîfetler tahrîr olunan terekesi defteridir ki, ber-vech-i âtiyyü'z-zikr olunur.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Zi'l-hiccetî'ş-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Ölen Çelo'nun adı geçen bahçesinden tahminen çıkacak olan mahsûlün hesabı 15000 olup, bunu gösterir tereke.

16 [4-b] Hâlik-i mezbûrun zikr olunan bahçede mefrûs ber-mûceb-i defter-i müfredât kendi pâyı olan eşcâr-ı ma'lûme kıymeti ber-vech tahmîn, guruş 15000.

Sepet Guruş 5	Küpe Guruş 2	Bel Guruş 3	
Çapa Guruş 3	Meyder 1	Tencere Guruş 2	Sahan 2

Mecmû'nun kıymeti ber-vech-i tahmîn

Guruş

2000

Cem'ân yekûn _____

17000

Minhâl ihrâcât _____

Hâlik-i merkûm ilkâ-yı hifr için guruş 1200,

Resm-i âdî ve harac-ı defter guruş 480,

Hüddâmiyye ihzâriye ve meytiyye guruş 240

Masârîfiyye

Yekûn _____

1920

Sahîhan _____

15080

Hissetü'l-zevcû'l-mezbûre guruş 1886,

Hissetü'l-ibnü'l-merkûm guruş 6091,

Hissetü'l-ibnü'l-merkûm guruş 4091,

Kesr-i bâkî 12.

Hatice Hâtûn'un, ayrıldığı eşi es-Seyyid el-Hac Mehmed'den, mehr-i mü'eccelesini ve nafakasını aldığını gösterir hüccet.

17 [4-c] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı el-Hac İbrahim bin Ahmed ve el-Hac Feyzullah bin Selim nâm kimesneler ta'rîfleriyle ma'rîfe olan Hatice bint el-Hac İbrahim nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i mutallıkımı işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid el-Hac Mehmed ibn es-Seyyid Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr el-Hac Mehmed bundan akdem zevcim olup, beni bâyinen tatlık etmekle mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh olan altı bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka idded-i ma'lûmem

içün dahi bi't-terâzî bin seksen akçeyi mezbûr el-Hac Mehmed bâkî def' ve teslim eylediğinde ben dahi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvi ve mutâlebât ve imân ve muhasemâtdan mezbûr es-Seyyid el-Hac Mehmed'in zimmetini bera'ât ve istifâ ile ibrâ eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşere min Zi'l-hiccetî's-şerîfe sene 1153.

Şuhûdü'l-hâl: İmam İsmail Efendi ibn Mehmed, Kasaplar yazıcısı Mustafa ibn Halil, El-Hac Feyzullah bin Süleyman, Hüseyin Çelebi ibn Abdullah, Veli Ağa El-Hac Hanefi ibn Mehmed bin Ali.

Es-Seyyid Mehmed Emin Ağa'nın annesi Şerife Emine Hâtûn'un malları üzerinden borçlanıp, sonra annesinin malında herhangi bir hakkının kalmadığını gösterir hüccet.

18 [4-d] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesinde sâkin Mehmed es-Seyyid Mehmed Ağa ibn İvaz nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'nın vâlidesi işbu sâhibetü'l-vesîka Şerîfe Emine ibnete es-Seyyid Ahmed bin Hasan nâm Hâtûn'un diğer oğlu ve tarafından husûs-ı âtüyyü'z-zikri tasdîke vekîli olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti's-şer'iyye ârifân es-Seyyid Hasan Efendi ibn Ahmed ve el-Hac Abdullah Ağa ibn Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan es-Seyyid Mehmed Emin Ağa ibn Abdulhalim nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, vâlidem mezbûrenin yedine i'tâ eyledim. İşbu sene-i mübâreke Zi'l-ka'de'sinin sekizinci günü târîhiyle müverrah deyn-i temessükü nâtik olduğu üzere yedinden istikrâz ve kabz ve masârifime sarfla istihlâk eyledim. Bin üç yüz guruş hâlâ zimmetimde olup, vâlidem müvekkile-i mezbûreye lâzımü'l-edâ vâcibü'l-kuzzâ deynim olup, târîh-i kitâba gelince vâlidem mezbûre ile beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâyı bi'l-cümlesi hesâb ve meblağ-ı merkûmdan mâ'adâ birbirimiz zimmetinde olan hukûkumuzu istîfâ eylediğimiz ecilden vâlidem mezbûrenin zimmetinde vechen mine'l-vücûh ve sebeben el-esbâb bir akçe ve bir habbe hakkım bâkî kalmamakla âmme-i de'âvi ve mütalebât ve imân ve muhâsemâtdan vâlidem müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim. Eğer fîmâ-bâ'd benim yedimde taleb-i hissesinde olur. Temessükâtdan bir sene zuhûr edip, da'vâya şürû' ederim. Ber-vechle amel ve istimâ' olunmasın dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Salih Efendi ibn Hüseyin, Abdullah Çelebi ibn Mustafa, İbrahim Odabaşı ibn Ahmed, Kara Mehmed Odabaşı ibn Musa, Başkorucu diğer ibn İbrahim Odabaşı, Attar diğer İbrahim bin Odabaşı, Vekîl-i Harc Mehmed Ağa ibn Ali, Süleyman Odabaşı ibn Abdullah, diğer İbrahim ibn Abdullah, Odabaşı Nalband Mehmed Beşe ibn Mustafa.

Es-Seyyid Mehmed Emin Ağa'nın annesi Şerife Emine Hâtûn'un malları üzerinden borçlanıp, sonra annesinin malında herhangi bir hakkının kalmadığını gösterir hüccet.

19 [4-e] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesinde sâkine Şerîfe Emine ibnete es-Seyyid Ahmed Ağa ibn Hasan nâm Hâtûnun oğlu ve tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikri ikrâra vekîli olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti'ş-şer'iyeye ârifân Hasan Efendi ibn Ahmed ve el-Hac Abdullah Ağa ibn Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Mehmed Emin Ağa ibn Abdulhalim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkile-i mezbûrenin diğer oğlu işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid Mehmed Ağa ibn İvaz nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa bin yüz elli üç senesi Zi'l-ka'desinin sekizinci günü târîhiyle müverrah vâlidem mezbûrenin yedine verdiği deyn-i temessükü mantukunca vâlidem mezbûreden bin üç yüz guruş ikrâz ve kabz ve masârifına sarfla istihlâk etmeğin hâlâ meblağ-ı merkûm zimmetinde edâsı lâzım vâlidem mezbûreye deyni olup, vâlidem **[5]** müvekkile-i mezbûre merkûm es-Seyyid Mehmed Ağa ile târîh-i kitâba gelince beynlerinde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'amelât-ı şitâyı bi'l-cümle hesap ve meblağ-ı merkûmdan mâ'adâ her biri âharın zimmetinde olan hukûkunu istifâ eyledikleri ecilden vâlidem mezbûrenin mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa zimmetinde vechen mine'l-vucûh ve sebeben mine'l-esbâb meblağ-ı mezbûrdan gayri bir akçe ve bir habbe hakkı kalmamakla âmme-i de'âvi ve mutâlebât ve kâffe-i imân ve muhâsemâtdan mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'nın zimmetini ibrâ ve ıskât edip, eğer fîmâ-bâ'd vâlidem mezbûre yedinde taleb-i hakkı sened olur temessükâtdan bir sene zuhûr edip, da'vâya şürû' edersem ber vechle amel ve istimâ' olunmasun dedi dedikte gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Salih Efendi ibn Hüseyin, Abdullah Çelebi ibn Mustafa, İbrahim Odabaşı ibn Ahmed, Kara Mehmed Odabaşı ibn Musa, diğer Başkorucu ibn İbrahim, Attar diğer İbrahim Odabaşı, Vekil-i harc ibn Ali, Mehmed Ağa Süleyman Odabaşı ibn Abdullah, diğer İbrahim Odabaşı ibn Abdullah.

Ali Beşe'nin Çamlıca'daki bağını Mehmed'e sattığını gösterir hüccet.

20 [5-a] Husûs-ı âtiyyü'z-zikrin mahallinde ketb ve tahrîri için cânib-i şer'-i hatîrdan bi'l-iltimâs irsâl olunan Mevlânâ Mehmed Efendi ibn Ahmed medîne-i Üsküdar tevâbi'nden İstavros nâm karyeye varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslîmin huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûrede sâkin Ali Beşe ibn Mustafa nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râff'ü'l-küttâb Mehmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlakımdan olup, karye-i mezbûre toprağında Çamlıca demekle ma'rûf mevzi'yle vâkı' etrâf-ı erba'ası İbrahim Odabaşı ve Çizmecî Mahmud bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen on dönüm mikdârı ile olup, senevî yüz akçe mukâta'a-i kadîmesi olan bir kıt'a kürümü mülk bağımı tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'-i ile merkûm Mehmed'e doksan guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrerü'l-iştîrâ ve kabûl ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mârû'z-zikr doksan guruşu müşterî-i merkûm yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bağ-ı mahdûd-ı mezkûr müşterî-i merkûm Mehmed'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olup, benim kat'an alâkâ ve müdhalim kalmamışdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'ân ba'is olunan Halil Çelebi ibn Abdullah ve el-Hac Hanefî bin Ali ile meclis-i şer'a gelip, alâ-vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşere min Zi'l-hiceti'l-vesîka sene selâse va hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmam İbrahim Efendi ibn Abdurrahim, İsmail Çelebi ibn Ali, Ahmed Beşe ibn Mustafa, Mehmed Bey ibn Ali, Osman Bey ibn El-Hac İbrahim, Ali Beşe ibn Mustafa, diğer Ahmed Ağa ibn Abdullah, Mustafa Beşe ibn İsmail, Veli Beşe ibn Recep.

Yerabiyye nasraniyyenin mülkünü kız kardeşi Despona'ya sattığını gösterir hüccet.

21 [5-b] Zikr-i âti husûsun mahallinde ketb ve tahrîri için cânib-i şer'-i hatîrdan Mevlânâ Mehmed Efendi ibn Ahmed irsâl olunup, ol dahi medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinelerinden Yerabiyye bint Penayot veled Kosta nâm nasraniyye tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikri ikrâra vekîli olduğu zât mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti's-şer'iyye ârifân Süleyman Ağa ibn Osman ve Mustafa Beşe ibn Ebû Bekir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İbrahim Bey ibn Derviş nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda müvekkile-i mezbûrenin li-ebeveyn kız karındaşı işbu râfi'ü's-sifr Despona ibnetü'l-merkûm Penayot nâm zimmî ibnete tarafından ber-vech-i âti tasdîke vekîl müseccel-i şer'îsi olan Kostantin veled Pulaş nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mesfûre Yerabiyye emlakinden olup, karye-i merkûmede vâkı' bir taraftan Polharon nâm zimmî mülkü ve üç taraftan tarîk-i âmm-ı mahdûd tabaka-i ulyâsında bir bâb oda ve vüstâsında bir bâb oda ve süflâsında bir bâb ve iki mahzen ve kenîf ve bir mikdâr arsa-i hâliyâyı müştemil bir bâb mülk menzilin zikr olunan vüstâsında vâkı' bir bâb oda ve süflâsında bir bâb ve iki mahzen ve zükkâk kapısı ve mârû'z-zikr arsa-i hâliyânın bir miktârını ifrâz ve alâmât-i fâsıla ve vaz'ıyla mümtâz ve bundan akdem Anıştaş veled Dimitri nâm zimmîye bâ-hüccet-i şer'iyye semen-i ma'lûme bey' ve teslîm edip, mâ'adâ ulyâda bir bâb oda ve süflâda bir bâb oda ve bir bâb oda ve bir bâb mahzen ve arsa-i hâliye-i merkûmeden dahi Pulharon zimmî tarafından olan müşterek dîvâr önünden tûlen altı ve arzen iki zirâ' arsa-i hâliyeyi kendi yedinde ve mülkünde ibkâ eylemişdi. El-hâletü hâzihi müvekkilem mezbûre hâlâ yedinden mülk ve hakkı olup, zikirleri mürûr edip, tabaka-i ulyâda bir bâb oda ve süflâda bir bâb oda ve bir mahzen ve tûlen altı ve arzen iki zirâ' arsa-i hâliyeyi müştemil müferrez mülk-i menzilin tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz elli guruşa kız karındaşı müvekkile-i mersûme Despona'ya bey' ve teslîm ve temlîk eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz elli guruş mutâlebesinden müvekkile-i mezbûre Despona'nın zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât edip, fîmâ-ba'd menzil-i mezkûrda alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkile-i mersûme Despona'nın mülk-i müşterâsı olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrıfa olsun dedi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı

merkûm mahallinde tahrîr ba'de ma'ân Mürsel Halil Çelebi ibn Abdullah ve el-Hac Hanefi bin Ali ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşere min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Ağa ibn Osman, Mustafa Beşe ibn Ali, İbrahim Çelebi ibn Mehmed, Münâdî Molla Mustafa bin Halil, Ahmed Beşe ibn Mustafa, Mehmed Beşe ibn Ali.

Hasan Beşe ile Ümmü Gülsüm'ün, aralarındaki geçimsizlik nedeniyle boşandığını gösterir hüccet.

22 [5-c] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sakînelerinden olup, zâtı Mehmed Bey ibn İbrahim ve Hasan Bey ibn Ramazan nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmü Gülsüm bint İsmail nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Hasan beşe ibn Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Hasan Beşe zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka idded-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Hasan Beşe ile muhâla'a sahiha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutalebâtдан her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbî ve'l-ısrîn min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hâfız Mehmed bin El-Hac İbrahim, Mehmed Bey ibn İbrahim, Hasan Bey ibn Ramazan, bin Mehmed, Ali bin Abdullah bin, Seyyid Mehmed, Ali Efendi ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Fatma Hâtûn'un, evindeki bazı eşyaları annesi Hatice Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

23 [5-d] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sakînelerinden Fatma bint Halil bin Abdullah nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî ikrâra vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân Hasan Bey ibn Ramazan ve Mehmed bin

Resûl nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Mehmed Efendi ibn İbrahim meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde müvekkile-i mezbûrenin vâlidesi işbu râfî'atü'l-vesîka Hatice bint Ahmed nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin müvekkilem mezbûre silk-i mülkünde münselik emlâkinden üç yemeni, yorgan ve bir beledi dõşek ve üç minder ve yedi kadife yasdık ve iki yan ve bir orta keçesi ve bir alaca entârî ve üç yaĝlık ve yaĝlık ve üç gömlek ve üç abdest makremesi ve üç tencere ve beş sahan ve bir tabe dest ve üç lengeri ve bir kahve ibriĝi ve bir kahve tepsisi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkati'l-vâhîde kırk guruşa anası mezbûre Hatice'ye bey' ve temlîk ve teslîm eylediĝinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblaĝ-ı merkûm kırk guruş mutâlebesinden anası mezbûre Hatice'nin zimmetini ibrâ iskât eyledi. Ba'de'l-yevm eşyâ'-yı muharrere-i mezkûrede müvekkilem mezbûrenin kat'â alâkâ ve müdhali kalmayıp, anası mezbûre Hatice'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrafı olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min Zi'l-hiceti'ş-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Bey ibn Hasan, Mustafa Bey Ahmed, El-Hac Hanefi.

El-Hac Abdurrahman Aĝa'nın Edirne Çevke kazasında müsellemler ve iltizam zâbitiyken İsmail adlı kişiyi habs etmesinden sonra, İsmail'e ait kiremid ve buĝdayı haksızca ele geçirmesi, ancak bunu yaptığını kabûl etmeyip, belli bir bedel karşılığında barışın sağlandığını gösterir hüccet.

24 [6-a] Vilâyet-i Rûm ilide Edirne kazâsı nevâhîsinden Çevke nâhiyesi ahâlîsinden olup, hâlâ mahmiyye-i İstanbul'da Kasapbaşı menziline sâkin olan İsmail bin Süleyman nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Reis Mahallesinde sâkin işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac Abdurrahman Aĝa ibn Üveys nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr el-Hac Abdurrahman Aĝa bin yüz kırk sekiz ve kırk dokuz senelerinde zikr olunan Edirne kazâsında vâkı' Kızılca müsellemler ve tevâbi'i haslarının iltizâmâ zâbiti iken beni habs edip, cebren bi-gayr-i hakkın yüz yirmi guruşum ile beher bini ikişer guruş kıymetli on dört bin aded kiremidimi beher keyli elli ikişer pâre kıymetli elli iki

keyl buğdayımı ahz etmeğin zikr olunan buğdayı ve kiremidin kıymetleri olan doksan beş buçuk guruş dört pâre ile meblağ-ı merkûm yüz yirmi guruş ki, cem'an iki yüz on beş buçuk guruş dört pâreyi mezbûr el-Hac Abdurrahman Ağadan bundan esbak taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında zikrleri mürûr eden kiremid ve buğday ve meblağ-ı merkûmu ahz eylediğini ikrâr lâkin zikr olunan kırk sekiz senesinde ber-vech-i muharrer taht-ı iltizâmımda olan hass-ı mezbûr mülhakâtından zikr olunan Çevke nâhiyesinde vâkı' üç kıt'a kışlakları yüz elli sekiz guruşa fuzûlisin âhara verip, meblağ-ı merkûmu ve hass-ı mezbûr toprağında vâkı' kiremid-hâne mahsûlünden bâkî â'id olan on beş bin kiremidi sen bi-gayr-i hakkın ahz ü kabz eylediğinden mâ'adâ sene-i mezbûrede zirâ'at ve hirâset eylediğin tarlalarından hâsıl buğdaydan bâkî â'id olan elli iki keyl oşr dahi zimmetinde kalmakla, bin yüz elli senesinde Edirne kaziyyesi olan es-Seyyid Ahmed Efendi huzûrunda husûs-ı merkûm için seninle ba'de'l-mürâfa'a ikrârın mücebince hâkim-i mümâ-ileyhin hükmüyle meblağ-ı mezbûrun yüz yirmi guruşunu ve zikr olunan kiremid ve on dört bin adedini ve sâbıkü'z-zikr buğdayı bi-hakki'l-meşîdim diye müdâfa'a ve takdîrine mutâbık bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye ibrâz ve edecek ben dahi bi'l-külliyeye inkâr eylediğimde mezbûr el-Hac Abdurrahman Ağa mazmûn hüccet-i merkûmeyi isbât sadedinde iken beynimize mislihûn tavassut edip, beni mezbûr el-Hac Abdurrahman Ağa ile da'vâ-yı mezkûremden otuz beş guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm otuz beş guruşu yedinden tamâmen ahz ü kabz eylediğimden sonra husûs-ı mezbûre müte'allıka âmm-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i îmân ve muhâsemâtdan mezbûr el-Hac Abdurrahman Ağanın zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Mehmed Ağa ibn İsmail, İbrahim Çelebi ibn Halil, Mehmed Ağa ibn Ali, Mustafa Ağa ibn Mehmed, Kütahyalı Mehmed Efendi, Çukadar Ömer Ağa bin, El-Hac Ömer bin Yusuf, Veli Ağa bin Mehmed.

Kenan'ın, Yusuf'a olan borcunu ödeyememesiyle aralarında husûmetin yaşanması, sonuç olarak aracı sayesinde Kenan'ın, mevcûd borcunun bir kısmını ödediğini gösterir hüccet.

25 [6-b] Medîne-i İstanbul'da Sarı Kizir Mahallesi sâkin Yusuf bin Abdullah bin Abdurrahman tarafından meblâğ-ı âtiyyü'z-zikri ber-vech-i âtî ahz ü kabz ibrâya vekîl olduğu el-Hac Ahmed bin Ali ve el-Hac Ömer bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Kenan bin Abdullah nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mezbûr Yusuf'un işbu yedimde olan i'lâm mücebince merkûm Kenan zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden yüz on buçuk guruş mahkûmiyye hakkı olup, lâkin merkûm Kenan meblâğ-ı merkûmu edâyaya iktidârı olmayıp, mukaddem ve mü'essir olduğunu edâ etmekle ba'dehu vukû'ü'l-münâza'a beynimize mislihûn tavassut etmeğın ben dahi vekâlet-i muhkiyyem hasebiyle meblâğ-ı mezbûrun yirmi yedi guruşunu mezbûr Kenan yedinden ahz ü kabz eylediğimden sonra mâ'adâ seksen üç buçuk guruş mutâlebesinden mezbûr Kenan'ın zimmetini bi'l-vekâle ibrâ'-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-hüvel vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Ağa ibn Hasan, Veli Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hüseyin Çelebi ibn Abdullah, Hasan Bey bin Ramazan, El-Hac Hanefi bin Ali, El-Hac İsmail bin Abdullah.

Mehmed Çelebi'nin, bahçesini el-Hac Mustafa'ya sattığını gösterir hüccet.

26 [6-c] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Çelebi ibn Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac Mustafa bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, mahalle-i mezbûrda vâkî' bir taraftan Rukiye Hâtûn mülkü ve bir taraftan Çerkeşli oğlu bağçesi ve bir taraftan Abdullah Ağa ve ba'zan Fatıma Hâtûn mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve bir matbah ve bir kenîf ve bir mikdâr bağçeyi müştemil bir bâb mülk-i menzilimi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz seksen beş guruşa mezbûr el-Hac Mustafa'ya bey' ve temlîk ve teslîm

eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblâğ-ı merkûm yüz seksen beş guruşu merkûm el-Hac Mustafa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müşteri-i merkûm el-Hac Mustafa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharremi'l-haram sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Beşe ibn Ali, Ömer Çelebi ibn Mustafa, Ahmed Çelebi ibn Salih, Keskinoglu Ahmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn İsmail, Es-Seyyid Süleyman bin Ali El-Hac Hanefi bin Mehmed.

Mustafa ve Hüseyin Ağa'nın, Ahmed Ağa'yla olan ortak mâlikânelerinin yönetimine Ahmed Ağa'yı vekil ta'yîn ettikten sonra buraya yaptığı masrafı ödemek için çabalamalarını gösterir hüccet.

27 [6-d] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i nebevîden bi'l-iltimâs Mevlânâ Mehmed Efendi ibn Ahmed irsâl olunup, ol dahi medîne-i Üsküdar'da Evliyâ Hoca mahallesinde sâkin Ahmed Ağa ibn Abdullah Efendi nâm kimesnenin menziline varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikde yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mustafa Ağa ve Hüseyin Ağa ibn el-Hac Mehmed nâm karındaşlar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfî'ü'l-vesîka mezbûr Ahmed Ağa mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, medîne-i merkûmede [] iskelesi kurbunda vâkı' Küçük Hamam demekle ma'rûf vakf-ı hamam-ı mezbûr Ahmed Ağa ile Uçmaz Bey'de selâsen müşterek ber vech mâlikâne taht-ı tasarrufumuzda olmakla biz merkûm Ahmed Ağa'yı gerek hamam-ı mezkûr umûruna ve gerek sâir umûr ve husûslarımızı rü'yete taraflarımızdan tevkîl eylediğimiz ecilden bin yüz elli bir senesi Şa'bânü'l-mu'azzama guresinden elli üç senesi Şevvalü'l-mükerremi gâyetine gelince yirmi yedi ayda mezbûr Ahmed Ağa ile beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'amelât-ı şitâyı hesap eylediğimizde mezbûr Ahmed Ağa kendi mâlından be-şartü'r-rücû' bizim emrimiz ile ma'lûmü'l-esâmî kimesnelere olan düyûn-ı müteferrikâ-i ma'lûmemizi ve hamam-ı mezkûrun icâre-i mü'eccele-i ma'lûmesini tarafımızdan mahalline edâ ve hamam-ı merkûmun masârif-i sâiresiyle emlakımızdan Viran karyesinde vâkı' ma'lûmu'l-hudûd ve'l-kat' bağlarımızın tîmârı masârifine ve sâir umûr ve husûs-ı müteferrikâ-i ma'lûmemize min-haysi'l-

mecmû' dört bin yedi yüz yetmiş sekiz guruş harc ve sarf eylediği müte'ayyen olmakla meblâğ-ı mecmû'-ı merkûm dört bin yedi yüz yetmiş sekiz guruş mezbûr Ahmed Ağa'ya deynimiz olup, mezbûr Ahmed Ağa'nın dahi müddet-i merkûmede hamam-ı mezbûrun bize â'id olan îrâd-ı ma'lûmesinden ve zikr olunan bağlarımızın mahsûlâtından ve beynimizde ma'lûm akar etmez îcârelerinden min-haysi'l-mecmû' dört bin yüz seksen dokuz guruş kabz eylediği müte'ayyen olmakla makbûz olan meblâğ mârû'z-zikr dört bin yüz seksen dokuz guruşu bizim deynimiz olan meblâğ-ı merkûm dört bin yedi yüz yetmiş sekiz guruşun dört bin yüz seksen dokuz guruşuna mahsûb ve takas eylediğimizde ol dahi mukâsa ve kabûl eyledikten sonra bâkî zimmetimizde mezbûr Ahmed Ağa'ya beş yüz yetmiş sekiz guruş deynimiz zuhûr etmekle meblâğ-ı bâkî-i merkûm beş yüz yetmiş sekiz guruş ile Aziz Mahmud Efendi vakfına olan murâbaha deynimizi edâ için mezbûr Ahmed Ağa'dan ikrâz ve kabz ve istihlâk eylediğimiz yüz elli guruş ki, cem'an yedi yüz yirmi altı guruş olup ve yine mezbûr Ahmed Ağa'nın yedine i'tâ eylediğimiz deyn-i temessükü mûcebince bin yüz elli iki senesi Zi'l-ka'desi evâhirinde mezbûr Ahmed Ağa'nın yedinden ikrâz ve ahz ü kabz ve istihlâk eylediğimiz bin yüz kırk bir guruş ki, min haysi'l-mecmû' bin dokuz yüz altmış yedi guruş ikimizin zimmetimizde [7] merkûm Ahmed Ağa'ya lâzımü'l-edâ vâcibü'l-kuzzâ deynimizdir. Fî-mâ-ba'd târîh-i kitâba gelince mezbûr Ahmed Ağa'nın masrûf ve makbûzuna ve cemî' beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya müte'allıka âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i imân ve muhâsemâddan mezbûr Ahmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer zimmetimizde hakkı olan meblâğ-ı mecmû'-ı merkûm bin dokuz yüz altmış yedi guruşdan mâ'adâ âmme-i da'vâdan bizim zimmetimizi ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mukırran-ı mezbûrânın ögü babaları olup, yine mahalle-i mezbûrede sâkin olan Fazlullah usta ibn Sadullah nâm kimesne meblâğ-ı mecmû'-ı merkûm bin dokuz yüz altmış yedi guruşa emir ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyye ile kefil ve zâmin olmağın vâkî hâlf Mevlânâ-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr bâ'dehu ma'ân Mürsel Mehmed Çelebi ibn el-Hac Mustafa ve diğeri Mehmed bin Abdullah ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Zi'l-hücceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn El-Hac Mustafa, Hâfiz Mehmed Efendi ibn El-Hac Ahmed, Es-Seyyid Ahmed Ağa ibn Es-Seyyid Hüseyin, Süleyman Ağa ibn Ahmed, El-Hac Yusuf bin.

Yorgi zımmînin Moda burnundaki emlâkını kardeşi Tevkârî'ye sattığını gösterir hüccet.

28 [7-a] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesi sâkinlerinden Yorgi veled Fotnuz veled Kost nâm zımmî tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikri ikrâra vekîli olduğu Hürmüz veled Dali ve Kostantin veled Minol nâm zımmîler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı hâcedde şer'an sâbit ve sübût-ı vekâlete hükm-i şer'-i lâ-hakk olan Zühri veled Zafiri nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkil-i mesfûrun lî-ebeveyn karındaşı işbu hâmilü's-sifr Tevkârî veledü'l-mersûm Fotnuz nâm zımmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mersûm Yorgi akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûrunda değin silk-i mülkünde münselik emlâkinden olup, karye-i mezbûre hâricinde Moda Burnu nâm mahalde vâkı' bir taraftan Kilârî Mustafa Ağa bağı ve bir taraftan el-Hac Şaban bağı ve bir taraftan ve bir taraftan Kostantin zımmî bağı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve tahmînen üç dönüm mikdârı bir kıt'a kürümü mülk-i müferrez bağını tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile karındaşı mesfûr Tevkârî zımmîye iki yüz elli guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eylediğinden ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve temellük eyledikten sonra semen olan meblâğ-ı mârû'z-zikr iki yüz elli guruşu müşteri-i merkûm yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyleyip, fî-mâ-ba'd bağı mahdûd-ı mezkûrda alâkâ ve müdhâlim kalmayıp, müşteri-i mersûm Tevkârî zımmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfî olmuştur. Keyfe-mâ-yeşâ muhtâr ve mutasarrif olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâni min Muharremi'l-haram sene erba'a hamsîn mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, İmam Hasan Efendi ibn Mehmed, Çörekçi Osman Beşe ibn Ömer, Es-Seyyid Ahmed bin Hasan, El-Hac Hanefi bin Ali, İsmail bin bin Abdullah, Ali bin Abdullah.

Ümmü Gülsüm'ün kendisini boşamış olan eşi Mehmed'den, oğlu Mustafa için nafaka talebini gösterir i'lâm.

29 [7-b] Medîne-i Üsküdar'da Mîr-î Âhûr mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Hasan Bey ibn Ramazan ve Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Ümmü Gülsüm bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sâbıkâ zevci Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr Mehmed zevcim olup, bundan akdem beni bâyinen tatlık etmekle mezbûrun ferâşından hâsıl benden mütevellid sulb-i sagîr oğlum Mustafa hâlâ bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olup, nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olmağın babası mezbûr üzerine kîbel-i şer'den kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr olunmak bi'l-hızâne matlûbumdur dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobile ve Hüsnu Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan küll-i yevm ikişer pâre nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr buyurup, meblâğ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîr-i mezbûre harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde babası mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Ümmi Gülsüm Hâtûn'a izin verilmeğın mâ-vâk' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Muharremi'l-haram sene erba'a hamsîn mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefî bin Ali, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Beşe ibn Abdullah.

Mehmed Bey'in babasından kalan ancak şuan başkasında olan vakfa belli bir mikdar borcu olması, ancak bu borcu ödemesiyle anlaşmaya vardıklarını gösterir hüccet.

30 [7-c] Fi'l-asl-ı vilâyet-i Anadolu'da Balıkesiri ahâlîsinden olup, medîne-i Üsküdar'da Mîr-i Âhûr Mahallesinde müsarefet vechi üzere sâkin Süleyman Bey ibn İsmail nâm kimesne asâleten ve yine mahalle-i mezbûre sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Hayriye Hanım ibnete Mehmed Sâdık kendi nefsinden asâleten ve zikri sebk eden Balıkesiri'de hâlâ sâkine sadriyye kebîre-i kızı Âîşe Hanım ibnete İsmail Bey ibn Abdullah tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân yine medîne-i mezbûrede Hamza Fakih Mahallesinde sâkin el-Hac Ahmed Ağa ibn el-Hac Musa ve Halil Çelebi ibn el-Hac Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olmakla vekâleten ve mahrûse-i Galata'ya tâbî Beyoğlu nâm mahalde sâkine diğeri Âîşe Hanım ibnete Hüseyin Efendi ibn Abdullah

tarafından kezalik ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân Mustafa Bey ibn Ahmed ve Süleyman Bey ibn İsmail nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Abdullah Ağa ibn Ahmed vekâleten meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfi'ü'l-vesîka Ahmed Ağa ibn Hüseyin nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, Medîne-i Edirne'de vâkî' merhûm Pir Mehmed Paşa'nın müvekkilelerimiz mezbûretân evlâdlarından olup, merhûm-ı mezbûrun Edirne'de vâkî' vakfından hâsıl olan gallesini izyadi evlâdına meşrûte olmakla bir müddetden beri bize â'id olan izyad galle-i vâkıftan dokuz yüz kırk dört buçuk guruşu vakf-ı mezbûrun hâlâ mütevellisi olup, sâlifü'z-zikr Edirne'de sâkin Mehmed Bey ibn Abdullah zimmetinde müctemi' olmakla meblâğ-ı mezbûru müteveli-i merkûmdan tale ve ahz ve bize îsâle mezbûr Ahmed Ağa'yı her birimiz vekîl eylediğimiz ecilden mezbûr Ahmed Ağa dahi vekâleti hasebiyle müteveli-i merkûmdan meblâğ-ı mezkûru ma'rifet-i şer'le tahsîl ve kabz ve hâlâ bize tamâmen teslîm etmekle biz dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle mezbûr Ahmed Ağa yedinden ahz ü kabz eyledik. Meblâğ-ı mezkûrdan merkûm Ahmed Ağa yedinde ve zimmetinde kat'â bir akçe ve bir habbe bâkî kalmamakla beynimizde ma'lûm masârîfâtına müte'allika âmme-i de'âvî ve muhâsemâttan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle mezbûr Ahmed Ağa'nın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dediklerinde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Efendi Hamamî, diğeri Mahmud Efendi Hamamî, Es-Seyyid Osman Ağa bin, Veli Bey ibn Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Hanefî bin Ali.

Mehmed Çelebi'nin Solak Sinan mahallesindeki mülkünü Mehmed Beşe'ye sattığını gösterir hüccet.

31 [7-d] Medîne-i Üsküdar'da Tenbel el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Çelebi ibn Veliyyüddin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe ibn Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i mezbûre mahallâtından Solak Sinan mahallesinde vâkî' bir taraftan Kalascı Hüseyin Beşe mülkü ve bir taraftan Abdi Beşe mülkü ve ba'zân Salih Çelebi mülkleri ve bir taraftan Ahmed Çelebi mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtanî oda ve bir sofa ve kenîf ve bi'r-i mâ'i ve bir mikdâr

bağçeyi müstemil bir bâb mülk menzilimi tarafeyndan icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile mezbûr Mehmed Beşe'ye yüz seksen iki guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer iştrâ ve teslim ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblâğ-ı mezbûr yüz seksen iki guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'â alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Mehmed Beşe'nin mülk-i müşterâsı va hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Beşe İbn Ömer, Hüseyin Çelebi İbn Ali, Münâdî Mustafa Beşe İbn Mehmed, Münâdî Baba Ali İbn Ali, El-Hac Himmet İbn Ali ve Himmet.

Fatıma Hâtûn vakfının mütevellisi olan Mehmed'in, daha önce bu vakfa mütevellilik yapmış ve vakfa ait parayı kullanmış olan el-Hac Hüseyin'den, bunun bir kısmını tahsîl ettiğini gösterir hüccet.

32 [8-a] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesinde vâkı' merhûme Fatıma Hâtûn vakfının hâlâ bâ-berât-ı âlîşân mütevellisi olan es-Seyyid eş-Şeyh Yusuf Efendi ibn nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu ve tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu İbrahim Çelebi İbn Mehmed ve İbrahim bin Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan es-Seyyid Hâşim Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac Hüseyin bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, babam müvekkilem mezbûrdan mukaddem vakf-ı mezbûre mütevellî olup, bundan akdem fevt olan Mehmed Efendi yedinden işbu temessük mantûkunca mâl-ı vakf-ı mezbûrdan olmak üzere mezbûr el-Hac Hüseyin elli yedi buçuk guruş ikrâr edip ve masârifine sarfla istihlâk eyledikten sonra kibe'l-ahz mütevellî-i merkûm Mehmed Efendi fevt olup, babam müvekkil-i merkûm bir sene mütevellî nasb ve ta'yîn olunduktan sonra mezbûr el-Hac Hüseyin yedinden meblâğ-ı mezkûrdan yirmi beş buçuk guruşunu mukaddemâ babam müvekkil-i merkûm ahz ü kabz edip, otuz iki guruş bâkî kalmakla meblâğ-ı bâkî-i merkûm otuz iki guruş dahi mezbûr el-Hac Hüseyin bâkî tamâmen def' ve teslim eylediğinde ben dahi iş bu meclis-i şer'de yedinden bi'l-vekâle ahz ü kabz eyledim. Meblâğ-ı mezkûr elli yedi buçuk guruşdan mezbûr el-Hac Hüseyin zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve hamsîn ve min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Ali Ağa ibn Şaban, El-Hac Musatafa bin Mustafa, Ali Beşe ibn Ahmed, Hasan Beşe ibn Osman, El-Hac Hanefi bin Ali, El-Hac İsmail bin Abdullah.

Hadice Hâtûn'un, eşi Mehmed ile aralarındaki geçimsizlik nedeniyle boşanmak için davâ açtığını gösterir hüccet.

33 [8-b] Medîne-i Üsküdar'da Hayreddin Çavuş Mahallesi sâkinelerinden olup zâtı Mehmed bin Ahmed Hâlid Mustafa bin Ali nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hadice bint Hüseyin nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed bin Abdulkâdir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Mehmed zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmamakla, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mukarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan iki bin dört yüz akçe mehr-i mü'eccelemin beş yüz akçesini zevcim mezbûr yedinden ahz ü kabz edip, bâkî bin dokuz yüz akçe mehr-i mü'eccelemler ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerelerine me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl mezbûr Mehmed'den iddi'â eylediğim mu'accel olmak üzere eşyâ-yı ma'lûmeye ve hukûk-ı zevciyye müte'allıka âmme-i de'âvî ve mutâlebâtından her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mustafa bin Ali, Hüseyin Bey ibn Ramazan, Veli Bey ibn Mehmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ömer Beşe ibn Abdullah, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Ali Ağa bin Hasan.

Danyal ve zevcesi Perabyon'un, Reis mahallesindeki mülkünü Feyzullah Efendi'ye ipotek verip, buna bazı kişilerin kefil olduğunu gösterir hüccet.

34 [8-c] Medîne-i Üsküdar'da Pazarbaşı Mahallesi sâkinlerinden Danyal veled Azariyye ve zevcesi Perabyon bint Hüdaverdi nâm zevcân meclis-i şer'-i şerîf-i enverde merhûm Sâatîzâde Feyzullah Efendi vakfının nükûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'il mütevellî olan işbu râfi'ü'l-küttâb Mehmed Efendi ibn Feyzullah Efendi nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimizde ale'l-iştirâkû's-seviyy mülkümüz olup,

medîne-i mezbûr mahallâtında Reis Mahallesinde vâkı' etrâf-ı erba'ası Azariyye ve İbkad ve Serab nâm zımmîler mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd üç bâb fevkânî oda ve bir sofa ve bir matbah ve bi'r-i mâ'i ve kenîf ve bir mikdâr bağçeyi müstemil bir bâb mülk menzîlimizi yüz seksen beş buçuk guruşa mütevellî-i mezbûra bî-tarîki'l-istiglâlû'l-âdî bey' ve teslîm ve kabûl eylediğimizde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm eyledikten sonra meblâğ-ı merkûm yüz seksen beş buçuk guruşu mütevellî-i merkûm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine menzil-i mahdûd-ı mezkûru mütevellî-i mezbûr târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında yirmi üçer guruş beşer pâreden cem'an elli dokuz guruş on beş pâre ücret ile ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bize îcâr ve teslîm eyledikte biz dahi ber-vech-i muharrer isticâr ve tesellüm ve kabûl eyledik dediklerinde gibbe't-tasdîkû's-şer'î yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Azariyye veled Begoz ve Avanos veled Azariyye ve Manuk veled Mardurus ve Hüdaverdi veled Karabet ve Kırkor veled Asvadır nâm zımmîlerden her biri asl-ı mâl-ı vakf-ı mezkûre ve derek-i menzil mahdûd-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücret-i mersûmeye tarafeynden emr ü kabûl-i hâviye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyye ile kefil ve zâmîn olmalarıyla mâ-hüvel vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Odabaşı ibn Mehmed, Ahmed Çelebi ibn Ömer, Molla Ali bin El-Hac Veli, Muhtar Ali Ağa ibn Mehmed, Molla Ahmed Gazzaz, Mustafa bin Ömer, Ali Ağa ibn Recep.

Hüseyin'in, Abdullah Efendi'ye olan yirmi gurusluk borcunu ödemek için, mülkünü ipotek verdiğini gösterir hüccet.

35 [8-d] Medîne-i Üsküdar'a tâbî' Bulgurlu karyesi sâkinlerinden Hüseyin bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Beyhan Hâtûn mütevellisi işbu râfi'ü'l-vesîka Abdullah Efendi ibn Abdurrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, cihet-i havâleden vakıf için mütevellî-i merkûme yirmi guruş zimmetimde deynim olup, mukâbelesinde silk-i mülkümde münselîk emlâkimden karye-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ası Hüseyin Beşe ve İbrahim Beşe ve diğer İbrahim Beşe mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk bağımı mütevellî-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlû'l-âdî bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra yine mütevellî-i mezbûr târîh-i

kitâbdan bir sene tamâmına değin üç guruş ücret ile ba'de't-tekâbbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikte ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikte gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Hanefi bin Ali, El-Hac İsmail bin Abdullah, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Mehmed'in, Hüdayi eş-Şeyh Mahmud Efendi Hazretleri vakfının mütevellisi el-Hac Ahmed'e, mülkünü otuz guruş karşılığında ipotek verip, buna bâzi kişilerin kefil olduğunu gösterir hüccet.

36 [8-e] Medîne-i Üsküdar'da Debbâğlar Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda Hüdâyi eş-Şeyh Mahmud Efendi Hazretlerinin nükûd-ı mevkûfelerine kâ'im-makâm müteveli olan işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hac Ahmed bin Himmet nâm kimesne mahzarında bi't-tav' iha ikrâr-ı kelâm edip, yedimde mülküm olup, Medîne-i mezbûre hâricinde merhûm İvaz fakîh toprağında vâkî' etrâf-ı erba'adan Çörekçi Mehmed ve Hüseyin ve Mehmed Bey nâm kimesneler bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk bağımlı müteveli-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdi otuz guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştrâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblâğ-ı merkûm otuz guruşu müteveli-i merkûm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine müteveli-i mezbûr bağı mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında birer buçuk guruşdan cem'an dört buçuk ücretle ba'de't-tekâbbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm ettikte, ben dahi bir minvâl muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikte gibbe't-tasdîkü's-şer'î yine medîne-i mezbûrede Evliyâ Hoca Mahallesi ahâlîsinden Sandalcı Ahmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesne asl-ı mâl vakf-ı mezbûre ve derek-i bağı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücret-i merkûmeye tarafeynden emr-i kabûlü hâviye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyye ile kefil ve zâmîn olmağın mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 9 Muharrem sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Mustafa Efendi İbrahim, Mehmed Said Efendi ibn Abdulgaffar, Ahmed Efendi ibn Mehmed, Molla Halil bin Mehmed, Mahmud Çelebi ibn Abdurrahman, Mustafa ibn.

Ali Ağa'nın, mülkünü Ahmed Çelebi ve Ümmü Gülsüm Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

[9] 37 [9-a] Medîne-i Üsküdar'da Evliyâ Hoca Mahallesi sâkinlerinden Ali Ağa ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-küttâb Ahmed Çelebi ibn Hüseyin ile kız karındaşı olup, zâtı el-Hac Ahmed bin Ali ve Ahmed Çelebi ibn Abdullah nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmü Gülsüm bint el-mezbûr Hüseyin nâm Hâtûn mahzarında bi't-tav' iha ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkî' bir taraftan Bayram Paşa ve kefere odaları ve bir taraftan ba'zan Hasan Efendi ve ba'zan Suyolcu vereseşi mülkleri ve bir taraftan Havva Hâtûn mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve hâriciyyesinde iki bâb fevkânî oda ve bir mikdâr havlu ve dâhiliyyesinde dört bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtânî ve bir matbah ve kenîf ve bi'r-i mâ'i ve zâtı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi hâvî bağçeyi müştemil bi-cümleti't-tevâbi' mülk menzilimi ve'l-levâhikk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-u müfessededen ârî bey'-i bâb sahîh-i şer'î ile altı yüz on guruşa mezbûr Ahmed Çelebi ve mezbûru Ümmü Gülsüm Hâtûn'a ale'l-iştirâkû's-seviyy bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra semen olan meblâğ-ı merkûm altı yüz on guruşa müşteriyân-ı mezbûrâna yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûrân Ahmed Çelebi ve Ümmü Gülsüm Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfları olmuştur. Keyfe-mâ-yeşâ ve'l-muhtarân ve mutasarrıflar olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Hurre fi'l-yevmi't-tâsi' min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ahmed ibn Ali, Ahmed Çelebi ibn Abdullah, İbrahim Odabaşı ibn Mehmed, Ömer Çelebi ibn Mehmed, Mustafa Çelebi El-Hac İbrahim, El-Hac İbrahim ibn Mehmed, Ahmed Beşe ibn Hasan, El-Hac Ahmed ibn Abdullah, El-Hac Mehmed ibn Halil, Yorgancı Abdurrahman ibn Abdullah, Tüfengî Mehmed Beşe ibn Abdullah ve Arab.

Minhal zımmînin, mülkünü Menahim'e elli guruş karşılığında ipotek verdiğini gösterir hüccet.

38 [9-b] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesi sâkinlerinden Minhal veled İstimad nâm zımmî meclis-i şer'î şerîf-i enverde karye-i mezbûre mütemekkinlerinden işbu râfi'ü's-sifr Menahim veled Evdam nâm Yahudî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Fotuni nasraniyye mülkü ve bir taraftan kenîse bağçesi ve bir taraftan Papasoğlu mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyü-t adıdeyi müştamil bir bâb mülk menzilimi mezbûr Menahim yahudîye bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî beş yüz elli guruşa bey' ve teslîm eylediğimden ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblâğ-ı merkûm beş yüz elli guruşu mezbûr Menahim yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mezbûr Menahim menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan beher sene tamâmında seksen ikişer buçuk guruşdan iki senede cem'an yüz altmış beş guruş ücret ile ba'de't-tahliyyetü'ş-şer'iyye ve't-tekâbbüzü'l-mer'î bâkî icâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-minvâl-i muharrer isticâr ve teslîm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefî bin Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed.

Es-Seyyid Hasan Beşe'nin, mülkünü Ahmed Efendi'ye ipotek verip, buna bazı kişilerin kefil olduğunu gösterir hüccet.

39 [9-c] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Hasan Beşe ibn Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde Merhûm Hüdâyî Azîz Mahmud Efendi vakfının kâ'im-i makâm mütevelli olan işbu râfi'ü'l-vesîka Ahmed Efendi ibn Himmet nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, silk-i mülkümde münselik emlakimden mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Yazıcıbaşı Abdullah Ağa mülkü ve bir taraftan bağçe kapılı Mustafa Ağa mülkü ve bir taraftan Mehter mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilimi mütevelli-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî kırk guruşa bey' ve teslîm eylediğimden ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra

meblâğ-ı merkûm kırk guruşu mütevellî-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevellî-i mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan beher sene tamâmında altmış guruştan üç senede cem'an on sekiz guruş ücretle ba'de't-tahliyetü's-şer'iyeye ve't-tekâbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î yine medîne-i mezbûrede Ahmed Çelebi Mahallesi sâkinlerinden Cabı Mahmud Çelebi bin Abdurrahman ve el-Hac Ahmed bin Ali nâm kimesneler asl-ı mâl vakf-ı mâl-ı mezbûre ve derek menzil-i mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücret-i mersûmeye tarafeynden emir ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyeye ile kefil ve zâmin olmalarıyla mâ-vâkı' bi't-tamâm ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şühûdü'l-hâl: El-Hac Mustafa bin İbrahim, Molla Said bin Abdülgaffar, Molla Ahmed bin Mehmed, Molla Halil bin Mehmed, Molla Ali bin Ali.

Kazasker Abdullah Efendi'nin, sarraf Artin'e olan borcunu ödeyebilmek için rehin olan mülkünü Mustafa Efendi'ye satıp bu borcu ödediğini gösterir hüccet.

40 [9-d] Zikrî âtî husûs'un mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i enverden Mevlanâ Ahmed Efendi ibnû'l-merhûm Hüseyin Efendi irsâl olunup, ol dahi medîne-i Üsküdar'da Hamza Fakih Mahallesi ayânından olup, sâbıkâ mahrûse Bursa'da bâsıt-ı seccâde şer'-i nebevî olan umdetü'l-mevâlîü'l-izâm zübdetü'l-ulemâi'l-kirâm faziletlü, sa'âdetlü İsmail Efendi Hazretlerinin sa'âdet-hânelerine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi müslimîn huzûrlarından akd-i meclis-i şer'-i âlî eyledikde kutbü'l-ârifîn gavsü'l-vâsılîn merhûm ve mağfûr Azîz Hüdâyi-i Ebî-i eş-Şeyh Mahmud Efendi kuddise sırrâhü'l-azîz Hazretlerinin evkâfindan olup, medîne-i merkûmeye tâbi' Bulgurlu nâm karyede vâkı' etrâf-ı erba'ası Azîz müşârün-ileyh Hazretlerinin tekyeleri ve Ahmed Efendi vakfı odalar ve tarîk-i hass ve (...?) ve tarîk-i âmm ile mahdûd ma'lûmü'l-mikdâr vakf-ı arsa üzerinde mebnî ve mağrûs zikr-i âtî ebniyye ve eşcâr ve kürümün şerâ-i mâlîki olan fahrü'l-müderrişîn el-kirâm el-Hac Feyzullah Efendi sicillü'l-merhûmü'l-mebrûr kazasker Abdullah Efendi'nin sarraf Artin veled Vat nâm zimmîye olan iki bin iki yüz guruş deyni mukâbelesinde zikr olunan ebniyye ve eşcâr ve kürümü dahi mezbûr yedinde ahz olduğu mümâ-ileyh el-Hac Feyzullah Efendi'nin meclis-i mezkûrda ikrârıyla sâbit ve hâlâ Desyum Artin'in

tarafından sulbî kebîr oğlu Bağdasar nâm zimmî dahi ve merhûm-ı mezkûru rehinden fekke vekîl olduğu müfahharü'l-müderrisinü'l-kirâm Mehmed Sâdık Efendi fahrü'l-kuzzât es-Seyyid Veliyyüddin Efendi şehâdetleriyle kezâlik meclis-i mezkûrda zâhir ve müte'ayyîn olduğuna binâ'-i vekîl ve Sevm Bağdasar babası ve Sevm Artin tarafından vekâlet-i mezkûresi hasebiyle merhûn-ı merkûmu bi'l-cümle rehiniyyetden fekk eylediğini, yine meclis-i mezbûrda ikrâr ve i'tirâf eyledikten sonra mûmâ-ileyh el-Hac Feyzullah Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda muvakkaten mahrûse-i Mısır-ı Kahire kadısı olup, hâlâ mahrûse-i mezbûreye âzim olan umdetü'l-mevâlîü'l-izâm mefâhirü'l-ulemâi'l-fihâm işbu sâhibü'l-vesîka sa'âdetlü, mûkerremetlü İmâmzâde Mustafa Efendi ibn Mehmed Kadirî Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, işbu yedimde olan keşf-i hücceti mantûkunca mülk-i müşterâm olup, bâlâda tafsîl ve beyân olunduğu vech üzere deyn-i mezkûrem mukâbelesinde merhûn olmakla hâlâ rehiniyyetten fekk olunan hudûd-ı mezkûre dâhilinde dâhilen ve hâricen büyût-ı âdîde ve hamam ve câme-kân eşcâr-ı müsmire ve kürümü hâvî bağçe ve bağı müştemil çiftlik ta'bîr olunur bir bâb menzilimi tarafeyndan îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile bin sekiz yüz elli guruşa mûmâ-ileyh Mustafa Efendi Hazretlerine bey' ve temlîk ve teslîm ve yine Azîz müşârün-ileyh Hazretlerinin evkâfindan olup, hâlâ mülk-i tasarrufumda olan arâzi-i ma'lûmemiz her dokuz yüz guruş bedel mukâbelesinde bâ-ma'rifet-i kâ'im-i makâm mütevellî yine mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'ye ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer emlâk-ı mezbûreyi iştirâ ve tesellüm ve temellük ve arâzi-i mersûmeyi tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra semen olan mezkûr bin sekiz yüz elli guruş ile bedel-i merkûm dokuz yüz guruş ki, cem'an iki bin yedi yüz elli guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl mûmâ-ileyh Mustafa Efendi yedinden ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm emlâk-ı mezkûre mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve arâzi-i merkûmesi müfevvezi olup, benim kat'â alâkâ ve müdhalim kalmamıştır dedikde gıbbe's-şer'-i vâkı' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Mehmed bin Ahmed ve muhzır-ı diğêr Mehmed bin Abdullah ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Abdullah

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-mevâlî'l-izâm zübdetü'l-ulemâi'l-kirâm te'âlâ Mahrûse-i Burusa Kadısı faziletlü sa'âdetlü İsmail Efendi sicillü'l-merhûm eş-Şeyh Mehmed Efendi, fahrü'l-müderrisîn el-kirâm, İmâdzâde es-Seyyid Mehmed Said

Efendi, fahrü'l-müderrişîn el-kirâm Mehmed Sâdık Efendi, fahrü'l-müderrişîn el-kirâm el-Hac Sâlih Efendi bin Mustafa, fahrü'l-kuzzâtî'l-kirâm ve Veliyyüddin Efendi bin Sâlih, Abdullah.

Ve gayruhûm(...?)

Hadice Hâtûn'un, mülkünü, Molla Hüdaverdi'ye sattığını gösterir hüccet.

41 [9-e] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Hüseyin Beşe ibn Abdullah ve Kürkçü Ahmed Ağa ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hadice bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Molla Hüdâverdi bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Ahmed Beşe mülkü ve bir taraftan muhzır mülkü ve bir taraftan el-Hac Abdullah ve ba'zan Alime Hâtûn mülkleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb [10] bir bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve kenîf ve bir mikdâr bağçeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen â'rî bey'-i bât sahîh-i şer'-i ile mezbûr Molla Hüdâverdi'ye yüz otuz beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz otuz beş guruşu müşteri-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'â alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Molla Hüdâverdi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîküş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Muharremi'l-harâm sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Alaaddin bin el-Hac İbrahim, Hüseyin Beşe ibn Abdullah, Kürkçü Ahmed Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Hüseyin Ağa.

Yaşlı ve hasta olmasından dolayı Mehmed Beşe'nin, para kazanamayıp, oğlundan nafaka almak için kadiya müracaât ettiğini gösterir i'lâm.

42 [10-a] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe ibn Yunus nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, hâlâ ben ihtiyâr ve alîl ve mukaddem ve mu'asser olup, kâr ü kisbe ber-vech-i iktidârim olmayıp, nafakaya eşedd ihtiyâcım olmağın gâib-i

ani'l-beled sulbî kebîr oğlum olup, mü'essir olan Halil nâm kimesne üzerine kibel-i şer' den kadr-i ma'rûf nafaka behâ farz ve takdîr olmak matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka hâlî mezbûrun bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve iyân eylediği minvâl olup, zikr-i âtî nafakayı dahi oğlu gâib-i mezbûrun vermeye kudreti olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede's-şerü'l-enver müte'ayyin olduktan sonra hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobile ve Hüsni Meâb Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan küll-i yevm beşer pâre nafaka behâ farz ve takrîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr kendi nafakasına harc ve sarfa verildi. El-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde oğlu gâib-i mezbûr üzerine rücû'a mezbûr Mehmed Beşe'ye kibel-i şer' den izn-i birle mâ vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-mevâlû'l-izâm Mehmed Aziz Efendi sicillü'l-merhûm Hasan Efendi, Fahrü'l-akrân Ali Ağa bin Şabân, el-Hac Mehmed bin Osman, Halil Ebû Bekir Beşe bin Mustafa bin Halil, Abdullah Çelebi bin Yusuf, Veli Bey bin Mehmed.

Fatıma Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Ali Beşe'den mehr-i mü'eccele ve nafakasını istediğini gösterir hüccet.

43 [10-b] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Mustafa Çelebi ibn Abdullah ve Ali Beşe ibn Hasan nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i zevc-i mutallıkı işbu sâhibü'l-kitâb Ali Beşe ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ali Beşe zevcim olup, târîh-i kitâb günü beni bâyinen tatlık etmekle mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccele ile nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm için diye bi't-terâzî altı yüz akçe ki, min haysi'l-mecmû' üç bin altı yüz akçe hakkım mezbûr Ali Beşe bâkî def' ve teslîm eyledikde ben dahi meblağ-ı merkûm üç bin altı yüz akçe hakkımı mezbûr Ali Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl alıp, kabz eyledim. Fî-mâ-ba'd hukûk-ı zevciyyete müte'allika de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdikü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâdî aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi bin Abdullah, Ali Beşe bin Hasan, Ahmed Beşe bin Ahmed, Mustafa bin Süleyman, El-Hac Hanefi bin Ali ve gayrûhû.

Hüseyin Beşe ve Feyzullah Beşe'nin, ortak mülkünden, Hüseyin Beşe'nin hakkı olan kısmı Feyzullah Beşe'ye sattığını gösterir hüccet.

44 [10-c] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesi sâkinlerinden Hüseyin Beşe ibn Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka şerîkî Feyzullah Beşe ibn el-Hac Süleyman nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikr'in sudûruna deġin silk-i mülkümde münselik emlâkımdan olup, karye-i mezbûre hâricinde Kaldırım nâm mahalde vâkî' bir taraftan Tarandafil zımmî baġı ve bir taraftan Yamandi zımmî baġı ve bir taraftan Yavuli baġı ve bir tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen yirmi dönüm mikdârı ile bir kıt'a kürümü mülk-i baġımın nısfî benim ve nısf-ı şâyi'i âharı mezbûr Feyzullah Beşe'nin mülkü olmakla baġ-ı mezkûrda olan nısf-ı şâyi'amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Feyzullah Beşe'ye doksan guruşa bey' ve temlik ve tesellüm eylediġimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblaġ-ı merkûm doksan guruşu mezbûr Feyzullah Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm baġ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'â alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mecmû' baġ-ı mahdûd-ı mezkûr mezbûr Feyzullah Beşe'nin mülk-i müşterâsı ve hakkı sarfî olmuştur. Keyfe mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis min Muharremi'l-harâm sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Aġa ibn El-Hac Süleyman, İbrahim Bey ibn Derviş, Kapı kethüdâsı Ali Aġa bin, Mehmed Efendi ibn El-Hac Mustafa, Salih Efendi bin, Abdullah usta ibn Hamza, Berber Ali Çelebi bin.

Mehmed'in kar üzerinden kızakla inerken, Saliha Hâtûn'a çarpmasıyla Saliha Hâtûn'un sakatlanmasından sonra şikâyetini on beş guruş karşılığında geri aldığını gösterir hüccet.

45 [10-d] Medîne-i Üsküdar'da Mehmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden Sâliha bint Ali nâm Hâtûn'un zevci ve tarafından ber-vech-i âtî ikrâra ve ibrâya ve i'tâ-yı hüccete vekîl olduġu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân el-Hac Ahmed Aġa ibn Osman ve Mustafa Çelebi ibn Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mehmed Çelebi ibn Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu

râfi'ü'l-vesîka Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan on gün mukaddem müvekkilem-i merkûme mahalle-i mezbûrede vâkî' tarîk-i âmmdan mürûru esnâsında mezbûr Mehmed zikr olunan tarîk-i âmmda kar üzerinde ağacdan kızağa binip, kayar olduğu halde müvekkilem mezbûrenin ale'l-gafle ardından düşüp, sağ ayağından topuğundan yukarı kemiğini iki mahallinden kesr ve cerh eylediği bundan akdem ba'de'l-mürâfa'a merkûm Mehmed'in ikrârıyla sâbit olup, yedü't-tâmına şer'an tevakkuf olunmuşdu. El-hâletü hâzihi müvekkilem-i mezbûre ile beynerine mislihûn tavassut edip, husûs-ı mezbûrdan on beş guruş merhem behâ üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde müvekkilem mezbûre dahi ber-minvâl-i muharrer sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm on beş guruşu mezbûr Mehmed'in yedinden bi't-tamâm ahz ü kabz eyleyip, ba'de'l-yevm husûs-ı mezkûre ve mâ-yuhdes-ü minhûm müte'allıka âmme-i de'âvi ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan mezbûr Mehmed'in zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min Muharremi'l-harâm sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Hüseyin, Ahmed Ağa ibn Mehmed, Veli Beşe ibn Hasan, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi bin Ali.

Hadice Hâtûn'a olan borcunu ödemek için Salih'in, evindeki bazı değerli eşyaları satması, ancak Hatice Hâtûn'un borcun hâlâ ödenmediğini söyleyerek husumetin devam ettiğini gösterir hüccet.

46 [10-e] Burusa kazâsına tâbi' Ömerli nâm karye sâkinlerinden Mustafa bin Sâlih nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede sâkine ve zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Hadice bint Abdullah nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem mezbûre Hadice'den istidâne ve kabz eylediğim on beş guruş deynim mukâbelesinde on guruş kıymetli bir çift sîm bilezik ve on guruş kıymetli bir sîm kuşağımı mezbûreye rehn-i vaz' ve teslîm etmişdim. Hâlâ merhûn-ı merkûmu rehniyyetten [halâs?] ve deyn-i merkûmu edâ eylemek murâd eylediğimde mezbûre Hadice cevâbında târîh-i mezbûrda menzilime sârik ve duhûl ve benim eşyâm ile ma'an sarfa olunmuşdur diye cevâb vermekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkî' olmuşidi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn

tavassut edip, ben da'vâ-yı mezkûremden fâriğ olup, husûs-ı mezkûra müte'allıka âmme-i de'âvîden mezbûre Hadice'nin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min Muharremi'l-harâm sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman Çelebi ibn Mehmed, El-Hac İsmail bin Abdullah, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Çelebi ibn İbrahim, Mustafa Ağa ibn Halil, El-Hac Hanefi bin Ali, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Yorgi zımmînin, bağı Ümmü Gülsüm Hâtûn'a yüz elli guruş karşılığında ipotek verdiği gösterir hüccet.

[11] 47 [11-a] Medîne-i Üsküdar'da Yeni Mahalle sâkinlerinden Yorgi veled Angli nâm zımmî kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zâtı Hasan Beşe ibn Ebû Bekir ve Mehmed Beşe ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'ü'l-vesîka Ümmü Gülsüm bint Mustafa nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, medîne-i mezbûra tâbi' Estor Karyesinde merhûm Abdullah Ağa toprağında vâkı' bir taraftan el-Hac Mustafa bağı ve bir taraftan Mehmed bağı ve bir taraftan yummi' âhar bağı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk bağı yüz elli guruşa mezbûre Ümmü Gülsüm Hâtûn'a bi-târîki'l-istiglâlü'l-âdî bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi kendi mülküyle ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yüz elli guruşu mezbûre Ümmü Gülsüm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine bağı mahdûd-ı mezkûru Ümmü Gülsüm târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında yirmi iki buçuk guruşdan cem'an altmış yedi buçuk guruş ücretle ba'de't-tekâyüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer işticâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Beşe ibn Ebû Bekir, Mehmed Beşe ibn Mehmed, İsmail Beşe ibn Mustafa, Molla Ömer bin Mustafa, El-Hac Hanefi bin Ali, Hüseyin Bey ibn Ramazan, Mustafa Ağa ibn Ahmed.

Mehmed'in, babası müteveffâ Mühürdâr Mustafa Ağa'dan kalan bağın yarısını Muslu Ağa'ya sattığını gösterir hüccet.

48 [11-b] Mahmîye-i İstanbul'da Hobyar Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mühürdâr Mustafa Ağa ibn Abdullah ibn Abdurrahman nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu ve hasren vârisî olduğu lede'ş-şerü'l-enver mutahakkık olan Mehmed nâm kimesnenin emmisi tarafından bâ-hüccet-i şer'iyeye vekâlet-i âmme-i mutallakâ ile vekîl olduğu el-Hac Halil Ağa bin Osman ve Abdullah Ağa ibn Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Ömer Efendi ibn Abdullah nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Muslu Ağa ibn Ali nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin müvekkilem mezbûrun babasından müntakil mülk-i mevrûsu olup, medîne-i mezbûreye tâbi' Kadı Karyesinde vâkı' Hâfız Paşa toprağında bir taraftan Dürzî Halil bağı ve bir taraftan sâbıkâ Çavuşbaşızâde Mustafa Bey tarlası ve bir taraftan Emine Hâtûn bağı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd sekiz dönüm bir kıt'a kürümü mülk bağın nısf-ı şâyi'ni tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz guruşa vekâlem hasebiyle mezbûr Muslu Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bağı mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı şâyi'nde müvekkilem mezbûrun kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, merkûm Muslu Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ-yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarraf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Ağa ibn Mehmed, Hasan Çelebi ibn Mustafa, Halil Bey ibn Abdullah, Veli Bey ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Mustafa Çelebi'nin mülkünü Ali Ağa'ya sattığını gösterir hüccet.

49 [11-c] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Çelebi ibn Abdulkadir nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-küttâb Ali Ağa ibn Ramazan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i

mezbûrede bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan Etmekçi el-Hac Ali mülkü ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk-i menzilizden mezbûr Etmekçi el-Hac Ali menzili tarafından fevkânî ve tahtânî iki bâb oda ve sofa ve müşterek bir'-i ma'i ve bir mikdâr havluyu ba'de'l-ifrâz alâmet-i fâsıla vaz' eylediğimden sonra ma'rife olan müstemilât-ı mezkûreyi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz kırk guruşa müşteri-i mezbûr Ali Ağa'ya bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz kırk guruşa mezbûr Ali Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm müferrez-i müstemilât ve alâmet-i fâsıla vaz' olunan havlu ve nısf-ı bir'-i ma'ide benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Ali Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ-yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' aşere min Muharremi'l-harâm sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Abdullah, Ömer Çelebi, Mehmed Çelebi ibn Mustafa, Murtaza bin Ahmed, Feyzullah bin Mehmed, Molla Ahmed bin Abdullah, El-Hac Hanefî bin Ali, Hasan Bey ibn Ramazan.

Aleksan'ın, mülkünü Mustafa Odabaşı'ya yüz elli guruş karşılığında ipotek verdiği gösterir hüccet.

50 [11-d] Medîne-i Üsküdar'a muzâfa Adalar nâhiyesine tâbi' Pendik Karyesi sâkinlerinden Aleksan veled Enbulyanus nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde devlet-i âliyyede sâbıkâ Sekbanbaşı vakfının nukûdu mütevellisi olan işbu râfi'ü'l-vesfika Mustafa Odabaşı ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan kenîse ve bir taraftan Tavukçu oğlu mülkü ve bir taraftan Markarabet oğlu Yani mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı âdîdeyi müstemil bir bâb mülk menzilimi yüz elli guruşa mütevelli-i mezbûre bi-târîki'l-istiglâlü'l-âdî bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yüz elli guruşa mütevelli-i merkûm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine menzil-i mahdûd-ı mezkûru mütevelli-i merkûm târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher tamâmında yirmi iki buçuk guruşdan cem'an altmış yedi buçuk guruş ücretle ba'de't-tahliyyetü'ş-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve tesellüm

eyledikde ben dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Köse Ebû Bekir bin Süleyman, Onkabanlı Kara Mehmed bin Hüseyin, Molla Ebû Bekir bin Abdullah, Odunkapusunda Suhte Mustafa bin Abdullah, Mehmed Beşe bin Mehmed, El-Hac Mehmed bin Abdullah.

Fatıma Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Veli Ağa'dan alacağı eşyâlar ve mehr-i mü'ecceleden dolayı yaşanan husûmetin sonunda on guruş üzerine anlaşıklarını gösterir hüccet.

51 [11-e] Medîne-i Üsküdar'da Mehmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint Abdullah Efendi ibn Abdulmennan nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti's-şer'iyeye ârifân Mehmed Çelebi ibn Mustafa ve Osman Çelebi ibn Ebû Bekir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Saka Osman bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda müvekkile-i mezbûrenin Muslu zevci işbu râfi'ü'l-vesîka Veli Ağa ibn Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Veli Ağa iki bin akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle müvekkileme mezbûre Fatıma Hâtûn'un zevci olup, târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem müvekkileme mezbûreyi bâyinlen tatlık etmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'naleyh olan sâlifü'z-zikr iki bin akçe mehr-i mü'eccele ile eşyâ'-yı memlûkesinden on yedi guruş kıymetli bir el dolma ve on guruş kıymetli bir cedîd çakşır ve üç guruş kıymetli bir altın hâtem ve iki guruş kıymetli bir yemeni ve on bir guruş kıymetli üç adet dühâne ve akçe kisesi ve bir yemeni boğça bir guruş kıymetli ve yirmi pâre kıymetli bir sagîr kahve ibriği mezbûr Veli Ağa'ya bi-tarîki'r-rüşde ve bir meşîdî diye bundan akdem taleb ve da'vâ sadedinde olduğunda mezbûr Veli Ağa diye cevâbında müvekkile-i mezbûre târîh-i mezbûrda eşyâ'-yı mezkûre ile mehr-i merkûmunu müvekkile-i mezbûre Fatıma bâkî hisse ve temlik ve teslim eylemişidi diye def'-i şer'-i eylediğinden mâ'adâ kıymetleri beynlerinde ma'lûm en'âm-ı şerîf ve bir Kıbrıs şalı kuşak ve bir münakkaş yemeni destmâl ve beş adet gömlek ve beş don taleb ve da'vâ sadedinde olmakla beynlerinde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsemât-ı ekîde vâkî' olmuşidi. El-hâletü hâzihî beynlerinde müsluhûn tavassut edip, müvekkile-i mezbûreyi da'vâ-yı mezkûresinden on guruş üzerine inşâ'-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi sulh-i

mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm on guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledi. Fî-mâ-ba'd mehr-i mezbûruna ve iddiâ eylediği eşyâ'-yı mezkûruna ve târîh-i kitâba gelince beynlerinde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâ'ya ve sâ'ire müte'allikâ amme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her biri âharın zimmetini ibrâ-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Ağa, Molla Osman, Mehmed Çelebi ibn Mustafa, Osman Ağa ibn Ebû Bekir, Es-Seyyid Süleyman Çelebi ibn Mehmed, Veli Ağa ibn Mehmed, Mustafa Ağa Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Agop zimmî ve kızı Sima'nın, mülklerini doksan guruş karşılığında Hâfız Süleyman Efendi'ye ipotek verip, buna bazı zimmîlerin de kefil olduğunu gösterir hüccet.

52 [11-f] Medîne-i Üsküdar'da Kefere Mahallesi sâkinlerinden olup, kendi tarafından asıl ve sulbiyye kebîre kızı Sima nâm nasraniyye tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân Simon veled Kirkor ve Haçadır veled Ohan nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Agop veled Ermiya nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede vâkı' Hamza Fakih Efendi mescid-i şerîfî vakfının nukûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'il mütevellî olan işbu râfî'ü'l-küttâb Hâfız Süleyman Efendi ibn eş-Şeyh Ali Efendi nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, kızım müvekkile-i mezbûre ile ale'l-iştirâkû's-seviyy mülkümüz olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' etraf-ı erba'ası Abraham ve Simon ve Haçadır nâm zimmîler mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilimizi mütevellî-i [12] mütevellî-i merkûme iki yüz guruşa bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm iki yüz guruşu mütevellî-i merkûm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine menzil-i mahdûd-ı mezkûru mütevellî-i merkûm târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değîn beher sene tamâmında otuzar guruşdan cem'an doksan guruş ücretle ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î müvekkilem mezbûre ile bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Simon veled

Kirkor ve Haçadır veled Ohan ve Artin veled Avanos nâm zımmîlerden her biri asîl mâl-ı vakf-ı mezkûre ve derek menzil-i mahdûd-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücret-i mersûmeye tarafeynden emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefil ve zâmin olmalarıyla mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Molla Said bin Abdülgaffar, Derviş Mehmed bin Eyyub, Hamamcı Said Mehmed Ağa ibn el-Hac Hüseyin, Kavukçu Mustafa bin, El-Hac Halil Ağa bin, El-Hac Abdi bin, Topçuzâde Ahmed Ağa bin, Nâzır Mustafa Beşe bin.

Rukiye Hâtûn'un, eşi es-Seyyid Mustafa Ağa'dan aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrıldığını gösterir hüccet.

53 [12-a] Medîne-i Üsküdar'da Bulgurlu Mahallesinde sâkine ve zâtı mahalle-i merkûme imâmı Osman Efendi ibn Ali Ağa ve Haseki Halil Ağa ibn Mustafa nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rukiye ibnete el-Hac Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid Mustafa Ağa ibn es-Seyyid Sâlih nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa zevcim olup, beynimizde hüsni mu'âşeretimiz olmamakla ben hal'a tâlibe olduğum ecilden zevcim mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan kırk bin akçe mehr-i mü'accel ve altmış bin akçe mehr-i mu'accel ve nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi hal'-i mezbûru ber-vech-i muharrer kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve ibtidâ-i zevciyyetten târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya müte'allıka âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eykedik dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Haseki Hüseyin Ağa ibn Osman, Molla Mehmed bin Abdullah, Mehmed Ağa ibn Abdullah, Süleyman Beşe ibn Şaban, Es-Seyyid Halil Çelebi ibn

Mehmed, Kasım bin Abdullah, Mustafa Çelebi ibn Ömer, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi bin Ali.

Mehmed Efendi'nin, mülkünü Kostantin'e sattığını gösterir hüccet.

54 [12-b] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'î-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Mehmed Efendi ibn Ahmed medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinlerinden Yorgi veled Fotnoz nâm zımmî tarafından ber-vech-i âtî bey'e vekîl olduğu Kostantin veled Yorgi ve Zoğri veled Zafiri nâm zımmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Tevkâri veled Fotnoz nâm zımmî meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda yine karye-i mezbûre sâkinlerinden işbu râfi'ü's-sifr Kostantin veled Minol nâm zımmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûrun silk-i mülkünde münselik emlakinden olup, karye-i mezbûrede vâkî' bir taraftan müşteri-i mezbûr Kostantin mülkü ve bir taraftan Deli Yani vereseşi mülkü ve bir taraftan Yorgi zımmî mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve kenîfi müştemil müferrez bir bâb mülk-i menzilinî tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîha-i şer'î ile mezbûr Kostantin zımmîye yüz elli guruşa bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra, semen olan meblağ-ı merkûm yüz elli guruşu müşteri-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkil-i mezbûrun kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, mezbûr Kostantin zımmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrif olsun dedikde gıbbe't-tasdikü's-şer'î vâkî' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr-i ba'dehu ma'an Mürsel Çûkadâr Halil ve Muhzır Hanefî ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâmîs aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Sinan bin Murtaza, Ahmed Efendi ibn El-Hac Mehmed, Subaşı El-Hac Hasan bin, Berber Mustafa bin Yakub, Kayıkçı Mehmed Efendi Beşe, Kostantin veled Yorgi, Pulaş veled Minhal Rigori veled Zagiri Sara veled Rigori.

Tevkari'nin Moda'daki mülkünü, Kostantin zimmîye sattığını gösterir hüccet.

55 [12-c] Husûs-ı âtiyyü'z-zikrin mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs cânib-i şer' den irsâl olunan Mevlânâ Mehmed Efendi ibn Ahmed ol dahi medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf etdikde karye-i mezbûre sâkinlerinden Tevkari veled Fotnoz nâm zimmî meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfi'ü's-sifr Kostantin veled Manol nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin yedimde mülküm olup, karye-i mezbûre hâricinde Moda nâm mahalde vâkı' bir taraftan el-Hac Muslu bağı ve iki taraftan müşteri-i mezbûr ve bir taraftan Kılarcı Mustafa bağları ile mahdûd bir kıt'a müferrez kürümü mülk bağı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz altmış guruşa mezbûr Kostantin zimmîye bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz altmış guruşa müşteri-i mesfûr Kostantin yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fî-mâ ba'd bağı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, merkûm Kostantin zimmînin mülk-i müşterâsı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' Hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'ân Mürsel Çukadar Halil ve Muhzır Hanefî ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve takrîr etmeğın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn el-Sâbıkûn

Yorgi'nin mülkünü satması için Tevkâri'yi vekil ta'yîn ettiğini gösterir hüccet.

56 [12-d] Husûs-ı âtiyyü'z-zikrin mahallinde ketb ve tahrîri için cânib-i şer'-i hatîrdan irsâl olunan Mevlânâ Mehmed Efendi ibn Ahmed medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikde karye-i merkûme sükkânından Yorgi veled Fotnoz veled Kosta nâm zimmî tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikri ikrâra vekîl olduğı Kostantin veled Yorgi ve Zoğrez veled Zafiri nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan diğeri Kostantin

veled Maroli nâm zımmî meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda Tevkâri veled Fotnoz nâm zımmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem-i merkûm Yorgi emlâkinden olup, karye-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'adan Kostantin ve Yorgi ve Deli Yali vereseşi mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd ma'lûmü'l-müştemilât bir bâb müferrez mülk menzilimi âhara semen misliyle bey' ve kabz-ı semene ve semeni kendiye îsâle ve husûs-ı mezbûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mersûm Tevkâri zımmîyi vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim dedi dedikde merkûm Tevkâri dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve mirâsımızı edâya ta'ahhüd etmeğin vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'ân ve Mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Neslihan Hâtûn'un, eşi Musa'yla aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrıldığını gösterir hüccet.

57 [12-e] Medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Ahmed Beşe ibn İbrahim ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Neslihan bint Mustafa nâm Hâtûna meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka Musa bin Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, Musa zevcim olup, beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamakla ben hal'a tâlibe olduğum ecilden zevcim mezbûr Musa zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan bin sekiz yüz akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerlerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru bâ'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıkâ âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan ve îmân ve muhâsemâtdan her biri âharı zimmetini ibrâ-yı âmm ve kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe ibn İbrahim, diğer Ahmed Beşe ibn Mustafa, Mehmed Beşe ibn Mustafa, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Rabia Hâtûn'un, mülkünün yarısını Hasan Çelebi'ye sattığını gösterir hüccet.

[13] 58 [13-a] Medîne-i Üsküdar'da Evliyâ Hoca Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Süleyman bin Mehmed ve Mustafa bin Hasan nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rabia bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Hasan Çelebi ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimdem olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Tazıcıbaşı mülkü ve bir taraftan Molla Ömer mülkü ve bir taraftan Kavukçu es-Seyyid Mustafa mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir tahta pûşi ve kenîfi müştemil bir bâb mülk menzilin nısf-ı şâyi'î benim mülküm ve nısf-ı şâyi' nısf-ı hisse-i şâyi'imi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer' ile otuz guruşa mezbûr Hasan Çelebi'ye bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm otuz guruş mutâlebesinden merkûm Hasan Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nısf-ı hisse-i şâyi'imde benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, merkûm Hasan Çelebinin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarraf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Çelebi ibn Mehmed, Mehmed Beşe ibn Ömer, diğer Mehmed Beşe ibn Ali, Mustafa Beşe ibn Hasan, Mehmed Bey ibn İbrahim, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Neslihan Hâtûn'un ayrıldığı eşi Musa'dan, oğulları Mehmed Emin için nafaka talep ettiğini gösterir i'lâm.

59 [13-b] Medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Ahmed Beşe ibn İbrahim ve Mustafa Beşe ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Neslihan bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'de sâbıkâ zevci Musa bin

Hasan nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr Musa zevcim olup, beni bâyinen tatlık etmekle mezbûrun ferâşından hâsıl ve benden mütevellid olup, hâlâ bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olan sulbî sagîr oğlum Mehmed Emin'in nafakaya eşedd ihtiyâcı olmakla kibel-i şer' den kadr-i ma'rûf nafaka behâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü meâb Efendi Hazretleri dahi tarafeynin rızâlarıyla târîh-i kitâbdan küll-i yevm ikişer akçe nafaka behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîr-i mezbûrun levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde babası mezbûr Musa üzerine rücû'a mezbûre Neslihân Hâtûn'a kibel-i şer' den izn-i birle mâ-hüvel vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe ibn İbrahim, diğê Ahmed Beşe ibn Mustafa, Mehmed Beşe ibn Mustafa, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî bin Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed.

Âişe Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Hüseyin'den alacağı mehr-i mü'eccelesinin yalnızca bir kısmını tahsîl edebilmesi nedeniyle dava açtığını gösterir hüccet.

60 [13-c] Medîne-i Üsküdar'a tâbî' Bulgurlu Karyesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âişe bint Hüseyin nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i sâbıkı işbu râfî'ü'l-vesîka Hüseyin bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve tâkrîr-i kelâm edip, mezbûr Hüseyin üç bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle zevcim olup, târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem beni bâyinen tatlık etmekle mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'küdû'n-aleyh olan sâlifü'z-zikr üç bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccelemi taleb-i da'vâ eylediğimde mezbûr Hüseyin dahi ancak iki bin iki yüz akçesini ikrâr ziyâde bin akçeyi inkâr etmekle ben ziyâde müdde'âm için beyniyye havâle olunup, mezbûr Hüseyin'in ikrârı mertebesi iki bin iki yüz akçeyi bâkî def' ve teslîm eyledikde ben dahi meblağ-ı merkûm iki bin iki yüz akçeyi mezbûr Hüseyin yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed(?), Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Hüseyin Çelebi ibn Abdullah, Mustafa Bey ibn Halil, El-Hac İsmail bin Abdullah.

Halil Ağa'nın, Bulgurlu karyesindeki bağını, el-Hac Ahmed Efendi'ye ipotek verdiğini gösterir hüccet.

61 [13-d] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinlerinden Halil Ağa ibn el-Hac İsmail nâm meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede merhûm mağfûrîn-leh eş-Şeyh Osman Efendi vakfının nukûd-ı mevkûfesine kâ'im-i makâm mütevellî olan işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hac Ahmed Efendi ibn Himmet nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, medîne-i mezbûreye tâbi' Bulgurlu nâm karye toprağında vâki' bir taraftan Mustafa Ağa bağı ve bir taraftan el-Hac Abdullah bağı ve bir taraftan tarla ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen kırk dönüm mikdârı bir kıt'a kürümü mülk bağımı mütevellî-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî iki yüz kırk guruşa bey' ve teslim eylediğimde ol dahi asl-ı mâl, vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm iki yüz guruşu mütevellî-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevellî-i mezbûr bağı mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında otuzar guruşdan cem'an doksan guruş ücretle ba'de't-tekabbüzü'l-mer'î bi't-tevliyye bâkî icâr ve tesellüm eyledikde, ben dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Eş-Şeyh Mustafa Efendi ibn Mehmed, Ahmed Efendi ibn Nasuh, İbrahim bin Mehmed, Molla Ahmed bin Mehmed, El-Hac Hanefî bin Ali.

Belgrad muhârebesinde şehîd olan Kollukçu Mustafa Ağa'nın bahçesinin çocukları tarafından kullanılamaması ve nafakalarının da yetmemesinden dolayı bahçeden gelen kirânın fâize yatırılmasına izin verildiğini gösterir i'lâm.

62 [13-e] Medîne-i Üsküdar'da Evliyâ Hoca Mahallesinde sâkin iken bundan akdem Belgrad muhârebesinde şehîden fevt olan Kollukçu Mustafa Ağa ibn Abdullah'ın sulbî oğlu Mehmed Emin ve sulbiyye kızı Emine nâm sagîrânın min kalbi'l-ümm cedleri ve tesviye emirlerine kibel-i şer'den mensûb vasîleri olan işbu bâ'isü'l-vesîka el-Hac Ahmed bin nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve

ifâde-i merâm edip, mahalle-i mezbûre mescidi evkâfindan olup, yine mahalle-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ası Hakkak Ahmed Ağa veresesi ve Bayram Paşa vakfi odalar ve Ali mülkü ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil bir bâb vakf-ı bağçe icâreteyn-i ma'lûmeteyn ile müteveffâ-yı mezbûrun taht-ı tasarrufunda olup, ba'dehu vefâten evlâd-ı sagîrân-ı mezbûrâna intikâl eylemişdi. Lâkin bağçe-i mezbûrun hâsıl olan gallâtı me'ûnet ve masârifine vefâ etmediğinden mâ'adâ sagîrân-ı mezbûrânın babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil ism-i mâl-ı itlâk olunur bir nesnelere olmayıp, zarûret-i nafakaları olmakla bağçe-i merkûm bâ'de'l-harâ'ibde bâ-ma'rifet-i mütevellî bedeli misliyle âhara ferâğ ve bedel-i istirbâh olunup, hâsıl olan nemâsiyla sagîrân-ı mezbûrâna infâk olunmak haklarında her vechle infâ ve evlâ olmağın hakîkât-ı hâl bâ'de'l-istîcâr kıbel-i şer'den izin verilmek bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde fi'l-hakîkâ mâl-ı vasî-i mezbûrun bast ve beyân ve tafsîl ve iyân eylediği vech üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bi-garez-i müslimîn ihbârlarıyla yine lede's-şer'ü'l-enver zâhir olduktan sonra ber-minvâl-i muharrer vasî-i mezbûra kıbel-i şer'den izn-i birle mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 min Muharrem sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman Ağa ibn Recep, Mustafa Çelebi ibn Hasan, Ahmed Ağa ibn Ömer, diğeri Ahmed Ağa ibn Abdullah, Veli Çelebi ibn Mehmed.

Ümmihani Hâtûn'un, mülkünü yüz guruş karşılığında İsmail Efendi'ye ipotek verdiğini gösterir hüccet.

63 [13-f] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Cafer Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmühâni bint Recep nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede vâkı' Arakiyyeci el-Hac Cafer mescid-i şerîfinde merhûm Şerbetçi el-Hac Mustafa nâm sâhibü'l-hayrın nükûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'îl mütevellî olan işbu râfî'ü'l-küttâb İsmail Efendi ibn el-Hac Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm Medîne-i mezbûre hâricinde Kızkulesi Mustahfizları toprağında vâkı' etrâf-ı erba'ası Süleyman Beşe ve İbrahim Efendi vereseleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen on iki buçuk dönüm bir kıt'a kürümü mülk bağımı mütevellî-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî yüz guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yüz guruşu mütevellî-i merkûm

yedinden tamâmen bâ'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevellî-i mezbûr baĝ-ı mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına deĝin beher sene tamâmında on ikişer buçuk guruşdan cem'an otuz yedi buçuk guruş ücretle bâ'de't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî icâr ve teslim eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer isticâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î yine mukırra-i mezbûrenin sadrî kebîr oĝlu işbu hâzır-ı bi'l-meclis Devâtî Ahmed Beşe ibn Hüseyin nâm kimesne asl-ı mâl, vakf-ı mezbûre ve derek-i baĝ-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücretine tarafeynden emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîhâ-i şer'îyye ile kefil ve zâmin olmaĝın mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharremi'l-harâm sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Mustafa El-Müezzîn, Süleyman Çelebi ibn, Molla İbrahim bin Ahmed Efendi, Ahmed Beşe ibn Ali, El-Hac Hanefî bin Ali, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed.

Üsküdar Kefce mahallesinde oturan Ümmü Gülsüm Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Mehmed'den iki bin akçelik mehr-i mü'eccelesini istediğini gösterir hüccet.

[14] 64 [14-a] Medîne-i Üsküdar'da Kefce mahallesi sâkinelerinden olup, zât-ı el-Hac Hasan bin Ali ve Mustafa bin Osman nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmü Gülsüm bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i mutallık işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed bin Osman nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mehmed zevcim olup, târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem beni bâyinen tatlık etmekle zimmetimde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelemi talep ve da'vâ sadedinde olduğumda ol dahi cevâbında meblaĝ-ı merkûmu bâkî hibe ve temlik eylemişdir diye beni müdâfa'a ve ol vechle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı' olmuşıdi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, beni da'vâ-yı mezkûremden bin iki yüz akçe üzerine inşâ'-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblaĝ-ı merkûm bin iki yüz akçeyi mezbûr Mehmed yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim. Fî-mâ-ba'd ziyâde sekiz yüz akçeye ve hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvî ve mütâlebâtdan mezbûr Mehmed'in zimmetini ibrâ-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hasan bin Ali, Mustafa bin Ali, İbrahim bin Ali, Hasan bin Abdullah, Mehmed bin Abdullah.

Âîşe Hâtûn'un, Hüdâyi Efendi vakfının yemekliklerini verebilmek için mülkünü el-Hac Ahmed Efendi'ye ipotek verdiğini gösterir hüccet.

65 [14-b] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âîşe bint İbrahim nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede vâkı' merhûm Hüdâyi Efendi Hazretleri vakfının ta'âmîyelerîçün mevkûfe-i nükûdun bi'l-fi'il mütevellî olan işbu râfî'ü'l-küttâb el-Hac Ahmed Efendi ibn Himmet nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' iki taraftan Hüdâyi Efendi vakfindan olan bağçe ve bir taraftan İbrahim Efendi mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı adîyeyi müstemil bir bâb mülk menzilimi mütevellî-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî yüz guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yüz guruşu mütevellî-i merkûm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine menzil-i mahdûd-ı mezkûru mütevellî-i merkûm târîh-i kitâbda üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında onar guruşdan cem'an otuz guruş ücretle bâ'de't-tahliyetü't-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kavukçu Hasan Ağa ibn Hüseyin, El-Hac Abdullah Efendi ibn Yusuf, El-Hac Mustafa Efendi ibn İbrahim, El-Hac Mehmed Ağa ibn Hamza, Molla Ahmed bin Mehmed.

İbrahim Beşe ve eşi Hanife'nin, mülklerini elli guruş karşılığında İsmail Efendi'ye ipotek verdiğini gösterir hüccet.

66 [14-c] Medîne-i Üsküdar'da Debbağlar Mahallesinde sâkin İbrahim Beşe ibn Recep ile zevcesi olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hanife bint Hüseyin nâm zevcân meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede vâkı' Arakiyyeci el-Hac Cafer Mahallesinin bedel-i avârızçün mevkûfe-i nükûdun bi'l-fi'il mütevellî olan işbu râfî'ü'l-vesîka İsmail Efendi ibn el-Hac Mustafa nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimizde ale'l-

iştirâkû's-seviyy mülkümüz olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Münâdî Molla Mustafa mülkü ve iki taraftan el-Hac Mehmed mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştamil mülk menzilimizi mütevellî-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlû'l-âdî elli guruşa bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech- i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr elli guruşu mütevellî-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevellî-i merkûm menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan beher sene tamâmında ellişer guruş birer rub'dan üç senede cem'an on sekiz guruş ve üç rub' ücretle ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bize îcâr ve teslîm eyledikde biz dâhi ber-minvâl-i muharrerü'l-istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî gurre-i Muharremi'l-harâm sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi El-Müezzin, El-Hac Mustafa Ağa ibn El-Hac Ahmed, Molla İsmail bin Ahmed, diğeri Mehmed Efendi ibn Ahmed.

Abdullah'ın, mülkünü Abdi Beşe'ye yirmi beş guruş karşılığında ipotek verdiği gösterir hüccet.

67 [14-d] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinlerinden Abdullah bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde merhûm Arslan Ağa binâ eylediği çeşme ta'mîrçün mevkûfe-i nükûdun bi'l-fi'il mütevellîsi olan işbu râfî'ü'l-vesîka Abdi Beşe ibn Mahmud nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Şeyhü'l-islâm Efendi bağçesi ve bir taraftan Fatıma Hâtûn mülkü ve bir taraftan Abdülbaki Efendi bağçesi ve bir taraftan tarîk-i hass ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştamil bir bâb mülk menzilimi mütevellî-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlû'l-âdî yirmi beş guruşa bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yirmi beş guruşu mütevellî-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevellî-i merkûm menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında üçer guruş beşer pâreden cem'an dokuz guruş on beş pâre ücretle ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharremi'l-harâm sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi ibn Hüseyin, Mehmed Çelebi bin, Ali Bey ibn Halil, Ebû Bekir Bey ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, El-Hac Hanefî bin Ali, Mustafa bin Ahmed.

Âîşe Hâtûn'un, mülkünü altmış guruş karşılığında Şerbetçi el-Hac Mustafa'ya ipotek verip, buna Saliha Hâtûn'un kefil olduğunu gösterir hüccet.

68 [14-e] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Cafer Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âîşe bint Süleyman nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Medîne-i mezbûrede Şerbetçi el-Hac Mustafa nâm sâhibü'l-hayrın nükûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'il mütevellî olan işbu râfî'ü'l-küttâb İsmail Efendi ibn el-Hac Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mahalle-i mezbûrede vâkî' etrâfi erba'ası mahalle-i mü'ezzine meşrût vakf-ı menzil ve Kürd Ömer Ağa menzili ve Bâzargân vereseleri tasarrufunda olan vakf-ı menzil ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi mütevellî-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî altmış guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm altmış guruşu mütevellî-i merkûm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevellî-i mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değîn beher sene tamâmında yedişer buçuk guruşdan cem'an yirmi iki buçuk guruş ücretle ba'de't-tahliyyetü'ş-şer'iyeye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'-i yine mahalle-i mezbûrede sâkine olup, zâtı vech-i şer'-i üzere mu'arrefe olan Sâliha bint Mehmed nâm Hâtûn asl-ı mâl vakf-ı mezbûre ve derek-i menzil mahdûd-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücretine tarafeynden emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyeye ile kefil ve zâmin olmağın mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharremi'l-harâm sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Mustafa El-Müezzîn, İsmail Halife El-İmam, Ali Çelebi ibn El-Hac Mustafa, Şerbetçi El-Hac Mehmed bin Mahmud, Mehmed Çelebi ibn Osman, İbrahim Beşe Dühânî, Berber Mehmed Çelebi bin.

Kayıkçı tâ'ifesinden Abdullah'ın, Kuzguncuk karyesinde oturan bazı Yahudiler tarafından bedduâya uğramasıyla davâ açması, ancak karşı tarafın bunu reddetmesinden dolayı bu davadan vazgeçtiğini gösterir hüccet.

69 [14-f] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Efendi Mahallesi sâkinlerinden Kayıkçı tâ'ifesinden Abdullah ibn İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda Kuzguncuk Karyesi sâkinlerinden işbu ashâbü's-sifr Salamon veled Esbak ve Yorgi veled Mataziyye ve Sındık veled Hayim nâm Yahudîler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem merkûmun yahudîler isimleri ma'lûmum olmayan gâ'ibun ani'l-meclis altı nefer refikleri ile ma'ân karye-i mezbûre iskelesinde bâkî âr-ı lâhık olacak elfâz ile şetm-i la'nin arz eylediler diye mücebini talep ve da'vâ sadedinde olduğumda anlar dahi bi'l-külliyeye inkâr etmeleriyle beynimizde mislihûn tavassut edip, ben da'vâ-yı mezkûremden fâriğ olup, husûs-ı mezbûre müte'allıka da'vâdan ancak merkûmdan Salamon ve Yorgi ve Zındık'ın zimmetleri ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Ağa ibn Mehmed, Eş-Şeyh Süleyman Çelebi ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Cafer ibn Ali, El-Hac İsmail bin Abdullah.

Salih Efendi'nin, mülkünü Ümmü Gülsüm Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

[15] 70 [15-a] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinelerinden Meryem ibnete eş-Şeyh Mustafa Efendi nâm Hâtûn'un oğlu ve tarafından ber-vech-i âtî bey' ve kabz semene vekîli olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti'ş-şer'îyye ârifân Salih Efendi ibn Mahmud ve Yusuf bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mustafa Efendi ibn Ali Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kendi tarafından asl ve zevcesi Ümmü Gülsüm ibnete el-Hac İbrahim Efendi tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikri tasdîke vekîl-i müseccel-i şer'îsi işbu râfi'ü'l-küttâb Osman Bey ibn Hasan nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûrenin silk-i mülkünde münselik emlakinden olup, mahalle-i mezbûrede vâkî' bir taraftan beher mâh imâm-ı meşrûtesi olan vakf-ı menzil ve bir taraftan nâm Hâtûn mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb

fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve matbah ve kenîfi müştemil bir bâb mülk menziline tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz seksen üç guruşa mezbûr Osman Bey ile zevcesi müvekkile-i mezbûre Ümmü Gülsüm'e ale'l-iştirâkû's-seviyy bi'l-vekâle bey' ve teslim ve temlik eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eylediklerinden sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz seksen üç guruşu müşteriyân-ı mezbûrân yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilem mezbûrenin kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, müşteriyân-ı mezbûrânın mülk-i müşteri ve hakk-ı sarfları olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtârân mutasarrifân olsun dedikde gıbbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn El-Hac Mustafa, diğeri Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, Ahmed Efendi ibn Ali, Ali Bey Kethüdâ, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed.

Es-Seyyid Musa'nın, Fatıma Hâtûn'a olan borcundan dolayı mülkünü ipotek vermesi, borcu ödeyemediği takdirde mülkün kıymetinin üstünde başkasına satılıp, ödenmesini istemesi ve buna da el-Hac İsmail'in vekillik ettiğini gösterir hüccet.

71 [15-b] Medîne-i Üsküdar'da eş-Şeyh Selâmi Ali Efendi Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Musa Beşe ibn Derviş bin Abdullah nâm kimesne kendi tarafından asl ve lî-ebeveyn kız karındaşı Şerife Ümmü Gülsüm nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî vekil olduğu zâtı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân İsmail Çelebi ibn Mustafa ve Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan mezbûr es-Seyyid Musa Beşe meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfî'atü'l-vesîka Fatıma bint Abdullah nâm Hâtûn'un oğlu ve tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikri tasdîke vekil müseccel-i şer'îsi Molla Ömer bin el-Hac Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mezbûre ile yedimizde mülkümüz olup, Üsküdar hâricinde Küçük Çamlıca kurbunda Kozlu bağ civârında vâkı' bir taraftan Nalcacı oğlu el-Hac Ahmed ve bir taraftan Kömürcü el-Hac Mehmed ve bir taraftan Kayıkçı Ahmed bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk bağımızı bi-tarîki'l-istiglâlü'l-

âdî otuz guruşa müvekkile-i mezbûre Fatıma Hâtûn'a bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi kendi mâlıyla ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm otuz guruşu yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mezbûre Fatıma Hâtûn bağ-ı mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan beher sene tamâmında dörder buçuk guruşdan üç tamâmına dek cem'an on üç buçuk guruş ücretle ba'de't-tekabbüzü'l-mer'î bize îcâr ve teslîm eyledikde biz dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledik dedikde gıbbe't-tasdikü's-şer'î yine mukırr-ı mezbûr es-Seyyid Musa Beşe ifâde-i kelâm edip, eğer ben meblağın mezkûrunu müddet-i mezbûre tamâmında mezbûre Fatıma Hâtûn'a tamâmen edâ ve teslîm edemezsek bağ-ı mahdûd-ı mezkûru semen misliyle âhara bey' ve kabz-ı semene ve semeninden deyn-i mezkûrumuzu edâya ve fazla kalırsa bize îsâle ve ahz ü kabz îsâl mütevakkıf olduğu umûrun küllisine küllemâ uzletin fânit vekîl-i mazmûnu üzere azl ve inzâlden masûne vekâlet-i devriye ile tarafımızdan işbu hâzır-ı bi'l-meclis el-Hac İsmail bin el-Hac Salih nâm kimesneyi vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğimizde ol dahi vekâlet-i mezbûre kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Çelebi ibn Osman, Yemenci İsmail Beşe ibn Mustafa, Mustafa Çelebi ibn Abdullah, Molla Mehmed bin El-Hac İbrahim, El-Hac Hanefi bin Ali, Veli bin Mehmed.

Mehmed Beşe'nin, eşi Saliha'ya ait mülkü, yirmi beş guruş karşılığında ipotek olarak el-Hac Ömer Efendi'ye verip, buna bazı kişilerin kefil olduğunu gösterir hüccet.

72 [15-c] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' İstavros nâm karye sâkinlerinden Mehmed Beşe ibn Mustafa zevcesi Saliha bint Abdullah nâm zevcân meclis-i şer'-i şerîf-i enverde merhûme Âîşe Hâtûn vakfının nükûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'il müteveli olan işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hac Ömer Efendi ibn Ebû Bekir nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimizde ale'l-ıştirâkü's-seviyy mülkümüz olup, karye-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ası Osman Efendi ve Osman Paşaoğlu ve usta veresesı mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyü'tü adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilimizi müteveli-i mezbûra yirmi beş guruşa bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî bey' ve

teslîm eylediğimizde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yirmi beş guruşu mütevellî-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine menzil-i mahdûd-ı mezkûru mütevellî-i mezbûr bin yüz elli üç senesi Şevvâl-i mükerrem'in on beşinci gününden üç tamâmına değîn beher sene tamâmında üçer guruş otuzar pâreden cem'an dokuz guruş doksan pâre ücret ile ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bize îcâr ve teslîm eyledikde biz dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î yine mukırrân-ı mezbûrândan her biri asl-ı mâl vakf-ı mezkûre ve derek-i menzil mahdûd-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücretine tarafeynden emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyye ile kefil ve zâmin olmalarıyla mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî selh min Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac İbrahim bin Yusuf, diğêr İbrahim Çelebi ibn Hamza, Dürzî Mehmed bin Mustafa, Şeyh Mustafa bin Mustafa, Dürzî Es-Seyyid Ali bin.

Âişe Hâtûn'un, mülkünü iki yüz beş guruş karşılığında Hasan Efendi'ye ipotek verdiğini gösterir hüccet.

73 [15-d] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinelerinden Âişe bint es-Seyyid Abdülhay Efendi nâm Hâtûn'un oğlu ve tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğı zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti's-şer'iyye ârifân es-Seyyid Mehmed Efendi ibn Ahmed ve Molla Abdülhalim ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mehmed Efendi ibn Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre avârızı nükûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'il mütevellî olan işbu râfi'ü'l-vesîka Hasan Efendi ibn Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mezbûre silk-i mülkünde münselik emlâkinden olup, medîne-i mezbûre mahallâtından Hamza Fakih Mahallesinde vâkı' etrâf-ı erba'ası Hallaczâde İbrahim ve Sipahi Mehmed Dede veresesi ve ba'zân Recep Odabaşı ve İbrahim Ağa mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştemil bir bâb mülk-i menziliz mütevellî-i mezbûra bi-tarîki'l-istiklâlü'l-âdî iki yüz beş guruşa bey' ve teslîm eylediğinde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm iki yüz beş guruşu mütevellî-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevellî-i mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan bir sene tamâmına değîn yirmi beş guruşu yirmi beş pâre ücret ile ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye

ve't-tekabbüzü'l-mer'î müvekkilem mezbûreye îcâr ve teslîm eyledikde ol dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î yine mukırrâ-i mezbûrenin oğlu mezbûr Mehmed Efendi asl-ı mâl vakf-ı mezbûre ve derek-i menzil mahdûd-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücret-i mersûmeye tarafından emir ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîhâ-i şer'îyye ile kefil va zâmin olmağın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Ocak İmâmı Mustafa Efendi, Ahmed bin Mustafa, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed.

Ölmüş olan Sara'nın, babası Evakim ve annesi Sima'ya kalan verâsetinden babası Evakim'in, kendisine düşen hisseden vazgeçip, bunun eşi İvadik'e verilmesini istediğini gösterir hüccet.

74 [15-e] Medîne-i Üsküdar'da Yeni Mahalle sâkinelerinden iken bundan akdem hâlîke olan Sara bint Evakime veled Kirkor nâm nasraniyyenin verâseti zevc-i metrûku İvadik veled Kirkor nâm zımmî ile babası merkûm Evakim zımmîye ve anası Sima bint Enderka nâm nasraniyyeye münhasır olduğu şer'an mütehakkık oldukdan sonra kendi tarafından asîl ve zevcesi mersûme Sima tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'îyye ârifân Menas veled Kilyos ve Manik veled Agop nâm zımmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mersûm Evakim nâm zımmî meclis-i şer'-i hatîrda tereke hâlîke-i mezbûreye bi'l-verâse vaz'ü'l-yed olan işbu râfî'ü's-sifr zevc-i merkûm İvadik nâm zımmî muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, kızım hâlîke-i mezbûrenin terekesinden bizlere isâbet eden hisse-i irsiyye ma'lûmemizi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle zevci merkûm İvadik yedinden bi't-tamâm ahz ve istîfâ eyledik. Fî-mâ ba'd hâlîke-i mezbûrenin kalîl ve kesire terekesine müte'allika vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb mersûm İvadik ile kat'a da'vâ ve husûmetimiz kalmayıp, bi'l-asâle ve bi'l-vekâle mefsûd İvadik zımmînin zimmetine ibrâ ve iskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 3 Saferi'l-hayr sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, diğeri Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefî bin Ali, Serker veled Haçadır, Kirkor veled (...?)

Bulgurlu'da vakıf mütevellisi olan Hüseyin'in, vakfa ait parayı kendisi için kullanması ve buradan azledilmesi ile bu borca karşılık mülkünün ipotek olarak es-Seyyid Mehmed Ağa'ya verilip, borcu ödeyene kadar onda kaldığını gösterir hüccet.

[16] 75 [16-a] Medîne-i Üsküdar'da Bulgurlu Mahallesi sâkinelerinden Ümmühâni bint Ali nâm Hâtûn zâtı Mehmed Çelebi ibn Ahmed ve Mustafa Çelebi ibn Ömer nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe oldukdan sonra meclis-i şer'-i hatîrda mahalle-i mezbûre mescid-i şerîfi ve bedel-i avârız ve'l-îkâd-ı şem' vakıflarının nükûdlarına bi'l-fi'il mütevellî olan işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Mehmed Ağa ibn Abdülbaki nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, zevcim işbu hâzır-ı bi'l-meclis bu dahi Hüseyin ibn Süleyman zikr olunan vakıfların mukaddemâ mütevellisi iken mâl-ı vakfından üç yüz guruşu kendi masârifina sarfla istihlâk edip, ol vechle üç yüz guruş vakf-ı mezkûre zimmetinde vâcibü'l-edâ ve lâzımü'l-kuzzâ deyn olmakla mâl-ı vakfa hıyâneti olduğu lede's-şer'ü'l-enver sâbit ve zâhir oldukdan sonra tevlîyyet-i merkûmeden azl olunup, ahâlî-i mahalle hasbı nâzır olduklarına binâen mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa mütevellî nasb ve ta'yîn oldukda ol dahi ber-vech-i muharrer kabûl edip, zevcim mezbûr Hüseyin'in sâlîfü'z-zikri üç yüz guruşu deyniyye emir ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyye ile kefil ve zâmine olup, cihet-i kefâletden meblağ-ı mezkûr üç yüz guruş ber-vech-i muharrer vakf-ı mezkûre zimmetimde vâcibü'l-edâ lâzımü'l-kuzzâ deynim olmakla silk-i mülkümde münselik mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan umdetü'l-müderrişin el-kirâm zübdetü'l-ûlemâ'i'l-fihâm izzetlü faziletlü Ahmed Efendi mülkleri ve bir taraftan zevcim mezbûr Hüseyin'in tasarrufunda olan menzil ve bir taraftan Han bağçesi ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd büyü't-ı adîdeyi müştamil mülk-i menzil cihet-i kefâletden üç yüz guruş deynim mukâbelesinde bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra yine mütevellî-i mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan bir sene tamâmına değin otuz yedi buçuk guruş ücret ile ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î yine mukîrrâ-i mezbûre meclis-i mezkûrda ifâde-i kelâm edip, müddet-i merkûme tamâmında cihet-i kefâletden deynim olan üç yüz guruş ile bir senelik otuz yedi buçuk guruşu edâda acîze olursam menzil-i mahdûd-ı mezkûru semen

misliyle âhara bey' ve kabz semene ve semeninden deyn-i merkûmu edâya ve fazla kalırsa bâkî îsâle ve ahz ü kabz ve îsâl-i mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır-ı bi'l-meclis İmâm Osman Efendi ibn Ali'yi küllemâ uzletin fânit-i vekîl-i mazmûm üzere azl ve in'izâlden mazûne vekâlet-i devriye ile ve vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledimde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımıza kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd etmeğın mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Haseki Halil ibn Mustafa, El-Hac Mustafa Ağa ibn Abdullah, Sarrac İsmail Çelebi Ahmed, Nalband Ahmed Çelebi ibn Ömer, Mehmed Çelebi ibn Mahmud, İmâm Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mısırlı Mustafa Çelebi ibn Ömer, Mehmed Çelebi ibn Mahmud, Derviş Mehmed ibn İbrahim.

Sütçü Hüseyin'in, mütevellisi olduğu vakfa ait üç gurusu kendisi için harcamasıyla görevinden azledilip, yerine günlük iki guruşa Mehmed Ağa'nın atandığını gösterir hüccet.

76 [16-b] Medîne-i Üsküdar'da vâkî' Bulgurlu Mahallesi mescid-i şerîfi ve mahalle-i mezbûre bedel-i avârızı ve mescid-i merkûmda îkâd-ı şem' vakıflarının bilâ-sened mütevellisi olan Sütçü Hüseyin bin Süleyman nâm kimesne asl-ı mâl-ı vakıf üç yüz gurusu kendi masârıfına sarfla istihlâk eylediği vakf-ı mezbûrun hasbı nâzırları olan ahâlî-i mahalle ma'rifetleriyle görülen muhâsebede zâhir olup, bu sûretde mezbûr Hüseyin müteveli mensûb dahi olsa hıyâneti sebebiyle azl ve ihrâc ve yerine bir müstakim kimesne müteveli nasb ve ta'yîn olunmak lâ-büdd olmağın tevliyet-i mezbûre uhdesinden gelmeye kâdir idiği ahâlî-i mahalle ihbârlarıyla lede'sş-şer'ü'l-enver müte'ayyin olan işbu râfi'ü'l-vesîka Bostanî es-Seyyid Mehmed Ağa ibn Abdülbâki nâm kimesne taraf-ı şer'-i şerîfden vakf-ı merkûme yevmî iki akçe vazîfe-i kadîmesiyle müteveli nasb ve ta'yîn olundukda ol dahi tevliyet-i merkûmeyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Haseki Halil Ağa ibn Mustafa, İmâm Osman Efendi ibn Ali Ağa, El-Hac Mustafa Ağa ibn Abdullah, Sarrac İsmail Çelebi ibn Ahmed, Nalband Ahmed Çelebi ibn Ümmi, İmâm Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mısırlı Mustafa bin Ümmi, Mehmed Çelebi ibn Mehmed.

Belgrad muharebesinde şehit olan Kollukçu Mustafa Ağa'nın çocuklarını ve mallarını koruması için el-Hac Ahmed'in vasî olarak atandığını gösterir hüccet.

77 [16-c] Medîne-i Üsküdar'da Evliyâ Hoca Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem Belgrad muhârebesinde şehîden fevt olan Kollukçu Mustafa Ağa ibn Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Mehmed Emin ile sulbiyye sagîre kızı Emine'nin mâl-ı mevrûslarını zabt ve hıfz ve tesviye emirlerine kıbel-i şer' den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olup ve sagîrân-ı mezbûrânın min kabli'l-ümm cedleri işbu râfî'ü'l-küttâb el-Hac Ahmed bin Mehmed nâm kimesne müstakîm ve emîn ve vesâyet-i uhdesinden gelmeye her vechle kâdir olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bi-garez-i müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'ü'l-hatîr nümâyân olmakla âlâ-yı küttâbı tevki'-i müstetâbı ile mevki' olan hâkim-i adîl şerh-i mu'adil Efendi Hazretleri dahi mezbûr el-Hac Ahmed'i sagîrân-ı mezbûrânın mâl-ı mevrûslarını hıfz ü zabt ve tesviyye emirlerine vasî nasb ve ta'yîn buyurdularında ol dahi vesâyet-i mersûmeyi kabûl ve mirâsımızı edâya ta'ahhüd etmeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbî' ve'l-ısrîn min Muharremi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman Ağa ibn Receb, Ahmed Ağa ibn Abdi Efendi, Attar Mustafa Çelebi ibn Hasan Beşe, diğeri Ahmed Ağa ibn Ömer, Mehmed Bey ibn Ali, Hüseyin Bey ibn Abdullah.

Ümmetullah Hâtûn'un, mülkünü yüz guruş karşılığında el-Hac Ahmed'e ipotek verdiğini gösterir hüccet.

78 [16-d] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinelerinden olup, zât-ı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmetullah bint Yusuf nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Hüdâyi Aziz Mahmud Efendi vakfının nükûd-ı mevkûfesine kâ'im-i makâm-i müteveli olan işbu râfî'ü'l-küttâb el-Hac Ahmed bin Himmet nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ası Zeynep Hâtûn ve Mustafa Efendi ve Mahmud Efendi Çukadarı mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştamil bir bâb mülk menzilimi yüz guruşa müteveli-i mezbûra bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-

vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merküm yüz guruşu mütevellî-i merküm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine menzil-i mahdûd-ı mezkûru mütevellî-i mezbûr bin yüz elli üç senesi Şevvâlü'l-mükerrem'in on altıncı gününden üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında on beşer guruşdan cem'an kırk beş guruş ücretle ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mukırra-i mezbûrenin zevci işbu hâzır-ı bi'l-meclis Ahmed Beşe ibn el-Hac Yusuf ve kebîr oğlu Yusuf Çelebi ibn Ahmed nâm kimesnelerden her biri asl-ı mâl vakf-ı mezbûre ve derek menzil-i mahdûd-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücret-i mersûmeye tarafeynden emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyye ile kefil ve zâmin olmalarıyla mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharremi'l-harâm sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çelebi ibn El-Hac Mehmed, El-Hac Mehmed bin Ömer, Kürkçü Mehmed bin Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi bin Ali.

El-Hac Mehmed'in, mülkünü yüz guruş karşılığında ipotek olarak Emine Hâtûn'a verildiğini gösterir hüccet.

79 [16-e] Medîne-i Üsküdar'da Tenbel el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinlerinden el-Hac Mehmed bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde râfî'atü'l-vesîka Emine bint Mehmed nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ası İlikçi Mehmed ve Kucaş Süleyman veresesi vakfî Şeyme Hâtûn vakfî ve tarîk-i hass ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi mezbûre Emine Hâtûna bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî yüz guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi kendi mâlıyla ber-vech-i iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merküm yüz guruşu mezbûre Emine Hâtûn yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mezbûre Emine menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan beher sene tamâmında on ikişer guruşdan üç senede cem'an otuz altı guruş ücretle ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr teslîm eyledikde ben dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi's-sânî min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Ebû Bekir Efendi bin, Veli Bey ibn Mehmed, Hasan Beşe ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed.

Darü's-şifâda hapis bulunan Kapucu Mehmed'in yerine bir vasî ta'yîn edilmesi lüzumundan dolayı, kızı Saliha Hâtûn'un bu işe getirildiğini gösterir hüccet.

[17] 80 [17-a] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinlerinden iken bi-kazâillahî te'âlâ muhammel olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir olup, ol vechle hâlâ dârü's-şifâda mahbûs olan Kapucu Mehmed bin Abdullah'ın tesviye-i umûrunu rü'yete bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâ-büdd olmağın vesâyet-i uhdesinden gelmeye kâdir olduğu sıkâtü'l-sahîhâtü'l-küllemâsı ihbârlarıyla ta'yîn olan mahbûn-ı mezbûrun sulbiyye kebîre kızı işbu râfi'ü'l-vesîka Sâliha nâm Hâtûn'a hâkim-i mevkı' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnu Meab Efendi Hazretleri dahi ber-vech-i muharrer vasî nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hoca Ali Efendi ibn Hasan, İbrahim Odabaşı ibn Mehmed, Osman Beşe ibn Mustafa, Ali Beşe ibn Mustafa, Ali Beşe ibn Mehmed, Abdullah Beşe ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed.

Zeyneb Hâtûn'un, eşi İsmail'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrıldığını gösterir hüccet.

81 [17-b] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Cafer Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı İsmail bin Mehmed ve diğeri İsmail bin Abdullah nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Zeyneb bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka İsmail bin Şaban nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr İsmail zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmamakla ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm İsmail ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âviden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü'sş-şer'î mâ-hüvel vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Beşe ibn Mehmed, Kethüdâ yeri Mustafa ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Safiye Hâtûn'un mülkünü, Sanullah Çelebi'ye sattığını gösterir hüccet.

82 [17-c] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Safiye bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Sanullah Çelebi ibn Hüseyin Efendi nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kasab Mehmed Beşe mülkü ve bir taraftan Kômürcü Abdi Beşe mülkü ve bir taraftan es-Seyyid Mehmed Efendi ve ba'zân Kadı Mehmed Efendi mülkleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd üç bâb fevkânî oda ve bir sofa ve kenîf ve tahtında ve bir matbah ve bir mikdâr bağçeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Sanullah Çelebi'ye üç yüz kırk guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm üç yüz kırk guruşu müşterî-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fî-mâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Sanullah Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtar ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çelebi ibn Ahmed el-müezzîn, diġer İbrahim Beşe ibn Halil, Es-Seyyid Ali Çelebi ibn Şaban, İbrahim Beşe ibn Mustafa, Es-Seyyid Osman Aġa ibn Abdülkadîm, Veli Bey ibn Mehmed.

Ayva isimli zimmînin, mülkünü yüz yirmi guruş karşılığında Molla Mustafa'ya ipotek verdiğini gösterir hüccet.

83 [17-d] Medîne-i Üsküdar'da Reis Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ayva bint Artin nâm nasraniyye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre mescid-i şerîfinin nükûd-ı mevkûfesine kâ'im-i makâm mütevellî olan işbu râfi'ü'l-vesîka Molla Mustafa bin Halil

nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, medîne-i mezbûre hâricinde İvaz Fakîh toprağında vâkı' etrâf-ı erba'ası Tophanelizâde ve İbrahim'e âhar(?) tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen yirmi dönüm bir kıt'a kürümü mülk bağımlı mütevellî-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlû'l-âdî yüz yirmi guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yüz yirmi guruşu mütevellî-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevellî-i merkûm bağı mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında on beşer guruşdan cem'an kırk beş guruş ücretle ba'de't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikte ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikte gibbe't-tasdîkû'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharremi'l-harâm sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Hâfız Molla Mustafa bin El-Hac Mustafa, El-Hac Mehmed bin El-Hac İsmail, İmâm Esad Efendi ibn, Mehmed Beşe bin, Ali Bey ibn Abdullah, Oturakçı El-Hac Ömer bin.

Yeniçeri Ocağı imâmı Mustafa Efendi'nin, mülkünü Ocak bâzargânı David'e sattığını gösterir hüccet.

84 [17-e] Dergâh-ı âlî dâme mahfûfen bi'l-meâli Yeniçerileri ocağından hâlâ emin-i beytü'l-mâl olan fahrû'l-akrân Mustafa Ağa ibn Ahmed tarafından ber-vech-i âtî ikrâra ve i'tâ-yı hüccete vekîl olduğu es-Seyyid Abdullah Çelebi ibn Mehmed ve İsmail Çelebi ibn Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan umdetü'l-akrân hâlâ ocak imâmı Mustafa Efendi ibn Ahmed Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ ocak bâzargânı işbu râfi'ü's-sifr David veled Yako nâm bâzargân yahûdî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem merkûm silk-i mülkünde münselik emlâkinden olup, medîne-i Üsküdar'a tâbi' İstavros karyesinden vâkı' bir taraftan dere ve üç taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd hâricîyesinde iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve dâhiliyyesinde iki bâb fevkânî oda ve iki sofa ve bir dehliz ve kilâr ve matbah ve âhûr ve bi'r-i ma'i ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menziline tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile dört yüz guruşa mersûm David bâzargâna bey' ve teslîm ve temlîk eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûmu müvekkilem-i mezbûr müşterî-i mersûm yedinden bi't-

tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilem mezbûrun kat'â alâkâ ve müdhali kalmayıp, müşterî-i mersûm David'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrıf olsun dedi dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Mehmed Efendi, İbn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed.

İbrahim Beşe'nin vekîli bulunduğu gâib Osman Bey'e ait borcu ödemek üzere, nâ'ibin izniyle Osman Bey'in mâlından bazı şeyleri istediğini gösterir hüccet.

85 [17-f] Vilâyet-i Anadolu'da Divriği kazâsına tâbi' Kesme nâm karye ahâlîsinden gâib-i ani'l-beled Osman Bey ibn Süleyman bin Mustafa nâm kimesnenin mahmiyye-i İstanbul'da gayr-ı mahallerde olan hukûkunu ahz ü kabz ve ba'dehu ma'lûmü'l-esâmî kimesnelere olan düyûnunu îfâya tarafından vekîl olduğu hâlâ mahmiyye-i mezbûrede nâ'ibü'ş-şer'ü'ş-şerîf olan Mehmed Efendi huzûrunda sâbit ve sıhhat-i vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olduğuna nâ'ib-i mümâ-ileyhin imzâsıyla mûmzât bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıkâ ve ba'de da'vâ-yı sahîhâ-i şer'iyye zımında mazmûnu hüccet-i merkûme Hüseyin Bey ibn Mehmed ve Ahmed Bey ibn Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere sâbit olan mahmiyye-i mezbûrede Sultân Mehmed Camî'-i Şerîfi kurbunda büyük Karaman sevkinde hânda sâkin Halil Bey ibn Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Üsküdar'da Tenbel Mahallesiinde vâkı' hânın hâncısı işbu râfi'ü'l-vesîka İbrahim Beşe ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem-i mezbûrun hukûk ve emlâkından olup, hâlâ mezbûr İbrahim Beşe yedinde emânet olan işbu bir re's kule bir gözü kör bargîr ile eğerini ve sâir sebâtıyla mezbûr İbrahim Beşe'den bi'l-vekâle taleb ve ber-vech-i muharrer vekâletim muvâcehesinde isbât etmemeleriyle mezbûr İbrahim Beşe dahi zikr olunan bargîri eğer ve sebâtıyla bâkî def' ve teslîm ettikde ben dahi bi'l-vekâle ahz ü kabz eylediğim ecilden husûs-ı mezbûrdan merkûm İbrahim Beşe'nin zimmetim idi olmuştur dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kethüdâ yeri Mustafa Ağa ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, Çûkadâr Halil ibn Ahmed, Hüseyin Çelebi ibn Abdulah, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Yakub Çelebi'nin yarı hissesi bulunan mülkü, Ahmed Beşe'ye sattığını gösterir hüccet.

86 [17-g] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinlerinden Yakub Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Ahmed Beşe ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, Medîne-i mezbûreye tâbi' Bulgurlu Karyesi hâricinde İvaz Fakih toprağında vâkî' bir taraftan Ahmed Beşe bağı ve bir taraftan ba'zân Terlikçi ve ba'zân Dürzî bağları ve bir taraftan eş-Şeyh İbrahim Efendi bağı ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk-i müferrez nisf-ı bağımlı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Ahmed Beşe'ye otuz guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm otuz guruşu mezbûr Ahmed Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bağı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Ahmed Beşe'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrif olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî aşere min Saferi'l-hayr sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Halil Ağa ibn El-Hac Hasan, El-Hac İsmail bin Mehmed, El-Hac Ali bin Halil, Mustafa Çelebi bin Hüseyin, Ömer Ağa ibn Mehmed, El-Hac Hanefi bin Ali.

Belabeşe nasraniyyenin, mevcûd borcuna karşılık, mülkünü ipotek olarak Fatıma Hâtûn'a verip, bunu ödeyememesi halinde, buranın kıymetinin üzerinde satılıp borcun ödenmesi ve fazla kalırsa vekîline verilmesini istediğini gösterir hüccet.

[18] 87 [18-a] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzgucuk nâm karye sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Belabeşe bint Penayot nâm nasraniyye meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfi'atü'l-vesîka Fatıma bint Mehmed nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, karye-i mezbûrede vâkî' bir taraftan mahal dahi ve bir taraftan Aleksandır ve bir taraftan Dali zimmî

mülkleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müstemil mülk menzilimi üç yüz guruşa bi-tarîki'l-istiglâlû'l-âdî mezbûre Fatıma Hâtûn'a bey' ve teslim eylediğimde ol dahi kendi mâlıyla ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm üç yüz guruşa mezbûre Fatıma yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine menzil-i merkûmu târîh-i kitâbdan üç tamâmına değin beher sene tamâmında otuz altışar guruşdan cem'an yüz sekiz guruş ücret ile ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyeye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî icâr ve teslim eyledikte ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mukırrâ-i mezbûre yine meclis-i mezkûrda ifâde-i kelâm edip, asl-ı mâl-ı merkûm ile ücret-i mezkûreyi müddet-i merkûme tamâmında mezbûre Fatıma'ya edâda acîze olursam menzil-i merkûm ba'de'l-müzâyede semen misliyle âhara bey' ve kabz semene ve semeninden deyn-i merkûmu edâya ve fazla kalırsa bâkî îsâle ve ahz ü kabz ve îsâl-i mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan işbu hâzır-ı bi'l-meclis Hüseyin Bey ibn Hasan nâm kimesneyi küllemâ uzletin fânit vekîl-i mazmûnu üzere azl ve in'izâlden masûne vekâlet-i devriye ile vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımıza kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-hüvel vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre min Saferi'l-hayr sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Beşe ibn Süleyman, Ahmed Beşe ibn Mustafa, diğeri Ahmed Beşe ibn Mehmed, Veli Bey ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Sarı Mehmed ibn Halil, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Musa veled Yakomi, İsteku veled Yani, Hristo veled Benayot.

Üsküdar Gerede Mahallesi Mescid-i Şerifi vakfının idârecisi Veli Çelebi'nin, vakfa ait parayı kendi masrafları için kullanıp, daha sonra bunu ödeyecek durumu olmadığı gerekçesiyle bu mikdarın taksitlendirilerek ödetildiğini gösterir hüccet.

88 [18-b] Medîne-i Üsküdar'da vâkî' Gerede Mahallesi mescid-i şerîfi vakfının sâbıkân mütevellisi olan el-Hac Abdullah bin el-Hac Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde hâlâ mütevellisi olan işbu râfi'ü'l-vesîka Veli Çelebi ibn Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, ben vakf-ı mezkûrun bundan akdem mütevellisi iken zamân-ı tevliyetimde asl-ı mâl vakf-ı mezkûrun altı yüz yirmi üç guruşunu kendi masârifıma sarfla istihlâk eylediğim ecilden meblağ-ı merkûm altı yüz

yirmi üç guruş zimmetimde hâlâ cânib-i vakf-ı mezbûra edâsı lâzım deynim olup, lâkin üzerime lâbis olduğum libâsımdan gayrî ism-i mâl ıtlâk olunur bir nesnem olmayıp, mukaddem ve mü'essir olduğum ve meblağ-ı merkûmu vakfa edâya adem-i iktidârım bundan akdem ba'de'l-habs bi-garez-i müslimîn ihbârlarıyla zâhir oldukdan sonra ben meblağ-ı merkûmu ber-vech-i âtî mukassata edâya tâlib olduğumda mütevellî-i mezbûr dahi husûs-ı mezbûr cânib-i vakfa her vechle enfa' ve evlâ olmakla meblağ-ı merkûm altı yüz yirmi üç guruşu târîh-i kitâbdan her üç yüz altmış bir gün tamâmında otuzar guruşdan cem'an yedi bin dört yüz doksan altı gün tamâmına değin cânib-i vakf-ı mezbûre edâ ve teslîm etmek üzere beni te'cîl ve taksît eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer edâya ta'ahhüdüm eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Osman Efendi ibn El-Hac Salih, Ahmed Ağa ibn Abdullah, diğeri Ahmed Ağa ibn Abdi, Mehmed Ağa ibn Ali, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Ağa ibn Mehmed.

Üsküdar Gerede Mahallesi Mescid-i şerifi idârecisi bulunan el-Hac Abdullah'ın, kuruma hıyânetinden dolayı azl edilerek, yerine mahallenin muhtârı Veli Çelebi'nin getirildiğini gösterir hüccet.

89 [18-c] Medîne-i Üsküdar'da vâkı' Gerede Mahallesi mescid-i şerîfinin bi'l-fi'il mütevellisi olan el-Hac Abdullah ibn el-Hac Mehmed nâm kimesnenin hasbi nâzırları olan ahâlî-i mahalle-i merkûme ma'rifetleriyle hesâbı rû'yet olundukda mezbûrun hıyâneti lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve azli îcâb etmekle müstakîm ve diyânet ile mevsûf tevliyet uhdesinden gelmeye her vechle kâdir olduğu zeyl-i sahîfede mektûbü'l-esâmî bi-garez-i müslimîn ihbârlarıyla şer'an zâhir olup, mahalle-i mezbûre ahâlîsinin muhtârları olan işbu râfi'ü'l-vesîka Veli Çelebi ibn Ali nâm kimesneyi hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri vefât-ı mezkûre yevmî iki akçe vazîfe ile kıbel-i şer'den mütevellî nasb ve ta'yîn buyurdıklarında ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd etmeğın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Bostanî Ali Bey'in mülkünü, Kayıkçı Ali Beşe'ye sattığını gösterir hüccet.

90 [18-d] Medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesi sâkinlerinden Bostanî Ali Bey ibn Halil nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafa Beşe ibn Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkımdan mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kayıkçı Ali Beşe mülkü ve bir taraftan el-Hac Salih mülkü ve bir taraftan âhar mülküm ve tarîk-i hass ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve ahûr ve kenîf ve bi'r-i ma'i ve bir mikdâr bağçeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Mustafa Beşe'ye yüz yirmi guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ettikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz yirmi guruşu müşterî-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de-l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Mustafa Beşenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Nalband Ali Beşe ibn Abdullah, Salih Beşe ibn Ali, İsmail bin Recep, Ali Beşe ibn Abdullah, Nacar Ali Çelebi bin, Mollaoğlu Mehmed Mukayyed Mehmed Efendi bin.

Ölmüş olan Havva'nın dört çocuğuna kalan mirasından, kız evlâtlarından birinin kendine düşen hisseyi diğer erkek kardeşine sattığını gösterir hüccet.

91 [18-e] Medîne-i Üsküdar'da Evliyâ Hoca Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Havva bint Abdullah'ın verâseti sadr-ı kebîr oğlu Ahmed Ağa ve sadriyye kebîre kızları Fatıma ve Hadice ibnete Mehmed Ağa nâm karındaşlara münhasıra ve tashîh meseleleri dört sehmden i'tibâr olunup, sihâm-ı mezbûreden iken sehmi mezbûr Ahmed Ağa'ya ve bir sehmi dahi mezbûretândan her birine isâbeti tahakkukundan sonra mezbûre Fatıma Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rîfeti'ş-şer'iyye ârifân Hasan Ağa ibn Ali ve Hüseyin Ağa ibn Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Sandalcı Ahmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda karındaşı işbu râfî'ü'l-vesîka mezbûr Ahmed Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müteveffât-ı mezbûre

Havva'nın ile'l-vefât yedinde mülkü olup, mahalle-i mezbûrede vâkî' etrâf-ı erba'ası ba'zân Tavacı Mustafa ve ba'zân Medîne-i Münevvere vakfi menzil ve ba'zân Karakaş Mehmed Ağa veresesı mülkleri ve tarîk-i hass ile mahdûd ve tabaka-i ulyâda iki bâb fevkânî oda ve vustâda iki bâb oda ve süflâda bir matbah ve bir mahtab ve kenîf ve bi'r-i ma'i ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî bağçeyi müstemil mülk-i menzil müteveffât-ı mezbûre Havva'nın terekesinden olmakla tashîh-i merkûm üzere veresesı mezbûruna mevrûs olmuş idi. El-hâletü hâzihi müvekkilem mezbûre Fatıma Hâtûn menzil-i mezkûrda olan bir sehmi hisse-i şayi'sini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile karındaşım mezbûr Ahmed Ağa altmış iki buçuk guruşa bey' ve teslim ve temlik eylediğinde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm altmış iki buçuk guruşu müşterî-i mezbûr Ahmed Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledi. Ba'de'l-yevm müvekkilem mezbûre Fatıma'nın menzil-i mezkûrda sâlifü'z-zikr bir sehmi hisse-i şayi'asından kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, mezbûr Ahmed Ağanın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'-i mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi ibn Ahmed, Berber El-Hac Mustafa bin, İsmail Ağa ibn Osman, Ahmed Ağa ibn Abdullah, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Veli Bey ibn Mehmed.

Arka arkaya vefât eden İbrahim ve Ümmihani'nin oğulları Ali'ye bakan, Fatıma Hâtûn'un, Ali'nin babasından kalan mâla çok ihtiyâcından dolayı bunu istediğini gösterir i'lâm.

[19] 92 [19-a] Medîne-i Üsküdar'a muzâfa Taşgir nâhiyesine tâbi' Meleferli Karyesinde sâkin iken bundan akdem müte'âkiben fevt olan İbrahim bin Abdullah ve Ümmihâni bint Halil nâm zevcânın ferâşlarından hâsıl Ali nâm sagîrin min kıbeli'l-ümm haddedesı ve hazînesı olan işbu râfi'atü'l-vesîka Fatıma bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, hâlâ hicr ve terbiyemde olan sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmağın sagîr-i mezbûrun babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil mâl-ı mevrûsdan kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr olunmak bi'l-hizâne matlûbumdur dedikde fi'l-hakîkâ hâl-i mezbûrenin bâlâda bast ve beyâna tafsîl ve iyân eylediği minvâl üzere olduğu zeyl-i

vasıkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla lede's-şer'ü'l-enver mütehakkık oldukdan sonra hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsni Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan küllî yevm ikişer pâre nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîr-i mezbûre ber-vech-i muharrer harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde babasından mütenakkil mâl-ı mevrûs üzerine rücû'a mezbûre Fatıma'ya izn-i birle mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdîs min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, Halil Çelebi ibn Abdullah, Halil Bey ibn Ahmed.

Havva Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Mustafa Beşe'den kızları Ümmü Gülsüm için nafaka istediğini gösterir i'lâm.

93 [19-b] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesıkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesıka Havva bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda zevc-i sâbıkı Mustafa Beşe ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr Mustafa Beşe târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem bâyinen tatlık etmekle mezbûrun ferâşından hâsıl ve bundan mütevellide sadriyye sagîre oğlu kızım Ümmü Gülsüm bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olup, nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmağın kibel-i şerf'den kadr-i ma'rûf nafaka behâ babası mezbûr üzerine farz ve takdîr olunmak bi'l-hizâne matlûbumdur dedikde hâkim-i mevkî' sadr-ı kitâb Tobili ve Hüsni Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan terefeynin rızâlarıyla küllî yevm ikişer pâre farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîr-i mezbûrun nafakasına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde babası mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Havva'ya izin vermeğın mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, (...?) Bey ibn Ramazan, Mustafa ibn Ahmed.

Minhal zımmînin, mülkünü Menahim zımmîye, yüz elli guruş karşılığında ipotek verip, bu meblağı ödeyemezse mülkün kıymetinin üstünde bir fiyatla başkasına satılarak ipotekin kaldırılmasını istediğini gösterir hüccet.

94 [19-c] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesi sâkinlerinden Minhal veled İstimad nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezbûre mütemekkinlerinden işbu râfî'ü's-sifr Menahim veled Evram nâm Yahûdî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Fotuni nasraniyye mülkü ve bir taraftan Kenîsâ bağçesi ve bir taraftan Papasoğlu mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi mezbûr Menahim yahûdîye bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî altı yüz elli guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm altı yüz elli guruşu mezbûr Menahim yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mezbûr Menahim menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan beher sene tamâmında doksan yedi buçuk guruşdan on senede cem'an iki yüz doksan iki buçuk guruş ücret ile ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mukırr-ı mezbûr Minhal meclis-i mezkûrda ifâde-i kelâm edip, eğer ben asl-ı mâl-ı merkûm altı yüz elli guruş ile ücret-i mezkûreyi müddet-i mezbûre tamâmında mezbûr Menahim yahûdîye edâ edemezsem menzil-i mahdûd-ı mezkûru semen misliyle âhara bey' ve kabz-ı semene ve semeninden deynim olan meblağın mezkûrunu mezbûr Menahim'e edâya ve fazla kalırsa bâkî îsâle ve ahz ü kabz îsâl mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine küllemâ uzletin fânit-i vekîli mazmûnu üzere azl ve in'izâlden masûne vekâlet-i devriyye ile tarafımdan işbu hâzır-ı bi'l-meclis el-Hac Hanefi bin Ali nâm kimesneyi vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim dedikde ol dahi ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed Ağa, Veli Bey ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed.

Ölmüş olan Valide Sultan vakfından Köle Bekir'in mirası annesi ve kardeşlerine kalmıştır. Ancak vakfın kurallarına göre vakıf içinde varissiz ölenlerin terekelerinin vakfa ait olmasından dolayı Köle Bekir'in sahip olduğu terekenin vakfa teslim edildiğinin gösterir hüccet.

95 [19-d] Medîne-i Üsküdar'da vâkı' Atik Vâlide Sultân Zâbit-i Sürrehânın evkâfindan olup, medîne-i mezbûreye tâbi' Maldepe nâm karye kurbunda Kara Mehmed demekle ma'rûf kışlakda çoban iken bundan akdem fevt olan Köle Bekir bin Mustafa bin Abdullah'ın verâseti vâlidesi Emine bint Hasan nâm Hâtûn ile li-ebeveyn er karındaşları Abdullah ve Ali ve Salih'e münhasıra ve tashîh meselesi on sekiz sehmden i'tibâr olunup, üç sehmi vâlidesi mezbûreye ve beşer sehmi karındaşları mezbûrundan her birine îsâbeti tahakkukundan sonra kendi tarafından asîl ve vâlidesi mezbûre Emine ile karındaşı merhûm Salih taraflarından husûs-ı âtiyyü'z-zikri taleb ve da'vâ ve ahz ü kabz ve lede'l-hâce Salih ve ibrâya vekîlleri olduğu mezbûre Emine'nin zâtını ârifân Bahir Ağa ibn Abdülkerim ve Molla Ahmed bin Mahmud nâm kimesneler şehâdetleriyle muhızır hısm-ı hacdede şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükmi-i şer'-i lâ-hakk olan mezbûr Abdullah asâleten ve vekâleten ve merkûm Ali dahi asâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde merhûme müşârün-ileyhânın evkâfı mütevellisinin vekîli müseccili olup, evkâf-ı merkûme hudûdu dâhilinde bilâ-vâris ma'rûf fevt olanların terekelerini cânib-i vakf-ı merkûm için ahz ü kabza bâ-hatt-ı hümâyûna şevket-makrûn me'mûr olmakla müteveffâ-yı mezbûrun ve el-Hac terekesine vâris-i ma'rûfu olmamak zü'emâsiyla vaz'-ı yed'i müte'ayyin olan işbu râfî'ü'l-vesîka Abdülfettah Ağa ibn Hüseyin nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, emîn-i merkûm Abdülfettah Ağa ber-mûceb-i defter-i kassâm müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden doksan iki re's koyununu bi-emâne zabt ve beher re'sini ikişer guruşa bey' ve min haysi'l-mecmû kıymetleri olan yüz seksen dört guruşu cânib-i vakf-ı merkûm için ahz ü kabz eylediği ve bizim ve müvekkilân-ı mezbûrânın ber-vech-i muharrer verâsetimiz bundan akdem vech-i şer'î üzere sâbit ve zâhir olmuş idi. El-hâletü hâzihi meblağ-ı merkûm yüz seksen dört guruşun seksen dört guruşunu cânib-i vakf-ı mezkûre bi'l-asâle ve bi'l-vekâle teberrû' ve yüz guruşunu emin-i mezbûr yedinden işbu meclis-i şer'de isâle ve vekâle bi-kadri'l-husûs bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eylediğimizden sonra ve minvâl-i muharrer teberrû' eylediğimiz seksen dört guruş mutâlebesinden ve müteveffâ-yı mezbûrun sâir terekesine müte'allıka âmme-i de'âvî ve mutâlebâtan gerek vakf-ı mezkûru ve gerek emîn-i mezbûrun zimmetini her birimiz asâleten ve vekâleten

ibrâ'-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbî min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-akrân Ocak İmâmı Mustafa Efendi, Mesudzâde Efendi bin, Ali Ağa ibn ibn Şaban, El-Hac Mehmed bin Sütçü Veli Ağa ibn Mehmed, İbrahim Kethüda, Mehmed Kethüdâ Mehmed Efendi, Süleyman Çelebi ibn Ali.

Osman Beşe'nin, Davud Paşa mahallesi avarızı için, mülkünü Osman Salih Efendi'ye ipotek verip, bu olaya İsmail'in kefil olduğunu gösterir hüccet.

96 [19-e] Medîne-i Üsküdar'da Tenbel el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinlerinden Osman Beşe ibn Sadi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede Davud Paşa mahallesi bedel-i avârızı için mevkûfe-i nükûdun bi'l-fi'il mütevellisi olan işbu râfi'ü'l-vesîka Osman Efendi ibn Salih nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, Medîne-i mezbûreye tâbi' Bulgurlu Karyesi hâricinde Hüdâyi Efendi toprağında vâkı' etrâf-ı erba'ası Budak oğlu bağı ve Abdülkadir bağı ve vâdi ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk bağımı müteveli-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî iki yüz on guruşa bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm iki yüz on guruşu müteveli-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine müteveli-i mezbûr bağ-ı mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında yirmi altışar guruş bir rub'dan cem'an seksen bir guruş üç rub' ücretle ba'de't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî icâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-minval-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î yine mukırr-ı mezbûrun sulbî kebîr oğlu İsmail asl-ı mâl vakf-ı mezbûre ve derek bağ-ı mahdûd-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücret-i mersûmeye tarafeynden emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîhâ-i şer'îyye ile kefil ve zâmin olmağın mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Muharrem sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi bin Ali, Es-Seyyid Süleyman Mustafa Bey ibn Ahmed.

Havva Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Mustafa Beşe'den mehr-i mu'accele, mehr-i mü'eccele, bazı ev eşyalarını ve nafakasını alamadığını iddia etmesine karşın, bazı kimselerin Mustafa Beşe lehine şahitlik edip, davânın düştüğünü gösterir hüccet.

[20] 97 [20-a] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Havva bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i sâbıkı işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafa Beşe ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mustafa Beşe üç bin akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle zevcim olup, târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem beni bâyinlen tatlık etmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'küdû'n-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccelemin bin beş yüz akçesi ile nafaka iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm için bi't-terâzî dokuz yüz akçe ki, cem'an iki bin dört yüz akçe ile mehr-i mu'accelemlen olan bir döşek ve bir minder ve bir kırmızı ihrâm ve bir kırmızı kilim ve bir yemeni yasdık ve iki seccâde ve bir tencere ve iki sahan ve bir tâbemi bâkî def' ve teslîm etdikde ben dahi yedinden ahz ü kabz edip, mehr-i mü'eccelemden bin beş yüz akçe bâkî kalmakla hâlâ meblağ-ı bâkî-i mezbûru taleb ederim sual olunup, dedikde gıbbe's-sual mezbûr Mustafa Beşe cevâbında fi'l-hakîkâ müdde'îyye-i mezbûre Havva üç bin akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle mukaddemâ zevcesi olup, târîh-i mezbûrede bâyinlen tatlık eylediğini ikrâr lâkin târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem müdde'âsı olan sâlifü'z-zikr bin beş yüz akçe mehr-i mü'ecceleni bâkî hibe ve temlîk eyledikde ben dahi ittihâb ve temellük ve kabûl edip, ol vechle bin beş yüz akçeden zimmetim biri olmuşdur diye def'le mukâbele edecek akîbü'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Mustafa Beşe'den def'-i mezkûrunu mübeyyine beyniyye taleb olundukda udûl-i ahrâr ricâl-i müslimînden mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Ali Çelebi ibn Abdullah ve Mehmed Beşe ibn Ali nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, iştişhâd olunduklarında fi'l-hakîkâ işbu müdde'îyye-i mezbûre Havva târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem zevci mezbûr Mustafa Beşe zimmetinde mütekarrer ve ma'küdû'n-aleyh olan üç akçe mehr-i mü'eccelenin bin beş yüz akçesini bizim huzûrumuzda zevc-i mezbûr Mustafa Beşe'ye hibe ve temlîk eyledikde ol dahi ittihâb ve temellük ve kabûl eyledi. Biz bu husûsa ber-vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'dehu re'ayâ şerâ'itü'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebince meblağ-ı bâkî mezbûr bin yüz akçe için müdde'îyye-i mezbûre Havva bi-vech-i mu'ârazadan men'-birle mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâni' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi ibn Abdullah, Mehmed Beşe ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Hüseyin Çelebi ibn Abdullah, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Fatıma Hâtûn'un, eşi Mustafa'dan aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

98 [20-b] Medîne-i Üsküdar'da Tenbel el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma bint Ali nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafa ibn İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mustafa zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'küdû'n-aleyh olan yedi yüz yirmi akçe mehr-i mü'eccelem ve nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm ile dahi kendi üzerlerime olmak üzere zevcim merkûm Mustafa ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allîka âmme-i de'âvî ve mütâlebât ve kâffe-i imân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetimiz ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Beşe ibn Hasan, Hamza Beşe ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Veli Bey ibn Mehmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed.

Hadice Hâtûn'un, eşi İsa Beşe'den aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

99 [20-c] Medîne-i Üsküdar'da Şemmâ Bağı Mahallesinde sâkine ve zâtı imâm Mehmed Efendi ibn Mahmud ve Abdullah Çelebi ibn nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hadice bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i muhâla'a işbu sâhibü'l-küttâb İsa Beşe ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr İsa Beşe zevcim olup, beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamakla ben hal'a tâlibe ve müfârekate râgibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'küdû'n-aleyh olan bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelem için üzerine zevcim mezbûr ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi bir minvâl muharrer hal'-i mezkûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allîka âmme-i

de'âvîden emr-i hü mâ âharın zimmetini ibrâ-yı küllî ile ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Mehmed Efendi ibn Mahmud, Abdullah Ağa ibn Ramazan, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed.

Eşi İsa'dan ayrılmak isteyen Hatice Hâtûn'un hâmile olması nedeniyle, hâmileliğinin sonuna kadar İsa'dan nafaka talep ettiğini gösterir i'lâm.

100 [20-d] Medîne-i Üsküdar'da Şemmâ Bağı sâkinelerinden olup, zâtı İmâm Mehmed Efendi ibn Mahmud ve Abdullah Ağa ibn Ali nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Hadice bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i sâbıkı İsa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr İsa zevcim olup, târîh-i kitâb günü beni bâyinen tatlık etmekle mezbûrun ferâşından hâsıl hâlâ hamli olmakla vaz'-ı haml ile iddetim münkaziyye oluncaya değin nafaka behâ farz ve takdîr olunmak murâdıdır dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili Hüsni Meab Efendi Hazretleri dahi mezbûre Hadice'ye vaz'-ı haml edinceye değin târîh-i kitâbdan küllî yevm tarafeynin rızâlarıyla nafaka behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâne ve hîn-i zaferde mezbûr İsa mevrûsuna rücû'a mezbûre Hadice'ye izn-i birle mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 14 min Safer sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl:

Vefât eden Âişe Hâtûn'un, annesi, babası ve eşine kalan mirâsından, anne ve babasının daha önce istifâde ettiğini ifâde etmesiyle kendilerine kalan mirâsı Âişe'nin eşi Halil'e bıraktıklarını gösterir hüccet.

101 [20-e] Medîne-i Üsküdar'da Ahmed Çelebi Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Âişe bint Osman Halîfe ibn İsmail'in verâseti zevc-i metrûku Halil bin İbrahim nâm kimesneye ve anası Fatıma bint nâm Hâtûn'a ve babası mezbûr Osman Halîfeye münhasıra olup ve tashîh meselesi altı sehmden i'tibâr olunmakla sihâm-ı mezbûreden üç sehmi zevc-i mezbûr Fatıma'ya ve iki sehmi babası mezbûr Osman'a isâbet ve intikâl eylediği lede's-şer'ü'l-enver mütehakkık oldukdan sonra

mezbûr Osman Halîfe kendi nefisinden asl olup, hâlâ zevcesi mezbûre Fatîma tarafından dahi vekâlet-i za'imiyle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde tereke müteveffât-ı mezbûreye bi'l-verâse vaz'ü'l-yed olan işbu râfî'ü'l-vesîka mezbûr Halil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, kızım müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden ber-mûceb-i tashîh-i merkûm benim ile zevcem müvekkile-i mezbûreye isâbet eden hisse-i ırsıyye-i ma'lûmemizi kendi tarafımdan asâleten ve zevcem mezbûre tarafından vekâleten bi't-tamâm ve'l-kemâl mezbûr Halil Beşe yedinden ahz ü istifâ edip, min-ba'd kızım müteveffât-ı mezbûrenin terekesinde gerek benim ve gerek zevcem mezbûrenin bir akçe ve bir habbe hakkımız bâkî kalmamakla tereke müteveffât-ı mezbûreye müte'allîka da'vâdan mezbûr Halil'in zimmetini asâleten ve vekâleten ibrâ-yı âmm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Eğer zevcem mezbûre ba'dehu zamân benim vekâletimi inkâr-birle hisse-i mezkûresini vekâleten kabz ve ibrâ-yı mezkûrumu mecîze olmayıp, mezbûr Halil'den kalîl ve kesîr bir nesne ahz ederse me'hûz ne ben zâmin oldum dedikte gibbe't-tasdîkû'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâni' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ali bin Muharrem, Derviş Mehmed bin Abdullah, El-Hac Mehmed bin Muharrem, Molla Mustafa bin Ali, Ali Beşe ibn Abdullah, Veli Bey bin Mehmed.

El-Hac İbrahim'in, müvekkili bulunduğu Süleyman Bey adına, Mustafa Bey'in mahsulünden belli bir mikdar alıp, Süleyman Bey'in mütevellisi olduğu İsa Bey vakfına verdiği gösterir hüccet.

102 [20-f] Dârü'l-hilâfetü'l-kâdim mahmiyye-i Burusa'da Âl-i Boyacılar Mahallesi sâkinlerinden el-Hac Süleyman bin el-Hac Mehmed bin Ali nâm kimesnenin karındaşı ve tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu es-Seyyid Ömer Ağa ibn Said Bey ve Mehmed Beşe ibn Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan el-Hac İbrahim nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i hatîrda yine mahmiyye-i mezbûrede vâkî' merhûm İsa Bey vakfının hâlâ berât-ı âlîşân ile mütevellisi olup, medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesinde sâkin işbu râfî'ü'l-vesîka fahrü'l-akrân Mustafa Ağa ibn Veli nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, vakf-ı müşârün-ileyh İsa Bey'in mahmiyye-i mezbûrede vâkî' imâret-i âmire ve medrese-i latîfe ve Câmî'-i Şerîfi ve evkâfından olup, yine mahmiyye-i mezbûreye tâbi' Âhî ve İsa Bey nâm karyeler ve İnegöl kazâsına tâbi' Kozluca nâm karye ve sâir

perakende karyelerin aşâr-ı şer'iyye mukâta'ât ve beytü'l-mâl ve sâir vakfa cüz'î ve küllî hâsıl olan mahsûlât-ı şer'iyye ve rûsûmât-ı örfiyyesini bin yüz elli üç senesi martı ibtidâsından sene-i mezbûre şubatı gâyetine gelince bir seneye dek ahz ü kabz ve zabt eylemek üzere müvekkilim mezbûr el-Hac Süleyman için ben bi'l-vekâle an-nakd yedi yüz otuz guruş ile sekiz yüz keyl buğday ve dört yüz yirmi keyl arpaya müteveli-i mezbûr Mustafa Ağa'dan iltizâm eylediğimde, müteveli-i mezbûr dahi iltizâm ve temessük-i i'tâ eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yedi yüz otuz guruşun dört yüz otuz guruşunu müvekkilim mezbûrun mâlından olmak üzere ben vekâleten cânib-i vakf-ı mezbûra şer'an müteveli-i mezbûra def' ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden ahz ü kabz ve masârîf-ı vakfa sarfla istihlâk eyledikten sonra bâkî üç yüz guruşunu dahi vakf-ı mezbûrun ma'lûmü'l-esâmî mürtezîkalarının vazîfelerine verip, zikr olunan buğday ve arpayı dahi ashâb-ı cerrâye ta'bîr olunan ta'yînâta vermek üzere müteveli-i mezbûr emr etmekle ben dahi müvekkilem mezbûr tarafından ber-vech-i muharrer mahalline edâya bi'l-vekâle ta'ahhüd ve iltizâm edip, bâlâda mezkûr olduğu vech üzere müteveli-i mezbûre medfû'm olan meblağ-ı merkûm dört yüz otuz guruşa ve gayre müte'allıka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan gerek müteveli-i mezbûrun zimmetini ve gerek kâtib vakf-ı mezbûru bi'l-vekâle ibrâ-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sânî aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ömer Ağa, ibn Said Bey, El-Hac Hüseyin Ağa ibn İsa, Berber Mustafa Çelebi ibn Ömer, Mehmed Parecioğlu, Menzilci Mustafa Ağa bin, Saka Mustafa Beşe.

Ahmed Efendi'nin, mülkünü Hazinedâr vekili el-Hac Hüseyin'e sattığını gösterir hüccet.

[21] 103 [21-a] Hâlâ carbaşı nişin sadr-ı meşihat-ı islâmiyye ve devletlü inâyetlü semâhâtlü veliyyü'n-ni'am hazretlerinin hazînedârlıkları hizmetiyle şerefyâb olan umdetü'l-kuzzâtü'l- kirâm sa'âdetlü es-Seyyid Mehmed Efendi ibn Abdurrahman vech-i âtî üzere bey' eden medîne-i Üsküdar'da Rum Mehmed Paşa Mahallesi ahâlisinden Ahmed Efendi ibn Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hazînedâr-ı mûmâ-ileyh tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olan el-Hac Hüseyin ibn Ebû Bekir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin

silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'adan Halil Ağa ve İbrahim Ağa ve Mehmed Ağa mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve iki sofa ve kenîf ve bi'r-i mâ'i bağçeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile üç yüz guruşa müvekkil-i mümâ-ileyhe bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûmu müvekkil-i mümâ-ileyh yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkil-i mümâ-ileyhin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrıf olsun dedikte gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Münâdi Molla Mustafa ibn Halil, El-Hac Ali ibn Ali, Veli Bey ibn Mehmed.

El-Hac Abdullah Efendi'nin, mülkünü Ali Ağa'ya ipotek verdiğini gösterir hüccet.

104 [21-b] Medîne-i Üsküdar'da Mîr-i Âhûr Mahallesi sâkinlerinden Ahmed Ağa ibn Ali bin Abdullah tarafından ber-vech-i âtî ikrâra vekîl müsebbihli olan el-Hac Abdullah Efendi ibn Yusuf nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde merhûm Tavaşî Hasan Ağa vakfının nükûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'l mütevellisi olan işbu râfi'ü'l-küttâb Ali Ağa ibn Şaban nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkil-i mezbûrun yedinde mülkü olup, medîne-i mezbûre hâricinde İvâz Fakih toprağında vâkı' etrâf-ı erba'ası Yağlıkcı el-Hac Hasan veresesı ve Taşcı Ali bağları ve dere ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk bağını yüz beş guruşa müteveli-i mezbûre bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî bey' ve teslîm ve kabûl eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm yüz beş guruşu müteveli-i merkûm yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine bağ-ı mahdûd-ı mezkûru müteveli-i mezbûr bin yüz elli üç senesi Şevvalü'l-mükerrem'inin on beşinci gününden üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında on üçer guruş beşer pâreden cem'an otuz dokuz guruş on beş pâre ücret ile ba'de't-tekabbüzü'l-mer'î bi't-tevliyye îcâr ve teslîm eyledikte müvekkil-i mezbûr dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledi dedikte gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Veli Ağa ibn Mehmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Bey ibn İbrahim, Hüseyin Çelebi ibn Abdullah, Mustafa Bey ibn Abdullah.

Üsküdar'da misâfir bulunan Hüseyin'in otuz guruşluk atının el-Hac Hüseyin tarafından çalındığını iddia edip, atın değerini kendisinden talep ettiğini gösterir hüccet.

105 [21-c] Vilâyet-i Anadolu'da Tosya kazâsında Güngülü ahâlîsinden olup, medîne-i Üsküdar'da müsâferet vechi üzere sâkin Hüseyin bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine nefsi Tosya sâkinlerinden olup, hâlâ medîne-i mezbûrede kezâlik müsâfîren sâkin işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac Hüseyin ibn el-Hac Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan bir buçuk sene mukaddem yedimde mülküm olan otuz guruş kıymetli bir re's siyah bargîrimi mezbûr el-Hac Hüseyin bi-gayri hakk cebren yedimden ahz ü gasb etmekle hâlâ zikr olunan bargîrin aynı mevcûd olmadığı ecilden kıymet-i mezkûresini mezbûr el-Hac Hüseyin'den talep ve da'vâ sadedinde olduğumda ol dahi inkâr etmekle ba'de'l-münâza'a beynimize mislihûn tavassut edip, beni da'vâ-yı mezkûremden mezbûr el-Hac Hüseyin ile an inkâr on iki guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru merkûm el-Hac Hüseyin yedinden tamâmen ahz ü kabz edip, fimâ-ba'd zikr olunan bargîre ve gayre müte'allıka âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve imân ve muhâsemâtdan mezbûr el-Hac Hüseyin'in zimmetini ibrâ-yı âmm ve kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi bâkî medfû'u olan bedel-i mezkûr on iki guruşa ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâyâ müte'allıka âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Bey ibn Derviş ve diğer Hasan Ağa ibn Ahmed, Osman Beşe ibn Osman, Mustafa Beşe ibn Abdurrahman, Es-Seyyid Süleyman Çelebi ibn Mehmed, El-Hac bin Ali, Hasan Bey ibn Ramazan.

Fethiye Hâtûn'un, dâmâdı Yusuf Ağa'daki, iki yüz elli guruş hakkını almak için davâ açması, ancak daha sonra yirmi beş guruşa anlaştıklarını gösterir hüccet.

106 [21-d] Mahmiyye-i İstanbul'da Mahmud Paşa Mahallesinde sâkine ve zâtı el-Hac Hanefi bin Ali ve Veli Ağa ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fethiye bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda sâbıkân dâmâdı işbu râfî'ü'l-vesîka Yusuf Ağa ibn Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, dâmâdım mezbûr zimmetinde cihet-i karzdan iki yüz elli guruş hakkım olduğumu lede'l-mürâfa'a şühûd-ı udülle vech-i şer'î üzere isbât ve meblağ-ı mezbûrun edâsıyla merkûm Yusuf Ağa ilzâm olunduktan sonra meblağ-ı mezbûru ve sâbit-i mislihûn ile iki yüz yirmi beş guruş üzerine ba'de'l-müsâlihâ bedel-i merkûmun elli guruşunu târîh-i kitâbdan otuz bir gün tamâmında ve zikr olunan otuz bir gün tamâmından sonra beher üç yüz altmış gün tamâmında dahi altışar guruşunu ahz ve ol vechle bedel-i mezkûru târîh-i merkûmdan cem'an bin iki yüz doksan bir gün tamâmına değin ahz ü istîfâ etmek üzere kendi rızâm ile dâmâdım mezbûr Yusuf Ağa'yı te'cîl ve taksît ve ziyâde yirmi beş guruş mutâlebesinden zimmetini ibrâ eylediğimde mezbûr Yusuf Ağa dahi kabûl ve minvâl muharrer üzere maksata edâya ta'ahhüd eyledi dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Abdullah ibn El-Hac Ali, Hüseyin Bey ibn Osman, Kethüdâ yeri Mustafa Ağa ibn Ahmed, Ahmed Bey ibn Hüseyin, Mehmed Efendi ibn Ahmed, diğeri Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed.

Ölmüş olan Fatıma Hâtûn'un annesinin, damadının kızına ait değerli eşyaları sakladığını iddia etmesiyle husumet yaşamaları, ancak sonradan anlaşmaya vardıklarını gösterir hüccet.

107 [21-e] Medîne-i Üsküdar'a muzâfa Adalar nâhiyesine tâbi' Tuzla karyesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Fatıma bint el-Hac Abdullah nâm Hâtûn'un veraseti zevc-i metrûku Yusuf Ağa ibn Ahmed nâm kimesneye ve anası Fethiye bint Abdullah nâm Hâtûna ve sadriyye sagîre kızı Nimetullah'a ve li-eb kız karındaşı Saliha bint el-mezbûr el-Hac Abdullah'a münhasıra ve tashîh meselesi on iki sehmden i'tibâr olunup, sihâm-ı mezbûreden üç sehmi zevc-i mezbûr Yusuf Ağaya ve altı sehmi kızı mezbûre Nimetullah'a ve iki sehmi anası mezbûre Fethiye Hâtûn'a ve bir sehmi kız

karındaşı mezbûre Saliha'ya isâbeti tahakkukundan sonra zât-ı Mehmed Ağa ibn Abdullah ve Mustafa Çelebi ibn Ahmed nâm kimesneler ta'rifleriyle mu'arrefe olan mezbûre Fethiye Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde tereke-i müteveffât-ı mezbûreye bi'l-verâse vâz'ü'l-yed olan işbu râfi'ü'l-vesîka mezbûr Yusuf Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, kızım müteveffât-ı mezbûrenin terekesi Kartal nâ'ibi Süleyman Efendi ma'rifetiyle mukaddemâ tahrîr ve defter olunup, ber-mûceb-i defter-i kassâm iki sehmi hisse-i irsiyyeme isâbet eden hakkımı mukaddemâ ahz ü istifâ etmişidim. Lâkin kızım mezbûrenin terekesinden hâric-i ez defter-i dâmâdım mezbûr Yusuf Ağa bir altun gerdâne ve bir kakum kürk ve sâir eşyâ-yı ma'lûmesini ketm ve ihfâ etmişidi diye bundan akdem taleb ve da'vâ sadedinde olmuşidim. El-hâletü hâzihi beynimizde bâ-hüccet ve î'lâm-ı şer'î maksata olan iki yüz yirmi beş guruşdan mâadâ kızım mezbûrenin terekesinden eşyâ-yı merkûmeye ve dâhil-i defter ve hâric-i ez defter-i kalîl ve kesîre ve sâ'ir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâyâ müte'allıka âmme-i de'âvî ve mutâlebâtıdan mezbûr Yusuf Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim. Fimâ-ba'd imâm-ı mezbûr Yusuf Ağa ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve husûmetim kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Abdullah ibn El-Hac Ali, Hüseyin Bey ibn Osman, Kethüdâ yeri Mustafa Ağa ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Hüseyin Efendi, Mehmed Efendi ibn Ahmed, diğeri Mehmed Efendi ibn Ahmed.

Usta Halil'in oğlu Ömer'in, yapılan keşf sonucunda, elinden kurşun ile yaralanmış halde çayırda öldürüldüğünün beyân edildiğini gösterir hüccet.

108 [21-f] Hadâ'ik-i hassadan Medîne-i Üsküdar'da vâkı' Ayazma bağçesi ustası işbu râfi'ü'l-vesîka Halil usta ibn Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, sulbî kebîr oğlum Ömer, Medîne-i mezbûre hâricinde Kapanoğlu demekle ma'rûf Ağlı kurbunda vâkı' çayır içinde maktûl bulunmakla kıbel-i şer'den üzerine varılıp, keşf ve mu'âyene olunmak matlûbumdur dedikde savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan Mehmed Efendi ibn Ahmed ve mübâşir Haseki Süleyman Ağa ve sâ'ir zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ile maktûl mezbûr Ömer'in mahall-i mezkûrda üzerine varıp, azâsına nazar etdiklerinde fi'l-hakîka mezbûr Ömer'in elinden kurşun yarası olup, ol vechle cerhen katl bulunduğunu ba'de'l-

keşf ve'l-mu'âyene vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Halil ve muhzır Mehmed ile meclis-i şer'e gelip, her biri alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Haseki Süleyman Ağa ibn El-Hac Ömer, El-Hac Hasan Ağa ibn Hasan, Ali Beşe ibn İsmail, Ahmed Beşe ibn Hasan, İbrahim Beşe ibn Hasan, Ebû Bekir Beşe ibn Halil, Mustafa Beşe ibn Halil.

Mehmed Beşe'nin kardeşi Hüseyin'in, yapılan keşf sonucunda, sol böğründe kurşun yarası ve boynunun altından kesilerek çayırda öldürüldüğünün beyân edildiğini gösterir hüccet.

[22] 109 [22-a] Medîne-i Üsküdar'da Vâlide Atik Mahallesinde sâkin işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe ibn Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, li-ebeveyn karındaşım Hüseyin, medîne-i mezbûre hâricinde Kapanoğlu demekle ma'rûf Ağlı kurbunda vâkı' çayır içinde maktûl bulunmakla kıbel-i şer'den üzerine varılıp, keşf ve mu'âyene olmak matlûbumdur dedikte savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan Mehmed Efendi ibn Ahmed ve mübâşir Haseki Süleyman Ağa ibn el-Hac Ömer ve sâir zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ile mezbûr Hüseyin'in mahal-i mezkûrda üzerine varıp, azâsına nazar etdiklerinden sol böğründe kurşun yarası olup ve boğazı altından zebh olunmakla ol vechle cerihân katl bulunduğu ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çûkadâr Halil ve muhzır Mehmed ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Haseki Süleyman Ağa ibn El-Hac Ömer, El-Hac Hasan Ağa ibn Hasan, Ali Beşe ibn İsmail, Ahmed Beşe ibn Hasan, İbrahim Beşe ibn Hasan, Ebû Bekir Beşe ibn Halil, Mustafa Beşe ibn Halil, Abdi Beşe ibn Bektaş, Ebû Bekir Beşe ibn Hasan, Hasan Beşe ibn Hüseyin, Mehmed Bey ibn Hüseyin, Ali Bey ibn Halil, Ebû Bekir Beşe ibn Mustafa.

Juli nasraniyye'nin eşi Tanaş hayattayken Hüseyin Bey'e mülkünü ipotek vermiş, ancak Tanaş'ın ölümü ile Juli'nin, mirâs kalan borcu Hüseyin Bey'e ödeyememesiyle, mülkü başkasına satıp, ödediğini gösterir hüccet.

110 [22-b] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk nâm karyede sâkine zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Juli bint Dimitri nâm nasraniyye dîvân-ı hazret-i sadr-ı âzâmîde ma'kûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka hassa talebelerinden Hüseyin Bey ibn Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm, zevcem olup, bundan akdem hâlik olan Tanaş veled Todri veled Kost nâm zımmî ile hâl-i hayâtında bin elli bir senesinde Muharremü'l-harâmının dördüncü günü mezbûr Hüseyin Bey'den dört yüz guruş ikrâz ve kabz mukâbelesinde zevcim hâlik-i mezbûr ile ale'l-iştirâkû's-seviyy mülkümüz olup, karye-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ası Todri ve Bakkal Karaca ve Dimitri mülkleri ve tarîk-i âmm ve tarîk-i hass ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştamil menzilizimizi bâ-hüccet-i şer'iyeye alâ tarîki'l-istiglâl mezbûr Hüseyin Bey'e bey' ve teslîm ve ba'de't-tahliyyete yine menzil-i mezkûru târîh-i mezbûrdan beher sene tamâmında kırk sekiz guruşdan üç sene tamâmına değin cem'an yüz kırk dört guruş ücretle mezbûr Hüseyin Bey'e her birimiz istîcâr ve kabûl eylediğimizden sonra zevcim mesfûr hâlik olup, ba'de evlâdı hifri-hâlike ve bi'l-cümle terekesi bi-tarîki'l-münâsahâ bâkî âide olmağın menzil-i mezkûr müstakillen benim mülküm meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr benim deynim olmakla hâlâ mülkiyet üzere ben mutasarrîfe olduğum ecilden ücret-i mersûmesini tamâmen mezbûr Hüseyin Bey'e edâ ve teslîm edip, işbu sene-i mübâreke muharreminde müddet-i îcâre dahi tamâm ve mezbûr Hüseyin Bey'e zimmetimde ber-vech-i muharrer ikrâz ve kabz eylediğim için dört yüz guruş vâcibü'l-edâ deynim olmakla deyn-i mezkûre dâhi menzil-i merkûmdan gayrî mâlım olmadığı ecilden menzil-i mezbûru alâ-vechi's-sânî âhara bey' ve semeniyile edâ-yı deyn eylemek üzere mezbûr Hüseyin Bey'den târîh-i kitâb senesi Cemâzi-yel-ulâ'sı gurre sine değin istimhâl eylediğimde ol dahi rızâsıyla gurre-i merkûmeye değin beni imhâl etmeğın ben dahi eyyâm-ı müddet-i mehilde menzil-i mezbûru âhara bey' ve semeninden meblağ-ı mezkûru merkûm Hüseyin Bey'e edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Halil Çelebi ibn Mehmed, Mehmed Çelebi ibn Mahmud, Hasan Çelebi ibn Mehmed, Mustafa Çelebi ibn Ömer.

İksirci tâ'ifesinden Mıgırdıç'ın Kayseri'deki kardeşinden mirâs kalan mülkü Serkez'e sattığını gösterir hüccet.

111 [22-c] Medîne-i Üsküdar'da İksirci tâ'ifesinden Mıgırdıç veled Erakil nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde râfî'ü's-sifr Serkez veled Sefer nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, vilâyet-i Anadolu'da Kayseriyye kazâsına tâbi' Venk karyesinde vâkı' bir taraftan müşterî-i mezbûr mülkü ve bir taraftan Karabet mülkü ve bir taraftan Seragos mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb oda ve bir çardak ve bir ahûr ve bir sofa ve bir mikdâr havluyu müştamil bir bâb mülk menzil mukaddemâ hâlik olan li-ebeveyn karındaşım Şahin nâm zimmîden müntakil mülk-i mevrûsum olmakla menzil-i mahdûd-ı mezkûru tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî sahîh-i şer'î ile kırk üç guruşa mezbûr Serkez zimmîye bey' ve temlîk ve mahallinde kabza taslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlîk ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm kırk üç guruşu mezbûr Serkez zimmî yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Serkez zimmînin mülk-i müşterâsı hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîküş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Ağa ibn Osman, El-Hac Hasan ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Agop veled Asvadır, Kirkor veled Haçadır, Haçadır veled Zarok, Agop veled Haçadır Karabet veled.

Vefât etmiş olan Ali Beşe'nin küçük oğlu Salih'e, annesi Hanife'nin vasî ta'yîn edildiğini gösterir i'lâm.

112 [22-d] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ali Beşe ibn Abdülkadir bin Abdülmennanın sulbî sagîr oğlu Salih'in tesviyye-i emrini rû'yete bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın vesâyet-i uhdesinden gelmeye kâdire olan emânet ile ma'rife olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla müte'ayyin olan sagîr-i mezbûrun anası işbu râfî'atü'l-vesîka Hanife nâm Hâtûn'u hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobile ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri vasî nasb ve ta'yîn buyurdıklarından ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve

mirâsımızı kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâni' ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Süleyman Efendi ibn Mehmed, Es-Seyyid Hüseyin ibn Hasan, El-Hac Hasan ibn Ali, El-Hac Hasan ibn Ali, El-Hac Sinan Ağa ibn Murtaza, Münadî Molla Mustafa ibn Halil.

Kalok'un, mülkünü Evadik'e vakıf için sattığını gösterir hüccet.

113 [22-e] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinlerinden Kalok veled Markor nâm zimmî meclis-i şer'-i hatırda mahalle-i mezbûre bedel-i avârızıçün mevkûfe-i nükûdun bi'l-fi'il mütevellisi işbu râfi'ü'l-vesika Evadik veled Kirkor nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Evadik ve bir taraftan İskender ve bir taraftan Ayva nasraniyye mülkleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve dehlîz ve bir bâb tahtânî oda ve bir bir'-i ma'i ve mümşâ ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire bağçeyi müştamil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi ve'l-levâhikk ve kâffe-i el-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz elli gurus ile meclis-i bey'de ayni muzi'a adedi nâ-ma'lûm bir kabza fulûsa müteveli-i mezbûr Evadik zimmîye vakıf için bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakfi ile vakıf için bi't-tevliyye iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûmu bi't-tamâm ve'l-kemâl müteveli-i merkûm yedinden ahz ü kabz eyledim. Menzil-i mezkûrun tagrîr ve gabn da'vâsına ve sâ'ire müte'allika âmme-i de'âvîden taraf-ı vakfi ve müteveli-i mezbûrun zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, vakf-ı mezbûr müsekkafâtından olmuşdur dedikde gibbe't-tasdîkü'l-mu'teber mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Mehmed Efendi ibn Ahmed, El-Hac Hanefî ibn Ali, Hüseyin Bey ibn Abdullah, Mehmed Bey ibn İbrahim, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Vefât etmiş bulunan Ali Beşe'nin verâsetinin eşi Hanife ve oğlu Salih'e kalmasından sonra, bu mirâsın satılmış bulunan kısmının tutulduğu tereke.

[23] 114 [23-a] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ali Beşe ibn Abdülkadir bin Abdülmennan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanife bint Abdullah ile sulbî oğlu Salih nâm sagîre münhasıra olduğu mütehakkık olduğdan sonra sagîr-i mezbûrun anası ve tesviye emrine vasî nasb ve ta'yîn olunan zevce-i mezbûre Hanife taleb ve ma'rifetiyle müteveffâ-yı mezbûrun tahrîr ve ba'de'l-mezâ' ile fûrûht olunan terekesi defteridir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrîre fi'l-yevmi's-sâni' ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene 1154.

Güğüm Guruş 200	Tuc Hân Guruş 120	Köhne Beneş Guruş 101	Köhne Zıbun ve gömlek ve don Guruş 160	Entari ve kavuk ve çizme Guruş 60
Köhne cebe ve palaska Guruş 12	Çuval ve aba Guruş 70	Kantar Guruş 30	Balta ve şiş Guruş 42	Saban ve burcu ve zincir Guruş 240

Araba Guruş 383	Döğen Guruş 300	Öküz Çift 1 Guruş 4560
-----------------------	-----------------------	---------------------------------

Hâlâ îcâr eylediği tarlada mezrû' buğday tahmînen keyl 18 Guruş 3960	Hâlâ îcâr eylediği tarlada mezrû' yulaf keyl Guruş 1320	Yine tarlada burçak Guruş 250
--	--	-------------------------------------

Techîz ve tekfîn Guruş 1320	Resm-i Kıymet Guruş 300	Dellâliyye Guuş 280	Çukadariyye ve masârîf Guruş 120
-----------------------------------	-------------------------------	---------------------------	---

İhzâriyye ve kalemiyye ve kaydiyye Guruş 150	Masârîf-ı kayak Guruş 130	Harc-ı hüccet-i vasî Guruş 180
---	---------------------------------	--------------------------------------

Müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı kesîresi olduğu ihbâr olunmakla meblağ-ı bâkî mezbûr tevzî' ve taksîm olunmayıp, sebûtu için te'cîr ve meblağ-ı bâkî mezbûr vasî yedinden mahfûz olduğu bu mahalle şerh verildi.

Hatice Hâtûn'un, eşi el-Hac Ömer'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılıp, aralarındaki maddî husûmetin daha sonra halledildiğini gösterir hüccet.

115 [23-b] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı el-Hac Ahmed bin Mehmed ve Mahmud Beşe ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hadice bint İbrahim nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i muhâla'a işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hac Ömer bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, zevcim mezbûr el-Hac Ömer ile beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh olan otuz gurus mehr-i mü'eccelem ve nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine me'ûnet-i süknâm kendi üzerime olup ve kendiyeye medfû'm olan on altı buçuk gurus dahi bedel-i hal' üzerine zevcim mezbûr el-Hac Ömer ile muhâla'a sahîhâ-i

şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve sâir müte'allıka âmme-i de'âvîden mezbûr el-Hac Ömer'in zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğimde mezbûr el-Hac Ömer dahi benden iddiâ eylediği kırk guruşa ve eşyâ-yı ma'lûmeye ve ibtidâ-yı akdden târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya ve gayre müte'allıka âmme-i de'âvî ve mütâlebâtından benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâni' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ahmed Ağa ibn Mehmed, Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mahmud Beşe ibn Mehmed, Mustafa Çelebi ibn Ali, Hüseyin Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi bin Ali.

Mustafa'nın, mülkünü İbrahim Ağa'ya sattığını gösterir hüccet.

116 [23-c] Mahmiyye-i İstanbul'da Sarı Bâyezîd Mahallesi ahâlîsinden Dergâh-ı Âlî Kapucubaşlarından umdetü'l-akrân Mehmed Ağa ibn Ahmed tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu Tayyib Çelebi ibn Tahir ve Salih Efendi ibn Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Ahmed Çelebi ibn Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkil-i mûmâ-ileyhin karındaşı oğlu işbu râfî'ü'l-küttâb İbrahim Ağa ibn Hasan nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn müvekkilem mezbûr silk-i mülkünde münselik emlâkından olup, Medîne-i Üsküdar'da Balaban İskelesinde İsfendiyâr mescid-i şerîf karşısında vâkı' etrâf-ı erba'ası tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb Kômürcü mahzeni ve bir bâb Taşcı ve bir bâb attar dükkânları ile zikr olunan mahzen ve dükkânlar üstünde vâkı' üç bâb bekâr odalarını bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhıkk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide bin guruşa mezbûr İbrahim Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm bin guruşu mezbûr İbrahim Ağa yedinden müvekkilem mûmâ-ileyh bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledi. Fimâ-ba'd zikr olunan mahzen ve dükkânlar ve üzerlerinde olan bekâr odalarında müvekkilem mûmâ-ileyh Mehmed Ağa'nın kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, mezbûr İbrahim Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kethüdâ El-Hac Mehmed Ağa ibn Halil, Mustafa Çelebi bin, Mehmed Efendi ibn El-Hac Mustafa, Ahmed Çelebi ibn Abdullah, Kerâsiteci El-Hac Şaban, Karanlı Mehmed Çelebi bin, Berber Salih Beşe Kerâsiteci Mehmed Çelebi.

Hatice Hâtûn'un ölümü ile mirâsı üç kızı arasında paylaştırılmış, ancak bunlardan birinin, kendine kalan hisseden vazgeçip, kardeşlerinden mülkü tamamen satın aldığını gösterir hüccet.

117 [23-d] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs taraf-ı şer'iden irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesinde vâkı' zikr-i âtî menzile varıp, zeyl-i vesîka'da muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan Hadice bint Mustafa nâm Hâtûnun verâseti sadriyye kebîre kızları Âîşe ve Hadice ve Ümmetullah ve Havva Hanım bint el-Hac Süleyman nâm Hâtûnlara münhasıra terekesi ve dört sehmden her birine bir sehm i'tibâriyle alâ vechi'l-müsâvât intikâl eylediği mütehakkık olduğdan sonra mezbûrât Âîşe ve Hadice ve Ümmetullah nâm Hâtûnlar zâtları ba'de't-ta'rîf meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu hâfızâtü'l-vesîka mezbûre Havva Hanım tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zât-ı mezbûre bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân Ebû Bekir ibn Mahmud ve Ali Çelebi ibn Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan fahrü'l-akrân Ahmed Efendi ibn Mustafa mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm işbu derûnunda akd-i meclis-i şer' olunup, müşâhade olunan etrâf-ı erba'ası Gürcü Mustafa Ağa ve es-Seyyid Ahmed ve Receb oğlu Mustafa ve tarîk-i âmm ile mahdûd dâhilen ve hâricen büyût-ı adîde ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bağçe ve iki bi'r-i ma'i müstemil mülk menzil müteveffâ-yı mezbûreden müntakil ale'l-iştirâkû's-seviyy mülk-i mevrûsumuz olmakla bi't-terâzî menzil-i merkûm beynimizde iktisâm ve murâd eylediğimizde mi'mâr hulefâsından hâzırân-ı bi'l-meclis Mehmed bin el-Hac Ahmed ve es-Seyyid Feyzullah ibn el-Hac Mehmed nâm kimesnelerin müşâhedeleriyle ve sâir bi-garez-i müslimînin tahmîn-i sahîhleriyle menzil-i mezbûrun arsa ve binâ ve sâir müstemilâtının kıymeti cem'an yüz yirmi dört bin akçeye bâliğ olmağın meblağ-ı mezkûrdan ber-mûcib tashîh-i merkûm her birimize otuz birer bin akçe isâbet etmekle ber-vech-i muharrer Gürcü Mustafa Ağa ve es-Seyyid Ahmed ve Receb oğlu Mustafa taraflarında vâkı' dâhiliyye menzil-i merkûmede sened üzerinde olup, otuz altı bin üç yüz altmış akçe tahmîn

olunan tûlen ve arzen bi-hesâb terbî'î seksen dokuz zirâ' binâ ve tûlen ve arzen terbî'î beş yüz zirâ' bağçe arsası mezbûre Havva Hanım'ın menzil-i merkûmda olan hisse-i mezkûresiçün ta'yîn ve ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz'la mümtâz olundukda mezbûre Havva Hanım dahi mahal-i müferrez-i mezkûrda ber-vech-i muharrer kendiye ziyâde geçmek ile zimmetine lâzım gelen üç yüz altmış akçeyi bize tamâmen def' ve teslim ve mahal-i müferrez-i mezkûru menzil-i merkûmda olan hisse-i mezbûresiçün kabz ve kabûl edip, husûs-ı merkûmda zimmetimizi ibrâ-yı küllî ile ibrâ eyledikde biz dahi meblağ-ı mezbûru bi-kadri'l-hasis ahz ü kabz eyledik. Fimâ-ba'd mahall-i müferrez-i merkûmda kat'a alâkâ ve müdhalimiz kalmayıp, müvekkile-i mezbûrenin mülkü olmakla husûs-ı mezkûre müte'allıka âmme-i de'âvîden mezbûre Havva Hanım'ın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik. Mahal-i müferrez-i mezkûrdan bâkî kalan mahali dahi anca bizim uhdemiz beyninde müşterek kalmışdır dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-i mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çûkadâr Mehmed ve muhzır Hanefî ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdıs ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hasan ibn Ali, Mehmed Efendi ibn Şaban, Es-Seyyid Ahmed Çelebi, Veli ibn Ali, Mehmed Beşe ibn Hüseyin, Kalyoncu Mehmed El-Hac Hanefi ibn Ali, Kayıkcı Ahmed Beşe Müezzın, Veli Bey ibn Mehmed.

Veli Dede'nin Kuzguncuk karyesindeki mülkünü Osman Efendi'ye sattığını gösterir hüccet.

[24] 118 [24-a] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Beşe ibn Şaban nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Osman Efendi ibn Ali nâm kimesne tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olduğı Mustafa Çelebi ibn Mehmed Hasan Çelebi ibn Ebû Bekir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Veli Dede ibn Halil nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i mezbûreye tâbi' Kuzguncuk Karyesinde Abdullah Ağa toprağında vâkı' bir taraftan Ahmed Dede bağı ve bir taraftan Serhadli bağı ve bir taraftan Subaşı Abdullah Ağa bağı ve ba'zân benim âhar bağıımı ve tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen on dönüm mikdârı senevî yüz akçe mukata'alı bir kıt'a kürümü mülk bağıımı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr Osman Efendi'ye yetmiş iki guraşa

bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yetmiş iki gurusunu müvekkil-i mezbûr Osman Efendi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkil-i mezbûrun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Çelebi ibn İbrahim, İbrahim Çelebi ibn Halil, Molla Mehmed ibn El-Hac Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, Mustafa Çelebi ibn Mehmed, El-Hac Hanefi bin Ali.

Rukiye Hâtûn'un, kimsesi olmayan, sokağa bırakılmış Âîşe adlı kızın bakımını üstlenmesinden dolayı günlük iki akçe nafaka talebinde bulunup, bu talebin kabûl edildiğini gösterir i'lâm.

119 [24-b] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Rukiye bint Ahmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, işbu meclis-i şer'de müşâhede olunan Âîşe nâm sagîreyi lakît olmak üzere ben ahz edip, ebeveyn ve akrabasından bir kimesnesi olduğu benim ve gayrın kat'a ma'lûmu olmamakla sagîre-i mezbûreyi ben terbiye ve infâk ve ba'de'l-kebîr sagîre-i mezbûre üzerine rücû' etmek üzere kibel-i şer'den kadr-i mâ'rûf meblağ takdîr olunup, ber-vech-i muharrer bâkî izin verilmek matlûbumdur dedikde fi'l-hakîkâ hâl-i mezbûr Rukiye'nin bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve îyân eylediği minvâl üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık oldukdan sonra hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsni Meab Hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve behâsîçün târîh-i kitâbdan küllî yevm ikişer pâre farz ve takdîr edip, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer sagîre-i mezbûreye harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve ba'de'l-bulûğ sagîre-i mezbûre Âîşe üzerine rücû'a mezbûre Rukiye Hâtûn'a izn-i birle mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hüseyin Çelebi ibn Abdullah, El-Hac Hanefî ibn Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Vefât etmiş olan Nazlı nasraniyyenin oğlu Evakim'in, annesinden kalan mirâsının korunması için babası Abraham'ın vasî ta'yîn edildiğini gösterir hüccet.

120 [24-c] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Efendi Mahallesinde sâkine iken bundan akdem hâlik olan Nazlı bint Sahak nâm nasraniyyenin sadr-ı sagîr oğlu Evakim'in tesviye emrine ve anasından müntakil mâl-ı mevrûsunu hıfz bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâ-büdd olmağın vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir ve emânet ile ma'rûf olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla müte'ayyin olan sagîr-i mezbûrun babası işbu râfi'ü's-sifr Abraham veled Evakim nâm zımmîyi hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri ber-minvâl-i muharrer sagîr-i mezbûre vasî nasb ve ta'yîn buyurdularında ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdîs ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Ağa ibn Abdullah, Ahmed Ağa ibn Hüseyin, Ali Çelebi ibn Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Vefât eden Nazlı nasraniyyenin oğlu Evadik'in babası Abraham'ın, çocukların nafakaya ihtiyacı olmasından dolayı annelerinden kalan mirâstan bir miktar verilmesini talep ettiğini gösterir i'lâm.

121 [24-d] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Efendi Mahallesinde sâkine iken bundan akdem hâlike olan Nazlı bint Sahak nâm nasraniyyenin sadrî sagîr oğlu Evadik, babası tesviye emrine vasî mensûbu olan işbu râfi'ü's-sifr Abraham veled Evadik nâm zımmî meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, vasîsi olduğum oğlum sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye ihtiyâcı olmakla anası hâlike-i mezbûreden müntakil mâl-ı mevrûsundan kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye murâdımdır dedikte hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan küllî yevm ikişer pâre nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer sagîr-i mezbûre harc

ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde anasından müntakil mâl-ı mevrûsuna rücû'a vasî-i mezbûre izn-i birle mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdîs ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Ağa ibn Abdullah, Ahmed Ağa ibn Hüseyin, Ali Çelebi ibn Mehmed, Mehmed Çelebi ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Nazlı nasraniyyenin kayıtlı olan tereke.

122 [24-e] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Mahallesinde sâkine iken bundan akdem hâlik olan Nazlı bint Sahak nâm nasraniyyenin verâseti zevc-i metrûku Abraham veled Evakim nâm zımmîye ve anası Altun bint Haçadır nâm nasraniyyeye ve sadrî sagîr oğlu Evakim münhasır olduğu şer'an mütehakkukundan sonra zevc-i mezbûr talebiyle hâlîke-i mezbûrenin tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile tahmîn olunan terekesidir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrîre fi'l-yevmi's-sâdîs ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Altun bilezik çift 1 Miskâl..... 12 480	İncü kuşak Guruş 900	Üçer ayak zümrüd küpe Guruş 1440	Altun küpe çift 1 Guruş 720
Kem'-i yâr yüzük Guruş 150	Sîm kuşak Guruş 480	İncü yakalı turuncu hâre ve cebe Guruş 1800	Tel çekme yemeni Guruş 400
Müste'mel sade yemeni Guruş 160	Köhne yemeni Guruş 60	Tülbent şalvar Guruş 200	Tülbent entari Guruş 300

Müste'mel şalı şalvar ve entari Guruş 200	Şeritli entari Guruş 480	Köhne entari ve kaftan ve centiyan Guruş 500	Alaca entari Guruş 360
Beyaz zıibun Guruş 40	Serpuş 30 Guruş 120	Şam alaca kaftan Guruş 400	Ma'i ferace Guruş 300
Şeritli cufe dolama Guruş 600	Köhne dolama Guruş 200	Şam alaca entari ve iclik ve hatiyan ve don Guruş 500	Sarı çukaya kablı köhne göcen Guruş 600

Cem'an yekûn _____

17710

Şuhûdü'l-hâl _____ el-ihracât

Resmî âdi kassamiyye Guruş 450	Hüddamiyye ve ihzâriyye ve kaydiyye Guruş 225	Tahmiyye için Guruş 240	Harc-ı hüccet-i vasî ve nafaka Guruş 300
---	---	-------------------------------	---

Sahîhâ-i bâkî _____ İhracât

16495

Yekûn _____

1215

Hisseü'l-zevcü'l-mezbûr	Hisseü'l-ümmü'l-mezbûre	Hisseü'l-ibnü'l-mezbûr
Guruş	Guruş	Guruş
4122	2748	9625

Havva Hâtûn'un, eşi es-Seyyid Mehmed Saadettin Çelebi'den aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılma talebinde bulunduğunu gösterir hüccet.

[25] 123 [25-a] Medîne-i Üsküdar'da Gerede Mahallesi sâkinlerinden olup, zâtı Mehmed Çelebi ibn Ahmed ve Mustafa Çelebi ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Havva bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda sen ve hissesinin bulûğa gelmiş olup, meclis-i şer'de bulûğunu mu'teref olan zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Mehmed Saadettin Çelebi ibn Kıbrısî Mehmed Efendi nâm kimesne şebâb emri muvâcehesinde bi't-tav' ihâ' ifrâz ve takdîr-i kelâm edip, zevcim merkûm es-Seyyid Mehmed Saadettin Çelebi ile beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden zevcim mezbûr zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh olan on bin akçe mehr-i mü'eccelem ve nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve sâir cereyân eden ahz ve i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya ve gayre müte'allıka vechen mine'l-vücûh gerek zevc-i muhâla'am mezbûr es-Seyyid Mehmed Saadettin ile gerek kayın pederim hâzır-ı bi'l-meclis Kıbrısî Mehmed Efendi ve Halile[si] (...?) nâm Hâtûn ile kat'a da'vâ ve husûmetim olmayıp, her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Mustafa Ağa ibn El-Hac Ahmed Menzilci, Şerikî diğeri Mustafa Beşe ibn Süleyman, Osman Çelebi ibn Abdullah tâbi' Menzilci, Ali Kethüdâ ibn Hasan, Çûkadâr İsmail ibn Abdullah, Halil Çûkadâr ibn Osman, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Es-Seyyid Mustafa'nın, Doğancılar meydanında İsmail Beşe tarafından sol kolunun kesilmesinden dolayı davacı olması, ancak sonradan aralarında beş buçuk guruşa anlaştıklarını gösterir hüccet.

124 [25-b] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Mustafa bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka İsmail Beşe ibn Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr İsmail Beşe târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem Doğancılar meydanında bi-gayr-i hakk sol kolum üzerine amden bıçak ile darb ve cerh eyledi diye taleb ve da'vâ sadedinde olduğumda bi'l-küllîye inkâr etmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâk'a olmuş idi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, beni da'vâ-yı mezkûremden an-inkâr beş buçuk guruş merhem behâ üzerine inşâ-yı akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm beş buçuk guruşu mezbûr İsmail Beşe yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim. Fimâ ba'd cerh-i mezkûreme müte'allika âmme-i de'âvîden mezbûr İsmail Beşe'nin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, Hüseyin Çelebi ibn Abdullah, Mehmed Bey ibn İbrahim, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Halil Beşe'nin, masraflarını kendisinin karşılaması karşılığında kızı Hatice'yi, bakması için Rukiye Hâtûn'a emânet ettiğini gösterir hüccet.

125 [25-c] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Bulgurlu Karyesi sâkinlerinden Halil Beşe ibn İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu râfi'atü'l-vesîka Rukiye bint el-Hac Mehmed nâm Hâtûn mahzarında takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip, işbu hâzıra bi'l-meclis sulbiyye sagîre kızım Hadice'yi adem-i kudretime binâen kendim terbiye ve infâkdan âciz olmamla kızım mezbûreyi rızâm ile merkûme Rukiye Hâtûn'a li-ecli't-terbiye vaz' ve teslîm ve târîh-i kitâbdan beher yevm nafaka ve kisvesine kendi mâlından benim üzerime rücû' şartıyla ikişer pâre harc ve sarf eylemek üzere mezbûre Rukiye Hâtûn'a emr eyledim dedikde ol dahi sagîre-i mezbûreyi ahz ve ber-vech-i muharrer terbiye ve infâka ta'ahhüd etmeğın mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ali, El-Hac Hanefi ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Üsküdar Kadı karyesindeki yoğurtcu tâ'ifesinin, Üsküdar sütçüleri için pahalı ve kaymağı alınmış süt sattığını, anlaşma olmayan mandradan süt aldığını ve sütlerin halka zarar verdiğini dolayısıyla nizâm-ı kadîme aykırı hareket ettiğini beyân etmesiyle, bunların te'dibi için, nizâm-ı kadîme aykırı hareket edenlerin kârhânesinin kapatılacağını duyurulduğunu gösterir i'lâm.

126 [25-d] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesinde Yoğurdcu tâ'ifesinden Hüseyin Beşe ibn Mustafa ve Molla İbrahim ibn Halil ve Hünkâr karyesinde yine tâ'ife-i mezbûreden el-Hac Muhsin bin Abdullah ve Mehmed Beşe ibn el-Hac Müsli nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîrda medîne-i mezbûrede süt kârhânesi ustalarından işbu ashâbü'l-vesîka kethüdâları Ali Beşe ibn İbrahim ve el-Hac İbrahim ibn Abdullah ve el-Hac Ali ibn İvaz ve el-Hac Mustafa bin Halil ve Osman Beşe ibn Sadi ve Ömer Beşe ibn ve Hüseyin Beşe ibn Hasan nâm kimesneler ve sâ'irleri mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip, bizler kadîmü'l-eyyâmdan beri kaymağı alınmamış hâlis çiğ süttten ayırmış vakıyye Üsküdar sütçüleri kaymağı alınmış, kaymak altı ta'bîr olunur süttten birer vakıyye çanaklara yoğurd isteyip, rûz-ı hazerden rûz-ı kasıma varınca vezn-i merkûm üzere her bir çanağı birer pâreye ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hazere varınca yine vezn-i merkûm üzere her çanağını dörder akçeye İbadullah'a bey' edip ve bir kârhânenin ele geldiği mandıra ve kurânın südlerini âhar kârhâne sâhibi ziyâde behâ ile iştirâ etmemek nizâm-ı kadîm ve bu nizâm beynimizde mer'î olmakla herkes selâmet-i hâl üzere iken içimizden hilâf-ı nizâm-ı mezkûr hareket ve âharın müte'ayyin olan südün ziyâde behâ ile iştirâ eylediğinden nâşî işlediğimiz yoğurdlardan her birimizde zarar terettüb etmekle bi'z-zârûre bâlâda mestûr olan narhından noksan işleyip, İbadullah'a dahi izrâr eylediğimiz ecilden taraf-ı hükkâmdan her-bâr mu'âteb ve mu'âkıb olmakdan hâlî olmadığımızıza binâ-yı fîmâ-ba'd sayfen ve şitâ'en bir mahalden koyun sütü ve sâ'ir iştirâ eylemek murâd olundukda kethüdâmız ve ihtiyâr ustalarımız hâzır olmadıkca bâzâr olunmayıp, kethüdâmız narhı cârî üzere bâzâr edip, kethüdâ ve ustaları haberi olmaksızın bir kimesne kurâ ve mandıradan süt bâzâr ve iştirâ eder ise ma'rifet-i şer'le kârhâneyi kapatıp, min-ba'd san'at-ı merkûmeden hicr olunup, bâlâda

zıkr olunan nizâm-ı kadîm üzere gerek hâlis ve gerek kaymağı alınmış süt ve kaymak ve yoğurd için ahâlî-i Üsküdar'a kat'a müzâyaka vermemek üzere cümlemiz kul ve ittifâk ve ahd ü mîsâk ve ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimiz ecilden fimâ-ba'd nizâm-ı mezkûr düstürü'l-amel olup, baş muhâsebeye kayd olunmak için ber-vech-i muharrer ta'ahhüdümüz tahrîr ve hüccet olunup, dediklerinde Üsküdar ustaları dahi vech-i meşrûh üzere merkûmundan her birini tasdîk ve tahkîk etmeleriyle vâkı' hâlî hıfzû'l-makâl bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Vefât etmiş bulunan Ümmetullah Hâtûn'un verâsetinin, eşi ve çocukları arasında paylaşılmasıyla, çocuklardan birinin kendi hissesini Aziz Mahmut Efendi Hazretleri vakfına olan borcunu ödemek için babasına sattığını gösterir hüccet.

127 [25-e] Sâbıkâ Pirana Nahşi sadr-ı Rûm ili olan semâhatlü sa'âdetlü Feyzullah Efendi Hazretlerinin ümm-i veled mu'takaları olmakla zevc-i âharı mütezevvice ve medîne-i Üsküdar'da Gûlfam Hâtûn Mahallesinden sâkine iken bundan akdem vefât eden Ümmetullah Hâtûn ibnete Abdullah'ın verâseti zevc-i metrûku Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed ve sadrî sagîr oğlu fahrû'l-mehâdimü'l-kirâm Mehmed Arif Efendi neclü'l-müşârün-ileyh Feyzullah Efendi Hazretleri ile zevc-i mezbûr Mehmed Emin Efendi'den mütevellidân sadrî sagîr oğulları Mehmed Said ve Mehmed Salim'e münhasır ve tashîh meselesi dört sehmden olup, sihâm-ı mezbûreden bir sehmi zevc-i mezbûr Mehmed Emin Efendi'ye ve birer sehmi oğulları sagîrûn mezbûrûndan her birine isâbeti tahakkukundan sonra sagîr-i mümâ-ileyh Mehmed Arif Efendi'nin tesviye emrine vâlid-i mâcidleri müşârün-ileyh Hazretlerinin re'y-i rezinîleriyle kıbel-i şer' den mensûb vasîsi olan fahrû'l-müderrişîn el-kirâm Mehmed Said Efendi ibn Mehmed Habib Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb mezbûr Mehmed Emin Efendi mahzarında bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mahalle-i mezbûrede Aziz Hüdâyî Efendi Hazretleri Âsitânesi kurbunda vâkı' bir taraftan Mahmud Efendi nâm kimesne veresesini mülkleri ve iki taraftan nisvâne mahsûs Bacılar Tekyesine mürûr eden tarîk-i hâss ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd hâricen ve dâhilen büyût-ı adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilin nısf-ı şayi'si mezbûr Mehmed Emin Efendi'nin mülkü ve nısf-ı şayi' âharı müteveffât-ı mezbûre

Ümmetullah'ın mülkü olup, ba'dehu ve fâtiâ terekesinden olmakla tashîh-i merkûm üzere vereseşi mezbûruna mevrûs olmuş idi. El-hâletü hâzihi müteveffât-ı mezbûrenin merkûm Hüdâyî eş-Şeyh Mahmud Efendi Hazretleri vakfına dört yüz elli guruş deyni olduğu mukaddemâ şer'an sâbit ve deyn-i merkûm için sagîr-i mezbûrun hissesi bey' olunmak üzere kibel-i şer'den me'zûn olduğundan mâ'adâ sagîr-i mezbûr Arif Efendi'nin ve lede'l-mâcidi müşârün-ileyh Hazretleri dahi sagîr-i mezbûrun hissesini bey'e bâkî emir ve tenbîh buyurmalarıyla ben dahi vesâyet-i mezkûrem hasebiyle hisse-i mezkûreyi ba'de'l-müzâyede ve inkıtâ'ü'r-rağbât el-yevm semen misli olduğu müte'ayyin olan iki yüz guruşa merkûm Mehmed Emin Efendi'ye yes'en bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mârû'z-zikr iki yüz guruşu mezbûr Mehmed Emin Efendi yedinden vesâyetim hasebiyle bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd sagîr-i mezbûr Mehmed Ârif Efendi'nin nisf-ı menzil-i mezkûrda olan bir sehmi hisse-i şayi'asında kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, mezbûr Mehmed Emin Efendi'nin mülk-i müşerâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrif olsun dedikde [26] dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis aşere min Zi'l-hiceti's-şerîfe sene selâse ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Mustafa Efendi İmâm-ı Ocak, Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi ibn Abdülgani, Fahrü'l-kuzzât Mehmed Efendi ibn Ahmed, Eş-Şeyh İbrahim, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Vefât eden Serkez kalfa'nın küçük oğullarının babalarından kalan yalığı aralarında paylaşıp, bundan istifâde ettiklerini gösterir hüccet.

128 [26-a] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan Serkez kalfa veled Evan'ın sulbî kebîr oğulları Kıvrık ve Abraham nâm zimmîler meclis-i şer'-i hatîrda hâlik-i mezbûrun sulbiyye kebîre kızı Hatune nâm nasraniyye tarafından vekîl sâbitü'l-vekâlesi Sekyas veled Ağya nâm zimmî muvâcehesinde her biri bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, babamız hâlik-i mezbûrun terekesinden karye-i mezbûrede vâkî' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemîlât Yalı ta'bir olunur mülk menzil ve yine babamız hâlik-i mezbûrun Konuvat memlûkesiyle muharrer ve derûn-ı menzil-i mezkûra cârî olan me'leziz beş sehmi i'tibâriyle ikişer sehmi bize ve bir sehmi kız karındaşı müvekkil-i mezbûreye mevrûs oldukdan sonra zikr olunan Yalı'yı mukaddemâ bi't-terâzî beynimizde taksîm ve her

birimiz hisse-i mezkûremizi ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz'ıyla mümtâz edip, o vechle zikr olunan menzilden istîfâ-yı hakk eylediğimizi nâtık-ı taraf-ı şer' den hücceti ahz etmiş idik. Lâkin bâlâda mezkûr olan me'lezîz babamız hâlik-i mezbûrun hafr ettirdiği sekiz aded ayârdan müctemi' olan ma'lûmü'l-mikdâr me'lezîz hisse-i mezkûrlarımız üzere beynimizde müşterek kaldığına binâen takdîrimiz tahrîr ve kıbel-i şer' den yedimiz hüccet-i i'tâ olunmak matlûbumuzdur dediklerinde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Veli Bey ibn Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Yemmü'l-keîâm fî haze'l-makâm hurrîre el-fâkir ed-dâi Ahmed el-mevlâ hilâfet-i Üsküdar.

Ufiyy anhü

(...?) Hurrîrehü'l-fakîr ed-dâi ve Ahmed el-mevlâ hilâfeti Medîne-i Üsküdar el-mahmiyye. Gafere lehü

Hatice Hâtûn'un kız kardeşlerinin de hissesinin bulunduğu mülkteki hissesini Mehmed Efendi'ye sattığını gösterir hüccet.

129 [26-b] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde mahmiyye-i İstanbul'da Şengül Hamamı kurbunda sâkine Hadice bint el-Hac Süleyman ibn Abdullah nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî ikrâra vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân el-Hac Hasan ibn Ali ve Berber Osman Çelebi ibn Ömer şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İmâm Mustafa Efendi ibn Hüseyin nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zü'emâdan umdetü'l-akrân Mehmed Ağa ibn Ahmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn müvekkilem mezbûrun silk-i mülkünde münselik emlâkinden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Gürcü Mustafa Ağa mülkü ve bir taraftan es-Seyyid Ahmed mülkü ve bir taraftan Receboğlu Mustafa mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzil üç hisse i'tibâriyle bir hissesi müvekkilem mezbûrenin mülkü ve iki hissesi kız karındaşları Âîşe

ve Ümmetullah nâm Hâtûnların mülkleri olmakla müvekkilem mezbûre menzil-i mezbûrda olan hisse-i şayi'asını tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed Ağa'ya iki yüz elli sekiz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm va kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz elli sekiz guruşa müvekkilem mezbûre mezbûr Mehmed Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilem mezbûrenin kat'a alâkâ müdhali kalmayıp, zikr olunan bir sehm-i hissesi mezbûr Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedi dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an ve Ser Çukadar Mehmed ve muhızır Hanefi ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Berber Mü'ezzin Mehmed Çelebi ibn Mehmed, Ali Ağa ibn El-Hac Mustafa, Mehmed Ağa ibn El-Hac Ahmed, Es-Seyyid Halil Çelebi ibn İbrahim, Es-Seyyid Hüseyin ibn Hasan, El-Hac Ahmed Efendi ibn El-Hac Mehmed, Mustafa Beşe ibn Yusuf.

Üsküdar kazâsına İznik kazâsının katılmasıyla, buraya Rumeli kazaskeri Mevlana es-Seyyid Zeynelabidin'in mutasarrıf olarak ta'yîn edilip, bazı yenilikler yaptığını gösterir ferman.

[27] 130 [27-a] A'lemü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn efdâlü'l-fudalâ'i'l-müteverri'in binev'i'l-fasl ve'l-yakîn kessâfü'l-müşkilâtü'd-diniyye hilâlü'l-mufasselâtü'l-yakıniyye miftâhü'l-kitvetü'l-hakâyık-ı musabbah dekayıkü'l-mahfûz bi-sunûf-ı avâtıfû'l-mülkü'l-âlâ Salihan Rûm ili Kazâskeri Mevlânâ es-Seyyid Zeynelâbidîn edâm-âllahü teâlâ fadâile tevzi'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, siz âsal-ı ilm ve sâhib-i fazîlet ve dindâr olup, her vechle müstehak ve inâyet ve şâyeste-i âtifet olduğun ecilden hâliyâ hakkında mezîd-i inâyet-i aliyye-i şâhâne ve himâyet-i râfet seniyye-i padişâhânem zuhûra getirilip, işbu bin yüz elli dört senesi mâh-ı rebî'ü'l-ülâ guresinden ber-vech-i arpalık Üsküdar kazâsın İznik kazâsı ilhâkıyla sana tevcîh ve inâyet edip, âlâ i'lâmıçün ta'yîn olunmuşdur buyurdum ki, sâdır olan fermân-ı celîl'l-kadrim mücebince mâh-ı merkûme guresinde ber-vech-i arpalık zikr olunan Üsküdar kazâsı İznik kazâsı ilhâkıyla sen mutasarrıf olup ve tarafından

nâ'iblerin gönderip, ahâlîleri beynlerinde icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyeye ettiresin, şöyle bilesin âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîr fî evâhir-i Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Kanbur Süleyman ve Ağvalı Abdi tarafından katledilmek sûretiyle vefât eden Hüseyin'in kardeşi Mehmed Beşe'nin bundan dolayı davâcı olmasının ardından, kan parasını alıp, davâdan vazgeçtiğini gösterir hüccet.

131 [27-b] Fi'l-asl-ı vilâyet Anadolu'da medîne-i Malatiyye Kazâsına tâbi' Burc Karyesi sâkinlerinden olup, medîne-i Üsküdar'da Câmi'-i Kebîr Mahallesinde sâkin iken bundan akdem katilen vefât eden Osmanoğlu demekle ma'rûf Hüseyin bin Mehmed bin Osman'ın li-ebeveyn er karındaşı ve hasren vârisi olduğu yine karye-i mezbûr ahâlîsinden olup, mahalle-i mezkûrede sâkin Abdullah Beşe ibn Bektaş ve Ebû Bekir Beşe ibn Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit ve zâhir olan Mehmed Beşe ibnü'l-mezbûr Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre hâricinde Karaman Karyesi kurbunda Kapanoğlu demekle ma'rûf Beylikoğlu ustası olan işbu ashâbü'l-vesîka el-Hac Hasan Ağa ibn Hasan ve Ağlı merkûm kethüdâlarından Veli Bey ibn Hüseyin ve Mehmed bin Hasan ve Hasan bin Himmet nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan on beş gün mukaddem cevfi leylde Ağlı merkûm kurbunda çayır içinde karındaşım katli-i mezbûr Hüseyin gâiben ani'l-meclis Kanbur Süleyman sol böğrü üzerine kurşun ile darb ve cerh ve Ağvalı Abdi nâm kimesne dahi bıçak ile boğazından zebh ve ol vecle mezbûrânın ber-vech-i muharrer darb zebhinden müteessiren vefât eylemiştir diye bundan akdem müceb-i şer'îsini talep ve da'vâ sadedinde olmuş idim. El-hâletü hâzihi ben da'vâ-yı mezkûremden meccânen fâriğ olup, karındaşım maktûl-ı mezbûr Hüseyin'in dem diyetine müte'allıka âmme-i de'âvîden gâiben mezbûrân Süleyman ve Abdi'nin zimmetlerini ve gerek mezbûrun el-Hac Hasan usta ve kethüdâ Veli Bey ve Mehmed ve Hasan ile Ağlı merkûmda sâkin olanlar ile husûs-ı merkûme müte'allıka vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb kat'a da'vâ ve husûmetim kalmayıp, âmme-i de'âvîden cümlesinin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Haseki Süleyman Ağa ibn Ahmed, Fahrü'l-kuzzâtü'l-kirâm Ahmed Efendi ibn Hüseyin Efendi, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed Ağa, Mehmed

Efendi ibn (...?), Uzun Mustafa ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Çukadar Ahmed Çelebi ibn Hasan.

Kanbur Süleyman ve Ağvalı Abdi tarafından katledilmek sûretiyle vefât eden Hüseyin'in kardeşi Mehmed Beşe'nin davâcı olmasının ardından, kan parasını alıp, davâdan vazgeçtiğini gösterir hüccet.

132 [27-c] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Hanefi Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem katilen vefât eden Ömer bin Halil usta ibn Abdurrahman'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Âîşe bint Abdullah nâm Hâtûn'a ve babası mezbûr Halil ustaya münhasır olduğu şer'an tahakkukundan sonra mezbûrân Halil usta ve Âîşe taraflarından ber-vech-i âtî ikrâra ve i'tâ-yı hüccete vekîlleri olup, mezbûre Âîşe'nin dahi zâtını ma'rifler olan Süleyman Ağa ibn el-Hac Ömer ve İbrahim Ağa ibn el-Hac Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Üsküdar ustası fahrü'l-akrân Abdi Ağa ibn Abdurrahman meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûr muhâricinde Karaman Karyesi kurbunda Kapanoğlu demekle ma'rûf Beylik Ağlı ustası olan işbu ashâbü'l-vesîka el-Hac Hasan Ağa ibn Hasan ve ağlı merkûm kethüdâlarından Veli Bey ibn Hüseyin ve Mehmed bin Hasan ve Hasan bin Himmet nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan on beş gün mukaddem cevfi leylde ağlı merkûm kurbunda çayır içinde müvekkilirim mezbûrların ağlı katil-i mezbûr Ömer'i gâiben ani'l-meclis Kanbur Süleyman ve Ağvalı Abdi nâm kimesneler alnından kurşun ile darb ve cerh etmeleriyle ol vechle cerh-i mezkûremden müte'essiren fevt olmakla bundan akdem müceb-i şer'isini müvekkilân-ı mezbûrân taleb ve da'vâ sadedinde olmuşlar idi. El-hâletü hâzihi müvekkilân-ı mezbûrân da'vâ-i mezbûrelerinden meccânen fâriğler olup, müverrisleri maktûl-ı mezbûr Ömer'in dem ve diyete müte'allıka-i âmme-i de'âvîden gâibân-ı mezbûrân Süleyman ve Abdi'nin zimmetlerini ve gerek mezbûrun el-Hac Hasan usta ve kethüdâ Veli Bey Mehmed Hasan nâm kimesneler ile ve gerek ağlı merkûmda sâkin olanlar ile husûs-ı mezbûre müte'allıka vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb kat'a da'vâ husûmetleri kalmayıp, âmme-i de'âvîden cümlesinin zimmetlerini ibrâ ve ıskât eylediler dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 4 min Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidînü's-sâbıkûn

Ahmed'e üç yüz altmış guruş borcu olan İbrahim Çelebi'nin, bu borcu karşılığında mülkünü ipotek verip, buna bazı kişilerin kefil olduğunu gösterir hüccet.

133 [27-d] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden İbrahim Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan Abdülbaki Efendi'nin sulbî sagîr oğlu Ahmed'in tesviye emrine bâ-hüccet-i şer'iyeye vasî mensûbu olan işbu râfî'ü'l-küttâb Ali Efendi ibn Osman bin Abdülmennan tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olan Ahmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, cihet-i deyn-i şer'iden sagîr-i mezbûra zimmetimde üç yüz altmış guruş vâcibü'l-edâ ve lâzımü'l-kuzzâ deynim olmakla deyn-i mezkûrum mukâbelesinde yedimde mülküm olup, mahalle-i mezbûrede vâkî' bir taraftan Hadice Hâtûn mülkü ve bir taraftan Hüseyin Beşe mülkü ve iki taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî vasî-i mezbûra bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra vasî-i mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan bir sene tamâmına değin kırk beş guruş ücretle ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyeye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed bin Hüseyin ve İsmail Çelebi ibn el-mezbûr İbrahim nâm kimesneler asl-ı mâl-ı mezkûre ve derek menzil-i mahdûd-ı mezkûre ve şer'an lâzım gelen ücret-i mersûmeye her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîhâ-i şer'iyeye ile kefil ve zâmin olmalarıyla mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Haydar Paşa ustası Mehmed Ağa ibn Mustafa, Molla Numan bin Mehmed, Oturakçı Ahmed Çelebi bin Abdullah, Salepcioğlu El-Hac Ahmed, Salih Çelebi Küttâb, Berber Mustafa bin, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ali Efendi ibn Veli, diğer Mehmed Efendi ibn El-Hac Mustafa, Ali Ağa ibn Veli ve Arab.

Ahmed'e üç yüz altmış guruş borcu bulunan Mumcu Yusuf'a, İbrahim Çelebi'nin kefil olup, borcun ödendiğini gösterir hüccet.

134 [27-e] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden merhûm Abdülbaki Efendinin sulbî sagîr oğlu Ahmed'in kibel-i

şer' den bâ-hüccet-i şer' iyye vasîsi olan Ali Efendi ibn Osman nâm kimesne tarafından vekîl-i müseccili Ahmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb İbrahim Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, gâib-i ani'l-meclis Mûmçu Yusuf ibn Abdullah nâm kimesne zimmetinde sagîr-i mezbûrun mâlından üç yüz altmış guruşu olup, meblağ-ı merkûm üç yüz altmış guruşa mezbûr İbrahim Çelebi emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîh-i şer' iyye ile kefil ve zâmin olmakla meblağ-ı merkûm [28] merkûm üç yüz altmış guruşu olup, meblağ-ı merkûm kefâletine binâen müvekkil-i mezbûr edâ ve teslîm eyledikde ol dahi bi't-tamâm ahz ü kabz edip, cihet-i merkûmeden mezbûr İbrahim Çelebi zimmetinde bir akçe ve bir habbe kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer' î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Rebî'î'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Haydar Paşa ustası Mehmed Ağa ibn Mustafa, Molla Numan bin Mehmed, Salebcioğlu ibn El-Hac Ahmed, Oturakçı Ahmed Çelebi, Salih Çelebi ibn Abdullah.

Havva Hâtûn ve Âîşe Hâtûn'un mülklerini, vakıf için mütevellî el-Hac Ahmed Ağa'ya sattıklarını gösterir hüccet.

135 [28-a] Mahmiyye-i İstanbul'da el-Hac Küçük mMahallesi sâkinelerinden Havva bint Abdullah bin Abdülmennan ve Âîşe bint Abdullah bin Abdülmennan nâm Hâtûnlar taraflarından ber-vech-i âtî vekîlleri olduğu zât-ı mezbûretânı bi'l-ma'rifeti's-şer' iyye ârifân Hasan Efendi ibn Yusuf ve Murtaza Ağa ibn Mustafa Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan Ali Çelebi ibn Abdullah nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i hatîrda sâbıkâ Galata Voyvodası iken vedâ'-i âlem-i fânî eden merhûm el-Hac Ahmed Ağa mahrûse-i Galata'da Arab Cami'-i Şerîfnde va'iziyye ve ba'de'l-asrîn hân ve İstanbul'da Vâlîde Sultân câmi'-i şerîfnde beher yevm ba'de'z-zuhur feth-i şerîf hân ve yine İstanbul'da Tarakçılar câmi'-i şerîfnde tilâvet olunmak üzere vaz' eylediği üçzâ-yı şerîfe için nükûd-ı mevkûfesine evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mütevellisi olan umdetü'l-müderrisînü'l-kirâm Hasan Efendi ibn el-merhûm el-mezbûr el-Hac Ahmed Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin müvekkillerim mezbûretânın silk-i mülklerinde iştirâk-ı seviyy vechi üzere mülkleri olup, medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesinde vâkı' bir taraftan Serracbaşı el-

Hac Mehmed ve bir taraftan İsmail Beşe mülkleri ve bir taraftan fırın ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd hâriciyyede iki bâb oda ve âhûr ve dâhiliyyede dört bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtânî üç bâb oda ve matbah ve kenîf ve bi'r-i ma'i ve sahrîc ve dât-ı müsmire ve gayr-i müsmire bağçeyi müstemil mülk menzillerini bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhikk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey' ve bât sahîh-i şer'î ile dört yüz elli beş guruşa vakıf için müteveli-i mezbûra bey' ve teslim eylediklerinde müteveli mûmâ-ileyh dahi vakıf için ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl ettikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm dört yüz elli beş guruşu müteveli mûmâ-ileyh yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eylediler. Fimâ-ba'd menzil-i mezkûrda müvekkillerim mezbûretânın kat'a alâkâ ve müdhalleri kalmayıp, vakf-ı merkûm müseffekâtından olmuştur dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î müteveli mûmâ-ileyh Hasan Efendi yine meclis-i mezkûrda vekîl-i mezbûr Ali Çelebi mahzarında bi't-tevliyye ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mütevellisi olduğum nükûd-ı mevkûfeyi akâra tebdîl için kıbel-i şer'den me'zûn olduğuma binâ-yı menzil mahdûd-ı mezkûru ber-vech-i muharrer vakıf için iştirâ etmişidim. Hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezkûru üç yüz elli beş guruş icâre-i mu'accele ve beher yevm birer akçe icâre-i mü'eccele mü'ekketân-ı mezbûretâna bi't-tevliyye îcâr ve teslim eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâken istîcâr ve tesellüm ve kabûl etmeleriyle mu'accel olan bedel-i mezkûr üç yüz elli beş guruşu vekîl-i merkûm yedinden vakıf için ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mezkûra müvekkiletân-ı mezbûretân ber-vech-i iştirâk mutasarrıfeler olup, tevliyetim hasebiyle tasarruflarına izin verdim dedikde gıbbe't-tasdîkü'l-mu'teber mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebî'î'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Efendi ibn Yusuf, Murtaza Ağa ibn Mustafa, diğer Hüseyin Çûkadâr ibn Hasan, Veli Ağa ibn Mehmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Abdullah, Ali Çelebi ibn Abdullah, El-Hac Hanefî ibn Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Fatıma Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Ali'den mehr-i mü'eccelesini isteyip, Ali'nin, vekîli aracılığıyla bazı kıymetli eşyâlarla borcunu ödediğini gösterir hüccet.

136 [28-b] Medîne-i Üsküdar'da Reis Mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint Abdullah bin Abdülmennan nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı

mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Hasan bin Ramazan ve Salih bin Şaban nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Çelebi ibn Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkile-i mezbûrenin zevce-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Ali bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ali yirmi beş guruş mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle müvekkileme mezbûrenin zevci olup, târîh-i kitâb günü mezbûreyi Fatıma'yı bâyinen tatlık etmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan sâlifü'z-zikr yirmi beş guruş mehr-i mü'ecceli ile nafaka iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsiçün bi't-terâzî beş guruş ve cihet-i karz-ı şer'îden dahi on sekiz guruş ki, cem'an kırk sekiz guruş hakkım olmakla mezbûr Ali mukâbelesinde yedinde mülkü olup, vezn ve ayârı beynlerinde ma'lûm bir çift altun bileziğini müvekkileme mezbûr Fatıma Hâtûn'a kırk sekiz guruşa ye'sen bey' ve teslîm ve temlik eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm kırk sekiz guruşu bâlâda mezkûr kırk sekiz guruş deynine mahsûb ve takas eylediğinde müvekkileme mezbûre dahi minvâl-i muharrer üzere makâma [ve] kabûl edip, ol vechle bi't-tamâm hakkın ahz ve istifâ eyledi Fimâ-ba'd hukûk-ı zevciyyete ve beynlerinde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya müte'allıka âmme-i de'âvîden her biri âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Çelebi ibn Abdullah, Mehmed Beşe ibn Hasan, El-Hac Ömer bin Hasan, Abdullah Efendi bin, Veli Bey ibn Mehmed.

Mehmed'in Kırım Adasına savaşa gitmesinin ardından, eşi Safiye, Mehmed'in savaşa gitmeden evvel kendisini boşadığına dâir bir hüccet olduğunu söyleyip bir başkasıyla evlenmiş, ancak Mehmed'in gelmesiyle aralarında husûmet yaşanıp, daha sonra ikisinde bu davâdan vazgeçtiğini gösterir hüccet.

137 [28-c] Medîne-i Üskûdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda sâbıkâ zevce-i mutallakası işbu râfî'atü'l-vesîka Safiye bint Mehmed nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûre Safiye bin akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle mukaddemâ zevcem olup, târîh-i kitâbdan dört buçuk sene mukaddem Kırım Adasına gitdiğimde mezbûre Safiye nefisini âhara tezvîc etmekle beynimizde olan akd-i nikâh hâlâ kâ'imdir diye bundan akdem müceb-i şer'îsini talep ve da'vâ sadedinde olduğumda, ol dahi târîh-i mezbûrda

beni tatlık etmişidin diye mehr-i mezkûru olan meblağ-ı merkûm bin akçeyi benden taleb ve da'vâ sadedinde olmuş idi. El-hâletü hâzihi fi'l-hakîka târîh-i mezbûrda mahal-i merkûma gider olduğumda mezbûre Safiye'yi bâyinen tatlık edip, kendide vechen mine'l-vücûh alâkâ ve müdhalim kalmamışidi. Hâlâ husûs-ı mezkûre ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâyâ müte'allika-i âmme-i de'âvîden mezbûre Safiye'nin zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğimde mezbûre Safiye dahi mehr-i mezkûru mutâlebesinden ve sâir hukûk-ı zevciyyete müte'allika âmme-i de'âvîden benim zimmetimi ibrâ ve ıskât edip, birbirlerimiz ile kat'a da'vâ ve husûmetimiz kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Beşe ibn Ahmed, Ahmed Beşe ibn Mustafa, Mehmed Beşe ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Mustafa'nın, oğullarıyla olan ortak mülklerini Ayvaz zimmîye sattığını gösterir hüccet.

138 [28-d] Fi'l-asl-ı vilâyet Anadolu'da Sivas Kazâsına tâbi' Düz Hisar Karyesi sâkinlerinden olup, medîne-i Üskûdar'da müsâferet vechi üzere sâkin olup, kendi tarafından asîl ve karındaşları Ömer ve Osman ebnâ-yı Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler taraflarından ber-vech-i âfî vekîlleri olduğu İbrahim bin Muslu ve diğer İbrahim bin Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Ali Beşe meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Ayvaz veled Toros nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin karındaşlarım müvekkilân-ı mezbûrân ile ale'l-iştirâkü's-seviyy silk-i mülkümüzde münselik emlakimizden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Mehmed Bey mülkü ve bir taraftan Karakuşoğlu mülkü ve bir taraftan Dösek zimmî mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştemil mülk menzilimizi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mesfûr Ayvaz zimmîye on üç guraşa bey' ve temlik ve mahallinde kasaba teslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm on üç guraşu müşteri-i mesfûr yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim karındaşlarım müvekkilân-ı mezbûrânın kat'a alâkâ ve müdhalimiz kalmayıp, mersûm

Ayvaz zimmetinde mülk-i müşerâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Beşe ibn Osman, Ömer Beşe ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Veli Bey ibn Mehmed, Süleyman bin Mehmed.

Saka Mehmed'in oğlu Osman'ın darp ve kesme ile öldürülmesinden dolayı, bunun keşfi için bazı kişilerin gönderilmesini istediğini gösterir hüccet.

[29] 139 [29-a] Fi'l-asl-ı vilâyet-i Anadolu'da Malatiyye sancağında Şiro kazâsına tâbi' Zahme karyesi sâkinlerinden olup, mahmiyye-i İstanbul'da Horslu çeşmesinde saka olan işbu râfî'ü'l-vesîka Mehmed bin Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem ma'lûmü'l-esâmî on nefer kimesneler sulbî kebîr oğlum Osman'ı medîne-i Üsküdar hâricinde Kalfa çeşmesi kurbunda İstanbullu Sandalcı bağı demekle ma'rûf bağda mezbûrun darb ve cerh ve katîl ve derûn-ı bağda olan bi'r-i ma'îye ilkâ ve ba'dehu gece hâlinde yine bi'r-i mezbûrdan ihrâc eyledim. Oğlum maktûl-i mezbûrun Üsküdar'da Reis Mahallesinde vâkı' Çinili Hamam demekle ma'rûf hamamın külhanına götürüp, meyyit-i merkûmu külhan-ı merkûme nakl ve hâlâ külhan-ı merkûmda olmakla üzerine varılıp, kisve ve mu'âyene ve kibel-i şer'den yedime hüccet-i i'tâ olunmak matlûbumdur dedikde savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir irsâl olunup, ol dahi mahalle-i mezbûre Subaşı Mustafa ve Yasakçı Mehmed ve sâir zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ile Üsküdar'da vâkı' sâlifü'z-zikr Çinili Hamam külhanına varıp, fi'l-hakîka meyyit-i mezbûr Osman külhan-ı merkûmda bulunan azâsına nazar olundukda kafası ve ensesi delinip ve sağ gözü akıp ve sol küreği üzere delinip ve iki eli sarılıp, ol vechle mecrûh olduğu halde külhan-ı merkûmda meyyit bulunduğu ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Mehmed ve Muhzır Hanefi ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzzât el-kirâm Ahmed Efendi ibn Hasan, El-Hac Hüseyin ibn Mehmed, Subaşı Mustafa Çelebi bin, Abdi Beşe ibn Bektaş, Mehmed Beşe ibn Ahmed, İbrahim Beşe ibn Halil, İsmail Beşe ibn Mehmed, diğır İsmail Beşe ibn

Ahmed, Müezzîn Es-Seyyid Molla Mehmed ibn Hüseyin, Hamâmî Ömer Ağa ibn El-Hac Hüseyin.

Mehmed Ağa'nın mülkünü Rabia Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

140 [29-b] Husûsü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'î-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir Efendi medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î şerîf ettikde medîne-i mezbûrede Selman Ağa Mahallesinde vâkı' Feyzullah Efendi Hazretlerinin vakıf hânında müste'ciri olup, hân-ı mezbûrda sâkin olan Mehmed Ağa ibn Ali nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zât-ı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Rabia bint el-Hac Osman bin Abdullah nâm Hâtûn'un zevci ve tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olan Ahmed Efendi ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Çörekci Hâtûnu Emine mülkü ve bir taraftan Dursaz zımmî mülkü ve bir taraftan el-Hac Fazlı bağı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve iki sofa ve dehliz ve bir matbah ve tahtânî bir hamâm ve bir tahtü's-semâ' ve bi'r-i ma'î ve iki kenîfi ve bir mikdâr havluyu müştamil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahlh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Rabia'ya altı yüz seksen guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm altı yüz seksen guruşu vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkile-i mezbûre Rabia'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfî olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrîfe olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ve ba'de ma'an Mürsel Çûkadâr Abdullah ve Hacı Hanefi ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Reb'î'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Mustafa Efendi ibn Hüseyin, Bostanî İbrahim ibn Ahmed, Abdullah Efendi ibn Mustafa, Münadî Molla Mustafa ibn Halil, Berber Osman ibn Ömer, Molla Mehmed bin Şaban, Kayyım Hasan Efendi ibn Abdullah.

Rukiye Hâtûn'un, ayrıldığı eşi es-Seyyid Halil'den, kendisinde kalan kızlarına, ihtiyacı olmasından dolayı nafaka bağlamasını istediğini gösterir i'lâm.

141 [29-c] Medîne-i Üsküdar'da Ahmed Çelebi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfî'atü'l-vesîka Rukiye bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i müte'allık es-Seyyid Halil bin İbrahim nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr es-Seyyid Halil zevcim olup, târîh-i kitâb günü beni bâyinen tatlîk etmekle mezbûrun ferâşından hâsıla ve bundan mütevellide olup, hâlâ bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olan sulbiyye sagîre kızım Hidâyetullah'ın nafakaya ihtiyacı olmakla kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ-ı takdîr olunmak bi'l-hizâne murâdımdır dedikte hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri dahi tarafeynin rızâsıyla târîh-i kitâbdan küll-i yevm dörder akçe nafaka behâ farz ve takdîr edip, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer sagîre-i mezbûreye harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde babası mezbûr es-Seyyid Halil üzerine rücû'a mezbûre Rukiye Hâtûn'a izn-i birle mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Müezzîn Hasan Çelebi ibn Ebû Bekir, Veli Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Es-Seyyid Halil'in ayrıldığı eşi Rukiye'ye, nafakasını veremeyeceğini, ancak bunu taksitlendirerek verebileceğini söylediğini gösterir hüccet.

142 [29-d] Medîne-i Üsküdar'da Ahmed Çelebi Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Halil ibn İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda zevce-i mutallakası işbu râfî'atü'l-vesîka Rukiye bint Mustafa nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûre Rukiye mukaddemâ dört bin akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle zevce-i menkûhem olup, lâkin târîh-i kitâb günü bâyinen tatlîk eylediğimde zimmetimde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan meblağ-ı merkûm dört bin akçe ile nafaka iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsiçün bi't-terâzî sekiz yüz akçe ki, cem'an dört bin sekiz yüz akçe hâlâ mezbûre Rukiye Hâtûna zimmetimde edâsı lâzım deynim olmakla

def'aten edâya adem-i iktidârıma binâen ben te'cîle tâlib olduğum ecilden târîh-i kitâbdan beher otuz gün tamâmında birer buçuk guruşdan cem'an sekiz yüz gün tamâmına değin meblağ-ı mezkûr dört bin sekiz yüz akçeyi edâ ve teslîm eylemek üzere mezbûre Rukiye beni te'cîl ve taksît eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer ecil-i merkûm hulûlünde edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebî'î'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şahîdûn Sâbıkûn

İmam Abdurrahman Efendi'nin, Hasan Çelebi'ye olan borcuna karşılık mülkünü rehin verip, ödeyemediği takdirde mülkün başkasına satılıp, borcun ödenmesinin kararlaştırıldığını gösterir hüccet.

143 [29-e] Medîne-i Üsküdar'da merhûm Hamza Fakih Efendi Mahallesi sâkinlerinden İmâm Abdurrahman Efendi ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda medîne-i mezbûrede Hâce Hüsna Hâtûn mescid-i şerîfi vakfının nükûd-ı mevkûfesine hâlâ bi'l-fi'il mütevellisi olan işbu râfî'ü'l-vesîka Hasan Çelebi ibn Ebû Bekir nâm kimesne mahzarında bi't-tav'a ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mukaddemâ ben vakf-ı mezbûrun mütevellisi olmakla zamân-ı tevliyetimde asl-ı mâl vakf-ı mezbûrdan yüz seksen beş buçuk guruş istidâne ve kendi masârifima sarfla istihlâk edip, hâlâ meblağ-ı merkûm yüz seksen beş buçuk guruş cânib-i vakfa zimetimde edâsı lâzım deynim olmağın mukâbelesinde yedimde mülküm olup, mahalle-i mezbûre Hamza Fakih Mahallesinde vâkı' bir taraftan Mustafa Efendi mülkü ve bir taraftan İbrahim Ağa mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm mahdûd büyü-tü adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'i rehn-i vaz' ve teslîm eylediğimde o dahi ber-vech-i muharrer irtihân ve tesellüm ve kabûl eyledi dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î yine mukırr-ı mezbûr İmâm Abdurrahman Efendi meclis-i şer'de hâzır-ı bi'l-meclis Ahmed Efendi ibn İbrahim nâm kimesne mahzarında ifâde-i kelâm edip, asl-ı mâl vakf-ı merkûm yüz seksen beş buçuk guruş deynimi târîh-i kitâbdan iki ay tamâmına değin mütevell-i merkûme tamâmen edâ ve teslîm ve menzil-i mezkûru rehniyyetten tahlîs edemezsem menzil-i mahdûd-ı mezkûru semen misliyle âhara bey' kabz-ı semene ve semeninden deyn-i mezkûrumu mütevell-i mezbûra edâya ve fazlasını bâkî îsâle ve ahz ü kabz ve îsâl mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine küllemâ

uzletin fânit-i vekîli mazmûnu üzere azl ve in'izâlden masûne vekâlet-i devriyye ile tarafımdan mezbûr Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğimde ol dahi vekâlet-i mersûmeyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid İsmail Çelebi ibn Mustafa, Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Es-Seyyid İsmail, Mehmed Efendi ibn Ahmed, El-Hac Ömer Ağa ibn Abdullah, Halil Efendi bin, Hazinedâr Osman ibn Abdullah.

Ümmü Gülsüm Hâtûn'un ayrıldığı eşi Mustafa'dan, kendisinin baktığı çocuklarının nafakaya ihtiyacı olmasından dolayı, talep ettiği nafakanın bağlandığını gösterir i'lâm.

[30] 144 [30-a] Mahrûse-i Galata'ya muzâfa kasaba-i Tophane'de Boğaz Kesen mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Ümmü Gülsüm bint Ahmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Üsküdar'da sâkin zevc-i sâbıkı Mustafa bin İbrahim nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr Mustafa mukaddemâ zevcim olmakla ferâşından hâsıl ve benden mütevellid olup, bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olan sadr-ı sagîr oğlum Ahmed'in nafakaya eşedd ihtiyâcı olmağın kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-hizâne matlûbumdur dedikde hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnu Meab Efendi Hazretleri dahi tarafeynin rızâsıyla târîh-i kitâbdan küll-i yevm beşer akçe nafaka behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr ber-vech-i muharrer sagîr-i mezbûr Ahmed'in masârîf-i levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye vakt-i zaferde babası mezbûr Mustafa üzerine rücû'a mezbûre Ümmü Gülsüm Hâtûn izin vermeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 min Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Efendi ibn Mustafa, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi Ebû Bekir, Veli Çelebi ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Ölmüş olan Fatıma Hâtûn ve eşi Ali'nin ölmeden önce, Rabia Hâtûn vakfına ait belli bir miktar paradan istifâde etmelerinden dolayı, mallarını Rabia Hâtûn'a bağışlamış olduklarının bazı şahitler ile doğrulandığını gösterir i'lâm.

145 [30-b] Medîne-i Üsküdar'da Şeyh Selâmi Ali Mahallesiinde sâkine iken bundan akdem fevt olan Fatıma bint Abdullah nâm Hâtûn'un verâseti zevc-i metrûku Molla Ali bin el-Hac Mustafa ile anası Hadice bint Abdullah nâm Hâtûn'a münhasır olup, kable'l-kassam mezbûr Molla Ali dahi vefât edip, verâseti dahi rahm-i cihetinden ümmîsi Fatıma bint İbrahim nâm Hâtûn'a münhasıra olduğu şer'an tahakkukundan sonra mezbûrtân Hadice ve Fatıma nâm Hâtûnlar meclis-i şer'-i hafırda işbu râf'atü'l-vesîka Rabia bint Abdûlbaki nâm Hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, medîne-i mezbûrede merhûm eş-Şeyh Selâmi Ali Efendi vakfından beher yevm bir akçe icâre mü'eccelesi olup, sâlifü'z-zikr Selâmi mahallesiinde vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât mezbûre Rabia bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olduğu bir bâb menzilinî târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem yüz otuz beş guruş bedel-i makbûz mukâbelesinde zevcân-ı mezbûrâne ma'rifet-i müteveli ile ferâğ ve tefvîz ettikde onlar dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl ettik[de]lerinden sonra zamân-ı kalîlde zevcân-ı mezbûrân bilâ-veled fevt olmalarıyla menzil-i mezkûr taraf-ı vakfa mahlûl olup, taraf-ı vakıfdan zabt olunmakla zevcân-ı mezbûrânın mutasarrıf oldukları için beş ayda icâre-i mu'acceden otuz beş guruş istifâ etmeleriyle bâkî yüz guruşu kable'l-istifâ fevt olmalarıyla bi'l-verâse taleb edip, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Rabia cevâbında fi'l-hakîka menzil-i mezkûru yüz otuz beş guruş mu'accel mukâbelesinde müteveffiyân-ı mezbûrâne târîh-i mezbûrda ferâğ ve tefvîz eylediğimde onlar dahi ber-vech-i tefevvüz ve tefevvüz ve kabûl ve mu'accel-i merkûm teberru' edip, istifâ da'vâsına müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mütâlebâtdan müteveffiyân-ı mezbûrân hâl-i sıhâtlerinde benim zimmetimi ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediler diye def'le mukâbele edecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûre Rabia'dan def'-i mezkûrunu mübeyyine beyniyye taleb olundukda udûl-i ihrâr ricâl-i müslimînden olup, mahalle-i mezbûre sükkânından Hüseyin Çelebi ibn Hasan ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olduklarında eserü'l-istişâd suâl olundukda fi'l-hakîka müteveffiyân-ı mezbûrân Molla Ali bin el-Hac Mustafa ve zevcesi Fatıma bint Abdullah nâm zevcân târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem menzil-i mahdûd-ı mezkûru yüz otuz beş guruş mu'accel mukâbelesinde mezbûre Rabia bâ-ma'rifet müteveli-i fâriğ ve tefvîz ettikde onlar dahi ber-vech-i

muharrer tefevvüz ve kabûl edip, bedel-i merkûm yüz otuz beş guruşu mezbûre Rabia'ya teberru' edip, istîfâ da'vâsına müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mütâlebâtdan müteveffiyân-ı mezbûrân Molla Ali ve zevcesi Fatıma hâl-i sıhâtlerinde mezbûre Rabia Hâtûn'un zimmetini bizim huzûrumuzda her biri ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât edip, bizi işhâd eylediler biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiyye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince mezbûrtân Fatıma ve Hadice bi-vech-i mu'arızadan men' olunup, mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Beşe ibn Hasan, Mustafa Bey ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Hatice Hâtûn'un, eşi es-Seyyid el-Hac Mehmed'den, aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

146 [30-c] Medîne-i Üskûdar'da eş-Şeyh Selâmi Ali Efendi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hadice bint Mansur nâm Hâtûn şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid el-Hac Mehmed bin el-Hac Ahmed nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid el-Hac Mehmed zevcim olup, beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamakla ben hal'a tâlibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan bin beş yüz akçe mehr-i mü'eccelemden fâriğ olup ve nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine mezbûr es-Seyyid el-Hac Mehmed ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru kabûl ettikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynimizde vâkı' bir ahz ve i'tâ'ya müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı küllî ile ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mustafa Bey ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Âişe Hâtûn'un, eşi Ali Beşe'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

147 [30-d] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesinde sâkinelerinden Âişe bint Mahmud bin Abdullah nâm Hâtûn'un karındaşı ve tarafından ber-vech-i âtî ikrâra vekîl olduğu zâtı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile Ârifân Ahmed Efendi ibn İsmail ve el-Hac Mustafa ibn Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mustafa Çavuş Ağa ibn el-mezbûr Mahmud nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkile-i mezbûrenin zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka Ali Beşe ibn el-Hac Osman nâm mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ali Beşe karındaşım müvekkilem mezbûre Âişe'nin zevci olup, beynlerinde hüsn-i zendegâneleri olmamakla müvekkilem mezbûre hal'a tâlibe olduğu ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccelenden fâriğa olup, nafaka iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı üzerlerine mezbûr Ali Beşe ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her biri âharın zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü'ŝ-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Serrac İsmail Çelebi ibn Ahmed, Ahmed Çelebi ibn Hüseyin, İsmail Çelebi bin Mehmed, El-Hac Ömer bin Ömer, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Mehmed Çelebi'nin, mülkünü Havva Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

148 [30-e] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesine varıp, zeyl-i sahîfede mestûrû'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Çelebi ibn İbrahim bin Abdullah nâm kimesne tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu el-Hac Mehmed el-Hac Ali ve Mustafa bin Ebû Bekir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Süleyman Ağa ibn Osman nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfi'atü'l-vesîka Havva bint İbrahim nâm Hâtûn tarafından tasdîke vekîl olan Mustafa Çelebi ibn Ömer nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin müvekkil-i mezbûr silk-i mülkünde münselik

emlakinden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Lekeci mülkü ve bir taraftan müvekkil-i mezbûrun âhar mülkü ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb oda ve ahûr ve bi'r-i ma'i ve kenîf ve havluyu müştemil bir bâb mülk menzilinı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Havva'ya yüz otuz guruşa temlîk ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz otuz guruşu vekîl-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilem mezbûrun kat'â alâkâ ve müdhali kalmayıp, mezbûre Havva'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfe olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr-i ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah ve Muhzır Hanefî ile meclis-i şer'e alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Salih Efendi ibn Hamza, El-Hac Mehmed bin Ali, Osman bin Abdullah, İsmail Beşe ibn Abdullah, Münadî Molla Mustafa ibn Halil, Mehmed Ağa ibn Osman, Feyzullah Çelebi.

Mehmed Beşe'nin senelik elli akçe mukata'alı, tahminen on dönümlük mülkünü Ahmed Beşe'ye sattığını gösterir hüccet.

[31] 149 [31-a] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinlerinde Mehmed Beşe ibn Halil nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfi'ü'l-vesîka Ahmed bin Abdullah nâm kimesne tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîli olan el-Hac Salih Efendi ibn Hamza nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, karye-i mezkûre hâricinde Feyzullah Paşa toprağında vâkı' bir taraftan zımmî bağı ve bir taraftan müşterî-i mezbûrun âhar bağı ve bir taraftan Abdülkerim bağı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd senede yüz elli akçe mukata'a-i kadîmesiyle tahmînen on beş dönüm mikdârı bir kıt'a kürümü mülk bağıını tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr Ahmed Beşe'ye yüz beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm

eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz beş guruşu vekîl-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkil-i mezbûrun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î vâkî' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah ve Muhzır Hanefi ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa bin Hasan, El-Hac Mehmed bin Ali, Subaşı El-Hac Süleyman ibn Osman, Feyzullah bin El-Hac Süleyman, Yasakçı Mustafa bin Ebû Bekir, Kayıkcı Ahmed Beşe bin.

Limoniye zimmînin, yarı hissesi olan mülkü Agop zimmîye sattığını gösterir hüccet.

150 [31-b] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr-i için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesine varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer' ettikde karye-i mezbûre sâkinelerinden Limoniyye bint Estefanos nâm nasraniyye meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfî'ü's-sifr Agop veled Kalok nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, karye-i mezbûrede vâkî' bir taraftan Şirin zimmî mülkü ve bir taraftan el-Hac Ahmed Ağa ve bir taraftan Bostanî el-Hac Hasan mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtânî bir bâb oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk menzilin nısfı benim ve nısfı şâyi'î âhara babam Estefanos zimmînin mülkü ben menzil-i mezbûrda olan nısf-ı şâyi'amı tarafeynden îcâr ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Agop zimmîye seksen guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm seksen guruşu mezbûr Agop zimmî yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mezbûrun mahdûd-ı mezkûrda olan nısf-ı hisse-i şâyi'amda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, menzil-i mezkûrun nısfı mersûm Agop zimmînin mülk-i müşterâsı va hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr

mutasarıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah ve Muhzır Hanefi el-Hac Hanefi ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hasan bin Ali, Mustafa Ağa ibn Mehmed, Ahmed Çelebi ibn Mehmed, Ali Beşe ibn Hüseyin, Mahmud Beşe ibn Mustafa, Mehmed Beşe ibn Abdullah, Mehmed Ağa ibn Ahmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Veli Ağa ibn Mehmed.

Ölmüş olan kişinin borç listesi.

151 [31-c] Müteveffâ-yı mezbûrun sâbit olan düyûnudur ki, ber-vech-i âtî-i zikr olunur.

Hurrîre fi'l-yevmi's-sâdis min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf. Ashâb-ı düyûn-ı beyninde bi-tarîki'l-kudemâ tevzi' ve taksîm olunan bâkî mezbûr.

Deyn-i min Haydar Paşa ustası Mehmed Ağa Meblağ Guremâdan 2400 2110	Deyn-i min El-Hac Ali Meblağ Guremâdan 2700 2375	Deyn-i min Îmâm el-Hac Hasan Meblağ Guremâdan 720 636
Deyn-i min Es-Seyyid Hüseyin Meblağ Guremâdan 1680 1477	Deyn-i min Mehmed Ağa Meblağ Guremâdan 690 610	Deyn-i min Mehr-i mü'eccel zevc-i mezbûre Hanefi Meblağ Guremâdan 2370 2014

Müteveffâ-yı mezbûrun oğlu sagîre-i erbâb düyûn-ı murahimme verdikleri

Meblağ

Cem'an yekûn _____

Vefât eden, eş-Şeyh Mehmed Efendi'nin ölmeden Mehmed Efendi'den satın aldığı mülkün mülknâmesinin kaybolmasından dolayı, buranın miras olarak kalmasında sorun çıkmış, ancak buranın satın alındığına dair bazı kişilerin şahitliği ile bu sorunun ortadan kalktığını gösterir hüccet.

152 [31-d] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden tarîkat-ı nakşibendiyyeden eş-Şeyh Mehmed Efendi ibn Molla Burhan bin Abdullah'ın verâseti ümm-i veledi Habibe bint Abdullah'dan mütevellide sulbiyye sagîre kızı Hanife ile diğerk ümm-i veledi Hadice bint Abdullah'dan mütevellide sulbiyye sagîre kızı Fatîma'ya münhasır olup, kibe'l-kısım-i mezbûre Fatîma vefât edip, verâseti vâlidesi mezbûre Hadice ile lî-eb kız karındaşı sagîre-i mezbûre Hanife'ye münhasır olup, kibe'l-kısıma-i mezbûre Hanife dahi vefât edip, verâseti için vâlidesi mezbûre Habibe'ye münhasır ve tashîh meselesi muhkemü'l-münâsahâtü's-şer'iyye on sehmden i'tibâr olunup, sihâm-ı mezbûreden iki sehmi mezbûre Hadice'ye ve sekiz sehmi mezbûre Habibe'ye isâbeti tahakkukundan sonra zâtları zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefetân olan işbu râfi'ü'l-vesîka mezbûretân Habibe ve Hadice nâm Hâtûnlardan her biri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mahalle-i mezbûrede vâkî' bir taraftan Serracbaşı el-Hac Mehmed ve bir taraftan İsmail Beşe mülkleri ve bir taraftan fırın ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd hâriciyyede iki bâb oda ve âhûr ve dâhilyyede dört bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtânî üç bâb oda ve matbah ve kenîf ve bi'r-i ma'i ve sahrîç ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire bağçeyi müstemil mülk menzil aslında kuzzâtdan Mehmed Efendi ibn Ömer nâm kimesnenin yedinde müstekilân mülkü olduğu halde mezbûr Mehmed Efendi menzil-i mezkûru hâl-i sıhhâtinde müteveffâ-yı ol mezbûr eş-Şeyh Mehmed Efendi ibn Molla Burhan bin Abdullah'ın yedi yüz doksan gurusu semeni makbûza bâ-hüccet-i şer'iyye bey' ve temlik ve teslîm edip, menzil-i mezkûre mezbûr eş-Şeyh Mehmed Efendi ber-vech-i muharrer mülkiyet üzere bilâ nizâ' vefât edinceye değin menzil-i mezbûrda sâkin ve mutasarrîf iken mezbûr eş-Şeyh Mehmed Efendi vefât eylediğinde menzil-i merkûm bâlâda tashîh bulunduğu vech üzere bizlere mevrûs olmuş idi. El-hâletü hâzihi yedimizde mülk nâme-i hüccet zâyi' olmakla hakîkat-i hâl bi-garez-i müslimînden suâl olunup, yedimizde hüccet-i şer'iyye i'tâ olunmak murâdımızdır dediklerinde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden sen ve ihtiyârlarından zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî sakât-ı sahhâtü'l-keîmât kimesnelerden her biri fi'il-i hakîkâ hâl-i bâlâda tafsîl ve iyân bulunduğu vech

üzere menzil-i mahdûd-ı mezkûr aslında kuzzâtından Mehmed Efendi ibn Ömer nâm kimesnenin yedinde müstakilân mülkü olduğu halde hâl-i sıhhâtinde müteveffâ-yı ol mezbûr eş-Şeyh Mehmed Efendi ibn Molla Burhan bin Abdullah'ın yedi yüz doksan guruş semene makbûza bey' ve temlik ve teslim edip, mezbûr Mehmed Efendi serâ-yı mâlik ve menzil-i mezkûru vefât edinceye değin bilâ-nizâ' mülkiyet üzere mutasarrıf olup, ba'de'l-vefât terekesinden olmakla bâlâda tashîh ve tasrîh olunduğu vech üzere mezbûretân Habibe ve Hadice'ye mevrûs olmuş idi. Hâlâ mezbûretânın bu vech üzere mülk-i mevrûslarıdır diye her biri alâ tarîki'ş-şehâde haber vermeleriyle vâkı' hâl hıfzû'l-makâl bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn El-Hac Mehmed, Hüdâverdi ibn Mehmed, İmâm Mehmed Efendi ibn Süleyman, El-Hac İsmail bin Ali, Molla Mehmed bin Mehmed, Hüseyin bin Hasan.

Safiye Hâtûn'un eşinin kayboluşu ile nafakasız kalmasından dolayı bu nafakaya ihtiyâcının olduğunu beyân edip, bu talebin yerine getirildiğini gösterir i'lâm.

[32] 153 [32-a] Medîne-i Üsküdar'da Hamza Fakih Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere ma'rife olan işbu râfi'atü'l-vesîka Safiye bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, gâib-i ani'l-beled Osman bin Abdullah nâm kimesne zevcim olup, beni bilâ nafaka bırakıp, diyâr-ı âhara gitmekle nafakaya eşedd ihtiyâcı olmağın kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf nafaka behâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde fi'l-hakîkâ kaziyeye-i mezbûre Safiye'nin bâlâda tafsîl ve iyân olunduğu vech üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede'ş-şer'ü'l-enver mütehakkık olmağın gibbe't-tahlîfü'ş-şer'î hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan küll-i yevm sekizer akçe nafaka behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer kendi levâzımıçün harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zeferde zevci gâ'ib-i mezbûr Osman üzerine rücû'a mezbûre Safiye'ye izn-i birle mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-aşir min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi ibn Ahmed, Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Ahmed, Mehmed Çelebi ibn Ahmed, Süleyman Çelebi ibn Ömer, Mustafa Ağa Kethüdâ.

Fatıma Hâtûn'un ayrıldığı eşi Mehmed Ağa'dan, kendine ait mehri ve eşyâları isteyip, bunu yerine getirmesi için Mehmed Ağa'ya yemîn ettirildiğini gösterir i'lâm.

154 [32-b] Medîne-i Üsküdar'da Gülfam Hâtûn mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i mutallakı işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan otuz gün mukaddem beni bâyinen tatlık etmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan iki bin dört yüz akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem için bi't-terâzî dört yüz seksen akçe ki, cem'an iki bin sekiz yüz seksen akçeyi ahz ü kabz edip, hâlâ mehr-i mu'accelem olan iki çitme yasdık ve bir minder ve iki sahan ve bir tencere ve bir leğen ibrik ve bir döşek ve bir yorgan ve bir baş yadığım hâlâ yedinde ve zimmetinde kalmakla talebi ederim suâl olunsun dedikde akîbü'l-istintâk ve'l-inkâr müdde'iyye-i mezbûreden müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhârımız ile istihlâk etmeğin mezbûr Mehmed Ağa tahlîf-i şer'î ile olunup, mücebince müdde'iyye-i mezbûre Fatıma bilâ-beyyine bi-vech-i mu'ârızâdan men'-birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Ağa ibn Ahmed.

Rukiye Hâtûn'un, Zeynep'e kırk guruşa bazı eşyâlarını sattığını gösterir hüccet.

155 [32-c] Medîne-i Üsküdar'da Mîr-i Âhûr Mahallesi sâkinelerinden olup, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rukiye bint Ahmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'atü'l-vesîka Zeyneb bint Hasan nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûre Zeyneb hâlâ sagîrenden biri benim menzirimde ba'zı hizmetimi gördüğüne binâ-yı silk-i mülkümde münselik eşyâ-yı memlûkemden altı beledi yasdık ve iki minder ve bir döşek ve iki

yorgan ve bir kebe ve bir kalice ve iki tencere ve dört sahan ve bir sini ve iki sagır lengeri ve bir leğen, döşek ve yorgan, carşeb ve dört gömlek ve iki iş makremesi ve bir havlu ve bir kahve ibriği ve iki kırmızı ihrâm ve bir mısır hasırımı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûre Zeyneb'e kırk guruşa bi-safkat-i vâhîde bey' ve temlîk ve tesellüm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm kırk guruş mutâlebesinden mezbûre Zeyneb'in zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğimde mezbûre Zeyneb dahi târîh-i kitâba gelince hizmetinin ecr-i misline müte'allıka âmme-i de'âvîden benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi. Ba'de'l-yevm eşyâ-yı muharrere-i mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûre Zeyneb'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrife olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâni aşere min Rebî'î'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed.

Osman'ın kuyuda ölmüş halde bulunması, ancak zanlıların Osman'ı öldürdüklerini kabul etmeyip, kendisinin kuyuya düşerek öldüğünü söylemesi, bundan dolayı yaşanan husumetin ardından zanlıların maktûlün kana parasını vermek suretiyle barışın sağlandığını gösterir hüccet.

156 [32-d] Fi'l-asl-ı vilâyet Anadolu'da Malatya sancağında Şiro kazâsına tâbî Zahime karyesi sâkinlerinden iken medîne-i Üsküdar hâricinde Kalfa çeşmesi kurbunda İstanbullu Sandalcı bağı demekle ma'rûf bağda bi'r-i ma'ide cerîhân katil bulunup, ba'de'l-ihrac yine Üsküdar'da Çinili Hamam külhanına nakl olunup, ma'rifet-i şer'le keşf olmakla vech-i âtî üzere katilen vefât eden Osman bin Mehmed bin Osman'ın babası ve hasren vârisi olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver sâbit ve zâhir olan mahmiyye-i İstanbul'da Horslu çeşmesinde sakâ olan mezbûr Mehmed bin Osman meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu ashâbü'l-vesîka Hüseyin bin Halil ve Hasan bin Şaban ve Ali bin Mustafa ve Mehmed bin Hüseyin nâm kimesneler taraflarından ber-vech-i âtî vekîlleri olduğu es-Seyyid Mustafa bin Mehmed ve İbrahim Beşe ibn Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Ebû Bekir Beşe ibn Halil vekâleten Kara Mustafa bin Hasan ve Türk Mehmed bin Süleyman ve es-Seyyid Mustafa bin Yusuf nâm kimesneler

taraflarından dahi kezalik vekîlleri olup, yine şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle sâbit olan Abdullah Beşe ibn Bektaş vekâleten ve Arabacı Hasan bin Muslu ve Ali bin Mehmed ve Hüseyin bin İbrahim nâm kimesneler taraflarından dahi yine şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletlerine hükm-i şer'î lâ-hakk olan Mehmed Beşe ibn Mustafa mahzarlarında bi't-tav' iha ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan dokuz gün mukaddem müvekkilûn-ı mezbûrun oğlum maktûl-ı mezbûr Osman'ı bâlâda mezkûr bağa götürüp, kafası ve ensesi ve sağ gözü ve sol küreği üzerlerine âlet-i cârihâ ile bi-gayr-i hakkın amden darb ve cerh ve katîl ettiklerinden sonra bi'r-i merkûme ilkâ ve gece hâlinde bi'r-i mezbûrdan ihrâc ve sâlifü'z-zikr Osman'ı hamam külhanına götürüp, vech-i meşrûh üzere olduğu keşf olunmakla bundan akdem müvekkilûn-ı mezbûrunu meclis-i şer'e ihzâr edip, oğlum maktûl-ı mezbûrun dem ve diyetini talep ve da'vâ sadedinde olduğumda müvekkilûn-ı mezbûrundan her biri bağ-ı merkûmda vâkî' köşkde gice hâlinde esnâ-yı li-abde köşk tahtası kırılıp, köşkün tahtında vâkî' bi'r-i ma'îye düşüp, bu vechle vefât etmişdir diye cevâb vermeleriyle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkî'â olmuş idi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, beni da'vâ-yı mezkûremden yüz yirmi gurus üzerine müvekkilûn-ı mezbûrun ile inşâ-yı akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl edip, bedel-i sulh-i merkûmu tamâmen ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd oğlum maktûl-ı mezbûrun dem-i diyetine müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan müvekkilûn-ı mezbûrundan her birinin zimmetlerini ibrâ-yı küllî ile ibrâ ve ıskât eylediğimde onlar dahi bedel-i sulh olmak üzere bâkî medfû'ları olan meblağ-ı merkûm mutâlebesinden benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eylediler dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşere min Rebî'î'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kapu Kethüdâsı Abdullah Ağa ibn İbrahim, İbrahim Beşe ibn Halil, Es-Seyyid Mustafa Çelebi ibn Mehmed, Salih bin Şaban, Mehmed Beşe ibn Abdullah, Sakâ Mehmed Beşe ibn İbrahim, Süleyman bin Abdullah Mustafa Beşe ibn Ebû Bekir, Mehmed Beşe ibn Hüseyin, İbrahim Beşe ibn Halil.

Debbağ tâifesinden Bayrakdar Hüseyin'in, kendine ait değerli eşyâların es-Seyyid Ahmed tarafından çalındığını iddiâ etmesi, karşı tarafın bunu reddederek yemîn edip, davâ açan Bayrakdar Hüseyin'in bu iddiâsından men olduğunu gösterir i'lâm.

157 [32-e] Mahrûse-i Galata'ya muzâfa kasaba-i Kasım Paşa'da sâkin Debbağ tâ'ifesinden Bayrakdâr Hüseyin bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesi sükkânından işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid Ahmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem mezbûr es-Seyyid Ahmed'in karye-i mezbûrede sâkin olduğu hâriciyye menzili odasından müsâfîren olduğum hâlde yanımda mevcûd yedimde mülküm olan alât-ı pusâtımda(?) yüz guruş kıymetli Şam Horasanî temür ta'bir olunur bir kılıç ve altı guruş kıymetli bir başka tûfengim târîh-i mezbûrda cefîd-i seyilde oda-i mezkûreye sârik duhûl edip, ahz ü gasb edip, men kendim mezbûr es-Seyyid Ahmed olmakla taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr es-Seyyid Ahmed cevâbında târîh-i mezbûrda menzil-i merkûma sârik duhûl eylediğini ikrâr lâkin eşyâ-yı merkûmeyi kendi ahzını inkâr etmekle müdde'î mezbûr Hüseyin'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı âcz ile istihlâf etmeğin mezbûr es-Seyyid Ahmed tahlîf-i şer'î ile tahlîf olunup, mücebince müdde'â-i mezbûr Hüseyin bilâ-beyyine bi-vech-i mu'ârizâdan men' olunup, mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrîre fi'l-yevmi's-sâni' aşere min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Hüseyin Çelebi ibn Ramazan, Mustafa Ağa ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Vefât etmiş olan Halil Ağa'nın verâsetinin eşi Âîşe Hâtûn ve oğulları arasında paylaşılmasından sonra, çocuklardan birinin kendi payını, diğer kardeşine sattığını gösterir hüccet.

[33] 158 [33-a] Medîne-i Üsküdar'da Mîr-i Âhûr Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Halil Ağa ibn Bayram'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âîşe bint Mehmed nâm Hâtûn'a ve sulbî kebîr oğulları Ahmed Çelebi ve İbrahim Çelebi'ye münhasır ve tashîh meselesi on altı sehmden i'tîbâr olunup, iki sehmi zevce-i mezbûreye ve yedişer sehmi oğulları mezbûrândan her birine isâbeti tahakkukundan

sonra mezbûr İbrahim Çelebi meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfi'ü'l-vesîka karındaşı mezbûr Ahmed Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mahmiyye-i İstanbul'da Hâce Hâtûn Hamamı kurbunda Hıdır Bey mahallesinde vâkı' iki taraftan Camcı dükkânı ve bir taraftan tarîk-i hass ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb Çörekci fırının ebniyyesi babam müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât mülkü ba'de'l-vefât tashîh-i merkûm üzere veresesine mevrûs olup, arsasının dahi mezbûr Süleyman Çelebi vakfına senede iki yüz kırk akçe mukâta'a-i kadîmesi olmakla ebniyye-i mezkûrede olan ber-mûceb-i tashîh-i merkûm yedi sehm hisse-i şâyi'amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile beş yüz guruşa karındaşım mezbûr Ahmed Çelebi'ye bey' ve temlîk ve tesellüm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm beş yüz guruşu karındaşım mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fırın-ı merkûmun tagrîr ve gayrî da'vâsına müte'allıka âmme-i de'âvîden karındaşım mezbûrun zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm fırın-ı merkûmda olan yedi sehm hisse-i şâyi'amda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, karındaşım mezbûrun mülkü müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdikü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşere min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ahmed bin, El-Hac Şaban bin, Mehmed Ağa ibn Mehmed, El-Hac Hasan bin, El-Hac Hasan bin, El-Hac Abdülkadir ibn İbrahim.

Malatya'daki mutasarrıflardan Hüseyin Beşe'nin vekîl ta'yîn edilip, oradaki mutasarrıfların haklarını hakkıyla müdafaâ ettiğini gösterir i'lâm.

159 [33-b] Fi'l-asl-ı vilâyet Anadolu'da medîne-i Malatya sancağında Avan Karyesinde mezra'-i Bârid Ağac mâlikânesine ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olan Ebû Bekir Ağa ibn Mehmed bin Abdullah ve Şerikî Ahmed Ağa ibn Bayram bin Abdullah nâm kimesneler taraflarından ber-vech-i âtî iddiâ-yı vekâlet eden yine karye-i mezbûre sâkinlerinden olup, medîne-i Üsküdar'da müsâferet vechi üzere sâkin işbu râfi'ü'l-vesîka Hüseyin Beşe ibn Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mâlikâne-i mezbûre re'ayâsından olup, medîne-i mezbûrede sâkin Süleyman bin Osman mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilerim mezbûrân mâlikâne husûsçün asitâne-i sa'âdet tarafeynden irsâl edip, İstanbul ve Üsküdar'da olan re'ayâlar zimmetlerinde olan hukûkunu ahz ü kabz ve bu tarafda umûr-ı mâlikâneyi

rü'yete taraflarından beni vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn ettiklerinde ben dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd eylediğim ecilden hâlâ mezbûr Süleyman zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden beş guruş haklarını bi'l-vekâle talep ederim suâl olsun dedikte gıbbe's-suâl mezbûr Süleyman cevâbında cihet-i merkûmeden beş guruş mezbûrân Ebû Bekir Ağa ve Ahmed Ağa'ya deyni olduğunu ikrâr lâkin müdde'i-i mezbûrun vekâleti ma'lûmem değildir diye vekâletini inkâr edecek müdde'i-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr ricâl-i müslimînden fi'l-asl-ı Malatya ahâlîsinden olup, hâlâ medîne-i Üsküdar'da müsâferet vechi üzere sâkin Ahmed Beşe ibn Osman ve Osman bin Hasan ve Ahmed bin Hasan ve İbrahim bin Ahmed ve Hasan bin Durak ve diğer Hasan bin Hasan ve Mehmed Beşe ibn Ömer nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup, istîshâd olunduklarında fi'l-hakîka Malatya sancağında Ağvan karyesinde vâkı' mezra'-i Bârid Ağac mâlikânesine ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olan Ebû Bekir Ağa ibn Mehmed bin Abdullah ve Ahmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesneler işbu müdde'a-i mezbûr Hüseyin Beşe'yi mâlikâne husûsçün âsitâne-i sa'âdet tarafeyne irsâl edip, İstanbul ve Üsküdar'da olan re'âyâlar zimmetlerinde olan hukûkunu ahz ü kabz ve bir tarafda mâlikâne için iktizâ eden umûrunu rü'yete taraflarından işbu mezbûr Hüseyin Beşe'yi bizim huzûrumuzda vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn etdiklerinde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd eyledi. Biz bu husûsa ber-vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiyye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebince müdde'i-i mezbûr Hüseyin Beşe'nin vekâlete ba'de'l-hükm meblağ-ı merkûm beş guruşu vekîl-i mezbûre edâ ve teslîm mezbûr Süleyman'a tenbîh olunup, mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' aşere min Rebî'i'l-evvel sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe ibn Mahmud, (...?) İbrahim Beşe ibn Ömer, Halil Beşe ibn Mustafa, Veli Şaban Beşe ibn Yusuf, Mehmed Beşe ibn Mehmed, Veli (...?) ibn Mehmed.

Yorgi zımmînin, oğlu Dimitri'ye ait mülkü otuz guruş borcu karşılığında ipotek olarak el-Hac Salih Efendi'ye verdiğini gösterir hüccet.

160 [33-c] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i

Üsküdar'a tâbi' Hünkâr karyesine varıp, akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikte karye-i mezbûre sâkinlerinden Yorgi veled Dimitri nâm zımmî meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda yine karye-i mezbûrede vâkı' Ömer Çelebi mescid-i şerîfinin nükûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'il müteveli olan işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hac Salih Efendi ibn Hamza nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, karye-i mezbûre hâricinde kaldırım nâm mahalde vâkı' etrâf-ı erba'adan Anastasya ve Yamandi ve Dimitri mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a müstakilân kendi bağım ile ve yine karye-i mezbûre hâricinde Kumsal nâm mahalde vâkı' etrâf Anastasya ve Süleyman Ağa Ağa ve Kadinyo bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk bağ dahi oğlum Dimitri zımmînin mülkü olmakla deynim için istiglâle bâkî izin verdiğini işbu hâzırân-ı bi'l-meclis el-Hac Mustafa ibn el-Hac Ali ve Mustafa Beşe ibn Ebû Bekir nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olduktan sonra ben dahi bağeyn-i mezkûreyn bi-tarîki'l-istiglâlül'âdî müteveli-i mezbûre otuz guruşa bi-safkat-i vâhide bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm otuz guruşu müteveli-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine müteveli-i mezbûr bağeyn-i merkûmeyn târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene tamâmında dörder buçuk guruşdan üç senede cem'an on buçuk guruş ücret ile ba'de't-tekabbüzü'l-mer'î bâkî îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîküş-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefî ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşere min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Ağa ibn Osman, Mustafa Beşe ibn Ebû Bekir, El-Hac Mustafa El-Hac Ali, Münâdî Molla Mustafa ibn Halil.

El-Hac Salih Efendi'nin altı dönümlük mülkünü Fatıma Hâtûn ve Ali Çelebi'ye, sattığını gösterir hüccet.

161 [33-d] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i alâ ettikde karye-i mezbûre sâkinelerinden Fatıma bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfi'ü'l-vesîka Ali bin Osman ve

Fatıma bint Abdullah nâm kimesneler taraflarından ber-vech-i âtî tasdîke vekîlleri olan el-Hac Salih Efendi ibn Hamza nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, karye-i mezbûre hâricinde Çakal Dağı demekle ma'rûf nâm mahalde vâkı' bir taraftan müşterî-i mezbûr Ali Çelebi bağı ve bir taraftan el-Hac Salih Efendi bağı ve bir taraftan Mahmud bağı ve ba'zân vâdi ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen altı dönüm mikdârı senede otuz akçe mukâta'a-i kadîmesiyle bir kıt'a kürümü mülk bağımı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûrân Ali Çelebi ve Fatıma Hâtûn'a ale'l-iştirâkû's-seviyy on dokuz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm ve kabûl eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer ale'l-iştirâk iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merküm on dokuz guruşu mezbûrân yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûrânın iştirâk vechi üzere mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtârân mutasarrıflar olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'ân Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefi ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşere min Rebî'i'l-evvel sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Subaşı Süleyman Ağa ibn Osman, Yasakçı Mustafa Beşe ibn Ebû Bekir, El-Hac Mustafa ibn El-Hac Ali, Münâdî Molla Mustafa ibn Halil.

Zeyneb Hâtûn'un, ayrıldığı eşi İbrahim'den, kızı Fatıma'nın nafakaya ihtiyâcı olmasından dolayı nafaka talebini gösterir i'lâm.

[34] 162 [34-a] Medîne-i Üsküdar'da Gülfam Hâtûn Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Zeyneb bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda zevc-i mutallık Kollukcu İbrahim bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr İbrahim târîh-i kitâb günü beni bâyinen tatlîk etmekle mezbûrun ferâşından hâsıla ve benden mütevellide sadriyye sagîre kızım Fatıma bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olup, nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmağın kibel-i şer'den kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve behâ meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-hizâne matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi

Hazretleri dahi tarafeynin rızâsıyla sagîre-i mezbûre için târîh-i kitâbdan küll-i yevm dörder pâre farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin nafakasına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde babası mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Zeyneb'e kibel-i şer' den izn-i birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed, Berber Ahmed Çelebi bin, Muhzır İsmail bin Abdullah, Hasan Bey ibn Ramazan.

Emine Hâtûn'un, eşi Mustafa'nın Diyarbakır'a gitmek için yola çıktığını ancak hâlâ gelmediğini hatta eşinin giderken altı ay gelmediği takdirde boşanmış sayılmasını söylemesiyle şuan i'tibâriyle boşanmış sayılmasından dolayı, bunu gösterir hüccet istemiş. Ancak bu, nâ'ib tarafından reddedilip, şahîtlerin dinlenmesi yoluna gidilerek Emine Hâtûn'un sözlerini doğrulanması sûretiyle fetvânın verildiğini gösterir i'lâm.

163 [34-b] Medîne-i Üsküdar'da Tenbel el-Hac Mehmed mahallesinde sâkine olup, zâtı Mehmed bin Ali ve Hasan bin Abdullah nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfî'atü'l-vesîka Emine bint Hasan nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, gâib-i ani'l-beled zevcim Mustafa bin Ali bin Mehmed Emin bin yüz elli üç senesi Şa'ban-ı şerîfin yedinci günü diyâr-ı ahire gider olduğu halde târîh-i mezbûrdan altı ay tamâmına değin gelmezsem îrâdının elinde olsun dedikten sonra zevcim mezbûr gidip, altı ay tamâmında gelmeyip, ol meclisde nefsimi tatlık ve müslümânları işhâd eylediğimden sonra sâbıkân Üsküdar nâ'ibi umdetü'l-müderrişîn el-kirâm Ahmed Efendi huzûruna gelip, ber-vech-i muharrer takrîrim tescîl ve hüccet taleb eylediğimde nâ'ib-i mümâ-ileyh hüccet vermemekle hakikat-ı hâl meclis-i mezkûrda hâzırûn olan müslümânlardan istihbâr olunup, yedime hüccet i'tâ olunmak matlûbumdur dedikte mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Çelebi ibn Mustafa ve Osman bin Ali ve Mustafa bin Ahmed ve Molla Mehmed bin Abdullah nâm kimesneler li-eclî'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırûn olup, istihbâr olunduklarında fi'l-hakîka işbu müstehire-yi mezbûre Emine'nin zevci gâib-i ani'l-beled Mustafa bin Ali bin Mehmed Emin bin yüz elli üç senesi Şa'ban-ı şerîfinin yedinci günü diyâr-ı ahire gider olduğu halde târîh-i mezbûrdan altı ay tamâmında gelmezsem zevcem mezbûrenin îrâdatı elinde olsun deyip, diyâr-ı âhire gittikten sonra

müddet-i merkûme tamâmında gâib-i mezbûr gelmemekle mezbûre Emine ol meclisde nefsini tatlık edip, bizi işhâd eyledikten sonra sâbıkân Üsküdar nâ'ibi mûmâ-ileyh Ahmed Efendi huzûruna varıp, ber-vech-i muharrer hüccet olmasını talep ettikde mûmâ-ileyh husûs-ı merkûm için hüccet vermemiştir. Hakîkât-i hâl vech-i meşrûh üzeredir diye her biri alâ tarîki'ş-şehâde haber ve husûs-ı merkûm için fetvâ-yı şerîfi dahi verilmeğin vâkı' hâlî hıfzû'l-makâl bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşere min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Fatıma Hâtûn'un, Ahmet Ağa'dan aldığı kırk guruş borcu karşılığında mülkünü rehin verdiğini gösterir hüccet.

164 [34-c] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint el-Hac Muslu nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân İmâm Hasan Efendi ibn Hüseyin Mü'ezzin İbrahim Çelebi ibn Receb nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hac Süleyman Efendi ibn Halil nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Ahmed Ağa ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mezbûre Fatıma mezbûr Ahmed Ağa yedinden istikrâz eylediği yüz kırk guruş deyni mukâbelesinde yedinde mülkü olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Hüdâyî Aziz Mahmud Efendi vakfı Bostanî ve bir taraftan Kısıklı Câmî'-i Şerîfi vakfı ve iki tarîk-i âmm ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştamil bir bâb mülk-i menzilini mezbûr Ahmed Ağaya ba'de't-tekabbüzü'l-mer'î rehn vaz' eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer irtihân ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledi dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Çelebi ibn Mustafa, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Zeliha Hâtûn'un ayrıldığı eşi el-Hac Ömer'den, kızları Fatıma için nafaka istediğini gösterir i'lâm.

165 [34-d] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Ali bin Abdullah ve Mehmed ibn Hüseyin nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfî'atü'l-vesîka Zeliha bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i mutallık el-Hac Ömer bin Mustafa nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr el-Hac Ömer zevcim olup, târîh-i kitâb günü beni bâyinlen tatlık etmekle mezbûrun ferâşından hâsıla ve benden mütevellide bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olan işbu sadriyye sagîre kızı Fatıma'nın nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olmakla babası mezbûr üzerine kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-hizâne matlûbumdur dedikde hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri ve dahi tarafeynin rızâlarıyla sagîre-i mezbûre Fatıma için târîh-i kitâbdan küll-i yevm ikişer pâre nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer sagîre-i mezbûre Fatıma'nın levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde babası mezbûr el-Hac Ömer üzerine rücû'a mezbûre Zeliha Hâtûn'a izn-i birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrîre fi'l-yevmi's-sâmin aşere min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, Ali bin Abdullah, Mehmed Bey ibn Hasan, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Kara Mustafa'nın eşi Fatıma Hâtûn'a küfür etmesi sonucu nikâhın yenilenmesi gerekmesiyle, Fatıma Hâtûn bunu kabûl etmeyip, mehr-i mü'eccelesini istediğini gösterir i'lâm.

166 [34-e] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint Hasan bin Halil nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî da'vâya vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân Hâfız Ahmed Efendi ibn Ali ve Mustafa Ağa ibn Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan el-Hac Süleyman Efendi ibn Halil nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkile-i mezbûrenin zevc-i dâhilî Kara Mustafa bin Ali nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, müvekkileme mezbûre Fatıma

elli guruş mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle mezbûr Kara Mustafa'nın zevce-i menkûhâsı olup, târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem hâzır-ı bi'l-meclis Mustafa Beşe ibn Ali nâm kimesnenin, dîn ve îmânına cimâ' lafzıyla şetm eylediği şuhûd-ı udülle sâbit olup, mezbûr Kara Mustafa'ya şer'an tecdîd-i îmân ve nikâh lâzım gelip, akd-i merkûm fesh olunmakla hâlâ müvekkilem mezbûre Fatıma tecdîde akde râzı olmamakla zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan elli guruş mehr-i mü'eccelini mezbûr Kara Mustafa'dan bi'l-vekâle talep ederim suâl olunup, teslîm tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Kara Mustafa cevâbında fi'l-hakîka hâl-i vekîl-i mezbûrun bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve iyân eylediği minvâl üzere târîh-i mezbûrede kendiden kelime-i küfr sâdir olup, tecdîd-i îmân ve nikâh lâzım geldiğini ve müvekkile-i mezbûre Fatıma tecdîd-i akde râzı olmayıp, ber-vech-i muharrer kendiden miyâne olup, zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh elli guruş mehr-i mü'eccel hakkı müvekkile-i mezbûre Fatıma'ya zimmetinde vâcibü'l-edâ ve lâzımü'l-kuzzâdımındır diye bi't-tav' iha ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ müceb-i ikrâra meblağ-ı merkûm elli guruş müvekkile-i mezbûreye edâ ve teslîm mezbûr Kara Mustafa'ya ba'de't-tenbîh mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Beşe ibn Mehmed, Es-Seyyid Mustafa ibn Mehmed, Süleyman Çelebi Berber, Hüseyin Çelebi ibn Hasan, Molla Mustafa ibn Salih, Mustafa Çelebi ibn Mehmed, Veli Bey ibn Mehmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Ali bin Abdullah.

Rukiye Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Mustafa'dan, kızları Fatıma için nafaka talebini gösterir i'lâm.

167 [34-f] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfî'atü'l-vesîka Rukiya bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda zevc-i mutallıkı Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, târîh-i kitâb günü mezbûr Mustafa beni bâyinen tatlîk etmekle mezbûrun ferâşından hâsıla ve benden mütevellide sadriyye sagîre kızım Fatıma bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olup, nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmağın babası mezbûr üzerine kabl-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ-ı farz ve takdîr olunmak bi'l-hizâne matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan küll-i yevm ikişer pâre nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı

mezkûru sagîre-i mezbûrenin levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde babası mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Rukiye Hâtûn'a kibel-i şer' den izn-i birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdis ve'l-ısrîn min Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Rukiye Hâtûn'un, eşi Mustafa'dan, aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

[35] 168 [35-a] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı [zeyl-i vesîkada] Süleyman ibn Mehmed ve Hasan Bey ve ibn Ramazan nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rukiye bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mustafa zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'küdû'n-aleyh olan altı bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a-yı sahîhâ-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvî ve mütâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, Sarı Mehmed bin İbrahim.

Foti zimmînin, babasından kalan mülkten kendine kalan hisseyi, babasına âit borcu ödemek için yeğenine satıp, buradaki haklarının sonlandığını gösterir hüccet.

169 [35-b] Mahrûse-i Galata'ya muzâfa Yeni Köy nâm karyede sâkin Foti veled Nikola veled Yani nâm zimmî mahallesi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i

Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk karyesinde sâkin işbu râfi'ü's-sifr Hristo veled Peneyot nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, zikr olunan Kuzguncuk karyesinde vâkı' bir taraftan Terlikci Tanaş ve bir taraftan Bâzargân Minhal mülkleri ve bir taraftan Kenîse vakfi menzil ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd dört bâb fevkânî oda ve dehliz ve tahtânî üç mahzen ve bi'r-i ma'i ve kenîf ve bir mikdâr bağçeyi müştemil birbirine muttâsıl iki bâb mülk menzil târîh-i kitâbdan otuz sekiz sene mukaddem hâlik olan babam Nikola veled Yani veled Nikola nâm zımmînin mülkü olup, ba'de'l-helâk ben sulbî oğlu olduğum ecilden bâkî ve diğerk oğlu Penayot ve sulbiyye kebîre kızları Vasıla ve Kokona nâm nasraniyelere münhasıra oldukdan sonra kızları mezbûrtân Vasıla ve Kokona kendülere isâbet eden hisse-i ırsîyyelerini âhar terekeden ahz ü istîfâ edip, tereke hâlik-i mezbûre müte'allıka-i âmme-i de'âvîden benim ile karındaşım mezbûr Penayot'un zimmetimizi ibrâ etmeleriyle menzil-i mahdûd-ı mezkûr benim ile karındaşım mezbûr Penayot'un münâsafâ mülkümüz olmakla babam hâlik olduğu târîh-i mezbûrda ben diyâr-ı âhare gittiğimde menzil-i merkûmda karındaşım mezbûr Penayot sâkin ve menzil-i mezbûre mutasarrıf iken karındaşım mezbûr Penayot dahi hâlik olmakla verâseti sulbî kebîr oğulları mezbûr Hristo ve Kostantin nâm zımmîlere münhasıra olup, mezbûr Kostantin dahi diyâr-ı âharda hâlik olmağın mezbûr Hristo lî-ebeveyn karındaşı ve hasren vârisi olduğuna binâen terekesini ahz ü kabz ve menzil-i mahdûd-ı mezkûrun mecmû'nu merkûm Hristo zabt etmekle ben dahi diyâr-ı âhardan gelip, menzil-i mezbûrda olan nisf-ı hisse-i ırsîyyemizi taleb ve da'vâ sadedinde olduğumda ol dahi cevâbında ben hâlik-i merkûm Nikola'nın sulbî oğlu olduğu mezbûr Hristo bi'l-küllîye inkâr etmekle ben müdde'âmı isbât edip, nisf-ı menzil benim mülk-i mevrûsum olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver sâbit zâhir olup, lâkin menzil-i mahdûd-ı mezkûr aslında babam hâlik-i mezbûr Nikola'nın merhûm mütasarrıfâ Hasan Ağa vakfına yüz elli guruş deyni mukâbelesinde rehn olmakla vakf-ı mezbûrun hâlâ bi'l-fi'il mütevellisi olan hâzır-ı bi'l-meclis Derviş Mehmed bin İbrahim menzil-i mezkûru rehniyyetden ba'de'l-fekk menzil-i mezkûrda olan nisf-ı hisse-i şâyi'âmı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz guruşa karındaşım oğlu mezbûr Hristo'ya bey' ve temlik eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz guruşu işbu meclisde mezbûr Hristo yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mecmû' menzil-i mezkûr irsen ve şera'an mezbûr Hristo'nun mülk-i mahzarı ve hakk-ı sarfi olup, menzil-i mezkûra babam hâlik-i mezbûr

Nikola'nın kalîl ve kesîr-i cemîf terekesine ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ve i'tâ'ya ve gayre müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtdan karındaşım oğlu mezbûr Hristo'nun zimmetini ibrâ-yı âmm ve kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim. Fimâ-ba'd mezbûr Hristo ile vechen ba'de'l-vücûh.

Fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çavuş ibn Ali, El-Hac Mustafa ibn Feyzullah, El-Hac Ali, ibn Muharrem, Karye Subaşı ibn İsmail, Veli Bey ibn Mehmed.

Hristo zımmînin, mülkünü Derviş Mehmed'e sattığını gösterir hüccet.

170 [35-c] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesi sâkinlerinden Hristo veled Penayot nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Derviş Mehmed bin İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Terlikci Tanaş ve bir taraftan bâzargân Minhal mülkleri ve bir taraftan Kenîse vakfı menzil ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd dört bâb fevkânî oda ve dehliz ve tahtânî üç mahzen ve bi'r-i ma'i ve kenîf ve bağçeyi müştemil birbirine muttasıl iki bâb mülk-i menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile dört yüz on guruşa mezbûr Derviş Mehmed'e bey' ve temlîk ve tesellüm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm dört yüz on guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl mezbûr Derviş Mehmed yedinden ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Derviş Mehmed'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrif olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed, diğêr Mehmed Efendi ibn El-Hac Mustafa, Veli Ağa ibn Mehmed, Osman Çavuş ibn Ali, El-Hac Mustafa bin Feyzullah, El-Hac Ali ibn Muharrem, Subaşı İsmail Ağa ibn Mustafa.

Halil'in, bağıını Mehmed Beşe'ye sattığını gösterir hüccet.

171 [35-d] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr karyesi sâkinlerinden Halil bin Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe ibn

Halil nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik emlakımdan olup, karye-i mezbûrede kaldırım nâm mahalde vâkı' bir taraftan Tanaş zımmî baĝı ve iki taraftan tarla ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd Feyzullah Paşa vakfına senede altmış akçe mukata'a-yı kadîmesi olan tahmînen on dönüm mikdârı bir kıt'a kürümü mülk baĝımı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yirmi beş guruşa mezbûr Mehmed Beşe'ye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblaĝ-ı merkûm yirmi beş guruşu mezbûr Mehmed Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm baĝ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, merkûm Mehmed Beşe'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min şehri Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Kocaoĝlu İbrahim bin, Bekmezciöĝlu, Mısırlı Hacı, Bektaş Beşe bin, Salih Beşe bin, El-Hac Hanefi bin Ali.

Âişe Hâtûn'un, ayrıldığı eşi es-Seyyid Abdülkadir'den, kızı Zübeyde'nin nafakaya ihtiyacı olmasından dolayı, nafaka talebini gösterir i'lâm.

172 [35-e] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Âişe bint nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda zevc-i mutallık es-Seyyid Abdülkadir ibn es-Seyyid Ahmed nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr es-Seyyid Abdülkadir bundan akdem beni bâyinen tatlik etmekle mezbûrun ferâşından hâsıla ve benden mütevellide sadriyye sagîre Zübeyde kızım bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olup, nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olmaĝın kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf nafaka behâ meblaĝ-ı farz ve takdîr olunmak bi'l-hizâne matlûbumdur dedikde hâkim-i mevkı' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnu Meab Efendi Hazretleri dahi tarafeynin rızâlarıyla târîh-i kitâbdan küll-i yevm sekizer akçe nafaka behâ farz ve takdîr buyurup, meblaĝ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde babası mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Âişe'ye izn-i birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, El-Hac Mustafa ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Sarı Mehmed ibn İbrahim.

Âişe Hâtûn'un, eşi Bostanî İbrahim ile aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istemesi, ancak hamile olmasıyla, doğacak çocuk eğer kız olursa dokuz, erkek olursa yedi yaşına kadar bakımını kendisinin üstleneceğini taahhüt ettiğini gösterir hüccet.

[36] 173 [36-a] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Mehmed Ağa ibn Hüseyin ve Salih Ağa ibn Abdullah nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âişe bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda zevc-i muhâla'a işbu râfi'ü'l-vesîka Bostanî İbrahim bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi't-tav' iha ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Bostanî İbrahim zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh olan yirmi bir guruş mehr-i mü'eccelemden fâriğa olup, nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine ve mezbûrun ferâşından hâsıl hâlâ hamlim olmakla vaz'-ı haml eylediğimde erkek olursa yedi yaşına ve kız olursa dokuz yaşına değin kendi mâlımdan infâk ve iksâ eylemek üzere zevcim mezbûr Bostanî İbrahim ile muhâla'a sahîh-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ'ya müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü'ŝ-şer'î mukırra-i mezbûre Âişe'nin vâlidesi olup, zâtı mu'arifân-ı mezbûrân Mehmed Ağa Salih Ağa ta'rîfleriyle mu'arrefe olan hâzırân bi'l-meclis Zeyneb bint Mustafa nâm Hâtûn mezbûr Bostanî İbrahim mahzarında takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip, kızım mezbûre veled götürdükde kendine isârtârî olup, veled için nafaka takdîr ettirip, ahz ettikde me'hûz ne ben zâmine oldum dedikde mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Ağa ibn Hüseyin, Salih Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Ağa ibn Ahmed.

Hanife Hâtûn'un evinde bulunan bazı eşyaları Emine Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

174 [36-b] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hanife bint Abdullah bin Abdurrahman nâm Hâtûn meclis-i şer'-i enverde işbu râfi'atü'l-vesîka Emine bint Abdullah nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, silk-i mülkümde münselik emlâkimden bir minder ve üç kılıf ve dört sahan ve dört sagîr tencere ve bir yorgan ve bir kebe ve üç beledî yasdık ve bir döşek ve bir müsta'mel köhne ferâce ve bir yaşmak makrememi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i sahîh-i şer'î ile mezbûre Emine'ye bi-safkat-i vâhîde on beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm on beş gurus mutâlebesinden mezbûre Emine Hâtûn zimmetini ibrâ ve iskât eyledim. Ba'de'l-yevm eşyâ-yı muharrere-i mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûre Emine Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarıfıfa olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Mehmed Bey ibn İbrahim, Ali bin Abdullah.

Âîşe Hâtûn'un, evinde bulunan bazı eşyaları annesi Zeynep Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

175 [36-c] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âîşe bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde vâlidesi işbu râfi'atü'l-vesîka Zeyneb bint Mustafa nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik eşyâ-yı memlûkemden bir minder ve bir döşek ve dört beledî yasdık ve iki yemeni yorgan ve iki kilim ve yedi sahan ve bir çorba tası ve bir kahve ibriği ve bir kahve tebsisi ve bir

tencere ve bir kutnî entari ve bir fetvâ-yı entâr ve bir hâre cebe ve beyaz entâri ve bir Arun Şâhı kavuşdurma ve iki işleme abdest makremesi ve dört uçkur yemeni tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile vâlidem mezbûre Zeyneb Hâtûn'a bi-safkat-i vâhîde otuz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm otuz guruş mutâlebesinden vâlidem mezbûrenin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim. Fimâ-ba'd eşyâ-yı muharrere-i mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, vâlidem mezbûrenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'r-râbi' ve'l-işrîn min Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Ağa ibn Hüseyin, Aydınlı Mehmed Ağa ibn Abdullah, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Fatıma Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Osman Beşe'den mehr-i mü'eccelesini ve nafakasını isteyip, buna karşılık sadece bazı eşyalarını alabildiğini gösterir hüccet.

176 [36-d] Medîne-i Üsküdar'da Mîr-i Âhûr Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Hasan Bey ibn Ramazan ve es-Seyyid Süleyman bin Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma bint Hüseyin nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Osman Beşe ibn Habib nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Osman Beşe zevcim olup, beni bâyinlen tatlîk etmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan sekiz yüz mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm için bi't-terâzi dört yüz akçe ki, cem'an bin iki yüz akçe mukâbelesinde zevcim mezbûr emlâkinden dört çitme yasdık ve üç lenger ve bir orta kiçesi ve bir yemeni yasdık ve iki minder ve bir sandığımlı bâkî def' ve teslîm eyledikde ben dahi yedinden ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Bey ibn İbrahim, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Yani zimmînin, mülkünü Astiko zimmîye sattığını gösterir hüccet.

177 [36-e] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde medîne-i Üsküdar'da Gerede mahallesinde vâkı' bakkâl dükkânında sâkin bakkâl Yani veled Dimo nâm zimmî meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfi'ü's-sifr Astiko veled Yani muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkımdan olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan müşteri-i mezbûr mülkü ve bir taraftan Tanaş zimmî mülkü ve bir taraftan Papas oğlu mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve dehliz ve bir matbah ve bi'r-i ma'i ve kenîf ve bir mikdâr eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bağçeyi müstemil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Astiko zimmîye dört yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde o dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl tesellüm eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm dört yüz guruşu müşteri-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fima-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdahâlîm kalmayıp, mesfûr Astiko zimmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrif olsun dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehri Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Efendi bin, Derviş Mehmed ibn Ahmed, Mehmed bin Süleyman, Osman Efendi ibn El-Hac İbrahim, Es-Seyyid Ahmed ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Kayıkcı Ahmed Beşe ibn Mustafa.

Fatıma Hâtûn, kendisinden birkaç defa borç para alıp, daha sonra bunu ödemeyen Zeynep Hâtûn'a dava açmış, ancak Zeynep Hâtûn'un, borcunun olmadığına dâir yemîn etmesiyle davânın düştüğünü gösterir i'lâm.

178 [36-f] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Fatıma bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'atü'l-vesîka Zeyneb bint Abdullah nâm Hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem bir def'a iki guruş ve bir def'a on guruş ki, cem'an on iki guruş yedimden istikrâz etmekle hâlâ talep ederim suâl olup, alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbü'l-inkâr

müdde'iyye-i mezbûreden müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acîz ile istihlâk etmeğin fi'l-hakîka târîh-i mezbûrda müdde'iyye-i mezbûrdan istikrâz ve kabz edip, reddî lâzım on iki guruş deyni olmadığına mezbûre Zeyneb Hâtûn'a yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vakfû'l-mes'ûl halef billâhi'l-âle'l-alâ etmeğin mücebince müdde'iyye-i mezbûre Fatıma bilâ-beyyine bi-vech-i mu'ârizâdan men'-birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Ali bin Abdullah.

Evadik zımmînin mülkünü, el-Hac Mustafa'ya sattığını gösterir hüccet.

[37] 179 [37-a] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinlerinden Evadik veled Sefer zımmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde fahrû'l-akrân işbu râfi'ü'l-küttâb Tophaneli zâde el-Hac Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi tarafından ber-vech-i âti tasdîke vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan Ahmed Çelebi ibn İsmail Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kalok zımmî mülkü ve bir taraftan İpekci Evadik zımmî mülkü ve bir taraftan Artin zımmî mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hesâbi't-terbi' yüz yirmi zirâ arsa-i memlûkem üzerinde mebnî fevkânî üç bâb oda ve bir sofa ve tahtında bir bâb oda ve bir sofa ve bir matbah ve kenîf ve bir mümşâyı müştemil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile beş yüz guruşa müvekkil mümâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi'ye bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm beş yüz guruşu müvekkil mümâ-ileyh yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkil mümâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min şehri Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Osman Çelebi ibn Hızır, El-Hac Ahmed Ağa ibn Abdullah, diğer Osman Ağa ibn Abdullah, Halil Efendi ibn Hüseyin, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Ahmed'in, Kaymas nâhiyesindeki Eraman tîmârına, el-Hac İsmail'i kendine vekîl ta'yîn ettiğini gösterir hüccet.

180 [37-b] Mahmiyye-i İstanbul'da Ayasofya-i Kebîr Mahallesi sâkinlerinden Ahmed ibn Ali ibn Balcı Hüsameddin nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac İsmail bin el-Hac Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, medîne-i mezbûreye muzâfa Kaymas nâhiyesinde vâkî' Eraman tîmârı bin yüz elli üç senesi Martı ibtidâsından sene-i mezbûre Şubatı gâyetine gelince bir sene tamâmına değin tîmâr-ı mezbûr hâlâ iltizâmda olmakla sene-i mezbûrede vâkî' olan â'sâr-ı şer'iyye ve rûsûmât-ı örfiyyesini ve sâir ber-mûceb-i defter-i mahsûlâtını ahz ü kabz bâkî îsâle ve ahz ü kabz ve îsâle-i mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr el-Hac İsmail vekîli ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğimde ol dahi minvâl-i meşrûh üzere ve vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sânî min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin bin Pirî, Ali bin Abdullah, Mehmed bin Abdurrahim, Hasan Odabaşı ibn Pirî, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Mehmed Beşe'nin, sâhibi olduğu çayırın babasından kaldığını şâhitler sayesinde ispât ettiğini gösterir hüccet.

181 [37-c] Zikr-i âtî husûsun mahallinde istimâ' için bu fakîre hitâben sâdır olan fermân-ı âlîyye imtisâlen savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ İbrahim Efendi ibn Abdurrahim irsâl olunup, ol dahi medîne-i Üsküdar'a muzâfa Şile nâhiyesinde vâkî' Beyli tîmârı arâzilerinden Tîraltı Sazlar demekle a'rîf mahal-i nizâ'ın üzerine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde kasaba-i mezbûre sâkinlerinden işbu râfî'ü'l-küttâb Mehmed Beşe ibn Hasan bin Süleyman nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zikri câî çayıra vaz'-ı yedi mütehakkık olan Oruçoğlu Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında Sipâhisi İbrahim hâzır olduğu halde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, işbu akd-i meclis

olunan bir taraftan Ahmed Çelebi cayırı ve bir taraftan Celicekoğlu cayırı ve bir taraftan Dedezâde cayırı ve bir taraftan Halil Reis cayırı ile mahdûd olan cayır bin yüz yirmi yedi senesi târîhiyle müverrah işbu yedimde olan sipahi temessükü mûcebince izn-i sahib-i arz ile babam müteveffâ Hasan hâl-i huyûtunda tefevvüz ve vefâtına gelince yirmi iki sene bilâ nizâ' zabt ve tasarruf ve öşr ve resmini sâhib-i arza edâ edip, bu vechle zabt ve tasarrufunda iken târîh-i kitâbdan iki buçuk sene mukaddem babam mezbûr Hasan fevt oldukda hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan cayır intikâl-i âdî ile bâkî intikâl etmişken mezbûr Mustafa benim zabt ve tasarrufuma mûmâna'at eder suâl olunub, kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Mustafa cevâbında hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan cayıra kimesnenin zabt ve tasarrufunda olmayıp, boz hâli olmak üzere sâhib-i arzdan ben tefevvüz edip, ol vechle vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î mezbûrun babası müteveffâ-yı mezbûr Hasan'ın izn-i sâhib-i arz ile tefevvüz ve ber-vech-i muharrer zabt ve tasarruf ve öşr ve resmini sâhib-i arz edâ edip, vefâtına gelince yirmi iki sene zabt ve tasarruf eylediğini inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr ricâl-i müslimînden yine Şile kasabası sâkinlerinden Veli Beşe ibn el-Hac Himmet ve Osman Beşe ibn İbrahim nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i mezkûra hâzırân olup, eserü'l-istişhâdü's-şer'î fi'l-hakîka işbu mu'âyene olunduğu vech üzere bir taraftan Ahmed Çelebi cayırı ve bir taraftan Celicek oğlu cayırı ve bir taraftan Dedezâde cayırı ve bir taraftan Halil Reis cayırı ile mahdûd cayır işbu müdde'î-i mezbûr Mehmed Beşe'nin babası müteveffâ Hasan bin Süleyman bin Abdullah bin yüz yirmi yedi senesi târîhiyle müverrah işbu sâhib-i arz temessükü mûcebince tefevvüz edip, izn-i sâhib-i arz ile zabt ve tasarrufunda olmakla beher sene öşr ve resmini sâhib-i arz edâ edip ve içinden otunu biçdirip ve sene-i mezbûra gelince yirmi iki sene bilâ-nizâ' zabt ve tasarruf eder iken târîh-i kitâbdan iki buçuk sene mukaddem fevt oldukda hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan cayır işbu sulbî kebîr oğlu müdde'î-i mezbûr Mehmed Beşe'ye intikâl-i âdî ile intikâl eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidlerimiz şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiyye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebince ba'de'l-hükm mahal-i merkûmdan kasr-ı yedine temlîk üzere mezbûr Mustafa'ya tenbîh olunup, vâkî hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel el-Hac Şaban ve Abdullah ile meclis-i şer'a gelip, alâ-vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Molla Abdi ibn Mustafa, El-Hac Osman Ağa ibn Receb, El-Hac Hasan Ağa ibn El-Hac Mustafa, Mustafa Beşe ibn Ahmed, Mehmed Efendi ibn Ebû Bekir, Serdar Ahmed Ağa ibn Ahmed, Musa Beşe ibn Abdullah, Hüseyin Beşe ibn Ahmed, İmam Süleyman Efendi ibn Mehmed, Ahmed Efendi ibn Mehmed Efendi, Kadırcı zâde Ahmed Reis.

Halil Ağa'nın, mülkünü Zeynep Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

182 [37-d] Mahmiyye-i İstanbul'da Ayasofya-i Kebîr Mahallesi sâkinlerinden Halil Ağa ibn Fazullah nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enver ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde işbu râfî'atü'l-vesîka Zeyneb Hâtûn ibnete Abdullah'ın zevci ve tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl-i müseccel-i şer'îsi Molla İsmail bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi't-tav' iha ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik yedimde mülküm olup, medîne-i mezbûrede Torbalı Mahallesinde vâkı' bir taraftan Ümmühani usta menzili ve bir tarafımdan İvaz oĝlu menzili ve bir taraftan Şeyh oĝlu Mahmud Ağa bağçesi ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtânî iki bâb oda ve bir sofa ve bir matbah ve kenîf ve bi'r-i ma'i ve zâtı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî bir mikdâr bağçeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi cemi'-i tevâbi' ve'l-levâhik ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz elli guruşa müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hâtûn'a bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblaĝ-ı merküm yüz elli guruşu mezbûre Zeyneb Hâtûn yedinden tamâmen ve'l-kemâlen alıp, kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Rebî'i'l-evvel sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud bin Mehmed, Attar Süleyman Çelebi ibn Abdullah, Hafız İbrahim Efendi bin, Berber Abdullah bin, El-Hac Hanefî ibn Ali, Veli Bey ibn Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Hafız Mehmed Efendi'nin attar dükkânındaki eşyaları, Mehmed Efendi'ye satıp, satış bedelinin ancak bir kısmını tahsil edebilmesi, diğer kısmının ödenmesi için tenbîh edildiğini gösterir hüccet.

[38] 183 [38-a] Medîne-i Üsküdar'da Hamza Fakih Mahallesi sâkinlerinden işbu râfî'ü'l-vesîka Hafız Mehmed Efendi ibn el-Hac Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde diğer Mehmed Efendi ibn el-Hac Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, on yedi gün mukaddem Büyük İskele kurbunda attar dükkânında müste'cir-i gâib-i ani'l-meclis Dühânî Ali'den semen-i ma'lûme iştirâ edip, yedimde mülk-i müşterâm olup, derûn-ı dükkânda mevcûd iki yüz altmış dokuz vakiyye dühân ve yüz altmış dirhem büber ve yirmi sekiz dirhem afyon ve yüz altmış adet harcî lüle ve yüz otuz adet imâme ve dörd deste sicim ve kinnâb ve bir vakiyye şem'a ve beş uçkur ve doksan kermeşik ve elli kirâs ve yirmi yedi kebîr kermeşik ve on iki boyalı çubuk ve iki kermeşik telli çubuk ve on beş imâmeli boyalı çubuk ve beş dühân bıçağı ve iki kahve ibriği ve bir kantar ve bir ma'cûn tası ve bir biber değirmeni ve üç takım terâzi ve bir ayna ve iki satır ve bir temür mankal iki peşkû tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz seksen beş guruşa mezbûr Mehmed Efendi'ye bi-safkat-i vâhîde bey' ve temlîk ve teslîm edip, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz ettikten sonra seksen beş guruşunu yedinden ahz ü kabz edip, yüz guruşum bâkî kalmakla meblağ-ı bâkî-i mezbûru taleb eylediğimde edâda ta'allüm eder suâl olunup, edâya tenbîh olunmak matlûbumdur dedikte gıbbe's-suâl ve akibü'l-inkâr müdde'iyeye-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden medîne-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Said Efendi ibn Abdülgaffar ve Süleyman Çelebi ibn nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, eserü'l-istişhâdü's-şer'î fi'l-hakîka târîh-i kitâbdan on yedi gün mukaddem medîne-i mezbûre İskelesi kurbunda attâr dükkânında müste'cir olan gâib-i ani'l-meclis Dühânî Ali'den müdde'î-i mezbûr Hâfız Mehmed Efendi'nin semen-i ma'lûme iştirâ edip, mülk-i müşterâsı olup, dükkân-ı merkûmda mevcûd iki yüz altmış dokuz vakiyye dühân ve yüz altmış dirhem biber ve yirmi sekiz dirhem afyon ve yüz altmış adet harcî lüle ve yüz otuz adet imâme ve dört deste sicim ve kinnâb ve bir vakiyye şem'a ve beş uçkur ve doksan kermeşik ve elli kirâs ve yirmi yedi kermeşik ve on iki boyalı çubuk ve beş dühân bıçağı ve iki kermeşik telli çubuk ve on beş imâmeli boyalı çubuk ve iki kahve ibriği ve bir kantar ve bir ma'cûn tası ve bir biber değirmeni ve üç takım terâzi ve bir ayna ve iki satır ve bir temür mankal ve iki peşkû bi-safkat-i

vâhîde yüz seksen beş guruşa işbu mezbûr Mehmed Efendi'ye bey' ve temlik ve teslim ettikde ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ettikten sonra seksen beş gurusunu hîn-i bey'de müdde'î-i mezbûra teslim edip, bâkî yüz gurusu eşyâ-yı mezkûre semeninden mezbûr Mehmed Efendi zimmetinde hakkı bâkî kalmıştır. Biz bu husûsa ber-vech üzere şehâdet ederiz. Her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'dehu re'âyâ şerâyîtü'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcebince ba'de'l-hükm meblağ-ı bâkî-i merkûm yüz gurusunu müdde'î-i mezbûra edâya mezbûr diğeri Mehmed Efendi'ye tenbîh olunup, mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs aşere min Rebî'î'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Yağcı tâifesinden Estefan zimmînin, bağı Kolaş zimmîye sattığını gösterir hüccet.

184 [38-b] Fi'l-asl-ı vilâyet-i Anadolu'da medîne-i Ürgüb kazâsına tâbi' Seneson nâm karye sâkinlerinden olup, medîne-i Üsküdar'da yağcı tâ'ifesinden Estefan veled Melid nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râff'ü's-sifr yine karye-i mezbûre sâkinlerinden olup, medîne-i mezbûrda sâkin Kolaş veled Estori nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, karye-i mezbûre kurbunda vâkî' bir taraftan Kostantin bağı ve bir taraftan çay ve bir taraftan benim bağı ve bir taraftan kayalık ve ile mahdûd bir kıt'a mülk bağı mesfûr Kolaş'ın müstakilân mülkü olup, bağı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a da'vâ nizâ'm olmayıp, husûs-ı mezkûre müte'allıka da'vâdan mezbûr Kolaş'ın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs min şehri Rebî'î'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ahmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Kolaş zimmînin, bağı Estefan zimmîye sattığını gösterir hüccet.

185 [38-c] Fi'l-asl-ı vilâyet Anadolu'da medîne-i Ürgüb kazâsına tâbi' Seneson nâm karye sâkinlerinden olup, medîne-i Üsküdar'da müsâferet vechi üzere sâkin Kolaş

veled Estori nâm zımmî meclis-i şer'î şerîf-i enverde yine karye-i mezbûre sâkinlerinden olup, medîne-i mezbûrede yağcı tâ'ifesinden işbu râfi'ü's-sifr Estefan veled Melid nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, karye-i mezbûre kurbunda vâki' bir taraftan Gonas bağı ve bir taraftan Sofyaoğlu bağı ve bir taraftan çay ve bir taraftan Petar bağı ile mahdûd bir kıt'a mülk bağı ve derûn-ı bağda mefrûs olan eşcâr ve kürümü ve müstemilât ve sâir mersûm Estefan'ın müstakilân mülkü olup, benim kat'a alâkâ ve müdhalim olmamakla hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan bağa ve müstemilâta ve eşcâr-ı mefrûseye müte'allıka âmme-i de'âvî ve mütâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan mersûm Estefan'ın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebî'î'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, Mustafa Bey ibn Ahmed, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Nikola'yı öldürmesinden dolayı kardeşi Kostantin'in Küçük Mustafa'ya davâ açması, ancak Mustafa'nın bunu reddederek aralarında husûmet yaşanmasından sonra Mustafa'nın kan parasını vererek davâdan vazgeçildiğini gösterir hüccet.

186 [38-d] Fi'l-asl-ı vilâyet Rûm ilide Avlonya kazâsı sükkânından olup, medîne-i Üskûdar'a muzâfa Kara Mürsel nâhiyesine tâbi' Kavak İskelesi nâm mahalde taşçı odalarında müsâfîren sâkin iken katîlen hâlik olan Nikola veled Uram(?) veled Enderya nâm zımmînin li-ebeveyn er karındaşı oğlu ve hasren vârisi olduğu şer'an mütehakkık olan Kostantin veled Enderya nâm zımmî meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-vesîka Küçük Mustafa bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan yirmi dört gün mukaddem ba'de'l-mağrip müverresim maktûl-i mezbûr Nikola'yı sâkin olduğu oda içinde âlet-i cârihadan bıçak ile sol küreği altından amden darb ve cerh edip, müte'essiren hâlik olmakla bundan akdem müceb-i şer'isini talep ve da'vâ sadedinde olduğumda ol dahi bi'l-küllîyye inkâr etmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâk'a olmuş idi. El-hâletü hâzihi ben da'vâyı mezkûremden meccânen fâriğ olup, maktûl-i mezbûr Nikola'nın dem ve diyetine müte'allıka-i âmme-i de'âvîden mezbûr Küçük Mustafa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tadîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Taçcıbaşı İbrahim Ağa ibn Ahmed, Ali Çelebi ibn Mehmed, El-Hac İsmail ibn Mehmed, El-Hac Mustafa ibn Halil, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Ebû Bekir Ağa ibn Yakub Çukadar Hasan Ağa ibn Abdullah, Molla Osman bin, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Hüseyin Beşe'nin, dâmâdı İbrahim Ağa ile ortak mülkten kendine âit kısmı, kızı Emine'ye sattığını gösterir hüccet.

187 [38-e] Husûs-ı âtî'l-beyân'ın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye sâkinlerinden Hüseyin Beşe ibn Hasan nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda sulbiyye kebîre kızı işbu râfi'atü'l-vesîka Emine nâm Hâtûn'un zevci ve tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîli İbrahim Ağa ibn Durmuş nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Mehmed Ağa mülkü ve bir taraftan arsa-i hâliyâ ve bir taraftan el-Hac Salih Efendi mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilin nisfi şâyi'-i âharı dâmâdım İbrahim Ağa'nın mülkü olmakla ben menzil-i mezbûrda olan nisf-ı hisse-i şâyi'âmı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile kızım müvekkile-i mezbûre Emine'ye yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz elli guruş mutâlebesinden kızım müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nisf-ı hisse-i şâyi'âmda alâkâ ve müdhalim kalmayıp, nisf-ı menzil-i mezbûr kızım müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarıfı olsun dedikde gibbe't-tadîkü's-şer'î vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefî ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî Rebî'i'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed usta ibn Ahmed, İbrahim Bey ibn Mustafa, Ali Beşe ibn Mehmed, Feyzullah ibn El-Hac Süleyman, Mustafa Beşe ibn Ebû Bekir, Ali Beşe ibn Osman.

Hüseyin Beşe'nin, mülkünü İbrahim Ağa'ya sattığını gösterir hüccet.

[39] 188 [39-a] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf eyledikde karye-i mezbûre sâkinlerinden Hüseyin Beşe ibn Hasan nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfi'ü'l-vesîka dâmâdı İbrahim Ağa ibn Durmuş nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Mehmed Ağa mülkü ve bir taraftan arsa-i hâliya ve bir taraftan el-Hac Salih Efendi mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve bir sofa ve zâtı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi bağçe ve bi'r-i ma'i iki kenîf müstemil bir bâb mülk menzilimin nısf-ı şâyi'ânı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz elli guruşa mezbûr İbrahim Ağa'ya bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz elli guruş mutâlebesinden mezbûr İbrahim Ağa'nın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı şâyi'nden benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr İbrahim Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefî ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Rukiye Hâtûn'un, mülkünü Ömer Ağa ile kardeşi el-Hac Mehmed'e sattığını gösterir hüccet.

189 [39-b] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' İstavros Karyesinde zikri câi menzile varıp, zeyl-i vesîkada

muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikde mahmiyye-i İstanbul'da Alaca Mescid Mahallesi sâkinelerinden Rukiye bint Ali bin el-Hac Mehmed nâm Hâtûn'un zevci ve tarafından ber-vech-i âtî bey' ve kabz-ı semene vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân Abdullah Halife ibn Yusuf ve Ahmed Çelebi ibn Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Ali Ağa ibn Ahmed nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kendi tarafından asîl ve karındaşı el-Hac Mehmed Ağa tarafından tasdîke vekîli olan işbu râfi'ü'l-vesîka Ömer Ağa ibn el-Hac Ahmed nâm karındaşlar mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûre silk-i mülkünde münselik emlâkından olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan İsmail Efendi mülkü ve bir taraftan Şehîrî Mehmed Efendi ve ba'zân Bölükbaşı ve ba'zân Kocabaşoğlu Mehmed Çelebi mülkleri ve bir taraftan el-Hac Halil mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd-ı dâhiliyyede iki bâb fevkânî oda ve iki sofa ve bir bâb tahtânî oda ve bir matbah ve kenîf ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi bağçe ve havuz ve hariciyyesinde bir bâb fevkânî oda ve bir sofa ve dehliz ve tahtında bir bâb oda ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk menzilinini tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yedi yüz guruşa mezbûr Ömer Ağa ile karındaşı müvekkil-i mezbûr el-Hac Mehmed'e ale'l-iştirâkû's-seviyy bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslim eylediğimden onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yedi yüz guruşu mezbûr Ömer Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilem mezbûrenin kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, müşteriyân-ı mezbûrânın iştirâk vechi üzere mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtârân mutasarrifân olsunlar dedikde gıbbe't-tasdîkû'ş-şer'î vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefi ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 4 Rebî'i'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Abdullah Efendi ibn Yusuf, İsmail Ağa ibn Mustafa, İmâm İbrahim Efendi ibn Ahmed, Bağlıkcı Es-Seyyid Mustafa ibn Mehmed, El-Hac Ali ibn Mustafa, Es-Seyyid Ebû Bekir Çelebi ibn Mustafa, Abdullah Efendi ibn Abdurrahman, Şehîrî Mehmed Efendi ibn Ahmed, El-Hac Halil ibn İbrahim, Mehmed Beşe ibn Ali, Ahmed Beşe ibn Mustafa, Münâdî Molla Mustafa.

Yani zımmînin, ölümünden sonra bazı gayr-i menkûllerini, kendisine vasî tâ'yin ettiği Dimitraki zımmîye bir kısım gayr-i menkûllerini de Şile'de bulunan vârislerine bıraktığını gösterir hüccet.

191 [39-c] Fi'l-asl-ı vilâyet-i Rûmili'de vâkı' Günüş kazâsı nevâhisinden Şile nâm karye ahâlîsinden olup, hâlâ medîne-i Üsküdar'da sâkin bakkal tâ'ifesinden Yani veled Dimo veled Karaca Yorgi nâm zımmî meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde ber-vech-i âtî vasî muhtâr nasb ve ihtiyâr eylediği işbu râfî'ü's-sifr bakkal Dimitraki veled Peneyot nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, hâlâ ben bi'l-iktizâ maskat-i re'sim olan karye-i mezbûreye âzim olmağın eğer vakti erişip, hâlik olursam mersûm Dimitraki vasî muhtârım olup, Medîne-i mezbûrede Büyük Hamam kurbunda vâkı' Karaca dükkânı demekle ma'rûf iki bakkal dükkânı derûnunda yüz on dokuz bin akçe sermâye ve dükkân-ı merkûm ve ittisâlinde üç bâb mahzen ve bir bâb müteverrikân mülkü ve yine mahal-i merkûmda vâkı' Bostancı Ahmed dükkânı demekle şehîrî bakkal dükkânı dahi mülküm ve dükkân-ı merkûmda mevcûd altmış bin akçe sermâye ve yine medîne-i mezbûrede Kassam çeşmesi demekle arîf olan mevzi'de vâkı' bakkal dükkânı taht-ı icâremde ve dükkân-ı merkûm gediği mülküm ve yirmi bin akçe sermâye ki, min-haysil-mecmû' bir yük doksan dokuz bin akçe sermâyemi ve kalîl ve kesîr-i cem'i hukûkumu mersûm Dimitraki ma'rifet-i şer'le ahz ü kabz ve dekâkîn-i merkûmede olan sermâye-yi merkûmeyi bi'l-ihsâr vârislerim olup, mârû'z-zikr Şile karyesinde sâkinler olan zevcem Haylu bint Rezo nâm nasraniyye ile oğlum Yorgi ve kızlarım Agora ve Manola ve Kankoye ve dekâkîn ve mahzenleri dahi icâr ve hâsıl olan icârelerini dahi ahz ü kabz ve her birine îsâl ve teslîm eyleye diye vasiyet ve tenfiyete yine mesfûr Dimitraki'yi vasî muhtâr nasb ve ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâyen-bâgi edâya ta'ahhüd etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 6 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa ibn Mehmed, El-Hac Ali ibn Halil, El-Hac Mehmed ibn Abdullah, Mustafa Ağa ibn Hasan, Mehmed Ağa ibn El-Hac Mustafa, El-Hac Süleyman Osman Beşe ibn Musa.

Vefât etmiş olan Melik zimmînin, mirâsını eşi Evadik ve halası Köher'e bırakması, ancak bunların daha önce mirâstan istifâde ettiğini gösterir hüccet.

191 [39-d] Medîne-i Üsküdar'da Yeni Mahalle sâkinelerinden iken bundan akdem hâlîke olan Melik bint Osiye nâm nasraniyyenin verâseti zevc-i metrûku Evadik veled Kirkor nâm zimmî ile emmesi Köher bint Kirkor nâm nasraniyyeye münhasır olduğu şer'an tahakkukundan sonra zâtı Artin veled Karabet ve Kazer veled Avanos nâm zimmîler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Köher nâm nasraniyye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde tereke hâlîke-i mezbûreye bi'l-verâse vaz'-ı yedi mütehakkık olan zevc-i mezbûr işbu râfî'ü's-sifr Evadik nâm Ermenî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, hâlîke-i mezbûrenin ve terekesinden benim hisse-i irsiyyeme isâbet edip, kırk guruşu zevci mezbûr bâkî def' ve teslîm ettikde ben dahi bi't-tamâm ahz ve istifâ eyledim. Ba'de'l-yevm hâlîke-i mezbûrenin kalîl ve kesîr sâir terekesine müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân-ı muhâsemâtdan mezbûr Evadik zimmetinin zimmetini ibrâ-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 9 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn İsmail, Ali Çelebi ibn Mehmed, Molla Mehmed ibn El-Hac Ahmed, El-Hac Mehmed ibn El-Hac Abdullah, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Celeb tâ'ifesinden Hüseyin'in kayıp olmasından dolayı, mevcût hayvanlara bir kassamın vâsi tâ'yin edilmesi lüzûmundan dolayı Hüseyin'in oğlu Abdullah'ın buna tâ'yin edildiğini gösterir hüccet.

192 [39-e] Fi'l-asl-ı Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Bulgurlu Karyesi sâkinlerinden Celeb tâ'ifesinden olup, bundan akdem gıybet münkatî' ile gâib olup, hayâtı ve memâtı ma'lûm olmayıp, Hüseyin bin Abdullah bin Abdurrahman'ın gerek karye-i mezbûrede ve gerek vilâyet-i Rûm ilide Seru kasâbasında olan hayvanâtını ahz ü kabz ve hıfza bir vasî kassâm nasb ve ta'yîn oluncak li-ebed olmağın vesâyet-i uhdesinden gelmeye kâdir idi ki, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla müte'ayyin olan gâib-i mezbûrun sulbî kebîr oğlu işbu râfî'ü'l-vesîka Abdullah Beşe nâm kimesneyi hâkim-i mevkî' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri ber-vech-i muharrer vasî ve kassam nasb ve ta'yîn buyurduklarında mezbûr Abdullah Beşe dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl

ve mirâsımızı kemâyen-bâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 şehri Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Abdülmennan Efendi ibn Abdülgaffar, El-Hac Mustafa ibn Halil, Cebecizâde Ali, Ahmed Beşe ibn El-Hac Ramazan, Mehmed Beşe ibn Ahmed.

Celeb tâ'ifesinden Hüseyin Beşe'nin vefâtından sonra mirâsı eşi ve oğullarına kalmış, bu mirastan, Hüseyin Beşe'nin bakıp koruduğu hayvanların asıl sâhibi el-Hac Mustafa'dan bunları almak için Abdullah Beşe'yi vekîl ta'yîn ettiklerini gösterir hüccet.

[40] 193 [40-a] Fi'l-asl-ı Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Bulgurlu Karyesi sâkinlerinden olup, Celeb tâ'ifesinden iken târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem vilâyet-i Rûm ilinde Selvi kazâsında Remlona bâzârında sagîr-i iştirâk için gidip, Selvi kazâsında fevt olan Hüseyin ibn Abdullah ibn Abdurrahman'ın verâseti zikr olunan Bulgurlu karyesinde sâkine zevce-i menkûhesi Fatıma bint Ali ibn Abdullah nâm Hâtûn'a ve sulbî kebîr oğulları Abdullah Beşe ve Süleyman nâm kimesnelere münhasır olup, mezbûrundan gayrî vâris ve terekesine müstehâk-ı âhar olmadığı ahâlî-i karyeden el-Hac Ali ibn el-Hac Hasan ibn Zülfikar ve el-Hac Ali ibn İvaz ve Hasan Beşe ibn Mahmud ve el-Hac Mustafa ibn Mehmed ve Mustafa ibn Veli nâm kimesneler şehâdetleriyle mütehakkık olduktan sonra zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan zevce-i mezbûre Fatıma Hâtûn ile mezbûr Süleyman'dan her biri meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfî'ü'l-vesîka mezbûr Abdullah Beşe mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, zikr-i mezbûrundan Selvi kasabasında zâbit Hüseyin Ağa ma'rifet-i şer'le ahz ü kabz eylediği otuz re's karasığır müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in mülkü ve kırk üç manda ve on dokuz karasığır inekler ve iki bargîr hâzır-ı bi'l-meclis el-Hac Mustafa Ağa ibn Halil'in mülkü olup, lâkin müverresemiz müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in bâlâda mezkûr otuz re's karasığır ineklerinden hisse-i irsiyye kızı vâz'ü'l-yed olanlardan talep ve da'vâ ve ahz ü kabza ve bize îsâle ve ahz ü kabz ve îsâle mütevakkıf olduğu umûrumuzun küllîsine tarafımızdan mezbûr Abdullah Beşe vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâyen-bâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi dediklerinde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşere min şehri Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Eşi Rukiye Hâtûn'a ait olan mülkü, kendi parasıyla yaptırdığını söyleyen Mehmed Ağa'nın, bunun masrafının ne kadar tuttuğunu mimârlara keşfettirmesi ve eşi Rukiye'nin de bunu doğruladığını gösterir hüccet.

194 [40-b] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde keşf terkîmü'l-iltimâs olunmağın savb-ı şer' den me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed Mi'mâr Ağa hulefâsından bâ-fermân-ı âlî ta'yîn buyurulan usta Şaban Halife ibn Mahmud ve İbrahim Halife ibn Süleyman ve sâir ebniyye ve sukûf-ı ahvâline vukûf-ı tâmmı olan bi-garez-i müslimîn ile medîne-i Üsküdar'a tâbi' İstavros karyesinde zikr-i câ'i münâza'un-fih olan birbirine muttasıl iki bâb menzilin üzerine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinlerinden işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâlâ zevcesi olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Rukiye bint el-Hac Mustafa nâm Hâtûn mahzarında takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip, işbu akd-i meclis-i şer' olunan iki taraftan Abdülkadir Efendi menzili ve bir taraftan tarîk-i hass ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd menzilin ma'lûmü'l-mikdâr arsa ve bağçesiyle zevcem mezbûrenin yedinde mülk ve hakkı olup, lâkin işbu mu'âyene ve müşâhede olunan menzili bi'l-külliyeye harâb ve münhadim oldukda târîh-i kitâbdan on üç sene mukaddem asl-ı menzilin ba'dehu ittisâlinde olup, yine târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem arsa-i sarfa üzerine zevcem mezbûrenin emriyle bi-şarti'r-rücû' kendi mâlımdan müceddeden binâ eylediğim ecilden zevcem mezbûre Rukiye'den suâl olunup, mikdâr-ı masrûfum tahmîn-i sahîh ile tahmîn ve takvîm ve yedime hüccet-i şer'iyeye i'tâ olunmak murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Rukiye cevâbında fi'l-hakîka ber-vech-i muharrer emrini mu'terefe oldukdan sonra mi'mârân-ı mezbûrân menzilin merkûmunu arsadan mâ'adâ zevci mezbûr Mehmed'in idiği ebniyye-i mevcûdeyi ba'de'l-mesâha im'ânen nazar ve tahmîn-i sahîh ile tahmîn ettiklerinde fi'l-vâkı' işbu mu'âyene ve müşâhede olunan menzilin aslında enkâz-ı mevcûdesi olan on bir bin yedi yüz on akçeden mâ'adâ mezbûr Mehmed'in menzileyn-i merkûmeyne kendi mâlından bir yük üç bin üç yüz akçe masrafı zâhir olup, noksan ile olmaz deyü mi'mârân-ı mezbûrân ihbâr ve ebniyye-i meskûfe ahvâline vukûf-ı tâmmı olan bi-garez-i müslimîn dahi ecmâ' ve ittifâk ettiklerini Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Abdullah Çelebi ve Muhzır Mehmed ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve takrîr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac İsmail Efendi ibn Derviş, El-Hac Mehmed ibn Mahmud, El-Hac Halil ibn İbrahim, İbrahim Halil ibn İbrahim, İbrahim Odabaşı bin, Mustafa bin İbrahim Veli Beşe ibn Receb.

Ümmü Gülsüm Hâtûn'un Durbâlideki mülkünü İbrahim Beşe'ye rehin verip, rehniyet sona erdikten sonra diğer İbrahim Ağa'ya sattığını gösterir hüccet.

195 [40-c] Mahmiyye-i İstanbul'da Mahmud Paşa mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Halil Ağa ibn Mehmed ve Mehmed Beşe ibn İbrahim nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmü Gülsüm bint Ahmed nam Hâtûn medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-küttâb İbrahim Ağa ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik yedimde mülküm olup, medîne-i mezbûre mahallâtında Torbalı Mahallesinde vâkı' etrâf-ı erba'adan el-Hac Mehmed veresesi ve İshak Beşe bağçesi ve Hüseyin Bey mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî üç bâb oda ve tahtânî iki oda ve bi'r-i ma'î ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi hâvî bir mikdâr bağçeyi müştemil bir bâb harâb mülk menzilimi işbu hâzır-ı bi'l-meclis diğer İbrahim Beşe ibn Abdullah nâm kimesneye yüz yirmi guruşa rehin olmakla rehniyyetten ba'de'l-fekk bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhikk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz kırk beş guruşa mezbûr İbrahim Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz kırk beş guruşu mezbûr İbrahim Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr İbrahim Ağa'nın mülk-i müştêrâsı ve hakk-ı sarfî oluşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 7 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Halil Ağa ibn Mehmed, Mehmed Beşe ibn Ahmed, İsmail Beşe ibn Mehmed, Ali Çelebi ibn Mehmed, Hasan Beşe ibn Ali, Hüseyin Beşe ibn Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Atike Hâtûn'un, Mescid-i Şerîf vakfına olan borcunu ödemek için ipotek verdiği mülkünü, çocuklarının müzâyede ile kıymetinin üzerinde satıp, vakfa olan borcu ödeyip, fazlasını kendilerinin aldığını gösterir hüccet.

196 [40-d] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Cafer Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Emin Çelebi ibn Mustafa ile zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Saliha bint el-mezbûr Mustafa nâm karındaşlar meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hac İbrahim Ağa ibn el-Hac Ahmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem müte'âkiben fevt olan babamız Mustafa Ağa ve vâlidemiz Atike nâm zevcânın istiglâl hücceti mantûkunca mahalle-i mezbûre mescid-i şerîfi vakfına iki yüz elli guruş deyni olduğu şer'an sâbit ve edâsına hükm-i şer'îmi lâ-hakk olup, i'lâm mücebince fermân-ı âlî sâdır olmuş idi. El-hâletü hâzihi mahkûmiyye olan iki yüz elli guruşu edâ eylemek için mahalle-i mezbûrede vâkî' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk menzilizimizi ba'de'l-müzâyede semen misliyle âhara bey' ve kabz semene ve semeninden vakf-ı mezbûre olan deyn-i merkûmu edâya ve fazla kalırsa bize îsâle ve ahz ü kabz ve îsâl-i mütevakıf olduğu umûrumuzun küllisine küllemâ uzletin fânit vekîli mazmûnu üzere azl ve in'izâlden masûne vekâlet-i devriyye ile tarafımızdan mezbûr el-Hac İbrahim Ağa'ya vekîl nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğimizde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâyen-bâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi dediklerinde gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 4 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Beşe ibn Osman, El-Hac Abdülkerim ibn El-Hac Mustafa, Nalband Ali ibn Mustafa, Osman Ağa ibn El-Hac Mehmed, Ali Beşe ibn Osman, Mehmed Beşe ibn Mahmud, Abdullah Çelebi ibn İbrahim, Ahmed Beşe ibn Abdullah.

Âîşe'ye bakan Abdülkadir Beşe'nin, daha sonra Âîşe'yi Musa Beşe'ye teslim ettiğini gösterir hüccet.

197 [40-e] Mahrûse-i Galata'ya muzâfa kasaba-i Tophane sâkinlerinden Abdülkadir Beşe ibn Mustafa nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfi'ü'l-vesîka Musa Beşe ibn Halil nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, işbu hâzîrâten bi'l-meclis Âîşe bint Ahmed nâm sagîrenin ben ümmîsi ve

veli-i akrâba olduğuma binâen târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem sagîre-i mezbûreyi terbiye ve emsâkın ve infâk eylemek üzere mezbûr Musa Beşe'ye teslîm eylemiş idim. El-hâletü hâzihi hâlâ ben sagîre-i mezbûreyi kendim hıfz ve terbiye murâd etmekle sagîre-i mezbûre Âîşe'yi işbu meclis-i şer' de bâkî teslîm eyledikde ben dahi sagîre-i mezbûreyi ahz ü kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 9 Rebî'i'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mustafa Bey ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Mustafa Efendi'nin, mülkünü Ömer Efendi'ye sattığını gösterir hüccet.

[41] 198 [41-a] Sâbikâ mahrûse-i Edirne kâdısı olan umdetü'l-mevâlî'l-'izâm zübde[...] el-fihâm gurrete habibeynü's-sadât-ı mûkimü ikûmü's-sa'âdât-ı şerîfü'n-neseb-i münîfü'l-hasebü'l-mütehallikû bi'l-ahlâki'l-hasene ve'l-müteellifü bi'l-etvârü'l-müstahsene faziletlü sa'âdetlü es-Seyyid Mehmed Said Efendi mahallü'l-merhûm el-mebrûr şeyhü'l-islâm Mirzâzâde eş-Şeyh Mehmed Efendi Hazretleri taraf-ı bâhirü'ş-şerîflerinden ber-vech-i âtî tasdîke tevkîl buyurdıkları Mustafa Çelebi ibn Abdurrahim ve Halil Çelebi ibn Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle Kethüdâları fahrü'l-kuzzâtü'l-kirâm Ömer Efendi ibn Mustafa Bey vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olduktan sonra medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi ahâlîsinden fahrü'l-kuzzâtü'l-kirâm Mustafa Efendi ibn Hasan meclis-i şer'-i hatîrda vekîl-i mûmâ-ileyh Ömer Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, silk-i mülkümde münselik emlakimden medîne-i mezbûre hâricinde bağlar hudûdu dâhilinde vâkî lede'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a bağımın müvekkil-i müşârün-ileyh hazretlerinin köşklerine muttasıl olan mahalden bir dönüm bağımı ifrâz ve alâmât-ı fâsıla vaz' eylediğimden sonra bey'-i bât sahîh-i şer'î ile altmış guruşa müvekkil-i müşârün-ileyh hazretlerine bey' ve temlik ve teslîm eylediğimden ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl buyurdıklarından sonra semen olan meblağ-ı merkûm altmış guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm müferrez olan bir dönüm mahalde benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkil-i müşârün-ileyh hazretlerinin mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 Rebî'i'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, diğeri Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed, Mustafa Efendi ibn Hasan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mehmed Ağa ibn Ahmed, Halil Çelebi ibn Mehmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed.

El-Hac Mahmud Ağa'nın mülkünü Mustafa Efendi'ye sattığını gösterir hüccet.

199 [41-b] Medîne-i Üsküdar'da Tenbel el-Hac Mehmed Mahallesi sâkinlerinden el-Hac Mahmud Ağa ibn Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde umdetü'l-kuzzât el-kirâm işbu râfî'ü'l-küttâb Mustafa Efendi ibn Hasan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik emlakımdan olup, medîne-i mezbûre hâricinde bağlar hudûdu dâhilinde merhûm Abdullah Ağa toprağında vâkı' iki taraftan sa'âdetlü faziletlü es-Seyyid Mehmed Said Efendi Hazretleri bağı ve bir taraftan Karakaş Ali bağı ve bir taraftan tarîk-i âmm ve tarîk-i hass ile mahdûd birbirine muttasıl tahmînen on sekiz dönüm iki kıt'a kürümü mülk bağımlı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'ye iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan on sekiz dönüm bağda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'nin mülk-i müşterâsı hakk-ı sarfî olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Efendi ibn Mustafa, Mustafa Çelebi ibn Abdurrahim, Halil Çelebi ibn Mehmed, Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Ahmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Mustafa Efendi'nin mülkünü Ömer Efendi'ye sattığını gösterir hüccet.

200 [41-c] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Efendi ibn Hasan nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde fahrü'l-kuzzât el-kirâm işbu sâhibü'l-küttâb Ömer Efendi ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında bi't-tav' iha ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip, bey' ve âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn yedimde mülküm olup, medîne-i mezbûre hâricinde merhûm Abdullah Ağa toprağında vâkı' iki

tarafdan sa'âdetlü faziletlü es-Seyyid Mehmed Said Efendi Hazretleri bağı ve bir taraftan Berber Ahmed bağı ve bir taraftan tarîk-i hass ile mahdûd tahmînen beş dönüm bir kıt'a kürümü mülk bağımlı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz on guruşa mezbûr Ömer Efendi'ye bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz on guruşu müşterî-i mezbûr Ömer Efendi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim Ba'de'l-yevm bağı mahdûd-ı mezkûrda kat'a benim alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Ömer Efendi'nin mülk-i müşterâsı hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 7 Rebî'î'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi ibn Abdurrahman, Halil Çelebi ibn Mehmed, Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Ahmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Ali Efendi'nin, câriyesi Hüsni Şah'ı azât ettiğini gösterir hüccet.

201 [41-d] Mahrûse-i Galata'ya muzâfa kasaba-i Tophane'de Kayataş nâm mahalde Avniye Mahallesi ahâlîsinden fahrü'l-kuzzât el-kirâm Ali Efendi ibn Hüseyin medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, câriye-i memlûkem olan orta boylu açık kaşlı acemiyeü'l-asl Hüsni Şah câriyemi Hasbetullah Te'âlâ cemî'-i mâlından tahrîr ve itâk eyledim. Ba'de'l-yevm bâkî kalmayıp, sâir hârâir asliyyet zümresine ilhâk ve idrâc eylediğim ecilden takrîrim tescîl ve kıbel-i şer'den hüccet-i tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde vâkı' hâlî hıfzâtü'l-makâl ketb olundu.

Fî 13 Rebî'î'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Efendi bin, Ömer bin, Mehmed Efendi bin, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mehmed Bey ibn Ahmed.

Bıçakçı İbrahim Beşe'nin, Hatice Hâtûn'un evine sebepsiz bir şekilde gelip, rahatsız etmesi, ancak bunu tekrarlamayacağını taahhüt ettiğini gösterir hüccet.

202 [41-e] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Ali Efendi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Hasan bin Ramazan ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfî'atü'l-vesîka Hadice bint Hasan nâm Hâtûn meclis-i şer'-i enverde medîne-i mezbûrede At Bâzârı kurbunda Bıçakçı İbrahim Beşe ibn Ali nâm

kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr İbrahim Beşe târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem kabîl-i işâde bi-gayr-i vech kapıma gelip, hilâf-ı şer'-i itâle ve bâkî âr-i lâ-hakk olmuşdur diye da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında hakkım olmakla taleb için kapısına vardım, hilâf-ı şer'-i itâle eylediğini inkâr etmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkî' olmuş idi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, ben da'vâ-yı mezkûremden meccânen fâriğa olup, mezbûru afv eylediğimde mezbûr İbrahim Beşe dahi fimâ-ba'd kendi hâlinde olup, hilâf-ı şer'-i şerîf-i mezbûreye ta'arruz etmemek üzere ta'ahhüd ve iltizâm ve ber-vech-i muharrer mezbûrun nefesine ve hîn-i mutâlebede ihzârına Canbaz Süleyman Beşe ibn Osman nâm kimesne kefil olmağın mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 Rebî'î'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mustafa Bey ibn Halil, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Yusuf Efendi'nin, mülkünü es-Seyyid Mehmed Ağa'ya sattığını gösterir hüccet.

203 [41-f] Mahmiyye-i İstanbul'da Kalender Hâne Mahallesi sâkinlerinden Mizân Harir Kâtibi olan el-Hac Mehmed Efendi ibn Mehmed nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-küttâb es-Seyyid Mehmed Ağa ibn Mustafa nâm kimesne tarafeynden ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olduğu Osman Efendi ibn Mahmud ve diğeri Osman Çelebi ibn Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Yusuf Efendi ibn Ebû Bekir mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik emlakımdan olup, medîne-i mezbûre mahallâtında Cami'-i Kebîr Mahallesinde Kasım Ağa çeşmesi kurbunda vâkî' bir taraftan Sermekeş Mehmed Çelebi ve bir taraftan Evliyâ İsmail Ağa mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kepenk terzi ve bir kepenk attar ve bir kepenk berber ve kepenk kahveci ve bir kepenk dutcu ve bir kepenk çörekci fırını ve artlarında olan zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî bağçeyi müstemil birbirine muttasıl altı kıt'a mülk dükkânları bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide sekiz yüz otuz bir guruşa müvekkil mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Ağa'ya bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i iştirâ ve

tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı marû'z-zikr sekiz yüz otuz bir guruşu müşterî-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd zikirleri mürûr eden dükkânlarda ve gerek bağçede benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağanın mülk-i müşterâsı va hakk-ı sarfidir. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 13 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hasan ibn Mustafa, El-Hac Ali ibn İbrahim, El-Hac Mehmed Bey ibn Abdullah, Osman Çelebi ibn Abdullah, diğeri Osman ibn Halil, Veli Çelebi ibn Mehmed, Osman Efendi ibn Mehmed.

Havva Hâtûn'un, mülkünü Süleyman Çelebi'ye sattığını gösterir hüccet.

[42] 204 [42-a] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden Havva bint el-Hac İbrahim nâm Hâtûn'un zevci ve tarafından ber-vech-i âtî ikrâra vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifetü'ş-şer'iyye ârifân olan mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Berber Mehmed Çelebi ibn Süleyman ve Tenbel el-Hac Mehmed Mahallesinden Hüseyin Odabaşı ibn İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Yusuf bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Süleyman Çelebi ibn İbrahim nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, zevcem müvekkilem mezbûre Havva akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkünde münselik emlakinden olup, sâlifü'z-zikr Hâce Hâtûn Mahallesinde vâkı' bir taraftan Şem'hâne ve bir taraftan müvekkilem mezbûrenin âhar mülkü ve bir taraftan es-Seyyid el-Hac Ömer mülkü ve bir taraftan tarîk-i hass ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtânî ve bir bâb oda ve bir matbah ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menziline bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhıkk ve keffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz otuz sekiz guruşa mezbûr Süleyman Çelebi'ye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz otuz sekiz guruşu müşterî-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledi. Ba'de'l-yevm zevcem müvekkile-i mezbûre Havva'nın menzil-i mahdûd-ı mezkûrda kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, mezbûr Süleyman Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ

ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 Rebî'i'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Bostanî Mahmud Bey ibn Ali, Bostanî Mehmed Ağa ibn Abdullah, Şükûfeci Hüseyin Ağa, Kireşci İbrahim Ağa, Veli Ağa ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Efendi ibn Ahmed.

Süleyman Çelebi'nin, mülkünü eşi Ümmetullah Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

205 [42-b] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden Süleyman Çelebi ibn İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ zevcesi işbu râfî'atü'l-vesîka Ümmetullah bint el-Hac İbrahim nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl sâbitü'l-vekâlesi Hüseyin Odabaşı ibn İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik yedimde mülküm olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Şem'hâne ve bir taraftan Havva Hâtûn mülkü ve bir taraftan es-Seyyid el-Hac Ömer mülkü ve bir taraftan tarîk-i hass ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtânî bir oda ve bir matbah ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk menzilimin nısf-ı şâyi'ni tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz on dokuz guruşa zevcem müvekkile-i mezbûre Ümmetullah Hâtûn'a bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz on dokuz guruşunu zevcem müvekkile-i mezbûre Ümmetullah yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd nısf-ı menzil-i mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, zevcem mezbûre Ümmetullah'ın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 Rebî'i'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Manik zimmînin, mülkünü Ahmed Çelebi'ye sattığını gösterir hüccet.

206 [42-c] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Mahallesi sâkinlerinden Manik veled Artin nâm Ermenî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde fahrü'l-akrân işbu râfî'ü'l-vesîka

Tophânelizâde el-Hac Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi nâm kimesne tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîli Ahmed Çelebi ibn İsmail nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkî' bir taraftan Çalık Panos mülkü ve bir taraftan Maridiros derzi mülkü ve bir taraftan Bâzargân oĝlu mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbî'i altı yüz elli zirâ' arsa babam Artin ve anam Karine nâm zevcândan bâkî mevrûs olmakla arsa-i mezkûre üzerine bâyinen ihdâs eylediĝim iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve dehliz ve tahtânî bir bâb oda ve bir sofa ve dehliz ve kenîf ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî baĝçe ve tarîk-i âmm cânibinde tûlen on zirâ' ve arzen iki zirâ' mülk arsamı dahi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide beş yüz guruşa müvekkil-i mümâ-ileyhe bey' ve temlîk ve teslîm eylediĝimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlîk ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblaĝ-ı merkûm beş yüz guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda ve müştemilâtta ve baĝçede ve arsa-i merkûmede benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkil-i mümâ-ileyhin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikte ĝıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 13 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, diĝer Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan.

Ölmüş olan Simone zimmînin kızı ve erkek kardeşi'ne kalan mirâsından erkek kardeşi Evanos'un kendi hissesini diĝer vâris Nevsek'e sattıĝını gösterir hüccet.

207 [42-d] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbî' Kadı Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûrda sâkine iken bundan akdem hâlike olan Simone bint Kirakos veled Darok nâm nasraniyyenin verâseti sadriyye kebîre kızı Nevsek bint Kirkor nâm nasraniyyeye ve li-ebeveyn er karındaşı Evanos nâm zimmîye münhasıra ve tashîh meselesi iki sehmden olup, her birine birer

sehm isâbeti şer'an tahakkukundan sonra mezbûr Evanos meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda tereke hâlike-i mezbûreye bi'l-verâse vâz'ü'l-yed olan işbu râfi'atü's-sıfır kızı mezbûre Nevsek nasraniyye muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, hâlike-i mezbûrenin terekesini bi't-terâzî beynimizde tahrîr ve defter ve benim nısf-ı hisseme iki yüz altı buçuk guruş isâbet ve intikâl etmekle medîne-i mezbûrede Reis Mahallesinde vâkı' etrâf-ı erba'adan Abraham ve Gül oğlu ve Bakçıvan Manik oğlu mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştamil mülk menzilin nısf-ı şâyi'i benim mülküm ve nısf-ı şâyi' âharı hâlike-i mezbûrenin ilâ zımn-ı hâlike mülkü olup, ba'de'l-helâk münâzafa benim ile (...?) mezbûreye mevrûs olmuş idi. El-hâletü hâzihi mezbûre Nevsek'e menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan rub'-ı hisse-i şâyi'asını bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bâkî kırk altı buçuk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm ettikde ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm kırk altı buçuk guruşu bâlâda mezkûr iki yüz altı buçuk guruş hakkım kırk altı buçuk guruşuna mahsûb ve takâs eylediğimde ol dahi mukâsa ve kabûl etmekle bâkî kalan yüz altmış guruş hakkım mukâbelesinde ber-mûceb-i defter-i müfredât eşyâ-yı ma'lûme bâkî def' ve teslîm ettikde ben dahi bi't-tamâm ahz ü kabz idüp, bâlâda mezkûr olan iki yüz altı buçuk guruş hakkı ber-vech-i muharrer ahz ve istifâ eyledim. Ba'de'l-yevm hâlike-i mezbûrenin kalîl ve kesîr cem'-i terekesine müte'allıka-i mezbûre Nevsek ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb kat'a da'vâ ve husûmetim kalmayıp, tereke hâlike-i mezbûreye müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan mezbûre Nevsek'in zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi husûs-ı mezkûre müte'allıka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan benim zimmetim ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefî ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 Rebî'i'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ahmed Efendi ibn El-Hac Mehmed, İmâm Hasan Efendi ibn Mehmed, Subaşı El-Hac Hasan ibn Ali, Mustafa bin Ali, Kayıkcı Ahmed Beşe ibn Ali, Hamâmcı Hüseyin Çelebi ibn Ali.

Hüseyin'in, kölesi Ali'yi azât edip, üzerinde herhangi bir hakkının kalmadığını gösterir hüccet.

208 [42-e] Fi'l-asl-ı vilâyet-i Anadolu'da Erzurum ahâlîsinden Mollazâde demekle Şehîrî Mehmed Ağa ibn Eyyüb bin Abdullah nâm kimesne tarafından ber-vech-i âtî ikrâra vekîl olduğu yine Erzurum ahâlîsinden olup, medîne-i Üsküdar'da müsâferen sâkin Ömer Ağa ibn Hüseyin ve Hüseyin Ağa ibn Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan Hüseyin bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda müvekkil-i mezbûre rikkat-i mu'teref olan açık kaşlı elâ gözlü acemü'l-asl müslimü'l-mille bâ'is-i hazel-küttâb Ali bin Abdullah nâm şabb-ı emred muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mezbûr Mehmed Ağa Hasbetullahü Te'âlâ mezbûr Ali'yi cem'î mâlından tahrîr ve i'tâk edip, harâir-i asleyn-i zümresine ilhâk ve idrâc eyledi. Ba'de'l-yevm müvekkil-i mezbûr Mehmed'in merkûm Ali üzerinde hakk-ı velâdan gayrî hakkı kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 13 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Mekkârî tâ'ifesinden davar sâhiplerinin, İnan elçisi tarafından kirâlanacak davarların ücretlerini kendilerine mübâşir ta'yîn ettikleri Abdullah Ağa'ya verilmesi konusunda anlaştıklarını gösterir hüccet.

[43] 209 [43-a] Mekkârî tâ'ifesinden medîne-i Üsküdar'da sâkin yirmi yedi re's davar sâhibi el-Hac Hüccaz ibn Ahmed ve yine yirmi yedi re's davar sâhibi el-Hac Mehmed bin Kasım ve yine yirmi yedi re's davar sâhibi Kör İsmail ibn Hüseyin ve dokuz re's davar sâhibi Kör İbrahim bin Abdullah nâm mekkârîler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ İnan elçisi üzerine mihmândâr ta'yîn buyurulan kıdvetü'l-emâcide ve'l-ayân dergâh-ı âlî kapucubaşlarından izzetlü sa'âdetlü Derviş Mehmed Ağa Hazretleri taraflarından tasdîke vekîlleri olan fahrü'l-akrân Abdullah Ağa mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, elçi mümâ-ileyh Kars'a dâhil oluncaya değin beher re's otuz birer guruşa olmak üzere doksan re's davar istîcâr ve davarların ücreti olan iki bin yedi yüz doksan guruşu mihmândâr-ı mümâ-ileyh taraf-ı devlet-i aliyyeden ahz ü kabz edip, nisfi olan bin üç yüz seksen beş guruşunu hâlâ üzerimize mübâşir ta'yîn buyurulan

sâbıkâ devlet-i aliyyede sâbıkâ Ser Odabaşı olan umdetü'l-akrân Mustafa Ağa ma'rifeti ve mübâşeretiyle bi-kaddi'l-muhassas ahz ü kabz nısfını dahi ba'dehhu edâyü'l-hademe Kars'da bize mihmândâr-ı mûmâ-ileyhe teslîm eylemek üzere ta'ahhüd ve iltizâm ettikde bizler dahi ber-vech-i muharrer râzı olduk dediklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 14 Rebî'î'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Muhzır Baş Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman bin Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Fatima Hâtûn'un, eşi Mehmed'den aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrıldığını gösterir hüccet.

210 [43-b] Fi'l-asl-ı vilâyet-i Anadolu'da Engüri kasabası sâkinlerinden olup, medîne-i Üsküdar'da müsâferet vechi üzere sâkine ve zâtı İbrahim bin Kasım ve Ali bin Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatima bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Mehmed bin Şaban nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mehmed zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccelemden fâriğa olup, nakafa iddet-i ma'lûmem üzerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 17 Rebî'î'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim bin Kasım, Abdullah bin Mehmed, Ali bin Mehmed, Ali Beşe ibn Mustafa İmam Abdurrahman Efendi ibn Ali, Ömer Efendi ibn Ali, Veli Bey ibn Mehmed.

Hatice Hâtûn'un, mülkünü dâmâdı Abdurrahman Çelebi'ye satıp, harab halde bulunan bağını ise, yine dâmâdına kendisini ölene kadar görüp gözetmek şartıyla verdiğini gösterir hüccet.

211 [43-c] Medîne-i Üsküdar'a muzâfa Kara Mürsel kasabasında Câmî'-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn

ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hadice bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda öki dâmâdi olup, kasaba-i mezbûre sükkânından işbu râfi'ü'l-vesîka Abdurrahman Ağa ibn Hasan nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem sâlifü'z-zikr Câmî'-i Cedîd Mahallesiinde vâkı' iki taraftan Abdullah Çelebi mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve kilâr ve hayat ve tahtında âhûr ve kırk ve bi'r-i ma'i ve havluyu müştamil mülk menzilde olan nısf-ı şâyi'âmı bâ-hüccet-i şer'iyeye yüz altmış guruşa ve yine kasaba-i mezbûre hâricinde Düzmişe demekle ma'rûf mevzi'de vâkı' bir taraftan Ramazan Beşe ve bir taraftan ve bir taraftan Deli Mehmed ve bir taraftan Uzun Hasan ve bir taraftan Gümrükcü oğlu Ahmed bağları ve ba'zân tarîk-i hass ile mahdûd bir kıt'a harâb bağımı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle yetmiş guruşa bâ-hüccet-i şer'iyeye bey' ve temlîk ve teslîm ve menzil-i merkûm semeninden olmak üzere mukaddemâ kırk guruş ahz ü kabz etmiş idim. Lâkin nısf-ı menzil-i merkûm ile bağ-ı merkûmu bey' ve eder oldukda beni ölünceye dek görüp, görmemek şartıyla bey' ve teslîm etmişidim diye bundan akdem taleb ve da'vâ sadedinde olmuş idim. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, beni da'vâ-yı mezkûremden mezbûr Abdurrahman Ağa ile on altı guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan on altı guruşu mezbûr Abdurrahman Ağa yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd nısf-ı menzil-i mezbûre bağ-ı mahdûd-ı mezkûre ve kıymetlerine müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan mezbûr Abdurrahman Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 16 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Altı Bayrak El-Hac Abdullah, Sürmecî oğlu Es-Seyyid Mehmed Çelebi, Kayıkcı Tobal Ali bin, Kayıkcı Köle Mehmed bin, Osmanoğlu Mehmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed.

Havva Hâtûn'un, eşi Mehmed Beşe'den aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrıldığını gösterir hüccet.

212 [43-d] Medîne-i Üsküdar'da Mehmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Havva bint Ebû Bekir nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka

Mehmed Beşe ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mehmed Beşe zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm muhâla'a sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-hüvel-vak' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mehmed ibn Şaban, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Mehmed, El-Hac Mustafa ibn Abdullah, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Havva Hâtûn'un, mülkünü eşi Yusuf Çelebi'ye olan borcuna karşılık takas ettiklerini gösterir hüccet.

213 [43-e] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinelerinden Havva bint el-Hac İbrahim bin Ahmed nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifetü's-şer'iyeye ârifân mahalle-i mezbûre sakinlerinden İbrahim Çelebi ibn Mehmed ve Mahmud Beşe ibn el-Hac Ahmed ve Eski Mehmed Beşe ibn Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle muhzır-ı hacede şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan Hüseyin Çelebi ibn el-Hac Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda müvekkile-i mezbûrenin hâlâ zevci işbu râfi'ü'l-vesîka Yusuf Çelebi ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn müvekkilem mezbûre Havva silk-i mülkünde münselik emlâkinden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Hüseyin Ağa bağçesi ve bir taraftan el-Hac Ömer menzili ve bir taraftan müvekkilem mezbûrenin âhar mülkü ve bir taraftan tarîk-i hass ile mahdûd fevkânî bir oda ve tahtânî üç bâb oda ve bir şem'hâne ve içinde mevcûd ber-mûceb-i defter-i âlât-ı ma'lûme ve bi'r-i ma'i ve kenîf ve bir mikdâr bağçeyi müstemil mülk menziline bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhikk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık tarefeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide iki yüz otuz guruşa zevcim mezbûr Yusuf Çelebi'ye bey' ve temlîk

ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz otuz guruşu müvekkile-i mezbûre Havva'nın cihet-i karz-ı şer'îden zevci mezbûr Yusuf Çelebi'ye lâzımü'l-edâ vâcibü'l-kuzzât deyni olan iki yüz otuz guruşu mahsûb ve takâs eylediğinde mezbûr Yusuf Çelebi dahi ber-vech-i muharrer mukâsa ve kabûl eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda ve gerek şem'hânedede âlât-ı ma'lûmesinde müvekkilem mezbûre Havva'nın kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, zevc-i mezbûr Yusuf Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarraf olsun dedikde gibbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 14 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çelebi ibn Mehmed, Mehmed Beşe ibn El-Hac Ahmed, Eski Mehmed Beşe ibn Süleyman, Veli Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Es-Seyyid el-Hac Ömer Ağa ve kız kardeşi Fatıma'nın, ortak mülklerini Yusuf Çelebi'ye sattığını gösterir hüccet.

214 [43-f] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid el-Hac Ömer Ağa ibn es-Seyyid Mustafa kendi nefisinden asl ve kız karındaşı Fatıma bint el-mezbûr es-Seyyid Mustafa nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âfî vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifetü's-şer'iyye ârifân Mehmed Efendi ibn Ahmed ve Hüseyin bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan mezbûr es-Seyyid el-Hac Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Yusuf Çelebi ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna silk-i mülkümüzde münselik ale'l-iştirâkû's-seviyy emlâkimizden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Hüseyin Çelebi mülkü ve bir taraftan ve bir taraftan Soğancı Hüseyin mülkü ve bir taraftan müşterî-i mezbûrun ahar mülkü ve ba'zân Süleyman Beşe mülkü ve tarîk-i hass ile mahdûd üç bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtında bir matbah ve kenîf ve bi'r-i ma'i ve zâtı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bağçeyi müstemil bir bâb mülk-i menzilizimizi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûr Yusuf Çelebi'ye yüz yetmiş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz yetmiş guruşu müşterî-i mezbûr yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bi't-tamâm ve'l-

kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim ve kız karındaşım müvekkile-i mezbûrenin kat'a alâkâ ve müdhalimiz kalmayıp, mezbûr Yusuf Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarıf olsun dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 19 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzzât El-kirâm Ahmed Efendi Hüseyin Efendi, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Sakine Hâtûn'un, çocuğunun nafakaya olan ihtiyâcından dolayı, eşinden mirâs kalan tarlanın kıymetinin üstünde satılıp, çocuğuna verilmesini talep ettiğini gösterir i'lâm.

[44] 215 [44-a] Medîne-i Üsküdar'da Aşçıbaşı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin İbrahim bin Abdullah'ın sulbî sagîr oğlu Süleyman'ın anası ve vasîsi olan işbu râfî'atü'l-vesîka Sakine bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup, vilâyet-i Anadolu'da Estefan sancağında Dartay karyesinde vâkı' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-kat'a tarla üç hissede bir hissesi ve yine karye-i mezbûrede vâkı' ma'lûmü'l-hudûd emlâkdan olan dört hissede bir hissedenden gayrî ism-i mâl itlâk olunur bir şey olmayıp, nafakaya eşedd ihtiyâcı olmakla arâzide olan hissesi ma'rifet-i sâhib-i arz ile bedel misli emlâkde olan hissesi dahi semeni misliyle bey' ve semeninden sagîr-i mezbûru infâk ve iksâ olunmak hakkında her vechle enfa' ve evlâ olmağın kibel-i şer'den ber-vech-i muharrer izin verilmek bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka hâl-i kaziyeye-i mezbûrenin bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve iyân eylediği minvâl üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir olmağın sagîr-i mezbûrun hissesini ber-vech-i muharrer ferâğ ve bey'e vasî-i mezbûreye izn-i birle mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâni' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Dede ibn Mehmed, Hasan Dede ibn Süleyman, Mehmed Dede ibn İbrahim, diğeri Mehmed Dede ibn Süleyman, Süleyman Dede ibn Abdullah, Mustafa Dede ibn Hüseyin.

Atike Hâtûn'un, eşi Osman'dan ayrılmak istemesi, ancak hâmileliğinden dolayı hâmileliğinin bitimine kadar Osman'dan nafaka talep ettiğini gösterir i'lâm.

216 [44-b] Medîne-i Üsküdar'da Câmî'-i Kebîr Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı ulemâ ibn İsmail ve Mustafa ibn Ahmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfî'atü'l-vesîka Atike bint İsmail nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, gâib-i ani'l-meclis Osman bin Abdullah nâm kimesne zevcim olup, bundan akdem beni bâyinen tatlîk-i mezbûrun ferâşından hâsıl hâlâ hamlım olmakla vaz'-ı haml edinceye değin zevcem gâib-i mezbûr üzerine kibel-i şer' den kadr-i ma'rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobili Hüsnü Meab Efendi Hazretleri târîh-i kitâbdan küll-i yevm ikişer pâre farz ve takdîr buyurur. Meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye hîn-i zaferde zevci gâib-i mezbûr Osman üzerine rücû'a mezbûre Atike Hâtûn'a izn-i birle mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-ışrîn min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Abdullah Efendi ibn Mustafa, El-Hac Hanefî ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Mehmed Bey ibn İbrahim ve Abdullah.

Ölmüş olan Hatice Hâtûn'un oğulları ile kızına kalan verâsetini daha sonra oğullarının kendilerine kalan kısmı kız kardeşlerine satıp, orada herhangi bir hakkının kalmamasını gösterir hüccet.

217 [44-c] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Hadice bint Mehmed bin Abdullah'ın verâseti sadrî kebîr oğulları Mustafa ve Ahmed ile ve sadriyye kebîre kızı Emine'ye münhasıra ve tashîh meselesi beş sehmden i'tibâr olunup, sihâm-ı mezbûreden ikişer sehmi mezbûrâne ve bir sehmi dahi mezbûreye isâbeti tahakkukundan sonra mezbûrân Mustafa ve Ahmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kız karındaşları işbu râfî'atü'l-vesîka mezbûre Emine Hâtûn'un zevci ve tarafeynden ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olan Mehmed Çelebi ibn Halil nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan bir karındaşımız müvekkile-i mezbûrenin âhar mülkü ve bir taraftan İbrahim Efendi bağçesi ve menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb

fevkânî oda ve bir sofa ve kenîfi müştemil bir bâb mülk menzil anamız müteveffât-ı mezbûrenin el-hâl-vefât mülkü ve ba'de'l-vefât tashîh-i merkûm üzere her birimize isâbet ve intikâl etmiş idi. El-hâletü hâzihi menzil-i merkûmda olan dört sehm hisse-i şâyi'âmızı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yetmiş iki guruşa kız karındaşımız müvekkile-i mezbûre Emine'ye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yetmiş iki guruş mutâlebesinden kız karındaşımız müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda bizim kat'a alâkâ ve müdhalimiz kalmayıp, kız karındaşımız mezbûre Emine'nin irsen ve şera'-i mülk-i mahzı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrife olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 Rebî'î'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Ölmüş olan eş-Şeyh Mehmed Efendi'nin iki ayrı eşinden olma çocuklarına kalan mirâsın, çocukların nafakaya olan ihtiyâcından dolayı kıymetinin üstünde satılıp, çocuklara verilmesine izin verildiğini gösterir i'lâm.

218 [44-d] Husûs-ı âtî'l-beyân'ın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' İstavros karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan eş-Şeyh Mehmed Efendi ibn el-Hac Hüseyin'in evlâdlarından Emine ve Hanife'nin tesvîye emirlerine vasî mensûbesi olan anaları Zeyneb bint Abdullah nâm Hâtûn'un zevci ve tarafından vekîl olan Bayrakdâr Osman ve müteveffâ-yı mezbûrun ahar zevcesinden mütevellide Hadice nâm sagîrenin anası ve kibel-i şer'den vasî mensûbu olan Fatıma bint Abdullah nâm Hâtûn'un zevci ve vekîli olan Molla Ahmed nâm kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan keferre makberesi ve üç taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzil ile ittisâlinde vâkı' ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a bağ müteveffâ-yı mezbûrun mülkü olup, ba'de'l-vefât sigâr-ı mezbûrûn ile zevce-i menkûhâsı Zeyneb

Hâtûn ile kebîre kızı Asiye'ye mevrûs olmakla verese kibâr hisselerini âhara bey' murâd etmeleriyle sagîrât-ı mezbûrâtın hisseleri ifrâz olundukda mütesarrıf olmaları muhakkak olduğundan mâ'adâ mezbûrâtın nafakaya eşedd ihtiyâcları olmakla kibârın hisseleri ile ma'an semen misliyle âhara bey' ve esmânından sagîrât-ı mezbûrât infâk ve iksâ olunmak her vechle haklarında infa' ve evlâ olmağın sagîrât-ı mezbûrâtın hisselerini ma'an semen misliyle âhara bey'e kibel-i şer'den izin verilmek bi'l-vekâle matlûbumdur dediklerinde fi'l-hakîka hâl-i mezbûrân Osman ve Molla Ahmed'in bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve iyân eyledikleri minvâl üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'ü'l-enver zâhir olduktan sonra verese-i kibârın hisseleriyle ma'an sagîrât-ı mezbûrâtın hisselerini maan bey'e kibel-i şer'den mezbûrâna izn-i birle vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefi ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Rebî'î'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Abdullah Ağa ibn Abdülbaki, El-Hac Halil İbrahim, Mustafa Ağa ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Şaban, Molla Mustafa ibn Halil, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Mustafa Odabaşı'nın Gekböze'deki mülkünü, İsyak, Dirako ve Manolaki zimmîlere sattığını gösterir hüccet.

219 [44-e] Mahmiyye-i İstanbul'da Eski odalarda elli yedi bölük ortasında Mustafa Odabaşı ibn el-Hac İbrahim nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu ashâbü'l-vesîka İsyak veled Musa ve Dirako veled Yamandi ve Manolaki veled Hristo Dori muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i mezbûreye muzâfe Gekböze nâhiyesine tâbi' Darıca Karyesinde yalı kenârında vâkı' bir taraftan İstanbulluoğlu mahzeni ve bir taraftan Kandiloğlu'nun enginar bağçesi ve bir taraftan Yaralıoğlu mahzeni ve bir taraftan leb-i deryâ ile mahdûd bir bâb mülk derûnunda mevcûd manca ta'bîr olunur kebîr on bir fıcı ve dört sagîr kalur fıcı ve bir Şirahânesi müştemil bir bâb mülk mahzenimi tarafından îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide iki yüz doksan guruşa mesfûruna ale'l-iştirâkü's-seviyy bey' ve temellük ve mahallinde kabz-ı teslît eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eylediklerinden sonra semen olan meblağ-ı

merküm iki yüz doksan guruşu mesfûrdan zimmîler yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm diğeri mürûr eden mahzen ve fıcı ve Şırahânedede benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mesfûrunun mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıflar olsunlar dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Evliyâ Mehmed Efendi ibn Mustafa, Hâfız Mustafa ibn Osman, Odabaşı ibn Ali, Hasan Odabaşı ibn Ahmed.

Kocabaşı Nikolaki'nin mülkünü, Mustafa Odabaşı'ya sattığını gösterir hüccet.

[45] 220 [45-a] Medîne-i Üsküdar'a muzâfa Gekböze nâhiyesine tâbi' Darıca nâm karye sâkinlerinden Nikolaki veled Tarandafil veled Nikola nâm zimmî tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu Hâfız Molla Mustafa bin Osman ve Ömer bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Kocabaşı Todoraki veled Toma nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafa Odabaşı ibn el-Hac İbrahim nâm kimesne mahzarında Yalu Kale ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin müvekkilim mezbûr silk-i mülkünde münselik emlâkinden olup, karye-i mezbûrede yalı kenârında vâkı' bir taraftan İstanbulluoğlu mahzeni ve bir taraftan Kandiloğlu'nun enginar bağçesi ve bir taraftan Yaralıoğlu mahzeni ve bir taraftan leb-i deryâ ile mahdûd bir bâb mülk mahzen ve derûnunda mevcûd manca ta'bîr olunur kebîrâdan bir fıcı ve dört sagîr kalur fıcı ve bir Şırahânesin müstemil bir bâb mülk menzili tarafından îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide iki yüz doksan guruşa mezbûr Mustafa Odabaşı'ya bey' ve temlîk ve mahallinde kabz-ı teslît eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûme iki yüz doksan guruşu merküm Mustafa Odabaşı yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm zikr-i mürûr eden mahzen ve fıcı ve Şırahânedede müvekkil-i mesfûr Nikolaki zimmînin kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, merküm Mustafa Odabaşının mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedi dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Evliyâ Mehmed ibn Mustafa, Hâfız Mustafa ibn Osman, Ahmed Odabaşı ibn Ali, Hasan Odabaşı Ahmed, Ali Çavuş ibn Nasuh, Hasan Odabaşı ibn Hasan.

Rukiye Hâtûn'un, eski eşi es-Seyyid Halil Çelebi'den hakkı olan mehr-i mü'eccelesini ve nafakasının tamamını aldığını gösterir hüccet.

221 [45-b] Medîne-i Üsküdar'da Ahmed Çelebi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Hasan Bey ibn Ramazan ve es-Seyyid Süleyman Çelebi ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rukiye bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sâbıkâ zevci işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Halil Çelebi ibn İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Halil zevcim olup, bundan akdem beni bâyinlen tatlîk etmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh olan dört bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm için dahi bi't-terâzî sekiz yüz akçe ki, cem'an dört bin sekiz yüz akçe hakkımı bi't-tamâm ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya ve gayre müte'allıka âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Beşe ibn Halil, Kethüdâ yeri Mustafa Ağa ibn Ahmed, Mehmed Efendi ibn Mustafa, Müezzîn İbrahim ibn Receb, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Hatice isimli küçük çocuğun bakımını üstlenen Ümmetullah Hâtûn'un, çocuğun nafakaya olan ihtiyâcından talepte bulunup, talebin kabûl edildiğini gösterir i'lâm.

222 [45-c] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Mehmed bin Ahmed ve Süleyman bin Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'ü'l-vesîka Ümmetullah bint Mustafa nâm meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, işbu hâzırât-ı bi'l-meclis tahmînen beş yaşında Hadice bint Ebû Bekir nâm sagîre li-ecli't-tebr hicr ve terbiyemde olmakla lâkin sagîre-i

mezbûre nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olup, kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunmak matlûbundur dedikde hâl-i kazıyye-i mezbûrenin bâlâda bast-ı beyân ve tafsîl ve iyân eyledim ki, vech üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bi-garez-i müslimîn ihbâr ettiklerinden sonra hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan küll-i yevm ikişer pâre farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı ma'rûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer sagîre-i mezbûre Hadice'nin nafaka ve kisvesine harc ve sarfa lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde menlehu hakk-ı ve't-taleb üzerine rücû'a mezbûre Ümmetullah Hâtûn'a izn-i birle mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Beşe, İsmail Beşe ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim, Abdullah Ali bin.

Mustafa Odabaşı ve Bostanî Ali Çavuş'un, Nikolaki'nin vakıflarına borcu olmasından dolayı dâvâ açması, borcunu ödemesi için mülkünü müzâyede ile satıp, fazla kalırsa kendine iade edilmesine karar verildiğini gösterir hüccet.

223 [45-d] Mahmiyye-i İstanbul'da vâkı' dergâh-ı âlf dâm-ı mahkûken bi'l-maâli yeniçerilerinin elli yedi bölüğün odası neferâtının ta'âmiyyelerine mevkûfe-i nükûdun bi'l-fi'il mütevellî olan Mustafa Odabaşı ibn Ahmed nâm kimesne ile hâdika-i hassada hastalar ocağı neferâtının nükûd-ı mevkûfesine bi'l-fi'il mütevellî olan işbu dâyiü'l-küttâb Bostanî Ali Çavuş ibn Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'-i enverde medîne-i Üsküdar'a tâbi' Darıca nâm karyede sâkin Todoraki veled Toma nâm zimmî muvâcehesinde her biri bi't-tevliye üzerine da'vâ-yı takrîr-i kelâm edip, karye-i mezbûre sâkinlerinden Nikolaki veled Tarandafil veled Nikola nâm zimmînin elli yedi bölük odası vakfına iki yüz guruş ve hastalar vakfına yüz guruş ki, cem'an üç yüz guruş deyni edâ için silk-i mülkünde münselik emlâkinden olup, karye-i mezbûrede sâhil-i bahrde vâkı' bir taraftan İstanbulluoğlu ve bir taraftan Kandiloğlu'nun enginar bağçesi ve bir taraftan Yaralıoğlu mahzeni ve leb-i deryâ ile mahdûd bir bâb mülk mahzeni ba'de'l-müzâyede semen misliyle âhara bey' ve kabz-ı semene ve semeninden vakfeyn-i mezkûruna olan üç yüz guruş deyni edâya ve fazla kalırsa kendine îsâle ve ahz ü kabz isâl mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafından mezbûr Todoraki nâm zimmîyi küllemâ uzletin fânit vekîli mazmûnu üzere azil ve in'izâlden mazmûna vekâlet-i devre

ile vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmekle hâlâ zikr olunan mahzeni ber-vech-i muharrer bey' ve edâ-i deyne vekîl-i mezbûre tenbîh olunmak matlûbumuzdur dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'îyyân-ı mezbûrândan müdde'âlarını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr ve ricâl-i müsliminden olup, mahmiyye-i mezbûrede Latif Paşa mahallesi ahâlîsinden Mustafa bin Osman ve Ömer bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka medîne-i Üsküdar'a tâbi' Darıca Karyesi sâkinlerinden Nikolaki veled Tarandafil veled Nikola nâm zimmînin yedinde mülkü olup, karye-i mezbûrede vâkı' sâhil-i bahrde vâkı' ve bir taraftan İstanbulluoğlu ve bir taraftan Kandiloğlu'nun enginar bağçesi ve bir taraftan Yaralıoğlu mahzeni ve leb-i deryâ ile mahdûd bir bâb mülk mahzenini semen misliyle âhara bey' ve kabz-ı semene ve semeninden elli yedi bölük vakfının mütevellî Mustafa Odabaşı'ya iki yüz guruş ve hastalar ocağı mütevellî Ali Çavuşa kendine îsâle ve ahz ü kabz ve îsâl mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine küllemâ uzletin fânit vekîl mazmûnu üzere azl ve in'izâlden mesûne vekâlet-i devriye ile mezbûr Todoraki zimmîyi bizim huzûrumuzda vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi ber-vech-i muharrer kabûl ve mirâsımızı kemâyen-bâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi bizler bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de re'âyâ şerâitü'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebince ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 Rebî'î'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Evliyâ Mehmed Efendi ibn Mustafa, Hâfiz Mustafa ibn Osman, El-Hac Hasan ibn Süleyman, Mustafa bin Osman, Ömer bin Mustafa, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Ümmetullah Hâtûn'un, kendini boşayan eşi Mehmed'den, hâmileliğinin bitimine kadar nafaka isteyip, bu talebin kabûl edildiğini gösterir i'lâm.

[46] 224 [46-a] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı İsmail bin Abdullah ve el-Hac Hanefî bin Ali nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'ü'l-vesîka Ümmetullah bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sâbıkâ zevci Mehmed bin Ahmed nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr Mehmed zevcim olup, bundan akdem beni bâyin en tatlık

etmekle mezbûrun ferâşından hâsıl hamlim olmakla vaz'-ı haml edinceye değin zevcim mezbûr üzerine kibel-i şer' den kadr-i ma'rûf nafaka behâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnu Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâb küll-i yevm dörder akçe nafaka behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde zevci mezbûr Mehmed üzerine rücû'a mezbûre Ümmetullah Hâtûn'a izn-i birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Mehmed Bey ibn İbrahim, El-Hac İsmail ibn Abdullah, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Zoli zımmînin, mülkünü Velü ve eşi Cevheriyye'ye sattığını gösterir hüccet.

225 [46-b] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesi sâkinelerinden olup, zâtı Tanaş veled Yani ve Dimitri veled Yani nam zımmîler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Zoli bint Dimitraki nâm nasraniyye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kendi nefsiden asil ve zevcesi Cevheriye bint Aksandi nâm nasraniyye tarafından ber-vech-i âtî vekîl olan işbu râfi'ü'l-vesîka Velü veled Dırako nâm zımmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ası Todori ve bakkal zevceoğlu mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve bi'r-i ma'i ve tahtında bir bâb dükkân ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk menzilimi mezbûr Velü zımmî ile zevcesi müvekkile-i mezbûreye ale'l-iştirâkü's-seviyy tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yedi yüz elli guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yedi yüz elli guruşu müşterî-i mersûm yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Velü zımmî ile zevcesi müvekkile-i mezbûre Aksandi nasraniyyenin ale'l-iştirâkü's-seviyy mülk ve müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtârân mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Hatice Hâtûn'un, eşi es-Seyyid Mustafa Çelebi'den, aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılma talebini gösterir hüccet.

226 [46-c] Mahrûse-i İstanbul'da Davut Paşa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Ahmed Efendi ibn İbrahim ve Osman bin Ali nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hadice bint Ahmed nâm Hâtûn medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî olup, medîne-i mezbûrede sâkin işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Mustafa Çelebi ibn Veli nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Mustafa zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan altı bin akçe mehr-i mü'eccelemeden fâriğa olup, nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve mezbûrun emriyle nafakam için âhardan istidâne eylediğim yüz guruşa ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ve i'tâ'ya ve gayre müte'allika-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtдан her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkır' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 27 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi ibn İbrahim, Ahmed Çelebi ibn Kasım, Osman bin Ali, Paşalı Mehmed ibn Abdullah, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Mahalle ahâlîsinin, yıkılmış halde olan lağımı birlikte yapmak istemesi, ancak vakfın buna müsaâde etmemesi, sonuçta buna izin verilip, ta'mîr parasının vakıftan alındığını gösterir hüccet.

227 [46-d] Medîne-i Üsküdar'da Evliyâ Hoca Mahallesinde ashâb-ı hayrâtdan merhûm Kassâm İbrahim Efendi'nin binâ eylediği vakıf odaların bi'l-fi'il mütevellisi olan işbu râfi'ü'l-vesîka Ahmed Ağa ibn Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda mahalle-i mezbûre ahâlîsinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn hâzır oldukları halde bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, vakf-ı mezbûrun kârîz yolu mukaddemâ münhadim olup, kârîz cereyân için vakfında ta'mîre müsâ'ade olmamakla ahâlî-i mahalle ittifâkları ile vakfa rücû'a şartıyla işbu yedimde olan izin hücceti

mantûkunca bin yüz kırk senesinde tathîr ve ta'mîr edip, ol vechle husûs-ı merkûm için ma'rifet-i şer'le hesâb gördüğümde ber-mûceb-i defter-i muhâsebe yirmi iki bin yüz on dört pâre cânib vakıfda alacağım zâhir olmağın kîbel-i şer'den yedime muhâsebe defteri i'tâ olmuş idi. El-hâletü hâzihi takrîr ve tahrîr olunup, yedime hüccet-i i'tâ olunmak matlûbumdur dedikde vâkı' hâl-i hıfzû'l-makâl bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Halil Efendi ibn Veli Aladdin, El-Hac Mustafa ibn Mehmed, Ahmed Çelebi ibn Osman, Mehmed Çelebi ibn Mehmed, Hüseyin bin El-Hac Süleyman, Ali Beşe ibn Abdullah, İmâm Osman Efendi ibn Salih.

Mahalle ahâlîsinin, yıkılmış halde olan lağımı birlikte yapmak istemesi, vakfın buna müsaâde etmemesi sonucu Ahmed Ağa'nın kendi parasından masraf yapıp, daha sonra yapılan masraftan alacağını gösterir liste.

228 [46-e] Medîne-i Üskûdar'da Evliyâ Hoca Mahallesinde ashâb-ı hayrâtdan merhûm Kassâm İbrahim Efendinin binâ eylediği vakıf odaların bi'l-fi'il mütevellisi Ahmed ibn Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'de ahâlî-i mahalle hâzır olduğu halde vakf-ı mezbûrun kârîz yolu mukaddemâ münhadem ve ahâlî-i mahallenin kârîzleri cereyân için vakıfda ta'mîre müsâ'ade olmadığına binâen vakfa rücû'a şartıyla işbu yedimde olan izin hücceti mantûkunca bin yüz kırk senesinde tathîr ve ta'mîr edip, ol vechle mahalle-i merkûme ve sâir levâzımına kendi mâlımdan kadr-i ma'rûf harc ve sarf etmekle îrâd-ı vakıfdan istîfâ ettiğimden sonra bâkî kalan alacağı ahâlî-i mahallenin ittifâk ve ittihâdları üzere tahrîr olunan defterdir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl:

Kireç	Kum çekme	Ustadiyye	Rençberâna	Küfeler
Kantar	ücreti	Gündeliği	gündelik	Pâre
160	Pâre	Pâre	Guruş	Guruş
Pâre	Guruş	Guruş	4100	48
Guruş	800	1734		
1600				

Ihlamur Pâre Guruş 48	Kürek Pâre Guruş 74	Fırın önünden Karakadı odaları Nihâyetine.... Zirâ'-ı mahal-i vaz' olunan kırk adet fî 7 Pâre 712 Guruş 4984	Taş çeki Fî 3 Pâre 1402 Pâre Guruş 4206	Vakfın iki def'a arsa niza' içün masârîf-i lâime Pâre Guruş 1080
Bağçe içinde def'a zabt olan arsa-i bi-hesâb- ı terbi' zirâ' 228 Pâre Guruş 3040	Def'a tathîr-i lağım gündelik Pâre Guruş 110	Hidmetten mukaddem lağımcıyâne Gündelik Pâre Guruş 2120	Kürdlere def'a gündelik Pâre Guruş 2010	Berây-ı kaldırım Pâre Guruş 1260

Masârîf

Cem'an yekûn _____

Bi-hesâb-ı pâre

Guruş

27264

05150

22114

Mütevelli-i mezbûrun vakf-ı mezbûrun mahlûlünden ve mukataâsından istifâ eylediği ancak beş bin yüz elli pâre ihrâc. 5

Mütevelli-i mezbûr Ahmed Ağa'nın cânib-i vakf-ı mezbûrda sahhü'l-bâkî yirmi iki bin yüz on dört pâre alacağı zâhir ve nümâyân olduğu işbu mahale şerh verildi.

Yusuf Ağa, eşi Emine Molla kadın'ın babası Efendi Hazretlerinin hizmetkârı olan Süleyman'ı işten çıkarmalarını, eğer çıkarmayacak olurlarsa eşi Emine Molla kadın'ın kendisinden boşanmış sayılmasını söylemiştir. Buna rağmen Süleyman bu işte kalmış ve hatta Emine Molla kadın aralarında nikâh olmamasına rağmen Süleyman'ı evine almıştır. Bundan dolayı Yusuf Ağa'nın eşini boşayıp, Yusuf Ağa'ya bazı kişilerin bu konuda şahitlik edip, olayın sonlandığını gösterir hüccet.

[47] 229 [47-a] Medîne-i Üsküdar'a tâbî Bulgurlu Karyesinde sâkine umdetü'l-muhazzerât Emine Molla ibnete Kazâsker sâbık Abdurrahman Efendi tarafından ber-vech-i âtî vekîli olduğu zât-ı mümâ-ileyhâyı bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân Hasan Çelebi ibn Ali ve Salih Çelebi ibn Mahmud nâm kimesneler şehâdetleriyle muhzır hasm-ı hâcdede şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan Mehmed Efendi ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkile-i mezbûrenin zevc-i dâhilî Yusuf Ağa ibn Osman nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, işbu Yusuf Ağa müvekkile-i mezbûrenin babası mümâ-ileyh Efendi Hazretlerinin mukaddemâ kethüdâlık hizmetinde iken bin yüz kırk beş senesinde Üsküdarlı Süleyman nâm hizmetkâra hâzırâ mande olup ve on târîhinde eğer işbu Süleyman'ı, Efendi Hazretleri hizmetinde istihdâm ederse zevcim olan Emine Molla kadın benden telâk-ı selâse ile mutallakâ olsun diye şart-ı ta'lîk edip, ol târîhde müşârün-ileyh Efendi Hazretleri mezbûr Süleyman tard ve ib'âd etmişdi. Târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûr Yusuf Ağa, Efendi Hazretleriyle beylerinde münâza'ât vâkî olup, benim eski emekdâr hizmetkârlarıma dahi ta'arruz etmiş idi diye sekiz ay mukaddem mezbûr Üsküdarlı Süleyman getirip, hizmetinde istihdâm ve hâlâ hizmetinde olup, ol târîhde müvekkilem mezbûr Emine Molla kadın dahi kendi hânesine alıp, hâlâ ol târîhden beri şart-ı mezkûra binâen beylerinde izvâc mu'âmelesi olmayıp, şart-ı mezkûr şer'an sâbit ve sebîl-i tahliye olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl akîbü'l-inkâr vekîl-i mezbûrdan müdde'âsını mutâbık mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Kandilli Mahallesinden umdetü'l-müderresînü'l-ikrâm Nurullah Efendiler ibn Abdurrahman Efendi ve el-Hac

Ali ibn Halil nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, eserü'l-istişhâd dahi fi'l-hakîka işbu Yusuf Ağa müvekkilem mezbûrenin babası mümâ-ileyh Efendi Hazretlerinin mukaddemâ kethüdâlık hizmetinde iken bin yüz kırk beş senesinde Üsküdarlı Süleyman nâm hizmetkâra hâzır-ı mande olup, ol târîhde eğer Süleymanî Efendi Hazretleri hizmetinde istihdâm ederse zevcem olan Emine Molla kadın yedinde telâk-ı sülâse ile mutallaka olsun diye şart-ı ta'lik edip, ol târîhde müşârün-ileyh Efendi Hazretleri mezbûr Süleyman tard ve î'bâd etmişdir. Târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûr Yusuf Ağa Efendi Hazretleriyle beynlerinde münâza'ât vâkı'a olup, eski Üsküdar hizmetkârlarım dahi ta'arruz etmişdi diye sekiz ay mukaddem mezbûr Üsküdarlı Süleyman'a getirip, hizmetinde istihdâm ve hâlâ zimmetinde olup ve ol târîhde müvekkilem mezbûre Emine Molla kadın dahi kendi hânesine alıp, şart-ı mezkûre binâ-i beynlerinde izvâc mu'âmelesi olmayıp, şart-ı mezkûrun vukû'na binâen müvekkilem mezbûre Emine Molla kadın mezbûr Yusuf Ağa'dan ber-vech-i muharrer mutallakadır, biz bu husûsa ber-vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz, diye her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerimiz ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 26 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin ve'l-kirâm Veliyüddin Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Mehmed Said Efendi Mehmed Efendi ibn Ahmed, Fahrü'l-kuzzât el-kirâm Ahmed Efendi ibn Hüseyin Efendi, Fahrü'l-kuzzât diğeri Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Abdullah Efendi ibn Mustafa, El-Hac Hanefî ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Aleksandır zimmînin, mülkünü Yemandi ve Veli'nin kız kardeşi Anastasya nasraniyyeye sattığını gösterir hüccet.

230 [47-b] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesi sâkinlerinden Yemandi veled Hristo ve Veli nâm zimmî meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfi'atü's-sifr kız karındaşı Anastasya bint Yorgi nâm nasraniyye tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olan Aleksandırı veled Zafiri nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Halepli mülkü ve ba'zân Tarandafil ve iki taraftan tarîk-i âmm ve bir taraftan tarîk-i hass ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştamil bir bâb mülk menzilimin dört

sehmi i'tibâriyle bir sehmi hisse-i şâyi'âmı tarafından îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûreye otuz guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm otuz guruş mutâlebesinden müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun rub'-i hisse-i şâyi'inde benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarraf olsun dedikde gibbe't-tasdîkû's-şer'î vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefi ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Subaşı Süleyman Ağa ibn Osman, El-Hac Osman Mustafa, Mustafa Beşe ibn Ebû Bekir Molla İbrahim ibn Mehmed, Münâdî Molla Mustafa.

Ölmüş olan İbrahim'in verâsetinin oğlu İsmail Bey ve kızı Fatıma'ya kalmasıyla, İsmail Bey kendine kalan kısmı Fatıma'ya satmak suretiyle, mirâsta herhangi bir hakkının kalmadığını gösterir hüccet.

231 [47-c] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbî' Kadı Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem vefât eden İbrahim bin Abdullah'ın verâseti sulbî kebîr oğlu İsmail Bey ile ve sulbiyye kebîre kızı Fatıma'ya münhasıra tashîh meselesi üç sehmden i'tibâr olunup, sihâm-ı mezbûreden iki sehmi oğlu mezbûr İsmail Bey'e ve bir sehmi kızı mezbûre Fatıma'ya isâbeti tahakkukundan sonra mezbûr İsmail Bey'e meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kız karındaşı işbu râfî'atü'l-vesîka mezbûre Fatıma'nın tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîli olan zevci Bostânî Ali bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, babamız müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât mülkü ve ba'de'l-vefât terekesinden olup, karye-i mezbûr hâricinde Moda burnu nâm mahalde vâkı' etrâf-ı erba'ası Mü'ezzinoğlu bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd dokuz dönüm bir kıt'a bağ-ı tashîh-i merkûm üzere altı dönümü benim hisse-i irsiyyem için ba'de'l-ifrâz ve üç

dönümü dahi karındaşım müvekkile-i mezbûreye mevrûs olduktan sonra yine bağ-ı merkûm îsâlinde merhûm Gazanfer Ağa vakfından on dönüm ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a vakf-ı bağ-ı münâsafa benim ile kız karındaşım müvekkile-i mezbûreye intikâl-i âdî ile intikâl etmiş idi. El-hâletü hâzihi ben hisse-i ırsîyye-i şâyi'âm olan altı dönüm mülk bağımın beş dönümü alâmât-ı fâsılâ vaz' eylediğimden sonra tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz guruşa müvekkile-i mezbûreye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimden ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz guruş mutâlebesinden müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Fimâ-ba'd beş dönüm müferrez bağda benim alâkâ ve müdhalim kalmayıp, zikr olunan dokuz dönüm mülk bağın sekiz dönümü irsen ve şerâen müvekkile-i mezbûrenin mülk-i mahzı ve hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfa olsun dedikte gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î vekîl-i mezbûr Bostânî Ali mezbûr İsmail Bey mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, sâlifü'z-zikr müvekkilem zevcem mezbûre Fatıma babası müteveffâ-yı merkûmdan kendine intikâl edip, beş dönüm vakıf bağını dahi bâ-ma'rifet-i müteveli iki yüz guruş bedel mukâbelesinde mezbûr İsmail Bey'e ferâğ ve tefvîz eyledikten ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra bedel-i merkûm iki yüz guruş mutâlebesinden karındaşım mezbûr İsmail zimmetini ibrâ-yı âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledi. Fimâ-ba'd beş dönüm vakıf bağda zevcem mezbûre Fatıma'nın alâkâ ve müdhali kalmayıp, vakıf olan mecmû' bağ-ı mezbûr İsmail Bey'in hakk-ı müfevvezidir didikte gıbbe't-tasdîkü'l-mu'teber vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'de ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefî ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 min Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Mustafa Efendi ibn Ali, diğeri Mustafa Efendi El-Hac Ahmed Efendi, Subaşı El-Hac Hasan Ağa ibn El-Hac Mehmed, Abdullah Beşe ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Kirkor zımmî ile zevcesi Anna nasraniyyenin, mülklerini el-Hac Mustafa Efendi'ye sattığını gösterir hüccet.

232 [47-d] Medîne-i Üsküdar'da Kefere Mahallesi sâkinlerinden Kirkor veled Sanos ile zevcesi olup, zâtı Halil Efendi ibn Hüseyin ve Osman Çelebi ibn Hızır nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Anna bint Anderyas nâm zevcân meclis-i şer'-i şerîfi enverde umdetü'l-akrân işbu sâhibü'l-küttâb Tophâneli zâde el-Hac Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan Ahmed Çelebi ibn İsmail nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin yedimizde ale'l-iştirâkû's-seviyy mülkümüz olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kurtoğlu Yanos vereseşi ve bir taraftan Avanosoğlu Abraham vereseşi mülkleri ve bir taraftan el-Hac Abdurrahman mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd fevkâni iki bâb oda [48] ve bir sofa ve bir matbah ve tahtânî iki oda ve bir sofa ve bir mahzen ve bi'r-i ma'î ve kenîf ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî bi-hesâb-ı terbi'î dört yüz otuz zirâ' arsa üzerine mebnî mefrûş bağçeyi müştemil mülk menzilizimizi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhıkk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafından îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile beş yüz guruşa müvekkil-i mezbûr el-Hac Mustafa Efendi'ye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi vech-i muharrer iştirâ ve temlîk ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm beş yüz guruşa müvekkil-i mûmâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda bizim kat'a alâkâ ve müdhalimiz kalmayıp, müvekkil-i mûmâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfidır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarraf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Halil Osman Çelebi, diğeri Osman, Mehmed Efendi, Ahmed Efendi, Veli Ağa, Hasan Bey.

Emine Hâtûn'un, annesi Zeynep Hâtûn'dan kalan mülkün mülknâmesini kaybedip, mülk üzerindeki haklarını yitirmesi sonucu bazı kişilerin şahitliğine başvurularak yitirdiği haklara tekrar kavuştuğunu gösterir hüccet.

233 [48-a] Medîne-i Üsküdar'da Mehmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Hüseyin Efendi ibn Hasan ve Abdi Çelebi ibn el-Hac Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Emine bint Süleyman nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, yedimde mülküm olup,

mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Yağcızâde Ahmed Ağa mülkü ve bir taraftan Fatıma Hâtûn mülkü ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir matbah ve bir sofa ve bi'r-i ma'i ve bir mikdar bağçeyi müstemil senede otuz iki akçe mukâta'a-i zamîn olup ve ebneten mülküm olan menzil-i mahdûd-ı mezkûr aslında anam müteveffıye Zeyneb nâm Hâtûn müntakıl bâkî mevrûs olmakla ben dahi menzil-i mezkûra altmış seneden mütecâviz bilâ nizâ' mülkiyet üzere mutasarrıfe iken yedimde olan mülknâme hücceti zâyi' olmağın hakikat-i hâl bi-garez-i müslimînden suâl olunup, yedime hüccet i'tâ olunmak murâdıdır dedikde zeyl-i vesıkada isimleri mestûr olup, li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırûn nâm kimesnelerden ba'de'l-istihbâr fi'l-hakıka menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûre Emine bint Süleyman nâm Hâtûn'un anası müteveffıye Zeyneb nâm Hâtûn'dan müntakıl yedinde mülk-i mevrûsu ve altmış seneden bilâ-nizâ' mezbûre Emine Hâtûn sâkine ve mutasarrıfedir diye her biri alâ tarîkü'ş-şehâde haber vermeleriyle vâkı' hâlî hıfzü'l-makâl mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Hüseyin Efendi ibn Hasan, Abdi Çelebi ibn El-Hac Mehmed, Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi, Ahmed Efendi ibn Mehmed Efendi, Ahmed Ağa ibn El-Hac Ömer, Ahmed Çelebi ibn El-Hac Mehmed, Mehmed Çelebi ibn Zeyneddin.

Zeyneb Hâtûn'un, yedi yaşındaki Âîşe isimli çocuğun bakıma muhtâç olmasından dolayı nafaka talebinde bulunup, bu talebin kabûl edildiğini gösterir i'lâm.

234 [48-b] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Ali Efendi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı el-Hac Hanefi bin Ali ve Hasan Bey ibn Ramazan nâm kimesnelere ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfî'ü'l-vesıka Zeyneb bint Ömer nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, tahmînen yedi yaşında olup, hâlâ li-ecli't-terbî hicr ve terbiyemde olan Âîşe bint Ahmed nâm sagîrenin nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmakla kıbel-i şer'den menlehû hakk-ı ve't-taleb üzerine kadr-i ma'rûf meblağ-ı farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevkı' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri dahi târîh-i kitâbdan küll-i yevm ikişer pâre farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûreye harc ve sarfa ve

lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde menlehû hakk-ı ve't-taleb üzerine rücû'a mezbûre Zeyneb Hâtûn'a izn-i birle mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Musa ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Mustafa Bey ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mehmed Bey ibn İbrahim, Mustafa ibn Halil.

Ölmüş olan Artin zimmînin kızları ve oğlunun, kendilerine kalan mülkü Mustafa Beşe'ye sattığını gösterir hüccet.

235 [48-c] Vilâyet-i Anadolu'da Sivas kazâsına tâbi' Tuz Hisar karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Artin veled Aleksan veled Kirkor nâm zimmînin verâseti sulbiyye kebîre kızları Anna ve Marta ile sulbî kebîr oğlu Arakil zimmîye münhasıra ve tashîh meselesi dört sehmden olup, sihâm-ı mezbûreden birer sehmi kızları mezbûretâna ve iki sehmi oğlu mezbûr Arakil'e isâbeti şer'an tahakkukundan sonra mezbûr Arakil kendi tarafından asl ve karye-i mezbûre sâkinelerinden kız karındaşları mezbûretân Anna ve Marta nâm nasraniyyeler taraflarından ber-vech-i âtî vekîlleri olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye ârifân olup, yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve hâlâ medîne-i Üsküdar'da müsâferet vechi üzere sâkinler olan Kirkor veled Barsek ve Ağyaki veled Serkez nâm zimmîler şehâdetleriyle muhızır hasm-ı hacede sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan mezbûr Arakil medîne-i mezbûrede meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafa Beşe Lizobun nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mevrûsumuz hâlik-i merkûm Artin zimmînin ani'l-helâk yedinde mülk ve hakkı olup, sâlifü'z-zikr Hisar karyesinde vâkı' bir taraftan Zepon ve bir taraftan emmim Bayşe veresesı ve bir taraftan ba'zân Zebun mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bir samanlık ve harman yeri ile yine karye-i mezbûre Sopiledapir ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir kıt'a mülk değirmanın rubi' hisse-i şâyi'âsı dahi terekesinde olmakla ba'de'l-helâk tashîh-i merkûm üzere bizlere mevrûs olmuşıdı. El-hâletü hâzihi mârû'z-zikr menzil ve harman yerini ve değirmanda olan rubi' hisse-i şâyi'âmızı bi-cümleti't-tevâbi ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz guruşa bi-safkat-i vâhıde mezbûr Mustafa Beşe'ye bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve mahallinde kabza tatlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikden sonra

semen olan meblağ-ı merkûm yüz guruşa müşteri-i mezbûr Mustafa Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd zikirleri mezbûr iden menzil ve harman yerinde ve gerek değırmanda bir rub' hissede benim ve gerek müvekkilelerim mezbûretân Anna ve Marta'nın kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, mezbûr Mustafa Beşe'nin mülk-i müşterâsı hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Mehmed, Mehmed ibn Abdullah, İbrahim Bey Ömer Beşe Haseki Mustafa Tuzhisar Hancıoğlu Mehmed.

Hanife Hâtûn'un, eşi Feyzullah Beşe'den, aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılma talebini gösterir hüccet.

236 [48-d] Medîne-i Üsküdar'da Ahmed Çelebi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hanife bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka zevc-i dâhilî Feyzullah Beşe ibn Üveys nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Feyzullah zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtından her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa Ahmed.

Âişe Hâtûn'un, boşanmış olduğu eşi es-Seyyid Ali'ye, hakkı olan mehr-i mü'eccelesini vermemesinden dolayı da'vâ açması, ancak es-Seyyid Ali'nin, eşinin daha önceden mehirden vazgeçmiş olduğunu belirtmesi ve bunu doğrulayan şâhitler ile da'vânın düştüğünü gösterir i'lâm.

[49] 237 [49-a] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âişe bint İbrahim Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda sabıkâ zevci işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Ali bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Ali, bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle zevcim olup, târîh-i kitâbdan yirmi gün mukaddem bizi bâyinlen tatlık etmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh olan sâlifü'z-zikr bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccelemin üç yüz altmış akçesini bâkî def ve teslîm ettikde ben dahi ahz ü kabz edip, bâkî sekiz yüz kırk akçe mehr-i mü'eccele ile bakiye nafaka ve iddetim için kadr-i ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur suâl olunup, ber-vech-i muharrer tenbîh olmak murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl mezbûr es-Seyyid Ali cevâbında fi'l-hakîka işbu müdde'iyeye-i mezbûre Âişe, bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle zevcesi olduğunu ikrâr lâkin kabzına mu'terefe olduğu üç yüz altmış akçeden mâ'adâ bâkî sekiz yüz kırk akçe mehr-i mü'eccelinden ve nafaka iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olmak üzere benim ile muhâla'a sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a oldukda ben dahi hal'-i mezbûru kabûl edip, hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-ı âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik diye def'le mukâbele idicek akîbü'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr es-Seyyid Ali yedinden def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine talep oldukda udûl-i ahrâr ricâl-i müslimînden olup, zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Beşe ibn İbrahim ve Ahmed Beşe bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ŝ-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, istişhâd oldukda fi'l-hakîka işbu müdde'iyeye Âişe mezbûr es-Seyyid Ali zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh olan bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccelemin üç yüz altmış akçesini mezbûr es-Seyyid Ali yedinden ahz ü kabz edip, bâkî sekiz yüz kırk akçe mehr-i mü'ecceleden ve nafaka iddet-i ma'lûmesinden fâriğa olup, me'ûnet-i süknâsı dahi kendi üzere olmak üzere târîh-i kitâbdan yirmi gün mukaddem zevci işbu mezbûr es-Seyyid Ali ile muhâla'a sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a oldukda ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru kabûl edip, hukûk-ı zevciyyete muhâla'a âmme-i de'âvîden her biri âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledi biz bu husûsa ber-vech üzere

şâhidleriz şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-tasdîk ve't-tezkiyye şehâdetleri makbûle olmağın mûcibince müdde'iyeye-i mezbûre Âîşe ber-vech-i mu'ârizadan men'-birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ali ibn Abdullah, Mustafa ibn Mehmed, Mehmed Beşe ibn İbrahim, Ahmed Çelebi bn Mehmed, Şaban bin Murtaza ve Arab.

Fatima Hâtûn bahçesinin öldükten sonra eşi Molla Mehmed'e kalmasını istemiştir. Molla Mehmed'in de, buranın hâsılâtını Medîne-i Münevvere fukâralarına gönderip, daha sonra evlâdlarına mirâs olarak bırakması beyânında bulunduğunu gösterir hüccet.

238 [49-b] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Hüseyin Efendi medîne-i Üsküdar'da Hamza Fakih Mahallesinde vâkı' zikr-i câ'i menzile varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikte zâtı İmâm Süleyman Efendi ibn eş-Şeyh Ali Efendi ve İbrahim Çelebi ibn Abdullah nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatima bint Abdülkadir bin Abdullah nâm Hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâlâ zevci işbu râfî'ü'l-vesîka Molla Mehmed bin Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, işbu akd-i meclis olunan etrâf-ı erba'ası el-Hac Mustafa Ağa ve Kerasteci İsmail Ağa ve Abbas Ağa mülkleri ve merkûm Ali Paşa serâyı ve tarîk-i hass ile mahdûd hâricen iki bâb fevkânî oda ve abdesthâne ve kenîf ve dehlîz ve dâhilen iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtında iki bâb oda ve ve bir matbah ve kilâr ve kenîf ve bi'r-i ma'i ve tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbi' yirmi zirâ' bağçeyi müştamil mukaddemâ mülküm olmakla işbu yedimde olan vakfiyye mûcebince vakf ve habs edip, huyûtda oldukca vakfiyyet üzere sâkine ve dilediğim vech üzere mutasarrıfe olup, benim vefâtımdan sonra zevcim mezbûr Molla Mehmed sâkin ola zevcim mezbûrun vefâtından sonra evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batinen ba'dehu batın ale's-seviyye sâkin ve mutasarrıf ola ba'de'l-inkirâz hameyn mütevellisi yediyle menzil-i mezbûr icâreteyn ile ahara îcâr ve hâsıl olan icâresi Medîne-i Münevvere fukârasına irsâl olunan ve menzil-i mezkûrun tebdîl-i tefsîri merreten ba'de uhrâ yedimde ola diye şart ve ta'yîn etmişidim. El-hâletü hâzihi şart-ı mezkûrdan rücû' edip, şöyle şart eyledim ki, ben huyûtda oldukca menzil-i merkûme dediğim vech üzere mutasarrıfe olam, benim vefâtımdan sonra zevcim

mezbûr Molla Mehmed mutasarrıf ola dilerse icâreteyn ile âhara îcâr edip, hâsıl olan icâreye mutasarrıf ola zevcim mezbûrun vefâtından sonra hâsıl olan icâre mü'eccele-i haremeyn muhteremeyn mütevellisi yediyle Medîne-i Medîne-i münevvere fukârasına irsâl oluna diye ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd edip, ba'de'l-yevm şürût-ı sâni mücebince amel olunmak üzere kibel-i şer' den hüccet olunmak matlûbumdur dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel el-Hac Mustafa ve Mustafa ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâ Süleyman Efendi ibn Eş-Şeyh Ali Efendi, El-Hac Mustafa Ağa ibn Ali, Pir Mehmed Efendi ibn Hasan, El-Hac Hasan bin Abdullah, El-Hac Abdullah bin El-Hac Hayr, İbrahim Ağa ibn Abdullah, Sütcü Mustafa Beşe ibn Ahmed, Ali Beşe ibn Receb, El-Hac Mustafa ibn Halil.

Fatıma Hâtûn'un, kendisine âit bazı eşyâları eşi Molla Mehmed'e satıp, mehr-i mü'eccelesini ona hibe ettiğini gösterir hüccet.

239 [49-c] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Hüseyin Efendi medîne-i Üsküdar'da Hamza Fakih Mahallinde sâkine Fatıma bint Abdülkadir bin Abdullah nâm Hâtûn'un menziline varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında meclis-i şer'-i şerîf ettikde zâtı İmâm Süleyman Efendi ibn eş-Şeyh Ali Efendi ve İbrahim Çelebi ibn Abdullah nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûr Fatıma Hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâlâ zevci işbu râfi'ü'l-vesîka Molla Mehmed bin Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik emlâkimden beş minder ve iki döşek ve altı çitme yasdık ve üç yemeni yasdık ve üç köhne mak'ad ve dört kapaklı tencere ve beş sahan ve iki tebsi ve iki tâbe dest ve bir legen ve ibrik ve üç yorgan ve bir hoşab ve iki hamam tası ve üç kahve ibriği ve iki sîm kuşak ve bir Hatayî entâri ve bir köhne hasır ve iki sebet sandık ve bir peçe ve bir köhne ferâce ve bir bakraç ve bir altun hatem ve iki carşab ve bir kefgir ve bir kefcemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhıde elli guruşa zevcim mezbûr Molla Mehmed'e bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semen olan meblağ-ı merkûm elli guruşu zevcem mezbûre

cihet-i deyn-i şer' den olan elli guruş deynim mahsûb ve takâs eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer mukasa ve kabûl eşyâ-yı muharrere-i mezkûrede benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, zevcem mezbûrun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur dedikten sonra mezbûre Fatıma yine meclis-i mezkûrda zevc-i merkûm muvâcehesinde ikrâr-ı tâm edip, zevcem merkûm zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelemi zevcem mezbûr Molla Mehmed'e hibe-i sahîhâ-i şer'iyye ile hibe ve temlîk eylediğimde ol dahi ittihâb ve temellük ve kabûl edip, mehr-i merkûm mülk-i mevhûbu olmuştur. Husûs-ı mezkûre müte'allıka-i âmme-i de'âvîden zevcem mezbûr Molla Mehmed'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim dedikte gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î vâkî' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel el-Hac Hanefi ve Mustafa ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-eyimme Süleyman Efendi ibn Eş-Şeyh Ali Efendi, El-Hac Mustafa Ağa ibn Ali, Pir Mehmed Efendi ibn Hasan, El-Hac Memiş ibn Abdullah, El-Hac Abdullah bin Hüseyin, İbrahim Ağa ibn Abdullah, Sütcü Mustafa Beşe ibn Ahmed, Ali Beşe ibn Receb, El-Hac Halil bin Mustafa.

Fatıma Hâtûn'un, eşi Molla Mustafa'dan aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

[50] 240 [50-a] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Mehmed ibn Ahmed ve Mustafa Hasan Abdullah nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i muhâla'a işbu râfi'ü'l-vesîka Molla Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Molla Mustafa zevcim olup, lâkin beynimizde hüsn-i zendegânımız olmamakla ben hal'a tâlibe olduğum ecilden zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh üç bin akçe mehr-i mü'eccelemden fâriğa olup, nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine mezbûr Molla Mustafa ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allıka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebât ve imân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikte gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hanefi ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Veli Bey ibn Mehmed, Mustafa Çelebi ibn Ahmed, Mehmed Efendi.

Fatıma Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Molla Mustafa'dan, kızları Hibetullah'ın nafakaya olan ihtiyâcından dolayı nafaka talebinin kabûl edildiğini gösterir i'lâm.

241 [50-b] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Hasan bin Ramazan ve Hanefi bin Ali nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe işbu râfî'atü'l-vesîka Fatıma bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevcî sâbıkı Molla Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr Molla Mustafa zevcim olup, bundan akdem beni bâyinen tatlık etmekle mezbûrun ferâşından hâsıla ve benden mütevellide sadriyye sagîre kızım Hibetullah hâlâ bi-hakki'l-hizâne hicr ve terbiyemde olmakla nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmağın babası üzerine kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevkı' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnu Meab Efendi Hazretleri dahi tarafeynin rızâsıyla târîh-i kitâbdan küll-i yevm dörder akçe farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye vakt-i zaferde babası mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Fatıma Hâtûn izn-birle mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Ümmühani Hâtûn'un, Kızı Emine Hâtûn ile eşi Osman'ın ayrılmasından sonra onların eşyalarını satın alan Ümmetullah Hâtûn'un, bu alım sırasında yaptığı bazı masrafları eski damadı Osman'dan tahsil ettiğini gösterir hüccet.

242 [50-c] Medîne-i Üsküdar'da Ahmed Çelebi Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı el-Hac Salih ibn el-Hac Hasan ve Molla Abdullah ibn el-mezbûr el-Hac Salih nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmühani bint Halil nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sadriyye kebîre kızı işbu râfî'atü'l-vesîka Emine bint Halil nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olan zevci Aşçı Osman bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, kızım müvekkile-i mezbûrenin mukaddemâ zevci ile hüsn-i zendegânları olmadığı ecilden bin yüz kırk dokuz senesi Zi'l-hiccetü's-şerîfesi guresinde vech-i âtî üzere olan eşyâ-yı bi-tarîki'l-muvâza'a semen-i ma'lûme bâkî bey' ve semeninden ibrâ etmiş idi. El-hâletü hâzihi târîh-i mezbûr ile müverrah ve

mahkeme-i sugrâ nâ'ibi Mehmed Efendi imzâsıyla mahzaretten derûn-ı hüccetde mestûr sekiz çatma yasdık ve bir orta keçesi ve üç yan ve üç minder ve iki beledi döşek ve dört yemeni yorgan ve üç tencere ve on iki sahan ve bir leğen ve bir ibrik ve bir hoşab tası ve iki kahve ibriği ve bir gül kutusu ve bir çuka ferâce ve iki entâri ve bir cebe ve iki sincâb ve bir hamam rahtı ve hatta kızım müvekkile-i mezbûre Emine'nin mülkü olup, eşyâ-yı muharrere-i mezkûrede benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, husûs-ı merkûme müte'allıka-i âmme-i de'âvîden gerek kızım müvekkile-i mezbûrenin ve gerek dâmâdım vekîl-i merkûm Osman Bey mukaddemâ mübâya'a hücceti târîhinden târîh-i kitâba gelince ücret-i kâyık ve ücret-i mübâşir olmak üzere harc ve sarf eylediğim on beş guruşu kendi mâlından bi-şer'an bana def' ve teslîm eyledikde ben dahi ahz ü kabz edip, meblağ-ı merkûm mutâlebesinden ve târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân eden ahz ü î'tâyâ ve gayre müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtından benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi. Ba'de'l-yevm birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb kat'a da'vâ ve husûmetimiz kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzzât Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Mehmed İmâm Efendi ibn Ahmed, El-Hac Salih Efendi ibn El-Hac Hasan, Ali Efendi Hüseyin, Molla Abdullah ibn Salih, Es-Seyyid İbrahim ibn Ali, Veli Ağa ibn Mehmed, Ali Hoca Efendi, Molla Mustafa ibn Ahmed.

Kirkor zimmî ve eşi Saltana nasraniyenin mülklerini, Hasan Bey'e ipotek verdiği gösterir hüccet.

243 [50-d] Medîne-i Üsküdar'da Bâzârbaşı Mahallesi sâkinelerinden Kirkor veled Avanos ve zevcesi Saltana bint Serkez nâm zevcân meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Hasan Bey ibn Ramazan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm yedimizde mülklerimiz olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Bagos zimmî ve bir taraftan Bedrus ve bir taraftan diğerk Bedrus zimmî mülkleri ve tarîk-i âmme ile mahdûd büyût-ı adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzilimizi bi-tarîki'l-istiglâlü'l-âdî altmış guruş mezbûr Hasan Bey'e bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi kendi mâlıyla ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkûm altmış guruşu mezbûr Hasan Bey'in yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mezbûr Hasan Bey menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin

beher sene tamâmında dokuzar guruşdan cem'an yirmi yedi guruş ücretle ba'de't-tahliyyetü'ş-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î bize îcâr ve teslim ettikde biz dahi ber-vech-i meşrûh istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Bagos veled Avanos ve Minhail veled Bagos ve Meryem bint Marat nâm zimmîler her biri asl-ı mâl-ı merkûme ve şer'an lâzım gelen ücret-i mersûmeye emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefil ve zamîn olmalarıyla mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşîr min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Ağa ibn Ali, Halil Efendi ibn Veli, Osman Bey ibn Ahmed, Ali Çelebi ibn Ahmed.

Âîşe Hâtûn'un eşi Bostanî Mehmed'den, aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

[51] 244 [51-a] Medîne-i Üsküdar'da Hamza Fakih Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âîşe bint el-Hac Hasan nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka Bostânî Mehmed bin Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mehmed zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan on iki bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine olmak üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak zevcim merkûm ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl merkûm Mehmed zimmetinde cihet-i karzdan mahkûm be yirmi guruş ile hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her biri âharın zimmetini îbrâ ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdis aşere min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Efendi, Mukayyed Mehmed Efendi, Muhzır Başı Veli Bey, Mehmed Hasan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Hızır zimmînin evinde bulunan bazı eşyâları eşi Marima'ya sattığını gösterir hüccet.

245 [51-b] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Mahallesi sâkinlerinden Hızır veled İlyas nâm zimmî meclis-i şer'î şerîf-i enverde hâlâ zevcesi işbu râfi'atü'l-vesîka Marima bint Uluhan nâm nasraniyye muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden altı beledî yasdık ve iki minder ve bir döşek ve bir sahan ve bir tencere ve bir tabe ve bir leğen ibrik ve üç yorgan ve iki beylik çukamı tarafeynden îcâb ve kabûlü bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide on guruşa zevcem mezbûr Marima bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm on guruş mutâlebesinden zevcem mezbûre Marima'nın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Eşyâ-yı muharrere-i mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, zevcem mezbûrenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarıfa olsun dedikte gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Üsküdar Tenbel el-Hac Mahallesi Bedel-i Avarızı vakfının mütevellisi es-Seyyid Mehmed Çelebi'nin, vakfın parasını kendi için harcamasından dolayı azledilip, yerine el-Hac Osman'ın ta'yîn edilmesine karar verildiğini gösterir hüccet.

246 [51-c] Medîne-i Üsküdar'da vâkı' merkûm Tenbel el-Hac Mehmed Mahallesi Bedel-i Avarızı vakfının nüküd-ı mevküfesine mütevellî olan es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn el-Hac Mehmed nâm kimesne mâl-ı vakfi kendi masârıfına sarfla isihlâk eylediği ikrâr ile lede'ş-şer'ü'l-enver sâbit ve ol vechle hıyâneti zâhir olup, azli lâzım gelmekle mütevellî-i merkûm tevliyyet-i merkûmeden azl olunmak yerine bir müstakîm mütevellî nasb ve ta'yîn olunmak li-ebed olmağın emânet ile ma'rûf olup, dindâr ve müstakîm olmakla tevliyyet uhdesinden gelmeye kâdir ve ahâlî-i mahallenin muhtârı olan işbu râfi'atü'l-vesîka el-Hac Osman ibn Ramazan nâm kimesne kibel-i şer'îden vakf-ı mezbûre mütevellî nasb ve ta'yîn olundukda ol dahi tevliyyet-i merkûmeyi

kabûl ve mirâsımızı kemâyen-bâgi edâya ta'ahhüd etmeğin mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Arpacı El-Hac İsmail ibn Mehmed, İmâm Ebû Bekir Efendi bin, İsmail Çelebi bin, El-Hac Hanefî bin Ali, Veli Ağa ibn Mehmed, El-Hac İsmail bin, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Bucak Mustafa, Mevsik nasraniyye'nin bağına çiftçilik yapmak için gelmiş, ancak kendisinden dokuz senelik hizmetinin karşılığını alamamış, daha sonra ise belli bir mikdar üzerine anlaştıklarını gösterir hüccet.

247 [51-d] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinlerinden Bucak Mustafa ibn Şaban nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'atü's-sifr Mevsik bint Kirkosan nâm nasraniyye ve oğlu tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye ârifân el-Hac Hanefî bin Ali ve el-Hac Mustafa bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Avanos veled İkar nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, medîne-i mezbûre hâricinde Kalfa çeşmesi kurbunda vâkı' etrâf-ı erba'ası Babuci Manuk ve Nalçacıoğlu Haben ve Debağ Molla ve Abraham mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd Harameyn-i muhteremeyn vakfından bir kıt'a vakf-ı bağ bi'l-icâreteyn müvekkile-i mezbûrenin tasarrufunda olmakla müvekkile-i mezbûrenin talebiyle rencberlik etmek üzere dokuz sene bağ-ı mezkûrun tîmâriyye ve budama ve masârıf-ı sâiresiçün dokuz sene hizmet edip, ol vechle dokuz senelik hizmetimin ecr-i mislini müvekkile-i mezbûreden talep ve da'vâ eylediğimde ol dahi dokuz sene bağ-ı mezbûr mahsûlü benden talep ve da'vâ sadedinde olmağla beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsemât-ı ekîde vâkı' olmuş idi. El-hâletü hâzihi beynimize mislihûn tavassut edip, beni da'vâ-yı mezkûremden otuz guruşu üzerime inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm otuz guruşu vekîl-i merkûm yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezkûre müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtdan gerek müvekkile-i mezbûre Mevsik ve gerek oğlu vekîl-i mezbûr Avanos ve kızı Ayva nâm nasraniyyenin zimmetlerini ibrâ-yı âmm ve kât'ü'n-niza'la ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi bağ-ı mezkûrun dokuz senelik ma'lûmü'l-mikdâr mahsûlüne müte'allıka âmme-i de'âvîden benim zimmetimi ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledi. Ba'de'l-yevm birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb

da'vâ ve husûmetimiz kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Mustafa ibn Hasan, Molla Ebû Bekir ibn Mustafa, Molla Hüseyin ibn Ali, Süleyman Bostânî ibn Hüseyin, İsmail Ağa ibn Abdullah, Molla Ahmed ibn Hüseyin, Mustafa Odabaşı, Osman Beşe ibn Hasan, Terzi El-Hac Mehmed, El-Hac Osman El-Mütevellî, Molla İsmail Abdullah Kalfa.

Ümmü Gülsüm Hâtûn'un, ayrıldığı eşi es-Seyyid Halil Çelebi'den, mehr-i mü'eccele ve nafakasını istemiş, ancak Halil Çelebi, Ümmü Gülsüm'ün daha önce bunlardan vazgeçmiş olmasından dolayı talebi geri çevirmesiyle, Halil Çelebi'nin Ümmü Gülsüm'e bazı eşyâlar vermek suretiyle, aralarını düzelttiğini gösterir hüccet.

248 [51-e] Medîne-i Üsküdar'da Aşçı Başı Mahallesi sâkinelerinden sinne haysesinin bulûğa tahammülü olup, on üç yaşında olmakla bulûğunu meclis-i şer'de mu'terefe olan ve zâtı İmâm Esad Efendi ibn Abdullah ve Çukadar İbrahim Çelebi ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmü Gülsüm bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid Halil ibn es-Seyyid Mehmed nâm kimesne mahzarında bi't-tâv' ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Halil Çelebi zevcim olup, târîh-i kitâbdan on beş gün mukaddem bâyin benî tatlık etmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan üç akçe mehr-i mü'eccele ile bakıyye-i nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâmı mezbûr es-Seyyid Halil'den talep ve da'vâ eylediğimde ol dahi târîh-i mezbûrda benim ile muhâla'a ve zimmetimi ibrâ ve ıskât eylemişdir diye müdâfa'a edip, ol vechle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a olmuşıdi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, beni da'vâ-yı mezkûremden iki guruş ile bir kırmızı çuka ferâce ve bir zerr bâb-ı entârî ve bir zerr bâb-ı cebe ve bir beyâz fes ve üç münakkaş uçkur ve bir duhân kisesi üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-ı merkûm on iki guruş ile eşyâ-yı muharrere-i mezkûreyi mezbûr es-Seyyid Halil yedinden işbu meclis-i şer'de ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-vevm hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynimizde ahz ü i'tâyâ müte'allıka-i âmme-i da'vâdan her birimiz âharım zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mukırra-ı mezbûre Ümmü Gülsüm'ün anası olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe

olan Fatıma bint Ali nâm Hâtûn mezbûr es-Seyyid Halil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, kızım muahhazan mezbûre Ümmü Gülsüm ba'dehu zamân-ı mezbûr es-Seyyid Halil'den bir sene ahz ederse me'hûz ne ben kefil ve zâmin oldum dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Said Efendi ibn Abdullah, Çûkadâr İbrahim ibn Mehmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Mehmed Beşe Hayli İmâmı İbrahim Efendi ibn Ali, Veli Bey ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramzan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Osman Bey'in, mülkünü el-Hac Mehmed Said'e sattığını gösterir hüccet.

[52] 249 [52-a] Mahmiyye-i İstanbul'da merhûm Sultân Mehmed Hân Hazretleri Câmi'-i Şerîfi kurbunda Mustafa Bey Mahallesi sâkinlerinden Osman Bey ibn Ali Odabaşı nâm meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Divân-ı Hümâyûn kâtiplerinden umdetü'l-akrân işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac Mehmed Said Efendi ibn Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesinde Moda burnu nâm mahalde vâkı' bir taraftan Dakîkî el-Hac Osman bağı ve bir taraftan Kayıkcı Derviş veresesi bağı ve bir taraftan İmâm bağı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen on iki dönüm bir kıt'a kürümü mülk bağımu babam müteveffâ Ali Odabaşı ve anam mütevaffiyye müte'allıka'nın iştirâken mülkleri olup, ba'de'l-vefât bâkî mevrûs olmakla bâğ-ı mahdûd-ı mezkûr ile hâlâ üzerinde mevcûd mahsûlü ile ma'an tarafeynden îcâb ve kabûlü havî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide dört yüz elli guruşa mümâ-ileyh el-Hac Mehmed Said Efendi'ye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm dört yüz elli guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bağı mezkûrda mahsûlünde benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mümâ-ileyh el-Hac Mehmed Said Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfidir. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 12 Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Eş-Şeyh Ali Efendi ibn El-merhûm Nasuhi, Tuluûî Derviş Mehmed ibn Mustafa, Derviş Halil ibn Hüseyin, Mustafa Beşe ibn Ahmed, Dakîkî El-Hac Osman, Hamamî Hüseyin, Subaşı El-Hac Hasan, Ali usta, Mehmed usta, Veli usta.

Halil Bey'in, yarı hissesi bulunan mülkü ve tarlada olan hissesini İbrahim'e sattığını gösterir hüccet.

250 [52-b] Fi'l-asl-ı vilâyet-i Anadolu'da Bolu sancağında Eflanî Bolu kazâsına tâbî' Perel nâm karye ahâlisinden olup, medîne-i Üsküdar'da Aşçıbaşı Mahallesinde sâkin Halil ibn Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka İbrahim bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, karye-i mezbûrede vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk menzilde ve ittisâlinde vâkı' bağçede hissemi ve harman yerlerinde olan nisf-ı hisse-i şâyi'âm ile değirmenda olan hisse-i ma'lûmemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkati'l-vâhîde yirmi guruşa mezbûr İbrahim'e bey' ve temlîk ve mahallinde kabza taslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl edip, yine karye-i mezbûrede hudûdu dâhilinde taht-ı tasarrufumda olan ma'lûmü'l-kat'-i tarlalarda olan nisf-ı hissemi dahi bâ-ma'rifet-i sâhib-i arz altmış guruş bedel mukâbelesinde mezbûr İbrahim'e ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yirmi guruş ile bedel-i merkûm altmış guruş ki, cem'an seksen guruşu mezbûr İbrahim yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm emlakda olan hisse-i mezkûrelerimde kat'a benim alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müşterî-i mezbûr İbrahim'in mülk-i müşterâsı ve arazi-i merkûmda olan nisf-ı hakk-ı müfevvezi olmuştur dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 14 Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Osman ibn İsmail, Mustafa Efendi ibn Feyzullah, Halil Bey ibn Abdülcelil, Halil Beşe ibn Musa, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Ümmü Gülsüm Hâtûn'un, eşi Hüseyin'den, aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

251 [52-c] Medîne-i Üsküdar'da Gülfam Hâtûn Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmü Gülsüm bint Hüseyin nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Hüseyin bin Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Hüseyin zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdû'n-aleyh bin iki

yüz akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i sükânâ dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm Hüseyin muhâla'a sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtından her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî selhi Rebî'i'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Efendi ibn Süleyman, Osman Çelebi ibn El-Hac Mustafa, Es-Seyyid Mehmed ibn Ebû Bekir, İbrahim Çelebi ibn Mustafa, Abdullah bin Mehmed.

Mustafa'nın Moskov seferine gidip, esir düşmesi ile hayâtından endişe edilmesinden dolayı mallarını gözetmesi için eşi Âîşe'nin vasî olarak atandığını gösterir hüccet.

252 [52-d] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı karyesi sâkinlerinden Mustafa bin Abdullah nâm kimesne bundan akdem Moskov seferine gidip, esir olmakla hayât ve memâtı ma'lûm olmayıp, mefkûd olduğu lede's-şer'ü'l-enver müte'ayyin olan mefkûd-ı mezbûr Mustafa'nın karye-i mezbûrede vâkı' ma'lûmü'l-hudûd bağını ve sâir eşyâ-yı memlûkesini zabt ve hıfz ve umûrunu rü'yete bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın mefkûd-ı mezbûrun zevce-i menkûhası işbu râfi'atü'l-vesîka Âîşe bint Ali nâm Hâtûn müstakîme vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire olduğunu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bi-garez-i müslimîn ihbârlarıyla müte'ayyin olduktan sonra hâkim-i mevkı' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsnü Meab Efendi Hazretleri dahi mezbûr Âîşe'yi ber-vech-i muharrer vasî ve kayyim nasb ve ta'yîn buyurdıklarında ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdi aşere min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Hâmile olan Şerife Âîşe Hâtûn, eşi Ali Beşe'den, aralarındaki geçimsizlik nedeniyle ayrılmak istemiş, ancak doğacak çocuk erkek olursa yedi, kız olursa dokuz yaşına kadar kendisi bakacağı için Ali Beşe'nin otuz guruş nafaka vermesine karar verildiğini gösterir hüccet.

253 [52-e] Medîne-i Üsküdar'da Arakiyyeci el-Hac Mahallesi sâkinelerinden Şerîfe Âîşe bint Veli Bey ibn Ömer nâm Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûresi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Hasan Çelebi ibn Mehmed ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan babası Veli Bey ibn Ömer nâm kimesne şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka Ali Beşe ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ali Beşe müvekkile-i mezbûrenin zevcî olup, beynlerinde hüsn-i zendegânları olmayıp, hal'a tâlibe olduğu ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan altı bin akçe mehr-i mü'eccelenden fâriğa ve nafaka iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine zevcî mezbûr ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye muhâla'a eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve mezbûrun ferâşından hâsıl hamli zuhûr ederse erkek olursa yedi yaşına ve kız olursa dokuz yaşına değin kendi mâlından infâk ve iksâ eylemek üzere ve mu'accel otuz guruşa ibtidâ-i akdden târîh-i kitâba gelince beynlerinde cereyân eden ahz ü i'tâyâ ve gayre müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtndan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vekîl-i mezbûr meclis-i şer'de takrîr-i kelâm edip, kızım müvekkile-i mezbûre mehr-i merkûm ve mu'accel olan meblağ-ı merkûm için bir sene ahz ü kabz ederse me'hûz ne ben kefil ve zâmin oldum dedikde mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Mustafa ibn Süleyman, Halil Çelebi ibn Ali, Molla İbrahim ibn Ali, Ömer Beşe ibn Mehmed, Mustafa Beşe ibn Osman, Molla Mehmed ibn El-Hac Ahmed Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Hadice Hâtûn'un, eşi es-Seyyid Musa'dan, aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

254 [52-f] Medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Mustafa bin Halil ve Hasan bin Ramazan nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan

Hadice bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid Musa bin Dursun nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Musa zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccelemden fâriğa ve nafaka iddet-i [53] ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm üzerine zevcim mezbûr es-Seyyid Musa ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zeyciyyete ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya müte'allıka-ı âmme-i de'âvî ve mutâlebâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min aşere Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey, Es-Seyyid Süleyman Hasan, El-Hac Hanefî.

Hatice Hâtûn ve Hüseyin'in mirâsının çocuklarına kalması ile çocukların vasîsi Hatice Hâtûn'un, çocukların nafakaya olan ihtiyâcından dolayı, bu mülkten vazgeçip yerine nafaka talebine izin verildiğini gösterir i'lâm.

255 [53-a] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' karye-i Kadı karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûrede vâkı' vakfindan olan ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzilin nısf-ı Hadice bint Abdullah nâm Hâtûn'un tasarrufunda nısf-ı âharı müteveffâ Hüseyin bin Hamza'nın ile'l-vefât tasarrufunda olup, ba'de'l-vefât sulbî sagîr oğlu Mustafa ile sulbiyye kebîre kızı Hamide'ye münâsafeten intikâl-i âdî ile intikâl eylediği lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i mezbûrun tesviye emirine vasî-i mensûbesi olan işbu râfî'ü'l-vesîka anası mezbûre Hadice Hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, sagîr-i mezbûrun menzil-i merkûmda olan rub'-i hissesinden gayrî ism-i mâl-ı itlâk olunur bir nesnesi olmayıp, nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmakla sagîr-i mezbûrun hissesi bâ-ma'rifet-i mütevellî bedel-i misli ile âhara ferâğ ve bedelinden sagîr-i mezbûr infâka kıbel-i şer'den bi'l-vesâye izin verilmek matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka hâl-i vasî-i mezbûrenin bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve iyân eylediği minvâl üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla nümâyân

olmağın sagîr-i mezbûrun hissesini ber-vech ma'rifet-i mütevellî ile âhara ferâğa kibel-i şer' den izn-birle vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Abdullah Çelebi ve el-Hac Hanefî ile meclis-i şer'e gelip, alâ-vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Ağa ibn Mehmed, Hasan Bey, Mustafa Çelebi ibn Mehmed, Hamamî Hüseyin Ağa ibn Süleyman, İsmail bin Abdullah, Ali bin Mehmed, Mehmed Ağa ibn El-Hac Ahmed.

İbrahim Çelebi, Eminönü iskelesindeyken Kayıkçı Ömer Beşe tarafından darpa uğrayıp, kendisinden davâcı olmuş, bundan dolayı Ömer Beşe bir yıl hâbis kaldıktan sonra, araya girilip davâdan vazgeçildiğini gösterir hüccet.

256 [53-b] Medîne-i Üsküdar'da Mehmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden İbrahim Çelebi ibn Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Kayıkçı Ömer Beşe ibn Numan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ömer Beşe târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem Eminönü İskelesinde ba'de'z-zuhur tepme ile kasığımın sol tarafına amden darb ve kasığım yarılmışdır diye bundan akdem taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi ikrâr edip, bir sene tevkîf olmuş idi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, ben da'vâ-yı mezkûremden meccânen fâriğ olup, husûs-ı merkûme ve mâ-yuhdesü münhüye müte'allıka-i âmme-i de'âvîden mezbûr Ömer Beşe'nin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikte gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min aşere Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Tosyalı Hafız Mehmed Efendi ibn Mehmed, Yasakçı Ahmed Beşe ibn Hüseyin, İmâm İbrahim Efendi Beşe Mustafa, Nalband İsmail Ser Kethüdâsı Es-Seyyid Osman.

Rukiye Hâtûn'un, eşi Ömer Beşe'den, aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

257 [53-c] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Ahmed Çelebi ibn Mustafa Veli Bey ibn Mehmed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rukiye bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i muhâla'ayı işbu râfi'ü'l-vesîka Ömer Beşe ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında bi't-

tav' iha ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ömer Beşe zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmamakla ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelemden fâriğa olup, nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine mezbûr Ömer Beşe ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve hal'a mezbûru kabûl ettikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynimizde âhar ve i'tâyâ müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşere min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Bostânî Ahmed Çelebi bin Mustafa, Veli Bey ibn Ahmed, Mehmed Efendi ibn İsmail, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Hasan Bey ibn Ramazan.

Bayrakdar Mehmed Beşe ve Kara Kollukçu Mustafa'nın, Fatıma Hâtûn'a, eşi Serrac Hüseyin'in Moskov seferinde şehit olduğunu haber verdiğini gösterir hüccet.

258 [53-d] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Fatıma bint Ali nâm Hâtûn'dan ber-vech-i âtî istihbâr-ı şer'-i sudûrundan sonra dergâh-ı âlî dâm-ı mahfûfen bi'l-meâli yeniçerilerin otuz bir cemâ'atin bayrakdârı Mehmed Beşe ibn İbrahim ve Kara Kollukcu Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırân olup, istihbâr olundukda fi'l-hakîka işbu müstahbere-i mezbûre Fatıma'nın zevcî Serrâc Hüseyin bin Abdullah ibn Abdülmennan nâm kimesne târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem Moskov seferinde Kalibrun nâm mahalde bizim huzûrumuzda şehîden vefât eyledi. Bizler mu'âyene ve müşâhede eyledik diye her biri alâ tarîkü'ş-şehâde haber vermeleriyle vâkı' hâl-i hıfzatü'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşere min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi Mustafa, Veli Bey, El-Hac Hanefi ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Ahmed Çelebi'nin, mülkünü Tophaneli el-Hac Mustafa'ya sattığını gösterir hüccet.

259 [53-e] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden Ali Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Tophânelizâde el-Hac Mustafa Efendi ibn el-Hac Mehmed Efendi tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl-i müstecili olan Ahmed Çelebi ibn İsmail Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'adan İbrahim Beşe ve el-Hac Abdullah ve Mehmed Dede ve Mehmed Çelebi mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hesâb terbî'i yüz elli zirâ' arsa üzerinde mebnî iki bâb fevkânî oda ve bir matbah ve bir mikdâr havlu ve bağçeyi müstemil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz guruşa müvekkil mümâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi'ye bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz guruşu müşterî-i merkûm mümâ-ileyh yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhâlîm kalmayıp, müvekkil mümâ-ileyhin mülk-i müşterâsı hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 18 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi ibn Hızır, Halil Efendi ibn Hüseyin, Osman Ağa ibn Abdullah, Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

El-Hac Ahmed, kardeşi Âîşe'den borç para aldığı için mülkünü ona ipotek verip, eğer borcunu ödeyemezse mülkün kıymetinin üstünde satılmasını istemiştir. Ancak el-Hac Ahmed'in kaybolmasından dolayı bu olaya şahitlik edenlerin olayı doğrulayıp gerekenin yapıldığını gösterir hüccet.

[54] 260 [54-a] Medîne-i Üsküdar'da Hamza Fakih Mahallesi sâkinlerinden işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac Ahmed Ağa ibn Musa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Veli Bey ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, medîne-i mezbûrede Tenbel Mahallesinde sâkin gâib-i ani'l-beled Ahmed bin Mehmed bin Mustafa nâm kimesne bin yüz elli üç senesi muharremü'l-harâmın yirmi yedinci

günü benim mâlimdan olmak üzere kız karındaşım Âîşe nâm Hâtûn yedinden istikrâz ve kabz eylediği üç yüz yirmi üç guruş deyni mukâbelesinde emlâkimden medîne-i mezbûre hâricinde Balıkcı Ayazması nâm mahalde vâkı' etrâf-ı erba'adan Balıkcızâde Ahmed Beşe ve Mustafa ve Hamamîoğlu ve ba'zân Kürkcüoğlu bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen otuz dönüm mikdârı bir kıt'a bağını istiglâlen rehin vaz' eyledikten sonra târîh-i mezbûrdan bir sene tamâmına değin otuz beş guruş ücret ile ba'de't-tekabbüzü'l-mer'i gâib-i mezbûra îcâr eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledikten sonra târîh-i mezbûrdan bir sene tamâmında edâ ve teslîm edemezsem bağ-ı mahdûd-ı mezkûru ba'de'l-müzâyede semen misliyle âhara bey' ve kabz semene ve semeninden deyn-i merkûm ile ücret-i mersûmeyi edâya ve fazla kalırsa kendine îsâle ve ahz ü kabz ve îsâle-i mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafından mezbûr Veli Bey'i küllemâ uzletin fânit vekîli mazmûnu üzere azl ve in'izâlden masûne vekâlet-i devriyye ile vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmekle hâlâ müddet-i merkûma tamâm olup, üç ay dahi ziyâde mürûr edip, mezbûr Ahmed gâib olmakla mekânı ma'lûm olmadığı ecilden ber-vech-i muharrer vekâletine binâen bağ-ı merkûmu bey' ve edâ-i deyne vekîl-i mezbûr Veli Bey'e tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ahrar ricâl-i müslimînden olup, medîne-i mezbûrede Selman Ağa Mahallesi sâkinlerinden Osman bin İbrahim ve Mustafa bin Ali nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka medîne-i mezbûrede Tenbel Mahallesi sâkinlerinden gâib-i ani'l-beled Ahmed bin Mehmed bin Mustafa nâm kimesne işbu müdde'î-i mezbûrun yedinde olan istiglâl hücceti mantûkunca yedinde mülkü olup, Balıkcı Ayazmasında vâkı' etrâf-ı erba'adan Balıkcızâde ve Ahmed Beşe ve Mustafa ve Hamamîoğlu ve ba'zân Kürkcüoğlu bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen otuz dönüm mikdârı bir kıt'a bağını istiglâlen rehin vaz' ettikten sonra târîh-i mezbûrdan bir sene tamâmına değin otuz beş guruş ücret ile ba'de't-tekabbüzü'l-mer'i gâib-i mezbûr Ahmed bin Mehmed bin Mustafa'ya îcâr eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl ettikten sonra târîh-i mezbûrdan bir sene tamâmında edâ ve teslîm edemezsem bağ-ı mahdûd-ı mezkûru ba'de'l-müzâyede semen misliyle âhara bey' ve kabz semene ve semeninden deyn-i merkûm ile ücret-i mersûmeyi edâya fazla kalırsa kendine îsâle ve ahz ü kabz ve îsâl-i mütevakkıf olduğu umûrun küllisine küllemâ uzletin fânit vekîl-i mazmûnu üzere azl ve in'izâlden masûne vekâlet-i devriye ile mezbûr Veli Beyi bizim

huzûrumuzda vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâyen-bâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm edip, müddet-i merkûme tamâm ve gâib-i merkûmun mekânı ma'lûm olmamakla üç ay dahi ziyâde mürûr eyledi, biz bu husûsa ber-vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de re'âyâ şerâitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mûcebince ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed, El-Hac Hanefî bin Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Es-Seyyid Abdullah Ağa'nın, mülkünü Ali Çelebi'ye sattığını gösterir hüccet.

261 [54-b] Mahmiyye-i İstanbul'da Mağnisalı Mehmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Abdullah Ağa ibn Lecce(?) nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Ali Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlakimden olup, medîne-i mezbûre mahallâtından Hâce Hâtûn Mahallesinde vâkı' etrâf-ı erba'adan Mehmed Çelebi ve İbrahim Beşe ve el-Hac Abdullah ve Mehmed Dede mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbî'i yüz elli zirâ' arsa üzerinde mebnî iki bâb fevkânî oda ve bir matbah ve bir mikdâr havlu ve bağçeyi müştamil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz guruşa merkûm Ali Çelebi'ye bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz guruşu mezbûr Ali Çelebi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, merkûm Ali Çelebi'nin mülk-i müştêrâsı va hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 17 Cemâziye'l-evvel sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi ibn Hızır, Halil Efendi ibn Hüseyin, Osman Ağa ibn Abdullah, Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Takuna Hâtûn'un, mülkünü el-Hac Mustafa Efendi'ye sattığını gösterir hüccet.

262 [54-c] Medîne-i Üsküdar'da Kefere Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Takuna bint Ağna nâm nasraniyye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-küttâb Tophânelizâde el-Hac Mustafa Efendi tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl-i müseccil olan Ahmed Çelebi ibn İsmail Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Saltana mülkü ve bir taraftan Fotuni nasraniyye mülkü ve bir taraftan Ahmed mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbî' iki yüz on beş zirâ' arsa üzerinde mebnî üç bâb fevkânî oda ve bir tahta-i boş ve tahtında iki oda ve sofa ve bir matbah ve kenîfî ve bir mikdâr bağçeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile altı yüz guruşa müvekkile mûmâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi'ye bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm altı yüz guruşu müvekkile mûmâ-ileyhden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkile mûmâ-ileyhin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarraf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşere min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi ibn Hızır, Halil Efendi ibn Hüseyin, Osman Ağa ibn Abdullah, Veli Ağa ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Köher Hâtûn'un, mülkünü Tophânelizâde el-Hac Mustafa'ya sattığını gösterir hüccet.

263 [54-d] Medîne-i Üsküdar'da Bâzârbaşı Mahallesi sâkinelerinden Köher bint Abraham veled Nikola nâm nasraniyye tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye ârifân Ağya veled Minhail ve Ohan veled Pedrus nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan zevci Avanos veled Panos nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-küttâb Tophânelizâde el-Hac Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi tarafından tasdîke vekîl müseccili Ahmed Çelebi ibn İsmail Efendi

mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkünde münselik emlâkından olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Nalcacı ve bir taraftan Baklacioğlu mülkü ve bir taraftan tarîk-i hass ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbî' yüz otuz iki zirâ' arsa üzerinde mebnî iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve tahtânî bir oda ve iki matbah ve iki ve bi'r-i ma'i ve bir mikdâr havluyu müstemil bir bâb mülk menzilini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile dört yüz guruşa müvekkile mûmâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi'ye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikde sonra semen olan meblağ-ı merkûm dört yüz guruşu müvekkil mûmâ-ileyh yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkile-i mezbûrenin kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, müvekkil mûmâ-ileyhin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi ibn Hızır, diğer Osman Ağa ibn Abdullah, Halil Efendi ibn Hüseyin, Mustafa Çelebi ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Molla Mustafa'nın Molla İsmail'le olan ortak mülklerinin yarı hissesini Safiye Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

[55] 264 [55-a] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbî' İstavros karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinlerinden Molla Mustafa ibn İbrahim ve mü'ezzin Molla İsmail ibn Abdullah nâm kimesne tarafından ber-vech-i âtî ikrâra vekîl olduğu Molla Mustafa ibn İbrahim ve mü'ezzin Molla İsmail nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mehmed Beşe ibn Abdullah nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfî'atü'l-vesîka Safiye bint Abdullah nâm Hâtûn tarafından tasdîke vekîl olan Ahmed Beşe ibn Hasan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkile-i mezbûrun silk-i mülkünde münselik emlâkından olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Rukiye Hâtûn ve bir taraftan Hazînedâr Ali Ağa ve ba'zân İsmail Efendi mülkleri ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir

sofa ve ahûr ve kenîfi müstemil bir bâb mülk menzilin nısfı müvekkil-i mezbûrun ve nısf-ı şâyî'î âharı Ahmed Beşenin mülkü olmakla müvekkil-i mezbûr Mustafa nısf-ı hissesini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Safiye'ye kırk guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm kırk guruşu müvekkile-i mezbûre yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mezkûrda olan hisse-i şâyî'inde müvekkile-i mezbûrun kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, nısf-ı menzil-i mezkûr müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfa olsun dedi dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 17 min Cemâziye'l-evveli sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm İbrahim Efendi Abdülkerim, Süleyman Çelebi ibn Ali, Mehmed Beşe ibn Mustafa, Molla Mustafa bin, Molla Abdullah Çelebi.

Saka İbrahim'in, yerine kendi rızâsıyla Ahmed'i saka olarak görevlendirdiğini gösterir hüccet.

265 [55-b] Medîne-i Üsküdar'da Mîr-i Ahûr Mahallesinde sâkin Saka İbrahim bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda yine tâ'ife-i mezbûreden işbu râfî'ü'l-vesîka Ahmed bin Ömer nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, ben mahalle-i mezbûrede Saka olup, bir mahallede olan Saka'nın hudûduna âhar mahallede olan Saka ta'arruz etmemek nizâm-ı kadîm olmakla ben rızâm ile hizmet-i mezkûreyi rü'yet etmek üzere rızâm ile mezbûr Ahmed'e kasriyyed ve bir kırba arkalıcak def' ve teslim eylediğimde ol dahi ahz ü kabz ve tesellüm edip, fimâ-ba'd mezbûr Ahmed benim yerime saka olup, müdâhale etmemek üzere ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimde mezbûr Ahmed dahi bâkî teberru'ân medfû'î olan kırk beş guruş mutâlebesinden benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi. Birbirimiz ile kat'a da'vâ ve husûmetimiz yokdur dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Ebû Bekir bin Mustafa, Mustafa bin Mansur, Halil bin Süleyman, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa bin Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Gül isimli nasraniyyenin, mülkünü el-Hac Mustafa'ya sattığını gösterir hüccet.

266 [55-c] Medîne-i Üsküdar'da Kefere Mahallesi sâkinelerinden zâtı Osman ibn Abdullah ve Halil Çelebi ibn Hüseyin nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Gül bint Toras nâm nasraniyye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde umdetü'l-erbâbü't-tahrîr ve'l-kalem zübdetü'n ashâbü't-tastîr ve'r-rakam bâ'is-i hâzihi'l-küttâbü'ş-şehr-i Tophânelizâde el-Hac Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi tarafından ber-vech-i âtî husûs-ı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Ahmed Çelebi ibn İsmail Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Kırkor zımmî mülkü ve bir taraftan Yadona nâm nasraniyye mülkü ve bir taraftan Semerci Kırkor zımmî mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbî'i üç yüz zirâ' arsa-i memlûkem üzerinde mebnî iki bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve bi'r-i ma'i ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bağçeyi müştemil mülk menzilimi tarfeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile müvekkil-i merkûm el-Hac Mustafa Efendi'ye beş yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip, semen olan meblağ-ı merkûm beş yüz guruşu müvekkil mümâ-ileyh yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim. Min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkil mümâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi'nin mülk-i müşterâsı hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarraf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Cemâziye'l-evveli sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Halil Efendi ibn Hüseyin, Osman Ağa ibn Abdullah, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ali Çelebi ibn Hızır, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Mustafa Efendi bin.

El-Hac Ömer Efendi'nin, vakfa âit paradan Saliha Hâtûn'a borç para verip geri alamamasından dolayı vakıf zarara uğraması ve Saliha Hâtûn'un bu zararın bir kısmını ödeyip, aradaki husûmetin ortadan kalktığını gösterir hüccet.

267 [55-d] Medîne-i Üsküdar'da Serçe mescid-i şerîfi vakfının nüküd-ı mevkûfesine bi'l-fi'il mütevellisi olan el-Hac Ömer Efendi ibn Ebû Bekir nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfi'atü'l-vesîka Saliha bint İbrahim nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûre Saliha târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem işbu

deyn-i temessükü mantûkunca on sekiz sahan ve iki kapak rehni mukâbelesinde asl-ı mâl-ı vakfından otuz bir guruş istidâneye ve kabz edip, asl-ı mâl-ı vakıf olan meblağ-ı merkûm otuz bir guruşun on sekiz buçuk guruşunu mezbûre Saliha yedinden bi'd- defa'ât ahz ü kabz eylediğimden sonra on iki buçuk guruş zimmetinde bâkî kalmakla meblağ-ı bâkî-i merkûm on iki buçuk guruşu mezbûre Saliha'dan taleb ve da'vâ eylediğimde mezbûre Saliha dahi seneteyn-i mezkûrlarda cânib-i vakfa verdiğim murabâhâ bilâ-devr-i şer'îdir diye asl-ı mâla hesâb ederim diye devr-i şer'îyi inkâr ettikde beyândan aczim zâhir olup, mezbûreye yemîn verdiğimde vakf-ı mezbûr mütezarrır olmak mütehakkık olduğundan nâşi beynimize mislihûn tavassut edip, mezbûre Saliha ile beni sekiz guruşun üzerine nef'an li'l-vakf-ı inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-i vakfa evlâ ve enfa' olmağın bi't-tevliyye sulh-i mezbûru kabûlü ve meblağ-ı merkûm sekiz guruşu mezbûre Saliha yedinden vakıf içün ahz ü kabz edip, bâlâda mezkûr on sekiz sahan ve iki kapak rehinlerini ben dahi mezbûre Saliha'ya def' ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden ahz ü kabz edip, husûs-ı mezbûre müte'allıka-i mezbûre Saliha ile kat'a da'vâ ve nizâ'm kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 26 Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Annesi Hoca Âîşe Hâtûn'a ait mülkün, bir hissesinin eşi Ahmed'e üç hissesinin Molla İbrahim'e kalmasıyla, İbrahim'in bunu kullanma belgesini kaybedip, şahitler sayesinde malı kullanma hakkımı doğruladığımı gösterir hüccet.

268 [55-e] Husûs-ı atî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri içün savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kadı Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî huzûrlarında meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinlerinden işbu râfi'ü'l-vesîka Molla İbrahim ibn Ahmed nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, yedimde mülküm olup, karye-i mezbûrede Bayezid Mahallesinde vâkî' bir taraftan Arpa Emini Kırımî mülkü ve bir taraftan Destârî Mustafa Ağa bağı ve bir taraftan Saliha Hâtûn mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve matbah ve kenîf ve bir mikdâr havluyu müştamil bir bâb mülk menzil aslında anam mütevaffiye Hoca Âîşe nâm Hâtûn'un yedinde mülkü olup, ba'de'l-vefât

dört sehmi babam Ahmed'e ve selâse erba'a'ı bâkî mevrûs olmakla ben dahi dört seneden beri bilâ-nizâ' mülkiyet üzere mutasarrıf iken yedimde olan mülk-nâme hücceti zâyi' olmağın hakikat-i hâl bi-garez-i müslimînden suâl olunup, yedime hüccet-i şer'îye i'tâ olunmak murâdımdır dedikde zeyl-i vesîkada isimleri mestûr olup, li-ecli'l-ihbâr meclis-i ma'kûd-ı mezkûra hâzırûn olup, isticâr olunduklarında fi'l-hakîka menzil-i mahdûd-ı mezkûr aslında mütevaffiyye-i mezbûre Âîşe bint Mehmed'in hayatında mülkü olup, ba'de'l-vefât rub'ı zevcî Ahmed ve selâse-i erba'a'ı işbu müstecir Molla İbrahim'in mülk-i mevrûsudur diye her biri alâ-tarîkü's-şehâde haber verdiklerini Mevlânâ mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çûkadâr Ömer Çelebi ibn Halil ve Muhzır el-Hac Hanefî ibn Ali ile meclis-i şer'e gelip, alâ-vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm El-Hac Hsan Efendi ibn Mehmed, Odabaşı Süleyman Ağa ibn Ahmed, Es-Seyyid Mehmed ibn Halil, Berber Osman Çelebi.

Hatice Hâtûn'un, mülkünü kardeşi el-Hac Mehmed ve Ömer Ağa'ya sattığını gösterir hüccet.

[56] 269 [56-a] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbî' İstavros karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinelerinden Hadice bint Mehmed ibn Hasan nâm Hâtûn'un zevci ve tarafından bey'-i âtî beyâna ber-vech-i âtî vekîl olduğunu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'îyye ârifân İsmail Ağa ibn Mustafa ve el-Hac Hüseyin ibn İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mehmed Beşe ibn Mustafa nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kendi nefsinden asîl ve karındaşı el-Hac Mehmed Ağa ibn Ahmed tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl olan fahrü'l-akrân işbu râfî'ü'l-vesîka Ömer Ağa ibn el-mezbûr el-Hac Ahmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değın müvekkilem mezbûrenin silk-i mülkünde münselik emlakinden olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan mezbûrân Ömer Ağa ve el-Hac Mehmed Ağa mülkleri ve bir taraftan Güğümbaşî İbrahim Ağa mülkü ve bir taraftan Said Çelebi mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve bir sofa ve ahûr ve kenîf ve zâtı eşcâr-ı

müsmire ve gayr-ı müsmireli bağçeyi müştemil tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbî' iki yüz yedi zirâ' arsa üzerine ebniyeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi mahal-i müştemilâtı ile tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ber-vech-i müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûrâna el-Hac Mehmed Ağa ve Ömer Ağa'ya ale'l-iştirâkû's-seviyy iki yüz üç guruşa bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer ale'l-iştirâkû's-seviyy iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediğinden sonra semen olan meblağ-ı merkûm iki yüz üç guruşu mezbûr Ömer Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda zevcem müvekkile-i mezbûrenin kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, müşteriyân-ı mezbûrâna el-Hac Mehmed Ağa ve Ömer Ağa'nın ale'l-iştirâk mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe't-tasdîkû's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel olunan Çukadar Ömer Çelebi ibn Halil ve Muhzır Hanefî ibn Ali ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mustafa Çelebi ibn Mehmed, Mehmed Ağa ibn Hüseyin, Subaşı İsmail Ağa ibn Mustafa, El-Hac Hüseyin ibn Hüseyin, El-Hac Halil ibn Hüseyin.

Ümmi Hâtûn'un, eşi Mehmed Beşe'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

270 [56-b] Medîne-i Üskûdar'da Mehmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmi bint Şaban nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe ibn Receb nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mehmed Beşe zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan bin akçe mehr-i mü'eccem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm Mehmed Beşe ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Berber Mehmed Beşe ibn İbrahim, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Ahmed Beşe ibn Abdullah, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Ali Beşe'nin, Büyük İskele önünde, eşi Hatem Hâtûn'u boşamasına şahit olan Bostanî Osman'ın bu olayı ihbâr ettiğini gösterir hüccet.

271 [56-c] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Hatem bint Abdullah nâm Hâtûn'dan ber-vech-i âfî istihbâr-ı şer'-i sudûrundan sonra medîne-i mezbûre mahallâtından Mîr-i Âhûr Mahallesi sâkinelerinden Bostanî Osman bin Ömer ve Hüseyin bin Hasan nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olup, istihbâr olundukda fi'l-hakîka işbu müstahbere-i mezbûrenin sâbıkâ zevci Ali Beşe ibn Abdullah nâm kimesne târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem medîne-i mezbûrede Büyük İskele önünde bizim huzûrumuzda müstahbere-i mezbûreyi bâyinlen tatlîk eyledi diye her biri alâ-tarîkü'ş-şehâde haber vermeleriyle vâkî' hâl hıfzü'l-makâl bi'l-ittifâ ketb olundu.

Fî 26 Cemâziye'l-evveli sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa ibn Ahmed, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Mehmed Bey bin Halil.

Ümmü Gülsüm Hâtûn'un, eşi Mustafa'dan aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

272 [56-d] Medîne-i Üsküdar'da Mîr-i Âhûr Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Ümmü Gülsüm bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafa bin Mahmud nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mustafa zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan beş yüz akçe mehr-i mü'eccelem ile ve mezbûrun ferâşından muttasıl hamlim olmakla vaz'-i haml ile iddetim münfekıyye oluncaya değin nafakam üzerlerine me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr Mustafa ile muhâla'a sahîhâ-i şer'iyye ile muhâla'a olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her

birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 21 Cemâziye'l-ûlâ sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mustafa ibn Ahmed, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

El-Hac Abdurrahman Ağa'nın, Yakacık'taki mülkünü, es-Seyyid el-Hac Ömer ve es-Seyyid el-Hac Ömer'e sattığını gösterir hüccet.

273 [56-e] Civâr-ı Saltanât-ı Âliyye'de vâkı' Burusa kazâsına tâbi' Anadolu Hisârı sâkinlerinden el-Hac Abdurrahman Ağa ibn el-Hac Ali nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid el-Hac Ömer bin Ali ve es-Seyyid el-Hac Ömer bin Mustafa nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i mezbûreye muzâfa Adalar nâhiyesine tâbi' Yakacık Karyesinde vâkı' bir taraftan Korucuoğulları Hüseyin ve İbrahim bağları ve bir taraftan Mahmud bağı ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kürümü mülk baġımı müşteriyân-ı mezbûrâne ale'l-iştirâkü's-seviyy tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yüz kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediġimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblaġ-ı merkûm yüz kırk guruşu mezbûrân yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd baġ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûrânın ale'l-iştirâkü's-seviyy mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtârân mutasarrıf olsunlar dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 28 Cemâziye'l-evveli sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ali ibn Mehmed, Hüseyin Beşe bin, Zâde El-Hac bin Mustafa, Es-Seyyid Mehmed bin, Mustafa Beşe ibn İlyas, Ali Beşe ibn Osman, Ömer Ağa ibn El-Hac Osman.

Vefat etmiş olan Çadırî el-Hac Ahmed'in kızı Havva'nın vasisi el-Hac Mehmed'in, Havva'ya kalan mirasın çocuğun işine çok yaramadığını ve bunun için bu kalan mirasın başkasına verip, gelen paranın faize yatırılıp, gelirin Havva'ya verilmesi talebinin kabul edildiğini gösterir i'lâm.

274 [56-f] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, medîne-i Üsküdar'a tâbi' İstavros karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde mahmiyye-i İstanbul'da Hüseyin Ağa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Çadırî el-Hac Ahmed bin Abdullah'ın sulbiyye sagîre kızı Havva'nın tesviye emrine vasîsi olan işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac Mehmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, karye-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'adan Emin Ağa ve Hüseyin Çelebi mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve bir bâb vakf-ı menzil ile yine karye hâricinde vâkı' etrâf-ı erba'adan Mısırlı el-Hac Mehmed ve Kazgancı bağları ve tarîk-i âmm ve tarîk-i hass ile mahdûd, merhûm el-Hac Ahmed'in kendi vakfindan beher mâh yirmişer akçe icâre ile menzil ve onar akçe icâre ile bağ-ı müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-icâreteyn tasarrufunda olup, ba'de'l-vefât sulbiyye kebîre kızı Fatıma ile vasîsi olduğum sagîre-i mezbûreye münâsafat-ı intikâl-i âdî ile intikâl etmiş idi. Lâkin menzil-i mezbûr ile bağ-ı mezkûr harâb olup, hâsıl-ı haracına vefâ etmediğinden mâ'adâ ta'mîr ve termîm edecek babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil mâlları dahi olmayıp, zikr olunan bağ ve menzil-i mezbûru ma'rifet-i mütevellî ile âhara ferâğ ve bedelini imâl-i istirbâh edip, hâsıl olan nemâsıyla sagîre-i mezbûreye infâk ve iksâ etmek sagîre-i mezbûre hakkında her vechle infa' ve evlâ olduğunu ahâlî-i karyeden vukûfu olan işbu hâzırûn bi-garez-i müslimînden istihbâr olunup, haberleri tahrîr ve mücebiyle yedime kıbel-i şer'den bi'l-vesâye bâkî izin verilmek matlûbumdur dedikde hakikat-i hâl vasî-i merkûmun takrîr-i meşrûhu üzere olduğu karye-i mezbûre ahâlîsinden bi-garez-i müslimîn haberleriyle müte'ayyin oldukdan sonra menzil-i mezkûr ile bağ-ı merkûmu bedel-i misliyle âhara ferâğ ve bedelini kabz ve imâl ve istirbâh edip, hâsıl olan nemâsıyla sagîre-i mezbûreyi infâk ve iksâ etmek üzere vasî-i merkûma kıbel-i şer'den izn-birle vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Ömer Çelebi ibn Halil ile Muhzır el-Hac Hanefi ibn Ali ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 24 Cemâziye'l-ûlâ sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Halil ibn İbrahim Efendi, El-Hac Ali ibn El-Hac Süleyman, İmâm Abdurrahman Efendi ibn Mehmed, İbrahim Odabaşı ibn Bayram, Hasan Odabaşı ibn Abdullah, Yusuf Çelebi ibn Abdullah, Mehmed Beşe ibn Abdullah.

Çocukların vasîsi aynı zamanda annesi Saltana nasraniyyenin, eşinden kalan mülkün başkasına kirâlanıp, buradan gelecek paranın fâizinin çocuklara nafaka olarak verilmesi talebinin kabûl edildiğini gösterir i'lâm.

[57] 275 [57-a] Medîne-i Üsküdar muzâfâtından Adalar nâhiyesine tâbi' Maldepe nâm karyede sâkine iken bundan akdem hâlik olan Tanaş veled Ayka veled Manol nâm zımmînin sulbî sagîr oğlu Rika ve sulbiyye sagîre kızı Berbiye'nin anaları ve tesviye emirlerine vasîleri olan işbu râfî'atü's-sifr Saltana bint Eksori nâm nasraniyye meclis-i şer' de bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, karye-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'adan mür'ân ve bağ ve tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a bostân ile'l-helâk bi'l-icâreteyn tasarrufunda olup, ba'de'l-helâk sagîrân-ı mezbûrânın münâsafatü'l-intikâl-i âdî ile intikâl edip, sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcları olmağın bostân-ı merkûm dahi bâ-ma'rifet-i mütevellî bedel-i misliyle âhara ferâğ bedel-i istirbâh olunup, nemâsıyla sagîrân-ı mezbûrâna infâk ve iksâ olunmak haklarında her vechle infâ ve evlâ olmağın ber-vech-i muharrer ferâğa kıbel-i şer' den izin verilmek bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka hâl-i vasî-i mezbûrenin bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve iyâne eylediği minvâl-i meşrûh üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla zâhir olmağın bostân-ı merkûmu bedel-i misliyle bâ-ma'rifet-i mütevellî âhara ferâğ ve bedelini istirbâc nemâsıyla sagîrân-ı mezbûrânı infâk ve iksâyâ vasî-i mezbûreye izn-birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Vefât etmiş olan Şiriş zimmînin mirası eşi ve küçük çocuklarına kalmıştır. Ancak Şiriş'in ölmeden önceki borcunun ödenmesi için, hâlâ rehinde bulunan bu mülkün satılıp, bu borcun ödendiğini gösterir hüccet.

276 [57-b] Vata veled Basif Yorgi veled Minhail Yovanna veled Safir Basif veled Şiriş Medîne-i Üsküdar muzâfâtından Adalar nâhiyesine tâbi Maldepe karyesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan Tanaş veled Layka veled Minol nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Saltana bint Eksori nâm nasraniyye ve sulbî sagîr oğlu Rifa ve sulbiyye sagîre kızı Berayeb mahsûre ve tashîh meselesi bi-hükmi'l-garâiz yirmi dört sehmden i'tibâr olunup, sihâm-ı mezbûreden üç sehmi zevcesi mezbûreye ve irsen dört sehmi oğlu mezbûre ve yedi sehmi kızı mezbûreye isâbeti tahakkukundan sonra sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerine kıbel-i şer' den mensûbe vasîleri olan zevce-i mezbûre Saltana nâm nasraniyye meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfi' ü's-sif Lâzari veled Velot nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Taranka oğlu Aniştâş mülkü ve bir taraftan Nikola mülkü ve bir taraftan Astoril zimmî mülkü ve bir taraftan leb-i deryâ ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve tahtında bir bâb oda ve tahtâni bir bâb bakkal dükkânı üstünde bir oda ve kenîfi müştemil mülk menzil hâlik-i mezbûrun ile'l-helâk mülkü ba'de'l-helâk benim ile sagîrân-ı mezbûrâna mevrûs olup, mülk-i menzil mahdûd-ı mezkûru ashâb-ı hayratdan Feyzullah Efendi vakfına yüz altmış beş guruş sâbit olan deyni için rehin olmakla gerek vakf-ı mezbûre ve gerek kerâsiteci zimmîye kezâlik sâbit olan yüz otuz beş guruş deyne edâ olunmak üzere menzil-i mezbûr bey' olunmak lâzım gelip, taraf-ı şer' den izin hücceti mantûkunca ba'de'l-müzâyede inkâtâü'r-râğbe üç yüz guruşda karâru ziyâde ile taleb-i âhar zuhûr etmeyip, semen-i merkûme menzil-i mahdûd-ı mezkûrun semen misli olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla lede's-şer' ü'l-enver zâhir ve nümâyan oldukdan sonra menzil-i mahdûd-ı mezkûru ve ruhsattan ba'de'l-fekk tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile otuz guruşa mezbûr Lazari'ye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm üç yüz guruşu bi'l-asâle ve bi'l-vekâle mezbûr Lazari yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mezkûrda ve dükkanda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Lazari zimmetinin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 27 Cemâziye'l-ulâ sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Tanaş zimmî, ölmeden önce Lazari zimmîden borç para almış ancak ödememiştir. Lazari zimmî de bundan dolayı Tanaş'ın eşi ve vârisi Saltana'ya davâ açarak borç parayı talep ettiğini gösterir hüccet.

277 [57-c] Mahmiyye-i İstanbul'da Odun kapusunda kerâsiteci tâ'ifesinden işbu râff'ü's-sifr Lazari veled Delot nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Üsküdar muzâfâtından Adalar nâhiyesine tâbi' Maldepe nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Tanaş veled Lepka veled Manol nâm zimmînin verâseti zevcesi Saltana bint Eksori nâm nasraniyye ve sagîr oğlu Rifa ve sagîr kızı Yerabes'e münhasıra olduğu şer'an tahakkukundan sonra sagîrân-ı mezbûrânın tesviye emirlerine kibel-i şer'den mensûbe vasîleri olup, tereke-i hâlik-i mezbûre bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vaz'-ı yed'i sâbit olan zevce-i mezbûre Saltana muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, hâlik-i mezbûr Tanaş veled Lika veled Manol hâl-i hayatında helâkından altı ay mukaddem İstanbul'da Odun kapusunda kerâsiteci dükkânımda kendi mâlımdan yüz otuz beş guruş ikrâz ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimde iktirâz ve tesellüm ve kabz ve masârifına sarfla istihlâk edip, meblağ-ı merkûmu kable'l-edâ hâlik olmakla tereke vâkıyyesinde talep ederim. Suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl zevce-i mezbûre Saltana tereke-i hâlik-i mezbûra vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î mezbûrun müdde'âsını inkâr edecek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep-i evvelinde udûl-i millet-i nassârâdan olup, mahrûse-i İstanbul'da Odun kapusunda sâkin Yuvan veled Safer ve Yasef veled Şirin nâm zimmîler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, istişhâd olunduklarında fî'l-hakîka hâlik-i mezbûr Tanaş veled Lepka veled Manol hâl-i hayatında helâkından altı ay mukaddem İstanbul'da Odun kapusunda kerâsiteci dükkânında işbu müdde'î-i mezbûr Lazari yedinden yüz otuz beş guruş iktirâz ve kabz ve masârifına sarfla istihlâk eylediği bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd-ı şer'î biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiyye şehâdetler makbûle olmağın gibbe't-tahlîfü's-şer'î mücebince meblağ-ı merkûm yüz otuz beş guruşu hâlik-i mezbûrun tereke-i vâfiyyesinden müdde'î-i mezbûr Lazari zimmîye edâ ve teslîme mezbûre Saltana nasraniyyeye ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Ölmüş olan Tanaş'ın verâseti eşi Saltana ve çocuklarına kalmış, ancak Saltana mirâsın hâsılâtının masraflarına yetmemesinden dolayı buranın satılıp, masrafının ödenmesini talebinin kabul edildiğini gösterir i'lâm.

278 [57-d] Medîne-i Üsküdar muzâfâtından Adalar nâhiyesine tâbi' Maldepe nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Tanaş veled Lepka veled Minol nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Saltana bint Eksori nâm nasraniyyeye ve sulbî sagîr oğlu Zeyfe ve sulbiyye sagîre kızı Pirpeye'ye münhasıra olduğu şer'an tahakkukundan sonra sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerine kibel-i şer'den mensûbe vasîleri olan işbu râfi'atü's-sifr zevce-i mezbûre Saltana nasraniyye meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, karye-i mezbûrede vâkî' bir taraftan Köselioğlu bağı ve bir taraftan Karaca bağı ve bir taraftan bostân ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen on buçuk dönüm bir kıt'a bağ, hâlik-i mezbûrun mülkü olup, ba'de'l-helâk benim ile sagîrân-ı mezbûrâna mevrûs olup, lâkin bağı mezkûrun hâsıl harcına vefâ etmeyip, harâb olduğundan mâ'adâ hâlik-i mezbûrun deyni olup, edâ-i deyn için bey'î lâzım gelmekle ber-vech-i muharrer bey' ve edâ-i deyne kabl-i şer'den bi'l-vesâye izin verilmek murâdımdır dedikde fi'l-hakîka hâl-i vasî-i mezbûrun bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve iyân eylediği minvâl üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla nümâyân olmağın bağı mezkûru ber-vech-i muharrer bey' ve edâ-i deyne vasî-i mezbûreye izn-birle mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Cemâziye'l-evvel sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Ölmüş olan Tanaş zimmînin eşi Saltana Hâtûn'un, eşinden kalan mirasın, Tanaş'ın borcunun ödenmesi için Feyzullah Efendi vakfına rehin verilmesi talebinin kabul edildiğini gösterir i'lâm.

279 [57-e] Medîne-i Üsküdar muzâfâtından Adalar nâhiyesine tâbi' Maldepe karye sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Tanaş veled Lepka veled Manol nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Saltana bint Eksori nâm nasraniyyeye ve sulbî sagîr oğlu Rifa ve sulbiyye sagîre kızı Pirpeye'ye münhasıra olduğu şer'an tahakkukundan sonra sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerine kibel-i şer'den mensûbe

vasîleri olan işbu râfî'atü's-sifr zevce-i mezbûre Saltana nasraniyye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Taranka oğlu Aniştâş mülkü ve bir taraftan Nikola mülkü ve bir taraftan Estodil mülkü ve bir taraftan leb-i deryâ ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve bir bakkâl dükkâmı ve üstünde bir oda ve kenîfî müştemil mülk menzil ashâb-ı hayratdan Feyzullah Efendi vakfına yüz altmış beş guruş hâlik-i mezbûrun sâbit olan deyni için rehin olmakla menzil-i merkûm deyn-i mezkûr için bey' ve edâ-i deyn olunmak üzere kıbel-i şer'den bi'l-vesâye izin verilmek matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka hâl-i vasî-i mezbûrenin bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve iyân eylediği minvâl üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla müte'ayyin olmağın deyn-i mezkûr [58] için menzil-i mahdûd-ı mezkûru bey' ve edâ-i deyne vasî-i mezbûreye izn-birle mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Zahak zimmînin, mülkünü el-Hac Mustafa'ya sattığını gösterir hüccet.

280 [58-a] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Mahallesi sâkinlerinden Zahak veled Matos nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde umdeten erbâbü't-tahrîr ve'l-kalem zübde-i ashâbü't-tastîrû'r-rakam sâhib-i hazel-küttâb eş-şehîr Tophânelizâde el-Hac Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi tarafından ber-vech-i âtî husûs-ı tasdîke vekîl-i müsecceli şer'îsi olan Ahmed Çelebi ibn İsmail Efendi mahzarında bi't-tav' iha ikrâr-i tâm ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Nikagoz zimmî ve bir taraftan mâlik nasraniyye mülkleri ve bir taraftan tarîk-i hass ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbi'î iki yüz zirâ' arsa-i memlûke üzerinde mebni' üç bâb fevkânî oda ve iki sofa ve bir matbah ve bi'r-i ma'i ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk-i menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü havî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile beş yüz guruşa müvekkile-i mûmâ-ileyh el-Hac Mustafa Efendi'ye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşu müvekkil-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müvekkile-i mûmâ-ileyh

el-Hac Mustafa Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 29 Cemâziye'l-evvel sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi bin Hızır, Halil Çelebi ibn Hüseyin, Osman Ağa ibn Abdullah, Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Arab Rahime Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Mustafa'dan mehr-i mü'eccelesini alıp, nafakasını alamaması nedeniyle, bundan vazgeçtiğini gösterir hüccet.

281 [58-b] Medîne-i Üsküdar'da Dur Bali Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Arab Rahime bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i mutallıkı işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafa bin İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mustafa zevcim olup, târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem beni bâyinen tatlık etmekle zimmetinde mütekkarrer ve ma'kûdû'n-aleyh olan altı yüz akçe mehr-i mü'eccelemi mezbûr bâkî işbu meclis-i şer'de def' ve teslîm ben dahi yedinden tamâmen ahz ü kabz eylediğimden sonra nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm mutâlebesinden ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâyâ ve hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtından her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Cemâziye'l-evvel sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hüseyin ibn Mehmed, El-Hac Mustafa ibn Mehmed, diğer El-Hac Mustafa ibn Mehmed, Mustafa Beşe ibn Süleyman, El-Hac Ahmed ibn Es-Seyyid Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

Emine Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Osman'dan mehr-i mü'eccele ve nafakasını tamamen tahsil etmesiyle aralarında husumetin kalmadığını gösterir hüccet.

282 [58-c] Mahrûse-i Galata'ya muzâfa Kasaba-i Kasım Paşa'da Yolcu odalarında sâkine ve zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Emine bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i mutallıkı işbu râfi'ü'l-vesîka Osman bin Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-

i kelâm edip, zevcim mezbûr Osman târîh-i kitâb günü beni bâyinlen tatlık etmekle zimmetinde mütekkarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan iki bin dört yüz akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm için bi't-terâzî bin iki yüz akçe ve cihet-i karz-ı şer'îden ba'de'l-küllî'l-hesâb on beş gurus ki, cem'an kırk beş hakkım mukaddemâ yirmi beş gurusunu ahz ü kabz etmiş idim. Meblağ-ı merkûmdan bâkî zimmetinde yirmi gurusu dahi işbu meclis-i şer'de bâkî def' ve teslîm eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledi. Ba'de'l-yevm ibtidâ-i akidden târîh-i kitâba gelince beynimizde cereyân eden ahz ve i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya ve gayre müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharım zimmeti ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre-i Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah.

Evadik zimmî, Kestestod'un kızı Ogike ile kağıt üzerinde evlilik yapmış, daha sonra bu evliliği bitirmek suretiyle, Ogike ile hiçbir bağının kalmadığını gösterir hüccet.

283 [58-d] Fi'l-asl-ı vilâyet-i Anadolu'da Şebin Karahisâr kazâsına tâbî Ezbeder nâm karye sâkinlerinden olup, medîne-i Üskûdar'da mütemekkîn Evadik veled Panos nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine karye-i mezbûre ahâlîsinden olup, medîne-i mezbûrede müsâferet vechi üzere sâkin işbu râfi'ü's-sifr Kestestod veled Kalok nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Kestestod'un sulbiyye kebîre kızı ve hâlâ karye-i mezbûrede sâkine olan Ogike nâm nasraniyyeyi târîh-i kitâbdan yedi sene mukaddem ben tezevvüc ve istinkâh etmiş idim. El-hâletü hâzihi mezbûre ile beynimizde ilâelân mu'âmele-i zevciyyet bulunmayıp, benim bu tarafta meks ve ikâmetime binâen varıp, mezbûreye duhûl eylemek bâkî müte'assir olmakla mezbûre Ogike nasraniyyeyi bâyinlen tatlık eyledim. Ba'de'l-yevm mezbûre Ogike nasraniyye ber-vech-i muharrer benden mutallıka olmuşdur. Min-ba'd mezbûrede kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, gerek mezbûre Ogike ve gerek babası merkûm Kestestod zimmetlerinde bir akçe velâ bir habbe hakkım olmayıp, husûs-ı mezbûre müte'allıka birbirimiz ile da'vâ ve husûmetimiz kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 3 Cemâziye'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Pirî oğlu Yusuf Beşe, Zehrâb oğlu Mustafa Beşe, Puçak oğlu İbrahim, Hasan bin Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali.

Bazı zimmîlerin, oturdukları mahallenin muhtârı Asvadır'ın bir yıl önce ölmüş olduğunu ancak o günden beri muhtârlarının olmadığını, bundan dolayı muhtâr talebinde bulunduğunu gösterir hüccet.

284 [58-e] Medîne-i Üsküdar'da Selâmi Mahallesi sâkinlerinden Papa Nikfos veled Abraham ve Asvadır veled Abraham ve Bagoz veled İsa'yı ve Manok veled Avanos ve Karabet veled Sekyaz ve Evakim veled Artin ve Hacziz veled Estefan ve Mafridik veled Artin ve Ağya veled Makro ve Abraham veled Ağya ve Avanos veled Agop ve Manik veled Bagoz nâm zimmîler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde her biri bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mahalle-i mezbûrede vâkı' olan umûrumuzu rü'yet tarafımızdan vekîl ve ahâlî-i mahallenin dahi umûru vâkı' oldukda taraf-ı şer'den iktizâ eden mahalle umûrunu cümlelerin muhtârı bir kimesne kethüdâ nasb olunup, rü'yet edegelim, hâlâ mahallemizin kethüdâsı bir seneden beri mürd olduğundan kethüdâlık umûru mu'attal ve cümlemizin muhtârı olan işbu râfi'ü's-sifr Asvadır veled Ohan nâm zimmî ber-vech-i muharrer kethüdâ nasb ve ta'yîn olunmak matlûbumuzdur dediklerinde zimmî-i mesfûr cümlelerin muhtârı olmakla mu'tâd-ı kadîm üzere mahalle-i mezbûre umûrunu rü'yet için kibel-i şer'den kethüdâ nasb ve ta'yîn olundukda ol dahi ber-vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ-yen bagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Âîşe Hâtûn'un, ayrıldığı eşi Molla Halil'den, kızları Ümmü Gülsüm'ün nafaka ve bakıma ihtiyâcı olmasından dolayı nafaka talebinin kabûl edilip nafaka bağlanmasına izin verildiğini gösterir i'lâm.

285 [58-f] Mahmiyye-i İstanbul'da Asmalı mescid Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Âîşe bint Mustafa nâm Hâtûn medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sâbıkâ zevcî Molla Halil bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mezbûr Molla Halil bundan akdem beni bâyinen tatlık

etmekle mezbûrun ferâşından hâsıl ve benden mütevellide olup, hâlâ bi-hakki'l-hızâne hicr ve terbiyemde sadriyye sagîre kızım Ümmü Gülsüm'ün nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmağın babası mezbûr üzerine kıbel-i şer' den kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr olunmak bi'l-hızâne matlûbumdur dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î hâkim-i mevki' sadr-ı küttâb Tobile ve Hüsnü Meâb Efendi Hazretleri dahi tarafeynin rızâlarıyla târîh-i kitâbdan küllî yevm sekizer akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr buyurup, meblâğ-ı mefrûz-ı mezkûru ber-vech-i muharrer sagîre-i mezbûrenin levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde babası mezbûr üzerine rücû'a mezbûre Âîşe'ye kıbel-i şer' den izin vermeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurre min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Sinan Ağa ibn Murtaza, Mustafa Çelebi ibn Mehmed, Subaşı El-Hac Hasan Said Ali, Hüseyin ibn Ebû Bekir.

Ölmüş olan Saliha Hâtûn'un kız kardeşi Emine'nin, Saliha'nın verâsetine vasîlik ettiğini ancak artık yerine Huffaf Ali Çelebi'nin vasîlik edeceğını beyân ettiğini gösterir hüccet.

[59] 286 [59-a] Medîne-i Üsküdar'da Vâlide Atîk Mahallesiinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Saliha bint el-Hac Süleyman nâm Hâtûn'un li-ümmî kız karındaşı ve hasren verâseti olduğı şer'an mütehakkık olup, zâtı vech-i şer'î üzere ma'rife olan Emine bint Abdûlbaki nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffât-ı mezbûrenin selâse mâlını bâ-hüccet-i şer'iyye tenfîze vasî muhtârı olan işbu râfi'ü'l-vesîka Huffâf Ali Çelebi ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-verâse ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mevrûsem müteveffât-ı mezbûrenin ber-mûceb-i vasiyyet-i selâsesini ma'rifet-i şer'le tenfîz-i vesâyen etmekle vasî-i merkûmun Mısır vakfına ve makbûzen ve tereke müteveffât-ı mezbûreye müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtından vasî-i mezbûrun zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 3 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Ölmüş olan Saliha Hâtûn'un kız kardeşi Emine Hâtûn'un, ablasından kalan mirasın vasîsi olan Ali Çelebi'den, bu mirâsı müzâyede ile satın aldığını gösterir hüccet.

287 [59-b] Medîne-i Üsküdar'da Vâlîde Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Saliha bint el-Hac Süleyman nâm Hâtûn'un verâseti hasren li-ümmî kız karındaşı Emine bint Abdülbaki nâm Hâtûn'a münhasıra olduğu şer'an tahakkukundan sonra müteveffât-ı mezbûrenin selâse mâlını vücûh-ı bire harc ve sarfa zevciyyet ve tenfizine bâ-hüccet-i şer'iyye vasî muhtârı olduğu şer'an sâbit-i zâhir olan Ali Çelebi ibn Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'atü'l-vesîka mezbûre Emine Hâtûn mahzarında bi'l-vesâyeye ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mahalle-i mezbûrede vâkı' etrâf-ı erba'ası Rahime ve Koltukçu Kara Mehmed ve Murtaza Beşe ve tarîk-i âmm ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzil müteveffât-ı mezbûrenin ile'l-vefât mülkü olup, menzil-i mahdûd-ı mezkûrun selâse tenfiz-i vesâyâ için bey' lâzım gelmeğin ba'de'l-müzâyede ve intikâ'ü'r-ragîbe yüz otuz guruş semeninde karâr ve semen-i merkûm menzil-i mezkûrun semen-i misli olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla müte'ayyin olmağın menzil-i mezkûrun selâsesi yüz otuz guruş hesâbı üzere tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûre Emine'ye beş bin iki yüz akçeye vesâyetim hasebiyle bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm beş bin iki yüz akçeyi mezbûre Emine yedinden bi'l-vesâyeye ahz ü kabz eyledim. Ba'de menzil-i mahdûd-ı mezkûrun mecmu'î irsen ve şer'an mezbûre Emine'nin mülkü olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hüseyin Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed.

Rençber tâ'ifesinden bazı zimmîler, Yusuf Ağa'nın İmam çiftliğinde çiftçi olarak çalışan bazı zimmîlerin, satılan bu çiftlikte dokuz ay çalışmalarının karşılığını alamadığından dolayı davâ açmış. Yusuf Ağa'nın ise bu davâyâ karşılık bunlara bazı değerli eşyâlar verip aralarındaki husûmetin kalktığını gösterir hüccet.

288 [59-c] Rençber tâ'ifesinden medîne-i Üsküdar'da sâkin Yuvan veled Dimitri veled Hira ve Muzo ve Hristo veled Körpe nâm zimmîler asâleten diğêr Hristo veled Yuvan veled Dimitri nâm zimmî tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu Hira ve Muzo veled Ton ve Yuvan veled Yani nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan mezbûr Hristo veled Körpe nâm zimmî asâleten ve vekâleten meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfî'ü'l-vesîka Yusuf Ağa ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Yusuf Ağa medîne-i mezbûre hâricinde İmam Çiftliği demekle ma'rûf çiftliğe mukaddemâ mutasarrıf iken bizler rençber olup, ücret ile hizmet eder makûlesinden olduğumuz ecilden mezbûrun talebiyle bin yüz elli üç senesinde çiftlik-i merkûm yedimde olduğü halde her birimiz dokuzar ay rençberlik hizmetinde olup, çiftlik-i merkûmu âhara bey' etmekle ücreti kavilsiz dokuz ayda eylediğimiz hizmetimizin ecr-i mislini ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfi mezbûr Yusuf Ağa'dan talep ve da'vâ sadedinde olduğumuzda mezbûr Yusuf Ağa dahi altı ay ber-vech-i muharrer hizmet eylediğimizi ikrâr ziyâde üçer ayımızı inkâr etmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsemât-ı ekîde vâkı' olmuş idi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, bizi da'vâ-yı mezkûremizden on aded zincirli altun ve cedîd iki guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde biz dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu işbu meclisde bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledik. Ba'de'l-yevm zikr olunan ecr-i misli da'vâsından mezru'âtımızda ve beynimizde ma'lûm buğday ve saman ve sâir çiftlik-i merkûme müte'allıka-i vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb kat'a da'vâ ve husûmetimiz kalmayıp, âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan mezbûr Yusuf Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve ıskât eyledik dediklerinde gibbe't-tasdîkû's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân El-Hac Mahmud Ağa ibn Ahmed Ağa, Es-Seyyid El-Hac Mustafa Efendi Es-Seyyid Osman, Dühânî Hasan Çelebi ibn İbrahim, Mehmed

Efendi ibn Ahmed, diğ er Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Hanefi ibn Ali.

El-Hac Mustafa'nın annesinden kalan mülkü kızı Âîşe Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

289 [59-d] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Hüseyin Efendi, medîne-i Üsküdar'da Gülfam Hâtûn Mahallesinde vâkı' bir zikr-i cây-i menzile varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde fahrü's-sülehâ kayyüm el-Hac Mustafa Dede ibn Ahmed nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda sulbiyye kebîre kızı işbu râfi'atü'l-vesîka Âîşe Hâtûn tarafından ber-vech-i tasdîke vekîli olan zevci el-Hac Ahmed Ağa ibn Ali kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değ in anam mütevaaffiyye Hadice bint el-Hac Osman'dan müntakil mülk-i mevrûsum ve şerâen üç kıt'a mübâya'a-i hüccetleri mantûkunca mülküm olup, işbu akd-i meclis olunan etraf-ı erba'adan dâmâdım mezbûr el-Hac Ahmed Ağa tasarrufunda olan menzil ve İstavros ustası kerîmesinin kerîmesi mülkü ve Veli Dede oğ lu Ali mülkü ve Hasan Ağa tasarrufunda olan menzil ve tarîk-i âmm ile mahdûd, hâriciyede bir bâb fevkânî oda ve bir sofa ve bir memşâ ve dâhiliyyede üç bâb fevkânî oda ve bir sagîr oda ve bir matbah ve kenîf ve migsel ve iki bi'r-i ma'i ve bir mikdâr bağçeyi müştemil mülk menzilizimi bi-cümleti't-tevâbi ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile kızım müvekkile-i mezbûre Âîşe Hâtûn'a altı yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm altı yüz guruş mutâlebesinden kızım müvekkile-i mezbûre Âîşe Hâtûn'un zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-niza'la ibrâ ve iskât eyledim. Ba'de'l-yevm hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan menzilde benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, kızım müvekkile-i mezbûre Âîşe Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfe olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ve ba'de ma'an Mürsel Molla Ömer bin Halil ve el-Hac Hanefi ibn Ali ile meclis-i şer'a gelip, her biri alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğ in mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Ahmed Efendi ibn Süleyman, İmâm Osman Efendi ibn Salih, El-Hac Abdullah Efendi ibn Yusuf, El-Hac Ali ibn Abdullah, Ahmed Beşe ibn Halil, Müezzîn Ali Halife ibn Mehmed, Müezzîn Abdullah Halife ibn El-Hac Mustafa, Ahmed Çelebi ibn Mustafa, (...?) Çelebi ibn El-Hac, Es-Seyyid Halil Çelebi ibn İbrahim.

El-Hac Mustafa Dede'nin, mülkünü dâmâdı el-Hac Ahmed Ağa'ya sattığını gösterir hüccet.

290 [59-e] Zikr-i âtî husûsun mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn el-merhûm Hüseyin Efendi medîne-i Üsküdar'da Gülfam Hâtûn Mahallesiinde sâkin Kayyım el-Hac Mustafa Dede ibn Mehmed bin Ahmed menziline varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde mûmâ-ileyh el-Hac Mustafa Dede meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda dâmâdı işbu râfî'ü'l-vesîka el-Hac Ahmed Ağa ibn Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan merhûm Mahmud Efendi vakfı odalar ve iki taraftan Câmî'-i Şerîfi civârı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bi'r-i ma'i müştehil eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire bağçeyi hâvî olup, senede Gülfam Hâtûn vakfına altmış akçe mukâta'a-i kadîmeyi bir kıt'a mülk bağımı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile iki yüz elli guruşa dâmâdım mezbûr el-Hac Ahmed Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediġimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl ve kabz ve tesellüm eyledikten sonra semen olan meblaġ-ı merkûm iki yüz elli guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kazb eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bağçede benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, dâmâdım mezbûr el-Hac Ahmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfî olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde ġibbe't-tasdîkü'ş-şer'î vâkı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ve ba'dehu ma'ân Mürsel Molla Ömer bin Halil ve el-Hac Hanefî ibn Ali ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeġin mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Kayyım el-Hac Mustafa Dede'nin, bazı ev eşyalarını kızı Âîşe Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

[60] 291 [60-a] Zikr-i âtî husûsun mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn el-merhûm Hüseyin Efendi medîne-i Üsküdar'da Gülfam Hâtûn Mahallesinde sâkin Kayyım el-Hac Mustafa Dede ibn Mehmed bin Ahmed'in menziline varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde mûmâ-ileyh el-Hac Mustafa Dede meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda sulbiyye kebîre kızı işbu râfî'atü'l-vesîka Âîşe Hâtûn tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîli olan zevci el-Hac Ahmed Ağa ibn Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülkümde münselik emlâkimden bir kelâm-ı kadîm ve on bir minder ve yirmi yasdık ve bir döşek ve beş yorgan ve kapaklı yirmi sahan ve iki güğüm ve kapaklı altı tencere ve iki ibrik ve iki sini ve bir kahve ibriĝi ve bir kalıca ve iki köhne seccâdemi tarafeynden îcâb ve kabûlü bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide iki yüz guruşa kızım müvekkile-i mezbûre Âîşe Hâtûn'a bey' ve temlîk ve teslîm eylediĝimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblaĝ-ı merkûm iki yüz guruş mutâlebesinden kızım mezbûre Âîşe Hâtûn'un zimmetini ibrâ-yı âmm ve kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm eşyâ-yı muharrere-i mezkûrede benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, kızım müvekkile-i mezbûre Âîşe'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarıfe olsun dedikde ĝıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î vâkî' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Ömer bin Halil ve el-Hac Hanefi bin Ali ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeĝin mâ-hüvel-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Veli Ağa'nın vekîli olduğu Ahmed'in el-Hac Ahmed'e olan borcuna karşılık bağını müzâyede ile İbrahim Bey ve Ahmed Bey'e satıp, borcu ödediğini gösterir hüccet.

292 [60-b] Medîne-i Üsküdar'da Tenbel Mahalle el-Hac Mehmed Mahallesi ahâlîsinden gâib-i ani'l-beled Ahmed ibn Mehmed ibn Mustafa nâm kimesne tarafından ber-vech-i âtî vekâlet-i devriye ile bâ-hüccet-i şer'iyeye vekîl olduğu sâbit olup, vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan Veli Ağa ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Bostânî İbrahim Bey ibn Ahmed ve Bostânî Ahmed Bey ibn Ömer nâm kimesneler mahzarlarıyla bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkilem mezbûr Ahmed'in işbu hâzır-ı bi'l-meclis el-Hac Ahmed Ağa ibn mûmâ-ileyh nâm kimesneye olan bâ-hüccet-i şer'iyeye dört yüz sekiz guruş deyni mukâbelesinde medîne-i mezbûre hâricinde Yağlakçı Ayazmasın nâm mahalde vâkı' etrâf-ı erba'adan Balıkcızâde Ahmed Beşe ve Mustafa Beşe ve Hamâmîoğlu ve ba'zân Kürkcüoğlu bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve tahmînen otuz dönüm mikdarı bir kıt'a kürümü mülk bağını ba'de'l-müzâyede semen misliyle âhara bey' ve semeninden mûmâ-ileyh Ahmed Ağa'ya olan meblağ-ı merkûm dört yüz sekiz guruşu deynini edâya biz tarafından vekâlet-i devriye ile vekîl etmekle bi'l-izni'ş-şer'î bağ-ı merkûm münâdî el-Hac Ali ibn Ali lisâniyla bey'e arz eylediğimde sevk ve sultânda ve mecmu'-i nâs olan mahallerde yer eden mütecâviz nidâ ve müzâyede olunup ve gâyet-i nâs bi'l-küllîye münkat'a olup, iki yüz doksan guruşda karâr ve ziyâde ile tâleb-i âhar zuhûr etmeyip, semen-i merkûm bağ-ı mezkûrun el-yevm semen-i misli olduğu zeyl-i sahîfede muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olup, mezbûrân İbrahim Bey ve Ahmed Bey dokuz guruş ziyâde zamm ile üç yüz guruşu kabûl etmeleriyle ben dahi bağ-ı mahdûd-ı mezkûru bey'-i bât sahîh-i şer'î ile üç yüz guruşa bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve teslîm eyledimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm üç guruşu cümlemiz hâzır olduğumuz halde mezbûr el-Hac Ahmed Ağa'ya müşterîyân-ı mezbûrândan havâle sahîhâ-i şer'iyeye ile havâle eylediğimde ber-vech-i muharrer cümlemiz havâleyi kabûl edip, min-ba'd bağ-ı mezkûrda merkûm-ı mezkûrun alâkâsı kalmayıp, müşterîyân-ı mezbûrân İbrahim Bey ve Ahmed Bey'in mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtârân mutasarıf olsunlar dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Cemâziye'l-âhîr sene erba'a hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ali ibn Ali, es-Seyyid Mustafa ibn Mehmed, Bostânî Ahmed ibn Mustafa, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Molla Mustafa Çelebi ibn Ahmed, Molla Hasan ibn Ahmed, Karaca Hüseyin Beşe ibn Abdullah, Uzun Mustafa Bey ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Ölmüş olan Mehmed Beşe'nin, eşi Fatıma'ya vermediği mehr-i mü'ecceleye karşılık, mirâstan belli bir kısmın Fatıma'ya tahsis edilmesi sûretiyle bunun ödenmesini gösterir hüccet.

293 [60-c] Medîne-i Üsküdar'a muzâfâ Adalar nâhiyesine tâbi' Virân nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Mehmed Beşe ibn Mehmed bin Abdullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatıma bint Abdullah ile sulbiyye sagîre kızı Rukiye'ye ve li-ebeveyn kız karındaşı Emine'ye münhasıra ve tashîh meselesi bi-hükmi'l-ferâiz sekiz sehmden olup, bir sehmi zevcesi mezbûreye ve dört sehmi kızı sagîre-i mezbûreye ve bâkî üç sehmi kız karındaşı mezbûre Emine'ye isâbeti tahakkukundan sonra sagîre-i mezbûre Rukiye'nin tesviye emrine kıbel-i şer' den mensûbe vasîsi olup, zâtı vech-i şer'î üzere ma'rife olan mezbûre Emine Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'atü'l-vesîka mezbûre Fatıma Hâtûn mahzarında bi'l-verâse ve bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi mezbûre Fatıma'ya yirmi beş guruş mehr-i mü'eccel ile cihet-i karz-ı şer'iden kırk beş guruş ki, cem'an yetmiş beş deyni sâbit ve zâhir olup, lâkin müteveffâ-yı mezbûrun zikri câ'î menzilden gayrî ism-i mâl ıtlâk olunur nesnesi olmayıp, deyn-i merkûmun edâsı lâzım gelmeğin müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in ile'l-vefât yedinde mülkü olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Ayasofyalı Yusuf Beşe mülkü ve bir taraftan Gümüş Balık mülkü ve bir taraftan İsmail Ağa mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ma'lûmü'l-müştemîlât bir bâb mülk menzil zarûret-i deyn-i merkûm için bi'l-izni's-şer'î beyne't-tâlebeyn nidâ ve müzâyede olunup, yetmiş guruşda mezbûre Fatıma üzerinde karâr ve ziyâde ile tâleb-i âharı olmamakla semen-i merkûm menzil-i mezkûrun el-yevm semen-i misli olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bi-garez-i müslimîn ihbârlarıyla müte'ayyin oldukdan sonra ben dahi bi'l-vesâye ve bi'l-verâse menzil-i mezkûru tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûre Fatıma'ya yetmiş guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yetmiş guruşu mezbûre Fatıma'nın sâbit olan meblağ-ı merkûm

yetmiş guruşa mahsûb ve takâs eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer mukâsa ve kabûl edip, min-ba'd menzil-i mezkûr mecmû'-i mezbûre Fatıma Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olup, benim ve gerek sagîre-i mezbûre Rukiye'nin alâkâ ve müdhalim kalmamıştır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfe olsun dedikte gibbe't-tasdîkû'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Cemâziye'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Süleyman Ağa bin, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa Bey ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Ölmüş olan Mehmed Beşe'nin, eşi, kızı ve kız kardeşine kalan mirâstan kız kardeşinin kendine kalan kısmı Mehmed Beşe'nin eşi Fatıma'ya sattığını gösterir hüccet.

294 [60-d] Medîne-i Üsküdar'a muzâfâ Adalar nâhiyesine tâbi' Viran nâm karyede sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed Beşe ibn Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatıma bint Abdullah ve sulbiyye sagîre kızı Rukiye'ye ve li-eb kız karındaşı Emine'ye münhasıra ve tashîh meselesi bi-hükmi'l-ferâiz sekiz sehmden i'tibâr olunup, sihâm-ı mezbûreden bir sehmi zevcesi mezbûreye ve dört sehmi sagîre-i mezbûre Rukiye'ye ve üç sehmi mezbûre Emine'ye isâbeti şer'an tahakkukundan sonra zâtı zevce-i şer'î üzere mu'arrefe olan mezbûre Emine meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'atü'l-vesîka mezbûre Fatıma mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, karye-i mezbûre hâricinde vâkı' etrâf-ı erba'adan Köse Salih bağı ve Hamaloğlu Mehmed bağı ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen altı dönüm mikdârı bir kıt'a kürümü mülk bağ müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât yedinde mülkü olup ve ba'de'l-vefât terekesinden olmakla tashîh-i merkûm üzere bizlere mevrûs olmuş idi. El-hâletü hâzihi ben bağ-ı merkûmda olan üç sehmi hisse-i şâyi'amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile mezbûre Fatıma'ya yirmi beş guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yirmi beş guruşu mezbûre Fatıma yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda olan üç sehmi hisse-i şâyi'amda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, bağ-ı mezkûrun dört sehmi mezbûre Fatıma Hâtûn'un

irsen ve şer'an mülkü olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfe olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 Cemâziye'l-âhîr sene 154.

Şâhidûn Sâbıkûn

Eski Mehmed'in darp ile kuyuya atılmak suretiyle vefât etmesi üzerine, vekilinin bunu yapanların cezâlandırılması talebinin gerçekleştiğini gösterir hüccet.

295 [60-e] Medîne-i Üsküdar'da Reis Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Eski Mehmed bin Ahmed bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Saliha bint el-Hac Süleyman nâm Hâtûn'a ve anası diğêr Saliha bint Mustafa nâm Hâtûn'a ve sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbiyye sagire kızı Emine'ye münhasıra olduğu şer'an tahakkukundan sonra mezbûrtân Saliha nâm Hâtûnlar taraflarından ber-vech-i âti vekîlleri olduğu zâtı mezbûrtânı bi'l-ma'rîfeti'ş-şer'iyye ârifân olan Haydar Paşa ustası Mehmed Ağa ibn el-Hac Mustafa ve Hüseyin Bey ibn Yusuf nâm kimesneler şehâdetleriyle muhzır hasm-ı hacdede şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan fahrü'l-eimme hâfız Ahmed Efendi ibn Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfî'ü'l-vesîkâ Taşçı **[61]** es-Seyyid Eyyüb Çelebi ibn Ali nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, müteveffâ-yı mezbûr Eski Mehmed bin Ahmed bin Mehmed'i huyûtunda vefâtında beş gün mukaddem Medîne-i mezbûre hâricinde Seydi Ahmed deresinde sakalından yapışıp, sille ve yumruk ile darp ederek mahalle-i merkûmda vâkı' kuyuya ilkâ ba'dehu kuyudan ihrâc edip, ba'dehu sille ve yumruk ile eylediği darbdan vücûdu kara bere olup, müteessiren fevt olmakla müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbü'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğın fi'l-hakîkâ müteveffâ-yı mezbûru sakalından yapışıp, sille ve yumruk ile vücûduna darp ve kara bere edip, ol vechle müte'essiren fevt olmadığına mezbûr es-Seyyid Eyyüb Çelebi'ye yemîn teklîf olundukda ol dahietmeğın mücebince müdde'î-i mezbûr bilâ beyyine bi-vech mu'arızadan men' olunduğundan sonra müteveffâ-yı mezbûr ma'rîfet-i şer'le keşf olunmamakla gasl edip, mahalle-i mezbûre imâmı Said Efendi ibn Mehmed ve Molla Mustafa bin Ali nâm kimesnelerden hakîkat-i hâl suâl olundukda müteveffâ-yı mezbûru bizler gasl edip, vücûdunda kat'â ettire olmayıp, olduğu

halde fevt olmuştur diye her biri alâ-tarîkü'ş-şehâde haber verdiklerinden sonra mezbûr es-Seyyid Eyyüb Çelebi meclis-i şer' de vekîl-i merkûm muvâcehesinde ifâde-i merâm edip, müteveffâ-yı mezbûrun verese-i fukâradan olduklarına binâ-yı Malımdan otuz beş guruş teberrû'â medfû'm olmakla medfû'm olan meblağ-ı merkûm meblağ otuz beş guruş mutâlebesinden verese-i mezbûrun zimmetlerini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene 1154⁶⁰.

Derkenar: Bu meclisde şuhûd-ı vâkı' olmakla üç varak (...?) Tashîh olunmuştur.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Süleyman Ağa ibn Ömer, Zayim Mustafa Ağa ibn Yici(?), Mehmed Ağa ibn Mustafa, El-Hac Mehmed Ağa ibn Abdülcelil, Hüseyin Bey ibn Yusuf.

Hanife Hâtûn'un, Halep'e gidip kendini henüz boşamamış olan eşinin kendisini boşaması için Salih isminde birini kendine vekîl ta'yîn ederek, bu vekîl sayesinde kadı huzûrunda kendini boşadığını gösterir hüccet.

296 [61-a] Medîne-i Üskûdar'da Kazasker Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan işbu râfî'atü'l-vesîka Hanife bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda Salih bin Abdülvehhab nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, hâlâ medîne-i Haleb'de sâkin zevcim Us demekle Şehîrî Ahmed bin Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesne mezbûr Salih'i tarafeynden benim nafakamı görmeye emir ve tevkîl edip, zâmin olmakla benim nafakamı görmek üzere tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Salih cevâbında işbu müdde'iyeye-i mezbûre Hanife'yi işbu târîh-i kitâb senesi şehri Rebî'ü'l-âhir yirmi sekizinci günü medîne-i Haleb'de Kübrâ mahallesi kapısı önünde zevcesi işbu müdde'iyeye-i mezbûre Hanife'yi telâk-ı selâse ile tatlîk etmekle nafakadan zimmetim beri olmuştur diye def'le mukâbele edecek akîbü'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Salih'den def'-i mezkûrunu mübeyyine-i beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr ricâl-i müslimînden olup, sâbıkâ medîne-i Haleb Kadısı Mehmed Emin Efendi Hazretlerinin Akkâm başı olmakla medîne-i Üskûdar'da eş-Şeyh Selâmi Mahallesi sâkin el-Hac Ali bin el-Hac İbrahim ve Katırcı Mehmed Beşe ibn Mansur nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup, istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu müdde'iyeye-i mezbûre Hanife'nin

⁶⁰ Bu hüküm terkîn olunmuştur.

zevci olup, hâlâ medîne-i Haleb'de sâkin Us Ahmed bin Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesne işbu şehri Rebî'ü'l-âhir'in yirmi sekizinci günü medîne-i Haleb'de Kübrâ mahallesi kapısı önünde zevcesi işbu müdde'iyeye-i mezbûre Hanife'yi telâk-ı selâse ile bizim huzûrumuzda tatlık eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiyye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince ba'de'l-hükm mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Ağa ibn Ahmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim, Mustafa Ağa ibn Halil.

Rabia Hâtûn'un, eşi es-Seyyid Ali'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

297 [61-b] Medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesi sâkinelerinden olup, zât-ı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rabia bint Ali nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i muhâla'a işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Ali bin es-Seyyid Abdülkadir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Ali zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan bin akçe mehr-i mü'eccelemeden fâriğa olup ve nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine zevcim mezbûr ile muhâl'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya ve sâire müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Mustafa Efendi ibn İbrahim, Eş-Şeyh Mehmed Rûfâî, Mehmed Mustafa bin Çıracı Mustafa Çelebi bin, İbrahim Odabaşı Musa bin Ali, Es-Seyyid Haşim Efendi ibn Es-Seyyid Eş-Şeyh Yusuf Efendi.

Fatıma Hâtûn'un, eşi İbrahim'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılma talebini gösterir hüccet.

298 [61-c] Medîne-i Üsküdar'da Mehmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesıkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-küttâb İbrahim ibn Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr İbrahim zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'küdü'n-aleyh üç bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm ile muhâla'a sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtıdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan.

Fotuna nasraniyye, nacar kalfalarından Pavlo zimmîyle olan ortak bazı mülklerinin bir kısmını kendisine olan borcundan dolayı ona bırakmıştır. Ancak Pavlo, borcun ödenmediğini iddia etmiştir. Aralarındaki husumetin Fotuna'nın birkaç malını daha ona bırakmasıyla sona ermiş, ancak daha sonra kadının araya girip, o mlları Fotuna'ya iade ettiğini gösterir hüccet.

299 [61-d] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesinde sâkine ve zâtı Arslan veled Dimitri ve Yani veled Yevan nâm zimmîler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fotuna bint Nikola nâm nasraniyye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Nacar kalfalarından Pavlo veled Safer nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, merhûm Yusuf Ağa kethüdâ-yı sâbık Civan Kapucuzâde evkâfindan olup, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan mezbûr Pavlo'nun vakf-ı mezbûrdan mutasarrıf olduğu Bezirhâne ve menzili ve bir taraftan mürde-i çay mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ve bir taraftan kapı tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd tûlen otuz iki zirâ' ve arzen yedi buçuk zirâ' arsa üzerinde mebnî âhûr ve samanhâne ve anbar ve fırın müstakil benim ve ancak müşterek bi'r-i

mâ'i müstemil müferrez şîrevganhâne beher mâh otuz akçe icâre-i mü'eccele ile aslında benim tasarrufumda olmakla üç yüz elli guruş deynim mukâbelesinde ferâğ-ı bi'l-vefâ ile mezbûr Pavlo zımmîye ferâgat ettiğimden sonra temessükde kat'a ferâğ tahrîr olunduğuna binâ-yı mezbûr Pavlo hudûd-ı mezkûr dâhilinde doksan iki bin akçe masrûfunu benden iddiâ ve ben dahi ferâğ-ı vefâ olmuşidi diye da'vâya tasaddi ve beynimize mislihûn tavassutuyla masrûf için iki yüz guruş zamm ile beş yüz elli guruş bedel mukâbelesinde sâlifü'z-zikr şîrevganhâneyi bâ-ma'rifet-i mütevellî bâkî ferâğ ve tefvîz ettikde ben dahi tefevvûz ve kabûl eylediğimden sonra bedel-i merkûmu meclis-i şer' de yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz edip, husûs-ı mezkûra müte'allika birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh kat'a da'vâ ve husûmetimiz kalmayıp, âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkû'ş-şer'î mezbûre Fotuna meclis-i mezkûrda mersûm Pavlo muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i tâm edip, mezbûr Pavlo'nun mutasarrıf olduğu Bezirhane yerine ben hatab ve çubuk vaz' ve yağ mahzenini ve Bezir taşını isti'mâl eylemek üzere mezbûr Pavlo bâkî izin verip, ben dahi şîrevganhânedeki fırın ve âhûr ve anbarlar ve samanhâneyi merkûm Pavlo iktizâ ettikde isti'mâl eylemek üzere ben dahi izin verdim. Ba'de'l-yevm husûs-ı merkûme vech-i meşrûh üzere bi't-terâzi beynimizde nizâm verip, bu vechle kavli ittifâk ve ahd-i mîsâk eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkû'l-mu'teber mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 3 Cemâziye'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Derviş Mehmed ibn İbrahim, Es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn Mehmed, Berber Mehmed Beşe ibn Süleyman, Ömer Beşe ibn Receb, Mehmed Beşe ibn Ahmed, Mehmed Ali ibn Ahmed, İsmail Çavuş el-Mübâşir, Veli Ağa ibn Mehmed.

Es-Seyyid Ali, mülkünün bir kısmını eşi Rabia Hâtûn'a, bir kısmını Rabia'nın annesi Âîşe'ye verip, bir kısmını da kendinin almasıyla, Âîşe'nin, kendine kalan kısmı kızına olan karz-ı şer'î borcuna takas edip, mülkte herhangi bir hakkının kalmadığını gösterir hüccet.

[62] 300 [62-a] Medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Ali ibn es-Seyyid Abdülkadir nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevce-i mutallıkası işbu râfi'atü'l-vesîka Rabia bint Ali nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Hakîm Mahmud Efendi mülkü

ve bir taraftan el-Hac Ali menzili ve ba'zân el-Hac Ali bağçesi ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve dehliz ve bi'r-i mâ'i ve bir mikdar bağçeyi müşt Emil mülk menzil dokuz yüz altmış sehm i'tibâriyle yüz kırk sekiz sehmi müşteri-i mezbûre Rabia'nın vâlidesi Âîşe nâm Hâtûn'un bi'l-irsi's-şer'î mülk ve dört yüz altı sehmi mezbûre Rabia'nın irsen ve şerâ'en mülkü ve dört yüz altı sehmi dahi şerâ'en benim yedimde mülküm olmakla hâlâ menzil-i mezkûrda sâlifü'z-zikr dört yüz altı sehmi hisse-i şâyi'âmı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile kırk guruşa mezbûre Rabia'ya bey' ve teslim ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm kırk guruşu mezbûre Rabia'ya cihet-i karz-ı şer'iden zimmetimde lâzımı'l-edâ kırk guruş deynime mahsûb ve takâs eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer mukâsa ve kabûl edip, ba'de'l-yevm menzil-i merkûmda olan dört yüz altı sehmi hisse-i şâyi'âmda benim alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûre Rabia Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrife olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Suhûdü'l-hâl: İmâm Mustafa Efendi ibn İbrahim, Eş-Şeyh Mehmet Efendi ibn Rûfâî, Mustafa bin Mehmed, İbrahim Odabaşı ibn Abdullah, Musa Çelebi ibn Ali.

Emine Hâtûn'un, bakmakta olduğu Saliha isimli küçük kızın ihtiyâcından dolayı nafaka talebinde bulunup, bu talebin kabûl edildiğini gösterir i'lâm.

301 [62-b] Medîne-i Üskûdar'da Kefce Mahallesi sâkine ve zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Emine bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, li-ecli't-tenbî hicr ve terbiyemde olan Saliha bint İbrahim nâm sagîre tahmînen yedi yaşında olup, nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı olmağın menlehû hakka't-taleb üzerine kibel-i şer'den kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr olunmak murâdımdır dedikde hâkim-i mevkı' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin zarûret nafakasıçün târîh-i kitâbdan küll-i yevm dokuzar akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr buyurup, meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin levâzımına harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde menlehû hakka't-taleb üzerine rücû'a mezbûre Emine Hâtûn'a izn-birle mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 18 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mehmed Çelebi ibn Abdullah, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Mehmed Bey ibn İbrahim, Mehmed bin Ahmed, İbrahim bin Mehmed, Ali bin Abdullah.

Yusuf Bey'in, arsasındaki binânın eski olmasından dolayı yaptıracağı yeni binânın mimâr tâ'ifesinin yaptığı keşf sonucu bir yük yirmi dokuz bin altı yüz akçeye mâl olacağını gösterir hüccet.

302 [62-c] Medîne-i Üsküdar'da Hayreddin Çavuş Mahallesi sâkinlerinden işbu râfi'ü'l-vesîka Yusuf Bey ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hafîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan Devatçı Hüseyin Çelebi mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd menzil-i arsası merhûme Şemsi Hâtûn vakfından olup, arsa-i mezkûre üzerine ulyâda üç oda ve iki sofa ve vüstâda iki oda ve iki sofa ve süflâda mahtab ve memşâ mahv-i eneb edip, menzil-i mezbûrun üzerine varılıp, keşf ve mu'âyene olunmak matlûbumdur dedikde savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Hüseyin Mi'mâr Ağa hulefâsından Hüseyin Halife ibn Ali ve Halil Halife ibn İbrahim ve zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ile menzil-i mezbûrun üzerine varıp, ba'de'l-mu'âyene menzil-i mezbûr müceddeden binâ olunduğu lede'sşer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olmağın müştamilât-ı mezkûreyi müsâhâ ettiklerinde tûlen on sekiz ve arzen on iki zirâ bi-hesâb-i terbi' iki yüz on altı zirâ olup, beher zirâ'ı altışar yüz akçeden bir yük yirmi dokuz bin altı yüz akçe kıymetli müceddeden ebniyye olup, ebniyye-i mezkûre meblağ-ı mezkûr ile ancak olur noksan ile olmak ber-vechle mümkün değildir diye mi'mârân-ı mezbûrân ve sâir ebniyye ve sükûf-ı ahvâline vukûfu tâm olan bi-garez-i müslimîn icmâ' ve ittifâk ettikleri Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an mürsel Çukadar Süleyman bin Abdullah ve Mustafa bin Ali ile meclis-i şer'a gelip, alâ-vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb ketb olundu.

Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Mustafa Efendi ibn Abdullah, Hasan Ağa ibn Hüseyin, El-Hac Ömer bin Receb, Oturakçı Mustafa bin Mehmed, Dühânî Mehmed Ağa, Mustafa Odabaşı Müezzîn Mustafa ibn İsmail, Hancı İsmail Ağa, Berber Abdullah Çelebi, Ebu Bekir Es-Seyyid Abdullah bin, Arpacızâde Mehmed, Hancı Osman.

Şemsi Hâtûn, el-Hac Hüseyin ve onların evlâtlarına her gün Yâsin-i Şerîf okumaları şartının Şemsi Hâtûn vakfı menziline oturan kişilere uygulanamaması üzerine Yusuf Bey'in bunu teşfik için buraya daha kıymetli bir binâ yatırmasını gösterir i'lâm.

303 [62-d] Medîne-i Üsküdar'da Hayreddin Çavuş Mahallesi sâkinlerinden işbu râfî'ü'l-vesîka Yusuf Bey ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edip, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan Devatçı Hüseyin Çelebi mülkü ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd aslında bir bâb çâşime ile ve mahutâyı ve bi'r-i mâ'i ve kenîfi müştemil menzil, merhûme Şemsi Hâtûn vakfı olup, sükenâsını evvelâ kendi nefsine ba'dehu mâ-zevci el-Hac Hüseyin'e ba'dehu mezbûrun evlâdına ve evlâdına ba'de'l-inkırâz zevci için her yevm bir sûre-i yâsîn-i şerîf tilâvet etmek üzere bir recül-i sâlihâ şart ve ta'yîn edip, ba'dehu meşrût-ı lâhm bi'l-küllîye münkarız olup, menzil-i merkûm mahlûl olmağın bin yüz yirmi üç senesinde menzil-i merkûm hâzır-ı bi'l-meclis Mehmed bin Şaban nâm kimesne ahz ü kabz ve bu âna gelince mezbûr Mehmed mutasarrif olmakla üç bin yedi yüz doksan sekiz akçe kıymetli ebniyesiyle arsa-i merkûmeyi bâkî kasriyyed ve kabl-i şer'den tevcîh olunmakla hâlâ menzil-i merkûm üzerine ulyâda üç bâb oda ve iki sofa ve vüstâda iki oda ve iki sofa ve süflâda mahtab ve mümşâ binâ murâd eylediğim ecilden kıbel-i şer'den ber-vech-i muharrer binâyâ izin verilmek matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka hâl-i mezbûr Yusuf'un bâlâda tafsîl ve beyân eylediği vech üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr ve ber-vech-i muharrer mezbûr Mehmed bin Şaban dahi tasdîk etmeğın vech-i meşrûh üzere binâyâ kıbel-i şer'den mezbûr Yusuf'a izn-birle mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Âişe Hâtûn'un, ölene kadar kendine bakması şartıyla mülkünü verdiği kızının bu sözü tutmamasından dolayı mülkünü vermekten vazgeçmiş. Ayrıca Âişe Hâtûn'un dâmâdı, Ali Ağa'nın Âişe Hâtûn'un ölmüş eşi Karakaş Ali'ye vasî olmasından dolayı Karakaş Ali'nin mirâsına el koymasıyla aralarındaki mevcûd davadan dolayı Âişe Hâtûn'a bazı değerli eşyâlar vermek suretiyle aralarındaki husûmetin sona erdiğini gösterir hüccet.

304 [62-e] Medîne-i Üsküdar'da Durbâli Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Âişe bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda sadriyye kebîre kızı işbu râfî'atü'l-vesîka Hayrûnnisâ bint Abdullah nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, medîne-i mezbûre hâricinde Abdullah Ağa toprağında vâkî lede'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a kürümü mülk bağımlı bâ-hüccet-i şer'iyye kızım mezbûreye iki yüz guruşa bey' ve semeninden yüz yirmi guruşunu ahz ü kabz edip, bâkî seksen guruş mutâlebesinden ibrâ ve ıskât etmişidim. Lâkin ölünceye değin beni görüp gözetmek şartıyla bey' etmiş idim diye da'vâ sadedinde olmuş idim. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, ben da'vâ-yı mezkûremden fâriğa olup, husûs-ı mezkûre ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâya ve gayre müte'allıka vechen mine'l-vücûh kat'a da'vâ ve husûmetim kalmayıp, âmme-i de'âvîden kızım mezbûre Hayrûnnisâ Hâtûn'un zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mezbûre Âişe Hâtûn meclis-i şer'de dâmâdı Ahmed Ağa ibn Satılmış nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem vefât eden zevcim Karakaş Ali bin Hüseyin'in dâmâdım mezbûr bâ-hüccet-i şer'iyye vasî muhtârı olmakla terekesine bi'l-vesâye vaz'-ı yed eylediği ecilden benim üç bin akçe mehr-i mü'eccelem ile rub'-ı hisseme isâbet eden üç yüz otuz yedi akçe ki, cem'an üç bin üç yüz otuz yedi akçe mukâbelesinde bir simli bıçak bâkî def' ve teslîm eyledikde ben dahi ahz ü kabz tesellüm eyledim. Ba'de'l-yevm zevcim müteveffâ-yı mezbûrun kalîl ve kesire terekesine ve dâmâdım mezbûrun masrûfâtına ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât ve şitâya ve gayre müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtдан dâmâdım mezbûr Ahmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 17 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Hayrileyimme Osman Efendi ibn Ali, Hâfız Ömer Efendi ibn Mustafa, Emin Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir.

Mustafa Çelebi'nin, bağıını Ali ve Mustafa'ya sattığını gösterir hüccet.

305 [62-f] Medîne-i Üsküdar'da Ahmed Çelebi Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Çelebi ibn Veli nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Ali bin Mustafa ve Mustafa bin Hüseyin nâm kimesneler mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i mezbûreye muzâfa Adalar nâhiyesine tabi' Soğanlık nâm karye toprağında vâkı' etrâf-ı erba'ası Abdioğulları ve el-Hac Hüseyin ve İshak vereseleri ve Cemiloğlu Mustafa Beşe bağları ve tarîk-i âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî tahmînen otuz dönüm bir kıt'a kürümü mülk bağıını işbu sene-i mübâreke mevcûd üzüm mahsûlüyle ma'an tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide müşteriyân-ı mezbûrâne yüz yirmi guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâk-ı tesellüm ve temellük ve kabûl eylediklerinden sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz yirmi guruş mezbûrân Ali ve Mustafa yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm hudûd-ı mezkûr ile mahdûd olan mülk bağda ve bu senede mevcûd üzüm mahsûlünde benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müşteriyân-ı mezbûrân Ali ve Mustafa'nın mülk-i müşterâları va hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ' ve'l-muhtârân ve mutasarrıf olsunlar dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Ebû Bekir Ağa ibn Hasan, Hüseyin Ağa ibn Abdullah, Mustafa bin Ömer, Ahmed Beşe ibn Hasan, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman Çelebi ibn Mehmed.

Ölmüş olan Karakaş Ali'nin mirâsı, Âîşe'ye, Yemazoğlu'na ve dâmâdı Ahmed Ağa'ya kalmış, Ahmed Ağa ve Âîşe kendilerine kalan mirâsı sattığını gösterir hüccet ve bu işlemi ve malları gösterir tereke.

[63] 306 [63-a] Medîne-i Üsküdar'da Durbâli Mahallesi sâkinlerinden iken târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem fevt olan Karakaş Ali bin Hüseyin'in zâhirde verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Âîşe bint Abdullah nâm Hâtûn'dan gayrı vârisi olmayıp, rub'u zevcesi mezbûr ve bir selâse-i erba'a'ı (...?) ale's-sülûs vasiyyeti üzere

şer'an sâbit olan hüccet-i şer'iyeye mücebince dâmâdım Ahmed Ağa ibn Satılmış nâm kimesneye vasiyyet etmekle mezbûrân Ahmed Ağa ve Âîşe hîn-i vaktinde beynlerinde fûrûft edip, ashâb-ı hukûka vermeleriyle meclis-i şer'a gelip, takrîrleri üzere tahrîr olunan defterlerdir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurruri fi'l-yevmi's-sâmin aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba'a va hamsîn ve mi'e ve elf.

Hilâlî	Köhne dolama	Köhne çakşır	Ser(?)	Destâr
Guruş	Guruş	Guruş	Guruş	Guruş
490	390	330	940	20
Kavuk	Yemeni şalvar	Bargir bahası	Mehmed'den	Mehmed'den
Guruş	Guruş	Guruş	makbûz	henüz tahsîl
15	80	840	Guruş	olunmamıştır.
			600	Guruş
				3840
Fürûht olunan bağ kımeti				
Guruş				
24000				

Cem'an yekûn _____

31551

Mine'l-ihracât _____

Mezbûrânın ittifâkla ve takrîrleri üzere techîz ve tekfîn tabh-ı taâm ber-mücib-i vasîyyet

5000

Köse Hocasâde'ye verdikleri deyn

14400

Bağ bekcisi Ebû Bekir ücret		1200
İsmail Efendi'ye verilen deyn		4200
Yeğen Mehmed'e verdikleri deyn		1320
Budamacıya	Guruş	720
Def'a budamacıya		360
Zevce-i mezbûreye mehr-i mü'eccele	Guruş	3000
	İhrâcât	
Yekûn		30200
	Sahha	1358
Ber-mûceb-i vasiyyet	Yalnız bin on dokuz akçedir.	1019
Hisse-i zevce		
	Guruş	339

Ölmüş olan Mehmed Efendi'nin mirâsının, eşi Rabia Hâtûn ve çocuklarına kalmasından sonra, mirâsçılarının da ölümüyle bu mirâsın vasîler tarafından es-Seyyid Feyzullah Efendi Hazretlerine satılıp, mirasta hiçbir hakkının kalmadığını gösterir hüccet.

307 [63-b] Mahmiyye-i İstanbul'da Molla Gürâni kurbunda Sarı Musa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Alasonya kazısı Mehmed Efendi ibn Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Rabia bint el-Hâcî Ahmed nâm Hâtûn'a ve sulbî oğlu Abdülkadir'e ve sulbiyye kebîre kızı Havva'ya münhasıra oldukdan sonra kable'l-kısma mezbûre Rabia dâhi fevt olup, verâseti zî-rahm cihetinden hasren ve irsiyyesi Âîşe bint el-Hâcî Ahmed ve münhasıra oldukdan sonra kable'l-kısma mezbûr Abdülkadir dahi fevt olup, verâseti min kable'l-ümmî ceddesi Fatıma bint Mehmed'e ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Havva Hâtûn'a münhasıra ve tashîh meselesi hükmü'l-münâsahatü's-şer'iyye kırk sekiz sehmden olup, sihâm-ı mezbûreden yedi sehmi mezbûre Fatıma'ya ve otuz beş sehmi mezbûre Havva'ya ve altı sehmi mezbûre Âîşe'ye isâbeti tahakkukundan sonra mezbûre Havva Hâtûn'un bâ-hüccet-i şer'iyye vekîli olan zevci fahrü'l-müderrişin el-kirâm Mehmed Efendi ibn İbrahim Efendi vekâleten mezbûre Âîşe Hâtûn tarafından dahi ber-vech-i âtî vekîl olduğu zâtı mezbûr dahi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân-ı mümâ-ileyh Mehmed Efendi ve İbrahim bin Abdullah şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid İbrahim Çelebi ibn Mehmed dahi vekâleten ve mezbûre Fatıma'nın dâmâdı va tarafından vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ârifân-ı mezbûr İbrahim bin Abdullah ve Osman bin Mehmed şehâdetleriyle sâbit olan Mustafa Ağa ibn Ömer nâm kimesne dahi vekâleten medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i münifde umdetü'l-mevlâ ve'l-izâm zübdetü'l-ulemâi'l-fihâm sâhib-i hazel-kitâb sa'âdetlü es-Seyyid Mehmed Efendi li-ecili'l-merhûm es-Seyyid Feyzullah Efendi Hazretlerinin taraf-ı bi-emri's-şerîflerinden ber-vech-i âtî tasdîke vekîlleri olan Hâfız Osman Efendi ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, medîne-i mezbûre mahallâtında Hadice Hâtûn Mahallesinde vâkı' etrâf-ı erba'ası Saliha Hâtûn ve Tophânelizâde Mahmud Ağa ve müşteri-i mümâ-ileyh mülkleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd hâriciyyede bir bâb fevkânî oda ve dâhiliyesinde tabaka-i ulyâda bir oda ve bir köşk ve vüstâda iki bâb oda ve bir kenîf ve süflâda bir matbah ve bir mikdar bağçe ve kenîfi müstemil bir bâb mülk menzil müteveffâ-yı ol mezbûrda Mehmed Efendi ile'l-vefât mülkü ve ba'de'l-vefât bitarîki'l-münasahatü's-şer'iyye tashîh-i merkûm üzere müvekkilât-ı mezbûrâna intikâl

etmişdir idi. El-hâletü hâzihi menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de'l-müzâyede ve ve'l-inkıtâ'ü'r-ragibe tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât es-sahih-i şer'î ile müvekkil-i mûmâ-ileyh hazretlerine üç yüz guruşa bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde müvekkil-i mûmâ-ileyh dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm va kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı merkûm üç yüz guruşu müvekkil-i mûmâ-ileyh yedinden bi-kadri'l-husûs bi'l-vekâle bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledik. Fimâ-bâ'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilelerimiz mezbûrâteyn kat'a alâkâ ve müdhalleri kalmayıp, mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed Efendi Hazretlerinin mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 18 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Efendi ibn Ebû Bekir, Mustafa Efendi ibn Ramazan, Hâfız Osman ibn Ömer Efendi, Molla Abdüzzâhir ibn Mustafa, El-Hâcî Hasan ibn Abdullah.

Turhan zimmînin kendini dövdüğünü ve bundan dolayı hamîleliğinin sona ermesinden idolayı davâ açan Takohi nasraniyyenin, daha sonra belli bir miktar para karşılığı davâsından vazgeçip, aralarındaki husûmetin ortadan kalktığını gösterir hüccet.

308 [63-c] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Hüseyin Efendi medîne-i Üsküdar'da Bâzârbaşı Mahallesinde sâkine Takohi bint Abraham veled Avanos nâm nasraniyyenin sâkine olduğu menzile varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde zâtı Avanos veled Agop ve Kırkor veled Sinan nâm zimmîler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Takohi nâm nasraniyye meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfî'ü's-sıfır Kalop veled Serkes ve Anna bint Bagos nâm zevcân taraflarından ber-vech-i âtî vekîlleri olduğu ikinci Karabet veled Sincun ve Avanos veled Bagos nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Turhan veled Sincun nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan altı gün mukaddem zevcân-ı mezbûrân hâlâ sâkine olduğum menzile gelip, tepme ve sille ile ve yumruk ile beni darp etmeleriyle darplarından nâşî bir gün mukaddem meclis-i şer'de keşf olunduğu vech üzere cenînü'l-hilkâ bir cenîn meyyit ilkâ eylediğim ecilden müceb-i şer'îsini talep ve da'vâya işbu hâzır-ı bi'l-meclis Avanos veled Agop nâm zimmîyi vekîl etmişdim. El-hâletü hâzihi vekîl-i mezbûr husûs-ı merkûm zevcân-ı mezbûrândan talep

ve da'vâ eyledikte onlar dahi inkâr etmeleriyle beynimizde mislihûn tavassut edip, ancak cenîn-i merkûm da'vâsından yirmi altı guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûre müte'allıka-i âmme-i de'âvîden zevcân-ı mezbûrânın zimmetlerini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikte gibbe't-tasdîkü's-şer'î mukırr-ı mezbûrânın zevci hâzır-ı bi'l-meclis Nikoz veled Serkes nâm zımmî dahi meclis-i mezkûrda cenîn-i mezkûre müte'allıka zevcân-ı mezbûrân ile kat'a da'vâ ve husûmetim yokdur dedikte vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Molla Abdullah ve el-Hac Hanefî ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 13 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Molla Feyzullah bin Abdullah, Mehmed Beşe ibn Mehmed, Subaşı Mehmed Beşe ibn Mustafa, Ali Beşe ibn Süleyman, Abdi Beşe ibn Bektaş, Abdullah Efendi ibn Mustafa, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Anna ve Kalos'un, kendini dövmesinden dolayı doğacak bebeğinin öldüğünü iddia eden Takohi nasraniyyenin, gereğinin yapılmasını talep ettiğini gösterir hüccet.

309 [63-d] Medîne-i Üsküdar'da Bâzârbaşı Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan işbu râfî'atü'l-vesîka Takohi bint Abraham nâm nasraniyye meclis-i şer'-i hatîrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, ittisâlimde vakı' gâibân-ı ani'l-meclis Kalos ve Anna nâm zevcân menzilime gelip, tepme ve sille ve yumruk ile beni darp ve darplarından nâşî müstebîni'l-halka-i ilkâ eylediğim işbu cenîn-i meyyiti meclis-i şer'a götürdüm keşf ve mu'âyene ve kıbel-i şer'den yedime i'tâ olunmak matlûbumdur dedikte fi'l-hakîka cenîn-i müstebîni'l-halka olduğu ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene lede's-şer'ü'l-enver zâhir oldukdan sonra mezbûre Takohi husûs-ı mezbûru zevcân-ı gâibân-ı mezbûrândan müceb-i şer'isini talep ve da'vâya işbu hâzır-ı bi'l-meclis Avanos veled veled Agop nâm zımmîyi vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yen bağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. Gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 12 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Said Efendi ibn İmâmzâde, Mukayyed Mehmed Efendi ibn el-Hac Mustafa, Yasakçı Abdi Beşe ibn Bektaş, Ömer Efendi ibn Ali, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Abdullah Efendi ibn Mustafa, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir.

Tarandafil zımmînin, mülkünü Mustafa Odabaşı'ya sattığını gösterir hüccet.

[64] 310 [64-a] Medîne-i Üsküdar'a muzâfa Adalar nâhiyesine tâbi' Pendik nâm karye sâkinlerinden Tarandafil veled Rado nâm zımmî meclis-i şer'î-i şerîf enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafa Odabaşı ibn Abdullah nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik mülküm olup, karye-i mezbûrede vakı' bir taraftan es-Seyyid Abdi Çelebi bağı ve bir taraftan müşteri-i mezbûrun âhar bağı ve bir taraftan Fotu bağı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahmînen on iki dönüm bir kıt'a kürümü mülk-i havza bağımı tarafından îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile seksen guruşa mezbûr Mustafa Odabaşı'na bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl eylediğinden sonra semen olan meblağ-ı merkûm seksen guruşa müşteri-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd bağı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müşteri-i mezbûr Mustafa Odabaşı'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 19 Cemâziye'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Odabaşı ibn Ahmed, Hasan Usta ibn Hüseyin, İbrahim Usta ibn Osman, Osman Beşe ibn Mehmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed.

Vârislerinin, ölmüş olan Eski Mehmed'i öldürdüğünü iddia ettikleri Taşçı es-Seyyid Eyyüb Çelebi'ye dava açıp, daha sonra belli bir mikdar karşılığı davadan vazgeçtiklerini gösterir hüccet.

311 [64-b] Zikr-i âtî husûsun mahallinde ketb ve tahrîr için bi'l-iltimâs savb-ı şer'î-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Hüseyin Efendi medîne-i Üsküdar'da Aşçıbaşı Mahallesinde vakı' Karaca Ahmed Tekye önüne varıp, mübâşir Mehmed Çavuş hâzır olduğu halde zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î-i alî ettikte medîne-i mezbûrede Reis

Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Eski Mehmed bin Ahmed bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe ve metrûku Saliha bint el-Hac Süleyman nâm Hâtûn ile anası diğêr Saliha bint Mustafa nâm Hâtûn'a ve sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbiyye sagîre kızı Emine'ye münhasır olduğu şer'an tahakkukundan zâtları ma'rifeyn ta'rîfleriyle mu'arrefe olup ve sagîrân-ı mezbûrânın tesviye emirlerine vasîleri olan anaları zevce-i mezbûre Saliha ile müteveffâ-yı mezbûrun anası mezbûre diğêr Saliha Hâtûn meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfi'ü'l-vesîka Taşcı es-Seyyid Eyyüb Çelebi ibn Ali nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr Eski Mehmed vefâtından beş mukaddem mezbûr es-Seyyid Eyyüb Çelebi medîne-i mezbûre hâricinde Seyyidî Ahmed deresinde sakalından yapışıp, sille ve yumruk ile darb ederek mahalle-i merkûmda vakı' kapıya ilkâ ba'dehu kapıdan ihrâc edip, ba'dehu sille ve yumruk ile eylediği darbından vücûdu kara bere olup, müteessiren fevt eylemişdir diye bundan akdem mücebini taleb ve da'vâ sadedinde olduğumuzda ol dahi bi'l-külliyeye inkâr edip, biz müdde'amızı ber-vechle isbâta kudretimiz olmayıp, ba'de't-tahlîfü's-şer'î sagîrân-ı mezbûrâna nef' hâsıl olmayıp, sulh-i sagîrân-ı mezbûrân hakkında ber-vechle infâ' ve evlâ olmağın beynimizde mislihûn tavassut edip, bizi da'vâ-i mezkûremizden an-inkâr olmuş beş guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde biz dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmun otuz beş guruşunu üç gün mukaddem ve otuz guruşunu hâlâ işbu meclisde cem'an altmış beş guruşu ber-vech-i muharrer bi-kadri'l-husûs bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ahz ü kabz eyledik. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezkûre müte'allıka vechen mine'l-vücûh kat'a da'vâ ve husûmetimiz kalmayıp, bi'l-asâle mezbûr Taşcı es-Seyyid Eyyüb Çelebi'nin zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât edip, bi'l-vesâye fâriğa oldum dediklerinde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Ömer Çelebi ibn Ebû Bekir ve Muhzır Mustafa bin Ahmed ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Haseki Süleyman Ağa ibn Ömer, Zâim Mustafa Ağa ibn Yemci(?), Mehmed Ağa ibn Mustafa, El-Hac Mehmed Ağa ibn Abdülcelil, Hüseyin Bey ibn Yunus, diğêr Süleyman Ağa ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed.

Yorgaki zımmînin, mülkünü Yanaki zımmîye hîbe ettiğini gösterir hüccet.

312 [64-c] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesi sâkinlerinden Yorgaki veled İstatbol veled Nikola nâm zımmî tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Anastas veled Yani ve Penayod veled İskerad nâm zımmîler şehâdetleriyle sâbit olan Yamandem veled Yani nâm zımmî meclis-i şer'î şerîf-i enverde müvekkil-i mezbûrun sulbî kebîr oğlu işbu râfî'ü's-sifr Yanaki nâm zımmî muvâcehesinde bi'l-vekâle îkrâr ve takrîr-i kelâm edip, husûs-ı âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûrun silk-i mülkünde münselik emlâkinden olup, karye-i mezbûrda vakı' bir taraftan Yahudî bağçesi ve bir taraftan Moybi menzili ve bir taraftan Yorgaki menzili ve bir taraftan oğlu mezbûrun mülkü ile mahdûd tûlen on bir zirâ' arzen dokuz zirâ' bi-hesâb-ı terbiî doksan dokuz zirâ' harâb mülk menzili arsasını ve yine arsa-i mezkûr ittisâlinde vakı' ma'lûmü'l-hudûd tûlen ve arzen bi-hesâb-ı terbiî yüz altmış zirâ' ki, min haysi'l-mecmû' iki yüz elli dokuz zirâ' mülk menzili arsalarını müvekkilem mezbûr Yorgakioğlu işbu Yanaki'ye ba'de't-tahliyyeü's-şer'iyye ve't-tekabbüzü'l-mer'î hîbe-i sahîha-i şer'iyye ile tahassum ve teslîm etmek eylediğinde ol dahi meclis-i hîbede bilâ-mâni' ittihâb ve tesellüm ve temellük ve kabûl edip, min-ba'd müvekkilem mezbûr Yorgaki zımmînin sâlifü'z-zikr iki yüz elli dokuz zirâ' mülk menzili arsalarında alâkâ ve müdhali kalmayıp, oğlu mezkûr Yanaki zımmînin mülk-i mevsûfu ve hakk-ı sarfı olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Efendi ibn Abdullah, Mehmed Beşe ibn Süleyman, es-Seyyid Ahmed bin Mehmed, Mustafa Beşe bin Abdullah, Subaşı Ağa.

Bayrakdar Osman'ın, vefât etmiş olan bazı kişilerin vasîliğini yapan Abdullah Ağa'dan, vasîliğini yaptığı kişilerin malından borç aldığını gösterir hüccet.

313 [64-d] Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'î enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' İstavros karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'î şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinlerinden Bayrakdâr

Osman bin Ali nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda müteveffâ eş-Şeyh Mehmed Efendi Eytâmi Hanife ve Emine'nin bâ-hüccet-i şer'iyye nâzır-ı ve vasîleri olan işbu râfî'ü'l-vesîka Abdullah Ağa ibn Abdülkadir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, sigar-ı mezbûr mâlından olmak üzere nâzır-ı mezbûr yedinden elli guruş istidâne ve kabz edip ve işbu târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin devr-i şer'iden elzâm eylediğime on sekiz buçuk guruş ve bir rub' ki, cem'an altmış sekiz buçuk guruş bir rub' vasî nâzır-ı mezbûre lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kuzzâ deynimdir dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î yine mukırr-ı mezbûrun zevcesi olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Zeyneb bint Abdullah nâm Hâtûn asl-ı mâl-ı merkûme ve şer'an lâzım gelen rıbh-ı merkûme emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefil ve zâmin olmağın vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve Muhzır el-Hac Hanefi ibn Ali ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Abdullah Efendi ibn Mehmed, İmâm İbrahim Efendi ibn Abdürrahim, Süleyman Beşe ibn Bayram, Ali Bey ibn Ömer, Yusuf Beşe ibn Abdullah, Münâdî Molla Mustafa ibn Halil.

Mallarını satıp, başka bir yere gitmesinden dolayı kendisini boşadığını sandığı eşi Dimitri'yle arası açılan Kanarya nasraniyyenin daha sonra bir miktar paraya aralarının düzeldiğini gösterir hüccet.

314 [64-e] Fi'l-asl-ı medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesi sâkinlerinden olup, hâlâ mahrûse-i Galata'ya tâbi' Orta Kerî'de mütemekkin olan Dimitri veled Duka nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sâbıkân zevcesi olup, sâlifü'z-zikr Hünkâr Karyesinde sâkine ve zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan işbu râfî'atü's-sifr Kanarya bint nasraniyye muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mukırr-ı nas diyâr-ı âhara gidip, hâlâ geldiğimde yedimde mülkü olup, Hünkâr Karyesinde vâkı' bir taraftan Kuzu ustabâşı ve Müslîm oğulları kenîsa divârları ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ma'lûmü'l-müştemîlât mülk menzilimi fuzûlî zabt ve bin iki yüz akçe mehr-i mü'eccel tesmiyyesiyle zevcem olduğu ecilden nefsinî bâkî tesellümden imtinâ' eder diye bundan akdem taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi târîh-i kitâbdan on sene mukaddem semen-i ma'lûm-ı makbûza bey' eylediğinden beni bâyinen tatlık etmişdir diye beni müdâfa'a ve rakk'ını ityân sadedinde iken

beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsemât-ı ekîde vakı'a olmuştur. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, da'vâ-yı mezkûremden yüz guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh meblağ yüz guruş mezbûre Kanarya yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûre müte'allıka-i âmme-i de'âvîden Kanarya'nın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât edip, kendini dahi tatlık [65] etmiş idim. Husûs-ı mezbûre müte'allıka-i vechen mine'l-vücûh mezbûre Kanarya ile da'vâ ve husûmetim kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î bi't-taleb ketb olundu.

Fî 19 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Yasakçı Mustafa ibn Ebû Bekir, El-Hac Salih ibn Mehmed, İbrahim Efendi ibn Abdullah, Ali usta bin Osman, Kandil ustası İbrahim bin Derviş, Münâdî Abdullah Ağa.

Kâhire'ye gidip hâlâ orada bulunan es-Seyyid Halil'in, eşi Zeyneb Hâtûn'u, kendisine vekîl ta'yîn ettiği İsmail Çelebi aracılığıyla boşadığını gösterir hüccet.

315 [65-a] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Zeyneb bint Salih nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka İsmail Çelebi ibn Osman nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bundan akdem zevcim olup, târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem Mısır-ı Kâhire'ye gidip ve hâlâ Mısır-ı Kâhire'de sâkin ve mütemekkin olan es-Seyyid Halil bin Salih va ma'kûdü'n-aleyh olan on bin akçe mehr-i mü'eccelemi bâkî def ve teslim eylemek üzere tevkîl ve vekâleti vech-i şer'î üzere sâbit oldukdan sonra hâlâ mezbûr İsmail Çelebi dahi beni tatlık etmekle zevcem müvekkil-i mezbûr zimmetinde sâlifü'z-zikr üç bin akçe mehr-i mü'eccelemi bâkî def ve teslim eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer yedinden ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm hukûk-ı zevciyyete ve gayre müte'allıka-i âmme-i de'âvîden müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Halil'i ve vekîl-i mezbûr ile kat'a da'vâ ve husûmetim kalmayıp, âmme-i da'vâdan her birimizin zimmetlerini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Abdurrahman usta ibn Mehmed, El-Hac Ahmed ibn El-Hac Mustafa, El-Hac Hasan ibn Abdullah, Veli Bey ibn Mehmed, Bostânî Hüseyin bin Osman, Mustafa Beşe ibn Ali, Sadık Beşe ibn İbşir.

Kâhire'ye gidip hâlâ orada bulunan eşi es-Seyyid Halil'in, eşi Zeyneb Hâtûn'u, kendisine vekîl ta'yîn ettiği İsmail Çelebi aracılığıyla boşayıp, mehr-i mü'eccelesini verdiği gösterir hüccet.

316 [65-b] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinlerinden olup, hâlâ mahrûse-i Mısır-ı Kâhire'de mütemekkin es-Seyyid Halil ibn Salih bin Ahmed nâm kimesne tarafından ber-vech-i âti vekîl olduğu medîne-i mezbûrede Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden el-Hac Hüseyin bin Mustafa ve el-Hac İsmail bin Osman ve el-Hac Hasan bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı hacedde şer'an sâbit olan Hancı İsmail Ağa ibn Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda müvekkil-i mezbûru zevcesi râfi'atü'l-vesîka Zeyneb bint Salih nâm Hâtûn mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûre Zeyneb müvekkilem mezbûrun üç bin akçe mehr-i mü'eccel tesmiyyesiyle zevcesi olmakla şâhidûn mezbûrûn işbu sene-i mübâreke hacc-ı şerîf avdetinde Mısır-ı Kâhire'ye duhûl ettiklerinde ber-vech-i muharrer zevcesini tatlıke beni vekîl edip, ben dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve mirâsımızı edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğime binâ-i vekâlet-i muhkemiyyem hasebiyle mezbûre Zeyneb Hâtûn'a bâyinen tatlık edip, mehr-i mezkûru olan meblağ-ı merkûm yirmi beş guruşu kendine def' ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden meblağ-ı merkûmu ahz ü kabz tesellüm etmekle müvekkilem mezbûr es-Seyyid Halil'in mezbûre Zeyneb'de kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynlerinde cereyân eden ahz ü i'tâyâ ve sâire müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebâtdan bi'l-vekâle mezbûre Zeyneb Hâtûn'un zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Salih Çelebi'nin, mülkünü kızı Zeyneb Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

317 [65-c] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinlerinden Salih Çelebi ibn Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kebîre kızı işbu râfi'atü'l-vesîka Zeyneb bint Salih nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Hoca kadın mülkü ve bir taraftan es-Seyyid Odabaşı mülkü ve bir taraftan Havva Hâtûn ve ba'zân Kirişçi ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda ve bi'r-i mâ'i ve kenîf ve bir mikdar bağçeyi

müştemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile üç yüz seksen beş guruşa kızım mezbûreye bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm üç yüz seksen beş guruşu müşteriyye Zeyneb yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, kızım müşteriyye-i mezbûre Zeyneb'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfe olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 24 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Es-Seyyid Halil'in Kahire'de bulunduğu süre zarfında çocuklarına vasîlik eden Salih Çelebi'ye, kendine vekîl tâyin ettiği İsmail Ağa'nın, Halil'in mülkünü vererek nafaka borcunu ödediğini gösterir hüccet.

318 [65-d] Fi'l-asl-ı medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinlerinden olup, hâlâ mahrûse-i Mısır-ı Kâhire'de mütemekkin es-Seyyid Halil bin Salih bin Ahmed nâm kimesnenin dayısı ve tarafından ber-vech-i âtî vekîl olduğu medîne-i mezbûrede Hâce Hâtûn mahallesi sâkinlerinden el-Hac İsmail bin Osman ve el-Hac Hüseyin bin Mustafa ve el-Hac Hasan bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar hasm-ı hacdede şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan İsmail Ağa ibn Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrda işbu râfi'ü'l-vesîka Salih Çelebi ibn Ali nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Salih Çelebi müvekkilem mezbûr es-Seyyid Halil'in kayın pederi olup, müvekkilem mezbûr Mısır-ı Kâhire'ye gider oldukda zevcesi işbu hâzreten bi'l-meclis Zeyneb Hâtûn ile sulbî sagîr oğlu es-Seyyid İbrahim'in beher yevm nafakalarıçün sekizer pâre harc ve sarf eylemek üzere emir ve tevkîl ve beş sene emriyle üç yüz altmış guruş harc ve sarf eylediğinden mâ'adâ cihet-i deyn-i şer'îden dahi yirmi beş guruş ki, cem'an üç yüz seksen beş guruş müvekkil-i mezbûr zimmetinde hakkı olmakla müvekkilem mezbûrun babası müteveffâ Serrâc Salih'den müntakil mülk-i mevrûsu olup, mahalle-i mezbûrede vakı' bir taraftan Hoca kadın mülkü ve bir taraftan es-Seyyid Odabaşı mülkü ve bir taraftan Havva Hâtûn mülkü ve bir taraftan ba'zân Kirişci mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir matbah ve bir tahtânî oda ve bi'r-i mâ'i kenîf ve bir mikdâr

bağçeyi müstemil mülk menziline tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile üç yüz seksen beş guruşa mezbûr Salih Çelebi'ye bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm üç yüz seksen guruşu bâlâda mezkûr olduğu vech üzere müvekkil-i mezbûrun kayın pederi mezbûr Salih Çelebi'ye deyni olan üç yüz beş guruşu bi'l-vekâle mahsûb ve takas ol dahi mukâsa ve kabûl eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilem mezbûrun kat'a alâkâ ve müdhali kalmayıp, mezbûr Salih Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'-i mâ-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 20 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed, diğer Mehmed Efendi ibn Ahmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed.

El-Hac Osman, Mustafa'ya satmış olduğu kuru üzümünden yüz altmış dokuz guruş alacağı olmasından dolayı dava açmış, ancak Mustafa'nın yemîn edip, bu iddianın yalan olduğunu söylemesiyle el-Hac Osman'ın davasının düştüğünü gösterir i'lâm.

319 [65-e] Mahmiyye-i İstanbul'da Yemiş İskelesinde kuruyemiş bâzârgânlarından el-Hac Osman bin Ali nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şerîf-i enverde medîne-i merkûmede Hoşabcı tâ'ifesinden işbu râfî'ü'l-vesîka Mustafa bin Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip, bin yüz kırk sekiz senesinden elli senesine varınca iki senede mezbûr Hoşabcı Mustafa yedinden iştirâ ve kabz eylediği vezn mikdârı beynimizde ma'lûm kuru üzüm semeninden yüz altmış dokuz guruş hakkım olmakla bundan akdem mezbûr Mustafa ile medîne-i mezbûre iskelesinde vakı' dükkânda hesâb kurduğumuzda meblağ-ı merkûm yüz altmış dokuz guruş ber-vech-i muharrer cihet-i mezkûreden zimmetinde bâkî deyni olduğunu ikrâr ve işhâd etmekle talep ederim. Suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl ve âkîbü'l-inkâr müdde'i-i mezbûrdan müdde'asını mübeyyine-i beyyine talep-i ityân beyyineden izhâr-ı acîz ile istihlâf etmeğin fi'l-hakîka cihet-i mezkûreden meblağ-ı merkûm yüz altmış dokuz guruş müdde'i-i mezbûr Mustafa'ya yemîn teklîf olundukda ol dahi âlâ vaf'a suâl halef-i billâh aliyü'l-alâ etmeğin mücebince müdde'i-i mezbûr el-Hac Osman bilâ kabî bi-vech-i mu'ârızadan men' olunup, mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Subaşı İsmail Ağa, İmâm Osman Efendi bin Ali, Veli Ağa ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi bin Ali.

Yanaki zmmînin, mülkünü dört yüz yetmiş iki buçuk guruş karşılığında yeniçerilerin yemekliklerinin mütevellisi Ahmed Odabaşı'na ipotek verdiğini gösterir hüccet.

320 [65-f] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesi sâkinlerinden Yanaki veled Yorgaki nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Der-Kâre âlî dâm-ı mahfûfen bi'l-ma'ân yeniçerilerinin otuz yedi cemâ'ati oda neferâtına mahsûs taâmiyelerine mevkûfe-i nukûdun bi'l-fi'il mütevellisi olan işbu râfî'ü'l-vesîka Ahmed Odabaşı ibn Ebû Bekir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülküm olup, karye-i mezbûrede vakı' etrâf-ı erba'adan Esnakulu ve Bestam yahûdî ve etmekci Yorgi mülkleri ve tarîk-i hass ile **[66]** mahdûd büyût-ı adîdeyi müşt Emil mülk menz ilim ile yine karye-i mezbûrede beyne'l-ahâlî ma'lûmü'l-hudûd bâ-hüccet-i şer'iyeye iki yüz elli dokuz zirâ' mülk arsamı dahi mütevell-i mezbûr bi-tarîki'l-istiglâl bi-safkat-i vâhide dört yüz yetmiş iki buçuk guruşa bey' ve teslîm eylediğimde mütevell-i merkûm dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra meblağ-ı merkûm dört yüz yetmiş iki buçuk guruşu mütevell-i mezbûr yedinden tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz yine mütevell-i mezbûr menzil-i mezkûru ve arsa-i merkûmeyi ba'de't-tahliyyetü's-şer'iyeye ve't-tekabbüzü'l-mer'i işbu târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına dek beher mâh yedişer yüz onar akçe îcâre ile bâkî îcâr ve teslîm eylediğinde ben dahi ber-minvâl-i muharrer isticâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Feyzullah Beşe ibn Ali, Mustafa Usta bin Ahmed, İbrahim Odabaşı ibn Hasan, Mahmud Çelebi ibn İbrahim, Mehmed Beşe.

Es-Seyyid el-Hac Süleyman, es-Seyyid el-Hac Mustafa, el-Hac Osman ve yine aynı tâifeden Haçadır, Hanbar Soyu, Bağdesar, Erakil, Avanos, Kalok, Pedrus isimli kişilerin, vekîlleri bulunan el-Hac Osman'ın yerine, Ali Ağa'yı getirdiklerini gösterir hüccet.

321 [66-a] Medîne-i Üsküdar'da Habbâzân tâ'ifesinden es-Seyyid el-Hac Süleyman ve es-Seyyid el-Hac Mustafa ve el-Hac Osman ve Ahmed Beşe nâm kimesneler ile yine tâ'ife-i mezbûreden Haçadır ve Hanbar Soyu ve Bağdesar ve Erakil ve Avanos ve Kalok ve Pedrus nâm zımmîler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde fahrü'l-akrân işbu râfi'ü'l-vesîka Ali Ağa ibn Şaban nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, taraf-ı devlet-i âliyyeden ve emr-i aliyye ile ahâlî-i vilâyet ile üzerine vâkı' olan tekâlifleri ve gerek sâir umûr-ı mühimme ile hüdemât-ı devlet-i âliyye ber-vech dahi cümle tarafından mu'temed-i âliyye bir kimesne rü'yet beynimizde ve sâir hırfet-i beynderinde nizâm-ı kadîm olup, hâlâ hizmet-i merkûmeyi rü'yete tarafımızdan vekîlimiz olan hâzır-ı bi'l-meclis el-Hac Osman cümle tarafından vekîlimiz olmakla hizmet-i merkûmeden keff-i yed etmekle mümâ-ileyh Ali Ağa cümlemizin muhtârı olmağın ber-vech-i muharrer vakı' olan umûrumuzu rü'yete mezbûr Ali Ağa'yı vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğimizde ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve mirâsımızı kemâyen-bagî edâya ta'ahhüd iltizâm eyledi dediklerinde gibbe't-tasdîkü'l-mağfir mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdîs aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzırbaşı Veli Bey bin Mehmed, El-Hac Hanefî bin Ali, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Kethüdâyeri ibn Ahmed, Mehmed Efendi ibn Süleyman Efendi.

Şehîrî Mehmed'in, Mehmed'i, bıçakladığı iddiasını reddetmesiyle, eşi ve başka kişilerin de buna şâhitlik etmesiyle olayın açığa kavuşmasını gösterir i'lâm.

322 [66-b] Medîne-i Üsküdar'da Mehmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Himmet bin Abdullah nâm kimesne ber-vech-i âtf mecrûh idiği ma'rifet-i şer'le ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene zâhir ve nümâyân olduktan sonra mecrûh-ı mezbûrun zevcesi ve tarafından ber-vech-i âtf vekîl olduğu es-Seyyid Süleyman bin Mehmed ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı hacdede şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hakk olan işbu râfi'atü'l-vesîka Ümmü

Gülsüm bint İbrahim nâm Hâtûn meclis-i şer’-i şerîf-i enverde Yiliükmezoğlu demekle Şehîrî Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi’l-vekâle üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mehmed Beşe târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem medîne-i mezbûrede Büyük İskelede tarîk-i âmmda ba’de’z-zuhur âlet-i câriheden bıçak ile bi-gayr-ı hakk amden zevcim müvekkil-i mezbûrun sol omuzu ve sol budu üzerlerine darb ve cerh etmekle müceb-i şer’îsini icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe’s-suâl ve âkîbû’l-inkâr müdde’iyye-i mezbûreden müdde’asını mübeyyine-i beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr ricâl-i müslimînden medîne-i mezbûrede Toygar Hamza Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed bin Hüseyin ve yine medîne-i mezbûrede Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinlerinden Abdullah bin Ebû Bekir nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’e hâzırân olup, istişhâd olunduklarında fi’l-hakîka târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem medîne-i mezbûrede Büyük İskelede tarîk-i âmmda ba’de’z-zuhûr âlet-i cârihâdan bıçak ile işbu mezbûr Mehmed Beşe müvekkil-i mezbûr diğere Mehmed Beşe ibn Himmet bin Abdullah’ın sol omuzu ve sol budu üzerlerine bi-gayr-ı hakk amden bizim huzûrumuzda darb ve cerh eyledi biz bu husûsa ber-vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz diye her biri edâ-i şehâdet-i şer’iyye eylediklerinde ba’de’t-ta’dîl ve’t-tezkiyye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince husûs-ı mezbûrda nazar-ı hâle olmayıp, meale olmağın cerh-i mezkûrun birine tevkîf olunup, mâ-hüvel-vâkı’ bi’t-taleb ketb olundu.

Fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-ısrîn min Cemâziye’l-âhir sene erba’a ve hamsîn ve mi’e ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: İdris Ağa ibn İbrahim, Molla Hüseyin ibn Şaban, Mustafa bin Mehmed, Mustafa Beşe ibn Hasan, Abdullah Beşe ibn Ebû Bekir, Es-Seyyid Mehmed ibn Hüseyin.

Ölmüş olan Hüma Hâtûn’un mirâsının çocukları arasında paylaşılıp, daha sonra çocuklardan birkaçının kendi hissesini diğere kardeşlerine satıp mirâsta hakkının kalmadığını gösterir hüccet.

323 [66-c] Vilâyet-i Anadolu’da Eğin kazâsına tâbi’ Karışla Karyesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Hüma bint Rüstem bin Abdullah’ın verâseti sadr-ı kebîr oğlu müteveffâ Mehmed’in sulbî kebîr evlâdlarım İsmail ve Genc Ali ve sulbiyye kebîre kızım Rukiye’ye münhasıra oldukdan sonra kable’l-kısma mezbûre Rukiye dahi fevt olup, verâseti sadr-ı kebîr oğlu Halil Çelebi ibn Mehmed’e

münhasır ve tashîh meselesi bi-hükmi'l-ferâiz beş sehmden olup, sihâm-ı mezbûreden iki sehmi mezbûr İsmail'e ve iki sehmi mezbûr Genc Ali'ye ve bir sehmi dahi mezbûr Halil'e isâbeti şer'an tahakkukundan sonra mahmiyye-i İstanbul'da Yedi Kule sâkinlerinden mezbûr İsmail Bey ibn Mehmed nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yeğeni işbu râfi'ü'l-vesîka mezbûr Halil Çelebi ibn Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mevrûsum müteveffât-ı ol mezbûre Hüma Hâtûn'un el-hâl-vefât yedinde mülkü olup, karye-i mezbûrede vakı' iki taraftan Mustafa Ağa mülkü ve bir taraftan Mössed zımmî mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî ve fevkânî dört bâb oda ve sofa ve kenîf ve matbahı müştamil mülk menzil ile yine karye-i mezbûrede vâkı' büyük bağçe demekle ma'rûf bir taraftan Mustafa Ağa mülkü ve bir taraftan Sağır Begos zımmî ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a bağçe ve yine karye-i mezbûrede vakı' bir taraftan mezbûr Mustafa Ağa mülkü ve bir taraftan Ömer Çelebi mülkü ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a bağ müteveffât ol mezbûre Hüma'nın terekesinden olmakla ba'de'l-vefât tashîh-i merkûme üzere veresesine mevrûs olmuş idi. El-hâletü hâzihi zikrleri sebk eden menzil ve bağçe ve bağlarda tashîh-i merkûm üzere iki sehmi hisse-i irsiyye-i şâyi'âmı bin yüz kırk üç senesi târîhiyle müverrah temessük mantûkunca tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide yüz elli guruşa bey' ve temlîk ve mahallinde kabza taslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yüz elli guruşu târîh-i mezbûrede müşteri-i mezbûr Halil Çelebi yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim. İle'l-ân sâlifü'z-zikr menzil ve bağçe ve bağlarda olan iki sehmi hisse-i şâyi'âmda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, yeğenim mezbûr Halil Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 24 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey ibn Kasım, Ali bin El-Hac İbrahim, Ahmed bin El-Hac Hasan, Hanefî Beşe ibn Mehmed, İsmail bin El-Hac Osman, Mehmed Ağa ibn Mustafa, Ebû Bekir bin Ömer, Mustafa Odabaşı ibn Ömer, El-Hac Ali bin Mehmed, İbrahim bin Mehmed.

Rahime Hâtûn'un, eşi es-Seyyid Ali Çelebi'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

324 [66-d] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rahime bint Abdülkerim nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i muhâla'a işbu râfî'ü'l-vesîka es-Seyyid Ali Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr es-Seyyid Ali Çelebi zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan iki bin akçe mehr-i mü'eccelemden fâriğa olup, nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine muhâla'a sahîhâ-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muahrrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şitâyâ ve sâire müte'allika-i âmme-i de'âvî ve mutalebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 24 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Mustafa Bey ibn Ahmed, Mehmed Bey ibn İbrahim, Mustafa Bey ibn Halil.

Ahmed Beşe'nin, kendisini bıçaklayan Bamyacıoğlu Ahmed Beşe'ye da'vâ açıp, daha sonra on üç guruşa barıştıklarını gösterir hüccet.

325 [66-e] Medîne-i Üsküdar'da Sinan Paşa Mahallesi sâkinlerinden Ahmed Beşe ibn Mehmed nâm kimesne ber-vech-i âtî mecrûh idiği ma'rifet-i şer'le ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene zâhir ve nümâyân oldukdan sonra mecrûh-ı mezbûr Ahmed Beşe meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Kadı Karyesi sâkinlerinden işbu râfî'ü'l-vesîka Bamyacıoğlu demekle arîf diğer Ahmed Beşe ibn Halil nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem mezbûr diğer Ahmed karye-i mezbûre hâricinde bostanlar arasında bakla tarlasında âlet-i cârihâdan bıçak ile bi-gayr-i hakk amden sağ küreğim üzerinden darb ve cerh eyledi diye mücebini mezbûr diğer Ahmed'den talep ve da'vâ ve eylediğimde ol dahi bi'l-küllîye inkâr etmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsemât-ı ekîde vakı'a olmuş idi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, beni da'vâ-yı mezkûremden an-inkâr mezbûr diğer Ahmed ile

on üç buçuk guruş merhem-i behâ üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh merkûm-ı mezkûr diğer Ahmed yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm ancak cerh-i mezkûre müte'allıka-i da'vâdan mezbûr diğer Ahmed'in zimmetini ibrâ ve ıskât eyledimde ol dahi bedel-i sulh-i merkûm mutâlebesinden benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledi dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hasan Ağa ibn Ali, Bostânî Ali ibn Halil, Abdullah Efendi ibn Mustafa, El-Hac Hanefi ibn Ali, Molla Halil bin, Veli Bey ibn Mehmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed.

Âîşe Hâtûn'un, eşi İbrahim Beşe'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

[67] 326 [67-a] Medîne-i Üsküdar'da Aşçıbaşı Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı İsmail bin Abdullah ve Receb Beşe ibn Hasan nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âîşe bint Hüseyin nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-küttâb İbrahim Beşe ibn Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr İbrahim Beşe zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan üç bin akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve gayre müte'allıka-i âmm-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Osman Efendi ibn İsmail, Halil Ağa ibn Mehmed, İsmail Beşe ibn Abdullah, Receb Beşe ibn Hasan, Taşçı İsmail Beşe bin, Veli Bey ibn Mehmed.

Ahmed Efendi'nin, mülkünü erkek kardeşinin kızı Atike Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

327 [67-b] Medîne-i Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesi ahâlîsinden umdetü'l-kuzzât el-kirâm Ahmed Efendi ibn el-Hac Mahmud Efendi nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde li-ebeveyn er karındaşı kızı işbu râfi'atü'l-vesîka Atike bint Mehmed Ağa nâm Hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olup, mahalle-i mezbûrede vakı' iki taraftan Rifâi Tekyesi ve bir taraftan karındaşım merhûm Mehmed Ağa veresesi mülkleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve arzen sekiz zirâ' ve tûlen on zirâ' bi-hesâb-ı terbi'i seksen zirâ' mülk-i mezârlık arsamı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile kırk guruşa mezbûre Atike'ye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm kırk guruş mutâlebesinden müşteriye-i mezbûre Atike'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim. Fimâ-ba'd arsa-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûre Atike Hâtûn'un mülk-i müşterâsı va hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıfe olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene 154.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Efendi ibn Ahmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Veli Bey ibn Mehmed, Mehmed Beşe ibn Hazar, Şişman Mustafa Beşe ibn Süleyman, Sâbıkâ Menzilci Mustafa Ağa ibn Osman.

Fatima Hâtûn'un, eşi İsmail'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

328 [67-c] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatima bint Abdullah nâm Hâtûn meclis-i şer'î şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka İsmail bin Bâlî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr İsmail zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan on guruş mehr-i mü'eccelemin sekiz guruşunu mukaddem ahz-i bâkî iki guruşunu dahi işbu meclis-i şer'de kabz eylediğimden sonra nafaka ve iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine zevcim mezbûre ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-

vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 27 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Mustafa, Menzilci Şışman Mustafa Ağa ibn Süleyman, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mustafa Ağa ibn Ahmed.

Zeyneb Hâtûn'un ayrıldığı eşi Mehmed'den, kendine âit mehr-i mü'eccele ve nafakasını alıp, bu sûretle aralarında herhangi bir husûmetin kalmadığını gösterir hüccet.

329 [67-d] Medîne-i Üsküdar'da Toygar Hamza Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Zeyneb bint Ali nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i mutallık işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Mehmed zevcim olup, târîh-i kitâb günü bâyinen tatlık etmekle mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan otuz guruş mehr-i mü'eccele ve nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm için dahi bi't-terâzi altı guruş ki, cem'an otuz altı guruş hakkımı mezbûr Mehmed'e cihet-i deyn-i şer'îden lâzımü'l-edâ otuz altı guruş deynim mahsûb ve takâs eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer mukâsa ve kabûl eyledikden sonra hukûk-ı zevciyyete müte'allıka-i âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 27 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Hasan Bey ibn Ramazan, Süleyman Beşe ibn Mustafa, El-Hac Hanefi ibn Ali, Mehmed Bey ibn İbrahim.

Yahya Efendi'nin, mülkünü Mehmed Beşe'ye sattığını gösterir hüccet.

330 [67-e] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi ahâlîsinden fahrü'l-kuzzât el-kirâm Yahya Efendi ibn el-merhûm Mehmed Selim Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i mezbûrede Gülfam Hâtûn Mahallesinde vakı' bir taraftan

Ahmed Beşe mülkü ve bir taraftan el-Hac Hüseyin bağçesi ve bir taraftan Fatıma Hâtûn mülkü ve ba'zân Kayyum el-Hac Mustafa ve bir taraftan ba'zân vakf-ı menzil ve tarîk-i âmm ile mahdûd dâhilen iki bâb fevkânî oda ve bir kenîf ve vüstâsında bir bâb oda ve sofa ve kenîf ve tahtânî bir bâb oda matbah ve kenîf ve bi'r-i mâ'i ve bir mikdar bağçe ve hâricen bir bâb fevkânî oda ve sofa ve vüstâsında bir bâb oda ve kenîf ve bir mikdar havlu müştemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfessededen sihâdımı(?) bey'-i bât sahîh-i şer'î ile yedi yüz guruşa ba'de'l-fekk er-rehn mezbûr Mehmed Beşe'ye bey' ve tesellüm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm yedi yüz guruşu mezbûr Mehmed Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müştera-yı mezbûr Mehmed Beşe'nin mülk-i müşterâsı va hakk-ı sarfıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Ahmed bin Süleyman, Ahmed Beşe ibn Halil, Kavukcu Mustafa ibn Halil, Dühânî Mustafa Çelebi ibn Abdullah, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Hâfız Ömer Efendi ibn Mustafa.

Fatıma Hâtûn'un, eşi Ahmed'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

331 [67-f] Medîne-i Üsküdar'da Solak Sinan Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı Hasan Çelebi ibn Ramazan ve Mehmed Çelebi ibn Süleyman nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma bint Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i muhâla'a işbu râfî'ü'l-vesîka Ahmed bin Abdi nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ahmed zevcim olup, beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamakla ben hal'a tâlibe ve râgibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan bin sekiz yüz akçe mehr-i mü'eccelemden fâriğa olup, nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere ve hîn-i akdden mu'accelemlerim mukâbili eşyâ-yı memlûkemden iki yemeni yadık ve bir minder ve bir yemeni yorgan ve bir döşek ve bir tencere ve iki sahan ve bir tâbe dest ve bir leğen ve bir ibrik ve bir sini bedel-i hal' üzerlerine zevcim mezbûr Ahmed ile muhâla'a sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-

vech-i muharrer hal'-i mezbûru kabûl ettikten sonra hukûk-ı zevciyyete ve eşyâ-yı muharrereye müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 29 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Abdurrahman Efendi ibn Mehmed, Molla Mustafa bin Halil, El-Hac Hanefî bin Ali, Hasan Çelebi ibn Ramazan, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Mehmed Çelebi ibn Ahmed.

Rukiye Hâtûn'un, mülkünü müzâyede ile Hadide Hâtûn'a sattığını gösterir hüccet.

332 [67-g] Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hâtûn Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Rukiye bint el-Hac Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü'l-vesîka Bostânî Hüseyin Bey ibn Abdullah ve zevcesi Hadice bint Abdullah nâm zevcân mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, bey'-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik yedimde mülküm olup, mahalle-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Bayrakdar Ahmed Beşe mülkü ve bir taraftan Aşçıbaşı menzili ve ba'zân Kirişci el-Hac Halil mülkü ve bir taraftan tarîk-i hass ve tarîk-i âmm ile mahdûd dâhilen üç bâb fevkânî oda ve bir sofa ve bir kenîf ve bi'r-i mâ'î ve hâricen bir bâb fevkânî oda ve bir sofa ve dehliz ve bir mikdâr bağçeyi müştamil mülk menzilimi ba'de'l-müzâyede ve inkitâ'ü'r-râğbe bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhikk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü havî şürût-ı müfessededen â'rî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile dört yüz on guruşa zevcân-ı mezbûrâne bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâkü's-seviyy vechi üzere iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra semen olan meblağ-ı merkûm dört yüz on guruşu mezbûrân Hüseyin Bey ve Hadice yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, zevcân-ı mezbûrân Hüseyin Bey ve Hadice Hâtûn'un mülk-i müştêrâları ve hakk-ı sarfları olmuştur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtârân mutasarrıflar olsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî selhi Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Abdurrahman Efendi ibn Mehmed, Menzilci Mustafa Beşe ibn Abdullah, El-Hac Hüseyin ibn Ebû Bekir, Kerâsiteci Mehmed Çelebi ibn Halil, Desterâci Mehmed Çelebi ibn Süeyman, Ketânî Mustafa Çelebi ibn Ahmed.

Mehmed, Yilerükmezoğlu Mehmed tarafından bıçak ile yaralanmasından sonra yirmi altı guruşa barış sağlanmış. Yilerükmezoğlu'nun eniştesi es-Seyyid Halil Çelebi'nin ise yaralanan Mehmed ölürse ona kefil olacağını beyân ettiğini gösterir hüccet.

[68] 333 [68-a] Medîne-i Üsküdar'da Mehmed Paşa Mahallesinde sâkin Mehmed bin Himmet bin Abdullah nâm kimesne bundan akdem ber-vech-i âtî mecrûh eylediği ma'rifet-i şer'le ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene zâhir ve nümâyân olan mecrûh-ı mezbûrun zevcesi ve tarafından vech-i âtî üzere vekîl-i müseccili olan Ümmü Gülsüm bint İbrahim nâm Hâtûn'un zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe oldukdan sonra mezbûre Ümmü Gülsüm meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkil-i mezbûr Mehmed'in cârihi işbu râfî'ü'l-vesîka Yilerükmezoğlu demekle Şehîrî diğeri Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, işbu mezbûr diğeri Mehmed müvekkilem mezbûru târîh-i kitâbdan on gün mukaddem medîne-i mezbûrede Büyük İskelede tarîk-i âmmda ba'de'z-zuhur âlet-i cârihâdan bıçak ile bi-gayr-ı hakk amden zevcim müvekkil-i mezbûru sol omuzu ve sol budu üzerlerine darb ve cerh etmekle müceb-i şer'isini talep ve da'vâ eylediğimde ol dahi bi'l-külliyeye inkâr ettikde ben dahi bi'l-vekâle müdde'âmı şuhûd-ı udülle muvâcehesinde isbât ve cerh-i mezbûrların bir sene tevkîf birle yedime i'lâm ve cihet-i şer'iyeye i'tâ olunmuş idi. El-hâletü hâzihi cârih-i mezbûr ile beynlerine mislihûn tavassut edip, müvekkilem zevcem mezbûr Mehmed'i ancak cerh da'vâsından yirmi altı guruş merhem-i behâ üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i merkûmu cârih-i mezbûr Mehmed yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledi dedikde gıbbe't-tasdîkû'ş-şer'î medîne-i mezbûrede Hâce Hâtûn Mahallesinde cârih-i mezbûr diğeri Mehmed'in eniştesi hâzır-ı bi'l-meclis es-Seyyid Halil Çelebi ibn İbrahim nâm kimesne vekîl-i mezbûre Ümmü Gülsüm muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, eğer zevci müvekkil-i mecrûh-i mezbûr Mehmed kable'l-bür'e müteessiren bi-emrillâh te'âlâ fevt olursa kaynım cârih-i mezbûr Mehmed'in nefsine ve hîn-i mutâlebede meclis-i şer'-i ihzârına gıybet ederse mecrûh-ı mezkûrda şer'an lâzım gelen diyetine emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîha-i şer'iyeye ile kefil ve zâmin olmağın mâ-hüvel-vakî' bi't-taleb ketb olundu.

Fî selhi Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Kethüdâ Ali Beşe ibn Mehmed, El-Hac Ahmed bin Abdullah, Hüseyin Beşe ibn El-Hac Süleyman, İbrahim Beşe ibn Halil, Ali Beşe ibn İsmail, El-Hac Hanefî ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan.

Âîşe Hâtûn'un, eşi Mehmed Beşe'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

334 [68-b] Medîne-i Üsküdar'da Kefce Mahallesi sâkinelerinden olup, zâtı zeyli vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Âîşe bint Ahmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhilî işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed Beşe zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan yirmi beş guruş mehr-i mü'eccelemin dört guruşunu ahz ü bâkî yirmi bir guruşdan fâriğa olup, nafaka iddet-i ma'lûmem ve me'ûnet-i süknâm üzerlerine zevcim mezbûr Mehmed Beşe ile muhâla'a sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete ve sâir beynimizde cereyân eden ahz ü i'tâ ve mu'amelât-ı şitâya ve sâire müte'allıka-i âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve îmân ve muhâsemâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Recebi'l-ferd sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, Mustafa Ağa ibn Ahmed, Hasan Bey ibn Ramazan, El-Hac Hanefî ibn Ali, El-Hac İsmail ibn Abdullah, Mehmed Bey ibn İbrahim, Mustafa Bey ibn Halil.

Hüseyin'i yaralamasından dolayı Mehmed'in bir yıl hapiste kalmasından sonra altı guruş bedel karşılığında aralarında barışın sağlanıp, husûmetin kalmadığını gösterir hüccet.

335 [68-c] Medîne-i Üsküdar'da Kazasker Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin Mehmed nâm kimesne ber-vech-i âtî mecrûh idiği ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene nümâyân olan mezbûr Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka cârihî Mehmed bin Veli bin Abdullah nâm kimesne tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl-i müseccili olan Mustafa bin Abdülkadir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, müvekkil-i mezbûr Mehmed târih-i kitâbdan üç gün mukaddem Kuzguncuk üzerinde Tobal Mustafa bağı derûnunda ucu temürlü güreli ta'bîr olunur güreli ile başımın sol tarafından bi-gayr-ı hakk amden darb ve cerh eylediğini bundan akdem taleb ve da'vâ

eylediğimde ol dahi ikrâr edip, kıbel-i şer' den bir sene tevkîf olunmuş idi. El-hâletü hâzihi beynimizde mislihûn tavassut edip, beni cerh da'vâsından altı guruş merhem-i behâ üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu müvekkil-i mezbûr Mehmed yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledi. Ba'de'l-yevm cerh-i mezkûre mûte'allıka-i âmme-i de'âvîden müvekkil-i mezbûr Mehmed'in zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Recebi'l-ferd sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Yasakçı Ömer Beşe ibn Receb, Ahmed Beşe ibn Mehmed, Molla Ömer ibn Halil, Osman Beşe ibn Abdullah, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Hanefi ibn Ali, Hasan Bey ibn Ramazan.

Âîşe Hâtûn'un, eşi Ahmed Beşe'den aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle ayrılmak istediğini gösterir hüccet.

336 [68-d] Husûs-ı âfî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i şerîf-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûre sâkinelerinden olup, zâtı vech-i şer'î üzere mu'arrefe olan Âîşe bint Mustafa nâm Hâtûn meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zevc-i muhâla'a işbu râfî'ü'l-vesîka Ahmed Beşe ibn Süleyman nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, mezbûr Ahmed Beşe zevcim olup, beynimizde hüsn-i zendegânımız olmayıp, ben hal'a tâlibe olduğum ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdü'n-aleyh olan altı yüz akçe mehr-i mü'eccelem ile nafaka iddet-i ma'lûmem üzerlerine ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim merkûm ile muhâla'a sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer hal'-i mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete mûte'allıka-i âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm ve kat'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'de ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve el-Hac Hanefi ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî selhi Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Salih Efendi ibn Hamza, Abdullah Ağa ibn Abdülkadir, Ruşen Ağa ibn Musa, Mustafa Ağa ibn Osman, Mehmed Ağa bin, Münâdî Mustafa Çelebi ibn Halil.

Ölmüş bulunan Tanaş zımmînin oğlu Lazgari'ye, babasından kalan mirâsını gözetip, koruyacak bir vasî ta'yîn edilmesi gerekmesinden dolayı, kız kardeşi Malina'nın vasî olarak atandığını gösterir hüccet.

337 [68-e] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan Tanaş veled Rizo nâm zımmînin sulbî sagîr oğlu Lazgari nâm sagîrin mâl-ı mevrûsunu ahz ü hıfz ve tesviye-i emrini rü'yete bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın emânet ile ma'rûf olup, vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idiği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla mütehakkık olan sagîr-i mezbûrun kız karındaşı işbu râfî'atü's-sifr Malina nâm nasraniyye hâkim-i mevkı' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri ber-vech-i muharrer sagîr-i mezbûrun tesviye-i emrine ve mâl-ı mevrûsunu ahz ü hıfz vasî nasb ve ta'yîn buyurdıklarında ol dahi vesâyet-i mersûmeyi kabûl ve mirâsımızı kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd etmeğın mâ-hüvel-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 6 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Salih Efendi ibn Hamza, Abdullah Ağa ibn Abdülkadir, Mehmed Ağa ibn Osman, Mehmed Odabaşı ibn Osman, Mustafa Çelebi bin, Molla İbrahim bin.

Tanaş zımmînin mirâsının, kızı Malina ve oğlu Lazgari'ye kalmasından sonra, Malina'nın küçük yaşta olan erkek kardeşinin mirâstan çok nafakaya ihtiyâcı olduğunu ve bunun için mirâsı satmaları talebine izin verildiğini gösterir i'lâm.

338 [68-f] Zikr-i âtî husûsun mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem hâlik olan Tanaş veled Rizo nâm zımmînin verâseti sulbiyye kebîre kızı Malina ve sulbî sagîr oğlu Lazgariye münhasıra oldukdan sonra mezbûrun tesviye-i emirlerine bâ-hüccet-i şer'iyye kıbel-i şer'den mensûbe vasîyesi işbu râfî'atü's-sifr mezbûre Malina meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bast-ı kelâm ve ifâde-i merâm edip, karye-i

mezbûrede vakı' etrâf-ı erba'ası Hamam ve Kocaoğlu ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilin benim ve selâse-i erba'a hâlik-i mezbûrun ile'l-helâk mülkü ve ba'de'l-helâk iki sehim sagîr-i mezbûre ve bir sehmi bâkî mevrûs olmuş idi. Lâkin sagîr-i mezbûrun menzil-i mezkûrda olan iki sehminden gayrî ism-i mâl itlâk olunur nesnesi olmayıp, sagîr-i mezbûrun nafakaya dahi eşedd ihtiyâcı olmağın kendi hissem ile sagîr-i mezbûrun hissesi ma'an semen misliyle bey' olunup, sagîr-i mezbûr infâk ve iksâ olunmak hakkında her vechle infâ' ve evlâ olmağın hakikat-i hâl-i vukûfu olan müslimînden suâl olunup, kıbel-i şer' den ber-vech-i muharrer bey'e izin verilmek bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka hâl-i vasî-i mezbûrenin bâlâda bast ve beyân ve tafsîl ve i'yân eylediği minvâl-i meşrûh üzere olduğunu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede's-şerü'l-enver zâhir ve nümâyân olmağın menzil-i mahdûd-ı mezkûru ber-vech-i muharrer bey'e vasî-i mezbûreye izin verdiğini vakı' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve el-Hac Hanefî meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğın mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 6 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Ölmüş bulunan Fatıma Hâtûn'un kızı Rukiye ve erkek kardeşi el-Hac Mehmed'e kalan mülkün arasına sınır çekmek sûretiyle ayrı ayrı kullandıklarını gösterir hüccet.

[69] 339 [69-a] Zikr-i âtî husûsun mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir medîne-i Üsküdar'a tâbi' Hünkâr Karyesine varıp, zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerîf ettikde karye-i mezbûrede sâkine iken bundan akdem fevt olan Fatıma bint Ali bin Abdülmennan'ın verâseti sadriyye kebîre kızı Rukiye bint Mustafa'ya ve li-ebeveyn er karındaşı el-Hac Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an tahakkukundan sonra mezbûr el-Hac Mehmed meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda işbu râfî'atü'l-vesîka mezbûre Rukiye'nin zevci ve tarafından ber-vech-i âtî tasdîke vekîl-i müsecceli Ali Beşe ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, karye-i mezbûrede vâkı' bir taraftan Âîşe Hâtûn tasarrufunda olan vakf-ı menzil ve bir taraftan Celâlîzâde İsmail Ağa vereseleri mülkü ve bir taraftan benim âhar mülküm ve tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve bir sofa ve kenîf ve havluyu müştemil

mülk menzili müteveffâten mezbûreden müntakil mülk-i mevrûsumuz olmakla bi't-terâzi beynimizde taksîm ve mezbûre Âîşe Hâtûn tarafında olan oda benim hissem için ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz' ve bu vechle hisselerimizi ahz ve istifâ edip, hâlâ zevkâk kapusu mahal-i merkûmdan ref' ve müceddeden ikimiz başka kapı açıp, bu vechle kadîmi olan kapı yeri ve tarîk-i hassımız olmak üzere ahd-i misâk eyledik birbirimizin hisselerine müte'allıka-i da'vâ ve husûmetimiz kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vaki' hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehu ma'an Mürsel Çukadar Abdullah Çelebi ve el-Hac Hanefî ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr etmeğin mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî selhi Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Hristo zimmînin, mülkünü Manok ve Minhal'e sattığını gösterir hüccet.

340 [69-b] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk Karyesi sâkinlerinden Hristo veled Penayod nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'ü's-sifr Manok veled Nikola ve Minhal veled Kıryako nâm zimmîler muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, karye-i mezbûrede vaki' bir taraftan Terlikci Tanaş ve bir taraftan Bâzârgân Minhal mülkleri ve bir taraftan kenîsa vakf-ı menzil ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd dört bâb fevkânî oda ve dehliz ve tahtânî üç mahzen ve bi'r-i mâ'i ve kenîf ve bir mikdar bağçeyi müştamil birbirine muttasıl iki bâb mülk menzili bi-cümleti't-tevâbi ve'l-levâhıkk tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhîde mezbûrân Manol ve Minhal zimmîlere ale'l-işrirâkü's-seviyy altı yüz on guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde mezbûrân dahi ber-vech-i muharrer ale'l-iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semen olan meblağ-ı merkûm altı yüz on guruşu müştêrîyân-ı mezbûrân yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzileyn-i mezbûreynde benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, müştêrîyân-ı mezbûrânın mülk-i müştêrâları ve hakk-ı sarflarıdır. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtârân mutasarrıf olsunlar dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-hüvel-vaki' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 5 Recebi'l-ferd sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Kürkcü el-Hac Ali bin, Mustafa Çelebi ibn el-Hac Ali, Tosunzâde el-Hac İsmail, es-Seyyid Mehmed bin İsmail, Molla Abdullah bin Süleyman, el-Hac Hanefi bin Ali.

Derviş Mehmed'in mülkünü, Hristo zimmîye sattığını gösterir hüccet.

341 [69-c] Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa Mahallesi sâkinlerinden Derviş Mehmed bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu râfi'ü's-sifr Hristo veled Penayod nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, akd-i âtiyyü'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden olup, medîne-i mezbûreye tâbi' Kuzguncuk Karyesinde vakı' bir taraftan Terlikci Tanaş mülkü ve bir taraftan Bâzârgân Minhal mülkleri ve bir taraftan Kenîsa vakfî menzil ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd dört bâb fevkânî oda ve dehliz ve tahtânî üç mahzen ve bi'r-i mâ'i ve kenîf ve bir mikdar bağçeyi müştemil birbirine muttasıl iki bâb mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhikk tarafeynden îcâb ve kabûlü havî şürût-ı müfessededen ârî bey'-i bât sahîh-i şer'î ile bi-safkat-i vâhide mezbûr Hristo zimmîye dört yüz on guruşa bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı merkûm dört yüz on guruşu mesfûr Hristo zimmî yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim. Fîmâ-ba'd menzileyn-i mezkûreynde benim kat'a alâkâ ve müdhalim kalmayıp, mezbûr Hristo'nun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfî olmuşdur. Keyfe-mâ yeşâ ve'l-muhtâr mutasarraf olsun dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 4 Recebi'l-ferd sene 1154.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn Sâbıkûn

Osmanlı Devleti ve Rusya Devleti arasındaki anlaşmaya göre Rusya'daki Müslümanlar Osmanlı'ya, Osmanlı'daki Ruslar ise Rusya Devletine verilip mübâdele yapılacaktır. Bunun için dönemin pâdişâhının buna gereken ihtimâmım gösterilmesini istediğini gösterir ferman.

342 [69-d] Kıdvetü's-sevâbü'l-münezzi'in Üsküdar kazâsında nâ'ibü'ş-şer' olan Mevlânâ zîde ulmehû tevfk-i ref'i-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki, bundan mukaddem devlet-i âliyyemde Moskov devleti beyninde mün'akid olan musâlahâ-i cedîde-i encamda üsârâ-yı cânibeynin bilâ behâ ve mübâdele ve istisnâ tahlîsleri maddesine teveccühle şart ve ta'yîn kılındı. Mukaddemâ şerefbaş-ı sudûr olan emr-i âlişânımda mufassalan zikr ve beyân kılındığına binâ-i beyân musâlahânın madde-i

esâsı âdimü'l-enderâsından olan üsârâ keyfiyetinin imzâ ve icrâsı akdem umûrdan olmakla mukırr-ı hilâfet-i âliyyem olan mahmiyye-i İstanbul ve tevâbi'âtında ehl-i islâm ve tavâ'if-i Rûm ve Ermenî ve Yahûdî yedlerinde bulunan Moskov esîrleri ber-mûceb-i şürût-ı musâfât-ı tahlîs ve kıymetleri te'mîne takdîr olunan yüzer guruşu cânib-i mîrîden ashâbına bi't-tamâm teslim ve cüste cüste mahallerine irsâl ve tesyîr olunmak için bundan akdem tenbîhât-ı ekîde ve tehdîdât-ı şedîde-yi hâvî mufassal meşrûh sâdır olan emr-i şerîfime binâen husûs-ı mezbûr ba'zân icrâ ve tenfîz ve ba'zân imhâl ve tesvîr olunmak hasebiyle Moskovlu yedlerinde kalan bâkî üsârâ-yı ehl-i islâmın istihlâsı ve ba'zı mevâdd-ı musâlâhanın temşîd ve itmâmı bu vakte dek mande-i akd-i te'hîr olunmuş idi. El-hâletü hâzihi cenâb-ı hâlikü'l-berâya azz-i şâniyyenin tahlîs rızâsı ve re'âyâ tarafının ârâm ve rahatı arzusuyla mevâdd-ı mevkûfenin dahi dostluk vechiyle pendîrâ-yı hüsn-i nizâm diye hayırlı maslâhâtın resîde-i ser-cedd-i hitâm olması husûsları tarafeynden nâ'ib ve müstahsen göründükden nâşî devlet-i âliyyem murahhaslarıyla der-sa'âdetimde mukîm Moskovlunun murahhas büyük elçisi kıdvetü ümerâ'i'l-milletü'l-mesihhiyye ruhâniçün hatmet-i avâkıbe bi'l-hayr bu su'ûbetlü olan mevâddın hal' ve tevfikini bi'd-defa'ât mukâleme ve müzâkereden sonra bi'l-âhara üç madde ve bir hâtîme üzerine cânibeynden bi't-terâzi karar ve nizâm verilip, mevâdd-ı ma'kûde-i cedîde ba'de'n-nazar makbûl-i hümâyûn olmakla onun üzerine tarafeynden temessükler tahrîr ve işbu mâh-ı cemâziye'l-âhirenin yirmi ikinci penceşenbe günü bi'l-cümle vüzerâ-yı i'zâm ve ulemâ-yı fihâm ve ocakların ricâli ve haber-i hahân devlet-i âliyyem sadr-ı âzam ve efhâm ve vekîl-i mutlak sûtûde-i şimemi huzûrlarında akd-i encâm-i ictimâ' ve temessükler mübâdele ve tarafeynden ahz ve i'tâ olunup, ba'de'l-ahd musâlâhâ-i mü'eyyide-i merkûm ber-vechle pendîrâ-yı encâm ve resîde-i hüsn-i hitâm olup, lâkin zikr olunan temessükün ikinci maddesi tarafeynin üsârâsı bilâ avk ve te'hîr-i redd ve teslim olunmak üzere musâlâhâ mün'akidenin yedinci maddesinde karar-dâde olup ve lâkin madde-i merkûm ba'zân icrâ olunup, tamâmen icrâ olunmamakla fîmâ-ba'd üsârâ-yı mezbûrun her ne mahalde ve her kimin yedinde bulunurlar ise mümkün olduğu acele ile cem' olunup, bilâ-avk ve te'hîr ve bilâ bâhâne hulûs üzere redd ve teslim olunmalarıçün tarafeynden te'kîd ve temettû'u olmak üzere mün'ahid oluna ta'kîm mergûb-ı indellâh olan işbu maslahat-ı hayriyyenin temşîti için iki devlet-i memâlikin mü'ekked-i tenbîh-nâmeler irsâl ve münâdiler nidâ ettirile. Rusya devletinde tenassur edenler ve devlet-i âliyyede islâma gelenler istisnâ kılınalar. Lâkin devlet-i Rusya tarafından şöyle ta'ahhüd olunmuşdur ki, el-yevm devlet-i müşârün-ileyhâda olanlar zâbitâne ve a'yân ve bâ-husûs bu sene icâbının ol emirde teslimlerine ihtimâm

oluna diye akd ve şart kılınmak [70] hasebiyle bu ânâ dek ba'zân icrâsı tevfiik ve te'cîl olunan üsârâ maddesinin bundan böyle şart kılındığı vechle kemâl-i sür'at ve şitâb ve mezîdî'-i sa'y ve ikbâb olunarak tenfîz ve icrâsı matlûb-ı hümâyûnum olmakla imdi sen ki, Mevlânâ-yı mümâ-ileyhsin, Üsküdar kazâsında sâkin Rûm ve Ermenî ve Patriklerini ve Keşîş ve Ruhbânlarını ve kezâlik Yahûdî tâ'ifelerinin hâhâmı ve cemâ'at başlarını ve sâir söz sâhiblerini getirdip, tavâ'if-i merkûmenin yedlerinde bulunan zükûr ve inâs Moskov üsârâsı ne mikdar ise bir neferinin muhtefî ve mektûm kalmamak şartıyla târîh-i emr-i şerîfînden birkaç güne dek cümlesini ashâbının isimleri ve üsârâlarının hey'et ve eşkâlleriyle defter ve kezâlik ehl-i islâm yedlerinde bulunan bilâ hitâne Moskov esîrlerini dahi mahallât imâmılarına tenbîh ve te'kîd ile anları dahi hâric çıkartıp, başka defteri kapı gönderip ve ashâbı dahi derhâl esîrlerini sarây-ı sadr-ı azâmiye getirip, ber vech-i muharrer mukaddemâ her bir neferine takdîr olunan yüzer gurus behâları taraf-ı mîrîden bilâ-noksan ashâbına verilmek üzere mMuhezir Ağa'ya teslîm eylemelerini tenbîh ve tefhîm ve bu husûsun bir an ve bir dakika avk ve te'hîri mugâyir rızâ-yı hümâyûnum olmadığı telkîn ve tefhîm birle itmâm-kâre mübâderet ve şart-ı mezbûrun inkiyâd ve icrâsına mezîd-i sa'y ve rikkat ve lâkin bu husûs bir sibâk-ı muharrerâtının levâzım-ı netâyicinden olmakla fîmâ-ba'd taraf-ı hümâyûnumdan bir an münsî ve metrûk tutulmayup, dâimâ sırran ve alenen teftîşi ve tefehhûmu ile zâhîren çıkarılmasını ve vüfûr-ı taharrî ve rikkat ve mezîd-i ihtimâm ve basîret olunacağı musahhihidir. Şöyle ki, maâz-allah-i te'âlâ bundan böyle bir ferd esîrini ketm ve ihfâ ve kapıya götürüp, teslîmden nükûl ve eben ettiği haber alınır ise esîri meccânen yedinden alındığından gayrî müslîm ise bilâ-emân cezâ ve sezâsı tertîb ve zimmî ve Yahûdî makûlesinden ise bilâ-tereddüd kaptusu önüne salb ile sâirleri terhîb olunacağını herkese ifâde ve eğer bu bâbda patrikler ve keşîşler ve ruhbanlar ve haham ve cemâ'atbaşlıları ve sâir söz sâhiblerinin dahi hesâbını tahrîrde ve gerek paşa kapısına sevk ve tesyîrde edna iğmaz ve tekâsülleri zuhûru ve cemâ'atleri ahâlîsinden bir neferini himâye ve ketm eyledikleri haber alınır ise onlar dahi bilâ-imhâl-i tertîb-i cezâ ile mücâzât olunacaklarını kendilerine ifhâm ve ebâne ederek ahid-nâme-i hümâyûn ve işbu mübâdele olunan temessük şürût-nâmesiyle alâ eyyi hâl bir kadem akdem ve bir saat mukaddem icrâ ve inkiyâdına ikdâm ve bu hatb-ı ehemmin icâleten ve müsâraâten itmâm ve ikmâline ihtimâm-ı tâm olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur.

Buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtîsâlîmin mazmûn ita'ât-i makrûniyle âmil

olup, zinhâr ve zinhâr hilâfına hareket gayetü'l-gâye hazer ve mücânebet eyleyesin, şöyle bilesin alâmet-i şerîfime i'tîmâd kılasız. Fî evâhir Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Be-makâm-ı Konstantiniyye.

Âîşe Hâtûn öldükten sonra tüm mal varlığını kızına, kızı öldükten sonra kızının kızına bırakmış, nesli tükenene kadar da bu şekilde devam etmesini, daha sonra Haremeyn-i Muhteremeyn vakfına verilmesini vasiyet etmiştir. Ancak daha sonra bu vasiyetinden vazgeçtiğini belirtmesi ile din âlimlerinin işe karışıp, vazgeçmenin imkânsız olduğunu beyan ettiğini gösterir hüccet.

343 [70-a] El-hamdü'l-illâhi Rabbi'l-â'lemîn ve's-selavâtü ve's-selâm âlâ seyyîdinâ Muhammed ve alâ sahibihî ecmâ'în işbu kitâb-ı sıhhât-i nisâbın tahrîrine bâis-i bâdî oldur ki, Medîne-i Üsküdar'da Durbâli Mahallesi sâkinelerinden sâhibetü'l-hayrât ve'l-hâsenât Âîşe bint Abdullah Dede ibn Mustafa nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve mahfil-i deyn-i münîf-i ezherde vakf-ı câyî'i'l-beyâne lî-ecli't-tescîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği dâmâdı Ahmed Bey ibn Satılmış nâm kimesne mahzarında bi't-tâv' ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip, yedimde mülk ve hakkım olup, mahalle-i mezbûrede vakıf bir taraftan Muslu Çelebi ve Eskici Ali Çelebi mülkleri ve vakıf-ı menzil ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve tahtânî iki bâb oda ve matbah ve bi'r-i mâ'i ve zâtı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî bağçeyi müstemil mülk menzili cem'î-i tevâbi' ve'l-levâhikk ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik ile hasbetullah-i te'âlâ vakıf ve habs edip, şöyle şart eyledim ki, mâdemki, libâs-ı hayat ile mülebbese olmam menzil-i mezkûrda kendim sâkine ve mutasarrıfe olup, bi-emrillâh-i te'âlâ vefâtımdan sonra kızım Hayrünnisâ bint Abdullah menzil-i merkûme mutasarrıfe olup, dilerse sâkine ve dilerse icâreteyn ile âhara icâr ve hâsıl olan icâresini kabz ve ancak kendi mutasarrıfe ola ba'de vefâtühâ kızım mezbûre Hayrünnisâ'nın kızı Âîşe kezâlik dilediği vech üzere mutasarrıfe ola ba'dehu vefâtühâ kızım mezbûre Hayrünnisâ'nın evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batnen ba'dehu batnin mutasarrıf olalar. Ba'de'l-inkirâz menzil-i mahdûd-ı mezkûr Haremeyn-i muhteremeyn vakf-ı şerîfine ilhâk olup, re'y-i mütevellî ile icâr olunup, hâsıl olan icâresi Medîne-i Münevvere Şerefullah-i te'âlâ fukârasına irsâl ve îsâl oluna diye menzil-i mahdûd-ı mezkûru vakfiyyet üzere mütevellî-i mezbûr Ahmed Bey'e teslim eylediğimde mütevellî-i merkûm dahi vakfiyyet üzere kabz ve tesellüm eyledi dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î vâkıfâ-i mezbûre Âîşe Hâtûn mütevellî-i mezbûr Ahmed Bey muvâcehesinde inân-ı küllîmen semt-i küllîmen âhara atf edip, vakf-ı akâr serrâcü'l-

eimme kâşifü'l-gamme imâm-ı âzam ihmâm-ı akdem Hazretleri mezheb-i şerîfleri üzere sahîh lâkin sıhhat-i lüzûmu mültezim olmamakla vakf-ı mezbûrdan rücû' ve mülkûme istirdâd matlûbumdur dedikde mütevellî-i mezbûr cevâbında eyerci hâl-i bast olunan minvâl üzeredir lâkin Hazret-i Ebû Yusuf katında sıhhat-i lüzûmu mültezim olup, vâkıf-ı muharrer vakfiyyet demekle sahîh ve lâzım olur diye redd ve tesellümden imtinâ' edip, â'lâ-yı kitâb-ı mevki' olan hâkim-i adl-i şer'î Mu'âdil Efendi Hazretleri huzûrunda müterâfiân her biri fasl ve hasma tâlibân olduklarında hâkim-i mûmâ-ileyh esbeullâh mûmâ-aleyh dahi cânib-i vakfi evlâ görüp, âlimen bi'l-hilâfû'l-hiyârımı beyne'l-etimmeü'l-islâf vakf-ı mezkûrun sıhhat-i lüzûmuna âlâ min yerâhü hükm-i şer'-i vakf-ı sarîh-i mer'î edip, min ba'd nakz ve nakzine mecâl-i muhâl oldu. Femen beddelehu ba'de mâ semâ fe'innemâ ismühü ale'd-dinî yebeddelüne inânallâhe semû'l-alîm mâ ve ecriyyü'l-vâkıf-ı âle'l-hayyi'l-hayr cevvdü'l-kerîm.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâ Osman Efendi ibn Ali, Hâfiz Ömer ibn Mustafa, Mehmed Emin Efendi ibn Ahmed, Mehmed Efendi ibn Ahmed, Ahmed Efendi ibn Ebû Bekir, El-Hac Hasan ibn Ali, Veli Bey ibn Mehmed, Es-Seyyid Süleyman ibn Mehmed, El-Hac Hanefî ibn Ali.

Tamam-şud

Anadolu'ya giden Saksoncubaşı Ali Ağa'nın mâ'iyetinde bulunanların tüm masrafını yeni kurâllara göre kazâ ahâlîsinin ödeyeceği ve bunun için tedârik edilen at ücretlerini esnâf kethüdâlarının tutmuş olduğu tevzi' defteri.

[71] 344 [71-a] Anadolu

Anadolu cânibine giden sipâh-ı yemîn ve yesâr ve yine sipâh-ı gurebâ-i yemîn-i yesâr ve Saksoncubaşı Ali Ağa ma'iyetinde olan Yazıcı ve çavuşânın ta'yînât ve nizâm-ı cedîd mücebince bâ-fermân-ı âlî ahâlî-i kazâ tarafından tedârik olunup, verilen bargirler ücreti menhûr-ı tezkîrler mücebince bi-cümle esnâf Kethüdâlarının ittifâk eyledikleri vech-i mu'tâd-ı kadîm üzere tevzi' defteridir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevm's-sâlis aşere min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Derviş Paşa ve Saksoncubaşı Ali Ağa'ya verilen atın Gekböze'ye gidip gelene kadar ki masrafını gösterir ilm ü haber.

345 [71-b] Derviş Mehmed Ağaya elli re's ve Saksoncubaşı Ali Ağaya elli re's ve kılaguzlara verilen yirmi iki re's cem'an yüz yirmi iki re's bargirlerin beher re's yüz ellişer akçeden ve Gökböze'ye varıp gelince yem ve saman masrafı.

22000

Zikr olunan sipâhilerin ta'yînât masârîfi Meblağ 29280	Saksoncubaşı Ağa ta'yînâtında olanların ta'yînâtı Meblağ 1800	Serirler için bâ-fermân-ı âli kerâsiteciye zarar 3000	
Kazıklar için Maldepe'ye kayık ücreti 240	At hamallarına ücret bargîr 600	Menzilcinin telef olan iki bargîrine zarar için berâ-yı sulh Meblağ 1680	Kethüdâları ihzâr için kethüdâlar ittifâkıyla ona nefer muhızrlara birer guruşdan Meblağ 1200

Ergene'den Diyârbekir'e giden hazîne için Zâim Mustafa Ağa'ya dokuz re's ve Sadr âlî ağalarından Burusa'ya giden Odabaşı Mustafa Ağa beş re's cem'an on dört bargir.

Ücret

6100

Cem'an yekûn _____

Meblağ

61900

Yalnız altmış bir bin dokuz yüz akçedir.

Tâ'ife-i ...Bâzârı 4549	Tâ'ife-i Habbâzân 2907	Tâ'ife-i Kassâbân 9382	Tâ'ife-i Aşçıyân 5017
Tâ'ife-i Nalbandân 5524	Tâ'ife-i Haffâfân 2029	Tâ'ife-i Bağcevân 3237	Tâ'ife-i Arpaciyân 7253
Tâ'ife-i Mutiyânân 4120	Tâ'ife-i Attârân 5094	Tâ'ife-i Haffâfân 4165	Tâ'ife-i Bakkâlân 4689
Karye-i Kadı Meblağ 1283	Karye-i Hünkâr Meblağ 1142	Karye-i Kuzguncuk Meblağ 1226	Karye-i İstavros Meblağ 283

Cem'an yekûn _____

Meblağ

61900

Yalnız altmış bir bin dokuz yüz akçedir.

İstanbul'daki, bazı hamalların Tersâne-i âmirede yapması gereken hizmetleri yapmayıp, karşı gelmesiyle, yerlerine başka hamalların getirilip istihdâm edilmesinin emredildiğini gösterir ferman.

346 [71-c] Gümrük Emîni Ağa

Tersâne-i âmirenin ba'zı hidemâtında i'mâl ve ve istihdâm olmak için mu'tâd-ı kadîm üzere mahsûs ve mu'ayyen olan hamallardan mâ'adâ bundan mukaddemce çekdirü sefîneleri bahr-i siyâh tarafından avdet edinceye dek iktizâ eden mîrî ücretleri Tersâne Emîni Efendi tarafından an nakd kendilere verilmek şartıyla bi'l-cümle iskelelerde ve sâir mahallerde olan hamallardan küll-i yevm yüzer nefer hamal ifrâz ve ittihâz ve iktizâ eden hidemâtda i'mâl olunmak üzere Tersâne Eminine teslim olunmak için sana hitâben emr-i âlî isdâr olunmuş iken Haslar ve Galata ve Üsküdar hamalları ve İstanbul Gümrüğü ve sebzehâneye mahsûs olanlardan ba'zıları hidemât-i mîrîden istinkâf ve bizler İstanbul hamallarına dâhil değiliz diye hilâf-ı emr-i âlî harekete cesâret eyledikleri haber verilip, mu'âf ve gayr-i mu'âf bu misillü mîrî hizmetlerde cümlesi müsâvî olmakla imdi mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî mûcebince İstanbul ve Galata ve Haslar ve Üsküdar ve Gümrük ve sebzehâne hamallarından Tersâne-i âmireye küll-i

yevm yüzer nefer hamal verilip, hidemât-ı mîrîyede istihdâm olunmalarıçün ta'dîl ve tesviye vechi üzere tahrîrleri [ma'rifetinle] tevzî' ve [sâdır olan] ve der fermân mûcebince ta'yîn olumak içün huzûrumuza i'lâm ve hilâfindan bi-gayet ihtirâz edesiz diye buyruldu.

Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Saksoncubaşı Ali Ağa ve ma'iyetinin atlarının kaza ahâlîsi tarafından tedârik edileceğine esnâf kethüdâlarının ittifâk ettiğini gösterir ferman.

[72] 347 [72-a] Sehim vâkı' oldu

Anadolu cânibine giden sipâh-ı yemîn ve yesârına sipâh-ı gurebâ yemîn ve yesâr ve Saksoncubaşı Ali Ağa ma'iyetinde olan Yazıcı ve Çavuşân'ın ta'yînâtları içün ahâlî-i kazânın tekâliflerine mahsûben bâ-fermân-ı âlî verilen ta'yînât ve nizâm-ı cedîd mucebince bâ-fermân-ı âlî ahâlî-i kazâ tarafından tedârik olunup, verilen bargîrler ücreti memhûr tezkereler mucebince cümle esnâf kethüdâlarının ittifâk eyledikleri vech ve mu'tâd-ı kadîm üzere tevzî' defteridir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşere min Cemâziye'l-evveli sene erba'a ve hamsîn ve mie ve elf.

Dervîş Mehmed Ağa'ya verilen atların Gekböze'ye gidip, gelirkenki yem masrafını gösterir liste.

348 [72-b] Dervîş Mehmed Ağa'ya elli re's ve Saksoncubaşı Ali Ağa'ya elli re's kılavuzlara verilen yirmi iki re's ki, cem'an yüz yirmi iki re's bargîrlerin beher re's yüz ellişer akçeden ve Gekböze'ye varıp, gelince yem ve samân masârıfları.

Meblağ
22000

Zîkr olunan	Saksoncubaşı Ali Ağa ma'iyetinde olanlara verilen	Serîrler içün bâ- fermân-ı âlî alınan kerâsite	Maldepe'ye kazıklar içün ücret-i kayık
Verilen zahîre	zahîre	Meblağ 3000	Meblağ 240
behâları	Meblağ 1800		
Meblağ 29280			

İskelede at hamallarından alınan bargîr için ücret Meblağ 600	Bâlâda mezkûr bargîrlerden iki re's telef oldu diye menzilciye berây-ı sulh Meblağ 1680	Devlet-i alîyyeden gelen fermânlar için kethüdâlar ihzâr olunmak için mahkemede on re's muhızrların her birine birer guruşdan Meblağ 1200	Ergene'den bargîrlere giden hazîne için zâ'im Mustafa Ağa'ya dokuz re's ve sadr-ı alî Ağalarından Burusa'ya giden Odabaşı Mustafa Ağa'ya beş re's ki, cem'an on dört re's bargîr ücreti Meblağ 2100
---	---	---	---

Masârîf

Cem'an yekûn _____

Meblağ
61900

Tâ'ife-i Bit Bâzârı Guruş 7857	Tâ'ife-i Kassabân Guruş 9102	Tâ'ife-i Aşçıyân Guruş 4848	Tâ'ife-i Nalbandân Guruş 5342	Tâ'ife-i Habbâzân Guruş 3155
Tâ'ife-i Haffâfân Guruş 1978	Tâ'ife-i Yağcıyân Guruş 1779	Tâ'ife-i Arpacıyân Guruş 5332	Tâ'ife-i Mûtâbân Guruş 4420	Tâ'ife-i Bakkâlân Guruş 4551
Tâ'ife-i Attarân Guruş 4007	Karye-i Kadı Guruş 1188	Karye-i Hünkâr Guruş 1088	Karye-i Kuzgunuk Guruş 1088	Karye-i İstavros Guruş 208

Cem'an yekûn _____

Meblağ
51900

Derkenâr: Derûn-i sicilde olan defterde sehven vâkî' olmakla amel olunmamak üzere bu mahalle şerh üst tarafında tashîh-i defter kayd olunmuş.

Fî 14 Cemâziye'l-ûlâ sene 1154⁶¹.

Kesilen hayvanların bağırsaklarının kirişçi esnâfına verilmesi kuralına karşın, kasabların kirişçilerin verdiği para miktarını az bulup, bağırsakları vermemesi ve bunların nizâm-ı kadîme aykırı hareket etmemelerini düzenlemeleri konusunda uyarılmalarını gösterir ferman.

349 [72-c] Kıdvetü'l-nüvvâbü'l-müteşeri'în Üsküdar kazâsında nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ zîde ilmehû tevkî'-i refî'-i hümâyûna vâsıl olucak ma'lûm ola ki, Üsküdar'da vâkî' Kirişçi esnâfi fukâraları südde-i sa'âdetime arz-ı hâl edip, kadîm-i eyyâmdan Üsküdar kasabalarının zebh eyledikleri ağnâmın bağırsakları bunlara ve san'atlarına mahsûs olup, gayrî kimesnenin işine yaramayıp, kassâb tâ'ifesine beher mâh üçer guruş vermek mukâbelesinde bağırsakları bunlar almak üzere mukaddemâ yedlerine verilen ve hüccet-i şer'iyeye mücebince bu ânâ dek bunlar alıp, nizâm-ı kadîmlerine ve hüccet-i şer'iyeye mugâyir ta'addî olunmaları îcâb etmez iken mezbûrlar kana'ât etmeyip, bizimle müceddeden bâzâr etmedikce bağırsakları size vermeyip, ıtlâf ederiz diye nizâm-ı kadîmlerine ve hüccet-i şer'iyeye mugâyir ta'addî ve ol vechle gadr-i murâd eyledikleri bildirip, mezbûrların kadîme mugâyir ta'addileri men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve zikr olunan Kirişçi esnâfi Üsküdar'da kassâb tâ'ifesiyle mürâfa'â olduklarında kassâb tâ'ifesi kadîmi üzere zebh eyledikleri ağnâmın bağırsaklarını Kirişçi tâ'ifesine verip, onlar dahi beher şehir üçer guruşdan senede otuz altışar guruş vermek kadîm-i nizâmları olmakla bin yüz yirmi yedi senesi târîhiyle müverrah hüccet-i şer'iyeye mücebince nizâm-ı mezkûr üzere mürâ'ik olunagelmışiken kassâb tâ'ifesi bu esnâda nizâm-ı kadîme mugâyir harekete ta'addî ederler diye da'vâ ve takrîr-i meşrûhlarına mutâbık hüccet-i şer'iyeye ibrâz ve kassâb tâ'ifesi mazmûn hücceti mütekarrer ve mu'teref olup, lâkin bu esnâda **[73]** koyun ziyâde behâya olduğundan nizâm-ı cedîd taleb ederiz dediklerinde bağırsak âhar kimesneye metâ' olmayıp ve Kirişçi tâ'ifesinden gayrî müşterî olmamakla mukaddemâ verilen nizâma mugâyir hareket olmamak üzere kassâb tâ'ifesine tenbîh olunup, el-kadîm teterrük âlî kadîme fetvâsınca ibkâ ve kadîmesini bu vechle olduğun senki Üsküdar nâ'ibi İmâmzâde Mevlânâ Mehmed zide ulmehûsun i'lâm eylediğin ecilden i'lâmın mücebince amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki,

⁶¹ Bu hüccet terkîn olunmuştur.

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim ve i'lâmın mücebince amel olunup, min ba'd-ı kadîme ve hüccet-i şer'iyeye ve emr-i hümâyûnuma mugâyir te'âlâ ve nidâ' ettirmeyip, mazmûn emr-i şerîfime âmil olasın şöyle bilesin âlâmet-i şerîfe i'tîmâd edesin.

Tahrîrû'l-evâil-i şehri Cemâziye'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e elf.
El-mahrûse-i Konstantiniyye.

Ermenî ta'ifesinden vakfa seçilen müteveli heyetinden bazı kişilerin vakfa olan borçlarının bire on misliyle ödemesi, ancak bunlar tekrar mahkemeye dava açıp, davanın düştüğünü gösterir hüccet.

350 [73-a] İşbu kitâb-ı sıhhât-i nisâbın tahrîr ve inşâsına bâis ve bâdi budur ki, medîne-i Üsküdar'da Yeni Mahallede Ermenî tâ'ifesine mahsûs olan mahalle ahâlîsinden Avanos veled Zafer veled Pedrus ve Sahak veled Abraham veled Avanos ve Kerih veled Evakim veled Marat ve diğer Avanos veled Markar veled Papa Cani ve Haçadır veled Asvadır Kasir ve Ohanos veled Avanos veled Hacuk ve Bağdasar veled Kasir veled Haçadır ve Kirkor veled Ağya veled Markar ve Pedurus veled Aleksan veled Asvadır ve Horsof veled Kerih veled Aleksani nâm zimmîler meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde zikr-i âtî vakıflarına li-ecli't-tescîl velâ tamâm emrû'l-vakf ve't-tekmîl müteveli nasb olunmakla tevliyeti kabûl eden Evadik veled Kirkor nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tîrâf-ı sarîh-i mer'î edip, merkûm Avanos zimmî sekiz yüz guruş ve mesfûrun Sahak ve Kerih ve diğer Avanos ve Haçadır ve Ohanos ve Bağdasardan her biri ellişer guruşdan üç yüz guruş deyne merkûmun Kirkor ve Pedurus ve Horsofe'den her biri yirmişer guruşdan altmış guruş ki, min haysi'l-mecmû' bin yüz altmış guruş mâlımızdan ifrâz ve imtiyâz-ı tâm ile mümtâz kılıp li'l-gavz-ı acil velâ li-garezin, âcil vakf-ı sahîh-i şer'î ve habs-i sarîh-i mer'î ile vakf ve habs edip, şöyle şart eylediğine meblağ-ı mezbûr akâra tebdîl olunup, yedd-i müteveli ile hasb-i ücret yeddi'l-iade icâre-i mu'accele-i ve mü'eccele misliyyeleriyle icâr ve mu'accele-i mezbûreler ve gerek der kîse-i battâliyye bulunan meblağ onu on bir hesâbı üzere rehn-i kavi ve kefil-i mâlî ile erbâh olunup, hâsıl olan gılâtı ve mü'eccele-i misliyyeleri mahalle-i mezbûrede Ermenî tâ'ifesinin bedel-i avârizlarına sarf oluna lâkin şol şart üzere ki, mahalle-i mezbûrede Ermenî tâ'ifesinin senede üzerlerine edâsı lâzım yirmi üç bin dokuz yüz kırk akçe bedel-i avârizları olup, henüz vakfın îrâdı vefâ etmemekle vakfımızın îrâdı avâriz bedeli olan meblağ-ı merkûm yirmi üç bin dokuz yüz akçeye bâliğ oluncaya değin gılâtdan ve mü'eccelâtdan dahi senede hâsıl olan meblağ-ı

asl-ı mâla zamm ve ilhâk olunup, vech-i meşrûh üzere erbâh ve senede yirmi üç bin dokuz yüz kırk akçe îrâd hâsıl olduktan sonra mahalle-i mezbûrenin bedel-i avârızına yedd-i mütevellî ile teslîm oluna diye şart eyledik ve mahalle-i mezbûrede her kim cemâ'atbaşı olursa vakf-ı mezbûre hasbi câyî ola ve hasbi kitâbî dahi Gazzâz Avanos veled Markara meşrût olup, kitâbet-i mezbûreye kendi ba'de evlâdı ve evlâdı

T⁶²

evlâdı meşrûtiyet üzere mutasarrıf ola ve mahalle-i mezbûre ahâlîsi re'yleri içlerinden aslıhı hasbi mütevellî olup, edâ-yı hizmet eyleye ve vakf-ı mezbûrumuzun nezâreti kendimize meşrût olup, birimiz hâlik oldukda yine mahalle-i mezbûre ahâlîsi re'yleriyle içlerinden biri hâlik olanın birine nâzır ola ve mütevellî vakfı gerek hâne alıp, vakf eylemekde ve gerek bir kimesneye akçe vermeyi murâd ettikde kâtib ve câbî ve nâzır vakf olanların ma'rifetleriyle umûr-ı vakfî göre mürûr-ı eyyâm ve kurûr-ı şühûd-ı a'vâm ile şürût-ı mezkûreye ri'âyet müte'azzir olursa mütallaka fukârâ-i millet-i nasraya sarf oluna diye ta'yîn-i şürût ve tebyîn-i kuyûd birle zikri mürûr eden cem'an bin yüz altmış guruşu fâriğa ani'ş-şevâkil-i mütevellî-i mezbûre teslîm eylediğimizde ol dahi vakfiyyet üzere bi't-tevliyye kabz ve tesellüm edip, sâir mutasarrıf evkâf-ı mütevellî eslâf gibi tasarruf-ı tâm eyledi dediklerinde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î emr-i vakf-ı tâm ve hâli tescîlü'l-câm bulmuş iken vâkıf-ı mezbûrun zımmîler dâ'vâ-yı rücû' ve istirdâda şürû' edip, mütevellî-i merkûm ile hâkim-i mevk' sadr-ı küttâb Tobili ve Hüsn-i Meâb Efendi Hazretleri huzûrunda vech-i şer'î üzere mürâfa'â ve her biri muhâkemededen hâkim mûmâ-ileyh hazretleri vakf-ı mezkûrun sıhhat-i levâzımına âlâ kavî min yerâh-i hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î etmeğın min ba'd vakf-ı mezbûr-i sahîh-i mezbûr sahîh ve lâzım olup, tekarruzunâ mecâl-i muhâl oldu.

Cerî-i zâlik ve hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min şehri Rebî'î'l-ulâ sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali bin Ahmed, Es-seyyid Ahmed bin Mustafa, Ahmed Çelebi ibn Mustafa, Abdullah Çelebi ibn Şükrü, İbrahim Beşe ibn Hasan, Osman Efendi ibn Mehmed, Attar Hacı Mustafa bin, Mehmed Çelebi ibn Mustafa.

⁶² Burada takip rumuzu kullanılmıştır.

İran elçisine mihmândâr ta'yîn edilen Derviş Mehmed'in Kars'a gidip gelişinde gerekli atın, yeni kanûn uyarınca kazâ ahâlîsi tarafından tedârik edileceği ve buna aykırı hareket edilmemesi gerektiğini gösterir ferman.

351 [73-b] Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâil ve'l-keâm Üsküdar'dan Kars'a varıp gelince vâkı' olan kuzzât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zâbitân ve ayân vilâyet-i zîde kadrühüm tevkî'-i ref'-i hümayûn vâsil olucak ma'lûm ola ki, bu def'a âsitâne-i sa'âdetimden avdet eden İran elçisine mihmândâr ta'yîn olunan dergâh-ı mu'âllâm kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcide ve'l-ekârim Derviş Mehmed dâme mecedenin ittibâ'ından intihâ-i hudûd olan Kars'a varıp gelince iktizâ eden elli re's bargîri müceddeden verilen şürût-ı nizâmı mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mümâ-ileyh her kanginizin taht-ı kazâsına varıp, dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîf sicill-i mahfûza kayd ve sebt ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince elli re's bargîri ahâlî-i vilâyet bilâ-tereddüt tedârik ve mümâ-ileyhe verildiğini müş'ar yedinden memhûresine ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl be senedât âsitâne-i sa'âdetime irsâl olunup, hilâfindan ve ücret talebinden ve gâyet-i hazer ve hicânebet olunmak bâbında fermân-ı âlîşâna sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermâna vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûne itâ'at makrûnuyla amîl olup, hilâfindan hazer ve hicânebet eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfime i'tîmâd kılasız.

Fî evâsîl Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Ahâlî-i vilâyet Derviş Mehmed Ağa'ya elli re's bargîr fermân-ı kayd olunduğu bu mahalle şerh verildi.

El-Mahruse-i Konstantiniyye

Şuhûdü'l-hâl: Ali bin Ahmed, Es-seyyid Ahmed bin Mustafa, Ahmed Çelebi ibn Mustafa, Abdullah Çelebi ibn Şükrü, İbrahim Beşe ibn Hasan, Osman Efendi ibn Mehmed, Attar Hacı Mustafa bin, Mehmed Çelebi ibn Mustafa.

Papa Pedrus veled Beğos Papa Panos veled Erakil Papa Mardurus veled Armiya Papa Karabet veled Armiya Şahin veled Üseb Karabet veled Zafiri Haçadır veled Ohan Anton veled Agop Karabet veled Erakil Mardurus veled Haçadır Avanos veled Ofaş Avanos veled Ohan Kirkor veled Agop.

İran elçisinin Hereke'den Gekböze'ye gidişi sırasında elçisinin maiyeti için gerekli zehayirin, elçinin geçeceği kaza ahâlisinden güvenilir birkaç kişi tarafından tedârik edilmesinin emrini gösterir ferman.

[74] 352 [74-a] İftihârü'l-emâcide ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmede ve'l-mekârim hâlâ hassa Bostancıbaşı Osman dâme mecdehu ve mefâhirü'l-nüvvâb el-müteşerri'în Şile ve Taşkırı ve Yoros nâhiyeleri nâ'ibleri zîde ulmehû tevki'-i ref'-i hümayûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki, bundan akdem der-i âliyyeme gelen İran elçilerinin hîn-i eyyâmlarında Hereke Hanı menzili menâzil-i tertîbi defterine dâhil olmakla menzil-i mezkûrda iktizâ eden zehâyir, Şile ve Taşkırı ve Yoros nâhiyeleri ahâlîleri taraflarından sana ki, Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin, ma'rifet-i külle rû'yet olunup, sonra bu def'a zehâyirleriçün tertîb olunan defter-i menârlara Hereke Hanı yazılmayıp, Gekböze'den Hereke Hanı üç saat ve Hereke'den İznik-i Mîd altı saat ki, cem'an Gekböze ile İznik-i Mîd'in mâbeyni dokuz saat mesâfe olmakla hân-ı mezkûre nüzûl olunmak melhûzen olduğundan gayr-ı elçiyân-ı mûmâ-ileyhânın ta'yînâtlarının külliyyete binâ-i mukaddem fermân olduğu üzere mârû'z-zikr nâhiyeler ahâlîleri i'timâd eyledikleri birer ikişer adamların yine senin ma'rifet mübâşeretinle Gekböze'ye irsâl ve hân-ı mezkûrun iktizâ eden zehâyirine imrâr eylemeleriçün emr-i şerîfim verilme ricâsıyla Üsküdar nâ'ibi Mevlânâ İmâmzâde Mehmed zîde ulmehü i'lâm eylediği ecilden i'lâm mücebince amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki, Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin işbu emr-i şerîf-i âlişânım ile tarafından mu'temed-i aliyye ve kâr-i güzâr mübâşirler ta'yîn ve irsâl edip, zikr olunan Şile ve Taşkırı ve Yoros nâhiyeleri ahâlîlerinin zikr olunduğu üzere i'timâd eyledikleri birer ikişer adamların Gekböze'ye getirtip, elçiyân-ı mûmâ-ileyhânın ta'yînâtlarıçün hân-ı mezkûrda iktizâ eden zehâyire imrâr ettirdesin ve siz ki, nâ'iblersiz, sizler dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlişânı celflü'l-ünvâna vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn ita'ât-i makrûnu ile amel ve hareket eyleyip, hilâfına vaz' ve hareketden gâyetü'l-gâye ihtirâz-ı tâm ve mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Hurrîre fi'l-yevm 25 min Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Üsküdar nâ'ibi Efendi şer'le görüp, i'lâm eyleyesiz diye buyuruldu.

Üsküdar Solak Sinan mahallesinde kârhâne işletenlerin mahalleden çıkarılması gerektiğini gösterir ma'rûz.

353 [74-b] Devletlü, Sa'âdetlü Sultânım Hazretleri sağ olsun.

Bu fukâra kulları Üsküdar'da vâkı' Solak Sinan Mahallesi sâkinlerinden olup, mahallemizde birkaç kârhâneci âdemler olup, beher gece oldukları evlerine üçer beşer fâhişeler getirip ve ba'zı eşkiyâ tâ'ifesini dahi evlerine alıp, gûnâ gûn fuşşiyâtından hâlî olmamalarıyla mürâhhim-i âliyyelerinden mercûdur ki, Üsküdar nâ'ibi efendi ma'rifetiyle zikr olunan kârhânegilerin ahvâlleri teftîş olunup, bu misüllü olan kimesneler mahallemizden ihrâc ve kusurları dahi birbirlerine kefli verilip, ümmet-i Muhammedî bu vechle çer-kâb ve ta'addîden halâs buyurulmak ricâsına arz-ı hâl olundu. Emr-i fermân devletlü sultânım hazretlerindir.

Bende ahâlî-i mahalle fukâraları.

Üsküdar'daki bazı başıboş kimselere karşı bekçi gönderilmesi ve her kim huzursuzluk çıkartacak olursa bunların cezâyâ çarptırılmasını gösterir buyrultu.

354 [74-c] İzzetlü Bostancıbaşı Ağa ve Üsküdar Nâ'ibi Efendi

Üsküdar'da vâkı' Hanlar ve Dekâkin ve Koltuk Hânları misillü mahallât aralarında olan menâzil ve hamâm ve bosâtîn ve bi'l-cümle mahallât bundan akdem bâ-fermân-ı âlî teftîş ve tefahhus olunup, taşralı olanları vilâyetlerine ircâ ve tevkîfi lâzım gelen sevâkin ve ahâlînin küfelâsı ahzıyla isim ve resimleri defter ve mûmzâ defteri sicille ba'de'l-kayd huzûrumuza arz olunup, nizâmı verilmişken ve yine mezkûre ve havâlisinde vâkı' gerek mahallât ve hanlarda ve gerek dekâkin ve hamâm ve külhanlarda ve bağlarda başıboş bilâ kefil ba'zı eşhâs ve erâzil meks ve ikâmet ve envâ'i şena'ât ve fazâhat ve fesâd ve şekâvete cesâret eyledikleri cihetden tekrâr mahall-i tenbîh olan mevâzi' gereği gibi tefahhus ve teftîş olunup, ber-vech-i muharrer sevâkini ahz-ı küfelâ ile defter olmak ziyâde mühim ve muktezâ olmakla imdi sâlifü'z-zikr mahallât ve hamâmlar ve külhanları ve hanlar ve dekâkin ve bağları gereği gibi tefahhus ve sevâkinin mu'ammed-i aleyhim kefilleri ahz ile tahrîr ve defter ve mahtûm ve mûmzâ defteri huzûrumuza arz ve bağ ashâbının bağlarına vaz' edecekleri bekcilerinin dahi ma'rifet-i şer'le köy küfelâsı ahz ve tescîl olunduktan sonra vaz' olunmak üzere nizâmına ihtimâm ve dikkat ve ba'de'l-yevm her kimin bağında bir fazâhat zuhûr eder ise bağ sâhibi her kim olur ise olsun cürmüne göre hakkında lâzım gelen tertîb cezâ ve ne'f ve kal'a-bend misillü te'dîb icrâ olunacağını tenbîhi lâzım gelenlere bir cüstce

tefhîm ve muhkem tenbîh ve te'kîde musara'ât eyleyip bilâ kefil ve başıboş eşhâs ve erâzil-i makûlelerinin kat'a meks ve ikâmetlerine ruhsât göstermeyip, geri vilâyetleri tarafına i'âde ve ircâlarına sarfa takayyüd miknet ve hilâfından bi-gayet ihtirâz ve mücânebet eylesesiz diye buyruldu.

Vasl-ı isâli fi 27 Rebî'i'l-evvel sene 154.

Erzurum'a gidecek İran elçisi ve mâ'iyetindekilerin, yerine sağ salim ulaşması için Saksoncubaşı Ali Ağa'nın görevlendirilip bu görevi başarıyla tamamladığını gösterir ferman.

355 [74-d] Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Üsküdar'dan Erzurum'a varınca yol üzerlerinde vâkı' yeniçeri serdârları zîde kadrehüm inhâ olunur ki, bu def'a asitâne-i sa'âdetden [rehâ güyân] avdet olan İran elçisi ve mâ'iyetinde olan tevâbi'-i levâhikini medîne-i Üsküdar'dan Erzurum'a varınca esnâ-yı tarîkde hıfz ve hırâset ve re'âyâ-yı hâlikü'l-berâya olan fukârâ-yı ra'iyyeti himâyet ve siyânet için bâ-fermân-ı âlî kıdvetü'l-emâcide ve'l-âyân hâlâ ocakda saksoncubaşı Ali Ağa zîde mecdehû ta'yîn olunmakla in-şâ'Allah te'âlâ elçi mûmâ-ileyh ve mâ'iyetinde olan tevâbi' ve levâhıklarıyla her birinizin taht-ı kazâsına varıp, dâhil olduklarında kazâ-i mezbûrun serdârı bayrağını küşâde ve cümle neferâtıyla mûmâ-ileyh Saksoncubaşı Ali Ağa'nın mâ'iyetinde elçi mûmâ-ileyh ve tevâbi' ve levâhıklarını hıfz ü hırâset ve re'âyâ ve berâya-yı mikdar-ı zerre cevri ve ta'addî ettirilmeyip, kemâl-i mertebe himâyet ve siyânet hallerine bezl ve sa'y ve kudret ederek her biriniz ile taht-ı kazânızdan âhar kazâyâ varınca masmûmen bi's-selâm teslim ve îsâl ve teslîminizi müş'ar mûmâ-ileyh Saksoncubaşı Ali Ağadan yedinize i'lâm alıp, vech-i meşrûh üzere ber-mûceb-i emri-âlî Erzurum'a dâhil olunca dek birbirinize emîn ve sâlim îsâl eylemeniz bâbında işbu mektûb irsâl olundu. İn-şâ'Allah te'âlâ vusûlünde siz ki, serdâr-ı merkûmsuz mûmâ-ileyh Saksoncubaşı Ali Ağanın sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve hareketde bulunmayıp, ber-mûceb-i emri-âlî elçi mûmâ-ileyh her bir kazâyâ vusûlünde kazâ-i mezbûrun serdârı bayrağını küşâde ve cümle neferâtıyla kemâl-i mertebe hıfz ü hırâset ederek âhar kazâyâ teslim ve teslîminize müş'ar Saksoncubaşı mûmâ-ileyhden i'lâm alıp, ol vechle Erzurum'a varınca birbirlerinize emîn ve sâlim irsâl ve îsâl eylemenizde kemâl-i dikkat ve ihtimâm ve hilâfından bi-gâyet-i ihtirâz ve ictinâb eylesesiz.

Tahrîren fi'l-evâil-i Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Yeniçeri Ağası mektûbu

İran elçisinin, Ebâ Eyyüb Ensari'den Üsküdar'a gidene kadar, İstanbul'daki kadınların evlerinden dışarı çıkmaması ve eğer çıkacak olursa cezâya çarptırılacağıının duyurulup, bunu gözetme işinin de mahalle muhtârları ve kayıkçılara verildiğini gösterir ferman.

[75] 356 [75-a] İzzetlü Bostancıbaşı Ağa

İran elçileri yarınki pazar ertesi gününden medîne-i Üsküdar'a nakline mübâşeret ve ondan dahi birkaç gün içinde savb-ı maksûde azîmetleri mütehakkık olmak takarrübü ile yarın ki günde Üsküdar'a ve ondan dahi harekete azîmetleri gününe dek gerek berren ve gerek bahren nisâ tâ'ifesi taşrada bulunmayıp, hânelerinde meks ve ikâmet eylemeleri muktezâ-yı diyânet ve kendülerün himâyet ve sıyânete bâis olur halde olmakla imdi medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyüb Ensârîde ve bahren memerr ve mu'berleri etrâfı ve havâlisi olan Sütlüce ve Hasekileri ve Kasım Paşa ve Galata ve Beşiktaş ve Üsküdar ve Kuzguncuk ve Kadıköyü Boğaz içlerinde nisâ tâ'ifesinden bir ferd kayıka süvâr olmayıp ve hânelerinden taşra çıkmamak üzere ma'rifet-i şer'le bi'l-cümle mahallât imâmılarına ve İstanbul ve Galata ve Haslar ve Üsküdar ve tevabi'i iskelelerinde olan kayıkcı tâ'ifesinden gereği gibi tenbîh ve ifhâm olunup, şöyle ki, İran elçileri Hazret-i Ebâ Eyyüb Ensârî'den medîne-i Üsküdar'a nakilleri ve andan dahi savb-ı maksûde hareket ve azîmetleri eyyâmında menzillerinden hâric mahalde nefis-i vâhid bulunacak olur ise ahz ü cezâ-yı sezâ icrâ olunmak için huzûrumuza ihzâra ziyâde dikkat ve ihtimâm eyleyesiz.

Fî 11 Rebî'i'l-âhir sene 154.

İran elçisinin İran'a gidene kadar, ona eşlik edecek olanların mâ'iyetindekilere gerekli atın tedâriki için, geçilecek kazâ ahâlîlisinin görevlendirildiğini gösterir ferman.

357 [75-b] Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâil ve'l-keîâm Üsküdar'dan Kars'a varıp gelince yol üzerinde vâkı' olan kuzzât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zâbitân ve ayân-ı vilâyet zîde kadrühüm tevki'-i ref'i-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki, bu def'a asitâne-i sa'âdetimden avdet ve ricât eden İran elçisini intihâ-i hudûda eminen ve sâlimen der-sa'âdetimden isâle me'mûr olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağına ve Saksoncubaşı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân âlî zîde mecdehûnun etbâ'ının ve rükûblarıçün iktizâ eden kırk re's bargîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik

ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mümâ-ileyh her kanginizin taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûna emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve sebt ve müceddeden verilen nizâm mücebince kırk re's bargîr ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mümâ-ileyhe verildiğiniz müş'ar yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl be senedâta astâne-i sa'âdetime irsâl olunup ve hilâfından ve ücret talebinden begâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuştur buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûna itâ'at makrûnuyla âmil olup, hilâfından gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Âlâmet-i şerîfime i'timâd kılasız.

Hurrîre fî evâil-i şehri Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

El-mahrûse-i mahmiyye Konstantiniyye.

Def'a Saksoncubaşı Ağa'ya ahâlî-i vilâyetden taraflarından verilmek üzere bir kıt'a başka emr-i âlî mücibince on re's bargîr verilmiştir. Gaflet olunmaya.

Fî 18 Rebî'i'l-âhir sene 154.

Dördüncü bölümün Kars'a gidişinde gerekli şeylerin tedârikinin kazâ ahâlîsi tarafından tamamlanması ve bu yapılan şeylere karşılık ahâlînin yaptığı yardım miktarının, verecekleri vergiden düşürülmesini gösterir ferman.

358 [75-c] Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil-i ve'l-keâm Üsküdar'dan Erzurum'a varınca yol üzerlerine vâkî olan kadılar zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve âyân-ı vilâyet iş erleri zîde kadrühüm tevkî'-i def'-i ref'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki, bölükât-ı erba'a neferâtı bu def'a Kars'a me'mûr olduklarından ta'yînâtları verilmek muktezâ olmakla Üsküdar'dan Erzurum'a varınca ulûfeciyân-i yemîn neferâtına yevmî yüz ellişer çift nân ile otuz dört vakiyye küşt ve otuz dört kîle şa'îr ve ulûfeciyân-ı yesâr neferâtına yevmî yüz ellişer çift nân ile yirmi beş vakiyye küşt ve yirmi beş kîle şa'îr ve gurebâ-i yemîn neferâtına yevmî yüz ellişer çift nân ile otuz beş vakiyye küşt ve otuz beş kîle şa'îr ve gurebâ-i yesâr neferâtına yevmî yüz ellişer çift nân ile kırk vakiyye küşt ve kırk kîle şa'îr ki, cem'an yüz altmış çift nân ve yüz otuzar vakiyye küşt ve yüz otuz kîle şa'îr ta'yînâtı nüzûl eyledikleri menâzilde kazâlar ahâlîsi taraflarından verilmek üzere fermânım olmağın imdi siz ki, mümâ-ileyhimsiz işbu emr-i şerîf celîlü'l-kadrim ile neferât-ı merkümede her hanginizi taht-ı kazâsına dâhil olursa îcâb eden bahâları

tekâliflerine takâs olunmak şartıyla yevmîye ol mikdâr ta'yînâtı kazâlar ahâlîsi taraflarından verilip, verilen ta'yînâtın ecnâsı ve mikdârları ve kazâ menzilleri tasrîhi ile kabza me'mûr zâbitânı yedlerinden memhûr temessükât ahz olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i celîlü's-şânî vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûne itâ'at-i makrûnuyla âmil olup, hilâfıyla def' ve hareketden ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tasî' min Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Vasl-ı isâli fi 12 min Rebî'i'l-evvel sene 154.

El-Mahrûse-i Konstantiniyye

Sipahiler ta'yînât emridir.

Rakka, Siverek ve Sümeysat tarafına gidecek zâhireyi te'mîn için görevlendirilen Çavuşbaşı'ya gerekli olan atın, yeni nizâm uyarınca kazâ ahâlîsinin tedârik etmesini gösterir fermân.

359 [75-d] Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Üsküdar'dan Rakka ve Diyârbekir ve Maraş'a varıp gelince yol üzerinde vâkı' kuzzât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân âyân-ı vilâyet-i zîde kadrühüm tevkî'-i ref'-i hümayûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki, dergâh-ı mu'allâm sâbıkâ Çavuşbaşı olan iftihârü'l-emâcide ve'l-âyân murtâzâ dâme mecdehû Rakka ve Siverek ve Sümeysat taraflarından mübâya'ası fermânım olan zahîre husûsuna me'mûr olup, ol tarafda mu'accelen vusûl lâzım ve mühim olmakla mûmâ-ileyhin ve ittibâ'ının rûkûyuçün iktizâ eden on beş re's bargîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her hanginizin taht-ı kazâsına dâhil olursa mazmûnu emr-i şerîfimi sicillât-ı mahfûza kayd ve sebt ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on beşer re's bargîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ar yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl be senedât-ı âsitâne-i sa'âdetime irsâl olunup, hilâfindan ve ücret talebinden be-gayet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sudûr olmuştur, buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ve ita'âtımız ve ita'ât makrûnu âmil olup, hilâfindan be-gayet ihtirâz ve ictinâb eyleyesin. Şöyle bilesin. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıt Rebî'î'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Sâbıkâ Çavuşbaşı Murtaza Ağanın on beş re's bargîr fermânıdır.

Fî 17 Rebî'î'l-âhir sene 1154.

El-mahrûse-i Konstantiniyye.

Moskovlu esirlerin yerli yerine ulaşması için yeterli derecede ihtimâm gösterilmesini ve hatta bunun önemli gayr-ı Müslim din adamlarının devreye sokulmasının emredildiğini gösterir ferman.

[76] 360 [76-a] Kıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Üsküdar kazâsına ve nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ zîde ulmehû tevkî'-i ref'i-i hümâyûna vâsıl olacak ma'lûm ola ki, bundan akdem vukû' bulan seferler takrîbiyle ehl-i islâm yedlerine ve Moskovlu ellerine giriftâr olan üserâ-yı cânibeynin bilâ-bahâ ve mübâdelesı ve istisnâ tahlîsleri maddesi işbu müna'kid olan sulh ve salâhda ba'de'l-müzâkere karâr-dâde olup, keyfiyyet-i ahidnâme ve tasdiknâmelerde ne vechle şart ve ta'yîn kılındığı mukaddemâ şerefbaş-ı sudûr olan emr-i âlişânımda mufassalan zikr ve beyân olunduğuna binâ-i mahmiyye-i İstanbul ve tevâbi'inde ve sâir memâlik-i mahrûsemde ehl-i islâm yedlerinde bulunan Moskov esîrleri ber-müceb-i şürût tahlîs ve kıymetleri nâmına takdîr olunan yüzer gurus cânib-i mîrîden ashâbına bi't-tamâm teslîm ve ceste ceste mahallerine irsâl ve tesyîr oldukca ol cânibde olan üsârâ-yı ehl-i İslâm dahi kayd-ı esîrden istihlâs-birle nev-nev ve fert üzere memâlik-i İslâmiyyeye vürüd-ı vukûd'ları ne vechle idiği, cümlelerin ma'lûmu olup ve bâ-husûs bu madde hayr-ı ibtidâiyyeyi(?) fi'l-asl devlet-i âliyyemin ihtiyâr ve iltizâm eylemesi mücerred ehl-i İslâmın bend-i esîrden halâsları irâdesine mübtenî bir-gâr-ı diyânet medâr olmak hasebiyle Nassârî ve Yahûdî yedlerinde bulunan Moskov esârâsının dahi itlâkları bakîyye kalan esârâ-yı ehl-i İslâmın halâs ve rehâların müstelzim idiği, zâhir olmakla imdi sen ki, Mevlânâ-yı mümâ-ileyhsin, Üsküdar kazâsında sâkin Urum ve Ermenî ve Yahûd tâ'ifelerinin keşîş ve ruhbânı ve hâhâm ve cemâat başlarını ve sâir söz sâhiblerini getirdip, tavâif-i merkûmenin yedlerinde bulunan zikûr ve inâs Moskov esârâsını ne mikdâr ise bir neferi mahfî ve mektûm kalmamak şartıyla târîh-i emr-i şerîfîmden birkaç güne dek cümlesini ashâbının isimleri ve esîrlерinin hey'et ve şekilleriyle defter ve defteri kapıya gönderip, hemân birkaç gün zarfında sâhibleri esîrlерini saray-ı sadr-ı âzâmiyye götürüp, ber vech-i muharrer mukaddemâ her bir neferine takdîr olunan yüz gurus bahâları taraf-ı mîrîden bilâ-noksan ashâbına verilmek üzere Muhzır ağa'ya teslîm eylemelerini her biri kendi

tâ'ifelerine gereği gibi tefehhüm ve tenbîh ve muhâlefet ve âbâ ve ketm ve ihfâ dâ'iyesinde olanlar sırrren ve alenen teftîş ve tefehhüz ile zâhire çıkarıldıkda ol vakt esîrleri bilâ-bahâ zecren ketm ellerinden alındığından gayrî ita'ât-i emr-i âlî eylemedikleri için ashâbının muhkem hakklarından gelineceğini ifâde ve ta'lîm etmelerini mesfûruna bir hoşca tebyîn eyledikten sonra eğer onların dahi gerek hîn-i tahrîrde ve gerek paşa kapısına sevk ve tesyîrde ednâ iğmaz ve takâsları zuhûru ve cemâ'atleri ahâlîsinden bir neferini himâye ve ketm eyledikleri haber alınır ise bilâ-emân giriftâr-ı ikâb-ı âzîm olacaklarını kendilerine dahi telkîn ederek ahidnâme-i hümâyûnum şürûtunu ale'l-hâl icrâ ve infâzına ikdam ve bu hatb-ı ehemmin icâleten ve müsâra'âten fermânım olduğu vechle itmâm ve ikmâline ihtimâm-ı tâm olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'ât-i makrûnu ile âmil olup, hilâfına hareketden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylesesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız.

Tahrîr fî evâsıt-ı Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Vasl-ı fî 21 Saferi'l-hayr sene 154.

Kocaili sancağına bağlı Boyahanenin mutasarrıfının, resm-i mîrîsini vakti geldiği halde vermek istememesinden dolayı emr-i fermân çıkarılıp, mutasarrıfın bunu vermesi gerektiğini gösterir fermân.

361 [76-b] Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-ahkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Kocaili sancağında vâkı' olan kazıyyeler zîde fazlühüm tevkî'-i ref'i-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki, Kocaili sancağında vâkı' kazâların Boyahâne maktû'na mâlikâne mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Kâmî Abdurrahman zîde kadrehü divân-ı hümâyûnum arz-ı hâl edip, Üsküdar ve Kartal'da olan Boyahânelerden resm taleb eyledikde vermede mu'allil etmeleriyle resm-i mîrîsi tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin hazine-i âmirede mahfûz olan Baş Muhâsebe Defterlerine nazar olundukda nefsi İznik-i Mîd ve Kocaili sancakları kazâlarının Boyahâne maktû'ı'nın senevî yüz guruş mâlî olup, beher sene mâlî ve kılmayasın. İstanbul gümrüğü eminlerine vermek üzere maktu'-ı mezbûr-ı merkûmun ber-vech mâlikâne olanda olduğu ve sâir Boyahânelerde ne vechle resm-i mîrî alınagelmiş ise ol vechle vâkı' olan rüsûmâtın ahz ü kabz eylemek verilen berâtında defterde olduğu der-kenâr olundukda imdi şürûtun mücebince âmil olunmak fermânım

olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emir üzere amel edip, dahi nefis-i İznik-i Mîd ve Kocaili sancağı kazâlarının Boyahâne maktû'ı mümâ-ileyhin ber-vech mâlikâne uhdesinde ve sâir Boyahânlerde ne vechle resm-i mîrî alınagelmiş ise ol vechle vâkı' olan rüsûmâtın ahz ü kabz eylemek üzere verilen berâtında defterde olduğu hazîne-i muhâsebe defterlerinde mukayyed olmakla berâtı şürûtu mücebince îcâb eden rüsûm-ı mîrîyi tahsîl ve edâ ettirdip, hilâf-ı şürût berât-ı âlîşân kimesneye ta'allül ve muhâlefet ettirmeyesiz. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' aşere Muharrem sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye

El-Hac Mehmed'in Kocaili boyahânelerin yıllık mîrîsini toplayıp asitâne-i saâdete teslim etmesini gösterir buyrultu.

362 [76-c] Der-i devlet-i mekîne arz-ı dâ'i kimesne budur ki, Kocaili sancağında vâkı' Boyahâneler ber-vech mâlikâne kıdvetü'l-emâcide ve'l-âyân Mehmed Efendi uhdesinde olup, işbu bin yüz elli iki senesinin lâzım gelen mîrîsini şürût-ı berât-ı âlîşân mücebince yerli yerinden cem' ve tahsîl olunması bâbında şeref-yafte-i sudûr olan emr-i âlî, bâş bâkî kulu tarafından husûs-ı mezkûre ta'yîn buyurulan mübâşir Ömer Efendi yediyle medîne-i İznik-i Mîd mahkemesine vusûlyâb olup, medîne-i mezkûrda Boyacılar esnâfindan Haçadır ve Karabet ve Hristo ve Malkon ve Megar ve Yani nâm zimmîler ihzâr-ı şer' ve muvâcehelerinde feth ve kır'ât ve mazmûnu münifi i'lân ve işa'ât oldukda her biri sem'an ve ta'aten diyerek sâlifü'z-zikr elli senesinin Boyahâneler resm-i mîrîsi olmak üzere onar guruşdan min-haysi'l-mecmû' altmış guruşu bi't-tamâm mâlikâne-i mezkûre mutasarrıfı mümâ-ileyh tarafından vekîli diğere el-Hac Mehmed nâm kimesneye edâ ve teslim ol dahi ba'de'l-ahz ve'l-kabz mübâşir-i merkûm ile asitâne-i saâdete ric'at eylediği olaki, vâkı'ü'l-halde bi'l-iltimâs pâye-i şerîr-i a'lâya i'lâm olundu. Bâkî emr-i fermân Hazret-i menlehû'l-emrindir.

Hurer fi'l-yevmi'l-ısrîn min Rebî'i'l-âhir sene 154.

El-abdu'd-dâ'ili'd-devletü'l-Alîyyetü'l-Osmanî

El-Hac Süleyman Kadı-i medîne-i İznik-i Mîd

Mehmed Efendi'nin Kocaili boyahânelerinin resm-i mîrîlerini toplama işini yapıp, Ömer Efendi'nin de bunları asitâne-i saâdete teslim etmesini gösterir buyrultu.

[77] 363 [77-a] Der-i devlet-i mekîne arz-ı dâ'i kemîne budur ki, Kocaili sancağında vâkı' Sabanca kazâsında Adabazarı'nda olan Boyahâneler ber-vech-i mâlikâne kıdvetü'l-emâcid ve'l-âyân Mehmed Efendi uhdesinde olup, işbu bin yüz elli iki senesinin lâzım gelen mîrîsini şürût-ı berât-ı âlîşân mücebince yerli yerinden cem' ve tahsîl olunması bâbında şeref-yafte-i sudûr olan emr-i âlî, baş bâkî kulu tarafından husûs-ı mezkûre ta'yîn buyurulan mübâşir Ömer Efendi yediyle Adabazarı Mahallesinde vusûl bulup, kasaba-i mezbûrede sekiz nefer Boyacılar ve her birinden onar guruş olmak üzere Serkez ve Asvadır ve diğer Serkez ve Kasbar ve Erakil ve Abraham ve Matorus nâm zimmîler ihzâr-ı şer' muvâcehelerinde feth ve kırâ'at ve mazmûnu münifi i'lan ve işâ'at olundukda her bir ustalar sem'an ve ta'aten diyerek sâlifü'z-zikr elli iki senesinin Boyahâneler resm-i mîrîsi olmak üzere onar guruşdan min haysi'l-mecmû' seksen guruş bi't-tamâm mâlikâne-i mezkûre mutasarrıfı mümâ-ileyh tarafından vekîli diğer el-Hac Mehmed nâm kimesneye edâ ve teslim ol dahi ba'de'l-ahz ve'l-kabz mübâşir-i merkûm ile âsitâne-i sa'âdete ric'at eylediği ülke, vâkı'ü'l-hâlden bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i â'lâya arz ve i'lâm olundu. Bâkî fermân menlehü emr hazretlerindir. Hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' min Cemâziye'l-ulâ sene isnâ ve hamsîn ve mi'e ve elf.

El âbdü'd-dâ'i li'l-devletü'l-âliyye Ali el-mevlâ hilâfetü be-kaza-i Sabanca

Kocaili boyahânelerinin mukataâları el-Hac Mehmed Ağanın, bunları toplama işi mutasarrıf Paşa Hazretlerinin, merkeze teslim görevinin de el-Hac Mehmed Ağa'nın sorumluluğunda olduğunu gösterir buyrultu.

364 [77-b] Der-i devlet-i mekine arz-ı dâ'i kemîne oldur ki, Kocaili sancağına tâbi' olan kazâlarda vâkı' Boyahânelerin mukata'â-i kıdvetü'l-emâcide ve'l-âyân el-Hac Mehmed Ağa nâm kimesnenin ber-vech mâlikâne uhdesinde olmakla bin yüz elli iki senesinin mukata'âtı şürût-ı berât-ı âlîşân mücebince ashâbından tahsîl olunması bâbında sâdır olan emr-i âli livâ-i mezbûre mutasarrıfı sa'âdetlü Paşa Hazretlerinin tarafından ta'yîn olunan mübâşir kulları yediyle Görele kazâsı mahkemesine vusûl buldukda kazâ-i mezbûra tâbi' Pazarköyü kasabasında mevcûd olan üç bâb Boyahâne ashâbı meclis-i şer'e ihzâr ve muvâcehelerinde feth ve kırâ'at olundukda sem'an ve ta'aten deyip, işbu emr-i şerîf-i âlîşân mücebince üç Boyahâne ashâbından tahsîl olunan

otuz guruş mukata'a-i mâlikâne sâhibi ve i'lâm tarafından diğeri el-Hac Mehmed Ağa'ya mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle edâ ve teslîm olunduğu bi'l-iltimâs pâye-i sirir-i â'lâya arz ve i'lâm olundu. Bâkî emr-i fermân hazret-i menle lehü'l-emrindir.

Hurer fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Rebî'i'l-âhir sene isnâ ve hamsîn ve mi'e ve elf.

El-âbdü'd-dâ'i li'l-devletü'l-aliyyetü'l-Osmanî Mehmed Emin el-mevlâ hilâfetü bi-kaza-i Görele

Mustafa'ya âit kanârenin, yanında bulunan Fatıma Hâtûn'a ait fırın duvârına zarar verdiği ve bundan dolayı yerine tuğladan yeni bir duvâr inşâ edilmesi gerektiğinin Mustafa'ya tenbîh edildiğini gösterir ma'rûz.

Ma'rûz

365 [77-c] Vârid olan fermân-ı âlilerine imtisâlen taraf-ı şer' den irsâl olunan Mehmed Emin Efendi dâ'ileri Mi'mâr Ağa hulefâsından Şaban halife es-Seyyid Feyzullah ve sâir müslimîn ile arz-ı hâlde mezkûr kassab dükkânına varıp, ba'de'l-mu'âyene kassab Mustafa'nın koyun zebh eylediği kanâre cânibinden sâhib-i arz-ı hâlin vâlidesi Fatıma Hâtûn'un mutasarrıfe olduğu fırın cânibine tesmîr eylediği tahtadan emniyet olmayıp, fırın-ı merkûm divârına olan zararın def'-i mahal-i mezkûre tuğladan kâr-gîr divâr binâ ettikde def' olur diye mi'mârân-ı mezbûrânın haber verdiklerinden sonra dükkân-ı merkûmun fevkinden olan fırın-ı merkûm divârını isti'mâl eylemeye dahi rızâsı olmamakla mi'mârânın haber verdikleri üzere kâr-gîr divâr binâ etmek üzere mezbûr Mustafa'ya mahallinde ba'de't-tenbîh ümenâ-yı şer'le gelip, inhâ eylediği ber-mûceb-i fermân-ı âli i'lâm olundu. Fermân men lehü'l-emrindir.

Fî 23 Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Bazı esnafın satılacak malların başka esnâfa satışında fermân-ı âliye uygun teklîflere göre satıldığını haber verdiklerini gösterir ma'rûz.

Ma'rûz

366 [77-d] Vârid olan fermân-ı âlilerine imtisâlen arz-ı hâlde mezkûr husûsun hakîkati vukûfu olup, müseccilü'l-esâmi müslimînden istifsâr olundukda esnâfından birine mahsûs olan metâ'i âhar esnâf bey' ettikde fermân-ı âli ile iktizâ eden tekâlifden imdâd ve i'ânet eylemek mu'tâd-ı kadîm olup, takrîrleri kadîm-i mutâbıkdır diye haber verdikleri ber-mûceb fermân-ı âli huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fermân men lehü'l-emrindir.

Fî 21 Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Balıkcızâde Mehmed, Rukiye Hâtûn'a âit boş arsaya bazı şeyler koyup, inşaâtlar yaptığının şâhitlerce doğrulanıp, Balıkcızâde'ye bunların yıkılmasının tenbîh olduğunu gösterir ma'rûz.

Ma'rûz

367 [77-e] Vârid olan fermân-ı âlilerine imtisâlen taraf-ı şer'den irsâl olunan Ahmed Efendi dâ'ileri ta'yîn buyurdulan Hasan Ağa kulları mübâşeretiyle derûn-ı arz-ı hâlde mezkûr Üsküdar'a tâbi' Kadı karyesinde vâkı' mahal-i nizâ'ın üzerine varıp, ba'dehu akdû'l-meclis-i sâhibe arz-ı hâl Rukiye Hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîf meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hasmı olup, derûn-ı arz-ı hâlde mezkûrû'l-ism Balıkcızâde Mehmed ile mürafaâ-i şer'-i şerîf oldukda mezbûre Rukiye'nin yedinde olup, mazmûnu şer'an sâbit olan hüccet-i şer'iyeye mücebince mezbûre Rukiye'nin arsa-i memlûkesi üzerine mezbûr Mehmed fuzûlî bir tahta boş ve dehlîz ve memşâ binâ ve ihdâs eylediği lede't-tezkiyye adâletleri zâhir Ömer bin Ali nâm kimesne ile nisâ tâ'ifesinden Rabia ve Rahime ve Fatıma ve Safiye nâm Hâtûnlar şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere isbât ettikten sonra mezbûr meclis-i mezkûrda mahal-i merkûme alâmet-i vaz' edip, hedm eylemek üzere ta'ahhüd ve iltizâm ve fimâ-ba'd mezbûrenin yedinde olan hüccet-i şer'iyeye mücebince mülkü olan arsaya müdâhale mu'ârıza etmemek üzere ta'ahhüd ve iltizâm eylediğini merkûm dâ'ileri mahallinde tahrîr ba'dehu huddâm-ı şer'den Çukadar Mehmed ve Muhzır Hanefî ile meclis-i şer'e gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr ettiklerinden sonra mezbûr Balıkcızâde Mehmed yine meclis-i şer'a gelip, vech-i meşrûh üzere hedm eylemeye ta'ahhüd ve iltizâm eylediğini takrîr etmeyle vâkı' hâlî mübâşir kulları eylememesiyle huzûr-ı âlîleri yine i'lâm olundu.

Fî 28 Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Yan yana bulunan çörekçi fırını ile kasap dükkânı arasında yaşanan duvar probleminden dolayı aralarında husûmet yaşanmasıyla, fırın dükkânı sâhibinin duvârı kendinin ta'mîr etmesiyle husûmetin ortadan kalktığını gösterir ma'rûz.

Ma'rûz

368 [77-f] Vârid olan fermân-ı âlilerine imtisâlen taraf-ı şer'den irsâl olunan Ahmed Efendi dâ'ileri Mi'mâr Ağa hulefâsından es-Seyyid Feyzullah ve Süleyman halife ve sâir bi-garez-i müslimîn ile arz-ı hâlde mezkûr mahal-i nizâ'ın üzerine varıp, ba'd-ı akdû'l-meclis sâhib-i arz-ı hâl kassab arz-ı hâlde mezkûr Çörekçi fırınına

mutasarrife Fatıma nâm Hâtûn'un oğlu ve tarafından vekîli Kerasiteci Mehmed ile mütevellî vakıf tarafından vekîli olan Hâfız Mehmed hâzır olduğu halde fırın-ı mezkûr divârı ile kassab-ı mezbûrun kanâresi cânibinden olan dolma divâr ve tahta perde vaz'-ı kadîmi üzere binâ olunduğu hüsn-i ihtiyârlardan Ahmed Ağa ve Cebeci Ahmed nâm kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve vâkı' hâlî mahallinde ba'de'-t-tahrîr ümenâ-i şer'le gelip, inhâ ettikten sonra binâlarına mislihûn tavassut edip, mezbûr Mehmed fırın-ı mezkûr tarafından olan dolma divâra zarar havfı def' için kendi mâlından teberrû'an nisf-ı tuğla ile emniyet gelinceye dek kirec ve horasan ile binâ eylemeye ta'ahhüd ve iltizâm ettikde mezbûr kassab Mustafa dahi ber-vech-i muharrer râzî olup, bu vechle kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ettikleri ber-mûceb-i fermân-ı âlî huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fermân-ı men lehü'l-emrimdir.

Fî gurre-i Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Osmancık'a gidecek İran elçisi, hangi kazâyâ dâhil olursa, zâhiresinin orada hazırlanması gerektiği ve eğer buna karşı gelinecek olursa bunların cezâlandırılacağına duyurulmasını gösterir ferman.

[78] 369 [78-a] Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Üsküdar'dan Osmancık'a varınca vâkı' olan kuzzât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve sâir zâbitân ve ayân vilâyet-i zîde kadrühüm tevki'-i ref'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki, bu def'a der-i sa'âdetimden avdet edecek İran elçisinin zâhâiri bundan akdem mâliye tarafından tahrîr ve irsâl olunan emr-i şerîf ve sûret-i defter mûcebince hâzır ve âmade ettirülmesiçün mübâşirler ta'yîn ve irsâl olunmuşidi. El-hâletü hâzihi elçi-i mümâ-ileyhinin birkaç gün içinde avdeti murassah olmakla mukaddemâ sâdir olan emr-i şerîf ve sûret-i defter mûcebince bir gün evvel cem' ve tahsîl ve hâzır ve âmade ettirildiği kazâ be-kazâ mu'accelen i'lâm olunmak fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim isdâr ve sâdir-ı âzâm Tatarlarından Abdurrahman zîde kadrühü ile irsâl olunmuşdur. İmdi siz ki, mümâ-ileyhimsiz, emr-i şerîfim her hanginizin taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mukaddemâ mâliye tarafından verilen emr-i şerîf ve sûret-i defter mûcebince elçi-i mümâ-ileyh için kazâlarınızdan cem' ve tahsîl lâzım gelen ecnâs-ı zahîri şimdiye dek hâzır ve âmade etmiş iseniz keyfiyeti alâ vukû'a i'lâm ve eğer henüz tekmîl olunmamış ise mübâşir-i mümâ-ileyh ma'rifetle aceleten ve müsâra'âten tekmîl ve kazâ be-kazâ tekmîlini hâvi mübâşire i'lâm verip, elçi varıncaya dek muhâfazasına ihtimâm ve bu bâbda cümleiniz terk-i rahat ve âram birle itmâmkâre

ikdâm-ı tâm eyleyesiz zahâir-i merkûmenin bu esnâda hazır ve müheyyâ olduğu haberinin vurûduna intizâr olunmakla şöyle ki, eğer bir kazâda ve bir menzilde tekâsül ve teâmî misillü ednâ hareket zuhûru ve zahîrenin âmade olunmaması haberi vâsıl sem' - i hümâyûnum olacak olur ise ol kazâ ve menzilin hükkâm ve zâbitân ve âyânı bilâ-emân girif-târ çengâl-i eşedd azâb olacakları mukarrer idiğini cümleniz yakinen bilip, ona göre mezîd-i basîret ve ihtimâm üzere hareket ve sen ki, mübâşir-i mümâ-ileyhsin vardığın kazâların zahîrini tehiyye ve hazır ettirip, her birinden i'lâmlarını ahz ve aceleten bu cânibe irsâl eyleyip ve eğer birinin kusûru zuhûr edecek olur ise haklarından gelmede için keyfiyyeti aceleten i'lâm eyleyip ve eğer sen dahi bir ferdi himâye ettiğin ve işinde ednâ kusûrun mesmû' olur ise cezân tertîb olacağını tahkîken bilip, cümleniz bi'l-ittifâk fermân-ı hümâyûnda enfez ve icrâsına sıdk-ı derûn ile bezl-i tâb ve tâkat ve zerre kadar hilâfında gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita'ât-i mekrûn ile âmil olup, zerre kadar hilâfında gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıt-ı Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Hasan Ağa'nın Özümlere ahâlisinin isteklerini gösterir defter-i âmire sûreti.

370 [78-b] İran elçisi avdetinde elçi-i merkûmun Özümlere ahâlî-i kuzzâtın tekâliflerine takâs olmak üzere ber-mûceb-i emr-i âlî ve sûret-i defter-i hâkânî mûcebince sadr-ı âlî Ağalarından Hasan Ağa yediyle gelip, kayd olunan defter-i âmire sûretidir.

Nân-ı aziz	Sade revgan	Küş	
Adet	Kıymet	Kıymet	
2587 Buçuk	195 Buçuk	752 Buçuk	
Pirinç	Şa'îr	Saman	Hatab
Kıymet	Kîle	Kantar	Çeki
772 Buçuk	611 Buçuk	206 Buçuk	94 Buçuk

An nakd mihmândâr yediyle verilmek üzere ber-mûceb defter-i âmire verilecek zehâir

Kuzu Adet 10	Tavuk Adet 30	Yumurta Adet 150	Nohud Kıymet 12	Peynir Kıymet 30
Yoğurt Kıymet 100	Tuz Kıymet 30	Revgan-ı Şem' Kıymet 23	Dakîk-i Hâs Kıymet 120	Süt Kıymet 20
Şeker Kıymet 60	Nebât Kıymet 10	Şeker Kelle Kıymet 12	Kahve Kıymet 16	Büber Kıymet 1
Karanfil Direm 90	Kakule Direm 150	Darçın Direm 300	Zencefil Direm 90	Kimyon Direm 150
Fısdık Kıymet 9	Kışniş Kıymet 9	Badem Kıymet 9	Şem'-i Asel Kıymet 12 Buçuk	Nişasta Kıymet 9
Sirke Kıymet 20	Dühâne Nargile Kıymet 40	Zaferân Direm 50	Sabun Kıymet 5	Ab-ı Limon Kıymet 4
Gül-âb Kıymet 1	Asel Kıymet 1	Asel Kıymet 40	Soğan Kıymet 40	

Ta'yînât-ı Mihmândâr	Nân Çift 50	Pirinc Kıymet 15	Revgan-ı Sâde Kıymet 5	Şem'-i Revgan Kıymet 1 Buçuk
Küş Kıymet 12	Saman Kıymet 4	Hatab Çeki 3	Şa'îr Kîle 12	

Bin yüz elli dört senesi, Üsküdar'da toplam yüz kırk üç bin sekiz yüz altmış beş guruş avâriz bedelinin her mahalleye isâbet eden kısmını gösterir liste.

[79] 371 [79-a] İşbu bin yüz elli dört senesine mahsûben medîne-i Üsküdar'da olan mahallât ahâlîsi re'âyâlarının üzerlerine bâ-fermân-ı âlî edâsı lâzım gelen min haysi'l-mecmû' bir yük kırk üç bin sekiz yüz altmış beş akçe bedel-i avârizi müberrâ cânibinden Üsküdar menzîlcileri olan Hamâmî Mustafa Ağa ve Şişman Mustafa Beşe'ye havâle buyurulmakla sicillâtda sebt ve kayd olduğu vech üzere bedel-i avâriz-ı merkûmdan mahallât-ı mezkûreden her bir mahalleye kadîmden tevkî' olunup, hisselerine isâbet eden meblağın defteridir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurer fî evâil Saferi'l-hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Mahalle-i Câmi'-i Kebîr Meblağ 5507	Mahalle-i Kazasker Meblağ 5958	Mahalle-i Mehmed Paşa Meblağ 12752	Mahalle-i Hâce Hâtûn Meblağ 18455	Mahalle-i Hasan Ağa Meblağ 10018
Mahalle-i Solak Sinan Meblağ 10018	Mahalle-i Arakiyyeci el- Hac Mustafa Meblağ 2310	Mahalle-i Murad Reis Meblağ 4460	Mahalle-i Gerede Meblağ 634	Mahalle-i Bulgurlu Meblağ 1364
Mahalle-i Gülfam Hâtûn Meblağ 1260	Mahalle-i Selman Ağa Meblağ 3947	Mahalle-i Arakiyyeci el- Hac Mustafa Meblağ 4298	Mahalle-i Durbâli Meblağ 5120	Mahalle-i Toygar Hamza Meblağ 4720

Mahalle-i Kefce Havâlisi Meblağ 9326	Mahalle-i Ahmed Çelebi Meblağ 2564	Mahalle-i Hamza Fakih Meblağ 2064	Mahalle-i Debbağlar Meblağ 2194	Mahalle-i Davud Paşa Meblağ 2041
Mahalle-i Hayreddin Meblağ 2238	Mahalle-i Tenbel el-Hac Mehmed Meblağ 1803	Mahalle-i Aşçıbaşı Meblağ 1248	Mahalle-i Bâzârbâşı Meblağ 1783	Mahalle- Evliyâ Hoca Meblağ 717

Mahalle-i Kefere Ermeniyân ve Urumiyân Meblağ 29654
--

Cem'an yekûn _____

143865

Mahallât-ı merkūmede min-haysi'l-mecmû' bir yük kırk üç bin sekiz yüz altmış beş akçe avârızı olduğu bu mahalle şerh verildi.

İran elçisi ve mâ'iyetinde bulunan kişilere verilecek ta'yînâtın kazâ ahâlîsi tarafından tedârik edilmesinin Pâdişâh beyânı olduğunu gösterir ferman.

372 [79-b] Akzâ kuzzâtü'l-müslimîn ulâ vilâtü'l-muvahhidîn ma'denü'l-fezâyil ve'l-yakîn râfi'u'l-i'lâmü's-şeri'at-ı ve'd-dîn vâris-i ulumû'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn ve'l-muhtass bi-mezîd-i inâyetü'l-mülk-i el-mu'în Mevlânâ Kadı zîdetü fazâil ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâyil ve'l-hükkâm Üsküdar'dan Tokat'a, Tokat'dan Kars'a varınca yol üzerlerinde vâkı' olan kadılar ve nâ'ibler zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyet iş erleri zîde kadrühüm tevkî'-i ref'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki, bu def'a me'zûnen avd ve insirâf üzere olan İran elçileri ma'iyyetine me'mûr dergâh-ı mu'allâm ocağından Saksoncubaşı Ali zîde mecdehu ve ma'iyyetinde olan bir nefer yazıcı ve üç nefer çavuşân Üsküdar'dan Tokat'a ve Tokat'dan Kars'a varınca nüzûl edecekleri menâzilde ve mekslerinde rûz-merre iktizâ eden ta'yînâtları verilmek için emr-i şerif ricâsına ocak

tarafından istirhâm ve istir'â etmeleriyle siz ki, yol üzerlerinde vâkı' mûmâ-ileyhimsiz, işbu emr-i şerîf-i âlîşânım ile her hanginizin taht-ı kazâ ve zîr-i hükümetinize varıp, dâhil olur ise nüzûl edecekleri menâzilde yevmiye doksan çift nân-ı azîz ve otuzar vakiyye lâhm-ı ganem ve üç kîle şa'îr ve beş vakiyye revgan-ı sâde ve üç kîle pirinç ve üç kantâr saman ve üç çeki hatab ve beş vakiyye şem'-i asel verilmesi fermânım olmağın vech-i meşrûh üzere ol mikdâr ta'yînâtı ahâlî tarafından verdirilip, her menzilde ne mikdâr ta'yînât verilir ise mikdarı ve kazâsının isim ve şöreti tasrîhi ile ağa-i mûmâ-ileyh zîde mecdehû yedinden memhûr temessük ahz ettirilip, aldıkları memhûr temessûke göre îcâb eden bahâsı ahâlî-i kuzzâtda tekâlîflerine takâs ve mahsûb olmak şartıyla ta'yînâtları husûsunda zarûret ve müzâyakâlarına bâis olacak hâlâtdan ziyâde ictinâb ve ihtirâz eylemek bâbında fermân-ı âlîşân sâdir olmuşdur buyurdum ki, hük-m-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâl mazmûnu ita'ât makrûnuyla âmil olup, def' ve hareketden ziyâde ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Rebî'i'l-âhir sene 154.

Konstantiniyye

Vasû'l-beyân fi 20 Safer min Rebî'i'l-âhir sene 154.

Celeb tâifesinin İstanbul'a getirdiği koyunları ciğerçeki ve kasap tâ'ifesinin alıp, istediği yerde ve fiyata satmasıyla, halkın bundan zarar görmesi. Bundan dolayı kasap ve ciğerçeki tâ'ifesine koyun satışının yasaklanıp, sadece celeb tâ'ifesinin koyunları almasına izin verilmesi ve buna karşı hareket edenlerin cezâlandırılacağıнын beyân edildiğini gösterir buyrultu.

373 [79-c] Mihmandâr nâ'ibi ve Üsküdar ustası

Anadolu câniblerinden âsitâne-i sa'âdet-i medârdâ mukîm İbâdullah için celeb tâ'ifesinin getirdikleri ağnâmı kassâb ve ciğerçeki tâ'ifesi karşılayıp, bâ-fermân-ı âli memnû'âtdan iken kassâb ve ciğerçeki tâ'ifesi ve sâir ba'zı kimesneler Kartal ve Pendik ve Gekböze ol havâlilerden celeb tâ'ifesinin getirdikleri ağnâmı karşılayıp, mübâya'a ve diledikleri bahâya fûrûht için ba'zı mahfî mahallere vaz' etmeleriyle İbâdullah'ın müzâyakalarına bâdî olduklarından mâ'adâ celeb tâ'ifesi dahi ol vechle yedlerinden ağnâmları aldıklarından tâ'ife-i mezbûre her ağnâm getirmeyip, lâhm-ı ganemin nedretine bâis olmalarıyla imdi fimâ-ba'd gerek kassâb ve gerek ciğerçeki tâ'ifelerinden

ber-vech-i muharrer zikr olunan mahallerine karşı varıp, ağnâm mübâya'a etmek kasd ve edâ edenler men'-i ekîd ile men' ve celeb tâ'ife ağnâmların Üsküdar'a getirdiklerinde mübâya'a eylemeleriçün tenbîhi iktizâ edenlere muhkem tenbîh te'kîd-i ihtimâm ve vakt ve hilâf-ı fermâna âli harekete ictirâ ile bundan sonra karşı varırlar olur ise ahz ve te'dîbleriçün huzûrumuza ihzâra müsâra'at eyleyesiz diye buyruldu.

Fî 27 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Vâslü'l-beyân.

Üsküdar'da bin yüz elli dört senesinde nâ'ib olarak görevlendirilen Şişman Mustafa ve Hamamcı Mustafa'nın, bu süre içinde burada bulunan ulâk ve menzîlciyânların ihtiyâcı olan ta'yînât ve malzemeleri vermesi ve zarûret çekmemelerini sağladığını gösterir ferman.

[80] 374 [80-a] Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Üsküdar kazâsında nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ zîde ulmehû tevki'-i ref'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki, Üsküdar menzilinün seniyyesi tamâm olup, sene-i cedîdi Şişman Mustafa ve Hamâmçı Mustafa zîde kadrühümâya ber-vech-i iştirâk der-uhde olunmak için telhîs olundukda menzil-i mezbûr otuz re's bargîrden i'tibâr olunup, senevî lâzım gelen bargîr bahâ ve masârif-ı lâzimesi beş bin üç yüz on guruş olup, iki bin yedi yüz guruş ulaklardan hâsıl olan bargîr ücretinden takâs ve bin yüz doksan sekiz guruşu dahi bin yüz elli dört senesi Üsküdar mahallâtı avârız ocaklığı mâlından ta'yîn ve yüz seksen yedi buçuk guruşu dahi yine sene-i mezbûra mahsûben Tuzla ve Darıca karyelerinin avârız maktû'ı mâlından ber-vech ocaklık ta'yîn ve havâle olunup ve kusûr bin iki yüz yirmi dört buçuk guruşu dahi menzîlciyân-ı mezbûrâna hazîne-i âmiremden edâ ve teslîm olunup ve bundan mâ'adâ menzil-i mezbûra mu'tâd üzere taraf-ı mîrîden imdâdiyye olmak üzere iki yüz guruşu dahi menzîlciyân-ı merkûmâna edâ ve teslîm olunmak ile ve menzil-i mezbûr bin yüz elli dört senesi rûz-ı hazerinden yüz elli beş senesi rûz-ı hazerine varınca menzil-i mezbûrdan umûr-ı mühimme ile mürûr ve ubûr eden ulâklara zarûret ve müzayâka çektirmeyesiz diye fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki, hükm-i şerîfim vardıkda bu sâdır olan emrim üzere amel edip dahi menzil-i mezbûr vech-i meşrûh üzere bin yüz elli dört senesi devr-i hazerinden yüz elli beş senesi devr-i hazerine varınca mezbûrân Şişman Mustafa ve Hamâmçı Mustafa zîde kadrühümâya der-uhde olunmakla edâ-yı hizmet ettirip, umûr-ı mühimme ile mürûr ve ubûr eden ulâklar zarûret ve müzayâka çektirmeyesiz, şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî min Safer sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye

Düşmanı Osman'ın kendini darp ettiğini söyleyen Hamâl tâ'ifesinden Hasan'ın, bu iddiayı yalancı şâhitlerle doğruladığını gösterir ma'rûz.

Ma'rûz

375 [80-b] Hamâl tâ'ifesinden Hasan hasmı Osman muvâcehesinde târîh-i i'lâm günü mezbûr Osman beni bi-gayr-i hakk ağzıma yumruk ile darb eyledi diye mücebini ba'de'd-dâ'vâ ve'l-inkâr müdde'i-i mezbûr müdde'âsını udûlden Halil bin İbrahim ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mücebince mezbûr Osman'a şer'an tagrîr lâzım geldiği bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fermân men lehü'l-emrindir.

Fî 26 Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Ali'nin, Mehmed Emin Hanında sattığı bir puşinin kıymetinden yedi guruş eksik para vermesinden dolayı düşmanı el-Hac İsmail'den davâcı olması ancak bunu ispâtlayamayıp, davâdan men' olunduğunu gösterir ma'rûz.

Ma'rûz

376 [80-c] İstanbul'da Tahtakal'a'da sâkin Ali hasmı el-Hac İsmail ile mürâfa-i şer' olduklarında târîh-i i'lâmdan bir sene mukaddem İstanbul'da Mehmed Emin Ağa hânında yedimden iştirâ ve kabz eylediği bir siyâh puşi bahâsından yedi buçuk guruş hakkımı talep ederim diye eylediği dâ'vâsını isbâta kâdir olmayıp, yemîn vermeye dahi tâlib olmamakla mezbûr Ali bilâ-beyyine bi-vech mu'ârizadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fermân men lehü'l-emrindir.

Fî 26 Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Taşradan getirilen vergisi verilmemiş büyükbaş hayvanların, iskele kayıkçıları, kethüdarları ve yeniçerileri tarafından İstanbul'a geçirilmemesinin emredildiğini gösterir ferman.

377 [80-d] Akzâ kuzzâtü'l-müslimîn ulâ velâtü'l-muvahhadîn me'adinü'l-fezâil ve'l-yakîn râfî'u-i ilâmü's-şerîfetü ve'd-dîn vâris-i ulumû'l-enbiyâ-i ve'l-mürselînü'l-muhtassun bi-mezîd-i inâyetü'l-mülki'l-muîn İstanbul ve Galata ve Üsküdar kadıları zîde fazailühüm ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekarîm câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezîd-i inâyetü'l-mülk-i ed-dâim bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri

ağası dâme mecdehû tevkî'-i ref'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki, serây-ı atık teber-dârları kethüdâsı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-âyân Ömer zîde mecdehû ordu-yı hümâyûnuma arz-ı hâl edip, İstanbul'da Yedikule tevâbi'nde vâkı' serçîn ve perçîn ve bac-ı mürde ve bac-ı pây ağnâm ve tevâbi'-i mukata'ası ber-vech mâlikâne uhdesinde olup, mukata'a-i mezbûra hâsıl kayd ve cem' ve tahsîl olunagelen koyun ve kuzu ve keçi ve sâir bac îcâb eden davarları kânûn ve defter mûcebince bacları tahsîl ettirilip ve hafiyeye-i sürücülerden iştirâ olunmayıp ve kapuya ve Tokat'a gelmeyip ve emîn ma'rifeti olmadan bey' ve iştirâ ederler ise beher davarlarından on ikişer akçe alınıp, eğer satın bulunmazsa elinden tahsîl olunup ve gelip, satılan koyun ve kuzu ve pıçağa gelir marye koyun kaç elden geçerse kânûn üzere bacları alınıp ve kayıkcı ve gemici tâ'ifesi resimleri verilmedin davar göçürmeyip, şöyle ki, göçürürler ise üçer bin akçe cerimleri alınmak şart ve ta'yîn ve niçe def'a tenbîh ve te'kîd olunmuşiken mütenebbîh olmayıp, ba'zı davar asâbları ve resimlerin vermemek için firâr ve ihtifâ ve dahi kayıkcı ve gemiciler ile söyleşip, muhâlif ve muhtefî olan mahallerden mürûr ve ubûr ve âhar mahallerden gelenleri dahi nihânı boşlandırılıp, ber-vechle resm-i mîrîleri alınmak mümkün olmayıp, mâl-ı mîrî ve şart-ı iltizâmiye küll-i gadr terettübe bâis olmalarıyla İstanbul ve Galata ve Üsküdar ve Haslar ve tevâbi' iskelelerinin kayıkcı ve yeniçerilerine ve kethüdâlarına muhkem tenbîh olunup, fimâ-ba'd bu makûle emîn ma'rifeti olmayıp ve resmi verilmedin bilâ tezkere ihtifâ edenlerin şürût-ı berât-ı âlîşân mûcebince beher davarlarından on ikişer akçe resimleri alınıp, eğer satın bulunmazsa elinden tahsîl ve bu misillü kayıkcı ve gemicilerden dahi üçer bin akçe cerîmeleri pây-ı hâl tahsîl ettirilmeyip, izâ'at-i mâl-ı mîrî ettirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden hazîne-i âmirede mahfûz olan ma'den mukata'ası defterlerine nazar olundukda İstanbul'da Yedikule ve tevâbi'nde vâkı' serçîn ve perçîn ve tevâbi' mukata'ası ber-vech mâlikâne mümâ-ileyh Ömer zîde mecedenin uhdesinde olup, şart ve iltizâm kadîmi üzere İstanbul ve Haslar ve Galata ve Üsküdar kazâlarda ve evlerde ve ahûrlarda bacların vermedin sığır ve koyun ve keçi fûrûht eylemeyeler ve kayıkcılar ve gemiciler resmi verilmedin Üsküdar'a sığır ve koyun ve keçi göçürmeyeler ve resimlerin vermedin davar göçüren ve kayıkcı ve gemicilerden üçer bin akçe cerîme alına [81] ve Tokat'a gelmezden mukaddem celeb ve kassab ve koltukcu tâ'ifesine emîn ma'rifeti olmadan sürücüler koyun ve kuzu ve keçi iştirâ eylemeyeler. Eğer hafiyeten eder ise her davarından on ikişer akçe ve eğer satan bulunmaz ise elinden tahsîl oluna ve kalyona gelip, satılan koyun ve kuzu ve bıçağa gelir marye koyun kaç elden geçerse kânûn üzere bâcları alına diye berâtları şürûtunda mukayyed olduğu der-kenâr ve der-

kenârı mûcebince bin yüz otuz altı senesi Rebî'ü'l-âhiri'nde emr-i şerîf verildiği mukayyed bulunmağın imdi vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki, hükmi şerîfim vardıkda bu bâbda mukaddemâ verilen emr-i şerîfden hâlâ vârid olan emr-i şerîf-i âlîşânımın mazmûn itâ'at makrûnuyla âmil olup, hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Fî 3 Cemâziye'l-âhir sene 1151

Bende Sahrayı

Min vasli'l-beyân fi 27 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

İran elçisinin geri dönüşünde, hayvanların taşınması için, iskelelerde kayıkların kayıkçılar kethüdâsı ve mübâşirler tarafından hazırlanıp, nakil işinin sağlanmasını gösterir buyruldu.

378 [81-a] Üsküdar nâ'ibi Efendi ve İstanbul Gümrüğü Emîni Ağa

Der-i devlet-i âliyyeye gelen İran elçisi avdet ve insırâfâ me'zûn olmakdan nâşi işbu mâh-ı Rebî'ü'l-ahire'nin on birinci bâzâr günü elçi mümâ-ileyhin ihmâl ve inkâl ve devâbb maaşlarını nakl için bir teknesi ketm ve ihfâ olunmamak şartıyla İstanbul ve Galata ve muzâfâtı ve Üsküdar iskelelerinde her ne mikdâr At kayığı ve Mavna ve Ateş kayıkları var ise diye cümlesi tahrîr ve defter olunup, şimdiden tedârik ve tehniyye olmak muktezâ olmakla imdi ta'yîn olunan mübâşir ma'rifeti ve bi'l-cümle kayıkçılar kethüdâları ma'rifetleriyle bâlâda zikr olunan iskelelerde her ne mikdâr Mavna ve At ve Ateş kayıkları var ise bir teknesi ketm ve ihfâ olunmamak şartıyla cümlesiz şimdiden ashâbı tasrîhi ile tahrîr ve defter ve defteri huzûrumuza arz ve zikr olunan Mavna ve At ve Ateş kayıklarını yevm-i mezbûrda olup ve kurb ve civârında olan iskelelerde mevcûd ettirilip, yevm-i merkûmdan penceşenbe gününe dek amil istihdâmıyla bi'l-cümle ahmâl ve eskâl ve davarları Üsküdar'a nakl ettirmek buyruldu.

Fî 9 Rebî'i'l-âhir sene 154.

İran elçisinin Hazret-i Ebâ Eyyüb Ensârî'den Üsküdar'a naklinden sonra burada kalması için, Üsküdar'da ihtimâmla çadır yapılmasını gösterir buyruldu.

379 [81-b] Üsküdar nâ'ibi Efendi ve Üsküdar ustası

İran elçisi yarın ki caharşanba günü sâat on ikide iken Medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyüb Ensârîden nakl ve hareket ve Üsküdar'da hayme nişîn ikâmet olacağı muhakkak

olduğu cihetden şimdiden kadr-i kifâye iktizâ eden cadır sofalarının yapılıp, vakt-i mezkûra dek itmâm ve tekmîli ziyâdesiyle mühim ve muktezâ olmakla imdi elçi-i mûmâ ve sâirlerinin cadırlariçün yedi sekiz aded sofa inşâsına mübâşeret ve icâleten ve müsâra'âta itmâm ve ikmâline ihtimâm ve dikkat eyleyesiz diye buyruldu.

Fî 13 Rebî'î'l-evveli sene 1154.

Üsküdar mahkemesinde çalışan Şehirî Abdullah vafât etmesiyle, boş kalan yerine Hâfız İbrahim Halife ibn el-Hac Ahmed lâıyk görülüp, kendisine nâ'ib Mevlânâ Ahmed tarafından berât verilerek göreve başladığını gösterir ferman.

380[81-c]

Âlâmeti

Nişân-ı Hümâyûn

Medîne-i Üsküdar'ın bâb-ı mahkemesinde beher yevm ba'de tulû'u's-şems mahfil-i kazâda feth-i şerîf Hân olup, mukâbelesinde mahsûl-i bâbdan olmak üzere yevmî sekiz akçe vazîfeye mutasarrıf olan sârığı güzel demekle Şehirî Abdullah bilâveled fevt olup, yeri hâlî ve hizmeti mu'attal kalmakla yerine işbu raf'-i reff'ü's-şân hâkânı Hâfız İbrahim Halife ibn el-Hac Ahmed her vechle lâıyk ve mahal ve müstehak olmağın mahlûlünden tevcîh olup, yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım verilmek bâbında nâ'ib-i Mevlânâ Ahmed zîde ulmehû arz etmeğın sadaka edip, bu berât-ı hümâyûna izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm Hâfız İbrahim Halife ibn el-Hac Ahmed'e varıp, müteveffâ-yı mezbûrun yerine feth-i şerîf-i Hân olup, hizmet-i lâzimesin mer'i ve mü'eddâ kaldıktan sonra yevmî sekiz akçe vazîfesin bâb-ı mahsûlünden almak üzere mutasarrıf olup, devâm-ı ömr ve devletiçün re'âya müdâvemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd mâni' ve râfi' ve dâfi' ve ferâhim olmayıp, aslâ dahl ve ta'aruz kılmayıp, âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıt-ı Saferi'l-hayr sene 1154.

Be-makâm-ı Konstantiniyye

İran'dan elçisi Üsküdar'a geldikten sonra, fermân-ı âlîşâna göre mâ'iyetindeki fillerin, günlük ta'yînât ve Üsküdar'daki esnâf kethüdâlarının verdiği zehâyir ve buna benzer şeylerle beslenmesinin emredilmesi ve bu masrafı gösterir tevzî' defteridir.

[82] 381 [82-a] İşbu bin yüz elli üç senesi Zi'l-hiccetü's-şerîfesinin evâhirinde cânib-i İran'dan gelen acem elçisi medîne-i Üsküdar'a nüzûl eyledikde sâdır olan

fermân-ı âlîşâna ve sûret-i defter mücebince elçi-i mezbûrun ve ma'iyetinde olan fillerin bir günlük ta'yînâtı için medîne-i mezbûrede olan esnâf kethüdâları ve sâirlerinin verdikleri zehâyir ve ta'yînât-ı sâire ve mukaddemâ isâli mezbûrenin bâ-fermân-ı alî vâkı' olan masârıflarıdır ki, ma'rifet-i şer'-i şerîf ve cümle kethüdâ ve isâli-i vilâyet ma'rifetleriyle tahrîren ve ber-vech âtî tevzî' olunan defterdir ki, zikr olunur.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Muharrem sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

<p>Nân-ı azîz müceb-i sûret-i defter-i mevkûfât</p> <p>Kıymet</p> <p>8</p> <p>Fî X_____</p> <p>20000</p> <p>01200</p> <p>+_____</p> <p>21200</p>	<p>Etmekcilerin ziyâde verdikleri nân için kethüdâlar ma'rifetleriyle kesr ve niksâna kılan</p>	<p>Lâhm-ı ganem</p> <p>Kıymet</p> <p>Fî 24 6875.5</p> <p>Kıymet</p> <p>Meblağ</p> <p>16440</p>
<p>Şa'îr kîle</p> <p>550</p> <p>068</p> <p>Fî 76</p> <p>Kıymet</p> <p>Meblağ</p> <p>44496</p>	<p>Şa'îr elçi tarafından kalbur ile tenfîz olunmakla kethüdâlar ma'rifetlerine arpacıların ziyâde giden şa'îrleri</p>	<p>Revgan-ı sâde</p> <p>Dirhem Kıymet</p> <p>150 1862</p> <p>Fî 78 Kıymet</p> <p>Meblağ</p> <p>14586</p>
<p>Saman kantar adet</p> <p>210</p> <p>65</p> <p>Fî 69 +_____</p> <p>275</p>	<p>Cümle ma'rifetle ziyâde verilen</p>	<p>Şa'îr ve samanı mahalline nakl için kayıt ve hamal masrûfu</p> <p>Mablağ</p> <p>1380</p>

Kıymet Meblağ 18975			
Mahmândâr Ağa ittibâından zahîre üzerine ta'yîn olunan çukadarlara verilen zahîre etbâ'ından Meblağ 1360	Pirinc Kıymet Fî 132 6872 Kıymet Meblağ 9281	Pirinc ve yağ hamaliyesi Meblağ 500	
Yağ tebdîli için kilar ağası tarafına verilen ve yağ noksanı Meblağ 1200	Hatab Çeki Fî 60 Kıymet 91 Kıymet Meblağ 5460	Hattabı mahallinde nakl için hamaliye araba ücreti Meblağ 1092	Haymelere karıklık samanlı Meblağ

Masârîf-ı elçi

Cem'an yekûn _____

136380

Elçinin toplam masrafının, tüm kethüdâ ve ahâlî ittifâkıyla tamamlanmasını gösterir ferman.

382 [82-b] Elçi-i merkûmun min-haysi'l-mecmû' masârîfî bir yük otuz altı bin üç yüz seksen akçeye bâliğ olduğu cümle kethüdâ ve ahâlî ittifâk ve ma'rifetleriyle nümâyân olduktan sonra yine ahâlî-i vilâyetin masârîf-ı sâirleri beyânında verildi. Ber-vech âtî ale'l-infirâd zikr olunur.

Vilâyet ahâlîsinin bir defâda verdiği at mikdarının toplam ücretinin 17640 olduğunu gösterir liste.

383 [82-c] Ücretleri ahâlî-i vilâyet tekâliflerine takâs olunmak üzere şeref-baş-ı sudûr eden emr-i âlîşân mücebince mukaddemâ ahâlî-i vilâyetin bi'd-defa'ât verdikleri yetmiş iki re's menzil bargîrleri ve yedi re's sürücü bargîri ve yine bir def'a dört re's menzil ve bir re's sürücü bargîri cem'an seksen dört re's bargîr her bir re's ikişer yüz otuz akçeden min haysi'l-mecmû' müctemi' olan ücret.

Meblağ

17640

Ba'dehu ahâlî-i vilâyet bâ-fermân-ı âlî verdikleri dört re's menzil bargîrlerinin sürücüleri ile ma'an her re's yüz yetmiş akçeden fi 6 Muharrem sene 154. Meblağ 680	Ücret tahsildâr ve kesr noksan için cümle ma'rifetiyle vaz' olunan 1200 akçe	Husûs-ı mezbûrda istihdâm olunan muhızrların ücretleri 720 akçe
---	---	--

Masârîf-ı sâire

Cem'an yekûn _____

20240

Cem'an yekûn _____

Masârîf-ı elçi-i merkûm ve masârîf-ı sâire-i mezbûre

Meblağ

156620

Bâlâda tahrîr olunduğu vech üzere cümle kethüdâlar ve sâir ehl-i hireft ma'rifetleriyle hesâb görüldükde mecmû' masârîf-ı mezkûreleri bir yük elli altı bin altı yüz yirmi akçeye bâliğ olmuştur.

Meblağ-ı mecmû'-ı merkûmdan yedine mezbûr esnâfının her birine isâbet eden hisseleridir ki, ber vech-i âtî zikr olunur.

Tâ'ife-i ahâlî Bit Bâzâzı Meblağ 11518	Tâ'ife-i Habbâzlar Meblağ 7363	Tâ'ife-i Kassablar Meblağ 23756	Tâ'ife-i Aşçıyân Meblağ 12704
Tâ'ife-i Nalbandân Meblağ 13967	Tâ'ife-i Haffâfân Meblağ 5139	Tâ'ife-i Bağcıvânlar Meblağ 8172	Tâ'ife-i Arpacılar Meblağ 18314
Tâ'ife-i Mûtiyâbân Meblağ 10432	Tâ'ife-i Attarân Meblağ 12898	Tâ'ife-i Halaklar Meblağ 10548	Tâ'ife-i Sakalar Meblağ 11872
Karye-i Kadı Meblağ 3249	Karye-i İstavros Meblağ 669	Karye-i Hünkâr Meblağ 2893	Karye-i Kuzguncuk Meblağ 3106

Hereke'de kalacak olan İran elçisi için, burada oturan, güvenilir adamların ta'yîn edilmesi, dönüşünde ise Hereke'den başka, uzak bir yerde kalması icâp edince masrafın artmasından dolayı, elçinin bulunduğu kazâların ahâlîsine ricâ edilerek elçiye yardımcı olmalarının istenmesini gösterir ma'rûz.

384 [82-b] Ma'rûz dâ'i devletleridir ki,

Bundan akdem der-i devlet-i medâra gelen İran elçisi için Hereke Hânları konağı tertîb olduğundan Gekböze civârında vâkı' Şili ve Taşkırı ve Yoros kazâsı ahâlîlerinden i'timâd ettikleri ikişer adam ile yevmiye ta'yînâtları izzetlü Bostancıbaşı Ağa mübâşeretiyle mukaddemâ rû'yet olunmuş idi. Lâkin elçi-i mümâ-ileyh avdetinde konak tertîbinde Hereke konağı olmayıp, Gekböze'den Hereke Hânları üç sâat ve Hereke'den İznik-i Mîd altı saat bu takdîrce Gekböze'den İznik-i Mîd'in dokuz saat ba'de olmakla elçi-i mümâ-ileyhin ta'yînâtları küllîyetli olduğundan mukaddem verilen

fermân-ı âlî üzere i'timâd ettikleri her kazâdan ikişer adam ile yine ağa-i mûmâ-ileyh mübâşeretiyile Gekböze'ye imdâd etmeleriçün ahâlî-i Gekböze istidâ'-yı merhamet ricâ ederler. Husûs-ı mezbûr ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda Hereke menzilinemi fermânları olur, Gekböze'ye imdâdamı fermânları olur ol bâbda emr-i fermân-ı hazret men lehü'l-emrindir.

Fî Rebî'î'l-evvel sene 1154.

[83] 385 [83-a]

Tâ'ife-i Habbâzân

Fî 20 Recebi'l-ferd sene 1154. Fî 9 Ramazan sene 154 Selh 65

Nân-ı azîz	Simid	Yağlı Simid	Şam halkası	Yağlı çörek
Dirhem	Dirhem	Dirhem	Dirhem	Dirhem
5	25	20	27	50
Kıyye	Aded	Aded	Aded	Aded
1	1	1	1	3
_____zamm	Kıymet	Kıymet		Kıymet
60 Dirhem	30	25		60
_____hükm				
5				
Şam böreği	Kaba Çörek	Kâhî	Yarma	Börek
Dirhem	Dirhem	Dirhem	Lokum	Dirhem
15	27	13	Dirhem	12
Kıymet	Adet	Adet	12	Adet
1	1	1		1
	Kıymet			
	32			

Lokum Kıyye 12 Kıymet 1	Beyaz Boğca Kıyye 27 Kıymet 1	Kaba Gözleme Kıyye 27 Kıymet 1	Harcı Halka Kıyye 12
Tâbe Boğca Kıyye 10 Kıymet 1	Dakîk-i Hâs Baklavalık Kıyye 1 Kıymet 15	Tâbe Lokum Kıyye 15 Kıymet 1	Yarma Güdek Kıyye 15 Kıymet 1
Arab Güdek Dirhem 15 Adet 1	Kadâif Dirhem 1 Adet 11	Dakîk-i Hâs Hâssü'l- Baklavalık Kıyye 1 Kıymet 12	Dakîk Harcı Kıyye 1 Kıymet 9 Fî 20 Recebi'l-ferd sene 1154.
Dakîk-i Hâs çörekci Dirhem 400 Adet 11	Dakîk Harcı Dirhem 400 Adet 97	Tâ'ife-i Kassabân	Lâhm-ı Ganem Kıyye 1 Adet 20

Lâhm-ı Bakır Kıyye 1 Kıymet 10	Lâhm-ı Kuzu Kıyye 1 Kıymet 24	Lâhm-ı Dana Kıyye 1 Kıymet 12	Mumbar Ciğer 1 1 Adet 6
Baş Ayak 1 1 Adet 3	Kebâb kıyma Dirhem 10 Adet 1	Kebâb Kuşbaşı Dirhem 12 Adet 1	Hoşab Dirhem 400 Adet 3
Şerbet Dirhem 400 Adet 3	Tâ'ife-i mumcu	Mum Kıyye 1 Kıymet	Bal mumu sarı ve beyaz Kıyye 1 Kıymet 120
Don yağı ve çoroş Kıyye 1 Kıymet 38	Koyun iç yağı Kıyye 1 Kıymet 18	Tâ'ife-i Bakkal	Âlâ pirinc-i menzile Kıyye 1 Kıymet 11

Pirinc-i sitil Kıyye 1 Kıymet 11	Pirinc-i dökme Kıyye 1 Kıymet 9	Revgan-ı sâde desti Kıyye 1 Kıymet 66	Döğme sâde yedek Kıyye 1 Kıymet 66
Kefereden gelen revgân-ı sâde Kıyye 1 Kıymet 66	Revgan-ı Zeyt Kıyye 1 Kıymet 40	Revgan-ı Şîr Kıyye 1 Kıymet 40	Revgan-ı Yerez Kıyye 1 Kıymet 32
Asel-i Atina Kıyye 1 Kıymet 28	Asel-i Gömeç Kıyye 1 Kıymet 40	Asel-i İzmir Kıyye 1 Kıymet 16	Asel-i Kuşadası Kıyye 1 Kıymet 16
Asel-i Eflâk Kıyye 1 Kıymet 36	Peynir-i Mederli Kıyye 1 Kıymet 40	Peynir-i Çorlu Kıyye 1 Kıymet 30	Peynir-i eflâk- Karadeniz Kıyye 1 Kıymet 28

Peynir-i Kaş Kıyye 1 Kıymet 30	Peynir-i Çayır Salamura Kıyye 1 Kıymet 30	Peynir-i tulum Arba Kıyye 1 Kıymet 40	Peynir-i Tulum Lemye Kıyye 1 Kıymet 24
Peynir-i Dil Kıyye 1 Kıymet 24	Peynir-i tâze Kaşkaval Kıyye 1 Kıymet 24	Peynir-i Girid Kıyye	Sabun-ı İzmir Kıyye 1 Kıymet 34
Sabun-ı Girid Kıyye 1 Kıymet 34	Sabun-ı Trablus Kıyye 1 Kıymet 50	Zeytun-ı Girid Kıyye 1 Kıymet 16	Zeytun-ı Karaburun Kıyye 1 Kıymet 16
Zeytun-ı Tevliye Kıyye 1 Kıymet 8	Zeytun-ı Edincik Kıyye 1 Kıymet 6	Zeytun-ı Karamürsel Kıyye 1 Kıymet 4	Kuru üzüm rezzâkî Kıyye 1 Kıymet 16

Çöplü Rezzâkî Kıyye 1 Kıymet 10	Üzüm-i Beylerce Kıyye 1 Kıymet 8	Üzüm-i Kuş Kıyye 1 Kıymet 22	Edremid Siyahı Kıyye 1 Kıymet 6
Savurma Siyah Kıyye 1 Kıymet 8	İncir Lop Kıyye 1 Kıymet 10	İzmir Siyahı Kıyye 1 Kıymet 6	Kuru armud Kıyye 1 Kıymet 7
Badem Kıyye 1 Kıymet 40	Fısdık Kıyye 1 Kıymet 16	Fındık Kıyye 1 Kıymet 18	Bekmez Kıyye 1 Kıymet 9
Nar Denk Kıyye 1 Kıymet 10	Koz Helvası Kıyye 1 Kıymet 18	Soğan arpacık Kıyye 1 Kıymet 4	Kaba Soğan Kıyye 1 Kıymet 22

Sarımsak Kıyye 1 Kıymet 12	Tuz-ı Eflâk Kıyye 1 Kıymet 2	Sirke Kıyye 1 Kıymet 4	Bastırma-ı Kayseri Kıyye 1 Kıymet 40
Bastırma-ı Yerli Kıyye 1 Kıymet 24	Bastırma-ı Ankara Kıyye 1 Kıymet 30	Bastırma-ı Edirne Kıyye 1 Kıymet 16	Bastırma-ı Kıyye 1 Kıymet 16
Yerli sucuk Kıyye 1 Kıymet 16	Kayıısı Şam Kıyye 1 Kıymet 28	Kuru Zerdâli Kıyye 1 Kıymet 22	Amasya eriği Kıyye 1 Kıymet 18
Hurma Sultânî Kıyye 1 Kıymet 48	Hurma-i Balcık Kıyye 1 Kıymet 14	Mısır Hurması Kıyye 1 Kıymet 16	Nohud-ı Kıyk Kıyye 1 Kıymet 9
Börülce Kıyye 1 Kıymet 8	Mercimek Kıyye 1 Kıymet 8	Kuru Bakla Kıyye 1 Kıymet 6	Döğülmüş Buğday Kıyye 1 Kıymet 11

Döğülmüş arpa Kıyye 1 Kıymet 8	Bulgur Kıyye 1 Kıymet 11	Leblebi Kıyye 1 Kıymet 16	Limon suyu Kıyye 1 Kıymet 24
[84] Şa'riye Kıyye 1 Kıymet 16	Nişasta Kıyye 1 Kıymet 20	Yumurta Adet 4 Guruş 3	Tâ'ife-i Bâzârciyân
Cayır Peyniri Kıyye 1 Kıymet 18	Tereyağı Kıyye 1 Kıymet 40	Lor Peyniri Kıyye 1 Kıymet 28	Kaba Lor Peyniri Kıyye 1 Kıymet 26
Taze Bakla Kıyye 1 Kıymet 4	Taze yaprak Kıyye 1 Kıymet 6	Enginar taşra Adet 1 Guruş 1	Enginar yerli Adet 1 Guruş 2
Canik elması Kıyye 1 Kıymet 9	Dutlu Bestil Kıyye 1 Kıymet 9	Tâze Sarımsak Kıyye 1 Kıymet 3	Tâ'ife-i Yoğurtciyân

Yoğurd-ı İstanbul Kıyye 1 Kıymet 3	Yoğurd-ı Torba Kıyye 1 Kıymet 12	Süt-i Hâlis Kıyye 1 Kıymet 4	Süt-i Kaynamış Kıyye 3
Kaymak Kıyye 1 Kıymet 40	Tâ'ife-i Helvâciyân	Helvâ-i Halfecini Kıyye 1 Kıymet 26	Helvâ-i Tahîn Kıyye 1 Kıymet 30
Helvâ-i Gaziler Kıyye 1 Kıymet 26	Helvâ-i Susam Kıyye 1 Kıymet 26	Helvâ-i Ak Kıyye 1 Kıymet 24	Helvâ-i Sabunî Kıyye 1 Kıymet 26
Baklavalık Kıyye 1 Kıymet 28	Gurabiye Kıyye 1 Kıymet 28	Tâ'ife-i Balıkcıyân	Kılıc Balığı Adet 1 Guruş 16
Kalkan Balığı Adet 1 Guruş 22	Kefal Balığı Adet 1 Guruş 15	Levrek Balığı Adet 1 Guruş 18	Lüfer Balığı Adet 2 Guruş 16

Sırtı Kara Lüfer Balığı
Adet
2
Guruş
16

Fî şehri Ramazâni'l-mübârek sene 1154.

Lâhm-ı ganem yirmi akçe narh verildiği bu mahalle şerh verildi.

Fî 16 Rebî'i'l-âhir sene 1154.

Dakîk-i Hâs Baklavalık	Dakîk-i Harcî	Dakîk-i Hâs Çörekci
Kıyye	Kıyye	Kıyye
1	1	1
Kıymet	Kıymet	Kıymet pul 3
1	7	8
Kîle	Kîle	Kîle
1	1	1
Guruş	Guruş	Guruş
200	140	175

Fî 9 Ramazâni'l-mübârek

Ekmek table-kârlarının, Arnavut ekmekçi ustalarının, kendilerine ekmek satmadıklarını ve nizâma aykırı hareket ettiklerini beyân etmesiyle ekmekçi ustalarının, durumun aslında böyle olmayıp, ekmek table-kârlarının kendilerine borcunun olmasından dolayı kendilerine ekmek vermediklerini bildirdiklerini gösterir ma'rûz.

386 [84-a]

Ma'rûz

Derûn-ı arz-ı hâlde mezkûr Üsküdar'da table ile etmek bey' eden Arnavud tâ'ifeleri etmekci ustaları bize nân-ı azîz vermekden imtinâ' ve nizâm-ı kadîm mugâyire hareket ederler diye mukaddemâ arz-ı hâl ettiklerinde nizâm-ı kadîme mugâyir etmekci ustaları hareket etmeyip, kadîmî üzere table-kârlara etmek vermek üzere tenbîh olduğu bundan akdem huzûr-ı âlilerine i'lâm olunduktan sonra etmekci ustaları dahi bu def'a arz-ı hâl ettiklerinde dâ'i-i devletlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlilerine imtisâlen etmekci ustalarından el-Hac Osman ve es-Seyyid el-Hac Mustafa nâm kimesneler ile Bağdasar ve Erakil ve Haçadır'dan her biri table-kârları ile mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında mezbûr el-Hac Osman'ın table-kârı Bayram'ın otuz guruş ve Hasan'ın kırk guruş ve Hüseyin'in yirmi beş guruş ve mezbûr es-Seyyid el-Hac Mustafa'nın table-kârlarından Mustafa'nın yüz on guruş ve Hasan'ın yüz beş guruş ve Rıdvan'ın otuz guruş ve Ahmed'in seksen guruş ve Bağdasar'ın table-kârlarından Ahmed'in kırk beş guruş ve Hüseyin'in kırk beş guruş ve Ali'nin beş guruş ve Osman'ın kırk beş guruş ve Erakil'in table-kârlarından Ali'nin yüz otuz guruş ve Mustafa'nın yetmiş üç guruş ve Osman'ın dokuz guruş ve Haçadır'ın table-kârı Ali'nin dahi otuz bir guruş ki, min-haysi'l-mecmû' sekiz yüz üç guruş ber-vech-i muharrer etmekci ustaları merkûmuna deynleri olduğu her birinin ikrârlarıyla bi-hubbi's-şer'-i eş-şerîf sâbit ve zâhir ve meblağ-ı mezkûr masârıflarına sarfla istihlâk ettiklerine mu'teref olmalarıyla meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr sekiz yüz üç guruş table-kârlardan lâzım gelen etmekci ustaları hakkımızı verdiklerinden sonra yine mezbûruna nân-ı azîz vermekde muhâlefet etmeyiz diye cevâb vermeleriyle hakikat-i hâl ber- müceb-i fermân-ı âlî huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Bâkî fermân Hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 20 Rebî'i'l-evvel sene 154.

Mahmud'un, Ali'den dört gurusu alacağı olduğunu Üsküdar nâ'ibi Ahmed Efendi'ye beyân etmesi, ancak Ali'nin îfîrâzına karşın, cezâ verilip, nefsinin terbiye edene kadar kalede yaşamasına karar verildiğini gösterir ma'rûz.

387 [84-b]

Mâ'rûz

Üsküdar'da sâkin Mahmud tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Ahmed hasmı Ali ile mürâfa'a-i şer'î şerîf oldukda müvekkil-i mezbûr Mahmud'un mezbûr Ali zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden dört gurusu hakkı olduğu sâbıkâ Üsküdar nâ'ibi Ahmed Efendi huzûrunda ikrâr ile sâbit ve edâsına hüküm-i şer'î oldukdan sonra vekîl-i mezbûr meblağ-ı merkûm dört gurusu mezbûr Ali'den da'vâ ve vech-i meşrûh üzere hüküm olunduğu şühûd-ı udülle sâbit oldukdan sonra meblağ-ı merkûmu edâ eylemek üzere mezbûr Ali'ye tenbîh-i şer'î oldukda, mezbûr Ali meclis-i şer'îde ben bu hükme râzı değilim, böyle hüküm olmaz diye ber-vech-i muharrer şer'î şerîfe ita'ât ve inkıyâd etmediğine binâ-i bi-hubbi'ş-şer'î eş-şerîf tagrîr ve tecrîd-i îmân ve nikâh lâzım geldiği kütüb-i fıkıhda musarrah olan mesâ'ilden min sebtî'l-kadı min meclisi'l-hüküm-i yardu hükümhü fehûve kâfirü zevciyyeten bâyin-i ve sâr-ı hükümü ke-hükümü'l-mürted bedîl-i kavlehû te'âlâ ve ezâ da'vâillâhî ve Resûlühî ileyh hüküm beynîhüm en yekûlü sem'iana ve ita'anâ kavli şerîfi üzere mezbûr Ali'ye tahrîr-i îmân ve nikâh gelip, muktezâ-yı şer'î şerîfe râzı olmadığına binâ-yı mezbûr âlî islâh-ı nefsinin edinceye değin kal'a-i bend olmak için i'lâmıyla huzûr-ı âlilerine irsâl olundu. Fermân-ı men lehü'l-emrindir.

Fî 25 Rebî'i'l-evvel sene 1154.

İstanbul'da ekmek satanlara günlük yevmîyenin yanında yemeklikte verilmiş, ancak belli bir süreden beri bu yemekliklerin verilmemesinden dolayı ekmek satanların bunu protesto ederek istediklerini yaptırma yoluna gittiklerini gösterir ma'rûz.

[85] 388 [85-a] Musahhâ

İstanbul kadısı faziletli Efendi tarafına gadr ve himâye olunmamak üzere kadîm-i nizâmları tevcîhle ise görüp, i'lâm eyleyesiz diye buyruldu.

Devletlü, i'nâyetlü, merhametlü Sultânım Hazretleri sağ olsun.

Feth-i hâkânîden beri İstanbul'da vâkî' habbâz fırın ustaları table ve tekne ile nân bey' eyleyenlere on akçede bir akçe ve beher yevm ikişer pâre yemeklikde

verirlerdi. Hayli zamân oldu yemeklik kaldırdılar, şimdi onda sekiz akçe vermek ve edâ ederler, kabûl etmeyen gitsinler diye cevâb ederler, kulları mahalle (...) herkesin kapılarına nân getirir. Ambar sâhibleri seferde ekserî sefere gider çoğu batar, ustalar tamâm alur azîz-i şerîf başınız için ustalarımızı kadîmi veregeldikleri on akçede bir akçe edâ ve noksan teklîf ederler ise huzûrunuzda vâkı' bâ fermân sultân hazretlerindedir.

Bendegân table-kâr habbâzlar.

Ekmek satanların, ekmeğini sattığı fırın ustalarından her ekmekten belli bir miktar ücret almasının, halk arasında hoş karşılanmamasıyla, bu ücreti vermede kimsenin zarar görmediğini belirttiğini gösterir ma'rûz.

389 [85-b] Musahhâ

Buyruldu

12 Rebî'ü'l-evvel sene 154.

İ'lâmı mücebince amel olundu

Buyruldu

Ma'rûz

Dâ'i devletleridir ki,

Ashâb-ı arz-ı hâl etmekci table-kârları kadîmden etmek kaldırdıkları fırın ustalarından bey' eyledikleri etmek bahâsından hîn hesâblarından on (...) –de akçe ücret alıp, nizâm halleri dahi bu vechle olduğu mütevâtiren ihbâr olunup ve bu güne mezbûrunun kadîmi ücretleri dahi vermede ber-vechle etmek tâ'ifesine zararı olmadığı ma'lûm devlet-i âliyyeleri oldukda emir ve fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 11 Safer sene 1154.

Üsküdar'da ekmekçi table-kârlarının ekmek fırın ustalarından satın aldığı her bir ekmekten on akçede bir akçenin halk tarafından şikâyet edilmesiyle, bu mikdarın yüz akçede sekiz akçeye düşürülmesine karşılık, table-kârların nizâm-ı kadîmin on akçede bir akçe olduğunu fırın ustalarına hatırlattığını gösterir ma'rûz.

390 [85-c]

Ma'rûz

Bin yüz elli bir senesi Saferü'l-hayrın on birinci günü târîhiyle müverrah sâbıkâ İstanbul kadısı Mehmed Efendi dâ'ilerinin i'lâmları ve hâlâ sahh-ı pence olan buyruldu mücebince Üsküdar'da olan etmekçi table-kârlarının kadîmden nizâmları Üsküdar'da etmekçi table-kârları kadîmden etmek kaldırdıkları fırın ustalarından bey' eyledikleri etmek bahâsından hîn-i hesâblarından on akçede bir akçe ücret alıp, nizâm-ı hâlleri dahi bu vechle olduğu mütevâtiren ihbâr olunup ve bu sene-i mübârekede hinta, killet üzere olduğundan etmekçi ustaları yüz akçede sekiz akçe teklîf etmeleriyle table-kâr tâ'ifeleri kadîmden etmek kaldırdıkları fırınlardan kadîmi üzere on akçede bir akçe ücretlerine mümâna'at etmemek üzere Üsküdar'da olan fırın ustalarına tenbîh olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu.

Fî 19 Rebî'i'l-evvel sene 154.

Bir kızın, çeyizini Üsküdar'dan diğer tarafa geçirmek istemesine karşılık, kayıkçılar kethüdâsı ve sâir zâbitânın buna karşı çıkmasının affedilmesinin ricâ olunmasını gösterir ma'rûz.

391 [85-d] Mücebince nakline mümâna'at olunmaya diye buyuruldu.

İzzetlü, merhametlü, Sultânım hazretleri sağ olsun bu kulları

Üsküdar'dan alınıp, emriyle bir kız alıp, cihâzını bu tarafa getirmek murâd eyledikde kayıkçılar kethüdâsı ve sâir zâbitân men' eyleyip, merâhim-i âlilerinden mercûdur ki, men' olunmamak bâbında fermân-ı âli ricâ olunur fermân men lehü'l-emrindir.

Fî 25 Rebî'i'l-âhir sene 154.

Üsküdar'da bazı satıcıların, süt kârhânesi sâhiplerine sütü pahalıya sattığını söyleyip, bunların düzeltilmesini istediklerini gösterir ferman.

392 [85-e] Musahhihi

İstanbul kadısı Muslulu Efendi nizâmları ne vechledir görüp ilâm eyleyesiz.

Ma'rûz dâ'i devlet-i âlileridir ki,

Ashâb-ı arz-ı hâl süt satıcı tâ'ifesi Ahmed ve İbrahim ve Hüseyin ve Murad ve Mehmed meclis-i şer' de Üsküdar'da vâkı' süt kârhâneleri ashâb-ı Ali ve Ömer ve el-Hac İbrahim ve Hüseyin muvâcehelerinde mezbûrlar bizlere bey' eyledikleri sütü narh-ı cârisinden ziyâdeye bey' edip, gadr ederler diye tezellüm eylediklerinde sicillâta nazar olundukda nizâm-ı kadîmleri eyyâm-ı sayfde narhları eyyâm-ı şitâdan noksan olup, rûz-ı hazerden rûz-ı kâsıma dek kârhâne sâhibleri sütün beher kıyyesini üçer akçeye satıcıya onlar dahi dörder akçeye İbadullah'a bey' eylemeleri mestûr olmakla her birine ber vech-i muharrer bey' şerâya tenbîh olduğu huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. El-emr-i men lehü'l-emrindir.

Fî 21 min Muharrem sene 1154.

Süt satıcılarının alım satımları nizâm ile belirlenmiştir. Ancak bazılarının buna uymamasından dolayı, kanunlarda bazı değişiklikler yapılmıştır. Meselâ kâfirlere süt satma yasağının değişip, bundan böyle kâfirlere de süt satılabileceğinin ve diğer esnâfında bu işi yapabileceğini gösterir ma'rûz.

393 [85-f] Devletlü, merhametlü Sultânım Hazretleri sağ olsun.

Arz-ı hâl kulları süt fûrûht edici hallerinden olmakla ustalarından olup, satduymuz metâ'ımızı kimimiz Üsküdar'da ve kimimiz Galata'da ve ba'zıları İstanbul'da gayrî ve kânûn olduğu minvâl üzere hâlâ yedimizde olan tuğrâlı emr ve i'lâmlar olup, narh-ı cârî üzere alım ve satım diye tenbîh olunmuşiken ba'zıları tenbîh olmayıp, ziyâde bahâ ve narh-ı cârî üzere devr-i şurûb kefer-i bâtil günlerinde bizi kim suâl edecek diye murâdları üzere fûrûht ve kimi kethüdâ bulunursa gerek kefer ve gerek müslümân taşradan gelenlerin kethüdâ ma'rifetle kefilleri almayıp, defter olmak üzere her sene gelenler kethüdâmız ma'rifetle sicillât defterine kayd olmadıkca metâ'ımız vaz' eylememek üzere yedimizde olan istidâtımıza nazar olunup, âhar san'at sâhibi olanlar gelip, metâ'ımızı fûrûht eylemeye diye ve ümmet-i Muhammed zârûret çekmemek üzere o yıldan müslümânlara ve o yıldan sonra keferelere fûrûht eylemek şartıyla Muslulu Üsküdar nâ'ibi Efendi görüp, narhımız icrâ ve i'lâm olunmak bâbında fermân olundu. Sultânımdır.

Bendegân

Süt sâhib eden fukâra

Üsküdar Kuzguncuk ahâlîsinin, Tazıcı yoluna kâfirlerden şikâyetçi olması, ancak bunların burada kalacağı ve başka bir yere gitmeyeceklerinin fermân edildiğini gösterir ma'rûz.

[86] 394 [86-a] Devletlü, Sa'âdetlü Sultânım Hazretleri sağ olsun

Înâyetlü Bostancıbaşı Ağa nezâretinde merhûm Abdullah Ağa vakfı olan Üsküdar'a tâbî' Kuzguncuk nâm karyenin ahâlîleri olup, karye-i mezbûrun tarîk-i âmm Tazıcı yoluna kefereleri sedd-i ilkâ edenler vezîr-i sâbık sa'âdetlü Ali Paşa gününde arz-ı hâl ettik. Nâzır-ı vakıf izzetlü Bostancıbaşı Ağa'ya fermân olundu. Tathîr ve fimâ-ba'd etmemeye ta'ahhüd eyledikleri sened-i yedimizde iken yine ol kabahâte arza başladılar. Merhamete vâkı' hâlî nâzır-ı vakıf izzetlü Bostancıbaşı Ağa ma'rifetiyle evkâf müfettiş-i şer'le görüp, men' ve i'lâm emr-i fermân sultânımındır.

Bende Kuzguncuk Yahûdî re'âyaları

Üsküdar Çorbacılarının işe başlamasıyla, Kürt tâifesinden Abdullah ve İbrahim'in kaçıp, bazı yerlerde kötü davranışlarda bulunması, ancak çorbacının, bunlara karşı harekette yetersiz kaldığını gösterir ma'rûz.

395 [86-b]Ma'rûz

Üsküdar Çorbacı kulları mübâşeretiyle ahz ve meclis-i şer'le ihzâr olunan ekrâd tâ'ifesinden Abdullah bin Bektaş ve İbrahim bin Halil târîh-i i'lâm günü nehâren firâr eden refikleri ile avdet çıkardıkları ihbâr ve Çorbacı-ı merkûm Bayrakdârı kul ile üzerlerine vardıklarında mezbûr İbrahim Kılıc ile hâzır bekçileri Süleyman bin Osman'ın sağ kolu üzerine darb-ı cerh ettiğini udûlden Mustafa bin Abdurrahman ve İsmail bin Ali nâm kimesneler vech-i şer'î üzere isbât eylediklerinden sonra takat'dan müseccilü'l-esâmi ekrâd tâ'ifesiyle ve nisâr-ı mahallât arasında keşf ü güzâr ve nisâ tâ'ifelerine ta'arruz ve kul üzerlerine varmak murâd ettiklerinde kılıc ve piştoğ ile hücum etmeleriyle ekrâd tâ'ifesine kesretinden ehl-i arzın râhatı' ref' ve şerhlerinden zâbıtlar dahi âciz kalmışdır diye ihbâr ettikleri Çorbacı kulları iltimâsıyla vâkı' hâlî huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fermân men lehû'l- emrindir.

Fî 23 min Rebî'i'l-evvel sene 154.

Bostanî Hüseyin'in, bağ içinde kurşunlanmak sûretiyle öldürülüp, bunun yanında Bostancı Ali, Bostancı Ahmed ve Bostancı Musa'nın da yaralandığını bazı görgü tanıklarının bunu yapanın Kürt tâ'ifesinden İbrahim ve Mustafa olduğunu beyân ettiğini gösterir ma'rûz.

İstavros bağçesi ustası Abdullah usta kulları iltimâsiyle taraf-ı şer' den irsâl olunan Ahmed Efendi dâ'ileri müseccilü'l-esâmî müslimîn ile İstavros hâricinde Çukur Çeşmeli Manav İbrahim bağı içinde maktûl bulunan Bostânî Hüseyin'in a'zâsına ba'de'l-nazar sol memesi üstünden kurşun yâresiyle mecrûh ve maktûl bulunduğu keşf ve mu'âyene ve yine Beylerbeyi bağçesinde orta sofada Bostancı Ali sol gözü üzerinden taş yâresi ve yine Bostancı Musa'nın dahi sol eli üstünden kılıc yâresi ve yine Bostancı Ahmed'in sağ kaşı üstünden kılıc yâresi ve diğer Bostancı Ahmed'in sağ eli ve sol bileği üzerlerinden kılıc yâresi ile mecrûh bulduklarını keşf ve mu'âyene ve istintâk olunduklarında kul ile karye hâricinde gözükten bağlar arasından zuhûr eden feryâdın üzerine vardığımızda ekrâd tâ'ifeleri âlet-i cerh ile hücûm ve ber-vech-i muharrer mezbûr Hüseyin'i katl ve bizi mecrûh etmişlerdir diye eyledikleri takrîrlerini mahallinde ba'de't-tahrîr huddâm-ı şer' den İbrahim ve Mustafa ile meclis-i şer'a gelip, alâ vukû'a inhâ ve ihbâr ettikleri usta kulları iltimâsiyle huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fermân men lehû'l-emrindir.

Fî 22 Rebî'i'l-evvel sene 1154.

Üsküdar kazâsı Berberler kethüdâlığında bulunan el-Hac Salih'in ölümü ile boş kalan yerine oğlu Cerrah el-Hac İsmail'in getirilmesinin uygun olduğunun beyân edildiğini gösterir ferman.

397 [86-d] Üsküdar kazâsı nevâhisinin berberler kethüdâlığına bilâ-ta'yîn mutasarrıf olan el-Hac Salih Üsküdar'da fevt olup, yeri hâli kalmakla erbâb-ı isti'dâddan sulbî oğlu işbu vâkı' tevki' ref'ü's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve ve'l-akrân Cerrah el-Hac İsmail zîde kadrühü her vechle fenninde mâhir ve edâ-yı hizmete kâdir olmağın zikr olunan kethüdâlık babası mahlûlünden mezkûre tevcîh olunup, yerine berât-ı şerîf-i âlişân verilmek bâbında i'nâyet ricâsına Kadı-yı kuzzâtü'l-müslimîn serr-i ittibâ-i hassa Mevlânâ Mehmed Emin zîde ve fezâile arz etmekle mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i i'nâyet pâdişâhımın zuhûra getirip, Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin arz bin yüz elli iki senesi ve Ramazân-ı şerîfinin yirmi ikinci günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Cerrâh el-Hac İsmail zîde kadrühü varıp, müteveffâ-yı mezbûr babası yerine Üsküdar kazâsı ve nevâhisinin bilâ-ta'yîn berberler kethüdâsı olup, edâ-i hizmet eyledikten sonra bundan evvel bilâ-ta'yîn

kethüdâ olanlar bu vechle mutasarrıf olagelmiş ise mûmâ-ileyh dahi ol vechle mutasarrıf ola ol bâbda zabt ve rabtına taraf-ı âhardan hiç ferd vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb mâni' ve mezâhim olunup, aslâ duhul ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler. Âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min Ramazân sene isnâ ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Konstantiniyye

Ekmekçi ustalarının, mahalle aralarında ekmek satanlara verdiği on akçede bir akçe ücret verme uygulamasının yüz akçede sekiz akçeye düşürülmesinin uygun görülmeyip, yine eski kanun üzere on akçede bir akçe olarak devam edildiğini gösterir ma'rûz.

398 [86-e] Ma'rûz dâ'i-i Devletleridir ki

Üsküdar'da etmekci ustalarından es-Seyyid el-Hac Mustafa ve el-Hac Osman ve Erakil müseccilü'l-esâmi meclis-i şer' de table ile mahallât arasında nân-ı azîz bey' edenlerden Bayram ve Hasan ve Mustafa ve diğer Hasan ve Rıdvan ve Ahmed ve Hüseyin ve diğer Ahmed ve Ali ve Osman ve diğer Ali ve diğer Osman ve diğer Mustafa nâm kimesneler ile ba'de'l-terâfû' table ile nân-ı azîz bey' edenlere etmekci ustaları yüz akçede on akçe hîn-i hesâplarında ücret verilmeye gelmişiken etmekci ustaları bu esnâda yüz akçede sekiz akçe ücret teklîf ederler, nizâm-ı kadîme mugâyir hareket olunmamak üzere tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde etmekci tâ'ifesinden mezbûrun istintâk olunduklarında hâlâ kapanda iştirâ eylediğimizde ber-vech-i peşînen bâzârgânın mâllarını nakd olmak üzere teslim edip, ba'de mâ ve nelere hintayı tahmîl ederiz. Table ile etmek bey' eden merkûmun ile hesâbımız görülüp, zimmetlerinde zâhir olan hakkımızı edâda mu'ârıza ve cefâ etmek üzere i'tirâfları tescîl-i şer'î olunduktan sonra nizâm-ı kadîme mugâyir table-kârların on akçede bir akçe ücretlerini vermekte kat'â muhâlefetimiz yoktur dediklerinde table-kâr tâ'ifesinden merkûmun i'tirâfları üzere ber-mûceb-i defter-i müfredât etmekci ustalarına yedi yüz kırk guruş hâlâ zimmetlerinde mezbûrun table-kârların zimmetleri olduğu lede's-şer'ü'l-enver nâ'ib ve zâhir ve deynleri meblağ-ı merkûmu etmekci ustalarına edâ ve teslim etmek üzere her biri râzı ve vech-i meşrûh üzere ikrârları tescîl-i şer'î olunmakla fimâ-ba'd table-kâr tâ'ifeleri kadîmi üzere fırınlardan kaldırıp, mahallât ve esvâkda bey' ettikleri nân-ı azîzin hîn-i hesâbda yüz akçede on akçe ücretlerini nizâm-ı

kadîm üzere verip, table-kâr tâ'ifelerine rencide etmemek üzere etmekci ustalarına tenbîh olundukda onlar dahi ber-vech-i muharrer râzı oldukları bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm.

Fî 18 Rebî'î'l-evvel sene 154.

Der-kenâr: İ'lâm-ı mezbûrun galata olunmakla olunur bir varak⁶³

Kadı ve ayâna hitâben eşkiyâyı muhâfaza için yazılmış emr-i âlîşânın özetini sadrazam ağalarına göndermek için görevlendirilmiş dört atın, vilâyet ahâlîsi tarafından tedârik edilmesini gösterir fermân.

[87] 399 [87-a] Üsküdar'dan Anadolu'nun Solkolu nihâyetine varıp gelince yemîn ve yesârıyla Kadı ve ayâna hitâben emr-i âlîşân hulâsası sadr-ı âzâm ağalarından âlî hükkâm ve zâbitânın havza hükümetlerine ma'zeret-i eşkiyâdan muhâfaza için fermân-ı âlîyi îsâle me'mûr olmakla dört re's bargîr ahâlî-i vilâyet taraflarından tedârik ve müceddeden verilen nizâm mücebince verilip, mezbûrun yedinden ahzini müş'ar-ı mezkûre alınmak üzeredir.

Bitbâzârı, Attarlar Kethüdâları, Bâzârbaşı Ali Ağa, sâir esnâf kethüdâları ve menzilci Mustafa Beşe'nin menzil atının, vilâyet ahâlîsi tarafından tedârik edilmesi gerektiğini gösterir fermân.

400 [87-b] Kethüdâlardan Bitbâzârı kethüdâsı el-Hac Mehmed Ağa, Attârlar kethüdâsı ve Bâzârbaşı Ali Ağa ve sâir esnâf kethüdâları, menzilci Mustafa Beşe muvâcehesinde vâkı' olan menzil bargîri vilâyet-i ahâlîsinden verilmek üzere sâdir olan fermân-i âlî mücebince iktizâ eden menzil bagîrinin bir re'sini ikişer yüz akçeye vermek üzere nizâm verilmiştir.

Kadı ve ayâna hitâben emr-i âlîşânın özetini götürmek üzere sadrazam ağalarından Ömer Ağa'ya dört tane atın, vilâyet ahâlîsi tarafından tedârik edilmesi gerektiğini gösterir fermân.

401 [87-c] Üsküdar'dan Anadolu'nun ortakolu nihâyetine varıp gelince Kadı ve ayâna hitâben emr-i âlîşân hulâsâsı Sadr-ı âzâm Ağalarından Ömer Ağa'ya dört re's bargîr ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik ve ahzını müş'ar tezkîre almak üzeredir.

Fî 6 min Muharremi'l-harâm sene 1154.

⁶³ Bu hüccet terkîn olunmuştur.

İran elçisine, Haydar Paşa bahçesinde bulunan çadırlara sofa yapılmasının emredildiğini gösterir buyruldu.

402 [87-d] Arz

Üsküdar usta Ser-abdi usta

Gelecek İran elçisinin nüzûlü ve birkaç gün meksi için hâlâ Haydar Paşa bahçesinde hâzır ve âmâde kılınan çadırlara icâleten sofalar yaptırılmak ziyâde mühim ve muktezâ olmakla imdi kat'a te'hîr ve tevakkuf etmeyip, zikr olunan çadırlara iktizâ eden sofaları bir gün ve bir gece bi-eyyî hâli yaptırıp, kat'a kusûr ve noksanı kalmamak şartıyla itmâm ve tekmîle ziyâde ihtimâm ve dikkat ve hilâfından ve mikdâr-ı zerre taksîr ve tekâsülden ve ihmâl ve terâhîden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve mücânebet eyleyesiz diye buyruldu.

Fî 14 Zilhicce sene 154.

Moskov esîrlerinin Moskov elçisine uzlaşma şartlarına göre teslim edilmesini gösterir buyruldu.

403 [87-e] Bundan akdem Moskov esârâsını idbâr-ı âhara nakl olunmak menba'ı ve herkes yerlerinde bulunan esîrlerini Moskov elçisine şürût-ı musâlaha mücebince teslim ve ashâbı tetayyüb ve arza olunmak üzere verilen evâmirin İstanbul ve Galata ve Haslar ve Üsküdar mahkemeleri sicillâtlarından aynî ile birer sûretleri ihrâc ve huzûrumuza arz olunmak buyruldu.

Eş-Şeyh Mahmud'un mektûbunu kendisinin Kaymaz Nâ'ibinin yerine ulaştırması gerektiğini gösterir buyruldu.

404 [87-f] Kaymaz Nâ'ibi Efendi

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki, bâ'isü'l-mektûb eş-Şeyh Mahmud'un bâ-berât üzerinde olan ve atıyyesine hilâf-ı şer'-i şerîf âharı müdâhale ve ta'arruz ettirmeyesiz ve's-selâm.

El-Fakîr es-Seyyid Mustafa

Uffiyîy anhû

Vâsıl fî 16 Rebî'î'l-âhir sene 1154.

İran elçisine ait fillerin Üsküdar'da dolaştığı esnâda, burada oturan kadınların evlerinden çıkmaması, eğer çıkarlarsa cezâdırılmasını gösterir buyrultu.

405 [87-g] Üsküdar Nâ'ib Efendi

Gelecek İran elçisinin ma'iyetinde filler olmak tagrîbiyle seyr ü temâşası için nisâ tâ'ifesi ba'zı vekâletiyle oturup ve ba'zıları dahi miyân-ı esvâkda halîlü'l-'izâr keşf ü güzâr eyleyecekleri ve bu hâletince fazâhat ve şena'ati müstelzim olduğu cihetden men'î mühim ve muktezâ olmakla imdi İran elçisi nevâhi-i Üsküdar'a duhûl ve mürûr ve gelip, Üsküdar'a vusûl ve ubûr ve hengâm-ı meksleri esnâsında nisvân tâ'ifesi kapılarından taşra çıkmayıp, hânelerinde meks ve ikâmet ve eğer hilâf-ı fermân-ı âlî harekete ictirâ ile nisâ tâ'ifesinden nefis-i vâhid ahz olunur ise bilâ-emân cezâsı tertîb olunacağı gereği gibi tenbîh ve te'kîd ile mahalleleri ahâlîsine i'lân ve işa'at eylemeleri için Üsküdar ve müzâfatında vâkî' mahallât imâmları huzûr-ı şer'a dâvet ve her birine ifâde ve tefhîme ihtimâm ve dikkat ve nüvvâb-ı nevâhiye dahi fermân olunduğu vech üzere tenbîh ve te'kîde müsâra'at eyleyesiz diye buyruldu.

Fî 14 Zilhicce sene 1153.

İstanbul'da oturan Fatıma câriyenin davâ için İznik'e gelip giderken gemiye binmesinde sorun yaşamaması için adam ta'yîn edilmesini gösterir ma'rûz.

406 [87-h] Ancak mezkûrenin gelmesine mümâna'at olunmaya diye.

Buyruldu

Fî 18 Zilkâide sene 1153.

Devletlü ve Sa'âdetlü Sultânım Hazretleri sağ olsun

Bu câriyeleri İstanbul sâkinelerinden olup, menzil da'vâsıçün fermân-ı âlî ile İznik-i Mîd'e gidip, avdet ettiğimde İznik-i Mîd paşası Hazretleri emri ile adam ta'yîn edip, sefîneye vaz' edip, şimdi sefîne ile gelip, hâlâ Salacak İskelesine taş üzerinde kaldım İstanbul'a gelmeye bir kimesne mâni' olmamak bâbında fermân sultânım hazretlerindedir.

Bende Fatıma câriyeniz.

Çavuşbaşı Çukadarı Hüseyin Ağa yediyle vâsıl olmuştur.

Said Efendi ittibâ'ından Osman Ağa ile Gümüşhâne tarafına bir yük hazîne gitmek için tuğrâlı emir ile Cebelü verilmiştir.

Fî selhi min Safer sene 1154.

Nişvân tarafına deve iştirâsına giden hazîne yük 1

Me'mûr sadr-ı sâbık Yeğen Mehmed Paşa Hazretleri telhîscileri Gürcü Süleyman Ağa fî selhi Safer sene 1154.

İran elçisinin filleri ve yüküyle nakl oluşunda bir sorunla karşılaşılması için kayıkçılar kethüdâsı ve tâifesinin gereğini yapmasını gösterir buyruldu.

[88] 407 [88-a] Üsküdar Nâ'ibi efendi

İran elçisi Hanın ta'yîninde olan filler ile devabb ve mevâşilerinden bir mikdarı bu günki penceşenbe günü ve ağırlığı diye yarın ki gün ve kendüsü cum'a ertesi günü nakl eylemek üzere olduğu cihetden Katı ve İfrât ve Ateş kayıklarına muhtâc olmakla imdi Üsküdar İskelelerinde her ne mikdar At ve Ateş kayıkları varise ber-vech meşrûh eyyâm-ı merkûmede elçi-i mûmâ-ileyhin devabb ve mevâşi ve adamları nakl hizmetinde kıyâm eylemeleriçün ve kayıkçılar kethüdâsı ma'rifetiyle tahsîs ve cümlesine gereği gibi tenbîh ve te'kîd ve mübâderet ve husûs-ı mezbûre ziyâde ihtimâm ve dikkat eyleyip, eğer kayıkçılar tâ'ifesinden ferd ve ahz-ı muhâlefet eder ise ahz ü te'dîbi için huzûrumuzda ihzâr ettirdesin diye buyruldu.

Fî 20 Zilhicce sene 1154.

Üsküdar'a bağlı köylerdeki eşkiyâyı geri püskürtmesi için bazı kişilerin görevlendirilmesini gösterir ferman.

408 [88-b] E'âzîmü'l-ümerâ'i'l-kirâm efâhimü'l-küberâ'i'l-fihâm ulûl irtifâ' ve'l-ihtirâm ashâbü'l-garr-ı ve'l-ihtişâmü'l-muhtasûn bi-mezîd-i inâyetü'l-mülkü'l-âlâ Üsküdar'dan Teke sancağına varınca yol üzerinde vâkı' olan mîr-i mîrân kirâm dâme ve ikbâlühüm ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezâil ve'l-keâm livâ-i mezbûrede Türkmân tâ'ifesi sâkin olan kazâların kadıları Üsküdarân nâ'ibi zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Üsküdar'dan livâ-i mezbûra varınca yol üzerinde vâkı' zâbitân zîde kadrehüm tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki, Teke sancağında olan Türkmân tâ'ifesinden olup, hâlâ Üsküdar'a tâbi' Nerdibanlı karyesinde sâkin Kara Hüseyin ve Süleyman ve Satılmış ve Karaman karyesinde sâkin Ali ve Ferhad Paşa çiftliğinde sâkin diğeri Satılmış nâm kimesneleri kuttâ'-i tarîk

eşkiyâsını teftîş için bâ-fermân-ı âlî Hassâ Bostancıbaşı tarafından ta'yîn olunan Süleyman Haseki ve Halil ve Hasekiler ahz ve meclis-i şer'e ihzâr eylediklerinde zikr olunan Nerdibanlı karyesi imâmı ve ahâlîsinden on dört nefer ve Başibüyükü karyesi imâmı ve ahâlîsinden on dört nefer ve İran karyesi imâmı ve ahâlîsinden on altı nefer cem'an kırk dört nefer mazbûtü'l-esâmi kimesneler mezbûrun Kara Hüseyin ve Süleyman ve Satılmış ve Ali ve diğer Satılmış ve sâir ahz olunmayan Türkmân tâ'ifesi bu havâliye gelip, sâkin olalıdan beri ve kat'-ı tarîk ve ibnâsıyla ta'arruza misillü hâlât vâkı' olmakdan hâlî olmayıp, mezbûrun ber-vechle kâr ve kesb üzerine olmadıklarında mazanne-i töhmed olmakla ber-vechle emn ü rahatımız olmayıp ve'l-hâsıl mezbûrlar ve sâir Türkmân tâ'ifesi bu havâliden kendi diyârlarına iclâ olunmadıkca ahâlî-i kurâ ve ibnâsıyla ber-vechle emn ü rahat hâsıl olmaz diye ihbâr ve ber-vech-i muharrer iclâ olunmaları bâbında emr-i şerîfim ricâ-i iltimâs eylediklerin sen ki, nâ'ib-i mûmâ-ileyh Ahmed zîde ulmehûsun, i'lâm etmekle cemâ'at-i mezkûre re'âyâsından olup, bâlâda isimleri mezkûr olan beş nefer mahbûslar ile cemâ'at-i mezbûre zâbitı yedinde olan defterde mestûr Nerdibanlı karyesinde Ali kethüdâoğlu Veli ve İbrahim ve diğer Veli ve Araboğlu Ahmed ve Hacı Hasan ve Süleyman ve diğer Veli kethüdâ ve karındaşı Hüseyin ve Mustafa ve diğer Hasan ve Satılmış ve Bodur Hasan ve Halil Koca ve Mustafa oğlu Satılmış nâm on dört nefer bunlardan mâ'adâ Üsküdar nevâhisinde vâkı' Nerdibanlı ve Örengölü ve ol havâlide sâkin olanları ehl ve iyâl ve evlâdlarıyla bir nefer hâric kalmamak ve ba'de'l-yevm nevâhi-i mezkûreye gelmemek, gelirler ise ahz ve gör ki, vaz' olunmak şartıyla zâbitları ma'rifetiyle kaldırılıp, Teke sancağında olan cemâ'atleri içine nakl ve iskân vusûllerini müş'ar arz olup, götürmek fermânım olmağın sen ki, nâ'ib mûmâ-ileyhsin, vech-i meşrûh üzere cemâ'at-i mezkûre re'âyâsından olanları ehl-i iyâle ve evlâdlarıyla bir neferi hâric kalmamak ve ba'de'l-yevm nevâhi-i mezkûreye gelirler ise ahz ve gör ki, vaz' olunmak şartıyla zâbitları ma'rifetiyle kaldırıp, livâ-i mezbûrede olan cemâ'atleri içine irsâl ve siz ki, mîr-i mîrân ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz, re'âyâ-yı merkûme her hanginizin taht-ı hükümetinize dâhil olurlar ise bir nefer âhar mahalle gitmemek üzere birbirinize irsâl ve siz ki, kadıarsız, vusûllerinde mezbûrları cemâ'atleri içine nakl ve iskân vusûllerini müş'ar, dersa'âdetime arz ve i'lâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûrunuzdan vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûnu ita'ât makrûnuyla âmil olup, hilâfindan ihtirâz eyleyesiz, şöyle bilesiz. Âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıt-ı Muharrem sene erba'a ve hamsîn ve mi'e ve elf.

El-emr-i kemâ zikrû'n-fih hurrîre el-fâkirullahû te'ala Hüseyin Hıfzı el-Mevlâ be-hılâfeti be-mahkemeti's-surâ.

Mehmed'in, Rus asıllı Allahverdi câriyesini azât ettiğini gösterir hüccet.

409 [88-c] Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk nâm karye mütemekkinlerinden Minhal veled Kirkor Yako nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîf Ahmedî mahfil-i dîn-i münîf Mehmed yine merkûm Minhal zımmîye rukne mu'terefe işbu bâ'isetü's-sifr acuk kaşlı, orta boylu Rusyatü'l-asl nasraniyyetü'l-milelü kân veledet Allahverdi nâm câriye-i memlûkesi mahzarında bi't-tav' ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip, mevsûfe-i mersûme ananiye cemî' mâlından tahrîr ve i'tâk ve zümre-i harâiyye-i asliyyât silkine idrâc ve'l-hâk eyledim. Ba'de'l-yevm mevsûfe Annan sâir harâiyye-i asliyyât gibi hare olup, üzerine şer'an sâbit olan velâdın gayrî hakkım bâkî kalmadı dedikde gibbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vakı' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşere min Cemâziye'l-ülâ sene isnâ ve hamsîn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Efendi ibn el-Hac Süleyman, es-Seyyid Ahmed Çelebi Berber, el-Hac Ömer bin Yusuf, Mustafa Bey Muhzır, Nikola veled Ataş, Lamborloz veled Nikola, Mihâl veled Dimitri.

Yaşa Mihail, kölesi Annan ve beş yaşındaki kızı Enderka'yı azât etmiş ancak Annan'ın, kendisinin azât edildiğinin kaydedilmemesi yüzünden yerinden ayrılmadığını kethüdâya beyân edip, Kethüdâ'nın, Annan'ın Moskova'ya gitmesinde herhangi bir sorun yaşamayacağını te'mîn ettiğini gösterir buyrultu.

410 [88-d] Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk karyesi Subaşısı ve Yasakcısı

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki, Üsküdar kazâsında vâkı' Kefere ve Yahûdîlerinden olan Moskov esârâsı için bu fakîre hitâben sâdır olan emr-i âliye imtisâlen mazmûn-ı emr-i âlî cümleye tefehhüm olundukda karye-i mezbûrede sâkine Rusyatü'l-asl Annan nasraniyye ve beş yaşında olan sagîre kızı Enderka karye-i mezbûre ahâlîsinden Yaşa Mihail nâm zımmînin mukaddemâ mülkü iken ber-mûceb-i hüccet-i itâknâme bin yüz elli iki senesi Cemâziye'l-ülâsının on altıncı günü mezbûre Annan nasraniyye ki, mâlından azâd eylediğini ve ba'dehu sagîre-i mezbûre Enderka'yı dahi târîh-i mezbûrda azâd eylediğini meclis-i şer'de i'tirâf etmekle mezbûre Annan istintâk için meclis-i şer'e ihzâr olundukda kendisi ve sagîre kızı ber-vech-i muharrer

mezbûre Mihail'in mu'takası olup, hâlâ kayd (?) ile mukayyede olmadığına binâen maskat-ı re'si tarafına gitmekden imtinâ' ve zikr olunan Kuzguncuk'da sâkine olmağı ihbâr ve iltimâs etmekle husûs-ı mezkûr semâhâtlü, mûkerremetlü Kethüdâ Bey Hazretlerine lisânen arz olundukda mu'tak olanlar fâil-i muhtâr olmakla rızâ ve ihtiyârsız Moskov cânibine gitmeye haber olunmak iktizâ etmez diye buyurmalarıyla mûcibence işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki, mezbûre Annan ile kızı sagîre-i mezbûre Enderka'yı kimesneye rencide ettirmeyip, mu'araza eder olur ise tarafımıza getirip mazmûn-ı emr-i âlî tefhîm oluna ve's-selâm.

Fî 24 min Saferi'l-hayr sene 1154.

Arka hamalı Ali'nin günlük yevmiyesini, ayrıldığı eşi Âîşe ve oğlu Mehmed'e nafaka olarak verdiğini gösterir hüccet.

[89] 411 [89-a] Arka hamalı Ali mukaddemâ farz ve takrîr olunan yevmî ikişer pâre nafakayı Hamâllar kethüdâsı Mustafa nâm kimesneye havâle ve zevc-i mutallıkı Âîşe nâm Hâtûn'u ber-vech-i muharrer sagîr Mehmed'in nafakasıçün kayd-ı mezbûr ve razı olduğu kayd şüd.

Fî 15 min Muharremi'l-harâm sene 1154.

Zilhiccetü'ş-şerîfede kassab Molla Efendi yedinde kabz etmiştir.

Ağa-yı kezâlik Molla Efendi yedinde kabz etmiştir.

Kassab muharremü'l-harâm yirmi sekiz günde 2800 akçeyi kabz etmiştir. Bakkal Yorgi Revgan-ı sâde 2808 2172 Asele 4980 Bi't-tamâm kabz etmiştir.	Etmekci es-Seyyid mâh-ı muharremde 17 guruş beş pâreyi kabz etmiştir. Serf-i zimmî muharremü'l-harâm yirmi beş vakıyye eylemiştir. 1000 akçe kabz eylemiştir.
---	---

Kassab sığır iliği lâhmi bahâsından 3000 akçe bi't-tamâm kabz eyledi etmekci sığır iliği etmek bahâsından

Bin yüz elli dört senesi Cemâziye'l-evvel guresinde bâ-fermân-ı âli ahâl-i kazâdan nizâm-ı cedîd şürût üzere verilen bargîr defteridir ki, zikr olunur.

Ergane ve Diyarbekir'e varıp gelince Gediklü züemâsından Mustafa Ağa ittibâ'ıyla Re's 1 Guruş 6	Mahall-i mezbûra varınca (...?) tahmîli içün Re's 1 Guruş 3
<hr/> 5	<hr/> 3

Bâ-fermân-ı âlî

Bursa'ya varıp gelince sadr-ı âlî ağalarından Odabaşı Mustafa Ağa ile ve itibâ'ına bâ-fermân-ı âlî Re's <hr/> 5 Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene 154.
--

Erzurum'a giden hazînenin gelişi için gerekli mühimmâtı gösterir ferman.

412 [89-b] Erzurum tarafına vusûl-i mühim ve muktezâ hazînenin zukûru için yirmi beş re's ve ma'iyetiyle me'mûr süvâri mukâbelesi kîsedârı Salih Efendi'ye ve itibâ'ına on re's bargîr ki, cem'an yirmi beş re's bargîrdir. Bâ-fermân-ı âli.

Fî 9 min Cemâziye'l-âhir sene 154.

Erzurum seraskeri ma'iyetindeki terakkili neferâtın maaşlarını veren kişilere gerekli at mikdarını gösterir ferman.

413 [89-c] Erzurum ser-askeri ma'iyetinde olan terâkkîlü neferâtın mevâciblerini tevzi' için me'mûr olan silâhdâr ocağı kethüdâ yeri ve nefer-i halife ve bir nefer çavuşu sâdır olan yirmi re's bargîrdir. Bâ-fermân-ı âli.

Fî 12 Cemâziye'l-âhir sene 154.

Erzurum seraskeri ma'iyetindeki terakkili neferâtın maaşlarını veren kişilere gerekli at mikdarını gösterir ferman.

414 [89-c] Erzurum ser-askeri ma'iyetinde olan terâkkîlü neferâtın mevâciblerin tevzi' için sipâh ocağı kethüdâ yeri ile bir nefer halife ve bir nefer çavuşu yirmi re's bargîrdir. Bâ-fermân-ı âli.

Fî 13 min Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Anadolu'nun orta kulu Erzurum'a gidip gelen yeniçeri ocağına gerekli atın vilâyet ahâlîsi tarafından te'mîn edilmesini gösterir ferman.

415 [89-d] Anadolu'nun orta kulu yemîn ü yesârıyla bahâsı ve Erzurum'a varıp gelince yeniçeri ocağı Abdullah turrnacıbaşı el-Hac Ahmed Ağa'ya bâ-fermân-ı âli ahâlî-i vilâyet tarafından verilmek üzere bargîr re's.

Fî 26 Vasli'l-beyân min 8 Muharrem sene 1155.

Ordu-yı hümâyûn defterdârı Mustafa Bey ile Erzurum'a gidecek mîrî hazîne için gerekli adamın kaydını gösterir ilm ü haber.

[90] 416 [90-a] Hâlâ ordu-yı hümâyûn defterdârı fahrü'l-akrân Mustafa Bey ile Erzurum'a gidecek mîrî hazîne için cebelü ve kifâyet mikdârı tûfeng ve adamları ta'yîn olunduğu kaydşüd.

Fî 16 min Cemâziye'l-ûlâ sene 154.

Çukadar Mustafa Ağa ile Sivas'a gidecek mîrî hazîne için gerekli adamın verildiğini gösterir ilm ü haber.

417 [90-b] Sadr-ı âlî çukadarlarından Mustafa Ağa ile Sivas'a gidecek mîrî hazîne için cebelü kifâyet mikdârı verilip, revân olduğu

Fî 27 Cemâziye'l-ûlâ sene 154.

Alacahan'a giden mîrî hazîne için Mustafa Ağa'ya yeterli adamın verildiğini gösterir ilm ü haber.

418 [90-c] Mîrî tarafından Alacahân'a giden mîrî hazîne için çukadar Mustafa Ağa ile cebelü kifâyet mikdarı verilip, revân olduğu

Fî min sene 154 Cemâziye'l-ûlâ.

Cündibaşı Mehmed Ağa ile mîrî hazîneye yeterli adamın verilip, Erzurum'a gittiğini gösterir ilm ü haber.

419[90-d] Cündibaşı Mehmed Ağa ile mîrî hazîne için kifâyet mikdarı cebelü verilip, Erzurum'a revân olduğu.

Fî 28 Cemâziye'l-ûlâ sene 154.

Malatya'ya giden mîrî hazîne ve Zor Mustafa'ya yeterli miktarda adam verildiğini gösterir ilm ü haber.

420 [90-e] Mîrî tarafından Malatiyye'ye giden mîrî hazîne için Zor Mustafa ile cebelü bâ-fermân-ı âlî kifâyet mikdarı cebelü verilip, revân olduğu.

Fî 28 Cemâziye'l-ûlâ sene 154.

Hınıs'a gidecek mîrî hazîne ve Bektaş Ağa'ya yeterli miktarda adamın verildiğini gösterir ilm ü haber.

421 [90-f] Hınıs'a gidecek mîrî hazîne için bâ-fermân-ı âlî zâ'im Bektaş Ağa ile kifâyet mikdârı cebelü verilip, revân olduğu.

Fî 28 Cemâziye'l-ûlâ sene 1154.

Sivas'a ve Sivas'tan da Erzurum'a gidecek mîrî hazîne ve Kaftancı Salih Ağa'ya yeterli adamın verildiğini gösterir ilm ü haber.

422 [90-g] Sivas'a ve Sivas'dan Erzurum'a gidecek mîrî hazîne için bâ-fermân-ı âlî Kaftancı Salih Ağaya kifâyet mikdârı cebelü verilip, revân olduğu kaydı.

Fî gurre-i Cemâziye'l-âhir sene 154.

Erzurum'a gidecek mîrî hazîne ile kapıcıbaşı Mustafa Ağa'ya yeterli adamın verildiğini gösterir ilm ü haber.

423 [90-h] Erzurum'a gidecek mîrî hazîne ile ta'yîn olunan gâh mu'allâm kapucubaşlarından Mustafa Ağa'ya kifâyet mikdârı cebelü verilip, âzm olundu.

Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene 1154.

Ergene'ye giden Gedikli Süleyman Ağa ile giden hazîneye yeterli adamın verildiğini gösterir ilm ü haber.

424 [90-i] Ergene'ye giden Gedüklü Süleyman Ağa ile giden hazîneye kifâyet mikdârı cebelü verilmiştir.

Fî 6 Receb sene 154.

Erzurum'a giden hazîneye yeterli adamın verildiğini gösterir ilm ü haber.

425 [90-j] Erzurum'a giden hazîneye cebelü kifâyet mikdârı verildiği kaydmış.

Fî 23 Receb sene 1154.

Es-Seyyid Mustafa Ağa'nın tüm malını, ihtiyâcı olanlara verdiğini gösterir buyrultu.

426 [90-k] Bin yüz elli dört senesi Recebü'l-evveli evâili târîhiyle müverrah hassa-i hümâyûn (...?) sadr-ı âzâm ağalarından es-Seyyid Mustafa Ağa yediyle vusûl bulup, (...?) lâzım gelenlere mu'tâd ve kadîm üzere muhâfazâçün şerh olundu buyruldu.

Vaslü'l-beyân fî 20 min Receb sene 1154.

Sabıka Defterdâr Efendi'nin, Hacca gittiğini gösterir ilm ü haber.

427 [90-l] Sâbıkâ Defterdâr Mustafa Efendi Hacc-ı şerîfe gitmek üzere bâ-fermân-ı âlî kılavuz.

Ahmed Ağa'ya, Üsküdar'dan yapacağı ihrâcât için vilâyet tarafından verilmesi gereken at mikdarını gösterir ilm ü haber.

428 [90-m] Üsküdar'dan Akçaşehir ve Alaylı ve Bendekli iskelelerine sefâyîn ihrâcîçün ta'yîn olunan Gediklü zuamâsından Ahmed Ağa'ya vilâyet tarafından verilmek üzere sâdır olan emr-i âlî mücebince verilen bargîr re's 4.

Fî selhi Zilhicce sene 1154.

Gedikli Yahya Bey'in yapacağı ihrâcât için, vilâyet tarafından verilmesi gereken at mikdarını gösterir ilm ü haber.

429 [90-n] Üsküdar'dan Bartın ve İnebolu iskelelerine varıp, İsakca'dan Asitâneye gelince sefâyîn ihrâcîçün ta'yîn olunan Gediklilerden Yahya Bey'e vilâyet tarafından dört re's bargîr verilmek üzere sâdır olan emr-i âli mücebince re's 4.

Fî min Muharrem sene 1155.

SONUÇ

Osmanlı İmparatorluğunu araştırmak için en kapsamlı eserlerin siciller olduğu aşıkârdır. Devletin her yönünün ayrıntılı bir biçimde, devletin kontrolünde kayıt altına alındığını da bize en açık şekilde gösteren sicillerin önemini görmezden gelmek imkânsızdır. Yapılan çalışmanın konusunu teşkil eden 402 numaralı Şer'iyye Sicili de bu kayıtların yakınımızdaki en büyük örneğidir.

İçinde döneme ait pek çok alana dair orijinal kaydın bulunması çalışma konusunun en önemli özelliğidir. Yazılma döneminde, alım- satım işleri, güvenlik sorunları, evlilik akitleri, boşanma sonuçları, ev planlarının yani o dönem için sadece kadiya gelen davaların kayıtlardan ibâret olan bir tutanağın yıllar sonra bu kadar değerli bir tarih kaynağı olacağı hiç akla gelmemiş olsa gerektir.

Kroniklere baktığımızda dönemin yalnızca siyasî olaylarına ışık tuttuğu görülür. Ancak sicillere baktığımızda, sosyal, kültürel, dinî, siyasî, ekonomik pek çok konuyu ele alıyor olması yani çok kapsamlılığıyla kroniklerden daha farklı bir çizgisinin olduğunu fark edilebilir.

Osmanlı tarihinin her yönüyle ele alınabilmesi açısından son derece önemli olan bu kaynakların tamamının çalışılıp, değerlendirilip, sonuçlarının ortaya koyulması gerekmektedir. Çünkü bunların verileri tarih yazıcılığı için vazgeçilmez bir başvuru kaynağıdır.

Daha öncede zikrettiğimiz gibi çalışma konusu olan sicilde her sicilde konusu bahsi geçen konulardan farklı pek çok olayın geçmesi defterin orjinalliğini artırmaktadır. Çünkü hemen hemen hiçbir yerde bulunmayan kayıtlar ve buna istinâden yapılan çalışmalar belki o güne kadar karanlık kalan bir tarafın açığa kavuşmasına sebep olacaktır.

ÖZGEÇMİŞ

1983 Hollanda doğumlu. 2000’de İzmir Fatih Koleji’nden, 2004’te Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü’nden mezun oldu. 2007’de aynı üniversitenin Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tarih Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans programını ve 2008’de Anadolu Üniversitesi Halkla İlişkiler Bölümünü bitirdi. 2006’da Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yeniçağ Tarihi Bilim Dalında Tezli Yüksek Lisansa başladı.

مدینه اسکندریه کتبی محلی سی کتبی لندن احمد افندی ابن هنت نام کتبه
شرح شریف انور احمد افندی الوثیقه خلیل بن احمد نام کتبه
کتبه محضه اقرار و تقوی کلام ادب عقدا ابن الکر صدق
دکن سکله مکله منکره املاک کن اولوب مدینه منوره
قریه طیبر افندی واقع بو طرفدن اولم باشی بو طرفدن عام ایله
ناراسی بو طرفدن کافر اسمعیل تاراسی بو طرفدن طرفی عام ایله
سدره بونی الی ایچی مقامه قدیمی اولان کتبی کتبی بونی طرفی
بو طرفه کتبی حکم باغی طرفین ایجاب و تقدیر کتبی بیع بات صحیح
فریب و خلیل جلوی در دتیون غروب بیع و تملیک و تسلیم ایله
محرک ترا و تمکک و تسلیم و قبول ایله کتبی اولان مبیع مرقوم
غروب مشرقی غروب کتبی بالتمام و اکمال اخذ و قبض ایله بعد ایوم
باغ محدود مذکورم قطعاً علامه و مدخله قالمیوب فریب و خلیل جلوی
محرک ترا و مشرق صریحه اولم کتبی کتبی ایجاب و تقدیر او سو دن
غیب التصدیق الشرعی ما وقع بالطلب کتبی فی ایوم السکن فی ذی الحجه
الشریفه سنه ثلث و خمین و مائیه و الف

مخبر القضاة احمد افندی ملا اسمعیل سیاهی ملا مصطفی محمد سعید افندی محمد امین افندی
ابن نصحیح ابن اسمعیل ابن عبد القفار ابن عبد الله

مدینه اسکندریه کتبی محلی سی کتبی لندن احمد افندی ابن هنت نام کتبه
شرح شریف انور احمد افندی الوثیقه خلیل بن احمد نام کتبه
کتبه محضه اقرار و تقوی کلام ادب عقدا ابن الکر صدق
دکن سکله مکله منکره املاک کن اولوب مدینه منوره
قریه طیبر افندی واقع بو طرفدن اولم باشی بو طرفدن عام ایله
ناراسی بو طرفدن کافر اسمعیل تاراسی بو طرفدن طرفی عام ایله
سدره بونی الی ایچی مقامه قدیمی اولان کتبی کتبی بونی طرفی
بو طرفه کتبی حکم باغی طرفین ایجاب و تقدیر کتبی بیع بات صحیح
فریب و خلیل جلوی در دتیون غروب بیع و تملیک و تسلیم ایله
محرک ترا و تمکک و تسلیم و قبول ایله کتبی اولان مبیع مرقوم
غروب مشرقی غروب کتبی بالتمام و اکمال اخذ و قبض ایله بعد ایوم
باغ محدود مذکورم قطعاً علامه و مدخله قالمیوب فریب و خلیل جلوی
محرک ترا و مشرق صریحه اولم کتبی کتبی ایجاب و تقدیر او سو دن
غیب التصدیق الشرعی ما وقع بالطلب کتبی فی ایوم السکن فی ذی الحجه
الشریفه سنه ثلث و خمین و مائیه و الف

مخبر القضاة احمد افندی ملا اسمعیل سیاهی ملا مصطفی محمد سعید افندی محمد امین افندی
ابن نصحیح ابن اسمعیل ابن عبد القفار ابن عبد الله

ابن نصحیح ابن اسمعیل ابن عبد القفار ابن عبد الله

مدینه اسکندریه کتبی محلی سی کتبی لندن احمد افندی ابن هنت نام کتبه
شرح شریف انور احمد افندی الوثیقه خلیل بن احمد نام کتبه
کتبه محضه اقرار و تقوی کلام ادب عقدا ابن الکر صدق
دکن سکله مکله منکره املاک کن اولوب مدینه منوره
قریه طیبر افندی واقع بو طرفدن اولم باشی بو طرفدن عام ایله
ناراسی بو طرفدن کافر اسمعیل تاراسی بو طرفدن طرفی عام ایله
سدره بونی الی ایچی مقامه قدیمی اولان کتبی کتبی بونی طرفی
بو طرفه کتبی حکم باغی طرفین ایجاب و تقدیر کتبی بیع بات صحیح
فریب و خلیل جلوی در دتیون غروب بیع و تملیک و تسلیم ایله
محرک ترا و تمکک و تسلیم و قبول ایله کتبی اولان مبیع مرقوم
غروب مشرقی غروب کتبی بالتمام و اکمال اخذ و قبض ایله بعد ایوم
باغ محدود مذکورم قطعاً علامه و مدخله قالمیوب فریب و خلیل جلوی
محرک ترا و مشرق صریحه اولم کتبی کتبی ایجاب و تقدیر او سو دن
غیب التصدیق الشرعی ما وقع بالطلب کتبی فی ایوم السکن فی ذی الحجه
الشریفه سنه ثلث و خمین و مائیه و الف

مخبر القضاة احمد افندی ملا اسمعیل سیاهی ملا مصطفی محمد سعید افندی محمد امین افندی
ابن نصحیح ابن اسمعیل ابن عبد القفار ابن عبد الله

مدینه اسکندریه کتبی محلی سی کتبی لندن احمد افندی ابن هنت نام کتبه
شرح شریف انور احمد افندی الوثیقه خلیل بن احمد نام کتبه
کتبه محضه اقرار و تقوی کلام ادب عقدا ابن الکر صدق
دکن سکله مکله منکره املاک کن اولوب مدینه منوره
قریه طیبر افندی واقع بو طرفدن اولم باشی بو طرفدن عام ایله
ناراسی بو طرفدن کافر اسمعیل تاراسی بو طرفدن طرفی عام ایله
سدره بونی الی ایچی مقامه قدیمی اولان کتبی کتبی بونی طرفی
بو طرفه کتبی حکم باغی طرفین ایجاب و تقدیر کتبی بیع بات صحیح
فریب و خلیل جلوی در دتیون غروب بیع و تملیک و تسلیم ایله
محرک ترا و تمکک و تسلیم و قبول ایله کتبی اولان مبیع مرقوم
غروب مشرقی غروب کتبی بالتمام و اکمال اخذ و قبض ایله بعد ایوم
باغ محدود مذکورم قطعاً علامه و مدخله قالمیوب فریب و خلیل جلوی
محرک ترا و مشرق صریحه اولم کتبی کتبی ایجاب و تقدیر او سو دن
غیب التصدیق الشرعی ما وقع بالطلب کتبی فی ایوم السکن فی ذی الحجه
الشریفه سنه ثلث و خمین و مائیه و الف

مخبر القضاة احمد افندی ملا اسمعیل سیاهی ملا مصطفی محمد سعید افندی محمد امین افندی
ابن نصحیح ابن اسمعیل ابن عبد القفار ابن عبد الله

ابن نصحیح ابن اسمعیل ابن عبد القفار ابن عبد الله

ابن نصحیح ابن اسمعیل ابن عبد القفار ابن عبد الله

مدینه اسکندریه تا بیاض خاضع قرین شده است که این یونان قدیم و نامت ابدان علی بن
 ابن شد القادر بن عبد المنعم و در اثنی زوجه مذکور است که در حقیقت بن عبد الله
 ابن صفی و علی صالح نام صفیه مخمس او را درین متحقق اولاد قدیم هر صفی بن زید کرد
 اما بی و شوی به امر بنی و طری تصب و تعیین او نشان از زوجه من بود ختین طلب
 و مو فتله مشفق فای من بود بی تعیین و بعد المائید فرست او نشان تو کسبی دفتر بود
 بروجه آتیه ذکر او لغز هر دو فی الیوم الثانی و العشرین من صفر الحسین ۱۱۵۶

کویکم طویج حوان	کهره نه یون و کوهک	عزیز و معاوی	۲۰۰
۱۲۰	۱۰۱	۶۰	۲۰۰
کهره جبهه و بلا ستمه	حوال و عبا	تغظاظ	۱۶۰
۱۲	۷۰	۳۰	۲۴۰
عربیه	دی کن و بمان	او کوز	۳۱۳
۳۱۳	۳۰۰	۵۹	۲۴۰
حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری	حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری	حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری	۲۴۰
۱۳۲۰	۱۳۲۰	۱۳۲۰	۱۳۲۰

مدینه اسکندریه تا بیاض خاضع قرین شده است که این یونان قدیم و نامت ابدان علی بن
 ابن شد القادر بن عبد المنعم و در اثنی زوجه مذکور است که در حقیقت بن عبد الله
 ابن صفی و علی صالح نام صفیه مخمس او را درین متحقق اولاد قدیم هر صفی بن زید کرد
 اما بی و شوی به امر بنی و طری تصب و تعیین او نشان از زوجه من بود ختین طلب
 و مو فتله مشفق فای من بود بی تعیین و بعد المائید فرست او نشان تو کسبی دفتر بود
 بروجه آتیه ذکر او لغز هر دو فی الیوم الثانی و العشرین من صفر الحسین ۱۱۵۶

کویکم طویج حوان کهره نه یون و کوهک عزیز و معاوی ۲۰۰
 ۱۲۰ ۱۰۱ ۶۰ ۲۰۰
 کهره جبهه و بلا ستمه حوال و عبا تغظاظ ۱۶۰
 ۱۲ ۷۰ ۳۰ ۲۴۰
 عربیه دی کن و بمان او کوز ۳۱۳
 ۳۱۳ ۳۰۰ ۵۹ ۲۴۰
 حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری
 ۱۳۲۰ ۱۳۲۰ ۱۳۲۰ ۱۳۲۰

منها و اخراج
 بجزین و کفینا دست قسمت دلایله جوقه داریه و صراف و قیدی ۱۰۰
 ۱۳۲۰ ۳۰۰ ۲۸۰ ۱۲۰ ۱۳۲۰
 مصارف و فایق حرج حجت و صی ۲۴۴۰
 ۱۴۰ ۱۸۰ ۲۴۴۰

صحتی ۹۳۱۱
 متفقای مزبور که دیون کسبی اولاد ایشان را و متعلقه مبلغ باقی مزبور
 توزیع و تقسیم و تسویب بنویسند ایچون تاخیر میاید باقی مزبور و صی بدنده
 محفوظ اولاد ایشان بوجمله شرح و بی تردی

مدینه اسکندریه تا بیاض خاضع قرین شده است که این یونان قدیم و نامت ابدان علی بن
 ابن شد القادر بن عبد المنعم و در اثنی زوجه مذکور است که در حقیقت بن عبد الله
 ابن صفی و علی صالح نام صفیه مخمس او را درین متحقق اولاد قدیم هر صفی بن زید کرد
 اما بی و شوی به امر بنی و طری تصب و تعیین او نشان از زوجه من بود ختین طلب
 و مو فتله مشفق فای من بود بی تعیین و بعد المائید فرست او نشان تو کسبی دفتر بود
 بروجه آتیه ذکر او لغز هر دو فی الیوم الثانی و العشرین من صفر الحسین ۱۱۵۶

کویکم طویج حوان کهره نه یون و کوهک عزیز و معاوی ۲۰۰
 ۱۲۰ ۱۰۱ ۶۰ ۲۰۰
 کهره جبهه و بلا ستمه حوال و عبا تغظاظ ۱۶۰
 ۱۲ ۷۰ ۳۰ ۲۴۰
 عربیه دی کن و بمان او کوز ۳۱۳
 ۳۱۳ ۳۰۰ ۵۹ ۲۴۰
 حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری
 ۱۳۲۰ ۱۳۲۰ ۱۳۲۰ ۱۳۲۰

منها و اخراج
 بجزین و کفینا دست قسمت دلایله جوقه داریه و صراف و قیدی ۱۰۰
 ۱۳۲۰ ۳۰۰ ۲۸۰ ۱۲۰ ۱۳۲۰
 مصارف و فایق حرج حجت و صی ۲۴۴۰
 ۱۴۰ ۱۸۰ ۲۴۴۰

صحتی ۹۳۱۱
 متفقای مزبور که دیون کسبی اولاد ایشان را و متعلقه مبلغ باقی مزبور
 توزیع و تقسیم و تسویب بنویسند ایچون تاخیر میاید باقی مزبور و صی بدنده
 محفوظ اولاد ایشان بوجمله شرح و بی تردی

کویکم طویج حوان کهره نه یون و کوهک عزیز و معاوی ۲۰۰
 ۱۲۰ ۱۰۱ ۶۰ ۲۰۰
 کهره جبهه و بلا ستمه حوال و عبا تغظاظ ۱۶۰
 ۱۲ ۷۰ ۳۰ ۲۴۰
 عربیه دی کن و بمان او کوز ۳۱۳
 ۳۱۳ ۳۰۰ ۵۹ ۲۴۰
 حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری
 ۱۳۲۰ ۱۳۲۰ ۱۳۲۰ ۱۳۲۰

منها و اخراج
 بجزین و کفینا دست قسمت دلایله جوقه داریه و صراف و قیدی ۱۰۰
 ۱۳۲۰ ۳۰۰ ۲۸۰ ۱۲۰ ۱۳۲۰
 مصارف و فایق حرج حجت و صی ۲۴۴۰
 ۱۴۰ ۱۸۰ ۲۴۴۰

صحتی ۹۳۱۱
 متفقای مزبور که دیون کسبی اولاد ایشان را و متعلقه مبلغ باقی مزبور
 توزیع و تقسیم و تسویب بنویسند ایچون تاخیر میاید باقی مزبور و صی بدنده
 محفوظ اولاد ایشان بوجمله شرح و بی تردی

کویکم طویج حوان کهره نه یون و کوهک عزیز و معاوی ۲۰۰
 ۱۲۰ ۱۰۱ ۶۰ ۲۰۰
 کهره جبهه و بلا ستمه حوال و عبا تغظاظ ۱۶۰
 ۱۲ ۷۰ ۳۰ ۲۴۰
 عربیه دی کن و بمان او کوز ۳۱۳
 ۳۱۳ ۳۰۰ ۵۹ ۲۴۰
 حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری حالا ایجاب الیله کی تار لاه من مری
 ۱۳۲۰ ۱۳۲۰ ۱۳۲۰ ۱۳۲۰

منها و اخراج
 بجزین و کفینا دست قسمت دلایله جوقه داریه و صراف و قیدی ۱۰۰
 ۱۳۲۰ ۳۰۰ ۲۸۰ ۱۲۰ ۱۳۲۰
 مصارف و فایق حرج حجت و صی ۲۴۴۰
 ۱۴۰ ۱۸۰ ۲۴۴۰

صحتی ۹۳۱۱
 متفقای مزبور که دیون کسبی اولاد ایشان را و متعلقه مبلغ باقی مزبور
 توزیع و تقسیم و تسویب بنویسند ایچون تاخیر میاید باقی مزبور و صی بدنده
 محفوظ اولاد ایشان بوجمله شرح و بی تردی

مدینه از کمدار سلامی افندی حکم کرده که اگر بوندن اقدم بلکه اولاد
 نازارت بنت صحاح نام نصرانیه تک صدوی صفی و غمال او کمال با بالبر سوسه
 امرینیه و سی منصوبه اولاد ان اشعور ارفع السفر ابو جام ولد او کمال نام ذمی
 بکند شرح خطیرم بسط کلام و افتاد مرام ادوب و صدر اولاد بکند
 ان علم صغیر مزبور تک نفقه و کسوفیه احتیاجی او مغلله اناسی مالک مزبور
 منتقل مال مورد شدن قدر معروف نفقه و کسوفیه هر فرض و تقدیر
 او الخفق بالوصایه مراد مدد د نیکد که حاکم موقع صدر کتاب طور تله
 و حسن مآب افندی حضرت مری ذمی تالیح کتابدن کل یوم اکثر باره نفقه
 و کسوفیه هر فرضی تقدیر بیورد ب مبلغ مفروض مذکور دی توجیه صحیح
 مری و حرج و صریحه و لدی الحاجه استدانه به وقت نظرم این استندک منتقل
 مال مورد شدن رجوعه و صی مزبور اذن بوله ما هو الموقوفه بالطلب کتب
 اولادنی فی الیوم الساکس و العشرین من صفر الحیر سنه اربع و خمسين و مائیه
 و الف

محمد افندی احمد علی ابو جلی اهل الحیرین و در بیکر مصطفی جلی الحاج حنفی
 ابن احمد ابن ابیهم ابن خلیل الحاج احمد ابن محمد ابن علی
 مدینه از کمدار سلامی افندی حکم کرده که اولاد ذی ذیل و شیوم حیرا کسبی
 مسلمان توفیق بدیوم فر اولاد ان اشعور ارفع الثور رفیق بنت احمد تا مضافه محکم شرح
 خطیرم بسط کلام و افتاد مرام ادوب اشعور مجلس شریعه من هله اولاد انانیه
 تمامه صغیره لیه لفظ او ذره بن اخذ ادوب ابوی و اقربان کندن بر کسوفیه
 اولادش نیز و غیر ک قطعا معلومی او مغلله صغیره مزبور لیه بن تقدیر اتفاق
 و بعد اکثر صغیره مزبور و اذرنه رجوعه ائمه او ذره قبل شدن قدر معروف
 مبلغ تقدیر اولادش بوجوه بیک اذن و بیکه مظلوم عدد د نیکد فی الحقیقه حال
 مزبور رفیق تک بالام بسط و بیان و تفصل و بیان ایلدی مین اولاد او ذره اولاد بوق
 ذیل و شیوم حیرا کسبی مسلمان اختیار لیه متفق اولاد کندن حاکم موقع صدر
 کتاب طور تله و حسن مآب افندی حضرت مری ذمی صغیره مزبور تک نفقه و کسوفیه هر فرض
 تا تاریخ کتابدن کل یوم اکثر باره نفقه و کسوفیه هر فرض و تقدیر ادوب مبلغ مفروض مذکور دی توجیه
 صحیح صغیره مزبور لیه حرج و صریحه و لدی الحاجه استدانه به وقت نظرم این استندک منتقل
 مال مورد شدن رجوعه و صی مزبور رفیق خاقانه اذن بوله ما هو الموقوفه بالطلب کتب
 اولادنی فی الیوم الساکس و العشرین من صفر الحیر سنه اربع و خمسين و مائیه و الف

مصطفی جلی و در بیکر السید سلیمان حسین جلی الحاج حنفی محمد بیکر ابن
 ابن احمد ابن محمد ابن محمد ابن عبد الله ابن علی ابیهم
 مدینه از کمدار سلامی افندی حکم کرده که اگر بوندن اقدم بلکه اولاد نازارت بنت
 صحاح نام نصرانیه تک صدوی صفی و غمال او کمال با بالبر سوسه مال
 مورد شدن خطیرم و صی منصوبه اولاد ان اشعور ارفع الثور رفیق بنت احمد تا مضافه محکم شرح
 خطیرم بسط کلام و افتاد مرام ادوب اشعور مجلس شریعه من هله اولاد انانیه
 تمامه صغیره لیه لفظ او ذره بن اخذ ادوب ابوی و اقربان کندن بر کسوفیه
 اولادش نیز و غیر ک قطعا معلومی او مغلله صغیره مزبور لیه بن تقدیر اتفاق
 و بعد اکثر صغیره مزبور و اذرنه رجوعه ائمه او ذره قبل شدن قدر معروف
 مبلغ تقدیر اولادش بوجوه بیک اذن و بیکه مظلوم عدد د نیکد فی الحقیقه حال
 مزبور رفیق تک بالام بسط و بیان و تفصل و بیان ایلدی مین اولاد او ذره اولاد بوق
 ذیل و شیوم حیرا کسبی مسلمان اختیار لیه متفق اولاد کندن حاکم موقع صدر
 کتاب طور تله و حسن مآب افندی حضرت مری ذمی صغیره مزبور تک نفقه و کسوفیه هر فرض
 تا تاریخ کتابدن کل یوم اکثر باره نفقه و کسوفیه هر فرض و تقدیر ادوب مبلغ مفروض مذکور دی توجیه
 صحیح صغیره مزبور لیه حرج و صریحه و لدی الحاجه استدانه به وقت نظرم این استندک منتقل
 مال مورد شدن رجوعه و صی مزبور رفیق خاقانه اذن بوله ما هو الموقوفه بالطلب کتب
 اولادنی فی الیوم الساکس و العشرین من صفر الحیر سنه اربع و خمسين و مائیه و الف

حسین افان احمد افان علی جلی الحاج حنفی السید سلیمان
 ابن عبد الله ابن حسین ابن محمد ابن علی ابن محمد

مدینه از کمدار سلامی افندی حکم کرده که اگر بوندن اقدم بلکه اولاد
 نازارت بنت صحاح نام نصرانیه تک صدوی صفی و غمال او کمال با بالبر سوسه
 امرینیه و سی منصوبه اولاد ان اشعور ارفع السفر ابو جام ولد او کمال نام ذمی
 بکند شرح خطیرم بسط کلام و افتاد مرام ادوب و صدر اولاد بکند
 ان علم صغیر مزبور تک نفقه و کسوفیه احتیاجی او مغلله اناسی مالک مزبور
 منتقل مال مورد شدن قدر معروف نفقه و کسوفیه هر فرض و تقدیر
 او الخفق بالوصایه مراد مدد د نیکد که حاکم موقع صدر کتاب طور تله
 و حسن مآب افندی حضرت مری ذمی تالیح کتابدن کل یوم اکثر باره نفقه
 و کسوفیه هر فرضی تقدیر بیورد ب مبلغ مفروض مذکور دی توجیه صحیح
 مری و حرج و صریحه و لدی الحاجه استدانه به وقت نظرم این استندک منتقل
 مال مورد شدن رجوعه و صی مزبور اذن بوله ما هو الموقوفه بالطلب کتب
 اولادنی فی الیوم الساکس و العشرین من صفر الحیر سنه اربع و خمسين و مائیه
 و الف

حسین افان احمد افان علی جلی الحاج حنفی
 ابن عبد الله ابن حسین ابن محمد ابن علی ابن محمد

مدینه از کمدار سلامی حکم کرده که اگر بوندن اقدم بلکه اولاد نازارت بنت صحاح نام
 نصرانیه تک و راتی زوج مری که ابو جام ولد او کمال نام ذمی به و اناسی التقدیر
 بکند نام نصرانیه به و صدوی صفی و غمال او کمال با بالبر سوسه مال
 مورد شدن خطیرم بسط کلام و افتاد مرام ادوب اشعور مجلس شریعه من هله اولاد انانیه
 تمامه صغیره لیه لفظ او ذره بن اخذ ادوب ابوی و اقربان کندن بر کسوفیه
 اولادش نیز و غیر ک قطعا معلومی او مغلله صغیره مزبور لیه بن تقدیر اتفاق
 و بعد اکثر صغیره مزبور و اذرنه رجوعه ائمه او ذره قبل شدن قدر معروف
 مبلغ تقدیر اولادش بوجوه بیک اذن و بیکه مظلوم عدد د نیکد فی الحقیقه حال
 مزبور رفیق تک بالام بسط و بیان و تفصل و بیان ایلدی مین اولاد او ذره اولاد بوق
 ذیل و شیوم حیرا کسبی مسلمان اختیار لیه متفق اولاد کندن حاکم موقع صدر
 کتاب طور تله و حسن مآب افندی حضرت مری ذمی صغیره مزبور تک نفقه و کسوفیه هر فرض
 تا تاریخ کتابدن کل یوم اکثر باره نفقه و کسوفیه هر فرض و تقدیر ادوب مبلغ مفروض مذکور دی توجیه
 صحیح صغیره مزبور لیه حرج و صریحه و لدی الحاجه استدانه به وقت نظرم این استندک منتقل
 مال مورد شدن رجوعه و صی مزبور رفیق خاقانه اذن بوله ما هو الموقوفه بالطلب کتب
 اولادنی فی الیوم الساکس و العشرین من صفر الحیر سنه اربع و خمسين و مائیه و الف

التون بلا ذکر حجت	البحر ایاق زمره کوبه	التون کوبه
۴۸۰	۱۴۴۰	۷۲۰
کعبان یوزک	سیم قوتان	تلی جکه بیخی
۱۵۰	۴۸۰	۴۰۰
متعل کاه بین	کهنه بین	دولیند تلوار
۱۶۰	۶۰	۲۰۰
شیرلی غنتری	کهنه غنتری و قوتان	الاج غنتری کونکره طون
۴۸۰	۶۰	۳۶۰
سرپوش	تام الی قفقا	مالی فراجه
۱۲۰	۴۰۰	۳۰۰
شام الی غنتری و ایچک	و جینان و لون	صادی حوقه قیه قابل
۵۰۰	۵۰۰	۶۰۰
بوم غازی	حدایم و احفاریه و قیدیه	حجرت و صی و نفقه
۴۵۰	۲۲۵	۳۰۰
حصه الیوم المروان	۱۶۴۴۵	۱۲۱۵
۴۱۲۲	۲۷۴۸	۶۶۳۵

حسین افان احمد افان علی جلی الحاج حنفی السید سلیمان
 ابن عبد الله ابن حسین ابن محمد ابن علی ابن محمد

Handwritten note at the top of the page, possibly a title or reference.

Main handwritten text in the upper right section, containing several lines of script.

Second main handwritten text block in the upper right section, continuing the script.

Third main handwritten text block in the upper right section, including a list of names.

Main handwritten text in the lower left section, starting with 'و حکایتی بنام این سوره'.

Second main handwritten text block in the lower left section, continuing the narrative.

مدینه اکبره در سنه سی و نهمی قلی افندی محله بی سکنه لوندان اولوب ذاتی
 ذیل و ثور و حور و کاسی سیدین مقربای بلیه معرفه اولان خدی بی بنت مصطفی نام
 خاتون محسن بی بی شریفه زوجه داخلی استخوانه اولوشقه السید الحاج محمد بن
 الحاج احمد نامکسته محضرتده بلوغها اقرار و تقوی کلام ایدوب منور السید الحاج محمد
 زوجه اولوب بی بی حسن فضا نشین اولماخله بن خاله قالی اولوب اولدی اولدی اولدی
 زمتده متقرب و معقود علیه امان سیکر بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 نطقه عدت معلومه و مؤنت کتام اولدی بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی
 نخاله صحیح شریفه اید بلخاله اید بیکده اولدی بی بی زوجه اولدی اولدی
 اید بیکده صخر حقیق زوجه و ساق بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 و کتار مسالنا تک جان و شامه انده هر بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 اید بیکده غیب التصدیق المشعیه نامها اولدی اولدی اولدی اولدی اولدی
 اسرار شهر ربيع الاول سنه اربع و خمسين و مائة و الف

و کتار حسن بی بی الحاج حنفی مصطفی سیکر السید لیان
 ابن محمد ابن عثمان ابن علی ابن احمد ابن محمد
 مدینه اکبره در نوینار حوزه محله بی سکنه لوندان عایشه بنت محمد بن عبدالله نام
 خاتون کتار بی بی و طر قندن بوجه اقران وکیل اولدی بی بی زوجه اولدی
 معرفت شریفه اید عارفان احمد افندی ابن اسمعیل و الحاج مصطفی ابن حسن نامکسته
 شرفا ذیل بلیه ثابث اولان مصطفی جاسوس افغان ابن المنور محمد نامکسته محسن بی بی زوجه
 انده در محله منور بیکه زوجه داخلی استخوانه اولوشقه علی بی بی ابن الحاج عثمان نام
 محضرتده اقرار و تقوی کلام ایدوب منور علی بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 زوجه اولوب بی بی زوجه حسن زنگنه لوی اولماخله کلیم منور خلو طالع
 اولدی اولدی زمتده متقرب و معقود علیه اولان بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی
 فارغ اولوب تقوی عدت معلومه مؤنت کتام اولدی بی بی زوجه اولدی اولدی
 نخاله صحیح شریفه اید بلخاله اید بیکده اولدی بی بی زوجه اولدی اولدی
 اید بیکده صخر حقیق زوجه و ساق بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 و کتار مسالنا تک جان و شامه انده هر بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 اید بیکده غیب التصدیق المشعیه نامها اولدی اولدی اولدی اولدی اولدی
 القاسم شهر ربيع الاول سنه اربع و خمسين و مائة و الف

مدینه اکبره در سنه سی و نهمی قلی افندی محله بی سکنه لوندان اولوب ذاتی
 ذیل و ثور و حور و کاسی سیدین مقربای بلیه معرفه اولان خدی بی بنت مصطفی نام
 خاتون محسن بی بی شریفه زوجه داخلی استخوانه اولوشقه السید الحاج محمد بن
 الحاج احمد نامکسته محضرتده بلوغها اقرار و تقوی کلام ایدوب منور السید الحاج محمد
 زوجه اولوب بی بی حسن فضا نشین اولماخله بن خاله قالی اولوب اولدی اولدی اولدی
 زمتده متقرب و معقود علیه امان سیکر بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 نطقه عدت معلومه و مؤنت کتام اولدی بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی
 نخاله صحیح شریفه اید بلخاله اید بیکده اولدی بی بی زوجه اولدی اولدی
 اید بیکده صخر حقیق زوجه و ساق بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 و کتار مسالنا تک جان و شامه انده هر بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 اید بیکده غیب التصدیق المشعیه نامها اولدی اولدی اولدی اولدی اولدی
 اسرار شهر ربيع الاول سنه اربع و خمسين و مائة و الف

مدینه اکبره در نوینار حوزه محله بی سکنه لوندان عایشه بنت محمد بن عبدالله نام
 خاتون کتار بی بی و طر قندن بوجه اقران وکیل اولدی بی بی زوجه اولدی
 معرفت شریفه اید عارفان احمد افندی ابن اسمعیل و الحاج مصطفی ابن حسن نامکسته
 شرفا ذیل بلیه ثابث اولان مصطفی جاسوس افغان ابن المنور محمد نامکسته محسن بی بی زوجه
 انده در محله منور بیکه زوجه داخلی استخوانه اولوشقه علی بی بی ابن الحاج عثمان نام
 محضرتده اقرار و تقوی کلام ایدوب منور علی بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 زوجه اولوب بی بی زوجه حسن زنگنه لوی اولماخله کلیم منور خلو طالع
 اولدی اولدی زمتده متقرب و معقود علیه اولان بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی
 فارغ اولوب تقوی عدت معلومه مؤنت کتام اولدی بی بی زوجه اولدی اولدی
 نخاله صحیح شریفه اید بلخاله اید بیکده اولدی بی بی زوجه اولدی اولدی
 اید بیکده صخر حقیق زوجه و ساق بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 و کتار مسالنا تک جان و شامه انده هر بی بی زوجه اولدی اولدی اولدی اولدی
 اید بیکده غیب التصدیق المشعیه نامها اولدی اولدی اولدی اولدی اولدی
 القاسم شهر ربيع الاول سنه اربع و خمسين و مائة و الف

عبدالله بن محمد بن عثمان بن احمد بن علی ابن احمد ابن محمد
 ابن محمد ابن عثمان ابن علی ابن احمد ابن محمد

عبدالله بن محمد بن عثمان بن احمد بن علی ابن احمد ابن محمد
 ابن محمد ابن عثمان ابن علی ابن احمد ابن محمد

Handwritten marginal note in the top right corner, possibly a library or collection identifier.

Main body of handwritten text on the right page, containing a detailed legal or scholarly discussion. The text is dense and covers most of the page area.

Handwritten text at the bottom of the right page, including names and possibly a signature or date.

Main body of handwritten text on the left page, continuing the legal or scholarly discussion from the right page.

Handwritten text at the bottom of the left page, including names and possibly a signature or date.

معلومه و مشهور است که در روز ربه زوجه من بود اسید موسی ایله خاله
صیغه شریفه ایله خاله ایله یکدیگر اولدی بی بروج بحر خلیج من بودی بعد القبول
حقوق زوجیه و سایر نیز من هم جریا ایدنا اخر و اعطار معلله شریفه
مشعلته عامه دعاوی و مطالبه من هم جریا اخری زمتنی ابرو اسقط
ایلدک دیدکده غلبه تصدیق الشرعی ما هو الواقع بالطلب کتب اولدی
فی الیوم الحامس عشر من جمادی الاول سنه اربع و مائة و ثمانین

وله من السید حسن الحاج حنفی
خصوصاً آتیه البیاضه کتبه و تحویلی ایچون صوب شرع انوردی
مأذوناً ایصال اولمان مولانا احمد افندی ابن ابی بکر مدینه اشدک تابع
قرینه قاضی قریبه و ادوب ذیل و بشرف محمد ابن مسلمین حضور لرندن
صقده کتبه شرعی اشدکده قرینه من بودم و واقف و تصدیق اولان
معلومه ایله در باب ملک منک نصف خدیجه بنت عبد الله نام خدیجه
تصرفنده و نصف اخری منقوبه حسین بن حمزه کتبه ای الوفاة تصرفه اولان
بعد الوفاة صلی صغیر او علی مصطفی ایله صلحه کرقری حایره بیه متا صفة انتقل
عادی ایله انتقال ایله صلی لادی الشرع الاقرار ظاهری تمامان اولدی قرینه
صغیر من بودک تصدیق امیریه بیه منصفه بی اولان اشدکده الوفاة شرعی انانی
من بودک خدیجه خاتون تکلیف تصدیق مذکورده بطل کلام و اقرار من اولدی
صغیر من بودک منزل من بودم اولان ربع حصه من اخی ایسم ملک
اطلاق اولدی بوشسته سی او کتبه بقیه و کسبه بیه اشد اجناسی
او خلفه صغیر من بودک حصه بی یا موقت متوله بدله مثلاً ایله آخر شرع
و بدندان صغیر من بودم انفاقة قبل شرعدن بالوصایه اذن و بیعتک
مطلوبه بدیدکده فی الحقیقه حال و صیغه بودک تک بالاربط و بیان
و تفصیل و عیان ایلدک منقول اولدی ذیل و بشرف محمد ابن مسلمین
اخبار اولدی تمامان او کتبه صغیر من بودک حصه بی بوجه موقت متوله ایسم
اخری زانه قبل شرعدن اذن بر لته واقع حال مولانا فی من بودک کتبه محمد
بودم معاً مرسل عبد الله صلی علیک و آله و سلم و اهل بیتک
انها و احباب ایتکین ما فیها بالطلب تصدیق اولدی حمادی الاول سنه
و مائة و ثمانین

مدینه اسکدرام حاجه خاتون محله بی سکن لرندن علی جلی ابن محمد نام کتبه
شرع شریف انوردی انشورافه الوثیقه طویخانه لزام الحاج مصطفی افندی
ابن الحاج محمد افندی طرفندن بوجه اتم تصدیق و کتبه مستحلی اولان
احمد جلی ابن اسمعیل افندی محضر نه اقرار و تقوی کلام اندی بقیه اتم
الذکور صدور دینت دکن سلک ملکده منسک املالکن آولوب محله
من بودم واقع اطراف از بودن ابویهم بیه و الحاج عبد الله و محمد در محله
جلی ملکلی و طرفین عام ایله محدود طولا و عرضاً حاج تبوس بیون
الی ذراع عرضه او زرنده منی ایکی باب فوقان او طوی بومطیبه
و در فقدر حوالی و باقی در مشتمل بر باب ملک منقلمی طرفیندن بحجاب
و قیود حاوی بیع یا ت صحیح شرعی ایله ایکیوز غرضه موکل موسی التیه
الحاج مصطفی افندی بیه بیع و تملیک و تسلیم ایلدیکده اولدی بوجه
سحر استرا و تمک و تسلیم و قبول ایلدکن صر شرا و ان مبلغ مرقوم
ایکسوز غرضی مشترقی مرقوم موسی التیه بدندن بالتام و الکمال اخذ و قبض
ایلدیم بعد ایسم منزل محدود دامت کونیم بقی قطعی علق او مدخله قالمسوت
مواکله موسی التیه ملک و مشترقی و حصره او کتبه بیفایده و احتیاج
متصرف او سوین دیدکده غلبه تصدیق الشرعی ما فی الواقع بالطلب کتبه اولدی
حمادی الاول سنه

عنان جلی خلیل افندی عثمان افالین و رابریک السید حسن سکندر
ابن صغیر ابن حسین عبدالله ابن محمد ابن محمد ابن عثمان

و متذکره متقرر و معقود علیه اولان ایکی یک ایچمه هر مؤجله ز فارغ اولوب
نقود عت معلوم و مشهور است که در روز ربه زوجه من بود اسید موسی ایله خاله
صیغه شریفه ایله خاله ایله یکدیگر اولدی بی بروج بحر خلیج من بودی بعد القبول
حقوق زوجیه و سایر نیز من هم جریا ایدنا اخر و اعطار معلله شریفه
مشعلته عامه دعاوی و مطالبه من هم جریا اخری زمتنی ابرو اسقط
ایلدک دیدکده غلبه تصدیق الشرعی ما هو الواقع بالطلب کتب اولدی
فی الیوم الحامس عشر من جمادی الاول سنه اربع و مائة و ثمانین

وله من السید حسن الحاج حنفی
خصوصاً آتیه البیاضه کتبه و تحویلی ایچون صوب شرع انوردی
مأذوناً ایصال اولمان مولانا احمد افندی ابن ابی بکر مدینه اشدک تابع
قرینه قاضی قریبه و ادوب ذیل و بشرف محمد ابن مسلمین حضور لرندن
صقده کتبه شرعی اشدکده قرینه من بودم و واقف و تصدیق اولان
معلومه ایله در باب ملک منک نصف خدیجه بنت عبد الله نام خدیجه
تصرفنده و نصف اخری منقوبه حسین بن حمزه کتبه ای الوفاة تصرفه اولان
بعد الوفاة صلی صغیر او علی مصطفی ایله صلحه کرقری حایره بیه متا صفة انتقل
عادی ایله انتقال ایله صلی لادی الشرع الاقرار ظاهری تمامان اولدی قرینه
صغیر من بودک تصدیق امیریه بیه منصفه بی اولان اشدکده الوفاة شرعی انانی
من بودک خدیجه خاتون تکلیف تصدیق مذکورده بطل کلام و اقرار من اولدی
صغیر من بودک منزل من بودم اولان ربع حصه من اخی ایسم ملک
اطلاق اولدی بوشسته سی او کتبه بقیه و کسبه بیه اشد اجناسی
او خلفه صغیر من بودک حصه بی یا موقت متوله بدله مثلاً ایله آخر شرع
و بدندان صغیر من بودم انفاقة قبل شرعدن بالوصایه اذن و بیعتک
مطلوبه بدیدکده فی الحقیقه حال و صیغه بودک تک بالاربط و بیان
و تفصیل و عیان ایلدک منقول اولدی ذیل و بشرف محمد ابن مسلمین
اخبار اولدی تمامان او کتبه صغیر من بودک حصه بی بوجه موقت متوله ایسم
اخری زانه قبل شرعدن اذن بر لته واقع حال مولانا فی من بودک کتبه محمد
بودم معاً مرسل عبد الله صلی علیک و آله و سلم و اهل بیتک
انها و احباب ایتکین ما فیها بالطلب تصدیق اولدی حمادی الاول سنه
و مائة و ثمانین

مدینه اسکدرام حاجه خاتون محله بی سکن لرندن علی جلی ابن محمد نام کتبه
شرع شریف انوردی انشورافه الوثیقه طویخانه لزام الحاج مصطفی افندی
ابن الحاج محمد افندی طرفندن بوجه اتم تصدیق و کتبه مستحلی اولان
احمد جلی ابن اسمعیل افندی محضر نه اقرار و تقوی کلام اندی بقیه اتم
الذکور صدور دینت دکن سلک ملکده منسک املالکن آولوب محله
من بودم واقع اطراف از بودن ابویهم بیه و الحاج عبد الله و محمد در محله
جلی ملکلی و طرفین عام ایله محدود طولا و عرضاً حاج تبوس بیون
الی ذراع عرضه او زرنده منی ایکی باب فوقان او طوی بومطیبه
و در فقدر حوالی و باقی در مشتمل بر باب ملک منقلمی طرفیندن بحجاب
و قیود حاوی بیع یا ت صحیح شرعی ایله ایکیوز غرضه موکل موسی التیه
الحاج مصطفی افندی بیه بیع و تملیک و تسلیم ایلدیکده اولدی بوجه
سحر استرا و تمک و تسلیم و قبول ایلدکن صر شرا و ان مبلغ مرقوم
ایکسوز غرضی مشترقی مرقوم موسی التیه بدندن بالتام و الکمال اخذ و قبض
ایلدیم بعد ایسم منزل محدود دامت کونیم بقی قطعی علق او مدخله قالمسوت
مواکله موسی التیه ملک و مشترقی و حصره او کتبه بیفایده و احتیاج
متصرف او سوین دیدکده غلبه تصدیق الشرعی ما فی الواقع بالطلب کتبه اولدی
حمادی الاول سنه

عنان جلی خلیل افندی عثمان افالین و رابریک السید حسن سکندر
ابن صغیر ابن حسین عبدالله ابن محمد ابن محمد ابن عثمان

مدینه امجدیه کفری حلاله... مدینه امجدیه کفری حلاله... مدینه امجدیه کفری حلاله...

الطاج عثمان افندی... ابن اسمعیل... مدینه امجدیه کفری حلاله...

علاء افندی... ابن احمد... مدینه امجدیه کفری حلاله...

السید محمد... ابن محمد... مدینه امجدیه کفری حلاله...

مدینه امجدیه کفری حلاله... مدینه امجدیه کفری حلاله... مدینه امجدیه کفری حلاله...

الطاج عثمان افندی... ابن اسمعیل... مدینه امجدیه کفری حلاله...

علاء افندی... ابن احمد... مدینه امجدیه کفری حلاله...

السید محمد... ابن محمد... مدینه امجدیه کفری حلاله...

السید سلیمان... ابن محمد... مدینه امجدیه کفری حلاله...

مکرک امینی اغا

توسعه علم از آنکه بعضی خدماتند اشغال و استخدام او طبق این روش
 او زره مخصوص و معین اولاد حاملان معابد بودند سقده چکری
 سفینه لوی بخور سیاه طرفین شادت اید بخور ایدن میوای تری
 تری نه امینی افندی طرفین شادت کند و لوه و یوکن شطرنج با جمله
 اسکله لوم و ساقو محالی اولاد حاملان کل یوم یوزر نفو محالی
 افراز و اتخند و اقتضا ایدن خدماتند اشغال او طبق اولاد تری نه
 امنه سیکو اولفق ایچون سکا خطایا امر عالی اصدار اولفق ایچون
 خصصی و غلطه و اسکندار محالی و استانبول مکرکی و سینه خانه به
 مخصوص اولفق ایچون بعضی خدمات میباید استکشاف و بنی
 استانبول محالی سینه داخل دکن دین خلاف امر عالی حرکت بجات
 ایچون مکرکی خبی و یو یلوب معاف و شی معاف یو شلو میبری خدمتند
 جمله مسوی او ملقه امدی مقدمات اصدار اولاد امر عالی معین
 استانبول و غلطه و حصصی و اسکندار و مکرکی و سینه خانه حاملان
 تری نه عامه به کل یوم یوزر نفو محالی و یو یلوب خدمات میباید
 استخدام اولفق ایچون تعدیل و تسویه و حقیقی اوزر و تحویل و تحویل
 توزیع و تداف و در فرمان موصیبتی تعیین اولفق ایچون حضور تری اعظم
 و خلاصه بغایت اختصار ایدرند دیوسولدی ۳۱ جمادی الآخر ۱۲۸۵

اناطور جانینه کیدن سیاه ییمن و سیاه و سینه سیاه غریب امینی
 و سکه صحنی با شلی علی اغا معتقد اولاد یا زلیحی و جاک مکرکی
 و نظام صحنی و سینه باغها با کما انکم نفس طرفین تری اوزر و یو یلوب مکرکی
 اجرت مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی
 اوزر و توزیع و دفتر مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی
 سینه ایدرند و سینه و سینه و سینه

در روسیه و علی اغا به علی اغا به علی اغا به علی اغا به علی اغا به
 مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی
 و کلبه تری و اوزر و سینه مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی

فکر اولاد و سینه مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی
 مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی
 فخر مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی
 قیق اجرت مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی

ارغند و مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی
 مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی
 مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی

طاه صباغ	طاه صباغ	طاه صباغ	طاه صباغ
۹۴۸۲	۲۹۰۷	۲۹۰۷	۲۹۰۷
طاه صباغ	طاه صباغ	طاه صباغ	طاه صباغ
۷۴۵۳	۲۰۴۹	۲۰۴۹	۲۰۴۹
طاه صباغ	طاه صباغ	طاه صباغ	طاه صباغ
۴۶۸۹	۵۰۹۴	۵۰۹۴	۵۰۹۴
طاه صباغ	طاه صباغ	طاه صباغ	طاه صباغ
۲۸۴	۱۴۲۶	۱۴۲۶	۱۴۲۶

مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی مکرکی

۷۱
۳

صحنی

صحنی

صحنی

سهم و ربع

اناطه را بر جابته کیدن سپاه یمن و سپاه رینه سپاه غربا یمن و سپاه
و صکعه بنی بانی علی اقامتند اولان با نسی و جانیانکه تعین ناماری
امجدان آمانه قضاکنان و کالیقارین محکم با فرمان عالی و بولان تعینات
و نظام جند منوچهر با فرمان عالی آمانه قضاکنان طرفین تدابیر آن لشکر
و بولان با کربلای اجرت منوچهر که او را در حین حمله اصنافی کشید و بیک
اتفاق ایلدکلری و جند منوچهر تقدیم او زودتی فریاد کرد و بود آنکه
ذکر اولتقدیر بی الیکم الثالث عشر جمادی الاول سنه اربع و شصین و مائون و الف

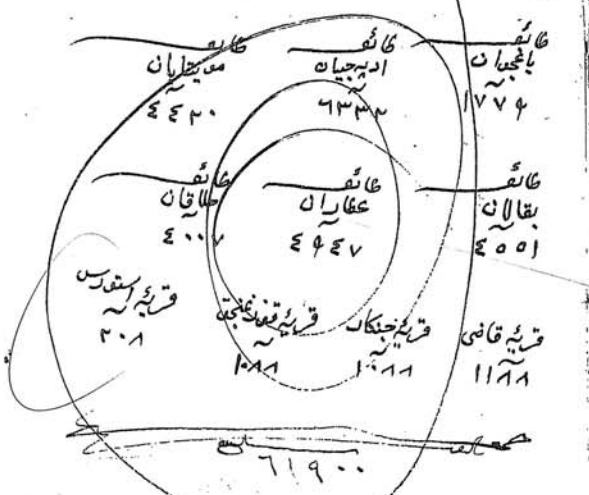
در وقت محمد غایب الی در اسر و صکعه بنی بانی علی غایب الی در اسر و غولان
و بولان کربلای اجرت منوچهر که او را در حین حمله اصنافی کشید و بیک
اتفاق ایلدکلری و جند منوچهر تقدیم او زودتی فریاد کرد و بود آنکه
ذکر اولتقدیر بی الیکم الثالث عشر جمادی الاول سنه اربع و شصین و مائون و الف

ذکر اولتقدیر بی الیکم الثالث عشر جمادی الاول سنه اربع و شصین و مائون و الف
و بولان کربلای اجرت منوچهر که او را در حین حمله اصنافی کشید و بیک
اتفاق ایلدکلری و جند منوچهر تقدیم او زودتی فریاد کرد و بود آنکه
ذکر اولتقدیر بی الیکم الثالث عشر جمادی الاول سنه اربع و شصین و مائون و الف

طائف باشاری	طائف قضایان	طائف باشاری
۷۸۵۷	۹۱۰۲	۷۸۵۷
طائف قضاکان	طائف خاغان	طائف قضاکان
۴۸۴۸	۱۴۷۱	۴۸۴۸
طائف خاغان	طائف خاغان	طائف خاغان
۳۱۹۶	۳۱۹۶	۳۱۹۶

Not: Ba haacet
Terkin idiluyt

در وقت محمد غایب الی در اسر و صکعه بنی بانی علی غایب الی در اسر و غولان
و بولان کربلای اجرت منوچهر که او را در حین حمله اصنافی کشید و بیک
اتفاق ایلدکلری و جند منوچهر تقدیم او زودتی فریاد کرد و بود آنکه
ذکر اولتقدیر بی الیکم الثالث عشر جمادی الاول سنه اربع و شصین و مائون و الف

قدوت النور الملتزمه عین اسکار قضاکنده مائون و الف
زید علیه توفیق رفیع هی یو واصل او لیحق معلوم اوله اسکار
واقع کوشی اصنافی فکار لوی سده بعد از عرض حال او بود قدیم
اسکار قضاکنان زنج ایلدکلری اغنا ملک باغ سقلری بونلره و
محمول اولوب غیره کسکه نیک ایسینه پرامیوه قصاب طائفه
هر سه او و غوش و یرمک و مغا بلکنده باغ سقلری بونلره
اوزره مقدما و کربلا و حجت شرعیه منوچهر بوانه ذک بونلره
نظام قدیم علینه و حجت شرعیه مغایر تعدی و تلوی ایجاب
ایکن مزبور لرقن عدت انمیب بزمه مجددا بازار اتمده که باغ سقلری
سنه و یرمیوه اندوز ایدرز چو نظام قدیم علینه و حجت شرعیه
مغایر تعدی و الوجهله خدر مراد ایلدکلری بونلره مزبور
قدیمه مغایر تعدیلری منع و دفع او لنتق بانبند امر شریف
ونکر اولن آکری شی اصنافی اسکار قصاب طائفه سید
اولدکلرند قصاب طائفه قدیمی اوز زنج ایلدکلری اغنا ملک
باغ سقلری بونلره کوشی طائفه سنه و یرمک اندوزی هر سه او
غوش و یرمک او نوز التیشر غوش و یرمک قدیمی نظاملری
اولفلیک یوزیکری یدک سسی نایحید موزح حجت شرعیه
معوجینو نظام مزکور اوزره مراعات اولنه کلن کین قصاب
حافظه سی بوانت نام نظام قدیمه مغایر حکت تعدی ایدر لودیو
دعوی و تقریر مشر و حلرینه مطابق حجت شرعیه ابراز و قصاب
طائفه سی مضمون حجتی مقر و معرف اولوب لاکن بوانت نام

Dan kotlarus

ایران ایلیجیری یازنکی بازار این ته سی کوندن مدینه اگردن
 نقلده مباشرت و اندن دخی بر تاج کون ایجده صوب مقصود
 غور تیری مستحق اولوق تقریری ایله یازنکی کوندن اگردن و اندن
 دخی حرکتی و غیر تیری کوندن دکن کونکی بر آو کونکی حرکت
 کانه سی طشیرم بولیمیب خانه لوند مکنت و اقامت ایلمیری
 مقتضای دیانت و کندولونین حمایت و صیانت باعث اولوند
 حاله اولغله امدی مدینه حضرت ایه ایوب انصار پده
 و بحر محرم معین تیری اطرافتی و جوالکسی اولان سولور و جوالکسی
 و قاسم بک و غلط و بککاش و اگردن و قونظیق و قاضی کونکی
 بوغان اکلنده کانه کوندن بوفده قایقه سوار اولیمیب
 و خانه لوندن طشیر حقا مق اولون سوخت شعله بلجید کحالت
 اهل مدینه و استانبول و غلط و حاصل و اگردن و قونظیق
 اگردن اولان قایقی کانه کوندن کونکی تئیم و اقرام
 اولوشوب مشه بکه ایران ایلیجیری حضرت ایه ایوب انصار پده
 مدینه اگردن نقل تیری و اندن دخی صوب مقصود حرکت
 و غیر تیری ایتمنده منزل لوندن خارج محله نفس واحد
 بولنده حق اولور ایسه اخذ و جزای سزا اجرا اولوق ایچون
 حضرت رهنه احضاره زیاید دقت و اهتمام الیه سی ۱۱ دایره لایق

منقر القضاة والحکام معونه الفضائل والکلام اگردن قارده واروب کلجی بول
 اولونده واقع اولان قضاة و نواب زید انضام و منقر الاما لوالاقران قضایا
 و اعیان ولایت زید قدهم توفیق رفیع هایدن و اصل اولوق معلوم اولور بودوق
 استا در سعادت عودت و حضرت ایدن انان ایلیجیری انتباه و حدی و اقران
 و ساکما در سعادت ایضا کونوب اولان در کون معنر کونرا و صوته و سکون
 ماندر قوه الامام و الاعیان علی زید ما حیره کونک است غلظه کونک کون
 اقتضای اید فرق رگس باکر کونجدر و درین شرط کونک موضوعه انا کون قونظیق
 تدارک و احضار اولوق قونرا اولغله امدی ایلیجیری کونک کونک قضایا
 داخل اولور ایسه حضرت ادر کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 و نیت و کونجدر و درین نظام کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 تدارک و موقی الیه بولور کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 سعادت و معول بوسنده است نه سعادت ارسکی اولوشوب و حلافت و اجرت
 طلبنده بغایت حذر و جانبیت اولوق باینده و مانع جانبیت کونک کونک کونک
 وصول اولور کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 الاتباع و لازم الامتنان کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 القایه کونک و جانبیت الیه سز مشول کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک

دفعه کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 ادر کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک

ایلیجیری
 ایلیجیری
 ایلیجیری

منقر القضاة والحکام معونه الفضائل والکلام اگردن قارده واروب کلجی بول
 اولونده واقع اولان قضاة و نواب زید انضام و منقر الاما لوالاقران قضایا
 و اعیان ولایت زید قدهم توفیق رفیع هایدن و اصل اولوق معلوم اولور بودوق
 استا در سعادت عودت و حضرت ایدن انان ایلیجیری انتباه و حدی و اقران
 و ساکما در سعادت ایضا کونوب اولان در کون معنر کونرا و صوته و سکون
 ماندر قوه الامام و الاعیان علی زید ما حیره کونک است غلظه کونک کونک کونک
 اقتضای اید فرق رگس باکر کونجدر و درین شرط کونک موضوعه انا کون قونظیق
 تدارک و احضار اولوق قونرا اولغله امدی ایلیجیری کونک کونک قضایا
 داخل اولور ایسه حضرت ادر کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 و نیت و کونجدر و درین نظام کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 تدارک و موقی الیه بولور کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 سعادت و معول بوسنده است نه سعادت ارسکی اولوشوب و حلافت و اجرت
 طلبنده بغایت حذر و جانبیت اولوق باینده و مانع جانبیت کونک کونک کونک
 وصول اولور کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 الاتباع و لازم الامتنان کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 القایه کونک و جانبیت الیه سز مشول کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک

ایلیجیری
 ایلیجیری
 ایلیجیری

پهیر اسامی
 ۱۳۱۲ سنه

منقر القضاة والحکام معونه الفضائل والکلام اگردن قارده واروب کلجی بول
 اولونده واقع اولان قضاة و نواب زید انضام و منقر الاما لوالاقران قضایا
 و اعیان ولایت زید قدهم توفیق رفیع هایدن و اصل اولوق معلوم اولور بودوق
 استا در سعادت عودت و حضرت ایدن انان ایلیجیری انتباه و حدی و اقران
 و ساکما در سعادت ایضا کونوب اولان در کون معنر کونرا و صوته و سکون
 ماندر قوه الامام و الاعیان علی زید ما حیره کونک است غلظه کونک کونک کونک
 اقتضای اید فرق رگس باکر کونجدر و درین شرط کونک موضوعه انا کون قونظیق
 تدارک و احضار اولوق قونرا اولغله امدی ایلیجیری کونک کونک قضایا
 داخل اولور ایسه حضرت ادر کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 و نیت و کونجدر و درین نظام کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 تدارک و موقی الیه بولور کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 سعادت و معول بوسنده است نه سعادت ارسکی اولوشوب و حلافت و اجرت
 طلبنده بغایت حذر و جانبیت اولوق باینده و مانع جانبیت کونک کونک کونک
 وصول اولور کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 الاتباع و لازم الامتنان کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 القایه کونک و جانبیت الیه سز مشول کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک
 کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک کونک

ایلیجیری
 ایلیجیری
 ایلیجیری

وارد اولان فرمان عالی برین امتثالاً عرض حاله مذکور خصمه
 حقیقتی و قوی اولوب سبب الی اسامی مسکنین استشفاد اولاند
 اصنامی بینه بینه خصمه اولان متاعی آخر اصنامی بیع اشد کده
 فرمان عالی ایله اقتضای این تکلیف امداد و اعانت ایکن
 معتاد قیوم اولوب تقوی لوی قیدی بقیه دیوخی و سوتکای
 بدو صوب فرمان عالی خصمه عالی برین اعلام اولندی فرمان مملکت
 بیع بیع اول سحر

موضوع

وارد اولان فرمان عالی برین امتثالاً عرض حاله مذکور خصمه
 تعیین بیو دیلان حسن اخلاق لوی مروتیله درون عرض حاله مذکور
 قاضی بریند و اوقه محل ترا عا که او ذرینه واروب بعد عقد ایکن
 رفیق خاقون ذال بقول تعریف محکم معقود مذکور درون عرض حاله
 مذکور لایق باقی زام کجا ایله مرافقه شرح ترفیق اولاند که درون
 اولوب مضبوط شرح ثابت اولان تحت مشرعیه موجب میورده رفیق
 او ذرینه بیو دیلان حسن اخلاق لوی مروتیله درون عرض حاله
 لیدی التقریر بعد التقریر ظاهر عین علی تمام کسب ایله کاف
 و فاقه و مصطفی تام خاقون کجا ایله درون عرض حاله
 محکم معقود مذکور محل مرقوم علامت و وضع ایوب هدم ایکن
 و فاقه و مصطفی تام خاقون کجا ایله درون عرض حاله
 ایکن او ذرینه تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 شرحین حقیقتی و قوی اولوب سبب الی اسامی مسکنین استشفاد
 و اخبار اشد کده هر من بود باقی زام کجا ایله مرافقه شرح
 او ذرینه هدم ایکن تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 ایکن ایکن خصمه عالی برین اعلام اولندی بیع بیع اول سحر

موضوع

وارد اولان فرمان عالی برین امتثالاً عرض حاله مذکور خصمه
 سواران غافلانه سندن ایستیفاد اولاند سواران غافلانه
 محکم معقود مذکور محل مرقوم علامت و وضع ایوب هدم ایکن
 و فاقه و مصطفی تام خاقون کجا ایله درون عرض حاله
 ایکن او ذرینه تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 شرحین حقیقتی و قوی اولوب سبب الی اسامی مسکنین استشفاد
 و اخبار اشد کده هر من بود باقی زام کجا ایله مرافقه شرح
 او ذرینه هدم ایکن تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 ایکن ایکن خصمه عالی برین اعلام اولندی بیع بیع اول سحر

درود و استعجاب عرض در اعراض من ذکر قوه صافی خفا غنده و اوقه صافی
 اولان بیو دیلان حسن اخلاق لوی مروتیله درون عرض حاله
 قاضی بریند و اوقه محل ترا عا که او ذرینه واروب بعد عقد
 رفیق خاقون ذال بقول تعریف محکم معقود مذکور درون عرض
 مذکور لایق باقی زام کجا ایله مرافقه شرح ترفیق اولاند
 اولوب مضبوط شرح ثابت اولان تحت مشرعیه موجب میورده
 او ذرینه بیو دیلان حسن اخلاق لوی مروتیله درون عرض حاله
 لیدی التقریر بعد التقریر ظاهر عین علی تمام کسب ایله کاف
 و فاقه و مصطفی تام خاقون کجا ایله درون عرض حاله
 محکم معقود مذکور محل مرقوم علامت و وضع ایوب هدم ایکن
 و فاقه و مصطفی تام خاقون کجا ایله درون عرض حاله
 ایکن او ذرینه تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 شرحین حقیقتی و قوی اولوب سبب الی اسامی مسکنین استشفاد
 و اخبار اشد کده هر من بود باقی زام کجا ایله مرافقه شرح
 او ذرینه هدم ایکن تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 ایکن ایکن خصمه عالی برین اعلام اولندی بیع بیع اول سحر

درود و استعجاب عرض در اعراض من ذکر قوه صافی خفا غنده
 بیو دیلان حسن اخلاق لوی مروتیله درون عرض حاله
 قاضی بریند و اوقه محل ترا عا که او ذرینه واروب بعد عقد
 رفیق خاقون ذال بقول تعریف محکم معقود مذکور درون عرض
 مذکور لایق باقی زام کجا ایله مرافقه شرح ترفیق اولاند
 اولوب مضبوط شرح ثابت اولان تحت مشرعیه موجب میورده
 او ذرینه بیو دیلان حسن اخلاق لوی مروتیله درون عرض حاله
 لیدی التقریر بعد التقریر ظاهر عین علی تمام کسب ایله کاف
 و فاقه و مصطفی تام خاقون کجا ایله درون عرض حاله
 محکم معقود مذکور محل مرقوم علامت و وضع ایوب هدم ایکن
 و فاقه و مصطفی تام خاقون کجا ایله درون عرض حاله
 ایکن او ذرینه تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 شرحین حقیقتی و قوی اولوب سبب الی اسامی مسکنین استشفاد
 و اخبار اشد کده هر من بود باقی زام کجا ایله مرافقه شرح
 او ذرینه هدم ایکن تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 ایکن ایکن خصمه عالی برین اعلام اولندی بیع بیع اول سحر

وارد اولان فرمان عالی برین امتثالاً عرض حاله مذکور خصمه
 سواران غافلانه سندن ایستیفاد اولاند سواران غافلانه
 محکم معقود مذکور محل مرقوم علامت و وضع ایوب هدم ایکن
 و فاقه و مصطفی تام خاقون کجا ایله درون عرض حاله
 ایکن او ذرینه تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 شرحین حقیقتی و قوی اولوب سبب الی اسامی مسکنین استشفاد
 و اخبار اشد کده هر من بود باقی زام کجا ایله مرافقه شرح
 او ذرینه هدم ایکن تعهد و التزام ایکن ایکن ایکن ایکن
 ایکن ایکن خصمه عالی برین اعلام اولندی بیع بیع اول سحر

مفخر القضاة والحكام معارفين الفضائل والكمالات اكد اذ ان علم الحق والبر
 والبرهان ايمان قضاة ونواب زنده فضله ومفخر الاماثل والماقران كذا في
 في كبري سداد لوى وسائق صبغة ان اعيان ولايت زيد قدوم توقيع دفع
 هيايون واصل او ليحي معلوم او لانه بود قدوم در سعي تمدن عودت ادر جاز اوان
 ايجستى كذا اخبري بودند اقدم ماكنه طرفه تمدن تحريم و اكرال اولان ان
 امر شريف و صورت دفت موصي حاشي و امير اتدر لسيجون مباشر
 تدبير و ارسال اولن شدي الحاله هذه المي مولى اليه كان بر قاچكون ايجده
 عودت موصي او لطفه مقتدا صادر اولان امر شريف و صورت دفت موصي
 بركون اول جمع و تحصيل و حاضره و امير اتدر لسيكي قضا بقضا محققا اعلام
 او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 تا انما لردن اهد الرحمن زنده قدره ايله ارسال او لطفه موصي او لطفه موصي
 مولى اليه سمن امر شريف هر فكر كذا تحت قضا و اصل اولو ايسه مقتدا
 ماكنه طرفه تمدن و بيلان امر شريف و صورت دفت موصي او لطفه موصي
 ايجون قضا لويك زنده جمع و تحصيل لازم كاهن اجناس زخري سمن
 حاشي و امير اتدر لسيكي قضا بقضا محققا اعلام و اكر هفتون تكميل اولن
 ايسه مباشر موصي اليه موصي حاشي و امير اتدر لسيكي قضا بقضا محققا اعلام
 مباشر اعلام و بويوب المي و ادنجه دكر محافظه سمن اتمام و بويوب
 مدري راحت و آرام بويوب اتمام كار اقدام تام ايليه زخري موصي او لطفه موصي
 بويوب اتمام حاضره و امير اتدر لسيكي قضا بقضا محققا اعلام و اكر هفتون تكميل
 بر قضا و بويوب لويك و كامل و تمام و مطلق ادر حرکت موصي او لطفه موصي
 اتمام و اتمام موصي و اصل موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 حكام و مضبوطان و اعيان به امان كوفت حكام ادر موصي او لطفه موصي
 ايد و كذا حمله موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 اعلام موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 ايد حمله او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 سكردي موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 جزا كذا ترتيب اوله حاشي حاشي حاشي حاشي حاشي حاشي حاشي حاشي حاشي حاشي حاشي
 انظير و اجراء سمن صدق درون ايله بدين تاب و طاقت و ذر قدر خلافت
 نمايه الغايه حذر و مجانبه ايلكن با بنده فرمان عاليت تخم صادر اولن
 بيورد سمن وصول بولنده بويابنده و بويابنده و بويابنده و بويابنده و بويابنده
 صدور اولان فرمان واجب الاتباع و لازم الامتثال ملكه موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 عامل اولوب ذر قدر خلافت نمايه الغايه حذر و مجانبه ايلكن با بنده فرمان عاليت
 سوبله بيلكز علامت شريفة اعتماد قيدن تخير او اسطر بيلكز اول
 سمن ادر بويوب حاضره و امير اتدر لسيكي قضا بقضا محققا اعلام

ايران ايجستى و سنده ايجستى و سنده ايجستى و سنده ايجستى و سنده ايجستى
 اولن اوزره بويوب او كذا و صورت دفت حاشي موصي او لطفه موصي او لطفه موصي
 حاشي انا بويوب قضا اولن ان دفت حاشي موصي او لطفه موصي او لطفه موصي

نان عزيز ۲۵۸۷
 ۱۹۵۰
 ۷۵۲۰
 ۷۷۲۰

تعبه ۶۱۱
 سجان ۲۰۶
 حطب ۹۶

عوضه مهماندار بويوب او كذا و بويوب او كذا و بويوب او كذا
 و بويوب او كذا و بويوب او كذا و بويوب او كذا

توزي	۲۰	لواق	۲۵	بجورله	۱۵۰	نخود	۱۲	بند	۱۰	بوعورت	۱۰
توزي	۲۰	روغني شمع	۲۴	دقيقه حاشي	۱۲۰	سود	۲۰	سك	۲۰	نيات	۱۰
توزي	۲۰	شكره	۱۲	بويوب	۱۰	خرنفل	۹۰	قاقول	۱۵۰	وارعيني	۲۰
توزي	۲۰	كبيون	۱۰	فندي	۹	كشتي	۹	بادم	۹	شمع عمل	۱۲
توزي	۲۰	نوشته	۹	دخان نالغ	۲۰	رغفان	۲۰	صابون	۲۰	اب ليون	۲۰
توزي	۲۰	كلاپ	۲	صوفان	۲	نسانه	۲	توزي	۲	توزي	۲
توزي	۲۰	توزي	۲۰	توزي	۲۰	توزي	۲۰	توزي	۲۰	توزي	۲۰

سید محمد عرفان درین روز به اصفهان آمد هر شب اصاب این بیمار که در روز اول از
 طبیب اصفهان $\frac{11018}{1599}$ طبیب خباز $\frac{15704}{45704}$ طبیب حساب $\frac{15704}{45704}$ طبیب شجاع $\frac{15704}{45704}$
 طبیب صفایان $\frac{11018}{1599}$ طبیب بخارا $\frac{118414}{18414}$ طبیب جبر $\frac{10444}{10444}$
 طبیب عطاران $\frac{1599}{1599}$ طبیب حلاق $\frac{10048}{10048}$ طبیب نقار $\frac{118414}{118414}$ قریب ناصر $\frac{4449}{4449}$
 قریب سوس $\frac{669}{669}$ قریب بخارا $\frac{2893}{2893}$ قریب توغی $\frac{1006}{1006}$

مردمان داوود و نادرید که

بوندن اقدام در دولتنداره کلان ایوان ایلیسی ایوان هر که ظالمی قوتانی
 تزیین اولند یغذون کسوزه جوارنده واقع نیل و مشکلی و جویس قضاکی
 آنالیکرتدن اعتماد ایند کوی ایکشادم ایله یومیه تعینا تلمی غرتلو برین
 اغامینا شوقله مقدماتی اولتیدی کن ایلیجی موی ایله عقبتنه قوتاق
 تقبیتنه هر که قوتانی اولیوب کسوزه دن هر که خانای ایچ ساعت
 و هر که دن اینتکیدالتی ساعت بو تقدیریم کسوزه دن اینتکیدالتی
 بعدی اولشقله ایلیجی موی ایله کن تعینا تلمی کلینی اولدیغندن مقدم ویریلنه
 فرمان عالی اوزده اعتماد ایند کوی هر قضادن ایکشادم ایله مینه اهای موی
 الیه میاشرتیلد کسوزه یه امداد اسمای بچون آنال کسوزه استغای مرحمت
 رجائید کسوزه من بود معلوم د ولتاری میودلقد هر که فتولنه می فرمانی
 اولود کسوزه یه امداده می فرمانی اولود اولیاید امر فرمان حضرت
 لیکله الامر کردیم رسع اولون

سید محمد عرفان درین روز به اصفهان آمد هر شب اصاب این بیمار که در روز اول از
 طبیب اصفهان $\frac{11018}{1599}$ طبیب خباز $\frac{15704}{45704}$ طبیب حساب $\frac{15704}{45704}$ طبیب شجاع $\frac{15704}{45704}$
 طبیب صفایان $\frac{11018}{1599}$ طبیب بخارا $\frac{118414}{18414}$ طبیب جبر $\frac{10444}{10444}$
 طبیب عطاران $\frac{1599}{1599}$ طبیب حلاق $\frac{10048}{10048}$ طبیب نقار $\frac{118414}{118414}$ قریب ناصر $\frac{4449}{4449}$
 قریب سوس $\frac{669}{669}$ قریب بخارا $\frac{2893}{2893}$ قریب توغی $\frac{1006}{1006}$

نایب خباز $\frac{15704}{45704}$ طبیب جبر $\frac{10444}{10444}$ طبیب صفایان $\frac{11018}{1599}$
 طبیب عطاران $\frac{1599}{1599}$ طبیب حلاق $\frac{10048}{10048}$ طبیب نقار $\frac{118414}{118414}$ قریب ناصر $\frac{4449}{4449}$
 قریب سوس $\frac{669}{669}$ قریب بخارا $\frac{2893}{2893}$ قریب توغی $\frac{1006}{1006}$

سید محمد عرفان درین روز به اصفهان آمد هر شب اصاب این بیمار که در روز اول از
 طبیب اصفهان $\frac{11018}{1599}$ طبیب خباز $\frac{15704}{45704}$ طبیب حساب $\frac{15704}{45704}$ طبیب شجاع $\frac{15704}{45704}$
 طبیب صفایان $\frac{11018}{1599}$ طبیب بخارا $\frac{118414}{18414}$ طبیب جبر $\frac{10444}{10444}$
 طبیب عطاران $\frac{1599}{1599}$ طبیب حلاق $\frac{10048}{10048}$ طبیب نقار $\frac{118414}{118414}$ قریب ناصر $\frac{4449}{4449}$
 قریب سوس $\frac{669}{669}$ قریب بخارا $\frac{2893}{2893}$ قریب توغی $\frac{1006}{1006}$

سید محمد عرفان درین روز به اصفهان آمد هر شب اصاب این بیمار که در روز اول از
 طبیب اصفهان $\frac{11018}{1599}$ طبیب خباز $\frac{15704}{45704}$ طبیب حساب $\frac{15704}{45704}$ طبیب شجاع $\frac{15704}{45704}$
 طبیب صفایان $\frac{11018}{1599}$ طبیب بخارا $\frac{118414}{18414}$ طبیب جبر $\frac{10444}{10444}$
 طبیب عطاران $\frac{1599}{1599}$ طبیب حلاق $\frac{10048}{10048}$ طبیب نقار $\frac{118414}{118414}$ قریب ناصر $\frac{4449}{4449}$
 قریب سوس $\frac{669}{669}$ قریب بخارا $\frac{2893}{2893}$ قریب توغی $\frac{1006}{1006}$

سید محمد عرفان درین روز به اصفهان آمد هر شب اصاب این بیمار که در روز اول از
 طبیب اصفهان $\frac{11018}{1599}$ طبیب خباز $\frac{15704}{45704}$ طبیب حساب $\frac{15704}{45704}$ طبیب شجاع $\frac{15704}{45704}$
 طبیب صفایان $\frac{11018}{1599}$ طبیب بخارا $\frac{118414}{18414}$ طبیب جبر $\frac{10444}{10444}$
 طبیب عطاران $\frac{1599}{1599}$ طبیب حلاق $\frac{10048}{10048}$ طبیب نقار $\frac{118414}{118414}$ قریب ناصر $\frac{4449}{4449}$
 قریب سوس $\frac{669}{669}$ قریب بخارا $\frac{2893}{2893}$ قریب توغی $\frac{1006}{1006}$

سید محمد عرفان درین روز به اصفهان آمد هر شب اصاب این بیمار که در روز اول از
 طبیب اصفهان $\frac{11018}{1599}$ طبیب خباز $\frac{15704}{45704}$ طبیب حساب $\frac{15704}{45704}$ طبیب شجاع $\frac{15704}{45704}$
 طبیب صفایان $\frac{11018}{1599}$ طبیب بخارا $\frac{118414}{18414}$ طبیب جبر $\frac{10444}{10444}$
 طبیب عطاران $\frac{1599}{1599}$ طبیب حلاق $\frac{10048}{10048}$ طبیب نقار $\frac{118414}{118414}$ قریب ناصر $\frac{4449}{4449}$
 قریب سوس $\frac{669}{669}$ قریب بخارا $\frac{2893}{2893}$ قریب توغی $\frac{1006}{1006}$

سید محمد عرفان درین روز به اصفهان آمد هر شب اصاب این بیمار که در روز اول از
 طبیب اصفهان $\frac{11018}{1599}$ طبیب خباز $\frac{15704}{45704}$ طبیب حساب $\frac{15704}{45704}$ طبیب شجاع $\frac{15704}{45704}$
 طبیب صفایان $\frac{11018}{1599}$ طبیب بخارا $\frac{118414}{18414}$ طبیب جبر $\frac{10444}{10444}$
 طبیب عطاران $\frac{1599}{1599}$ طبیب حلاق $\frac{10048}{10048}$ طبیب نقار $\frac{118414}{118414}$ قریب ناصر $\frac{4449}{4449}$
 قریب سوس $\frac{669}{669}$ قریب بخارا $\frac{2893}{2893}$ قریب توغی $\frac{1006}{1006}$

دو کتف و سجد و سطرین
 سلطانم صحرار صانع و
 عفا تو بویست بجز این غافل
 ای کبر و اوب کوب و نوک
 لکه تو که در سدا اید
 اینک نظر وقت و تو بویست
 معبر ای که سینه بر
 کوه و بر صحرایم
 بود کار عاقل

بهر کفایتی که در این
 بر کفایتی که در این
 و الا در این جوارح
 کتف ای که با سینه
 عفا تو بویست بجز
 اینک نظر وقت و تو
 معبر ای که سینه بر
 کوه و بر صحرایم
 بود کار عاقل

مروغی

بهر کفایتی که در این
 بر کفایتی که در این
 و الا در این جوارح
 کتف ای که با سینه
 عفا تو بویست بجز
 اینک نظر وقت و تو
 معبر ای که سینه بر
 کوه و بر صحرایم
 بود کار عاقل

مروغی

استورک با بی سوا
 اسمان قندی
 منو ابوهی
 صول همی
 وینه بیکر
 طاقن یاره
 بوستانجی
 و صول بیکر
 و استطاق
 این فریاد
 و برین
 تقوی بر
 کجای علی
 عالیترین

مروغی

بهر کفایتی که در این
 بر کفایتی که در این
 و الا در این جوارح
 کتف ای که با سینه
 عفا تو بویست بجز
 اینک نظر وقت و تو
 معبر ای که سینه بر
 کوه و بر صحرایم
 بود کار عاقل

Handwritten notes in Arabic script, including a table with numbers and various annotations.

Table:

254	200
253	100
252	100
251	100
250	100

Other text includes:

- Handwritten numbers: 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000.
- Arabic words: "Handwritten", "Notes", "F. Hand", "B. Hand", "C. Hand", "D. Hand", "E. Hand", "F. Hand", "G. Hand", "H. Hand", "I. Hand", "J. Hand", "K. Hand", "L. Hand", "M. Hand", "N. Hand", "O. Hand", "P. Hand", "Q. Hand", "R. Hand", "S. Hand", "T. Hand", "U. Hand", "V. Hand", "W. Hand", "X. Hand", "Y. Hand", "Z. Hand".
- Arabic phrases: "Handwritten", "Notes", "F. Hand", "B. Hand", "C. Hand", "D. Hand", "E. Hand", "F. Hand", "G. Hand", "H. Hand", "I. Hand", "J. Hand", "K. Hand", "L. Hand", "M. Hand", "N. Hand", "O. Hand", "P. Hand", "Q. Hand", "R. Hand", "S. Hand", "T. Hand", "U. Hand", "V. Hand", "W. Hand", "X. Hand", "Y. Hand", "Z. Hand".